هیأت معارف جنگ
شهید سپهبد علی صیاد شیرازی

عملیات فتح‌المبین
(قرارگاه فتح)

« شرح عملیات همراه با اسناد و مدارک»

مؤلف : سرتیپ ۲ پیاده ستاد محسن شاهان

سر شناسه: شاهان، محسن، ۱۳۱۵-
عنوان و پديدآور: عمليات فتح‌المبين "قرارگاه فتح" شرح عمليات همراه با اسناد و مدارك/ نويسنده محسن شاهان و [با پشتيباني] هيأت معارف جنگ شهيد سپهبد علي صياد شيرازي.
مشخصات نشر: تهران، ايران سبز، ۱۳۸۷.
فروست: ٤٠٨ص.:جدول، نقشه.
شابك: 7-37-7607-964
وضعيت فهرست نويسي: فيپا
يادداشت : ص.ع. لاتيني شده Mohsen Shahan, fath-ol mobin gharargahe fath
يادداشت : نمايه.
عنوان ديگر: قرارگاه فتح شرح عمليات همراه با اسناد و مدارك.
موضوع : جنگ ايران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳٦۷ -- عمليات فتح‌المبين.
موضوع : جنگ ايران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳٦۷ -- نبردها.
موضوع : جنگ ايران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳٦۷ -- خاطرات.
شناسه افزوده: ايران. ارتش. هيأت معارف جنگ شهيد سپهبد علي صياد شيرازي
رده بندي كنگره: ۱۷ش۲ف/DSR۱٦۰۷
رده بندي ديويي: ۹۵۵/۰۸٤۳
شماره كتابخانه ملي: ٤۷۷۸۳-۸۵م

مؤلف : سرتيپ ۲ پياده ستاد محسن شاهان

نوبت و سال چاپ: اول/ ۱۳۸۷
چاپ: چاجا
شمارگان : ۱۰۰۰

ناشر : انتشارات ايران سبز صندوق پستي ۳٦۹۷-۱٦۷٦۵

شابك: ۹۷۸ -۹٦٤-۷٦۰۷-۳۷-۷

مركز پخش: صندوق پستی ۱۷۱-۱۹۵٦۵ تلفن:۲٤۵۱۳٤٤۲ نمابر: ۲۲٤٤۰۹۲٦

قيمت : ۷۰۰۰ تومان

كليه حقوق اعم از چاپ ، تكثير ، نسخه برداري ، ترجمه و ... متعلق به « هيأت معارف جنگ شهيد سپهبد علي صيّاد شيرازي» است. (نقل مطالب با ذكر مآخذ بلامانع است)

از همه نگارندگان حوادث جنگ و همه كساني كه توان انجام وظيفه در اين مهم را دارند، درخواست مي‌كنم از ثبت و ضبط جزئيات اين دوران غفلت نكنند و اين گنجينه تمام نشدني را براي آيندگان به وديعه بگذارند.

امام خميني (ره)

مي‌خواهم بگويم كه اين جنگ، يك گنج است. آيا ما خواهيم توانست از اين گنج استفاده كنيم؟ آن هشت سال جنگ، بايستي تاريخ ما را تغذيه كند.

مقام معظم رهبري حضرت آيت الله خامنه‌اي

همکاران هيأت معارف جنگ شهيد سپهبد علي صيّاد شيرازي

براي کتاب **« عمليات فتح‌المبين(فرارگاه فتح) »**

سرتيپ ستاد ناصر آراسته	سرپرست هيأت و شورای سياست‌گذاری، بررسی اوليه و نهايی کتاب
سرتيپ ستاد سيدحسام هاشمی	جانشين هيأت، عضو شورای سياست‌گذاری بررسی اوليه و نهايی کتاب
سرتيپ ستاد اسدالله حيدری	عضو شورای سياست‌گذاری
سرتيپ ستاد رضا خرم‌طوسی	عضو شورای سياست‌گذاری
سرتيپ کريم عبادت	بررسی کننده
سرتيپ۲ سيدعلی‌اکبر موسوی‌قويدل	بررسی کننده
سرتيپ۲ مسعود بختياری	بررسی کننده
سرتيپ ۲ ستاد نجاتعلی صادقی گويا	بررسی کننده، امور فنی،آماده سازی، نشر
سرتيپ۲ پياده ستاد محسن شاهان	نويسنده

فهرست مطالب

معارف جنگ ۱۲

پیشگفتار ۱۳

معرفي نويسنده ۱۵

چکیده ۱٦

مقدمه ۱۹

فصل یکم: رقابیه از چند نفر گشتي تا استقرار تیپ ۵۵ هوابرد ۲۵

مقدمه ۲۷
عملیات آفندي ۲۳ مهرماه ۱۳۵۹ ۲۸
لشکر۲۱ در خط پدافندي رودخانه کرخه ۳۱
سیر مراحل فعال شدن منطقه رقابیه ۳۵
تیپ ۵۵ هوابرد در منطقه جنوب ۳٦
حوادث روز چهارم اسفند ماه در منطقه رقابیه ۳۷
تصمیم فرماندهي نیروي زميني ۳۸
سازماندهي گروه رزمي شاهین ٤۱
تقویت گروه رزمي شاهین با دو گروه رزمي از تیپ۲ زرهي لشکر۱٦ زرهي ٤۵
پیشنهاد لشکر۲۱ پیاده ٤۸
استقرار تیپ۲ زرهي لشکر ۱٦ زرهي در منطقه پدافندي رقابیه ٤۹
استقرار تیپ ۵۵ هوابرد در منطقة پدافندي رقابیه ۵٤
تیپ ۵۵ هوابرد در کنترل عملیاتي لشکر ۷۷ پیاده ٦۰

فصل دوم: روند شكل‌گيري قرارگاه فتح ٦٥

از اولين روزهاي طرحريزي ٦٧
يادداشت اداري مورخة ٦٠/٨/٢٥ ٦٨
برآورد وضعيت عملياتي شمارة١ طرح كربلا ٢ ٧٠
تصميم فرماندهي نيروي زميني ٨٣
تجزيه و تحليل طرح كربلا ٢ ٨٨
رهايي لشكر ٩٢ زرهي (ـ) از خطوط پدافندي ٩٠
جلسة روز ١٣٦٠/١١/١٣ ٩٤
بحث در مورد يگان احتياط ٩٧
صدور طرح عملياتي شمارة١ كربلا ٢ همراه با پيوستهاي مربوط ٩٨
نحوة ادغام نيروهاي ارتشي و سپاهي ١٢١
جلسة روز جمعه ١٣٦٠/١١/٣٠ ١٢٨
بحث ١٣١
طرح عملياتي تجديد نظر شده كربلا ٢ (اسفند ماه ١٣٦٠) ١٣١
صدور طرح عملياتي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در اسفند ماه ١٣٦٠ ١٣٧
صدور دستورات تكميلي ١٤٣
جلسه آمادگي براي عمليات ١٤٧
اعلام زمان بازگشايي قرارگاه كربلا ٢ ١٥١

فصل سوم: منطقه عمليات و نيروها ١٥٣

مشخصات منطقة عمليات ١٥٥
نيروهاي دشمن ١٥٨
نيروهاي خودي ١٦١

فصل چهارم: تاريخچه يگانهاي قرارگاه فتح ١٦٧

تاريخچة لشكر ٩٢ زرهي ١٦٩
عمليات آفندي لشكر ٩٢ زرهي از مهرماه ١٣٥٩ تا فروردين ماه ١٣٦١ ١٧٨
تاريخچة تيپ ٥٥ هوابرد ١٧٩
عمليات تيپ ٥٥ هوابرد از مهرماه ١٣٥٩ تا فروردين ماه ١٣٦١ ١٨٤

فصل پنجم: طرحهاي عملياتي يگانهاي قرارگاه فتح ١٨٥

مقدمه ١٨٧
طرح عملياتي فتح (لشكر ٩٢ زرهي) ١٨٩
طرح عملياتي فتح١ (تيپ١ لشكر ٩٢ زرهي) ٢١٥
طرح عملياتي شمارة١ نور (تيپ ٥٥ هوابرد + تيپ ٨ نجف اشرف) ٢٢٩
طرح عملياتي فتح٣ الف كربلا٢ (تيپ٣ لشكر ٩٢ زرهي) ٢٤٧
طرح عملياتي فتح٣ ب كربلا٢ (تيپ٣ لشكر ٩٢ زرهي) ٢٥١

فصل ششم: سير مراحل عمليات از ٠٠٣٠ روز ١٣٦٠/١٢/٢٩ تا ١٨٠٠ روز ١٣٦٠/١/٨ ٢٦١

تك‌هاي مختل كننده روز ٦٠/١٢/٢٩ ٢٦٣
اعلام ساعت (س) روز (ر) ٢٧٥
معرفي افسران رابط قرارگاههاي چهارگانه ٢٧٦
جريان نبرد روز به روز قرارگاه فتح ٢٧٧
اقدامات پس از خاتمه عمليات ٣٠٦
متن پيام تاريخي حضرت امام خميني ٣١٣
جدول حوادث قرارگاه فتح ٣١٧

فصل هفتم: ۳۳۹

نتيجة عمليات ۳٤۱
بررسي اصول جنگ ۳٤۲
نكات آموزشي ۳۵۱

فصل هشتم: ۳۵۷
تلفات رزمي ۳۵۹
اسامي شهدا ۳٦۰
اسامي جانبازان ۳۷۲
اسامي آزادگان ۳۸۰

پيوستها: ۳۸۳
خاطرات ۳۸۵
عكسها ۳۸۹

منابع ۳۹۷

نمايه ۳۹۹

فهرست اسناد

دستور جزء به جزء آفندي شمارة ۱ قرارگاه تاكتيكي نزاجا در خوزستان	۲۹
دستور جزء به جزء پدافندي شمارة۲ قرارگاه تاكتيكي نزاجا در خوزستان	۳۲
دستور جزء به جزء شمارة۱۲ قرارگاه تاكتيكي لشكر ۲۱ حمزه	۳۹
دستور جزء به جزء شمارة۱۳ قرارگاه تاكتيكي لشكر ۲۱ حمزه	٤۲
دستور جزء به جزء شمارة۱۲ قرارگاه تاكتيكي جنوب (ر ـ ۳)	٤٦
دستور جزء به جزء شمارة۱۳ قرارگاه تاكتيكي جنوب (ر ـ ۳)	۵۰
دستور جزء به جزء شمارة۱۵ قرارگاه تاكتيكي لشكر ۲۱ حمزه	۵۲
دستورالعمل تعويض تيپ ۵۵ هوابرد با تيپ۲ زرهي قافلانكوه	۵٦
دستور جزء به جزء شمارة۱به دستور عملياتي شمارة۱ منطقه رقابيه	٦۱
يادداشت اداري مورخ ۱۳٦۰/۸/۲۵ فرماندهي نزاجا	٦۸
برآورد وضعيت عملياتي شمارة۱ طرح كربلا۲	۷۲
دستورالعمل تعويض تيپ۱ و ۳ لشكر ۹۲ زرهي	۹۱
جلسة فرماندهان نظامي مشترك ارتش و سپاه	۹۵
طرح عملياتي شمارة۱ كربلا۲ همراه با پيوست‌ها	۹۹
نحوة ادغام نيروهاي ارتش و سپاهي	۱۲۱
تغييرات طرح عملياتي شمارة۱ كربلا۲	۱۲۹
طرح عملياتي كربلا۲ (تجديد نظر شده)	۱۳۱
طرح عملياتي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي	۱۳۹
ترسيم كلي از وضعيت سازمان سپاه پاسداران در منطقة عملياتي دزفول	۱٤٤
طرحهاي عملياتي قرارگاه فتح (فصل پنجم)	۱۸۵
دستور آمادگي قرارگاه كربلا۲ به قرارگاه‌هاي قدس و نصر جهت تك	۲۷۲
تبريك سال نو	۲۷۳
اعلام ساعت (س) روز (ر)	۲۷۵
معرفي افسران رابط به قرارگاه‌هاي چهارگانه	۲۷٦
دستور جزء به جزء شمارة۱ قرارگاه فتح در مورد انهدام تانكهاي متجاوز	۲۷۹
ابلاغ ساعت (س) روز (ر) قرارگاه فتح	۲۸٤
دستور جزء به جزء شمارة۱ كربلا۲	۲۸٦

دستور جزء به جزء شمارة٢ كربلا٢ ٢٩٥
دستور جزء به جزء شمارة٣ كربلا٢ ٢٩٨
دستور جزء به جزء شمارة٤ كربلا٢ ٣٠٣
دستور جزء به جزء شمارة٦ كربلا٢ ٣٠٧
متن پيام تاريخي حضرت امام (ره) ٣١٣
جدول حوادث از ٠٠٤٥ روز ٦١/١/٤ الي ١٧٠٩ روز ٦١/١/٨ ٣١٧

فهرست نقشه‌ها

نقشه شماره۱	محورهاي پيشروي نيروهاي متجاوز در آغاز جنگ	۲۳
نقشه شماره۲	شماتيك ماده۵ برآورد وضعيت عملياتي طرح كربلا۲	۸۱
نقشه شماره۳	كالك عمليات طرح عملياتي كربلا (فتح‌المبين)	۱۰۱
نقشه شماره٤	گسترش نيروهاي دشمن	۱۵۹
نقشه شماره۵	خط تماس و گسترش نيروهاي خودي	١٦٥
نقشه شماره٦	كالك عملياتي قرارگاه فتح	۱۹۱
نقشه شماره۷	مانور احاطه‌اي تيپ‌هاي ۵۵ هوابرد و ۸ نجف اشرف	۲۹۱
نقشه شماره۸	مرحله پاياني عمليات فتح‌المبين (تصرف ارتفاعات برقازه)	۳۰۱

معارف جنگ

«معارف جنگ» مجموعه‌اي از بازيافته‌ها، ذخاير و دست‌آوردهاي جبهه‌هاي نبرد حق عليه باطل است كه خداوند متعال به پاس فداكاريها، ايثارگريها و بركت خون شهداي والامقام، نصيب رزمندگان اسلام نموده و از سينه‌هاي جوشان آنها به سينه‌هاي پاك و تشنة نسل جوان انقلاب اسلامي منتقل مي‌گردد.

سازمان افتخاري «**هيئت معارف جنگ**» كه از پاييز سال۱۳۷۳، با بنيانگذاري امير سرافراز ارتش اسلام «شهيد سپهبد علي صياد شيرازي» و حمايتهاي مادي و معنوي **مقام معظم رهبري و فرماندهي كل قوا** ، اين رسالت مهم را با روحيه متعالي بسيجي بر عهده گرفته، مفتخر است كه با الهام از كلام نوراني خداي متعال مبني بر «**وَالَّذينَ جاهَدوا فينا لَنَهدِيَنَّهُم سُبُلَنا وَاِنَّ اللهَ لَمَعَ المُحْسِنين**»، با صداقت و تلاش دسته‌جمعي در اين وادي مقدس گام نهاده و اين رسالت افتخارآميز را كه با گرايش «**پژوهشي ـ آموزشي**» شكل گرفته است ادامه دهد و در اين راه اميد به لطف و ياري خدا دارد.

شيوه كار هيأت معارف جنگ در گردآوري تجارب جبهه‌هاي نبرد بدين ترتيب بوده است كه بر اساس زمان و مكان هر عمليات، جمعي از **رزمندگان اسلام** كه در آن عمليات نقش مهمي را بر عهده داشته‌اند به منطقه عمليات عزيمت نموده و با يادآوري خاطرات خود در صحنه نبرد و **برداشتهاي تحريري، صوتي و تصويري**، مجموعه‌اي از حقايق و واقعيتهاي تلخ و شيرين را گردآوري نموده و در نهايت بعد از تطبيق آنها با **مدارك و اسناد جبهه‌هاي نبرد** در مسير تدوين قرار مي‌دهند.

آموزش معارف جنگ نیز از سال ۱۳۷٤ به صورت آموزش نظری و میدانی برای هر دوره از دانشجویان سال ۳ دانشگاه افسری نیروی زمینی و از سال ۱۳۸۲ برای هر سه دانشگاه افسری زمینی، هوایی و دریایی به اجرا در آمده و تا زمان چاپ این کتاب ادامه دارد و به ياري پروردگار ادامه خواهد داشت.

هيئت معارف جنگ « شهيد سپهبد علي صياد شيرازي»

پيشگفتار

از اقدامات لازم و ضروري پس از هر جنگي، نوشتن تاريخ نظامي و تجزيه و تحليل نقاط ضعف و برجسته آن جنگ توسط افرادي آگاه و مطلع جهت استفاده آيندگان مي‌باشد.

جنگ هشت ساله ايران و عراق كه يكي از طولاني‌ترين جنگهاي تاريخ معاصر بوده و با حمايت و پشتيباني همه جانبه و مداوم كشورهاي شرق و غرب به كشور ما تحميل گرديد، حاوي مطالب و نكات آموزشي بسيار ارزنده‌اي بوده كه لازم بود براي استفاده در مراكز فرهنگي و آموزشي نظامي به رشته تحرير درمي‌آمد، در اين راستا سپهبد شهيد علي صياد شيرازي كه به درستي به اين امر مهم واقف بود، در سال ۱۳۷۳ با كسب اجازه از رهبري معظم انقلاب اسلامي و فرماندهي كل قوا، با دعوت از نظاميان شاغل و بازنشسته‌اي كه در طول جنگ تحميلي داراي مسئوليتهايي در امور فرماندهي، طراحي عمليات و ستادي در رده قرارگاههاي عمده عمل‌كننده بودند، دعوت و معارف جنگ را با هدف تدوين و انتشار رويدادهاي جنگ تحميلي، ثبت و ضبط خاطرات و تجارب رزمندگان به ويژه نقش ارتش جمهوري اسلامي ايران در جنگ هشت ساله و انعكاس آن به نسلهاي آينده پايه‌ريزي نمود.

اين نظامي خستگي‌ناپذير با همه موانع و مشكلاتي كه با آن مواجه بود، تمام تلاش و كوشش خود را در جهت شركت كليه رزمندگان اعم از ارتشي، سپاهي، بسيجي، جهاد سازندگي و نيروهاي مردمي به عمل آورد تا مدارك و نوشته‌ها همه‌جانبه و هر چه پربارتر تهيه و تدوين گردد، كه تا حدودي نيز موفق به اين امر مهم گرديد.

با شهادت جانگداز اين اسوه ايثار و مقاومت، همرزمان و ياران باوفايش در معارف جنگ كه وظيفه خود را سنگين‌تر احساس نمودند، با تلاش مضاعف به پيگيري راه ايشان ادامه دادند تا جايي كه تا به حال تعدادي كتاب تهيه و منتشر شده و تعداد بيشتري نيز در حال آماده شدن جهت چاپ و انتشار مي‌باشد.

كتاب حاضر يكي از سري كتابهاي مستند مي‌باشد كه با استفاده از خاطرات نويسنده، پرونده‌هاي موجود در آرشيوهاي معارف جنگ، عمليات و اطلاعات نزاجا و يگانهاي عمل‌كننده؛ جهت استفاده استادان، دانش‌پژوهان و دانشجويان دانشكده‌هاي عالي نظامي و ساير استفاده‌كنندگان تهيه و تدوين گرديده است.

سعي بر اين بوده كه مطالب كتاب با بي‌نظري كامل تهيه، نقاط ضعف و برجسته عمليات كاملاً روشن تا براي استفاده‌كنندگان قابل بهره‌برداري و آموزنده باشد و چنانچه از سازمان يا يگاني كمتر صحبت و مطلب نوشته شده، به دليل عدم دسترسي به مدارك بوده و نه كم اهميت جلوه دادن آن.

هيأت معارف جنگ شهيد سپهبد علي صياد شيرازي از همكار خود امير سرتيپ۲ بازنشسته ستاد محسن شاهان بهبهاني استاد سابق دانشكده فرماندهي و ستاد، همرزم آن شهيد در سمت افسر عمليات قرارگاه كربلا در عمليا‌تهاي مختلف كه با تلاش و كوشش بسيار و حضور در يگانهاي ذي‌نفع و جمع‌آوري مدارك و خاطرات شخصي به تهيه اين كتاب همت گماشتند، قدرداني مي‌نمايد.

هيأت معارف جنگ « شهيد سپهبد علي صيّاد شيرازي»

معرفي نويسنده:

سرتيپ۲ سيد محسن شاهان بهبهاني در ۱۳۱۵/۱۲/۱۹ در شيراز متولد و در سال ۱۳۳۵ موفق به اخذ ديپلم رياضي از دبيرستان شاپور شيراز گرديد. خدمت وظيفه را به مدت ۱۸ ماه در رسته مخابرات، با درجه ستوانسومي در سپاه ۵ جنوب طي نمود و با علاقه زيادي كه به ارتش داشت در سال ۱۳۳۷ وارد دانشكده افسري گرديد و در سال ۱۳٤۰ با درجه ستواندومي پياده فارغ‌التحصيل گرديد.

مراحل خدمتي را از آموزشگاه گروهباني سپاه ۵ جنوب آغاز و در مشاغل فرماندهي گروهان در مركز آموزشي بيرجند فرماندهي گروهان و معاون گردان در لشكر مشهد، فرمانده گردان دانشجويان مركز زرهي شيراز، رئيس دفتر فرماندهي مركز زرهي و رئيس دفتر معاونت پرسنلي نيروي زميني، استاد تاكتيك دانشكده فرماندهي و ستاد، فرماندهي قرارگاه عملياتي خرمشهر، فرماندهي گردان دژ خرمشهر، افسر عمليات قرارگاههاي كربلا و خاتم‌الانبياء و بالاخره در سال ۱۳٦۷ به افتخار بازنشستگي نائل گرديد.

نامبرده دوره‌هاي مقدماتي، عالي، فرماندهي و ستاد و دوره اسكي، كوهنوردي، مخابرات پياده و استادي را طي نموده است.

از نامبرده كتاب قرارگاه قدس در عمليات فتح‌المبين به چاپ رسيده كه در هشتمين جشنواره انتخاب بهترين كتاب دفاع مقدس، موفق به كسب عنوان اوّلي گرديد.

ايشان داراي نشانهاي فتح و دانش و جانباز ۲۰% مي‌باشند.

از ابتداي شروع به كار هيأت معارف جنگ به عنوان همكار مشغول انجام امور محوله بوده است.

از خداي منان استمداد مي‌خواهم به من ياري دهد تا بتوانم ذره‌اي از تلاش و ايثارگريهاي عزيزان رزمنده را ترسيم و شادي ارواح پاك و مطهر

شهيد سپهبد علي صياد شيرازي فرماندهي وقت نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران

شهيد سرلشكر مسعود منفرد نياكي فرماندهي وقت قرارگاه فتح و لشكر۹۲ زرهي اهواز

تمامي شهداي ۸ سال دفاع مقدس به ويژه شهداي قرارگاه فتح (رقابيه)

را فراهم نمايم.

از شما خوانندگان ارجمند اجازه مي‌خواهم، از خداي رحمان آرزو كنم، به احترام مقام والاي شهداي گرانقدر جنگ ۸ ساله، روح پاك همسر باوفا و فرهيخته‌ام «سيده خانم شهلا حسيني اوّل» را كه در تمام مدت اقامتم در جبهه‌هاي جنگ تحميلي و تهيه و نگارش كتابهايي كه به من محول شده بود، با تمام وجود مرا تحمل و ياري نمود. قرين رحمت فرمايد. «آمين يا رب‌العالمين»

سرتيپ۲ محسن شاهان بهبهاني

چكيده

يكي از اهداف بنيادي هيأت معارف جنگ «شهيد سپهبد علي صياد شيرازي» تدوين كتاب تخصصي و نظامي براي هر يك از عملياتهاي انجام شده به ويژه عملياتهاي عمده و سرنوشت‌ساز مي‌باشد.

بر اين مبنا مأموريت تهيه و تدوين كتاب قرارگاه فتح در عمليات فتح‌المبين به اينجانب محوّل گرديد.

اين كتاب به شرح حوادث و وقايع قسمتي از منطقة عمليات فتح‌المبين در منطقة رقابيه و ميشداغ واقع در غرب رودخانة كرخه و شرق خط مرز «فكه» و همچنين ارتفاعات ابوصليبي‌خات مي‌پردازد.

تلاش شده است كه خوانندگان محترم به شرح زير در روند كارهاي انجام شده از شروع تهاجم سراسري دشمن در ۱۳۵۹/٦/۳۱ تا پايان عمليات موفق فتح‌المبين در منطقة واگذاري به قرارگاه فتح، قرار گيرند.

اشغال منطقه، توسط لشكرهاي۱ مكانيزه و ۱۰ زرهي دشمن

شرح فعاليت يگانهايي كه دشمن را در جهت دست‌يابي به اهداف خود ناكام گذاردند.

چگونگي تك مختل كننده ارتش عراق در شب ۲۸ به ۱۳٦۰/۱۲/۲۹ و ناكام گذاردن دشمن در دست‌يابي به اهداف تعيين شده‌اش توسط يگانهاي خودي.

عبور ناباورانه و غافلگيركننده تيپ‌هاي ۵۵ هوابرد و ۸ نجف اشرف از ارتفاعات ميشداغ و احاطه نيروهاي متجاوز در ارتفاعات رقابيه.

به اسارت درآوردن اولين ژنرال عراقي در ارتفاعات رقابيه.

لازم به تذكر است كه:

۱ـ چنانچه از يگاني كمتر صحبت شده، به دليل عدم دسترسي به مدارك و پيشينة آن يگان مي‌باشد نه به علت كم اهميت جلوه دادن آن يگان.

۲ـ تا آنجا كه مقدور و مدارك در دسترس بود، اسناد به طور كامل و نه گزينشي، در كتاب آورده شده است.

مقدمه

پس از ماه‌ها درگيري پراكنده در مرز بين دو كشور ايران و عراق كه بيشتر با تجاوز نيروهاي عراقي به پاسگاههاي مرزي صورت مي‌گرفت سرانجام در ۳۱ شهريور ماه ۱۳۵۹ ارتش تا دندان مسلح عراق كه از پشتيباني و حمايت همه‌جانبه بلوكهاي شرق و غرب برخوردار بود، با بمباران اكثر فرودگاه‌ها و پايگاه‌هاي هوايي كشورمان، هجوم و تجاوز گسترده‌اي را آغاز و نيروي زميني متشكل از لشكرهاي زرهي ـ مكانيزه و پياده خود را با پشتيباني هوايي و توپخانه در سراسر مرز به ويژه در منطقه جنوب كه هدف اصلي آن تصرف استان زرخيز خوزستان و تسلط كامل بر آبراه استراتژيك اروند بود از موسيان تا شلمچه آغاز و خطوط مرزي را پشت سر گذاشت و به داخل خاك مقدس ايران هجوم و در بعضي مناطق موفقيتهاي ارضي قابل توجهي هم به دست آورد. **(نقشه شماره ۲)**

در مقابل، با وجود اين كه نيروهاي خودي به دلايل درگيريهاي داخلي در مناطق مختلف، كم شدن مدت خدمت سربازي از دو سال به يك سال، پاكسازيهاي بعد از انقلاب در كادر افسران و درجه‌داران، انتقال افسران و درجه‌داران متخصDŽ به ويژه خدمه يگانهاي زرهي به مناطق ديگر، عدم اجراي برنامه‌هاي آموزشي، انجام نشدن برنامه‌هاي منظم تعمير و نگهداري، عدم حضور در مناطق مرزي و يا در مناطق پدافندي مطمئن در وضعيت مطلوبي از نظر آمادگي رزمي به سر نمي‌بردند معذالك با استمداد از خداي بزرگ و با عشق به انقلاب، ايران و اطاعت از رهبري و ايثار و فداكاري توانستند به سرعت خود را سازماندهي نموده، پيشروي ارتش متجاوز را در كرانه رودخانه‌هاي كرخه و كارون سد نمايند و نيروهاي عراقي را از دستيابي به اهواز مركز استان خوزستان و عبور از رودخانه كرخه و رسيدن به دزفول و انديمشك و در نهايت تنگ فني[1] در محور خرم‌آباد به انديمشك كه گلوگاه خوزستان محسوب مي‌شود، ناكام گذارند.

پس از سد نمودن پيشروي دشمن در اكثر مناطق توسط يگانهاي ارتشي موجود در منطقه و تعدادي از نيروهاي مردمي، يگانهاي نيروي زميني به تدريج از ساير مناطق احضار و وارد منطقه خوزستان شدند و با اجراي عمليات آفندي محدود توانستند در مواضع پدافندي بهتري مستقر شده، ضمن پدافند با اجراي تكهاي محدود ضرباتي به دشمن وارد نمايند. كما اينكه در منطقه عمومي غرب رود كرخه در تاريخ ۱۳ مهر ۱۳۵۹ با تلاش و جانفشاني تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي و عناصري از گروه رزمي ۳۷ زرهي شيراز موفق شدند سرپل بسيار حساسي را در غرب پل نادري به دست آورند و در منطقه رقابيه و ميشداغ هم پس از جزر و مدهاي زياد كه در صفحات پيش رو تا حد مقدور از نظر شما خواننده محترم خواهد گذشت يگانهاي[2] ما توانستند با عبور از رودخانه و استقرار در غرب رودخانه كرخه هدفهاي زير را كه در موفقيت عمليات آينده (فتح‌المبين) بسيار سرنوشت‌ساز بود، تحقق بخشند.

۱ـ سلب امكان عبور متجاوز از رودخانه كرخه و جلوگيري از قطع شاهراه حياتي اهواز به انديمشك

۲ـ تصرف ارتفاع حساس ميشداغ

۱ـ در حال حاضر بنام پل حسينيه ناميده مي‌شود.

۲ـ گردان ۲۴۷ سوار زرهي لشكر ۲۱ پياده، گروه رزمي شاهين، تيپ ۲ زرهي (قافلانكوه)، لشكر ۱۶ زرهي، تيپ ۵۵ هوابرد

۳ـ نزديك شدن به خط مرز
٤ـ تسهيل عمليات آفندي آينده

با سد پيشروي دشمن، استقرار در مواضع پدافندي مناسب، تجديد سازمان، بازسازي تدريجي تجهيزات، اجراي آتشهاي دقيق، حضور نيروهاي مردمي و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي، اجراي عمليات محدود آفندي و بازيابي روحيه نيروهاي خودي، سرانجام با «فرمان تاريخي رهبر كبير انقلاب و فرماندهي كل قوا حضرت امام خميني (ره) مبني بر شكستن محاصره آبادان» دوران عزت و اقتدار نيروهاي مسلح ايران و ذلت و زبوني دشمن فرا رسيد و انگيزه براي انجام عمليات آفندي در مقياس وسيع‌تر در افكار رزمندگان شكل گرفت.

در تاريخ پنجم مهر ماه ۱۳٦۰ عمليات غرورآفرين ثامن‌الائمه(ع) شروع و با موفقيت كامل انجام و نيروهاي متجاوز با دادن تلفات و خسارات سنگين از شرق رودخانه كارون به عقب رانده شدند و سر پل آنان به اشغال رزمندگان دليز و شجاع ايران اسلامي درآمد و قسمتي از خاك ميهن عزيز ايران بار ديگر به آغوش وطن بازگشت.

در پي اين پيروزي بزرگ فرماندهان رده بالاي ارتش جمهوري اسلامي ايران و سپاه پاسداران كه در منطقه عمليات حضور داشتند با يك فروند هواپيماي سي ۱۳۰ عازم تهران شدند تا مشروح اين عمليات افتخارآميز را به عرض رهبر كبير انقلاب و فرمانده كل قوا برسانند. متأسفانه هواپيما در نزديكي تهران در منطقه كهريزك سقوط مي‌نمايد و پنج تن از فرماندهان ارشد ارتش و سپاه به شهادت مي‌رسند[۱]؛ در پي اين سانحه دلخراش به فرمان رهبر كبير انقلاب، در تاريخ ۱۳٦۰/۷/۹ سرتيپ ظهيرنژاد (فرمانده وقت نيروي زميني) به رياست ستاد مشترك ارتش جمهوري اسلامي ايران و سرهنگ صياد شيرازي (فرمانده وقت قرارگاه شمال غرب) به فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران منصوب مي‌گردند.

فرمانده جديد نيروي زميني پس از تغييراتي در كادر فرماندهي و ستاد نيروي زميني و انتصاب افسران جوان‌تر در پستهاي مختلف فرماندهي و ستادي، عازم جبهه جنوب شده، دستور اعزام استادان دانشكده فرماندهي و ستاد را به مناطق عملياتي جنوب و غرب كشور صادر مي‌نمايند. با توجه به اينكه در آن زمان استادان دانشكده فرماندهي و ستاد بيشتر در مركز فرماندهي نيروهاي زميني و هوايي در تهران مشغول انجام مأموريتهاي محوله بودند به تدريج از مشاغل خود رها و عازم مناطق جنوب و غرب كشور گرديدند.

در تاريخ ۱۳٦۰/۸/۱۸ جلسه‌اي در قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب كه در آن زمان در محل كارخانه فولاد اهواز استقرار داشت با شركت افسران ستاد و استادان دانشكده فرماندهي و ستاد در حضور فرماندهي نيروي زميني[۲] ؛

۱ـ سرتيپ فلاحي : جانشين رياست ستاد مشترك ارتش جمهوري اسلامي ايران
سرهنگ موسي نامجو : وزير دفاع
سرهنگ خلبان فكوري : فرماندهي نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران
برادر كلاهدوز : قائم مقام فرماندهي كل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي
برادر جهان‌آرا : فرماندهي سپاه پاسداران خرمشهر و آبادان

۲ـ در اين كتاب هر كجا كه ذكري از فرماندهي نيروي زميني مي‌شود منظور شهيد سپهبد علي صياد شيرازي كه در زمان عمليات درجه سرهنگي داشتند، مي‌باشد.

تشكيل كه در اين جلسه پس از معرفي و آشنايي با استادان، فرماندهي نيروي زميني كه خود فرماندهي قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب را به عهده داشتند تصميمات جديد نيروي زميني جهت بيرون راندن ارتش متجاوز از خاك مقدس ايران را جهت راهنمايي ستاد به منظور طرح‌ريزيهاي آتي به اين شرح اعلام نمودند.

الف ـ مأموريت نيروي زميني آزادسازي مناطق اشغالي توسط دشمن با انهدام و يا عقب راندن نيروهاي مهاجم عراقي مي‌باشد.

ب ـ صحنه عمليات خوزستان به سه صحنه مجزا به شرح زير تقسيم بندي گرديد.

(۱) جبهه جنوبي : منطقه غرب رودخانه كارون از كرخه كور تا اروند

(۲) جبهه مياني : منطقه بين ارتفاعات ميشداغ تا كرانه رودخانه كرخه كور

(۳) جبهه شمالي : منطقه غرب رودخانه كرخه از موسيان تا ارتفاعات ميشداغ

پ ـ سلسله عملياتي كه از اين به بعد انجام خواهد شد با نام كربلا و از شماره ۱ به بعد خواهد بود.

ت ـ دكترين ارتش جمهوري اسلامي ايران بر دو اصل عمده زير استوار خواهد بود :

(۱) عمليات آفندي در جبهه وسيع به جاي عمليات آفندي محدود و يا پدافند.

(۲) همكاري بسيار نزديك و صميمانه با سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و بسيج مردمي. (تركيب مقدس)

ث ـ تعيين دو گروه سه نفره از استادان جهت طرح‌ريزي در جبهه مياني و شمالي به طور همزمان با نام عمليات كربلا۱ و عمليات كربلا۲ با تقدم اجرا در جبهه مياني (كربلا۱) و سپس طرح‌ريزي هر دو گروه جهت جبهه جنوبي با نام عمليات كربلا۳ پس از رهايي از طرح‌ريزي و هدايت عمليات فوق.

و بالاخره در پايان جلسه به گروه طراح عمليات كربلا۲[1] كه از دو نفر استادان كميته عمليات و تاكتيك دانشكده فرماندهي و ستاد و يك نفر افسر از معاونت عمليات و اطلاعات نزاجا با تركيب سه رسته پياده، زرهي و توپخانه تشكيل شده بود، راهنماي طرح‌ريزي مقدماتي را اعلام نمودند. بدين نحو كار طرح‌ريزي عمليات كربلا۲ كه در زمان اجرا به نام فتح‌المبين ناميده شد از روز ۶۰/۸/۱۹ آغاز گرديد.

وجود سه نفر افسر در گروه طراح با سه رسته مختلف و آشنايي كامل آنان با مقدورات و محدوديتهاي يگانهاي پياده، زرهي و توپخانه در تمام مدت طرح‌ريزي و هدايت عمليات فوق‌العاده ثمربخش بود.

همان طور كه در صفحات آتي ملاحظه خواهيد كرد، قرارگاه عملياتي فتح (يكي از چهار قرارگاه عمده قرارگاه كربلا۲) متشكل از لشكر ۹۲ زرهي اهواز(ـ)[2]، تيپ ۵۵ هوابرد شيراز، و تيپهاي ۲۵ كربلا، ۸ نجف و ٤٦ فجر از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و گردان ۲۳۱ تانك ام ـ ۶۰ ، اجراي عمليات فتح‌المبين در اين منطقه را به عهده داشتند و خوب هم از عهده مأموريتهاي محوله برآمدند.

۱ـ سرهنگ پياده ستاد محسن شاهان بهبهاني
سرهنگ توپخانه ستاد نصرت‌اله معين وزيري
سرهنگ زرهي ستاد علي موسوي زادگان

۲ـ تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي همراه با تيپ ٨٤ خرم‌آباد و تيپهاي امام حسين (ع) و ٤١ ثارالله در قالب قرارگاه قدس در منطقه دشت عباس و عين‌خوش وارد عمل شدند كه شرح كامل آن عمليات در كتاب قرارگاه قدس نوشته سرتيپ۲ محسن شاهان به طور مفصل به چاپ رسيده است.

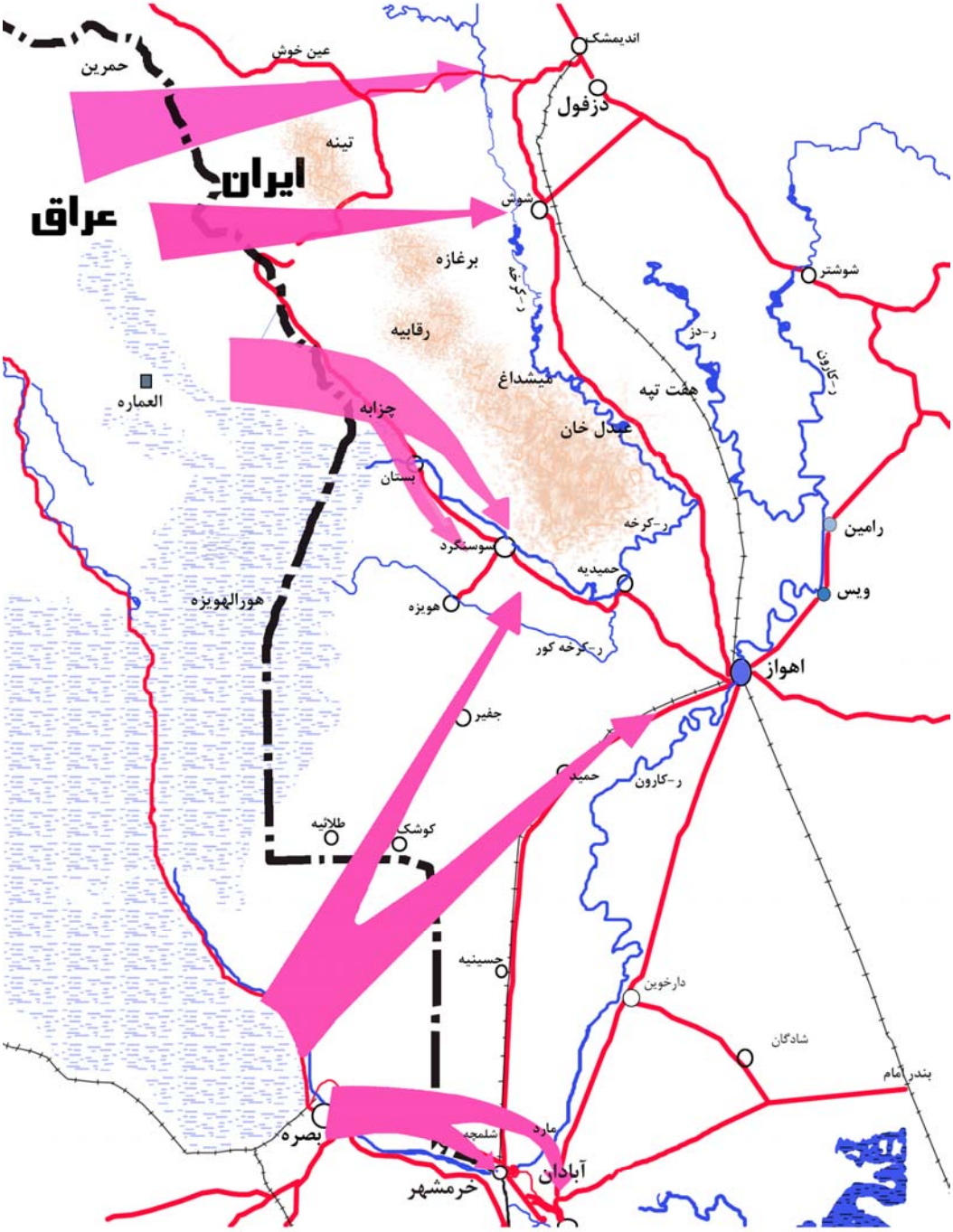

نقشه شماره ۱: محورهای پیشروی ارتش عراق در شروع تهاجم در منطقه خوزستان

فصل يكم: رقابيه از چند نفر گشتي تا استقرار تيپ ÐÐ هوابرد

مقدمه
عمليات آفندي ۲Ď مهر ماه ČĎÐĚ
لشكر ۲č در خط پدافندي رودخانه كرخه
سير مراحل فعال شدن منطقه رقابيه
تيپ ÐÐ هوابرد در منطقه جنوk
حوادث روز چهارم اسفند ماه در منطقه رقابيه
تصميم فرماندهي نيروي زميني
سازماندهي گروه رزمي شاهين
تقويت گروه رزمي شاهين با ۲ گروه رزمي از تيپ ۲ زرهي لشكر čđ زرهي
پيشنهاد لشكر ۲č پياده
استقرار تيپ ۲ زرهي لشكر čđ زرهي در منطقه پدافندي رقابيه
استقرار تيپ ÐÐ هوابرد در منطقه پدافندي رقابيه
تيپ ÐÐ هوابرد در كنترل عملياتي لشكر ĒĒ پياده

مقدمه

منطقه رقابيه كه در روز چهارم فروردين ماه ١٣٦١ يكي از حساس‌ترين مراحل عمليات فتح‌المبين در آنجا به اجرا گذاشته شد، از زمينهاي نسبتاً هموار با پستي و بلنديهاي مواج تشكيل شده است.

محدوده آن به شرح زير مي‌باشد : (نقشه شماره١)

از شمال : به تپه ابوصليبي‌خات و چنانه و دوسلك

از غرب : به ارتفاعات صعب‌العبور ميشداغ، كوه رقابيه و ارتفاعات برقازه

از جنوب : به تپه‌هاي رملي و صعب‌العبور شمال و شرق بستان

از شرق : به رودخانه غيرقابل عبور كرخه

وسعت اين منطقه حدود ٨٠٠ كيلومتر مربع بود كه طول آن از تپه ابوصليبي‌خات در شمال تا تپه‌هاي رملي در جنوب بيش از ٤٠ كيلومتر و عرض آن از رودخانه كرخه در شرق تا دامنه‌هاي شرقي ارتفاعات ميشداغ در غرب حدود ٢٠ كيلومتر بود.

با تهاجم ارتش عراق در مهر ماه ١٣٥٩ و تصرف قسمتهايي از سرزمين كشورمان ايران، منطقه فوق برابر دستور سپاه٣ ارتش متجاوز[1] جزئي از منطقه مسئوليت لشكر١ مكانيزه عراق قرار داده شده بود. ولي اين لشكر عملاً كليه فعاليتهاي پدافندي خود را در تپه‌هاي ابوصليبي‌خات واقع در غرب شوش متمركز كرده و هيچ گونه فعاليت پدافندي حتي پوشش هم به اين منطقه اختصاص نداده بود و تنها به اعزام نيروهاي گشتي آن هم در مقياس كم و در برد كوتاه اكتفا مي‌كرد.

موارد فوق باعث شده بود كه :

١ـ روستائيان منطقه تا مدتها پس از آغاز جنگ در آن مناطق باقي مانده و به زندگي روزمره خود كه بيشتر دامداري و كشاورزي بود ادامه دهند.

٢ـ عناصر اطلاعاتي و شناسايي نيروهاي مردمي و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي بدون مزاحمت جدي نيروهاي عراقي با گشت‌زني موتوري و گاهي با خودروهاي سبك به شناسايي از منطقه پرداخته و با نزديك شدن

١ـ سپاه٣ ارتش متجاوز در تاريخ يكم مهر ماه ١٣٥٩ با لشكرهاي ١ مكانيزه و ١٠ زرهي سازماني خود به منطقه غرب شوش و دزفول از معابر حلفائيه (داخل عراق)، فكه، چنانه، ابوصليبي‌خات، شوش و علي‌غربي (داخل عراق) شرهاني، عين‌خوش، امامزاده عباس، پل نادري و دزفول به قصد تصرف دزفول، انديمشك و جداسازي خوزستان از شمال، حمله به اين منطقه را آغاز نمود اما با تمام تلاشي كه انجام داد تنها توانست تا غرب رودخانه كرخه پيشروي نمايد، آن هم پس از گذشت شش روز.

ـ در آغاز تجاوز عراق تيپ ١٢ زرهي ابن وليد احتياط منطقه بود و در اواسط مهرماه تيپ ١٢ به لشكر مربوطه ملحق و تيپ ١٠ زرهي احتياط سپاه ٣ و تيپ ٣١ نيروي مخصوص زير امر لشكر ١٠ زرهي قرار گرفت.

ـ منطقه پدافندي لشكر ١ مكانيزه عبارت بود از :

حد شمالي آن امتداد جنوبي رودخانه روفيه و حد جنوبي آن شامل خطي بود كه از شمال غربي بستان (پاسگاه مرزي سوبله) تا آبادي شيخ عبدا... واقع در كرانه غربي رودخانه كرخه (شمال عبدا...خان) ادامه مي‌يافت.

به مواضع پدافندي متجاوز واقع در جنوب و غرب ارتفاعات ابوصليبي‌خات اطلاعات لازم را از متجاوز كسب، جمع‌آوري و در اختيار مبادي مربوطه قرار دهند.

عمليات آفندي روز ČĎĐĚ مهر ماه ۲Ď

با تغيير مكان تدريجي لشكر ۲۱ پياده [۱] از تهران به خوزستان و استقرار آن لشكر در منطقه عمومي پاي‌پل، نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران در تاريخ ۲۰ مهرماه ۱۳۵۹ مأموريت آفندي و بازپس گيري سرزمينهاي اشغالي در منطقه غرب رودخانه كرخه را طي دستور جزء به جزء شماره ۱ قرارگاه تاكتيكي[۲] نزاجا در خوزستان به لشكر ۲۱ پياده واگذار مي‌نمايد. (مشروح اين دستور در صفحات ... تا ... آمده است)

بر مبناي دستور صادره از نزاجا و تهيه مقدمات كار (شناسايي منطقه، تهيه برآوردها و ...) لشكر ۲۱ پياده در ۰۸۰۰ ۲۱ مهر ماه سال ۵۹ دستور آفندي[۳] خود را تهيه و در غالب دستور عملياتي شماره ۱ به مبادي ذيربط جهت اجرا و آگاهي ابلاغ مي‌نمايد.

در اينجا به ذكر بند مأموريت از اين دستور بسنده مي‌گردد.

« لشكر ۲۱ پياده در ساعت (س) روز (ر) با عبور از خط پدافندي (سرپل) تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي به سمت غرب و جنوب تك مي‌نمايد و ارتفاعات علي گره زد و ايستگاه رادار را تصرف و تأمين نموده و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به منظور تصرف و تأمين ارتفاعات عين‌خوش و تپه دوسلك ادامه دهد »

لشكر ۲۱ بر مبناي مأموريت فوق در ساعت ۰۷۰۰ روز ۲۳ مهرماه ۱۳۵۹ با عبور از خط يگانهاي مستقر در سرپل شامل:

تيپ ۲ زرهي لشكر ۹۲ زرهي اهواز

گردان ۲۸۳ سوار زرهي لشكر ۹۲ زرهي اهواز

گروه رزمي ۳۷ زرهي شيراز

عناصري از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي دزفول و تعدادي از نيروهاي مردمي منطقه

تك خود را برابر مأموريت پيش‌بيني شده آغاز كه با حوادثي كه از قبل هم قابل پيش‌بيني بود با دادن تلفات و ضايعات در ساعات تاريكي شب مجبور به عقب‌نشيني به شرق رودخانه كرخه[٤] شده و مجدداً پدافند از منطقه سرپل به عهده يگانهاي مستقردر سرپل واگذار مي‌گردد.

۱ـ فرماندهي لشكر ۲۱ پياده در آن زمان به عهده سرهنگ پياده ستاد زين العابدين ورشوساز بود كه قبل از انقلاب و انتصاب به اين سمت يكي از استادان صاحب نام و دانشمند دانشكده‌هاي پياده و فرماندهي و ستاد بود.

۲ـ همان طور كه از اسم آن پيداست « قرارگاه تاكتيكي نزاجا در خوزستان » با توجه به حساسيت زماني و مكاني، اين قرارگاه در پادگان تيپ۲ زرهي دزفول و در زيرزمين كارخانه لاستيك سازي تأسيس و فرماندهي نيروي زميني (روانشاد سرلشكر ظهيرنژاد) همراه ستاد مربوطه هدايت جبهه‌هاي جنگ را شخصاً عهده‌دار بودند.

۳ـ مدارك موجود در آرشيو هيأت معارف جنگ شهيد سپهبد علي صياد شيرازي

٤ـ شرح كلي عمليات در كتاب پيشتازان غرب كرخه نوشته سرتيپ۲ محمد علي سالاركيا (صفحات ١٦٩ تا ١٨٤)

بسمه تعالي

(بدون تغيير در دستورات شفاهي)
نسخه ..... از ..... نسخه
قرارگاه تاكتيكي نزاجا در خوزستان
دزفول
۲۰ مهر ماه ۱۳۵۹
دخ ـ ۱۷

دستور جزء به جزء شماره ۱
مدرك نقشه ۲۵۰۰۰۰ : ۱ دزفول ـ عين‌خوش

۱ـ وضعيت : پيوست الف (كالك عملياتي مراجعه شود)

الف ـ دشمن : عناصر دشمن در منطقه دزفول متوقف شده و در خط سرپل تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي با يگانهاي خودي در تماس است.

ب ـ نيروهاي خودي : عناصر تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي در خط سرپل موفق شده است پيشروي دشمن را متوقف سازد. يگانهاي نيروي زميني جمهوري اسلامي ايران مستقر در منطقه دزفول در ساعت (س) روز (ر) از خط سرپل عبور مي‌كنند و نيروهاي دشمن را در منطقه (كالك عملياتي) نابود مي‌سازند.

۲ـ وظايف :

الف ـ لشكر ۲۱ پياده

(۱) با عناصر موجود آن لشكر در منطقه دزفول از خط سرپل تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي عبور كنيد و هدفهاي الف و ب را تصرف نمائيد.
(۲) در صورت عدم مقاومت جدي دشمن تك را به سمت غرب ادامه دهيد ترتيب تقدم ابتدا هدف (پ) بعد هدف (ت) را تأمين و تصرف نماييد.
(۳) ترجيحاً يگانهاي پياده را در سمت راست محور پيشروي، و ارتفاعات شمال محور دهلران و يگانهاي زرهي را در سمت چپ در محور دوسلك به كار ببريد.
(٤) گردانهاي ۱۳۸ و ۱٤۱ پياده سازماني را از ۰۷۰۰ روز ۵۹/۷/۲۱ زير امر بگيريد.

k ـ لشكر ۸۱ زرهي

(۱) كليه عناصر آن لشكر كه به منطقه دزفول وارد شده‌اند را سازمان رزمي بدهيد.
(۲) آماده باشيد به عنوان احتياط نيرو در منطقه دزفول بنا به دستور عناصر لشكر ۲۱ پياده را دنبال نماييد.
(۳) آماده باشيد پس از عبور يگانهاي لشكر ۲۱ پياده از رودخانه يك گروه رزمي گرداني در شرق رودخانه كرخه در منطقه پاي پل مستقر سازيد.

پ ـ فرماندهي عمليات دزفول

(۱) عبور يگانهاي لشكر ۲۱ پياده را از خط سرپل پشتيباني كنيد.
(۲) آماده باشيد پس از عبور لشكر ۲۱ پياده در خط سرپل بنا به دستور زير امر لشكر ۲۱ پياده قرار گيريد و در محور دوسلك عناصر لشكر ۲۱ پياده را دنبال نماييد.
(۳) آماده باشيد بنا به دستور پس از تصرف هدفهاي الف و ب به وسيله لشكر ۲۱ پياده به شرق رودخانه كرخه تغيير مكان داده در احتياط نزاجا قرار گيريد.

ت ـ گروه ÐÐ توپخانه

آتش توپخانه لشكر ۲۱ را تقويت نماييد.

ث ـ يگان هوانيروز در منطقه دزفول

(۱) شناسايي هوايي مداوم در منطقه انجام دهيد و اطلاعات از محل تمركز، نقاط تداركاتي محل استقرار يگانهاي مانوري و توپخانه و پاسگاه فرماندهي را گزارش نماييد.
(۲) با ديدباني هوايي هدفهاي مورد نياز توپخانه را مشخDŽ نماييد. (با همكاري گروه ۵۵)
(۳) با هلي‌كوپترهاي رزمي عمليات لشكر ۲۱ ترابري هوايي را براي پياده كردن عناصر شكارچي تانك، ديده‌بانان مقدم توپخانه و تخليه مجروحين در حدود مقررات فراهم سازيد.

ج ـ پشتيباني هوايي

پايگاه چهارم هوايي دزفول در حدود مقدورات، پشتيباني هوايي نزديك را براي لشكر ۲۱ پياده اجرا مي‌نمايد.

ş ـ دستورات هماهنگي

(۱) ساعت (س) روز (ر) بنا به دستور و در حدود زماني خواهد بود كه شفاهاً ابلاغ شده است.
(۲) شناساييها و طرح‌ريزيها تا رده دسته در حداقل مدت زمان به عمل آيد.
(۳) منظور اصلي از اين عمليات انهدام نيروهاي دشمن موجود در منطقه است و كليه پرسنل و يگانها بايد از هر گلوله خود براي از بين بردن دشمن حداكثر استفاده را به عمل آورند و از فرار دشمن جلوگيري نمايند.
(٤) هماهنگي آتش و حركت و همكاري تانك و پياده در نقاط تپه ماهور تأكيد مي‌گردد.
(۵) مانور نشان داده شده در كالك به عنوان راهنمايي است، فرمانده لشكر در انتخاب راه‌كار آزاد است.

ف نزاجا ـ سرتيپ طهيرنژاد

لشكر ۲ك در خط پدافندي

عمليات آفندي روز ۲۳ مهر ماه ۱۳۵۹ و عقب‌نشيني لشكر ۲۱ پياده از غرب به شرق رودخانه كرخه و واگذاري مجدد پدافند از سرپل به يگانهاي قبلي به فرماندهي سرهنگ زرهي ستاد امرا... شهبازي، نگراني عبور يگانهاي متجاوز از كرخه به قصد تصرف شهرهاي انديمشك، دزفول و در نهايت قطع جاده استراتژيك و مهم اهواز- انديمشك خرم‌آباد در پل حسينيه را كه از قبل هم وجود داشت تشديد نمود، از طرف ديگر يگانهاي مستقر در سرپل كه با استعداد اوليه كم توانسته بودند پيشروي دو لشكر زرهي و مكانيزه به همراه يك تيپ احتياط متجاوز را به مدت ٦ روز به تأخير اندازند، ضمن اينكه همان استعداد كم هم در مدت ٦ روز عمليات تأخيري به شكل كاملاً مشهودي تحليل رفته بود، باعث گرديد كه نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران مصمم شود مأموريت پدافند از شرق رودخانه كرخه را تا آمادگي جهت اجراي عمليات آفندي مجدد به يك يگان منسجم و فرماندهي واحد واگذار نمايد.

در اين راستا قرارگاه تاكتيكي نزاجا در جنوب با صدور دستور جزء به جزء شماره ۲ مسئوليت پدافند از اين منطقه در فاصله پل نادري در شمال (منطقه سرپل) تا جنوب شوش را به لشكر ۲۱ پياده واگذار نمود. (مشروح اين دستور را در صفحه بعد ملاحظه فرماييد)

نسخه از نسخه
قرارگاه تاكتيكي نزاجا در جنوب
دزفول
۲۶ مهر ماه ۱۳۵۹
ق خ ۲۷

دستور جزء به جزء شماره ۲ (پدافندي)
مدرك: نقشه ۲۵۰۰۰۰ : ۱ دزفول اهواز عين‌خوش

۱ـ وضعيت :

الف ـ دشمن : عناصر دشمن در عمليات گذشته به كشور جمهوري اسلامي ايران تجاوز كرده و در منطقه دزفول تا حوالي غرب رودخانه كرخه را اشغال نموده است.

ب ـ خودي : يگانهاي لشكر ۲۱ پياده و تيپ ۲ زرهي لشكر ۹۲ در خط سرپل پاي پل كرخه و كرانه شرقي رودخانه كرخه (كالك عملياتي) پدافند مي‌كنند و عناصر لشكر ۱۶ زرهي مستقر در منطقه دزفول در اين مرحله از عمليات احتياط قرارگاه تاكتيكي مي‌باشد.

۲ـ وظايف :

الف ـ لشكر ۲۱ پياده

(۱) در منطقه مربوطه (كالك عملياتي) پدافند كنيد.

(۲) با برقراري نيروي مراقبت و پوشش در كرانه شرقي رودخانه ديدباني مداوم بر كرانه غربي اجرا و هرگونه حركات دشمن را سريعاً گزارش نماييد.

ب ـ تيپ ۲ زرهي

(۱) در خط سرپل پدافند كنيد.

(۲) با هدايت ديدبانهاي توپخانه به نقاط ديدباني مناسب آتش توپخانه پشتيباني را مؤثر سازيد.

(۳) با استفاده از يگانهاي زير امر، سرپل را به نحوي توسعه دهيد كه ضمن ايجاد تفرقه لازم براي يگانهاي خودي حداكثر منطقه دشمن زير ديدباني و آتش خودي قرار گيرد.

(٤) براي ايجاد ميدان مين و موانع در جلو خط سرپل اقدام و نيازمندي مهندسي را درخواست نماييد.

(۵) چنانچه توسعه سرپل مناسب و يا امكان پذير نباشد يگانهاي اضافي را گزارش كنيد.

پ ـ لشكر ۸۱ زرهي

(۱) در منطقه تجمع فعلي به نحوي گسترش يابيد كه حداكثر تفرقه و استتار و امكان حركت سريع به پاي پل كرخه وجود داشته باشد.

(۲) آماده باشيد رخنه احتمالي دشمن به كرانه شرقي رودخانه كرخه را در پاي پل خنثي سازيد.

۳ـ دستورات هماهنگي

الف ـ خط سرپل و كرانه شرقي رودخانه كرخه از شوش تا پاي پل به هر ترتيب بايد مراقبت و ديدباني و نگهداري شود.

ب ـ رعايت اصول دفاع به ويژه استفاده صحيح از زمين ـ دفاع در عمق ـ آرايش صحيح رده‌هاي دفاعي دقيقاً رعايت گردد.

پ ـ تفرقه و استتار و امكان وارد عمل شدن سريع احتياط كليه رده‌ها مورد توجه مخصوص باشد.

ف نزاجا ـ سرتيپ ظهيرنژاد
معتبر است سرهنگ ستاد حسيني

در اجراي دستور پدافندي قرارگاه تاكتيكي نزاجا در جنوب، لشكر ۲۱ پياده از ساعت ۲۴۰۰ روز ۲۷ مهر ماه ۱۳۵۹ پدافند از ساحل شرقي رودخانه كرخه از پاي پل تا جنوب شوش را با سه تيپ در خط[۱] و ايجاد پرده پوشش در جنوب شوش (جناح چپ لشكر ۲۱) تا حوالي عبدالخان را با گردان ۲۴۷ سوار زرهي عملاً به عهده گرفت و يگانهاي مستقر در سرپل را به تدريج از منطقه پدافندي رها تا جهت بازسازي به يگانهاي سازماني خود مراجعت نمايند.

با استقرار يگانهاي لشكر در خطوط پدافندي، قرارگاه تاكتيكي نزاجا طي دستوراتي موارد زير را به لشكر ابلاغ و خواستار اجراي آنان گرديد.

۱ـ عمق دادن به مواضع پدافندي (پدافند در عمق)

۲ـ انجام شناساييهاي دقيق ازمنطقه واگذاري، كسب اطلاعات جامع از گسترش، استعداد و ترتيب نيروي متجاوز با اعزام گروههاي گشتي و شناسايي

۳ـ تلاش جهت عبور از رودخانه و گرفتن سرپل (در حد مقدورات) در غرب رودخانه به منظور

الف ـ ايجاد يك خط پدافندي مطمئن، وادار نمودن متجاوز به پدافند و از بين بردن ميل متجاوز به آفند با عبور از رودخانه كرخه و عدم دستيابي متجاوز به شرق رودخانه كرخه

ب ـ آمادگي براي عمليات آفندي جهت بيرون راندن متجاوز در زمان مناسب

در اجراي موارد فوق، اعزام مرتب و برنامه‌ريزي شده اكيپهاي گشتي به غرب رودخانه كرخه توسط يگانهاي در خط پدافندي افزايش چشمگيري يافت اما عبور اين عناصر از رودخانه غيرقابل عبور كرخه به سادگي هم مقدور نبود زيرا

۱ـ كليه تحركات در ديد و تير مستقيم متجاوز قرار داشت.

۲ـ پلي هم وجود نداشت كه بتوان از آن استفاده كرد[۲].

لذا به اجبار و با ابتكار خود از وسايل در دسترس از قبيل كابلهاي بالاي سر، بشكه، تيوپ، قايقهاي پايي، قايقهاي پارويي، قايقهاي موتوري و دوبه[۳] بهره برده و خود را به غرب رودخانه كرخه مي‌رساندند و سپس از همان طريق مراجعت مي‌كردند.

رفت و آمد نيروهاي تأميني و گروههاي گشتي گردانهاي در خط روز به روز افزايش يافته و بر بعد مسافت آن نيز اضافه مي‌گرديد تا جايي كه خود را به يگانهاي مستقر در جنوب و غرب تپه ابوصليبي‌خات (منطقه رقابيه) رسانده، ضمن زدن دستبرد اطلاعات دقيق از دشمن كسب و در اختيار مبادي مربوطه جهت بهره‌برداري قرار مي‌دادند.

۱ـ از روز ۵۹/۸/۷ مسئوليت پدافند منطقه سرپل غرب كرخه به لشكر ۲۱ حمزه واگذار گرديد و در نتيجه منطقه واگذاري به تيپ ۱ (شمال و غرب پل نادري) همان منطقه سرپل تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي، تيپ ۳ (در مركز) و تيپ ۲ در جنوب (حوالي شوش) بود.

۲ـ به جز پل نادري در شمال منطقه تنها معبر موجود روي رودخانه كرخه كه اهالي منطقه قبل از تهاجم از آن استفاده مي‌كردند همان دوبه محلي بود كه در حوالي شوش مستقر بود كه آن هم جهت عبور يگانهاي نظامي بسيار نامطمئن و آسيب پذير بود.

۳ـ دوبه، يك نوع طراده شناور است كه به وسيله كابلهايي كه در طرفين رودخانه قرقره قلاب مي‌شدند در عرض رودخانه كشيده مي‌شد و محمولات و پرسنل روي آن قرار داده مي‌شدند و در طرفين رودخانه جابجا مي‌گشتند.

همزمان با اقدامات يگانهاي در خط به يگانهاي هوانيروز هم دستور داده شده بود كه با ديدباني هوايي منطقه، هرگونه تحرك دشمن را زير نظر گرفته و گزارش نمايد. در اينجا ذكر خاطره‌اي از اين تيزپروازان خالي از لطف نمي‌باشد.

« در يكي از روزهاي آبان ماه سال ١٣٥٩ در حين گشتزني سه فروند هلي‌كوپتر (دو فروند ٢١٤ و يك فروند هلي‌كوپتر نجات) در منطقه رقابيه، يك واحد گشتي موتوري متشكل از چند نفر از افراد متجاوز توجه خلبانان را به خود جلب مي‌كنند كه بلافاصله آنان را با تيربار مورد حمله قرار مي‌دهند. افراد متجاوز از ترس از خودروهاي خود پياده شده و به سمت تپه‌هاي رملي منطقه پا به فرار مي‌گذارند. خلبانان، هلي‌كوپترهاي خود را در نزديكي آنان فرود آورده و به تعقيب افراد متجاوز مي‌پردازند كه افراد متجاوز بدون مقاومت تسليم خدمه هلي‌كوپترها شده و پس از خلع سلاح آنان با همان سه هلي‌كوپتر به پايگاه هوانيروز تخليه مي‌گردند.»

بايد توجه داشت كه هميشه اين رفت و آمدها به دو طرف رودخانه كرخه توسط عناصر تأميني و شناسايي يگانهاي در خط بدون درگيري و تلفات نبود. در صفحات آينده به چگونگي حساس شدن متجاوز و نحوه استقرار و تقويت نيرو در اين منطقه حساس توسط يگانهاي خودي و متجاوز خواهيم پرداخت.

مواردي كه در صفحات قبل بدانها اشاره شد موجب گرديد يگانهاي متجاوز به اين منطقه رها شده ازقبل، حساس شده و با اعزام عناصر گشتي به طور مداوم و پرواز هلي‌كوپترهاي شناسايي خود بر خلاف گذشته، منطقه را مورد نظارت دائمي قرار دهند.

اعزام عناصر گشتي و پرواز هلي‌كوپترهاي شناسايي دو طرف گاهي بدون در گيري عمده (مأموريت گشتي شناسايي) خاتمه مي‌يافت و دو طرف بدون درگيري عمده و قطعي به پايگاههاي خود مراجعت مي‌كردند.

اطلاعات جمع‌آوري شده توسط گروههاي گشتي و عناصر اطلاعاتي و نگراني فرماندهان از شكنندگي خطوط پدافندي[1] و عمق كم مواضع پدافندي موجب شد كه يگانها جهت عمق دادن به مواضع پدافندي (پدافند در عمق) و ايمن سازي هرچه بيشتر يگانهاي خود با انجام يك سري عمليات آفندي محدود خود را هرچه بيشتر به دشمن نزديك كرده و نقاط حساس منطقه را تصرف و در صورت امكان تأمين نمايند.

١ـ يكي از نگرانيهاي فرماندهي و ستاد نزاجا پس از تثبيت متجاوز در پشت رودخانه كرخه، ترس از پي بردن متجاوز به اشتباه بزرگ خود و تلاش براي جبران آن در عبور از رودخانه كرخه و رساندن خود به جاده اهواز ـ انديمشك و بستن اين جاده در تنگ فني (بين راه انديمشك به خرم‌آباد) بود. كه نزديك‌ترين محل رودخانه كرخه با اين جاده مهم و استراتژيك، منطقه عبدالخان و خلف مسلم بود كه چنانچه متجاوز به اين كار مبادرت مي‌كرد مشكلات بسيار زيادي و چه بسا جبران ناپذيري را براي ايران اسلامي در پي داشت.

سير مراحل فعال شدن منطقه رقابيه

در جناح چپ تيپ ۲ لشكر ۲۱ پياده[۱]، در منطقه گردان ۲۴۷ سوار زرهي[۲] آن لشكر تپه ۱۲۰ قرار داشت كه از حساسيت ويژه‌اي برخوردار بود. زيرا :

۱ـ جناح جنوبي لشكر را محافظت و اطمينان قابل توجهي براي لشكر ايجاد مي‌نمود.

۲ـ معبر وصولي فكه، رقابيه، عبدالخان را (در صورت قصد متجاوز براي عبور از اين منطقه و رساندن خود به جاده اهواز ـ انديمشك) در كنترل قرار مي‌داد.

لذا لشكر پس از بررسي و شناسايي كامل، مأموريت تصرف اين تپه را به گردان ۲۴۷ سوار زرهي محول نمود. اين گردان با پشتيباني عناصري از گردان ۲۴۲ تانك لشكر ۲۱ پياده در تاريخ ۱۵ آذر ماه ۱۳۶۰ موفق به تصرف اين ارتفاع مي‌گردد اما دشمن كه گويي تازه به اهميت اين ارتفاع پي برده با تمام تلاش موفق مي‌شود پس از چند روز درگيريهاي سخت اين ارتفاع را تصرف و تا آخرين لحظه عقب‌نشيني از اين منطقه در عمليات فتح‌المبين، آن را حفظ نمايد[۳].

۱ـ فرماندهي تيپ ۲ لشكر ۲۱ پياده به عهده سرهنگ پياده محمود جعفري بود.

۲ـ گردان ۲۴۷ سوار زرهي به فرماندهي سرهنگ زرهي نصيري منطقه باز بين لشكرهاي ۲۱ پياده و ۱۶ زرهي (از جنوب شوش در شمال تا كانال توانا در جنوب) را پوشش و كنترل مي‌كرد.

۳ـ به صفحات ۶۷ تا ۸۴ كتاب شجاعان نبرد نوشته سرتيپ فرل‌ا... شاهين راد مراجعه شود.

تيپ ÐÐ هوابرد[۵] در منطقه جنوk

اجراي آفند در اين منطقه جهت تهديد و رسيدن به جناح راست لشكر١ مكانيزه ارتش عراق و پركردن فضاي خالي بين لشكرهاي ٢١ پياده و ١٦ زرهي از دل مشغوليهاي فرماندهان و يكي از مهمترين اهداف فرماندهي[٢] و ستاد نيروي زميني پس از تثبيت متجاوز بود. لذا براي رسيدن به اين هدف، در آذر ماه ١٣٥٩ به تيپ ٥٥ هوابرد دستور داده شد كه سريعاً با يگانهاي موجود خود در شيراز به سمت دزفول حركت و در منطقه عبدالخان استقرار يابد.

تيپ با گردانهاي ١٠١ پياده و ١٢٦ پياده و گردان ٣٥٢ توپخانه (-) در ٢٥ آذر ماه از شيراز حركت و در ساعت ١٦٠٠ روز ٢٦ آذر ماه در منطقه تجمعي واقع در حوالي عبدالخان ـ خيرآباد استقرار مي‌يابد.

وضعيت استقرار گردانهاي مانوري تيپ در اين زمان به شرح زير بود:

ـ گردان ١٠١ پياده هوابرد به فرماندهي سرگرد پياده مرتضي محمدي محل استقرار در عبدالخان

ـ گردان ١٢٦ پياده هوابرد به فرماندهي سرهنگ٢ پياده عباس كيانيا محل استقرار در عبدالخان

ـ گردان ١٣٥پياده هوابرد[٣] (-) به فرماندهي سرهنگ٢ پياده عبدالرضا سيد احمدي محل استقرار در ارتفاعات سپتون

گروهان سوم گردان ١٣٥ به فرماندهي سروان فيض دولت‌آبادي محل استقرار در ارتفاعات بازي دراز (سريل ذهاب)

ـ گردان ١٤٦ پياده هوابرد[٤] به فرماندهي سرهنگ٢ پياده مظفر كشاورز محل استقرار شهر سردشت و محورهاي منطقه كردستان

ـ گردان ١٥٨ پياده هوابرد[٤] به فرماندهي سرگرد پياده عبدا... مهرپويا محل استقرار شيراز (آماده حركت و تعويض گردان ١٤٦)

اجراي عمليات آفندي در منطقه كرخه كور توسط لشكر ١٦ زرهي در دي ماه سال ٥٩ و حوادث پيش آمده سبب شد كه به تيپ ٥٥ هوابرد دستور داده شود سريعاً از منطقه استقرار فعلي (عبدالخان) حركت و حوالي جاده اهواز ـ سوسنگرد (فولي‌آباد) در منطقه تجمع مستقر و احتياط قرارگاه مقدم نزاجا را تشكيل و آماده باشد

١ـ فرماندهي تيپ را سرهنگ پياده ستاد حيدري عهده‌دار بودند.

٢ـ در اينجا ذكر خاطره‌اي خالي از لطف نيست. همزمان با استقرار تيپ ٥٥ هوابرد و تهيه مقدمات تك به اين منطقه توسط لشكر ١٦ زرهي و تيپ ٥٥ هوابرد در دهه سوم آذر ماه، فرمانده نيروي زميني (مرحوم امير سرلشكر ظهيرنژاد) براي شناسايي جهت اجراي عملياتي در اين منطقه چنان مشتاق بود كه روزي شخصاً به همراه تعدادي از افسران ستاد خود براي شناسايي به منطقه رقابيه (ميشداغ) عزيمت مي‌نمايد، جون مدت شناسايي طولاني مي‌شود لاجرم مراجعت به قرارگاه قبل از تاريكي ميسور نمي‌گردد و بالاجبار شب را با همراهان در ارتفاعات ميشداغ به سر مي‌برند و روز بعد به قرارگاه مراجعت مي‌كنند و اظهار مي‌كنند كه شب بسيار سرد و سختي را گذرانديم.

٣ ـ اين گردان ابتدا زير امر تيپ ٨٤ خرم‌آباد و سپس زير امر لشكر ٢١ پياده قرار داده شد.

٤ـ گردانهاي ١٤٦ و ١٥٨ پياده هوابرد هميشه يكي در كردستان به اجراي مأموريتهاي محوله مشغول و ديگري در شيراز به بازسازي تجهيزات، تجديد قوا و ادامه آمادگي رزمي و بدني مشغول بودند.

در صورت ضرورت به منطقه سوسنگرد حرکت و در اختيار لشکر ١٦ زرهي قرار گيرد و با دستور بعدي از اسفند ماه همان سال در خط پدافندي رودخانه مالکيه در سوسنگرد قرار گرفت.

نتيجه اينکه:

با قرار گرفتن لشکرهاي ۲۱ پياده، ١٦ زرهي و تيپ ۵۵ هوابرد در خطوط پدافندي رودخانه‌هاي کرخه (شوش)، کرخه‌کور و سوسنگرد، فکر تك در منطقه پل نادري تا رقابيه موقتاً موکول به زمان مناسب ديگري گرديد که بتوان حداقل يك لشکر آماده نمود.

لازم به ذکر است که در آن زمان تيپ ۲ زرهي زنجان از لشکر ١٦ زرهي در منطقه دزفول در احتياط نزاجا قرار داشت. در اين زمان نيروي زميني به منظور جلوگيري از رکود جبهه‌ها و خمودگي پرسنل، به لشکرها و تيپهاي در خط ابلاغ مي‌نمايد که يگانها با اعزام گشتيهاي رزمي و شناسايي و نهايتاً اجراي عمليات آفندي محدود در حد توان، هرچه بيشتر خود را به دشمن نزديك نموده تا زمان و موقعيت براي عمليات آفندي جهت بيرون راندن متجاوز از خاك ميهن اسلامي فراهم گردد.

حوادث روز چهارم اسفند ماه در منطقه رقابيه

در اين روز حرکت گروه گشتي ۲۰ نفره گردان ۲٤۷ سوار زرهي لشکر ۲۱ پياده اعزامي به منطقه رقابيه و ميشداغ توسط گشتي هوايي (هلي‌کوپتر) متجاوز کشف مي‌گردد.

در کوتاه زمان نيروهاي متجاوز که تعداد آنها چندين برابر افراد گشتي نيروهاي خودي بود به قصد به اسارت در آوردن و يا کشتن آنان در منطقه پياده شده و ايجاد درگيري قطعي مي‌نمايند.

بلافاصله مراتب به لشکر و از طريق لشکر تا بالاترين سلسله مراتب فرماندهي و حکومتي (فرماندهي نزاجا و رياست جمهوري) گزارش مي‌گردد، به دليل اهميت موضوع گزارش لشکر ۲۱ ، تصميم فرماندهي نزاجا و تصميمات اتخاذ شده بعدي به شرح زير بيان مي‌گردد:

گزارش لشکر ۲۱ پياده

«عوامل گشتي شناسايي گردان سوار زرهي لشکر با استعداد ۲۰ نفر در تنگ ميشداغ مستقر بودند. در ساعت ۱۰۲۰ روز چهارم اسفند ماه با عناصر دشمن که به وسيله هلي‌کوپتر در اطراف تنگه ميشداغ پياده شدند، درگير شدند، استعداد نيروي دشمن تا حدود ٤۰۰ نفر افزايش يافت از طرف لشکر نيز نيروي تقويتي و هلي‌کوپترهاي رزمي هوانيروز براي گشتي خودي اعزام شد و اين واحد با دادن دو نفر شهيد (يك افسر ويك درجه‌دار) و چندين نفر مجروح توانست مأموريت خود را انجام دهد ولي نظر به اينکه منطقه ميشداغ در شرايط کنوني براي منطقه پدافندي لشکر حياتي نمي‌باشد و به علت کمبود نيرو نگهداري آن تنگ امکان پذير نيست، لذا لشکر در تاريکي شب گشتيها را از منطقه خارج خواهد کرد و چنانچه از نظر نيروي زميني نگهداري آن منطقه ضروري است درباره اعزام نيرو از يگان ديگر اقدام گردد.»

با نگرش به گزارش لشكر ۲۱ و حساسيت فرماندهي و ستاد نزاجا نسبت به منطقه ياد شده قابل پيش‌بيني بود كه بند آخر پيشنهاد لشكر ۲۱ (چنانچه از نظر نيروي زميني نگهداري آن منطقه ضروري است درباره اعزام نيرو از يگان ديگر اقدام گردد) مورد پذيرش قرار خواهد گرفت.

لذا فرماندهي نيروي زميني بلافاصله تصميم خود را به شرح زير اعلام مي‌نمايند.

تصميم فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران

«به هيچ وجه گشتي از منطقه خارج نشود، براي تقويت آن از مقدورات گردان سوار زرهي لشكر ۲۱ استفاده گردد و به لشكر ۱۶ زرهي ابلاغ شود كه بايد هرچه زودتر يگ گردان هوابرد در تنگ ميشداغ مستقر گردد. براي سرعت عمل يك گروهان با هلي‌كوپتر وبقيه از راه زمين اعزام شوند. وقتي كه گردان هوابرد در محل مستقر شد عناصر لشكر ۲۱ پياده رها گردند.» دستور جزء به جزء شماره ۱۲ لشكر ۲۱ در صفحه بعد ملاحظه شود.

در اجراي تصميم فرماندهي نزاجا

حركت گردان هوابرد به دلايل مختلف (درگير بودن در خطوط پدافندي، كمبود وسايل ترابري و ...) به منطقه عبدالخان مقدور نشد و تنها يك گروهان هوابرد به منطقه ميشداغ اعزام و ارتفاعات ميشداغ را تصرف نمود و اين در حالي بود كه نيروهاي متجاوز به طور كامل منطقه را ترك كرده بودند.

با استقرار گروهان هوابرد، مشكل ارتباط با شرق رودخانه كرخه خودنمايي كرد لذا به لشكر ۱۶ زرهي دستور داده شد يك دستگاه پل PMP (گروهان پل لشكر در آن زمان در دزفول مستقر بود) در محل عبدالخان بر روي رودخانه كرخه نصب نمايد كه اين پل ۱۰۵ متري ظرف مدت ۶ ساعت نصب و آماده بهره‌برداري شد.

در پي حوادث پيش آمده و اقدامات انجام گرفته در منطقه رقابيه و ميشداغ (استقرار يك گروهان هوابرد در ارتفاعات ميشداغ، نصب يك دستگاه پل در عبدالخان و ...) لشكر ۲۱ پياده بنا به خواست قرارگاه مقدم نزاجا در تاريخ ششم اسفند ماه ۱۳۵۹ اقدام به تهيه يك دستور عملياتي با شماره ۳ نمودكه در صفحات بعد درج گرديده است.

دستور جزء به جزء شماره ۱۲ — نسخه ۲ از ۱۲ نسخه
مدرك : — قرارگاه تاكتيكي لشكر ۲۱ حمزه
الف ـ دستور عمليات شماره ۳ — ششم اسفند ماه ۱۳۵۹
ب ـ نقشه : ۵۰۰۰۰ : ۱ منطقه (دزفول ـ انديمشك ـ عين‌خوش) — ف ـ ن ۲۵
۱۵ـ۳/۱٤ـ الف

Čـ تغييرات در سازمان رزمي :

يك گروهان پياده از تيپ ۵۵ هوابرد از تاريخ ۵۹/۱۲/۵ زير امر لشكر قرار مي‌گيرد.

۲ـ تغييرات در وضعيت :

نيروهاي دشمن : برابر آخرين گزارش نوبه‌اي اطلاعات ركن ۲ لشكر.

Ďـ مأموريت : بدون تغيير

ďـ وظايف و مسئوليتها :

الف ـ گردان ۲ďĒ سوار زرهي (ـ)

(۱) گروهان هوابرد اعزامي از تيپ ۵۵ را از تاريخ ۵۹/۱۲/۵ زير امر بگيريد.
(۲) شش دستگاه نفربر چرخدار از گروه رزمي افشين را با خدمه مربوطه زير امر بگيريد.
(۳) سه قبضه توپ ۲۳ مم ضدهوايي را به منظور پدافند هوايي منطقه زير امر بگيريد.
(٤) با استفاده از گروهان هوابرد و يك گروهان سوار زرهي منطقه غرب كرخه را به ترتيب زير بپوشانيد.

((الف)) استقرار يك دسته از گروهان پياده و يك دسته سوار زرهي در تنگه ميشداغ به منظور ايجاد نقطه مستحكم و گزارش فعاليت دشمن.

((ب)) استقرار يك دسته پياده و يك دسته سوار زرهي در منطقه غرب كرخه در نزديك‌ترين منطقه به تنگ رقابيه به منظور ايجاد يك نقطه مستحكم و گزارش فعاليت دشمن.

((پ)) استقرار يك دسته پياده و يك دسته سوار زرهي بين محل استقرار بند (ب) و رودخانه كرخه به منظور كنترل محور مذكور و گزارش فعاليت دشمن.

((ت)) استقرار اركان گروهان هوابرد و گروهان سوار زرهي در مركز منطقه به طوري كه ضمن پشتيباني از يگانهاي مستقر شده قادر باشد عمليات ضدهوايي را در منطقه هدايت نمايد.

((ث)) ايجاد گروههاي گشتي متحرك با استفاده از نفربرهاي چرخدار بين نقاط اشغال شده.

((ج)) پيش‌بيني مواضع توپخانه و تهيه آن در پشت نقاط اشغالي يا هر نقطه مناسب ديگر به منظور عمليات آتي (با هماهنگي توپخانه لشكري).

ķ ـ گروه رزمي افشين :

٦ دستگاه نفربر چرخدار با خدمه مربوطه را از تاريخ ۵۹/۱۲/٦ زير امر گردان ۲٤۷ سوار زرهي قرار دهيد.

پ ـ توپخانه لشكري :

(۱) دو قبضه توپ ۲۳ مم پدافند هوايي جهت ايجاد پدافند هوايي يگانهاي مستقر در تنگ ميشداغ و تنگ رقابيه در اختيار گردان ۲٤۷ سوار زرهي قرار دهيد.

(٢) به منظور پيش‌بيني تهيه مواضع توپخانه از محل استقرار يگانهاي گردان سوار زرهي در غرب رودخانه شناسايي به عمل آورده و با هماهنگي گردان، مواضع مورد نياز در پشت نقاط اشغالي آماده و تهيه نماييد.

Ð ـ دستورات هماهنگي :

الف ـ لشكر انتظار دارد كه يگان هوابرد از نظر آمادي و ساير مسايل پشتيباني به نحو احسن از طريق گردان سوار زرهي پشتيباني شود.

ب ـ عمل استقرار يگانها در اختفاء و پوشش كامل اجرا شود به نحوي كه دشمن متوجه حركات و استقرار يگان نگردد.

پ ـ مسيرهاي حركت در روز كاملاً شناسايي و علامت گذاري شود.

ت ـ مواضع تأخيري جهت عمليات تأخيري هر يك از يگانهاي مستقر شده را پيش‌بيني و آماده نماييد.

ث ـ تسهيلات عبور از رودخانه كرخه توسط يگان پل از لشكر ١٦ انجام خواهد شد.

ƈ ـ اين دستور به محض وصول قابل اجرا است. پس از استقرار، كالك گسترش يگان را گزارش نماييد.

ف ـ ل ٢١ حمزه سرهنگ ستاد ورشوساز

گيرندگان :

١ـ ق ت نزاجا در جنوب (دزفول) جهت استحضار

٢ـ ف تي١ ـ تي٢ ـ تي٣ ـ توپخانه ـ ف گروه رزمي افشين ـ ف گد ٢٤٧ سوار زرهي جهت آگهي و اقدام

٣ـ ف پش ل ـ اركان ١ و ٢ و ٤ ل جهت آگهي و اقدام لازم

سازمان گروه رزمي شاهين

فعل و انفعالات اخير باعث گرديد كه منطقه رقابيه از يك حالت سكون خارج شده و هر روز توسط نيروهاي متجاوز مورد حمله بيشتري قرار گيرد، به ويژه گروهان هوابرد كه در يك منطقه دورافتاده مستقر بود، تلفاتي را متحمل شد.

اين مسئله باعث نگراني تيپ ۵۵ هوابرد، لشكر ۲۱ و قرارگاه مقدم شده بود. لذا قرارگاه مقدم نزاجا اقدام به صدور يك دستور جزء به جزء نمود كه در آن دستورات زير را به لشكر ۲۱ ابلاغ نمود.

ـ يك گروهان از گردان مكانيزه تيپ زنجان (مستقر در هفت‌تپه) را زير امر گرفته و به منطقه رقابيه اعزام نماييد.

ـ يك آتشبار ۱۳۰ مم از گروه ۵۵ توپخانه به منطقه رقابيه اعزام گردد.

ـ يك گردان تانك از تيپ زرهي زنجان در غرب كرخه مستقر گردد.

بر مبناي دستور جزء به جزء قرارگاه مقدم نزاجا و يگانهاي واگذاري جديد، لشكر ۲۱ اقدام به تشكيل يك گروه رزمي به نام شاهين به شرح زير با يك فرمانده مستقل براي آن نمود كه بتوان مسئوليت منطقه را به نحو بهتري عهده‌دار شود و مراتب را طبق دستور جزء به جزء شماره ۱۳ به قرارگاه مقدم و يگانهاي ذيربط اعلام نمود.

گروه رزمي شاهين

گردان ۲٤۷ سوار زرهي لشكر ۲۱ پياده

يك گروهان مكانيزه از گردان مكانيزه لشكر ۱٦ زرهي

گروهان پرويز گردان ۱۰۲ پياده تيپ ۵۵ هوابرد

عناصري از سپاه پاسداران و بسيج مردمي

يك آتشبار ۱۳۰ مم از گروه ۵۵ توپخانه

يك دسته خمپاره انداز ۱۲۰ مم محمول‌بر نفربر

بسمه تعالي

(در دستورات شفاهي تغييري حاصل نشده است)

نسخه ٢ از ١٥ نسخه
قرارگاه تاكتيكي لشكر ٢١ حمزه
دزفول
١٨٣٠ مورخه ٥٩/١٢/١٤
ل ـ م ـ ٢٧

دستور جزء به جزء شماره ١٣

مدارك :

الف ـ دستور عملياتي شماره ٣ و دستور جزء به جزء شماره ١٢

ب ـ نقشه : ٥٠/٠٠٠ : ١ (منطقه دزفول ـ انديمشك ـ عين‌خوش)

١ـ تغييرات در سازمان رزمي :

گروه رزمي شاهين از تاريخ ٥٩/١٢/١٥ به فرماندهي سرهنگ جهان‌سوز به شرح زير تشكيل مي‌گردد.

يك گروهان هوابرد از تي ٥٥ هوابرد زير امر گردان ٢٤٧ سوار زرهي از تاريخ ٥٩/١٢/٥

يگ گروهان پياده مكانيزه از تي ٢ ل ١٦ زرهي در كنترل عملياتي گروه از تاريخ ٥٩/١٢/١٥

گردان ٢٤٧ سوار زرهي (ـ)

١٠ دستگاه نفربر چرخدار با خدمه مربوطه از گروه رزمي افشين زير امر گردان ٢٤٧ سوار زرهي از تاريخ ٥٩/١٢/٥

٤ دستگاه نفربر حامل خمپاره‌انداز از تي٢ ل ١٦ زرهي زير امر گروهان پياده مكانيزه از تاريخ ٥٩/١٢/١٥

پرسنل پاسدار و بسيج موجود در منطقه زير امر گردان ٢٤٧ سوار زرهي از تاريخ ٥٩/١٢/٥

گردان ٣٠٥ توپخانه ١٣٠ مم ك ـ م گروه رزمي شاهين از تاريخ ٥٩/١٢/١٥

گروهان پل گردان ٤٥٥ مهندس ل ـ پ ـ م گروه رزمي

گروهان پل ل ١٦ زرهي (ـ) زير امر گردان ٤٥٥ مهندس ل و درپ ـ م گروه رزمي

يك دسته پدافند هوايي ٢٣ مم از گردان ٣٧٧ توپخانه ل زير امر گروه رزمي شاهين

٢ـ تغييرات در وضعيت :

نيروي دشمن : برابر آخرين گزارش نوبه‌اي اطلاعاتي ركن ٢ لشكر

٣ـ تغييرات در مأموريت : بدون تغيير

٤ـ وظايف و مسئوليتها :

الف ـ ف . گروه رزمي شاهين :

(١) با زير امر گرفتن افسران و درجه‌داران مشروحه زير ستاد عملياتي گروه را از تاريخ ٥٩/١٢/١٥ با بهره‌برداري از تأسيسات و وسايل ارتباطي گردان ٢٤٧ سوار زرهي (ـ) تشكيل دهيد.

(الف) سرگرد ميركاظمي از گروه رزمي افشين به عنوان افسر ركن ۲ و۳ گروه.
(ب) سرگرد زرهي حق‌ستا از گردان ۲٤۷ سوار زرهي به عنوان افسر ركن ۱ و ٤ گروه
(پ) سروان مخابرات خسرواني از گردان ٤٥٦ مخابرات به عنوان افسر مخابرات گروه
(ت) سه نفر درجه‌دار از ركن سوم لشكر ۲۱ پياده

(۲) با استقرار گروهان پياده مكانيزه تي ۲ ل ١٦ در ارتفاعات ميشداغ (شمال) و گروهان هوابرد در جنوب از هر گونه نفوذ عناصر دشمن به داخل منطقه جلوگيري نماييد.
(۳) با استقرار ۸ دستگاه نفربر پي ـ ام ـ پي ـ ۱ گروهان پياده مكانيزه با خدمه مربوطه و يك دسته به فرماندهي يك نفر افسر مسئول در سمت چپ مواضع فعلي گروهان سوار زرهي (برابر كالك پيوست) محور شمالي و جنوبي، غرب رودخانه را پوشش و حفاظت نماييد.
(٤) با به كار بردن دسته پدافند هوايي ۲۳ مم تأمين هوايي منطقه را برقرار نماييد.

k ـ گردان ۲ď̄ سوار زرهي (ـ) :

(۱) از تاريخ ۵۹/۱۲/۱۵ زير امر گروه رزمي شاهين
(۲) سرگرد زرهي حق‌ستا را از تاريخ ۵۹/۱۲/۱۵ در اختيار گروه رزمي شاهين قرار دهيد.
(۳) تسهيلات لازم را از نظر تأسيسات و وسايل ارتباطي جهت برقراري ارتباط فرماندهي و ستاد گروه فراهم نماييد.

پ ـ گروهان پياده مكانيزه تي۲ ل ď̌ :

(۱) از تاريخ ۵۹/۱۲/۱۵ در كنترل عملياتي گروه رزمي شاهين.
(۲) منطقه شمالي ارتفاعات ميشداغ را اشغال نموده و از هر گونه نفوذ عناصر دشمن در منطقه جلوگيري نماييد، استقرار يگان تا پايان روز ۵۹/۱۲/۱۵ بايد خاتمه يابد.
(۳) تعداد ۸ دستگاه نفربر پي ـ ام ـ پي ـ ۱ را با خدمه مربوطه و يك دسته پياده با يك افسر مسئول در سمت چپ مواضع گروهان سوار زرهي (برابر كالك پيوست) طوري مستقر نمايند كه محور شمالي و جنوبي را در منطقه مربوطه حفاظت نمايد.
(٤) تأمين هوايي يگان خود را با به كار بردن جنگ‌افزارهاي ضد هوايي برقرار نماييد.

ت ـ گروهان پل ل ď̌ زرهي (ـ) پ م

(۱) از تاريخ ۵۹/۱۲/۱۵ در پشتيباني مستقيم گروه رزمي خواهيد بود.
(۲) كنترل فني و نگهداري وسايل پل به عهده يگان است.

ث ـ ف . توپخانه لشكري

گردان ۳۰۵ توپخانه ۱۳۰ مم گروه ۲۲ در كمك مستقيم گروه رزمي شاهين قرار داده و از تاريخ ۵۹/۱۲/۱۵ در منطقه مستقر گردد.

Ð ـ دستورات هماهنگي :

الف ـ اين دستور به محض وصول قابل اجرا است.
ب ـ پشتيباني گروهان هوابرد و عناصر غير نظامي و ساير پرسنل مأمور به گردان سوار زرهي از نظر آمادي با گردان سوار زرهي مي‌باشد.

٤٤ / عمليات فتح‌المبين (قرارگاه فتح)

پ ـ پشتيباني آمادي گروهان مكانيزه و گروهان پل ل ١٦ زرهي با تيپ ٢ ل ١٦ مي‌باشد.
ت ـ كنترل فني و نگهداري وسايل عبور از رودخانه در منطقه با گردان ٤٥٥ مهندسي و حفاظت پل و دوبه از نظر تهديد هوايي و زميني با گردان ٢٤٧ سوار زرهي مي‌باشد.
ث ـ به منظور جلوگيري از تراكم وسايل عبور يكي از دو منطقه عبدالخان و خيرآباد را به عبور پرسنل غير نظامي و ديگري را به عبور وسايل نظامي اختصاص دهيد.
ج ـ استقرار گروهان مكانيزه تا پايان روز ٥٩/١٢/١٥ در منطقه محوله بايد خاتمه يافته باشد.
ح ـ لشكر انتظار دارد با درايت و مديريت فرماندهي گروه رزمي يگانهاي زير امر از نظر آمادي و عملياتي به نحو شايسته پشتيباني و هدايت گردد. % ر م

رسيد اطلاع دهيد.

ف لشكر ٢١ حمزه
سرهنگ ستاد ورشوساز

پيوست الف ـ كالك گسترش

گيرندگان

١ـ ف . قرارگاه تاكتيكي نزاجا در جنوب جهت استحضار
٢ـ ف .گروه رزمي شاهين ـ ف .گردان ٢٤٧ سوار زرهي ـ ف . توپخانه ل ـ ف . تي ١و ٢و ٣ ـ ف گروه رزمي افشين ـ ف گردان ٤٥٥ مهندس ـ ف گردان مخابرات ـ ف . پش ل ـ اركان ١و ٢و ٤ جهت آگهي و اقدام لازم

تقويت گروه رزمي شاهين با ۲ گروه رزمي از تيپ ۲ لشكر ۲۱ زرهي

حوادث پيش آمده زير در اين منطقه:

۱ـ دست به دست شدن ارتفاع حساس ۱۲۰ و در نهايت تصرف اين ارتفاع توسط متجاوز كه كنترل كننده محور حساس و مهم رقابيه به عبدالخان بود.

۲ـ درگيري گشتيهاي لشكر ۲۱ (گردان سوار زرهي) با نيروهاي هلي‌برن دشمن (حوالي تنگ سعده) در يازده اسفند ماه سال ۵۹

۳ـ استقرار يك گروهان از تيپ ۵۵ هوابرد در ارتفاعات ميشداغ

٤ـ احداث يك دستگاه پل بر روي رودخانه كرخه در منطقه عبدالخان

۵ـ احساس عدم امنيت لشكر ۲۱ از باز بودن جناح چپ خود

٦ـ حساسيت فرماندهي و ستاد نزاجا از اقدام تك گسترده متجاوز در اين منطقه جهت رسيدن به جاده اصلي اهواز به انديمشك

باعث گزارش وضعيت و پيشنهاد به كارگيري نيروهاي بيشتري در منطقه رقابيه توسط قرارگاه مقدم نزاجا به فرماندهي نيروي زميني شد كه ايشان تصميم خود را چنين اعلام مي‌نمايند :

«چنانچه وضعيت ايجاب مي‌كند تمام عناصر تيپ زرهي زنجان به آن منطقه اعزام شود و مواضع پدافندي در عمق از ارتفاعات ميشداغ در غرب تا رودخانه كرخه در شرق اشغال نمايد.»

در اجراي تصميم فوق قرارگاه مقدم نزاجا در دزفول در روز ۱۹ اسفند ماه دو گروه رزمي گرداني از تيپ ۲ زرهي لشكر ١٦ زرهي را طي دستور جزء به جزء شماره ۱۲ زير امر لشكر ۲۱ قرار داد تا با تقويت گروه رزمي شاهين حفاظت از منطقه رقابيه ميشداغ كه در اين روزها توسط دشمن بسيار مورد حمله واقع مي‌گرديد تقويت نمايد.

(مشروح اين دستور در صفحات بعد آمده است)

دستور جزء به جزء شماره ۱۲ — قرارگاه تاكتيكي نزاجا
مدرك : نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ اهواز — دزفول
۱۹ اسفند ماه ۱۳۵۹

۱ـ وضعيت :

الف ـ دشمن

ب ـ در وضع پدافندي نيروهاي عمده به جز لشكر ۲۱ كه در منطقه رقابيه درگيري دارد تغيير محسوسي حاصل نشده است.

۲ـ شرح وظايف :

الف ـ لشكر ۲۱ حمزه

(۱) دو گروه رزمي از تيپ ۲ زنجان و گردان ۲٤۷ سوار زرهي را طوري در منطقه رقابيه و ميشداغ مستقر نماييد كه دشمن قادر به دور زدن از سمت چپ و دسترسي به رودخانه كرخه را نداشته باشد.

(۲) يك احتياط مناسب تانك در حوالي توپخانه پشتيباني مستقيم منطقه مزبور در نظر گرفته و مستقر نماييد.

(۳) فرماندهي منطقه مزبور را تا استقرار كامل يگانها و اطمينان از نحوه عمل آنان از لشكر ۲۱ تعيين نموده بنا به دستور فرماندهي منطقه را به تيپ ۲ زرهي زنجان تحويل دهيد.

(٤) دشمن را با استفاده از مقدورات هوايي و توپخانه و واحدهاي رزمي در خط تا جايي كه امكان دارد عقب زده و منطقه پدافندي را تا تنگ رقابيه تثبيت نماييد.

k ـ لشكر ۸۱ زرهي

(۱) يك تيپ زرهي (آزاد شده) برابر هماهنگي قبلي به منطقه بالارود (سبزآب) در منطقه دزفول اعزام داريد تا در احتياط نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي قرار گيرد.

(۲) پس از تثبيت دشمن در منطقه سوسنگرد به وسيله يك تيپ زرهي و تيپ هوابرد و نيروهاي محلي بنا به دستور آماده تغيير مكان قرارگاه به منطقه دزفول باشيد.

پ ـ تيپ ۲ زرهي زنجان

(۱) گروه رزمي ۱۲۵ مكانيزه تا ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۰ با هماهنگي فرماندهي منطقه عمليات لشكر ۲۱ (مستقر در عبدالخان) منطقه تعيين شده را در حوالي رقابيه اشغال و گام به گام دشمن را عقب بزنند.

(۲) آماده باشيد بنا به دستور فرماندهي منطقه ميشداغ و رقابيه را به عهده بگيريد.

(۳) گروه رزمي تانك سنگين ۲۵۱ را تا تغيير مكان و استقرار يكي از تيپهاي لشكر ۲۱ در منطقه سبزآب در احتياط نيروي زميني قرار دهيد.

(٤) آماده باشيد پس از وصول يك تيپ از لشكر ۲۱ به منطقه سبزآب گروه رزمي ۲۵۱ را به منطقه تجمع هفت‌تپه تغيير مكان دهيد.

(۵) قرارگاه تيپ را تغيير مكان داده در منطقه عبدالخان مستقر نماييد.

(٦) توپخانه آن تيپ در غرب رودخانه كرخه با هماهنگي لشكر ۲۱ به كار رود.

ت ـ پايگاه چهارم هوايي

(۱) نظر به اينكه عبور و تقويت دشمن در منطقه رقابيه تهديد بزرگي براي محور دزفول اهواز مي‌باشد لذا ستونهاي تقويتي دشمن را كوبيده تسهيلات لازم را براي نيروهاي سطحي فراهم نمايد.
(۲) از شناسايي هوايي دشمن جلوگيري به عمل آوريد.
(۳) تأمين هوايي پل عبدالخان كه تنها پل ارتباطي كليه نيروهاي مستقر در غرب رودخانه مي‌باشد برقرار نماييد.
(٤) از ورود هلي‌كوپترهاي دشمن به منطقه ممانعت به عمل آوريد.
(۵) به درخواست يگانها در زمينه پشتيبانيهاي هوايي در اسرع وقت پاسخ مثبت دهيد.

ث ـ گروه هوانيروز مستقر در دزفول

(۱) در انهدام وسايل زرهي دشمن فعالانه شركت نماييد.
(۲) شناسايي دقيق از دشمن به عمل آوريد.

2 ـ سپاه پاسداران دزفول

حداكثر نيروي ممكن را با هماهنگي ل ۲۱ و تيپ ۲ زنجان به منظور عقب زدن دشمن تا تنگ رقابيه به كار ببريد.

Ď ـ دستورات هماهنگي :

الف ـ اين دستور بر مبناي دستورات صادره از طرف فرماندهي كل قوا و ف نزاجا تهيه گرديده و مكمل دستورات قبلي در اين زمينه است.
ب ـ به محض دريافت اجرا كنيد.

جانشين ف نزاجا
سرتيپ خزاعي

گيرندگان :

ـ نزاجا ـ معاونت عمليات و اطلاعات (مد عمليات)
ـ ل ۲۱ جهت اجرا
ـ ل ١٦ جهت اجرا
ـ تي ۲ زنجان جهت اجرا
ـ پايگاه چهارم شكاري جهت اجرا
ـ گروه هوانيروز جهت اجرا
ـ ل ۹۲جهت آگاهي
ـ گروه ۵۵ توپخانه جهت هماهنگيهاي لازم
ـ سپاه پاسداران دزفول جهت اجرا
ـ اركان يكم و دوم و چهارم قرارگاه تاكتيكي

پيشنهاد لشكر ۲۱ پياده

در پي دستور فرماندهي نزاجا و صدور دستور جزء به جزء شماره ۱۲ قرارگاه تاكتيكي نزاجا و استقرار دو گروه رزمي (گرداني) از تيپ ۲ زرهي لشكر ١٦ زرهي، ناهماهنگيهاي بيشتري در اين منطقه بوجود آمد (حضور دو گروه رزمي گرداني از تيپ ۲ زرهي در اين منطقه بدون حضور فرماندهي وستاد تيپ و ...)، در نتيجه لشكر ۲۱ پياده را بر آن داشت تا طي گزارشي كه در زير خواهيد ديد درخواست نمايد كه با استقرار فرماندهي و ستاد تيپ ۲ در منطقه مسئوليت اين منطقه حساس عملاً به عهده آن تيپ (تيپ ۲ زرهي زنجان) گذاشته شود.

«گروه رزمي شاهين (هسته مركزي آن گردان سوار زرهي لشكر ۲۱) نارساييهاي موجود در يگانهاي مستقر در منطقه رقابيه و ميشداغ را چنين گزارش داد:

گروههاي رزمي ١١٤ و ۱۲۵ مكانيزه تيپ ۲ زرهي زنجان اعلام كرده‌اند به علت نارساييهاي موجود قادر به اجراي مأموريت پدافندي در منطقه واگذاري نمي‌باشند. از طرفي نظر به اينكه اين گردانها سازماني تيپ ۲ زنجان هستند. از لحا آ هدايت عمليات به ويژه امور اداري و لجستيكي تداخل مسئوليت با لشكر ۲۱ را ايجاد نموده است. فرمانده گروهان پل برقرار شده در غرب عبدالخان به عهده يك ستوان وظيفه است كه قادر به اعمال فرماندهي به يگان مربوطه نيست. جمع تعداد تانكهاي دو گروه رزمي ۲۰ دستگاه تانك است به علاوه راننده و خدمه نفربرها ورزيدگي كافي براي كاربرد نفربرها را ندارند، يگانهاي گسترش يافته در منطقه مورد نظر فاقد نيروي احتياط مي‌باشند. در نتيجه چنانچه دشمن اقدام به تك نمايد احتمالاً دفع آن با مشكلاتي مواجه خواهد شد.

لشكر ۲۱ تلاش نموده كه با استفاده از امكانات موجود، مأموريت واگذاري را به نحو مطلوب اجرا نمايد. ليكن با توجه به اينكه كليه يگانهاي زير امر گروه رزمي شاهين به استثناي يك گروهان سوار زرهي، يگان سازماني تيپ ۲ زرهي زنجان هستند پيشنهاد مي‌گردد قرارگاه آن تيپ به منطقه مورد بحث اعزام و فرماندهي اين واحدها را به عهده بگيرد.»

پيشنهاد منطقي لشكر ۲۱ مورد پذيرش فرماندهي نيروي زميني قرار مي‌گيرد و طي دستور جزء به جزء شماره ۱۳ قرارگاه تاكتيكي جنوب مقرر مي‌گردد كه از ساعت۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵ مسئوليت پدافند منطقه رقابيه و ميشداغ به تيپ ۲ زرهي زنجان (در كنترل عملياتي لشكر ۲۱ پياده) واگذار گردد و يگانهاي تحت كنترل عملياتي گروه رزمي شاهين در اختيار واحدهاي اصلي خود قرار داده شوند.

تيپ ۲ زرهي لشكر ۵ زرهي قزوين در منطقه پدافندي رقابيه

مأموريت واگذاري به اين تيپ عبارت بود از :

تيپ ۲ زرهي زنجان از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵ مسئوليت پدافندي منطقه رقابيه را به عهده مي‌گيرد و نيروهاي دشمن را گام به گام به سمت غرب عقب مي‌راند به نحوي كه تنگ رقابيه را تصرف و تأمين نمايد.

برابر مأموريت واگذاري فوق تيپ ۲ زرهي زنجان لشكر ١٦ زرهي با يگانهاي زير از ساعت ۰۸۰۰ روز۵۹/۱۲/۲۵ با استقرار در غرب رودخانه كرخه در منطقه رقابيه عملاً پدافنداز منطقه ميشداغ، رقابيه را عهده‌دار گرديد.

سازمان تيپ ۲ زرهي زنجان

فرماندهي و ستاد تيپ
گردان ١١٤ مكانيزه
گردان ۱۲۵ مكانيزه
گردان ۲۵۱ تانك
گروهان پرويز گردان ۱۰۲ پياده هوابرد
عناصري از نيروهاي مردمي و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي
گردان توپخانه ۱۵۵ مم خ كششي كمك مستقيم
گردان توپخانه ۱۳۰ مم تقويت آتش

از تاريخ ۲۳ اسفند ماه ۱۳۵۹ سرهنگ زرهي ستاد مجتهدزاده به عنوان سرپرست تيپ منصوب و معرفي مي‌گردد و پس از استقرار كامل تيپ در منطقه رقابيه، سرهنگ زرهي ستاد زمانفر فرماندهي تيپ را عهده‌دار مي‌گردد و از فروردين ماه سال ١٣٦٠ اين تيپ به نام تيپ قافلانكوه نامگذاري گرديد.

دستور جزء به جزء شماره ۱۳ قرارگاه تاكتيكي جنوب و دستور جزء به جزء شماره ۱۵ لشكر ۲۱ پياده را كه در موارد فوق صادر گرديده بود از نظر اطلاع بيشتر در صفحات بعد در2 گرديده است.

بسمه تعالي

قرارگاه تاكتيكي جنوب (ر۳)
دزفول
۲٤ اسفند ماه ۱۳۵۹

دستور جزء به جزء شماره ۱۳
مدارك : ـ نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ منطقه
ـ دستورات ف نزاجا

۱ـ وضعيت :

الف ـ دشمن درمنطقه رقابيه متوقف و قسمتي عقب رانده شده است و در ميشداغ با تلفات سنگين متواري و منطقه پدافندي تثبيت شده است.

ب ـ در وضع پدافندي نيروهاي عمده تغيير محسوسي حاصل نشده و در منطقه رقابيه واحدهاي خودي موفق به اشغال مواضع جلوتر و عقب راندن دشمن گرديده‌اند.

۲ـ شرح وظايف :

الف ـ لشكر ۲ حمزه

(۱) فرماندهي منطقه رقابيه ميشداغ را در ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵ به تيپ ۲ زنجان تحويل دهيد.
(۲) منطقه مسئوليت لشكر را با توجه به كالك پيوست تثبيت وتأمين نماييد.
(۳) همكاري و هماهنگيهاي لازم را با تيپ ۲ زرهي زنجان انجام دهيد.
(٤) تأمين پل عبدالخان را با زير امر قرار دادن جنگ‌افزارهاي پدافند هوايي مستقر در پاي پل به تيپ ۲ زرهي واگذار نماييد.

k ـ لشكر ۲ زرهي

(۱) ابتدا يك گروه رزمي خود كافي از تيپ ۱ آن لشكر به منطقه بالارود دزفول اعزام تا در احتياط نيروي زميني قرار گيرد.
(۲) پس از تثبيت منطقه پدافندي سوسنگرد بقيه تيپ ۱ زرهي به منطقه بالارود اعزام گردد.
(۳) دستورات قبلي به قوت خود باقي است.

پ ـ تيپ ۲ زرهي زنجان

(۱) فرماندهي منطقه ميشداغ و رقابيه را از ساعت ۰۸۰۰روز ۵۹/۱۲/۲۵ به عهده بگيريد.
(۲) با يگانهاي سازماني و گروهان هوابرد (زير امر) عناصر سپاه پاسداران و بسيج (زير امر) و گردان ۳۰۵ تقويت كمك مستقيم تيپ ميشداغ را تأمين و دشمن را برابر كالك پيوست در منطقه رقابيه عقب رانده و منطقه مسئوليت را تأمين نماييد.
(۳) پست فرماندهي تاكتيكي تيپ را در غرب رودخانه در محلي مستقر نماييد كه هدايت عمليات ميشدا غ و رقابيه به آساني صورت گيرد و پاسگاه لجستيكي تيپ در شرق رودخانه مستقر گردد.

(٤) با زير امر گرفتن جنگ افزارهاي پدافند هوايي مستقر در پل عبدالخان تأمين زميني و هوايي پل عبدالخان را برقرار نماييد.
(۵) گروه رزمي ۲۵۱ را از منطقه بالارود (سبزآب) به عبدالخان تغيير مكان داده و در احتياط تيپ قرار دهيد.
(٦) ارتباط خود را با قرارگاه تاكتيكي جنوب و لشكر ۲۱ حمزه برقرار و به طورمداوم حفآ نموده و ارتباط باسيم و بي سيم با يگانهاي تابعه برقرار نماييد. (دستوركار جاري مخابراتي صادره ۵۹/۱۲/۱۰)
(۷) از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵ گزارش مربوط به منطقه و گزارشات نوبه‌اي عملياتي ـ اطلاعاتي ـ پرسنلي ـ لجستيكي را در هر ٢٤ ساعت مستقيماً به قرارگاه تاكتيكي ارسال داريد.
(۸) پدافند هوايي منطقه را با استفاده از مقدورات تيپ برقرار نماييد.
(۹) پشتيبانيهاي نزديك هوايي و هوانيروز را از طريق قرارگاه تاكتيكي و لشكر ۲۱ حمزه درخواست نماييد.
(۱۰)توپخانه كمك مستقيم و تقويت كمك مستقيم را تا جايي كه ممكن است با استفاده از زمين مناسب به جلو ببريد.
(۱۱)با استفاده از مقدورات گروهان مهندسي و امكانات موجود در منطقه جاده‌هاي مناسب تهيه و اقدام به نصب علايم راهنما نماييد. (بدون ذكر نام يگان)
(۱۲)با بررسي منطقه طرح مين‌گذاري با هماهنگي افسر مهندسي قرارگاه تاكتيكي جنوب تهيه نماييد.

ت ـ سپاه پاسداران

امكانات موجود در منطقه ميشداغ و رقابيه را زير امر تيپ ۲ زنجان قرار دهيد.

Ď ـ دستورات هماهنگي :

الف ـ اين دستور مكمل دستورات قبلي است.
ب ـ به محض دريافت اجرا كنيد.

رسيد اطلاع دهيد. جانشين ف نزاجا ـ سرتيپ خزاعي

گيرندگان :

ـ نزاجا ـ معاونت عمليات و اطلاعات (مد عمليات)
ـ لشكر ۲۱ حمزه
ـ لشكر ١٦ زرهي
ـ لشكر ۹۲ زرهي
ـ تيپ ۲ زرهي زنجان
ـ گروه ۵۵ توپخانه
ـ سپاه پاسداران دزفول
ـ ارگان يكم و دوم و چهارم قرارگاه تاكتيكي جنوب
ـ تيپ ۵۵ هوابرد
ـ قرارگاه عملياتي پشتيباني منطقه ۲ مستقر در دزفول
ـ نسخه چهاردهم در پرونده عمليات

(در دستورات شفاهي تغييري حاصل نشده است)

نسخه ۲ از ۱۲ نسخه
قرارگاه تاكتيكي لشكر ۲۱ حمزه
دزفول
۲۳۰۰ ـ ۵۹/۱۲/۲٤
S ـ ح ٤٦

دستور جزء به جزء شماره ۱۵
مدرك :
نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ (منطقه شوش ـ عبدالخان ـ رقابيه)

ǰـ تغييرات در سازمان رزمي :

الف ـ زير امر : ـ

k ـ جداشده :

(۱) گروه رزمي ۱۱٤ از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵
(۲) گروه رزمي ۱۲۵ از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵
(۳) گروهان پرويز پياده گردان ۱۰۲ هوابرد از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵
(٤) گردان ۳۰۵ توپخانه ۱۳۰ مم از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵
(۵) گردان ۳۵۵ توپخانه ۱۵۵ مم از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵
(٦) دو قبضه توپ ۲۳ مم پدافند هوايي از گردان ۳۵۳ از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵

۲ـ وضعيت :

دشمن درمنطقه رقابيه متوقف و قسمتي عقب رانده شده است و در ميشداغ با تلفات سنگين متواري و منطقه پدافندي تثبيت شده است.

Ď ـ مأموريت : بدون تغيير

٤ـ شرح وظايف :

الف ـ تيپ ۲

(۱) گردان ۲٤۷ سوار زرهي (ـ) را از ساعت ۰۸۰۰ روز ۵۹/۱۲/۲۵ زير امر بگيريد.
(۲) خط حد جنوبي تيپ از مختصات (۵۹ ـ ۳۷) و (٦۰ ـ ٤٦) به مختصات (۵۳ ـ ۳۱) و (۳۷ ـ ٤۱) و (۳۷ ـ ۵۵) تغيير مي‌نمايد. (پيوست الف كالك عمليات)
(۳) با به كار بردن گردان ۲٤۷ سوار زرهي (ـ) و بهره‌برداري از يگانهاي زير امر آن تيپ مواضع سد كننده دسته‌اي (الف ـ ب ـ پ) را تهيه و اشغال و پيشروي دشمن را در منطقه محوله سد نماييد.

Ð ـ دستورات هماهنگي :

الف ـ اين دستور را به محض دريافت اجرا نماييد.

ب ـ اين دستور بر مبناي دستورات صادره از نزاجا مستند به دستورات صادره از طرف فرماندهي كل قوا تهيه گرديده و مكمل دستورات قبلي در اين زمينه است.

پ ـ ستاد گروه رزمي شاهين يك قرارگاه عملياتي بوده لذا به يگانها ابلاغ شود كه امور اداري ـ لجستيكي خود را برابر روش جاري انجام دهند.

ف ـ ل ۲۱ حمزه
سرهنگ ستاد ورشوساز

گيرندگان :

۱ـ ت ف ق نزاجا در جنوب (دزفول) جهت استحضار
۲ـ ف گروه رزمي شاهين جهت آگهي و اقدام لازم
۳ـ ف تيپ ۲ لشكر ١٦ جهت آگهي
٤ـ ف توپخانه لشكر جهت آگهي و اقدام لازم
۵ـ ف تي۱ ـ ف تي۲ ـ ف تي۳ ـ ف گروه رزمي افشين ـ ف پش ل ـ ف گد مخ جهت آگاهي
٦ـ رر۲ ـ رر٤ ل جهت آگاهي و اقدام لازم

تيپ ÐÐ هوابرد در منطقه پدافندي رقابيه

خلاصه حوادث و اقدامات انجام گرفته در منطقه رقابيه به شرح زير (مشروح حوادث در صفحات قبلي آمده است.)

١ـ عمليات آفندي روز ٢٣ مهر ماه سال ١٣٥٩ لشكر ٢١ پياده
٢ـ استقرار گردان٢٤٧ سوار زرهي لشكر در جنوب شوش
٣ـ اعزام گروه‌هاي گشتي با عبور از رودخانه كرخه و نزديك شدن به غرب ارتفاعات ابوصليبي‌خات در منطقه رقابيه
٤ـ تصرف تپه ١٢٠ توسط يگانهايي از لشكر٢١ و باز پس‌گيري آن توسط متجاوز و حفآ و نگهداري آن توسط يگانهاي متجاوز تا خاتمه عمليات فتح‌المبين
٥ـ حركت تيپ ٥٥ هوابرد از شيراز به منطقه عبدالخان با ٢ گردان (گردانهاي ١٠١ و ١٢٦)
٦ـ حركت تيپ هوابرد (بند٥) به منطقه سوسنگرد و اشغال مواضع پدافندي در كنار رودخانه مالكيه در سوسنگرد به دنبال عمليات آفندي لشكر١٦ زرهي در ديماه سال ١٣٥٩
٧ـ درگيري شديد عناصر گشتي گردان٢٤٧ سوار زرهي با نيروهاي هلي‌برن دشمن در منطقه رقابيه و گزارش آن تا بالاترين رده‌هاي فرماندهي.
٨ـ استقرار يك گروهان هوابرد از تيپ ٥٥ هوابرد در ارتفاعات ميشداغ
٩ـ استقرار يك دستگاه پل PMP در منطقه عبدالخان توسط گردان مهندسي لشكر ١٦ زرهي
١٠ـ تشكيل گروه رزمي شاهين جهت حفاظت از جناح چپ لشكر٢١ در منطقه رقابيه
١١ـ تقويت گروه رزمي شاهين با ٢ گروه رزمي از تيپ ٢ لشكر ١٦ زرهي (گردانهاي ١١٤ و ١٢٥ مكانيزه)
١٢ـ واگذاري مسئوليت پدافند در منطقه رقابيه به تيپ ٢ زرهي (تيپ قافلانكوه) لشكر١٦ زرهي
١٣ـ گزارشهاي متعدد تيپ ٥٥ هوابرد مبني بر مشكلات استقرار يك گروهان هوابرد از آن تيپ در ارتفاعات ميشداغ و درگيري مداوم آن با متجاوز و خطر انهدام آن
١٤ـ انتصابات جديد در سطح ستاد مشترك، نيروي زميني و ستاد قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب همراه با اعزام استادان دانشكده فرماندهي و ستاد جهت تقويت ستادهاي قرارگاههاي جنوب و غرب
١٥ـ مأموريت واگذاري به نيروي زميني[1] مبني بر بيرون راندن متجاوز از سرزمينهاي اشغالي در اسرع وقت موجب گرديد كه كليه رده‌هاي فرماندهي نسبت به اين منطقه كه تا ٥ ماه اول جنگ در آرامش كامل بود حساس گردند. نمونه آن، در ٢٠ اسفند ماه، ستاد مشترك ارتش جمهوري اسلامي ايران[2] در اين باره، در برآورد خود چنين نتيجه‌گيري مي‌كند :

١ـ فرماندهي نيروي زميني را سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي عهده‌دار شده بود.

٢ـ در اين زمان رياست ستاد مشترك ارتش جمهوري اسلامي ايران را شادروان سرلشكر ظهيرنژاد عهده‌دار بودند كه در زمان تصدي فرماندهي نيروي زميني هم نسبت به اين منطقه بسيار حساس بود.

« تصرف ارتفاعات ميشداغ و رقابيه به دشمن امكان مي‌دهد جاده اهواز دزفول را قطع كند و نيروهاي موجود در منطقه ميشداغ را محاصره نمايد، نيروهاي مستقر در منطقه الله اكبر و شمال سوسنگرد را تهديد كند، نيروهاي مستقر در حميديه را به خطر اندازد، شهر اهواز را در سمت شمال غرب مورد تهديد جدي قرار دهد. »

با عنايت به مطالب فوق و در جهت تحقق اهداف زير:

۱ـ آماده شدن جهت اجراي عمليات آفندي در اين منطقه (كربلا۲)

۲ـ تعويض تيپ ۲ لشكر ۱٦ زرهي توسط تيپ ۵۵ هوابرد از اين منطقه و اعزام آن به منطقه استقرار لشكر سازماني خود

۳ـ تعويض تيپ ۵۵ هوابرد از منطقه سوسنگرد توسط تيپ ۲ لشكر ۱٦ زرهي

٤ـ برطرف نمودن مشكلات اداري و لجستيكي يگانهاي فوق

۵ـ اطمينان از استحكام خطوط پدافندي در اين منطقه با استقرار تيپ ۵۵ هوابرد و استفاده بهتر از تيپ زرهي در منطقه مياني

٦ـ استحكام بخشيدن به تيپ ۵۵ هوابرد با در اختيار گذاشتن گردانهاي سازماني خود كه در مناطق ديگر استقرار داشتند.

قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب در آبان ماه سال ۱۳٦۰ دستور تعويض تيپهاي ۵۵ هوابرد و تيپ ۲ زرهي لشكر ۱٦ زرهي را صادر و در آن خواستار شد هر چه سريعتر اين عمل انجام و پس از انجام تعويض تيپ ۵۵ هوابرد زير امر لشكر ۲۱ قرار گرفته و خود را آماده اجراي عمليات آفندي كه در حال طرح‌ريزي مي‌باشد بنمايد.

مأموريت واگذاري تيپ ۵۵ عبارت بود از:

تيپ ۵۵ هوابرد مأموريت دارد ضمن حفآ مواضع كنوني از تاريخ ۱۳٦۰/۸/۹ تا ۱۳٦۰/۸/۲٤ با شروع از گردان ۱۳۵ پياده به ترتيب يگانهاي تيپ ۲ زرهي را تعويض و در منطقه رقابيه پدافند نمايد.

در اين راستا تيپ ۵۵ هوابرد دستورالعمل تعويض را در ۱۵ نسخه تهيه و به يگانهاي خود جهت اجرا و به ساير يگانهاي ذينفع جهت اطلاع صادر نمود كه متن كامل اين دستور در صفحات بعد درج شده است.

بسمه تعالي

(در دستورات شفاهي تغييري حاصل نشده است)

نسخه ١٤ از ١٥ نسخه
ق ع تي ٥٥ هوابرد
آبان ماه ١٣٦٠ سوسنگرد
و ش ٢٩

دستورالعمل تعويض تيپ ٥٥ هوابرد با تيپ ٢ زرهي قافلانكوه
مدارك : (١) دستورالعمل $\frac{3001-1-272}{1360/8/8}$ ق م نزاجا (جنوب)
(٢) دستورالعمل $\frac{201/08/24/3}{1360/8/12}$ ق ع ل ١٦ زرهي

١ـ وضعيت :

الف ـ نيروي دشمن

(١) هنگام تعويض احتمال تك هوايي وجود دارد.
(٢) به گزارشات نوبه‌اي و خلاصه اطلاعاتي ٤٨ ساعت قبل مراجعه شود.

ب ـ نيروي خودي

(١) لشكر ١٦ زرهي در منطقه پدافند نموده به منظور همپا نمودن واحدها و واگذاري يگان سازماني به يگان اصلي، تيپ ٥٥ هوابرد به ترتيب گردانهاي تيپ ٢ زرهي از لشكر ١٦ مستقر در رقابيه را تعويض مي‌نمايد.
(٢) گردان ٣٥٥ تويخانه ١٥٥ مم در رقابيه تا واگذاري دو آتشبار ١٠٥ مم گد ٣١٥ در كمك مستقيم تيپ ٥٥ هوابرد قرار مي‌گيرد.

٢ـ مأموريت : تيپ ٥٥ هوابرد مأموريت دارد ضمن حفآ مواضع كنوني از تاريخ ٦٠/٨/٩ تا ٦٠/٨/٢٤ با شروع از گردان ١٣٥ پياده به ترتيب يگانهاي تيپ ٢ زرهي را تعويض و در منطقه رقابيه پدافند نمايند.

٣ـ اجرا :

الف ـ تدبير عمليات (پيوست k كالك مسير حركت تا منطقه)

(١) مانور :

تيپ ٥٥ هوابرد با دو گردان پياده در خط گردان ١٣٥ به جاي گردان ١٢٥ مكانيزه در سمت چپ و گردان ١٥٨ به عولـا گردان ١١٤ مكانيزه در سمت راست منطقه رقابيه مستقر مي‌گردند.

(٢) آتش :

كليه موارد تأميني و حفاظتي در حين جابجايي و هنگام استقرار در نظر گرفته شود.

k ـ گردان [illegible] پياده

(١) ضمن حفآ مواضع آماده باشيد با گردان ١٠٤ پياده از لشكر ٧٧ تعويض شويد.
(٢) گردان ١٠٤ پياده از عصر ٨/١٩/ عمل تعويض را آغاز و عصر ٨/٢١/ خاتمه خواهد يافت.

(۳) كليه موارد حفاظتي و مناطق مين‌گذاري در منطقه واگذاري را با گد ۱۰٤ هماهنگي نماييد.
(٤) هنگام تعويض پيش‌بيني راهنما به تعداد كافي در شب بشود و براي جلوگيري از تصادفات خودرو دستورات تأمين را در نظر داشته باشيد.
(۵) پس از تعويض به اهواز گد پشتيباني جهت بازسازي حركت و مستقر شويد.
(٦) تا تعويض $\frac{2}{3}$ يگان فرماندهي به عهده فرمانده يگان قديمي در منطقه مي‌باشد.

پ ـ گردان ČŽđ پياده

(۱) به بازسازي خود در اهواز ادامه دهيد.
(۲) آماده باشيد بنا به دستور به منطقه تجمع اوليه در حوالي تنگ رقابيه حركت نماييد.

ت ـ گردان ČĎĐ پياده

(۱) گردان ۱۲۵ پياده زرهي مستقر در سمت چپ رقابيه را از عصر ۸/۱۲/ به مدت سه شب تعويض نماييد.
(۲) كليه موارد تأميني و حفاظتي را مد نظر بگيريد.
(۳) مراحل تعويض را به ق ع تيپ ۵۵ هوابرد اعلام داريد.
(٤) تا استقرار ق ع تيپ ۵۵ هوابرد در رقابيه در كنترل عملياتي تيپ ۲ زرهي مي‌باشيد.

ث ـ گردان ČĐē پياده

(۱) ضمن حفآ مواضع كنوني آماده باشيد از تاريخ ۸/۱۷/ به مدت دو شب با گردان ۱۲۵ پياده زرهي تعويض شويد.
(۲) كليه موارد تأميني و حفاظتي را مد نظر بگيريد.
(۳) عناصر پاسدار و گروه شهيد دكتر چمران را با يگان تعويض كننده هماهنگ نماييد.
(٤) مناطق مين‌گذاري شده از طرف خودي و دشمن را با يگان جديد هماهنگ نماييد.
(۵) هنگام تعويض پيش‌بيني راهنما به تعداد كافي در شب بشود و براي جلوگيري از تصادفات خودرو دستورات حفاظتي را در نظر داشته باشيد.
(٦) تا تعويض $\frac{2}{3}$ يگان فرماندهي به عهده فرمانده يگان قديمي در منطقه مي‌باشد.
(۷) پس از تعويض (عصر ٦۰/۸/۱۸) از مورخه ۸/۱۹/ تا ۸/۲۰/ در منطقه تجمع اوليه در حوالي سوسنگرد مستقر و ۸/۲۰/ گردان به رقابيه حركت و صبح ۸/۲۱/ پس از هماهنگي مجدد با گردان ۱۱٤ پياده زرهي از عصر ۸/۲۱/ به مدت دو شب گردان ۱۱٤ در سمت راست را تعويض نماييد.

ج ـ گردان ĎĐ۲ خمپاره انداز

(۱) همزمان با تعويض گد ۱۵۸ پياده آتشبار و پاسگاه گردان و دسته پدافند هوايي به منطقه رقابيه حركت نماييد.
(۲) آتشبار دوم را در پشتيباني مستقيم گد ۱۳۵ در سمت چپ قرار دهيد.
(۳) آتشبار سوم را در پشتيباني مستقيم گد ۱۵۸ در سمت راست قرار دهيد.
(٤) آتشبار يكم را همزمان با تعويض گد ۱۰۱ به عقب آوريد.
(۵) قبضه‌هاي ضدهوايي را طوري سازمان دهيد كه پاسگاه قرارگاه تيپ ـ گردانهاي پياده ـ پل روي رودخانه كرخه و تمامي منطقه را پوشش دهد.

ş ـ گرهان ďďď مهندسي

(۱) مناطق مين‌گذاري شده از طرف خودي و دشمن را با هماهنگي ركن۲ با نماينده مهندسي تيپ ۲ زرهي تحويل و تحول نماييد.

(۲) برابر دستورات شفاهي هماهنگ شده به منطقه رقابيه حركت نماييد.

ح ـ گروهان قرارگاه

(۱) تيم پيشرو به عنوان قرارگاه مقدم تيپ در تاريخ ۶۰/۸/۱۸ به منطقه رقابيه حركت نمايد.

(۲) در تاريخ ۸/۲٤/ كليه قرارگاه تيپ و پاسگاه فرماندهي به منطقه رقابيه حركت نمايد.

(۳) قبلاً شناسايي و هماهنگي لازم را در مورد ارتباط و سيم‌كشي‌هاي منطقه با دسته ارتباطي تيپ ۲ زرهي به عمل آوريد.

(٤) در طول تعويض ارتباط اف ـ ام و آ ـ ام با يگانها برقرار باشد.

ط ـ گردان ۵۵ توپخانه كمك مستقيم

ضمن حفظ آتش پشتيباني آتش از مواضع كنوني به محض رهايي تيپ ۵۵ هوابرد درمحل باقي و زير امر لشكر ۱٦ زرهي قرار بگيريد.

د ـ گردان ۲۲۵ (ـ) تانك

ضمن حفظ آتش مواضع فعلي پس از عزيمت تيپ ۵۵ هوابرد درمحل باقي و زير امر لشكر ۱٦ زرهي قرار بگيريد.

ذ ـ احتياط

تا رسيدن گردان ۲۷۵ تانك لشكر ٦٤ اروميه گردان ۲۵۱ تانك لشكر ۱٦ احتياط تيپ ۵۵ هوابرد را تشكيل مي‌دهد.

ر ـ دستورات هماهنگي

(۱) تعويض در شب با رعايت تمام موارد تأميني و در سكوت كامل انجام شود.

(۲) حداقل با تعويض $\frac{2}{3}$ از يگانهاي مانوري فرمانده مناطق مسئوليت تفويض گردد.

(۳) طرحهاي پدافندي ـ آتش پشتيباني ـ پاتك مبادله گردد.

(٤) تمامي تمركزات و آتشهاي پشتيباني هماهنگ و مبادله گردد.

(۵) مبادله جنگ‌افزار ـ تجهيزات ـ مهمات به جز شبكه هاي تلفني ممنوع است.

(٦) تيپ ۵۵ هوابرد پس از استقرار در منطقه رقابيه تحت كنترل عملياتي لشكر ۲۱ پياده قرار مي‌گيرد.

(۷) شروع تعويض با تيپ ۵۵ هوابرد و با گردان ۱۳۵ انجام مي‌گيرد.

(۸) يگانها جهت ترابري با ركن٤ و گد پشتيباني هماهنگيهاي لازم را بنمايند.

(۹) هر گونه وضعيت غيرمترقبه را به قرارگاه عملياتي تيپ ۵۵ هوابرد اطلاع دهيد.

(۱۰)شروع و خاتمه تعويض را يگانها گزارش نمايند.

(۱۱)گردان ۳۰۵ توپخانه ۱۳۰ مم مستقر در رقابيه در عمل كلي تقويت آتش تيپ ۵۵ هوابرد خواهد بود.

(۱۲)مسير حركت از مواضع فعلي تا محل استقرار رقابيه (سوسنگرد ـ حميديه ـ اهواز ـ عبدالخان ـ جاده رقابيه) برابر شناسايي انجام شده خواهد بود.

(۱۳)دستورالعمل يگانهاي تعويض شونده در رقابيه قابل اجرا بوده ودستورالعمل پدافندي جديد پس از استقرار در رقابيه متعاقباً ابلاغ خواهد شد.

ظ ـ اداري و لجستيكي :

(۱) ف گد پشتيباني نياز يگانهاي تيپ را جهت تعويض از لحاظ ترابري و وسايل برطرف نماييد.

(۲) نسبت به جابجايي گردان با شناسايي و هماهنگي ركن٤ اقدام نماييد

Ð ـ فرماندهي و مخابرات :

الف ـ مخابرات

ارتباط بيسيم اف ـ ام و آ ـ ام در طول تعويض با قرارگاه فرماندهي تيپ حفآ گردد.

ب ـ تا تعويض $\frac{2}{3}$ عناصر تيپ محل من در قرارگاه ع تي ۵۵ هد (سوسنگرد) و از آن به بعد در رقابيه خواهد بود .

رسيد اطلاع دهيد
كالك مسير حذف شده است

فرمانده تيپ ۵۵ هوابرد ـ سرهنگ ستاد حيدري
اصل به امضاء رسيده معتبر است
رئيس ركن سوم سرهنگ۲ شمس زاده

گيرندگان :

۱ـ ف ق ع ل ١٦ زرهي جهت استحضار
۲ـ ف گد ۱۰۱ جهت آگهي و اقدام لازم
۳ـ ف گد ١٢٦ جهت آگهي و اقدام لازم
٤ـ ف گد ۱۳۵ جهت آگهي و اقدام لازم
۵ـ ف گد ۱۵۸ جهت آگهي و اقدام لازم
٦ـ ف گد ۳۵۲ خمپاره انداز جهت آگهي و اقدام لازم و هماهنگي در مورد استقرار دسته پدافند هوايي
۷ـ ف گد ۳۹٤ توپخانه ۱۵۵ مم جهت آگهي و اقدام لازم
۸ـ ف گد ۲۲۰ (ـ) تانك جهت آگهي و اقدام لازم
۹ـ ف گر ٤٤٤ مهن جهت آگهي و اقدام لازم
۱۰ـ ف گر قرارگاه جهت آگهي و اقدام لازم
۱۱ـ ف گد پشتيباني جهت آگهي و اقدام لازم
۱۲ـ ر ر ۱ ـ ۲ ـ ٤ جهت آگهي و اقدام لازم

تيپ ÐÐ هوابرد در كنترل عملياتي لشكر ËË پياده

در راستاي به پاي كار آوردن يگانها در منطقه شوش و دزفول جهت اجراي عمليات كربلا٢ (تدبير فرماندهي نيروي زميني كه در صفحات قبل به آن اشاره شده) لشكر ٧٧ پياده كه پس از اجراي عمليات موفقيت‌آميز ثامن‌الائمه مسئوليت پدافند از منطقه جنوبي (ساحل شرقي رودخانه كارون) را به عهده داشت، در دي ماه سال ١٣٦٠ از خط پدافندي منطقه مزبور رها و به منطقه عملياتي كربلا٢ تغيير مكان نمود و با تعويض تيپ ٢ لشكر ٢١ پياده عملاً مسئوليت پدافند از اين منطقه را عهده‌دار و در جهت آماده شدن براي عمليات آفندي آتي (كربلا٢) به آمادگي خود پرداخت و به دليل اينكه منطقه رقابيه هم جزء مسئوليت اين لشكر قرار گرفت از همان تاريخ تيپ ٥٥ هوابرد كه در منطقه رقابيه در خطوط پدافندي استقرار داشت از كنترل عملياتي لشكر ٢١ خارج و در كنترل عملياتي لشكر ٧٧ قرار گرفت.

البته پس از استقرار لشكر ٩٢ زرهي خوزستان در منطقه عمومي عبدالخان اين تيپ از كنترل عملياتي لشكر ٧٧ خارج و تحت كنترل عملياتي لشكر ٩٢ قرار گرفت و به عنوان يك يگان اثرگذار قرارگاه فتح در اين منطقه در عمليات فتح‌المبين شركت نمود.

دستور جزء به جزء شماره ١ تيپ ٥٥ هوابرد كه در اين مورد صادر شده است را در صفحه بعد ملاحظه خواهيد فرمود.

بسمه تعالي

(در دستورات شفاهي تغييري حاصل نشده است)

نسخه ۱۲ از ۱۳ نسخه
قرارگاه تاكتيكي تي ۵۵ هوابرد
خوزستان منطقه رقابيه
تاريخ : ٦٠/١٠/٢٤
الف ـ ش ـ ۷۷

دستور جزء به جزء شماره ۱ به دستور عملياتي شماره ۱ منطقه رقابيه

مدارك :

۱ ـ دستور جزء به جزء شماره ۲ لشكر ۲۱ حمزه

۲ ـ دستور جزء به جزء شماره ۲۰ ق م نزاجا جنوب

č ـ تغييرات در سازمان رزمي :

الف ـ تيپ ۵۵ هوابرد از تاريخ ٦٠/١٠/٢٧ از كنترل عملياتي لشكر ۲۱ حمزه خارج و از همان تاريخ در كنترل عملياتي لشكر ۷۷ پياده پيروز قرار مي‌گيرد.

ب ـ گردان ۲۷۵ تانك منهاي گروهان دوم از تاريخ ٦٠/١٠/٢٧ از زير امر تيپ خارج و در اختيار لشكر ۲۱ قرار مي‌گيرد.

پ ـ گروهان يكم گردان ١٢٦ از تاريخ ٦٠/١٠/٢٧ از زير امر گردان ۲۷۵ تانك خارج و زير امر گردان ١٢٦ قرار مي‌گيرد.

۲ـ منطقه پدافندي تيپ : تغييري در خط پدافندي تيپ به وجود نيامده است.

Ď ـ وضعيت : برابر آخرين گزارش نوبه‌اي اطلاعاتي ركن ۲ تيپ ۵۵ هوابرد

ď ـ دستور به يگانهاي تيپ :

الف ـ گردان ĐČ پياده:

(۱) از منطقه واگذاري پدافند نمايد.

(۲) دسته تقويت شده گروهان دوم گردان ۲۷۵ تانك به استعداد ٦ دستگاه تانك از تاريخ ٦٠/١٠/٢٧ زير امر بگيريد.

(۳) گروهان يكم گردان ۲۷۵ تانك را همزمان از زير امر رها سازيد.

k ـ گردان ĐēČپياده :

(۱) از منطقه واگذاري پدافند نمائيد.

(۲) گروهان دوم (ـ) گردان ۲۷۵ تانك به استعداد ۷ دستگاه تانك از تاريخ ٦٠/١٠/٢٧ زير امر بگيريد.

(۳) به غير از ۷ دستگاه تانك گروهان دوم بقيه تانكهاي زير امر را از تاريخ ٦٠/١٠/٢٧ از زير امر رها سازيد.

پ ـ گردان ÐĒ۲ تانك :

(١) از تاريخ ٦٠/١٠/٢٧ از زير امر تيپ رها و در اختيار لشكر ٢١ قرار گيريد.
(٢) گروهان دوم تانك را زير امر تيپ باقي گذاريد.
(٣) همزمان گروهان دوم (ـ) را زير امر گردان ١٥٨ قرار دهيد.
(٤) همزمان يك دسته تقويت شده به استعداد ٦ دستگاه تانك از گروهان دوم زير امر گردان ١٣٥ قرار دهيد.
(٥) همزمان گردان (ـ) به طور نفوذي خارج از جاده حركت داده و به لشكر ٢١ ملحق شويد.

ت ـ سایر یگانهاي تيپ : در مأموريت ساير يگانهاي تيپ تغييري به وجود نيامده است.

ث ـ احتياNj :

(١) گردان ١٢٦ پياده:
الف ـ در منطقه محوله احتياط تيپ را برقرار نماييد.
ب ـ گروهان يكم آن گردان از تاريخ ٦٠/١٠/٢٧ ضمن مستقر بودن در منطقه فعلي زير امر بگيريد.

Ð ـ دستورات هماهنگي :

الف ـ كليه جابجايي و تغيير گسترشها مطلقاً در شب و در شرايط ديد محدود انجام شود.
ب ـ به دستورات حفاظتي و ايمني توجه بيشتري شود.
پ ـ يگانها در جابجايي هماهنگيهاي لازم را با يكديگر بنمايند.

فرمانده قرارگاه عملياتي تيپ ٥٥ هوابرد ـ سرهنگ ستاد عبادت
اصل به امضاء رسيده معتبر است
رئيس ركن سوم سرهنگ۲ شمس زاده

گيرندگان :

١ـ گردانهاي ١٢٦ ـ ١٣٥ ـ ١٥٨ ـ ٢٧٥ تانك ـ ٣٥٢ خمپاره انداز ـ ٣٠٥ توپخانه ـ آتشبار پرويز ٣٨٣ ـ آتشبار اشك ٣٨٣ ـ گروهان مهندس ـ جهت آگاهي
٢ـ اركان ١-٢-٤ جهت آگاهي.

اين بخش را با مطالبي از سرتيپ ۲ زرهي ستاد اكبر موسوي قويدل[1] كه در حقيقت خلاصه و تأييد اين بخش مي‌باشد به پايان مي‌بريم:

سير مراحل فعال شدن منطقه رقابيه كه در فصل يكم كتاب تشريح و نهايتاً به استقرار تيپ ۵۵ هوابرد در اين منطقه انجاميد بسيار خوب و مستند به مدارك نگاشته شده است ولي چون من شخصاً ناظر كليه اقدامات در آن منطقه بودم ذكر دو نكته را ضروري مي‌دانم.

الف ـ در اواخر بهمن ماه ۱۳۵۹ بنابه دستور قرارگاه تاكتيكي نزاجا در جنوب، يك گردان توپخانه ۱۳۰ ميلي متري (به فرماندهي سرهنگ سرپاسي) در دشت چهيلا مستقر و با اجراي آتش‌هاي ايذايي در سمت تنگ سعده ـ بستان به يگانهاي لشكر ۹ زرهي دشمن تلفات و خساراتي وارد نمود. دشمن براي خنثي نمودن اثرات اين آتش‌هاي ايذايي در چهارم اسفند ماه ۱۳۵۹ يگاني به استعداد ٤۰۰ نفر را در حوالي تنگ سعده هلي‌برن نمود كه در درگيري با عناصر گشتي و تأميني گردان ۲٤۷ سوار زرهي لشكر ۲۱ حمزه دو نفر سرباز خودي شهيد و نيروهاي دشمن در اثر مقاومت عناصر تأميني و آتش مؤثر اين توپخانه بدون اخذ نتيجه متواري شدند و در نهايت يك گروهان هوابرد براي تقويت عناصر گردان سوار زرهي به اين منطقه اعزام شد. دشمن مجدداً در ۱۱ اسفند ماه نيرويي به استعداد ۵۰۰ نفر را در حوالي تنگ سعده هلي‌برن نمود كه در درگيري بين دو نيروي خودي و دشمن سي نفر از پرسنل دشمن كشته و تعدادي زخمي و از نيروهاي خودي نيز چهار نفر شهيد و ده نفر زخمي شدند و لذا يك گروهان مكانيزه و چهار قبضه خمپاره انداز۱۲۰ ميلي متري از تيپ ۲ لشكر ۱٦ زرهي براي تقويت يگانها به منطقه اعزام گرديد. افزايش نيرو موجب حساس شدن دشمن از تهديد منطقه عقب لشكر ۱ مكانيزه مستقر در تپه‌هاي ابوصليبي‌خات گرديد. دشمن در ۱۳ اسفند ماه تصميم گرفت با وارد عمل نمودن تيپ ۳٤ زرهي لشكر ۱ مكانيزه از طريق تنگ رقابيه تهديد را خنثي نمايد. گردان توپخانه در مدت ٤۸ ساعت بيش از ٤۸۰۰ گلولـه با اجراي آتش مؤثر در تنگ رقابيه تلفات و خساراتي به دشمن وارد و در اثر مقاومت نيروهاي خودي، دشمن مجبور به توقف گرديد. لشكر ۲۱ در اسرع وقت گروه رزمي شاهين را سازماندهي و در منطقه مستقر نمود و سپس با پيشنهاد لشكر ۲۱، تيپ ۲ لشكر ۱٦ زرهي مسئوليت پدافند در اين منطقه را عهده دار و گروه رزمي شاهين منحل گرديد. البته نويسنده اين كتاب مطالب را به توجه به مدارك و اسناد بسيار خوب توضيح داده است.

ب ـ تعويض تيپ ۲ لشكر ۱٦ زرهي توسط تيپ ۵۵ هوابرد در رقابيه بنابه درخواست فرمانده لشكر ۱٦ زرهي در آبان ماه ۱۳٦۰ براي انسجام لشكر در اجراي عمليات طريق القدس انجام گرفت.

۱- در آن زمان ايشان با درجه سرهنگي در سمت جانشين عملياتي لشكر ۲۱ پياده مشغول انجام وظيفه بودند.

فصل دوم: روند شكل‌گيري قرارگاه فتح

از اولين روزهاي Ăرح‌ريزي
يادداشت اداري مورU đċ/ē/۲Đ
تهيه برآورد وضعيت عملياتي شماره č Ăرح كربلا۲
تصميم فرماندهي نيروي زميني
تجزيه و تحليل Ăرح كربلا۲
رهايي لشكر Ě۲ زرهي (ـ) از خطوNj پدافندي
جلسه روز đċ/ČČ/ČĎ
صدور Ăرح عملياتي شماره č كربلا۲ همراه با پيوستهاي مربوĂه
نحوه ادغام نيروهاي ارتشي و سپاهي
جلسه روز جمعه đċ/ČČ/Ďċ
بحP
Ăرح عملياتي تجديد نظر شده كربلا۲ (اسفند ماه ČĎđċ)
صدور Ăرح عملياتي سپاه پاسداران انقلاk اسلامي در اسفند ماه ČĎđċ
ترسيم كلي از وضعيت سازمان سپاه پاسداران انقلاk در اسفند ماه ČĎđċ
اعلام زمان بازگشايي قرارگاه كربلا۲

از اولين روزهاي Ăرح‌ريزي عمليات فتح‌المبين تا زمان بازگشايي و شروع به كار قرارگاه فتح

به دنبال جلسه روز ۱۸ آبان ماه سال ۱۳٦۰ (در مقدمه بيان گرديد) در بعد از ظهر روز ۲۵ آبان ماه سال ۱۳٦۰ فرماندهي نيروي زميني راهنماي طرح‌ريزي خود را به شكل يك يادداشت اداري به ستاد قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب و گروه افسران طراح[1] اعلام نمود كه در آن بر نكات زير تأكيد بيشتري شد:

۱ـ آماده شدن طرح كربلا۲ همزمان با طرح كربلا۱

۲ـ لشكرهاي ۲۱ و ۷۷ پياده، تيپهاي ۸٤ پياده خرم‌آباد و ۵۵ هوابرد و نيز تمام يا قسمتي از لشكر ۹۲ زرهي به عنوان يگانهاي عمل‌كننده پيش‌بيني شده بودند.

۳ـ تماس با اركان ۲ و ۳ يگانهاي در خط پدافندي (لشكر ۲۱ پياده، تيپهاي ۸٤ پياده و ۵۵ هوابرد)

متن كامل يادداشت اداري در صفحه بعد از نظرتان مي‌گذرد.

۱ـ افسران شركت كننده در اين جلسه از قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب عبارت بودند از:

۱ـ سرهنگ توپخانه	علي صياد شيرازي	فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران
۲ـ سرهنگ توپخانه ستاد	رضايي باد افشاني	رئيس ستاد قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب
۳ـ سرهنگ زرهي ستاد	اكبر موسوي قويدل	رئيس ركن ۳ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب
٤ـ سرهنگ پياده ستاد	حسين مفيد	رئيس ركن ۲ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب
۵ـ سرهنگ پياده ستاد	حسين شيباني	رئيس ركن ٤ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب
٦ـ سرهنگ توپخانه ستاد	اقبال محمدزاده	طراح و مسئول گروه طرح‌ريزي عمليات كربلا۱
۷ـ سرهنگ توپخانه ستاد	مسعود بختياري	طراح عمليات كربلا۱
۸ـ سرهنگ توپخانه ستاد	هوشنگ نوابي	طراح عمليات كربلا۱
۹ـ سرهنگ پياده ستاد	محسن شاهان بهبهاني	طراح و مسئول گروه طرح‌ريزي عمليات كربلا۲
۱۰ـ سرهنگ توپخانه ستاد	نصرت اله معين وزيري	طراح عمليات كربلا۲
۱۱ـ سرهنگ زرهي ستاد	علي موسوي زادگان	طراح عمليات كربلا۲

بسمه تعالي

يادداشت اداري مورU đċ/ē/2Đ

طرح كربلا٢ بايستي همزمان با طرح كربلا١ آماده گردد لذا ملاحظات زير لازم است در طرح‌ريزيهاي ستادي مورد توجه قرار گيرد.

(١) نيروهاي عمل كننده در طرح كربلا٢ عبارتند از :

(الف) لشكر ٢١ و يگانهاي تحت كنترل عملياتي آن

(ب) تيپ ٨٤ پياده خرم‌آباد

(پ) تيپ ٥٥ هوابرد

(ت) لشكر ٧٧ (نحوه رهايي در ملاحظات بعدي اشاره مي‌شود)

(ث) لشكر ٩٢ يا قسمتي از لشكر ٩٢

(٢) ملاحظات در رهايي لشكر٧٧ پياده

(الف) اين لشكر بايستي به طور كامل رها شود.

(ب) منطقه استحفاظي آينده اين لشكر شامل منطقه استحفاظي تيپ ٢ لشكر٢١ (شوش) به اضافه دهليز امارنه (لخضير) تا رقابيه مي‌باشد.

(پ) محل قرارگاه تاكتيكي لشكر٧٧ در حدود هفت تپه پيش‌بيني گردد.

(ت) تيپ ٢ لشكر٢١ پس از رهايي از خط پدافندي، منطقه بين تپه چشمه و تپه شاوريه را اشغال نمايد.

(٣) منطقه استحفاظي سابق لشكر٧٧ در دو قسمت مجزا به ترتيب زير سازمان مي‌يابد :

(الف) منطقه استحفاظي آبادان :

((١)) قرارگاه تاكتيكي تيپ ٢٣ نوهد با استعداد حداقل يك گردان از نوهد و عناصر سپاه پاسداران، ژاندارمري و نيروهايي از نداجا تشكيل و از منطقه در مقابل طرحهاي هجوم احتمالي دشمن شامل عمليات هلي‌برن، هجوم از طريق رودخانه و عمليات چتربازي آماده دفاع مي‌شود.

((٢)) سروان اصغر نوري به عنوان فرمانده عمليات منطقه آبادان تعيين و آغاز به كار نمايد.

((٣)) نحوه هماهنگي، به كار بردن توپخانه و پشتيباني آمادي از يگانها متعاقباً پيگيري مي‌شود.

(ب) منطقه استحفاظي شرق كارون (از سه راهي آبادان، ماهشهر، اهواز تا دارخوين)

قرارگاه تاكتيكي گروه رزمي ٣٧ (تقويت شده) عهده‌دار چنين مسئوليتي مي‌شود.

(پ) تبصره :

(١) يگانهاي پشتيباني آتش توسط افسر مشاور توپخانه قرارگاه تعيين مي‌گردد.

(٢) نحوه تدارك منطقه استحفاظي متعاقباً ابلاغ مي‌شود (منطقي‌ترين روش پيشنهاد شود).

(٤) ل ٩٢ زرهي به ترتيب زير رها گردد:

(الف) رهايي تيپ ١ لشكر٩٢ با بررسي اينكه :

((١)) طرح آب به كار گرفته شود.

((٢)) گردانهايي از سپاه پاسداران جايگزين تيپ گردد.

((٣)) پس از خاتمه طرح كربلا١ ، انشاء الله اگر موفقيت چشمگير بود اين منطقه به لشكر١٦ واگذار گردد.

((٤)) فعلاً نيز تا خاتمه طرح كربلا١ تيپ ٣ لشكر١٦ بايستي اين منطقه را جزء منطقه استحفاظي خود بداند.

(ب) انشاء الله اگر كربلا١ به خوبي به مورد اجرا درآيد موارد زير براي رهايي باقيمانده يگانهاي لشكر٩٢ پيگيري گردد.

((١)) تي ٢ لشكر١٦ جايگزين تيپ ٣ لشكر٩٢ گشته و پدافند منطقه را به عهده گيرد.

((٢)) تي ٣ لشكر٩٢ رها شده و آماده پذيرش مسئوليت احتياط نيروهاي زرهي در عمليات كربلا٢ گردد.

((٣)) تي ٢ لشكر٩٢ كه هم اكنون احتياط نيرو در كربلا١ مي‌باشد جزء يگانهاي تك كننده كربلا٢ خواهد بود.

(٥) ل ٢١ بايستي در سازماندهي تيپ زرهي خود (تيپ ٤) مركب از ٢ گردان تانك و يك گردان مكانيزه بر مبناي پشتيبانيهاي لازم نزاجا تلاش نمايد.

(٦) در ساعت ٤ بعد از ظهر چهارشنبه ٦٠/٨/٢٧ آخرين جلسه توجيه با شركت : فرماندهان لشكرهاي ٢١، ٧٧، ٩٢، ١٦ و تيپهاي ٣٧، ٨٤، ٥٥ و فرمانده عمليات سپاه پاسداران خوزستان (برادر رشيد) برگزار گردد.

سرهنگ شيرازي ٦٠/٨/٢٥

تهيه برآورد عملياتي توسط گروه Ǎراح

از اين زمان با توجه به روشن شدن چهار عامل عمده تصميم‌گيري براي طرح‌ريزي عمليات به طور نسبي شامل: مأموريت[1]، نيروهاي خودي، زمين منطقه عمليات و دشمن (به برآورد اطلاعاتي شماره ۹ ركن ۲ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب توجه شود) زمينه براي گامهاي بعدي اعمال فرماندهي و ستاد فراهم شد و لذا مسئولين طرح‌ريزي كار تهيه برآورد عملياتي[2] را آغاز و در پنجم آذر ماه ۱۳٦۰ برآورد وضعيت عملياتي شماره ۱ طرح كربلا۲ كه در ۱٦ صفحه و با كمال دقت به روشن نمودن تمام نكات تاريك و عكس‌العملهاي احتمالي دشمن پرداخته شده بود تهيه و به حضور فرماندهي نيروي زميني تقديم كردند.

در اينجا به ذكر خلاصه‌اي از آن مي‌پردازيم.

(برآورد وضعيت عملياتي شماره ۱ طرح كربلا۲ در صفحات بعد).

در اين برآورد دو راه‌كار به شرح زير در نظر گرفته شده بود كه پس از تجزيه و تحليل و مقايسه آنها با راههاي كار دشمن (مواد ۳ و ٤ برآورد وضعيت عملياتي) راه‌كار ۱ انتخاب و به فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران پيشنهاد گرديد.

راههاي كار خودي

راه‌كار ۱

تك در ساعت (س) روز (ر) با لشكرهاي ۲۱ و ۷۷ پياده و لشكر ۹۲ زرهي و تيپهاي ۸٤ پياده خرم‌آباد و ۵۵ هوابرد شيراز به منظور انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول با تأمين ارتفاعات علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن، ارتفاعات ابوصليبي‌خات و تپه‌هاي شمال و غرب چنانه و تنگ رقابيه.

راه‌كار ۲

تك در ساعت (س) روز (ر) با لشكرهاي ۲۱ و ۷۷ پياده و لشكر ۹۲ زرهي و تيپهاي ۸٤ پياده و ۵۵ هوابرد شيراز به منظور انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول با تأمين ارتفاعات عين‌خوش، علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن، ارتفاعات ابوصليبي‌خات و تپه‌هاي شمال و غرب چنانه و تنگ رقابيه.

همانطور كه ملاحظه مي‌شود در هر دو راه‌كار تصرف تنگ رقابيه و تپه‌هاي شمال و غرب چنانه منظور شده بود و تنها اختلاف آنها در تصرف ارتفاعات عين‌خوش بود، در كتاب قرارگاه قدس كه توسط سرتيپ۲ محسن

۱ـ مأموريت واگذاري به شكل كلي گفته شده بود و هدف نهايي كاملاً مشخDŽ نبود و مقدار نيروهاي عمل‌كننده هم بستگي كامل به موفقيت يا عدم موفقيت عمليات كربلا۱ (طريق‌القدس) داشت. (نيروهايي از نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و بسيج مردمي)

۲ـ برآورد وضعيت عملياتي شامل ۵ ماده به شرح زير مي‌باشد :

۱. مأموريت
۲. وضعيت و راههاي كار
۳. تجزيه و تحليل راههاي كار
٤. مقايسه راههاي كار خودي
۵. نتيجه يا پيشنهاد

شاهان تدوين گرديده به تفسير در اين مورد (اضافه شدن تصرف ارتفاعات عين‌خوش) بحث شده است و در اينجا نيازي به تكرار آن نمي‌باشد.

با توجه به تمام جوانب سرانجام راه‌كار ۱ انتخاب و بر مبناي آن، ماده ۵ برآورد (پيشنهاد) تنظيم و به شرح زير به فرماندهي نزاجا تقديم شد.

ماده ۵ برآورد (پيشنهاد):

نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران با قسمتي از نيروهاي تحت كنترل قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب در ساعت (س) روز (ر) به منظور انهدام نيروهاي دشمن در منطقه عمومي دزفول تك نموده سپس در منطقه پدافند مي‌نمايد و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به سمت غرب جهت تأمين مرز ادامه دهد.

لشكر ۲۱ پياده در شمال، ارتفاعات علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن را تصرف و تأمين نموده و از فرار دشمن به سمت غرب جلوگيري مي‌نمايد. لشكر ۷۷ پياده در مركز، تپه‌هاي ابوصليبي‌خات را تصرف و دشمن را در منطقه منهدم مي‌نمايد. لشكر ۹۲ زرهي در جنوب، ارتفاعات غرب چنانه و شمال چنانه و تنگ رقابيه را با تيپ ۵۵ هوابرد تصرف و تأمين نموده و از فرار دشمن به سمت غرب جلوگيري مي‌نمايد. تيپ ۸٤ پياده ضمن فشار به دشمن در سرتاسر منطقه مربوطه، تپه شاوريه و دامنه‌هاي جنوبي كوه مماله و علي گشت را تصرف و نگهداري مي‌نمايد.

گروه طرح‌ريزي كربلا۲

همزمان با اين اقدامات ستادي، در ۸ آذر ماه ۱۳٦۰ عمليات كربلا۱ با نام عمليات طريق‌القدس به مرحله اجرا درآمد و نبرد سنگيني بين رزمندگان اسلام و متجاوزين عراقي تا روز ۱۳ آذر ماه ادامه يافت و مناطق وسيعي از خاك ميهن اسلامي آزاد گرديد. پس از سكوت چند روزه در جبهه، در ۳۰ آذر ماه، نيروهاي دشمن تا پشت رودخانه نيسان عقب‌نشيني كردند و سرانجام عمليات طريق‌القدس بعد از ۲۲ روز تلاش، با عقب‌نشيني نيروهاي عراقي به جنوب رودخانه نيسان پايان يافت و قرارگاه عملياتي كربلا۱ در ۷ دي ماه ۱۳٦۰ پايان عمليات و انحلال اين قرارگاه را رسماً اعلام نمود. (شرح كامل عمليات در كتاب طريق‌القدس[۱])

فرماندهي نزاجا با تمام درگيري و گرفتاري كه در هدايت عمليات طريق‌القدس و ساير قرارگاههاي تابعه داشت ولي به لحاآ حساسيت عمليات كربلا۲ در جهت بيرون راندن هر چه سريعتر متجاوز از خاك ميهن اسلامي در تاريخ ۱۱ آذر ماه ۱۳٦۰ تصميم خود را به طور پي‌نوشت در انتهاي برآورد وضعيت عملياتي شماره ۱ طرح كربلا۲ ابلاغ نمود.

برآورد وضعيت عملياتي شماره ۱ طرح كربلا۲ همراه با پي‌نوشت فرماندهي نزاجا در صفحات بعد

۱ـ كتاب عمليات طريق‌القدس؛ سرتيپ۲ مسعود بختياري؛ انتشارات هيأت معارف جنگ، سال چاپ ۱۳۸۰

بسمه تعالي

قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب
اهواز
پنجم آذر ماه ۱۳٦۰

برآورد وضعيت عملياتي شماره ۱ طرح كربلا ۲
مدرك :

۱ـ امريه شماره $\frac{35-35/201/06 س}{60/6/2}$

۲ـ نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ خوزستان

۳ ـ راهنماي طرح‌ريزي فرماندهي نزاجا

۱ـ مأموريت

نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران با قسمتي از نيروهاي تحت كنترل قرارگاه مقدم جنوب در ساعت (س) روز (ر) به منظور انهدام نيروهاي دشمن در منطقه عمومي دزفول تك نموده، سپس در منطقه پدافند و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به سمت غرب جهت تأمين مرز ادامه دهد.

۲ـ وضعيت و راههاي كار

الف ـ ملاحظات مؤثر در راه‌كارهاي ممكن

(۱) مشخصات منطقه عمليات : (بررسي منطقه عمليات ركن ۲)

(۲) وضعيت دشمن : (برآورد اطلاعاتي شماره ۹ ركن ۲)

(۳) وضعيت خودي :

(الف) استعداد : استعداد يگانهاي شركت كننده در عمليات كربلا۲ حدود ۸٦% كه به طور تفكيك، استعداد افسري ۷۲%، درجه‌داري ٦٤% و سربازي ۱۲۲% مي‌باشد.

(ب) تركيب : (ليست عده‌ها، پيوست الف)

(پ) گسترش : (نقشه وضعيت ركن ۳)

(ت) پشتيباني خدمات رزمي : (برآورد لجستيكي ركن ٤)

(۱) به طور كلي از نظر طبقات آمادي به استثناء آماد طبقه ۵ و ۷ و آب (منطقه استقرار تيپ ۸٤) مشكل عمده‌اي وجود ندارد.

(۲) از نظر مهمات كاليبر كوچك، يگانها با مشكل عمده‌اي مواجه نخواهند بود.

(۳) از نظر مهمات كاليبر سنگين مخصوصاً مهمات توپ ۱۳۰ مم (خرج كامل) و هويتزر ۱۵۵ مم و خمپاره ۱۲۰ مم يگانها با كمبود عمده‌اي مواجه مي‌باشند.

(٤) از نظر مهمات ضد تانك مخصوصاً مهمات موشك تاو، دراگون و ماليوتكا، يگانها با كمبود عمده مواجه مي‌باشند.

(۵) به طور كلي براي اين عمليات كه دو روز تك به موضع مستحكم و سه روز پدافند پيش‌بيني مي‌گردد يگانها با مشكل عمده‌اي از نظر مهمات روبرو خواهند بود زيرا در عمليات گذشته يگانها قسمتي از مهمات بار مبناي خود را مصرف نموده و تا كنون تأمين ننموده‌اند و بايستي نسبت به رفع اين مشكل عمده اقدام عاجل نمود.

(ث) روحيه : با توجه به اينكه پرسنل بيش از يك سال درگير جنگ با متجاوز مي‌باشند و قسمتي از سرزمين ميهن اسلامي ما در اشغال نيروهاي عراقي مي‌باشد ميل جنگجويي و انتقامجويي رزمندگان ما در جهت بيرون راندن متجاوز روز به روز افزايش يافته و در حال حاضر با احتساب رزمندگان سپاه پاسدار از خوب تا عالي متغير است.

(ج) آموزش : با توجه به اينكه يگانها در طول بيش از يك سال درگير جنگ با متجاوزين عراقي بوده‌اند و ضمن اينكه با كمبودهايي از نظر تخصصهاي نظامي (پرسنل درجه‌داري و افسري) به نظر مي‌رسد آموزش پرسنل در سطح قابل قبول براي مأموريتهاي واگذاري باشد.

(ح) كارآيي رزمي :

(۱) لشكر ۲۱ پياده : با توجه به اينكه بيش از يك سال در منطقه مشغول نبرد مي‌باشد از كارآيي رزمي نسبتاً خيلي خوبي برخوردار مي‌باشد.

(۲) لشكر ۷۷ پياده پيروز : با توجه به مأموريت موفقيت آميز و درخشان در منطقه آبادان و ميل به پيروزي و كسب افتخارات بيشتر از كارآيي رزمي عالي برخوردار مي‌باشد.

(۳) لشكر ۹۲ زرهي : در شروع جنگ به علت نداشتن سازمان مناسب و از هم پاشيدگي قبل از جنگ و تحمل تلفات و ضايعات در اثر شكست و عقب‌نشيني توان رزمي خود را از دست داد و در طول ۱٤ ماه گذشته به استثناي عمليات تيپ ۳ در ارتفاعات الله اكبر، در هيچ گونه عمليات به طور مستقل شركت نداشته است ليكن تيپ ۲ زرهي اين لشكر در منطقه جنوب به طور مداوم به عنوان احتياط يا يگان درگير، با دشمن روبرو بوده و در عمليات سوسنگرد و طراح موفقيتهايي داشته است و در حال حاضر نيز از كارآيي رزمي خوبي برخوردار است و هر گاه در عمليات كربلا۱ توان رزمي فعلي خود را از دست ندهد مي‌تواند به نحوي مؤثر در عمليات كربلا۲ شركت نمايد. عمليات تيپ ۱ لشكر ۹۲ منحصراً پدافندي بوده و در هيچ گونه عمليات آفندي شركت نداشته است و به نظر نمي‌رسد از روحيه تهاجمي و كارآيي رزمي قابل قبولي برخوردار باشد ولي تركيب اين تيپ با يگانهاي پاسدار كه داراي روحيه تهاجمي و از جان گذشتگي در حد عالي مي‌باشند در بالا بردن كارآيي رزمي آن اثر بسزايي دارد. به طور كلي كارآيي رزمي لشكر ۹۲ را مي‌توان براي شركت در اين عمليات در حد قابل قبول به حساب آورد.

(٤) تيپ ۸٤ پياده : اين تيپ به علت شركت در عمليات از بدو جنگ تا كنون و تحمل تلفات و ضايعات در جبهه‌هاي مختلف، از استقامت قابل توجهي برخوردار و به خاطر بازسازي و تجديد سازمان مداوم و آشنايي فرمانده مربوطه به منطقه عمليات از كيفيت رزمي قابل قبولي برخوردار مي‌باشد.

(۵) تيپ ۵۵ هوابرد : اين تيپ به طور مؤثر از شروع عمليات تا كنون در جبهه‌هاي مختلف شركت نموده و داراي كارآيي رزمي نسبتاً خوبي است.

(ح) تقويتها : در حال حاضر نيروي زميني هيŠ يگان غير درگيري ندارد كه بتواند به عنوان احتياط جهت تقويت و پشتيباني يگانهاي تك‌ور در اين عمليات به كار برد. (بدون توجه به طرح كربلا١)

(٤) توان رزمي نسبي : نيروي زميني در اين عمليات با دو لشكر پياده، يك لشكر زرهي، يك تيپ پياده و يك تيپ پياده هوابرد كه جمعاً شامل ٤٣ گردان مانوري (٢٥ گردان پياده، ٤ گردان مكانيزه، ١١ گردان تانك و ٣ گردان سوار زرهي) با پشتيباني آتش حدود ١٤ گردان توپخانه صحرايي شامل ٤٢ آتشبار شركت مي‌نمايد و اين عمليات را سپاهيان پاسدار با نيرويي در حدود ٧٠٠٠ نفر كه با احتساب هر گردان ٣٠٠ نفر حدود ٢٣ گردان تقويت مي‌نمايد. در مقابل متجاوز با يك لشكر زرهي و يك لشكر مكانيزه جمعاً شامل ٢٣ گردان مانوري درگير (١٠ گردان تانك، ٨ گردان مكانيزه و ٥ گردان پياده) كه مي‌تواند يگانهاي درگير را با سه گردان مانوري (٢ گردان تانك و يك گردان مكانيزه) در مدت كمتر از يك ساعت و با ٥ گردان مانوري (٣ گردان تانك و ٢ گردان مكانيزه) پس از دو ساعت تقويت نمايد.

نسبت يگانهاي ما و دشمن به ترتيب پياده ٥ به ١ ما برتري داريم و مكانيزه ٣ به ١ دشمن بر ما برتري دارد كه از نظر تعداد نفر بر اين نسبت به ١/٥ به ١ تقليل مي‌يابد. تانك ١/٤ به ١ دشمن بر ما برتري دارد. ليكن با احتساب نيروهاي سپاه پاسدار، نيروهاي ما از نظر پياده برتري چشم‌گيري نسبت به متجاوز دارند.

يگانهاي مانوري ما با ٢٧٤ تانك و ١٨٩ نفربر و دشمن با ٤٢٠ تانك و ٢٧٠ نفربر در اين عمليات شركت مي‌نمايند كه دشمن نسبت به ما برتري دارد.

از نظر پشتيباني آتش ما با ٤٨ آتشبار و دشمن با ٢٤ آتشبار در اين عمليات شركت مي‌نماييم كه در صورتي كه كمبود مهمات كاليبر سنگين يگانها برطرف گردد، ما به نسبت ٢ به ١ بر دشمن برتري داريم، در غير اين صورت با احتساب ١٦ آتشبار ١٥٥ مم و ١٢ آتشبار ١٣٠ مم كه دچار كمبود شديد مهمات مي‌باشند اين نسبت تا حد ١ به ١ تقليل مي‌يابد. (قابل توجه)

دشمن داراي امكانات كاربرد مواد شيميايي سمي مي‌باشد كه تا كنون به طور مؤثر استفاده نكرده است و در حال حاضر يگانهاي شركت كننده در اين عمليات فاقد اين نوع جنگ‌افزار مي‌باشند و اين مسئله بايد مورد توجه قرار گيرد.

با توجه به پروازهاي اخير متجاوز در منطقه به نظر مي‌رسد دشمن داراي برتري هوايي محلي مي‌باشد ليكن چنانچه نيروي هوايي قادر به برقراري پوشش هوايي كامل منطقه نبرد باشد، به نظر مي‌رسد متجاوز نتواند از امكانات هوايي خود به طور مؤثر در اين عمليات استفاده نمايد. مضافاً نيروي هوايي تا اين لحظه دارا بودن يا نبودن امكانات فوق را اعلام نداشته است و اين مسئله ديگري است كه بايد روشن شود.

دشمن با توجه به برخورداري از مواضع مستحكم در زميني گسترش يافته كه براي پدافند كننده مناسب و براي آفند كننده نامناسب مي‌باشد ليكن نقشه وضعيت ركن ٢ نشان مي‌دهد كه داراي گسترش غيرمنطقي مي‌باشد. برابر اظهار ركن ٢ استعداد پرسنلي دشمن حدود ٧٠% مي‌باشد.

ب ـ تواناييهاي دشمن :

(١) برشماري تواناييهاي دشمن :

(الف) دشمن مي‌تواند با ٥ گردان پياده، ٨ گردان مكانيزه و ١٠ گردان تانك با استفاده از امكانات هوايي و آتش پشتيباني ٨ گردان توپخانه صحرايي و كاربرد مواد شيميايي و بمباران مناطق، در منطقه پدافند نمايد.

(ب) دشمن قادر است با تمركز نيرو در منطقه با ٥ گردان پياده، ٨ گردان مكانيزه و ١٠ گردان تانك تك نمايد.

(پ) دشمن قادر است پدافند يا تك خود را با ٣ گردان مكانيزه و ٥ گردان تانك تقويت نمايد.

(ت) دشمن مي‌تواند با نيروهاي نامبرده فوق در منطقه عقب‌نشيني نمايد.
(ث) دشمن مي‌تواند شهرهاي عمده منطقه (اهواز، دزفول و آبادان) را بمباران و يا با توپخانه و موشك مورد تك قرار دهد.

(۲) محتمل‌ترين راه‌كار دشمن : پدافند در منطقه با ۵ گردان پياده، ۸ گردان مكانيزه و ۱۰ گردان تانك با پشتيباني ۸ گردان توپخانه صحرايي و نيروي هوايي و كاربرد مواد شيميايي كه مي‌تواند با ۳ گردان مكانيزه و ۵ گردان تانك آن را تقويت نمايد.

(۳) آسيب پذيريهاي دشمن :

(الف) پايين بودن سطح روحيه در رده‌هاي پايين ارتش عراق و ميل به اسارت با توجه به عمليات گذشته.
(ب) عدم نيروي كافي در معبر وصولي امارنه (لخيضر)، سندال، دوسلك و ارتفاع ۱۶۳
(پ) عدم نيروي كافي در معبر وصولي ارتفاع ۳۵۰، شاوريه و علي‌گره‌زد
(ت) وجود نيروي كم دشمن در منطقه چنانه و دوسلك
(ث) آسيب پذيري دشمن در مقابل عمليات شبانه توأم با غافلگيري كامل با توجه به عمليات گذشته.

پ ـ راههاي كار خودي :

(۱) تك در ساعت (س) روز (ر) با لشكرهاي ۲۱، ۷۷، ۹۲ و تيپهاي ۸۴ و ۵۵ به منظور انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول با تأمين ارتفاعات علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن، ارتفاعات ابوصليبي‌خات و تپه‌هاي شمال و غرب چنانه و تنگ رقابيه.

(۲) تك در ساعت (س) روز (ر) با لشكرهاي ۲۱، ۷۷، ۹۲ و تيپهاي ۸۴ و ۵۵ به منظور انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول با تأمين ارتفاعات عين‌خوش، علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن، ارتفاعات ابوصليبي‌خات و تپه‌هاي شمال و غرب چنانه و تنگ رقابيه.

Ď ـ تجزيه و تحليل راههاي كار

الف ـ تواناييهاي عمل تأخيري و عقب‌نشيني متجاوز عملاً اثري بر انتخاب راه‌كار ندارند. اگر دشمن قبل از تك ما مبادرت به تك نمايد، به نظر نمي‌رسد كه ما بتوانيم ضمن شكست دادن دشمن اقدام به يك تك موفقيت آميز بنماييم، به علاوه چنين عملي مستلزم تغييرات عمده‌اي در گسترش دشمن و تغييراتي در گسترش ما بوده در نتيجه ما با وضعيت جديدي روبرو مي‌گرديم و ناگزير خواهيم شد در برآورد خود تجديد نظر نموده و راههاي كار جديدي را انتخاب كنيم.

در اين وضعيت توانايي تك دشمن در انتخاب راه‌كار ما براي انجام مأموريت تأثيري ندارد.

ب ـ راه‌كار ۱ (انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول با تأمين ارتفاعات علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن، در شمال و تپه ابوصليبي‌خات؛ تپه‌هاي شمال و غرب چنانه و تنگ رقابيه در جنوب) در مقابل :

(۱) پدافند متجاوز در مواضع كنوني با يگانهاي موجود در منطقه

تك ابتدايي نيروهاي ما براي تصرف تپه‌هاي ابوصليبي‌خات در سمت شرق و جنوب شرقي با يك مقاومت شديد دشمن مواجه خواهد شد زيرا دشمن در اين منطقه حدود ۲ تيپ كامل (شامل ۲ گردان پياده، ۳ گردان مكانيزه و ۲ گردان تانك) در برابر ما قرار داده است. دشمن ميادين مين زيادي در اين منطقه تهيه كرده است و مضافاً نيروهاي ما بايد در سربالايي با دشمن روبرو گردند. اين مواضع شكسته نخواهد شد مگر در تاريكي و غافلگيري مطلق توأم با شناسايي دقيق و كامل از زمين و دشمن. بنابراين لازم است ابتدا عناصر پياده و به صورت شبانه اين مواضع را شكافته و پس از بر هم زدن سازمان پدافندي دشمن چنانچه با پاتك احتياطهاي تيپي وي مواجه شديم از نيروي

زرهي متحركي براي شكست پاتك دشمن و ادامه تك جهت تأمين هدف استفاده نماييم. همچنين چنانچه تك اوليه ما كشف گرديد بايد يك آتش تهيه قوي روي دشمن به خصوص روي مواضع توپخانه و احتياطهاي وي اجرا گردد. نيروي لازم براي تك اوليه در اين منطقه حداقل ٣ تيپ پياده برآورد مي‌گردد و براي مقابله با پاتكهاي دشمن و ادامه تك جهت تصرف هدف وجود يك تيپ زرهي در احتياط مورد نياز مي‌باشد كه بايد در مركز منطقه حركت و يا ترجيحاً تيپ سمت چپ را دنبال نمايد.

لازم به تذكر است كه بايد نيرويي در شرق منطقه يعني در محل گسترش فعلي تيپ ٣ لشكر٢١، نيروهاي دشمن را تثبيت نموده و مانع دخالت آنها در جنوب گردد، اين نيرو همچنين بايستي بتواند كنترل پل جاده آسفالته روي رودخانه روفائيه را به عهده بگيرد. حدود ٢ تيپ متجاوز در مقابل تيپ ٣ لشكر٢١ گسترش يافته است بنابراين بعيد به نظر مي‌رسد اين تيپ بتواند سريل فعلي خود را تا پل مذكور توسعه دهد، لازم است به وسيله يك تا دو گردان تقويت شود.

براي تأمين ارتفاعات شمال غربي و غرب چنانه و همچنين براي تنگ رقابيه ما از دو منطقه متمايز و متفاوت بايد عبور كنيم، منطقه سمت راست يك معبر وصولي دره‌اي بوده و براي حركت نيروي زرهي مناسب است و منطقه سمت چپ كوهستاني بوده و براي يگان پياده مناسب مي‌باشد. گسترش دشمن در منطقه ارتفاعات ابوصليبي‌خات، رقابيه، چنانه و شيخ‌قندي گواه اين حقيقت است كه دشمن به آساني اين مواضع را از دست نخواهد داد و سرسختانه از اين مواضع پدافند خواهد نمود، بنابراين لازم است در تركيب و اختصاص توان رزمي به اين منطقه و انتخاب شكل مانور و زمان تك و حتي فرماندهي و كنترل نيروها دقت بيشتري نماييم. پيشروي يك نيروي زرهي در محور امارنه (لخيض) و سندال تا زماني كه مواضع دشمن در رقابيه و همچنين در تپه‌هاي ١٢٠، ١١٥ و ١٣٦ (در شرق اين معبر) سقوط نكرده يا حداقل خنثي نگردند، اگر غير ممكن نباشد مشكل بوده و باعث تلفات و ضايعات عمده‌اي مي‌گردد، زيرا اين منطقه زير ديد و آتش مواضع جانبي بوده و نيروي تك كننده از هر دو جناح آسيب پذير مي‌باشد، بنابراين لازم است تك به مواضع رقابيه نيز همزمان با تك به مواضع تپه ابوصليبي‌خات در شب صورت گيرد و نيروي زرهي، زماني مبادرت به تك در معبر لخضير (امارنه)، سندال و چنانه نمايد كه موفقيتهاي تكهاي شبانه جناحينش و يا لااقل تك به مواضع رقابيه تثبيت و يا نزديك گرديده باشد. در چنين شرايطي اين نيروي زرهي مي‌تواند به آساني پيشروي كرده و عقبه دشمن را تهديد نموده و راه فرار نيروهاي دشمن را در منطقه چنانه سد نمايد.

نيروهاي دشمن در منطقه رقابيه حدود ٣ گردان مي‌باشد كه ٢ گردان آن در خط و يك گردان تانك نيز در احتياط است. براي تك به اين مواضع به نيرويي در حدود ٥ گردان نياز داريم كه بايستي از پشتيباني آتش كافي برخوردار باشند. گسترش نيروهاي دشمن در اين منطقه به نحوي است كه بايد براي سقوط مواضع دشمن از حداكثر غافلگيري استفاده نموده و مواضع وي از پشت يا جناح غربي مورد تهديد قرار گيرد. تصرف يا انهدام و يا خنثي نمودن ديدگاههاي دشمن در ارتفاعات طلائيه از اهميت خاصي برخوردار مي‌باشد، بعيد به نظر مي‌رسد دشمن قسمتي از احتياط خود را كه در شيخ‌قندي مستقر است بر عليه اين محور به كار برد ولي اگر چنين كاري كرد اين امر به نفع ما خواهد بود زيرا نيروي زرهي ما در معبر لخضير، سندال و چنانه مي‌تواند به آساني هدف خود را تأمين نمايد.

نيروهاي دشمن در معبر لخضير، سندال و چنانه ظاهراً حدود يك گروه رزمي تانك قوي بوده كه با نيرويي حدود يك گردان مكانيزه و يك گردان تانك كه در منطقه عمومي شيخ‌قندي مستقر هستند تقويت مي‌گردد، بنابراين براي كسب موفقيت در اين معبر نيز به يك نيرويي حدود يك تيپ زرهي (ترجيحاً شامل ٣ گردان تانك و يك گردان مكانيزه) نياز داريم زيرا گنجايش هدف، چنين نيازي را ايجاب مي‌نمايد به خصوص اين نيرو پس از تأمين هدف

احتمالاً بايستي شكل نوعي پدافند دايره‌اي را اتخاذ نموده و در چند سمت درگير گردد. انجام يك تك به وسيله يگان هلي‌كوپتر تك به مواضع احتياط و منطقه آمادي منطقه شيخ‌قندي با موشك ماوريك توصيه مي‌گردد.
از تجزيه و تحليل فوق چنين نتيجه مي‌گيريم كه بايستي براي كسب موفقيت در جبهه چنانه و رقابيه يعني در منطقه عمل فعلي تيپ ۵۵ هوابرد حداقل دو تيپ (يك تيپ زرهي و يك تيپ پياده) و يك گروه رزمي و در منطقه فعلي تيپ ۲ لشكر۲۱ نيز دو تيپ پياده و يك تيپ زرهي بايستي منظور شود (جمعاً ۵ تيپ). در مورد نحوه فرماندهي و كنترل نيروها و شكل قرارگاهها پس از تعيين هويت تيپها بايد تصميم منطقي گرفت.
در شمال، براي تأمين تپه علي‌گره‌زد و قطع راه فرار نيروهاي دشمن در منطقه عمومي سريل، چنين استنباط مي‌گردد كه نيروهاي در گير فعلي لشكر ۲۱ قادر نخواهند بود با يك تك جبهه‌اي در سرتا سر منطقه پيشروي نمايند زيرا دشمن در اين منطقه نيز ميادين مين متعدد و استحكامات پي‌درپي احداث و نيروي زرهي قابل ملاحظه‌اي را مستقر نموده است، به ناچار در اين قسمت هم بايستي به منطقه ضعيف دشمن تك نمود. ضعيف‌ترين منطقه و نزديكترين محل به تپه علي‌گره‌زد منطقه‌اي است بين تپه چشمه و تپه ۲۷۰، اما فضاي مانور براي يك نيروي زرهي در ابتدا محدود مي‌باشد، بنابراين لازم است در اين منطقه نيروبي با استعداد يك تيپ شامل ۳ گردان پياده در نهايت غافلگيري جبهه دشمن را شكافته و در حوالي تپه‌هاي جوفينه پس از كسب فضاي مانور كافي، يك نيروي زرهي در حدود يك تيپ شامل ۲ گردان تانك و يك گردان مكانيزه، از تيپ پياده عبور از خط نموده و تك را تا تأمين تپه‌هاي علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن (حدود جاده) ادامه دهد. پس از رسيدن به تپه‌هاي علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن، لازم است نيروهاي مستقر در اين منطقه يك پدافند تقريباً دايره‌اي را هدايت نمايند بنابراين چنين استنباط مي‌گردد كه فرمانده لشكر شمالي ترجيحاً تيپ پياده مأمور تك اوليه را به دنبال تيپ زرهي حركت داده و مأموريت پدافند از نيمه شرقي دايره را به آن واگذار مي‌نمايد، اين نيرو بايستي داراي جنگ‌افزار ضد تانك كافي باشد تا بتواند راه فرار نيروهاي مستقر در منطقه را سد نمايد. به نظر مي‌رسد اين منطقه حساس‌ترين قسمت منطقه شمالي محسوب گشته و لحظات بحراني را پشت سر خواهد گذاشت. لزوم يك عمل الحاق بين نيروهاي شمالي و جنوبي در خط رودخانه روفائيه ضروري به نظر مي‌رسد:
همزمان با يك تك در اين منطقه براي تثبيت ساير نيروها بين تپه چشمه و دره خُنگ، بايستي نيروي كافي پيش‌بيني نمود. به نظر مي‌رسد يگانهاي در خط فعلي با مختصر تقويتي قادر به اجراي اين مأموريت خواهند بود، اين يگانها بايستي تماس خود را با دشمن حفآ نموده و چنانچه در اثر تهديد عقبه آنها، به سمت غرب عقب‌نشيني و يا فرار نمودند، تعقيب گردند، اين مسائل احتياج به يك هماهنگي كامل بين نيروهاي عمل كننده با همديگر و همچنين با قرارگاه هدايت كننده آنها خواهد داشت، تمام اين مسائل بايد از قبل پيش‌بيني گرديده و رعايت گردد. نظر اركان يكم و چهارم به طرح جمع‌آوري و تخليه غنائم و اسراي جنگي جلب مي‌گردد.
انشاء الله اگر عمليات تا اين مرحله موفق گردد عناصر عمده دو لشكر دشمن منهدم يا اسير خواهد شد.
موفقيت نيروهاي تك‌ور در منطقه بين تپه چشمه و تپه ۲۷۰ (۸۹۸-۸۰۱) بستگي زيادي به تأمين ارتفاعات ۳۵۰-۳۴۳ و تپه شاوريه قبل از شروع تك يا همزمان با تك اين نيرو دارد زيرا در غير اينصورت پهلوي راست اين نيروها به شدت تهديد مي‌گردد. بنابراين لازم است قبل از شروع اين عمليات با تقويت تيپ ۸۴ اين مناطق سركوب تصرف شوند (اگر شروع اين عمليات قبل از اجراي طرح كربلا۱ باشد به مراتب مناسب‌تر است زيرا توجه دشمن را نسبت به منطقه عمليات طرح كربلا۱ منحرف مي‌سازد. لازم به تذكر است كه عمليات طرح شهيد كريميان به اندازه‌اي كوچك و محدود است كه منظور ما را برآورده نمي‌سازد).

(۲) تقويت پدافند متجاوز

در صورتي كه دشمن احتياطش را براي تقويت پدافند خود در منطقه عمومي چنانه به كار برد، قادر خواهد بود نيروهاي ما را كه مأمور تأمين ارتفاعات شمال غربي و غرب چنانه مي‌باشند تا حدودي تهديد نمايد اما اين تهديد آن اندازه نيست كه مأموريت انجام نگيرد، مع‌الوصف انجام يك سري تكهاي هوايي به محل استقرار اين تقويتها قبل از اينكه وارد عمل شوند توصيه مي‌گردد، چنانچه اين عمل مثمر ثمر واقع نگرديد، اجراي عمليات هوايي به وسيله هلي‌كوپترهاي تك هوانيروز بر عليه احتياطهاي در حال حركت ضروري به نظر مي‌رسد.

چنانچه دشمن احتياطهاي خود را كه در قسمت شمالي منطقه مستقر هستند بر عليه نيروهاي ما در تپه علي‌گره‌زد به كار برد، مي‌تواند نيروهاي ما را در منطقه مزبور تهديد نمايد اما اين تهديد مانع انجام مأموريت نمي‌گردد ولي انجام يك سري عمليات هوايي به وسيله هلي‌كوپترهاي تك هوانيروز بر عليه اين نيروها ضروري است. همچنين پوشش هوايي نيروهاي مستقر در منطقه علي‌گره‌زد يكي از مسائلي خواهد بود كه بايستي در طرح پشتيباني آتش منظور گردد.

پ ـ راه‌كار ۲ (انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول با تأمين ارتفاعات عين‌خوش و علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن در شمال، و تپه ابوصليبي‌خات، تپه‌هاي شمال غربي و غرب چنانه و تنگ رقابيه در جنوب) در مقابل :

(۱) پدافند متجاوز در مواضع كنوني با يگانهاي موجود در منطقه

تمام مواردي كه در مورد راه‌كار۱ عنوان گرديد به قوت خود باقي است به اضافه اين مطلب كه ما بايد ارتفاعات و مواضع عين‌خوش را نيز تصرف و تأمين نماييم.

تپه ۱۸۸ و ۱۸۹ حساس‌ترين عارضه در منطقه عين‌خوش محسوب مي‌گردد كه مواضع و استحكامات عين‌خوش در آن استقرار دارد. براي تأمين عين‌خوش و قطع راه فرار قسمتي از نيروهاي متجاوز بايستي اين تپه‌ها و دامنه‌هاي شمالي و غربي آن تأمين گردد. دسترسي به اين ارتفاعات از دو سمت امكان پذير است. ابتدا لازم است يك نيروي پياده به استعداد تقريبي ۳ گردان پياده با استفاده از تاريكي شب در سمت كوه مماله، تپه ۱۸٤ (٩٤٧-٤٨٥)، تپه ۱۳۹ (٩٢٦-٤٨٥) سرازير گشته و پس از عبور از رودخانه چيخواب يك سربالايي را طي نموده و در تحت شرايط ديد كم خود را به تپه‌هاي ۱۸۸ و ۱۸۹ برساند. اين نيرو بايستي حداقل ١٤ كيلومتر را در تحت شرايط نا مناسب راهپيمايي نمايد، اين عمل اگر غير ممكن نباشد بسيار مشكل است و نمي‌توان به موفقيت آن مطمئن بود زيرا چنانچه تك اين نيرو كشف گردد زمين‌گير شده و در حالي كه از پشتيباني آتش توپخانه كافي برخوردار نيست (دو قبضه كاتيوشا و يك آتشبار ۱۳۰ مم) بقيه حركت و پيشروي آن در روشنايي روز انجام مي‌گيرد كه با توجه به شكل زمين منجر به تلفات و ضايعات فراوان مي‌گردد و به علت نبودن جاده در پشت سر، امكانات آمادرساني و كمك‌رساني فوق‌العاده محدود و مشكل خواهد بود. اين نيرو به علت بعد مسافت و عدم امكان پشتيباني متقابل و مجزا شدن از يگانهاي خودي فوق‌العاده آسيب‌پذير بوده و امكان كنترل و اعمال فرماندهي روي آن اگر غير ممكن نباشد بسيار مشكل است. براي رفع قسمتي از اين مشكل، نياز است كه يك نيروي زرهي نيز در سمت گتاره، شيخ‌قديم، به سمت منطقه عين‌خوش پيشروي نمايد. اين نيرو به دشمن پهلو داده و به شدت عقبه و جناح جنوبي آن مورد تهديد قرار خواهد گرفت و اگر اين نيرو در اثر مقاومت نيروهاي دشمن در منطقه عين‌خوش متوقف شود، آسيب‌پذيري آن افزايش يافته و امكان دارد محاصره گردد. اين وضعيت، در شرايطي كه از برتري هوايي نيز برخوردار نيستيم خطرناك بوده و احتمالاً منجر به شكست در اين جبهه خواهد گرديد.

d'ـ مقايسه راههاي كار خودي

الف ـ راه‌كار ۱

(۱) محاسن :

(الف) با تمركز كليه تلاشها و امكانات در يك منطقه (تمركز يگانهاي مانوري، تمركز امكانات، پشتيباني آتش هوايي و تويخانه، تمركز امكانات مهندسي، تمركز امكانات كنترل و فرماندهي، تمركز امكانات پدافند هوايي، تمركز امكانات الكترونيكي، تمركز تلاش اطلاعاتي و بالاخره تمركز امكانات پشتيباني خدمات رزمي) امكان موفقيت بيشتر مي‌گردد.

(ب) زمان انهدام قسمت عمده‌اي از نيروهاي دشمن، كوتاه شده و فشار بيشتري به دشمن براي تسليم شدن تحميل مي‌گردد.

(پ) با انجام عمل الحاق نيروهاي شمال و جنوب در خط رودخانه روفائيه، راه فرار نيروهاي متجاوز در منطقه عمومي دزفول بسته شده و منظور فرمانده برآورده مي‌شود.

(ت) با انهدام بخش عظيمي از نيروهاي دشمن فرصت مناسبي براي تجديد سازمان و طرح‌ريزي يك تك هماهنگ شده ديگر به منظور انهدام باقيمانده نيروهاي دشمن و تأمين مرز عايد مي‌گردد.

(۲) معايب :

(الف) قسمتي از نيروهاي دشمن بين منطقه علي‌گره‌زد و عين‌خوش موفق به فرار مي‌گردند.

(ب) دشمن فرصت پيدا مي‌كند در دشت عباس پدافند مجددي را سازمان داده و يا مواضع عين‌خوش را تحكيم بخشد.

(پ) راه تقويت نيروهاي دشمن در منطقه عين‌خوش قطع نمي‌گردد.

ب ـ راه‌كار ۲

(۱) محاسن :

(الف) در صورت موفقيت، قسمت بيشتري از نيروهاي دشمن در منطقه منهدم مي‌گردد.

(ب) در صورت موفقيت، فرصت پدافند مجدد در مواضع عين‌خوش را از دشمن سلب مي‌نمايد.

(پ) در صورت موفقيت، راه تقويت و فرار نيروهاي دشمن را در منطقه شرق عين‌خوش قطع مي‌نمايد.

(ت) در صورت موفقيت، نيروهاي ما قادر خواهند بود ضمن در اختيار داشتن مواضع سركوب، كنترل مناسبي روي سواحل رودخانه دويرج در منطقه داشته باشند.

(ث) در صورت موفقيت، عمليات آينده ما تسهيل مي‌گردد.

(۲) معايب :

(الف) اين راه‌كار باعث مي‌شود كه تلاشها و امكانات ما (كاربرد يگانهاي زرهي، امكانات پشتيباني آتش هوايي و تويخانه، امكانات پدافند هوايي، امكانات مهندسي، امكانات كنترل و فرماندهي، امكانات الكترونيكي، تلاشهاي اطلاعاتي و امكانات پشتيباني خدمات رزمي) تجزيه گرديده و در يك منطقه متمركز نشود و در نتيجه يكي از اصول مهم عمليات آفندي نقض گردد.

(ب) تفرقه بيش از حد نيروها و برداشت غير منطقي نيروهاي زرهي را در بر داشته و در نتيجه باعث تضعيف نيروهاي تك كننده در منطقه علي‌گره‌زد و چنانه گرديده و موفقيت نيروهاي فوق را به خطر مي‌اندازد.
(پ) به علت عدم برتري هوايي و امكانات محدود پوشش هوايي و عدم پشتيباني آتش كافي توپخانه (به علت عدم كاربرد توپخانه سبك و نبودن مواضع مناسب در منطقه) تلفات و ضايعات غير قابل قبولي را در بر داشته و اين در حالي است كه امكان تخليه مجروحين از راه زمين تقريباً غير مقدور مي‌باشد.
(ت) چنانچه منطقه عين‌خوش تصرف ولي عمل الحاق نيروها در منطقه علي‌گره‌زد و چنانه، به علت عدم تمركز توان رزمي مطمئن و كافي با شكست مواجه شود، نيروهاي دشمن به خاطر در اختيار داشتن فضاي مانور زياد، قادر به هر نوع بازسازي و تجديد سازمان گشته و حتي قادر خواهند بود مواضع عين‌خوش و ساير مناطق از دست داده را مجدداً تصرف نمايند و اين فاجعه‌اي است كه نبايد به وقوع بپيوندد.

پ ـ بحث

از مقايسه محاسن و معايب راه‌كارهاي ۱ و ۲ چنين استنباط مي‌شود كه تنها ضعف راه‌كار ۱ قرار احتمالي قسمت كمي از نيروهاي دشمن بوده و احتياج به يك طرح‌ريزي و يك تك مجدد براي تأمين عين‌خوش دارد. اما در عوLا با تمركز كليه تلاشها و امكانات در يك منطقه محدودتر امكان اجراي مأموريت به مراتب بيشتر مي‌گردد. در مقابل، مهم‌ترين ضعف راه‌كار ۲ اينست كه به خاطر برداشت نيروهاي زرهي از منطقه حساس علي‌گره‌زد و يا چنانه، موفقيت ما را در منطقه مزبور به خطر مي‌اندازد و در صورت عدم موفقيت در منطقه علي‌گره‌زد، نيروهاي دشمن به خاطر در اختيار داشتن فضاي مانور زياد، مي‌توانند از فرصت استفاده نموده و ضمن تثبيت مواضع، تجديد سازمان نموده و از دو طرف به عين‌خوش تك نمايند و آن را مجدداً به تصرف خود در آورند و اين حقيقتي است كه بايد جداً مورد توجه قرار گيرد و به وقوع پيوستن آن يك فاجعه است.
ماهيت اين نوع عمليات با نوع و وسعت عمليات لشكر ۷۷ در آبادان فرق دارد زيرا مانع رودخانه‌اي كارون در منطقه آبادان سرنوشت ساز بود اما در اين منطقه چنين نيست.
ما براي كسب موفقيت در منطقه علي‌گره‌زد و تپه ابوصليبي‌خات و چنانه، احتياج به ۳ قرارگاه لشكر و يك قرار گاه تيپي مستقل و حداقل ۲۶ گردان پياده، ۱۰ گردان زرهي، ۳ گردان مكانيزه و ۳ گردان سوار زرهي داريم در حاليكه مناطق فعلي بعضي از تيپها نيز بايد تقويت گرديده و ضمناً قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب بايد داراي احتياط متحرك و مناسبي نيز باشد. بنابراين هر نوع برداشت از اين نيروها (به خصوص زرهي) منجر به عدم توانايي نيروهاي برآورد شده در انجام مأموريتشان مي‌گردد. نقشه وضعيت ركن دوم نشان مي‌دهد كه متجاوز نيروهاي خودش را به طور احمقانه‌اي در منطقه‌اي محاط بين رودخانه كرخه، تپه چشمه، لخيضر و تنگ رقابيه و چنانه متمركز نموده است. ما بايد از اين اشتباه تاكتيكي و ضعف گسترش دشمن استفاده كنيم. راه‌كار ۱ به بهترين نحو از اين نقاط ضعف بهره‌برداري مي‌نمايد و نيروهاي دشمن را در تنگنا قرار مي‌دهد، در حاليكه راه‌كار ۲ به دشمن ميدان و فرصت فرار و احتمالاً تجديد سازمان مي‌دهد.
در صورتي كه نيروهاي مانوري با آتش پشتيباني كافي غير از آنچه كه در اين برآورد آمده در اختيار ما قرار داده شود (انشاء الله در صورت موفقيت طرح كربلا۱) تك به ارتفاعات عين‌خوش به نفع ما خواهد بود، در آن صورت ما مجبور به تجديد نظر در اين برآورد خواهيم شد. **(نقشه شماره ۲)**

ت ـ نتيجه

راه‌كار ۱ در شرايط كنوني بر راه‌كار ۲ برتري دارد.

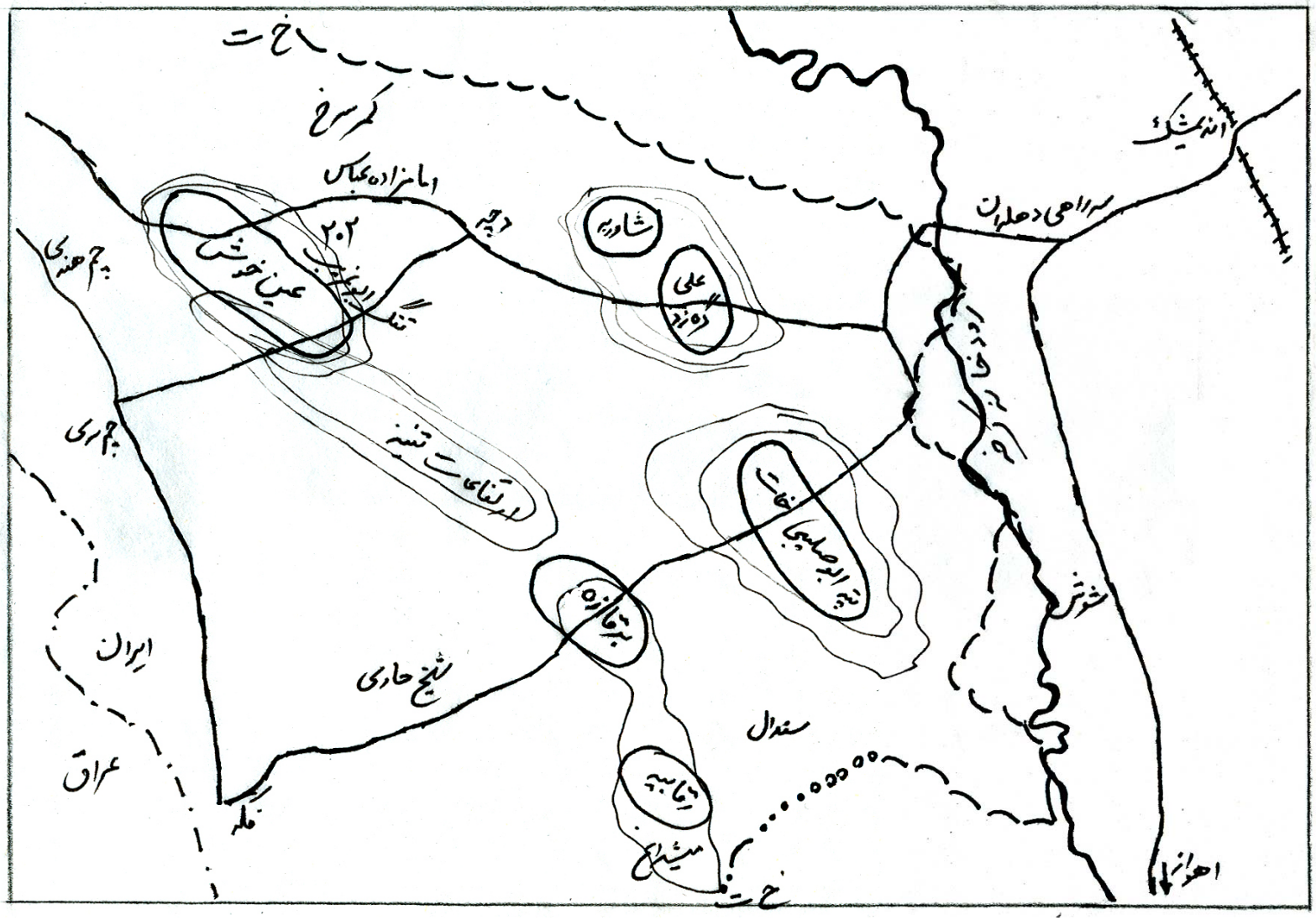

نقشه شماره ۲: شمانیك ماده Ð برآورد وضعیت عملیاني Äرح کربلا ۲ (فتح‌المبین)

Ð ـ پيشنهاد

نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران با قسمتي از نيروهاي تحت كنترل قرارگاه مقدم جنوب در ساعت (س) روز (ر) به منظور انهدام نيروهاي دشمن در منطقه عمومي دزفول تك نموده، سپس در منطقه پدافند مي‌نمايد و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به سمت غرب جهت تأمين مرز ادامه دهد. لشكر ۲۱ پياده در شمال تپه‌هاي علي‌گره‌زد و دامنه‌هاي جنوبي آن را تصرف و تأمين نموده و از فرار دشمن به سمت غرب جلوگيري مي‌نمايد. لشكر ۷۷ پياده در مركز تپه‌هاي ابوصليبي‌خات را تصرف و دشمن را در منطقه منهدم مي‌نمايد. لشكر ۹۲ زرهي در جنوب ارتفاعات غرب چنانه (٦٥-٧١) و شمال چنانه (۷۳-۷۵) و تنگ رقابيه را (با تيپ ۵۵) تصرف و تأمين نموده و از فرار دشمن به سمت غرب جلوگيري مي‌نمايد. تيپ ٨٤ پياده ضمن حفظ فشار به دشمن در سرتاسر منطقه مربوطه، تپه شاوريه و دامنه‌هاي جنوبي كوه مماله و علي‌كشت را تصرف و نگهداري مي‌نمايد. **(نقشه شماره ۲)**

گروه طرح‌ريزي كربلا۲

۱ـ سرهنگ پياده ستاد محسن شاهان بهبهاني

۲ـ سرهنگ توپخانه ستاد نصرت‌الله معين وزيري

۳ـ سرهنگ زرهي ستاد علي موسوي زادگان

تصميم فرماندهي

(پي‌نوشت فرماندهي نزاجا)

(بسمه تعالي)

۱ـ طرح كلي خوبي است از تهيه كنندگان متشكرم.

۲ـ در مورد انتخاب راه‌كار هنوز به اطلاعات لازم از منطقه و دشمن و تغييرات احتمالي استعداد دشمن (متناسب با موفقيت در كربلا۱) و بالاخره مقدار نيرويي كه پس از عمليات كربلا۱ مي‌توانيم در عمليات كربلا۲ به كار بريم نرسيده‌ام لذا انشاء الله در فرصتي كه دست دهد نظريه خود را اعلام مي‌كنم (به هر صورت براي پيگيري جدي يگانهاي عمل‌كننده راه كار يكم را ابلاغ كنيد).

۳ـ تماس خود را با ركن ۳ يگانهاي عمل‌كننده و پيگيري خود را نسبت به تسريع در جابجاييها افزايش دهيد.

(٦٠/٩/١١)

بسمه تعالي

پيوست الف : ليست عده‌هاي Ăرح كربلا ٢

١ـ لشكر٢١ پياده حمزه
قرارگاه تيپ ١
قرارگاه تيپ ٢
قرارگاه تيپ ٣
گردان ١٣١ پياده
گردان ١٣٨ پياده
گردان ١٤٠ پياده
گردان ١٤١ پياده
گردان ١٤٤ پياده
گردان ١٦٩ پياده
گردان ١٧١ پياده
گردان ١٧٤ پياده
گردان ٨٠٨ پياده
گردان ١٣٣ پياده مكانيزه
گردان ٢٤٢ تانك
گردان ٢٤٣ تانك
گردان ٢٥٠ تانك
گردان ٢٤٧ سوار زرهي
قرارگاه توپخانه لشكري
گردان ٣٢٧ توپخانه ١٠٥ مم
گردان ٣١٣ توپخانه مختلط
گردان ٣٥٠ توپخانه ١٥٥ مم خ ك
گردان ٣٤٧ توپخانه ١٣٠ مم
گردان ٣٩٧ توپخانه مختلط
گردان ٣٥٣ توپخانه پدافند هوايي ٢٣ مم
گردان ٣٩٥ توپخانه پدافند هوايي ٢٣ مم
گردان ٤٥٥ مهندسي رزمي

۲ـ لشكر۷۷ پياده پيروز

قرارگاه تيپ ۱
قرارگاه تيپ ۲
قرارگاه تيپ ۳
گردان ۱۰٤ پياده (پس از طرح كربلا۲)
گردان ۱۱۰ پياده
گردان ۱۲۲ پياده
گردان ۱۲۹ پياده
گردان ۱۳٤ پياده
گردان ۱۳٦ پياده
گردان ۱٤۸ پياده
گردان ۱۵۳ پياده
گردان ۱٦۳ پياده
گردان ۱۷۸ پياده
گردان ۲٤٦ تانك
گردان ۲۹۱ تانك
گردان ۲۱٤ سوار زرهي
قرارگاه توپخانه لشكري
گردان ۳۱۵ توپخانه ۱۰۵ مم
گردان ۳٦۸ توپخانه ۱۰۵ مم
گردان ۳۸۳ توپخانه ۱۰۵ مم
گردان ۳۷۰ توپخانه ۱۵۵ مم
گردان ۸۱۵ توپخانه ۲۲۱۵۵
گردان ۳۹۸ توپخانه پدافند هوايي ۲۳ مم
گردان ٤۱۵ مهندسي رزمي

٣ـ لشكر٩٢ زرهـــــــــي

قرارگاه تيپ ١
قرارگاه تيپ ٢
قرارگاه تيپ ٣
گردان ١٠٠ پياده مكانيزه
گردان ١٠٥ پياده مكانيزه
گردان ١٢١ پياده مكانيزه
گردان ١٤٥ پياده مكانيزه
گردان ١٦٥ پياده مكانيزه
گردان ٢٠٧ تانك
گردان ٢٣١ تانك
گردان ٢٣٢ تانك
گردان ٢٥٦ تانك
گردان ٢٦١ تانك
گردان ٢٦٤ تانك
گردان ٢٩٣ تانك
گردان ٢٢١ سوار زرهي
گردان ٢٨٣ سوار زرهي
قرارگاه توپخانه لشكري
گردان ٣١٢ توپخانه ١٥٥ مم خ ك
گردان ٣١٨ توپخانه ١٥٥ مم خ ك
گردان ٣٢٠ توپخانه ١٥٥ مم خ ك
گردان ٣٣٠ توپخانه ١٥٥ مم خ ك
گردان ٣٦٦ توپخانه پدافند هوايي ٥٧ مم
گردان ٣٣٧ توپخانه پدافند هوايي ٢٣ مم شيلكا
گردان ٤٢٩ مهندسي رزمي
گردان ٤١٤ پل

٤ـ تيپ ٨٤ پياده خرم‌آباد
گردان ۱۱۱ پياده
گردان ۱۳۹ پياده (پس از مراجعت از پاوه)
گردان ۱۸۲ پياده
گردان ٢٤٤ تانك
گروهان ۲۱۹ سوار زرهي
گردان ۳۰۳ توپخانه ۱۰۵ مم

5ـ تيپ ٥٥ هوابـــــرد
گردان ۱۰۱ پياده هوابرد
گردان ١٢٦ پياده هوابرد
گردان ۱۳۵ پياده هوابرد
گردان ۱۵۸ پياده هوابرد
گردان ۲۷۵ تانك لشكر٦٤
گردان ۳۵۲ خمپاره انداز ۱۲۰ مم

با ابلاغ تصميم فرماندهي كه به زبان ديگر اعلام موافقت ايشان با ماده ۵ (پيشنهاد) برآورد وضعيت عملياتي شماره ۱ طرح كربلا ۲ بود. گروه طراح عمليات كربلا ۲ بر تلاش خود با شناساييها، تماس با يگانها، بررسي روي نقشه وضعيت و عكسهاي هوايي و زير نظر گرفتن دقيق كليه فعاليتها و جابجاييهاي دشمن با كمك ركن ۲ قرارگاه مقدم و اركان ۲ و ۳ يگانها افزود تا جايي كه به قول يكي از افسران طراح « من وقتي چشمم را مي‌بندم تمام وضعيت دشمن به همان شكلي كه هست به صورت يك تابلو يا پرده سينما در جلو چشمم مجسم است ». سرانجام طرح اوليه كربلا ۲ در نيمه اول دي ماه ۱۳۶۰ آماده و به حضور فرماندهي نزاجا جهت تصويب، سپس صدور به يگانها و سازمانهاي ذينفع تقديم گرديد[1] كه بحث مختصري درباره آن لازم مي‌باشد.

تجزيه و تحليل Ǎرح كربلا ۲

الف ـ در بند فرضيات[2]

۱ـ در جزء بند (۲) آمده :

در زمان اجراي طرح كليه نيروها برابر ليست عده‌ها در دسترس ميباشند :

كه چنين نشد و با اجراي تكهاي ايذائي كه عراق در شب ۶۰/۱۲/۲۹ در منطقه رقابيه و شوش انجام داد، عملاً به يكي از يگانهاي عمده قرارگاه فتح (تيپ ۵۵ هوابرد) آسيب كلي رساند و عملاً قرارگاه فتح نتوانست به طور فعال و چشمگير در روز ۲ فروردين ماه ۱۳۶۱ همگام با ساير قرارگاههاي عمل كننده در مرحله اول عمليات وارد عمل شود.

۲ـ در جزء بند (۶) آمده :

دشمن قبل از تك ما اقدام به تك عمده در هيŠ كدام از مناطق عملياتي قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب نخواهد كرد.

اين فرLـا هم تحقق پيدا نكرد ونيروهاي متجاوز توانستند با عمليات آفندي در شب ۱۳۶۰/۱۲/۲۸ به ۱۳۶۰/۱۲/۲۹ عملاً كار دو قرارگاه (فتح و فجر) از چهار قرارگاه را مختل نمايند اما با توجه به اين عمل، قرارگاه كربلا ۲ اجراي عمليات را ۴۸ ساعت بعد در ساعت ۰۰۳۰ روز ۱۳۶۱/۱/۲ با دو قرارگاه از چهار قرارگاه عمده خود (قرارگاههاي نصر و قدس) با شدت و قاطعيت آغاز نمود و هر دو قرارگاه موفق شدند اهداف از پيش تعيين شده خود را به تصرف درآورند.

نكته قابل ذكر اينكه به علت تلفات و ضايعاتي كه به قرارگاه‌هاي فجر و فتح وارد گرديده بود عملاً اين دو قرارگاه موفق به تصرف اهداف خود نشدند، ضمن اينكه قرارگاه فجر تلاش خود را نه تنها در جهت تثبيت دشمن

۱ـ طرح عملياتي شماره ۱ كربلا ۲ پس از تصويب فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران جهت اعلام نظر به سپاه پاسداران انقلاب اسلامي ارسال كه سرانجام پس از بحث و تبادل نظر با يك تأخير يك ماهه و طرح در جلسه مشترك ارتش و سپاه در مورخه ۶۰/۱۱/۱۳ در تاريخ ۶۰/۱۱/۱۵ رسماً انتشار يافت. (در صفحات بعد مشروح تصميمات جلسه مزبور از نظر شما خواهد گذشت)

۲ـ فرضيات عبارتست از مطالبي كه در هنگام اجراي عمليات بايستي به حقيقت پيوسته باشد.

ـ يكي از اختلافات طرح عملياتي با دستور عملياتي همان بند فرضيات مي‌باشد كه طرح داراي فرضيات بوده اما دستور فاقد فرضيات است.

بلكه با يورش به مواضع مستحكم متجاوز توانست تعداد زيادي از متجاوزين را كشته، تعدادي را هم به اسارت خود درآورد اما پيشروي چنداني نتوانست انجام دهد.

در طرح‌ريزي عمليات فتح‌المبين تصرف و تأمين تنگ رقابيه در مرحله يكم به عهده تيپ ۵۵ هوابرد و يگانهايي از سپاه پاسداران گذاشته شده بود كه به دليل تكهاي مختل كننده ارتش متجاوز در شب ۶۰/۱۲/۲۸ به ۶۰/۱۲/۲۹ عملاً در مرحله دوم اجرا گرديد. همچنين تصرف و تأمين تپه‌هاي غرب چنانه در مرحله دوم توسط لشكر ۹۲ زرهي (ـ) با عبور از خط عناصري از لشكر ۷۷ و تيپ ۵۵ هوابرد پيش‌بيني شده بود كه در اجرا تصرف و تأمين چنانه در مرحله چهارم (روز آخر عمليات در ۶۱/۱/۸) تحقق يافت.

ب ـ در اين طرح عمليات در سه مرحله[1] پيش‌بيني شده بود كه به اختصار عبارت بودند از:

مرحله اول : تك با لشكرهاي ۲۱، ۷۷ و تيپ ۵۵ هوابرد و سه لشكر از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي با هدف تصرف ارتفاعات شاوريه، علي‌گره‌زد، ابوصليبي‌خات و تنگ رقابيه.

مرحله دوم : پس از تأمين هدفهاي مرحله يكم ادامه تك با هدف تصرف ارتفاعات عين‌خوش و تپه‌هاي غرب چنانه.

مرحله سوم : پدافند از منطقه متصرفي توسط قرارگاههاي چهارگانه پس از اجراي مرحله دوم.

اما در صفحات بعد ملاحظه خواهيد كرد كه بر خلاف مخالفت با مرحله بندي عمليات توسط بعضي از همرزمان، در عمل نه تنها مجبور به پذيرش مرحله بندي شديم بلكه به جاي سه مرحله پيش‌بيني شده، هدايت عمليات در چهار مرحله انجام شد. (البته مراحل اجراي عمليات با مراحل پيش‌بيني شده در طرح اوليه مغايرتهايي هم داشت كه اين موضوع اجتناب ناپذير مي‌باشد)

۱ـ در موارد زير عمليات مرحله بندي مي‌گردد:

ـ هنگامي كه به علت بعد مسافت تا هدف و يا وضعيت دشمن نتوان از ابتدا تا انتهاي عمليات (هدف نهايي) را تجسم و پيش‌بيني نمود.

ـ تغيير در ماهيت عمليات مانند تك هماهنگ شده به استفاده از موفقيت

ـ تغيير در سازماندهي نيروها مانند دو لشكر در خط و بعد سه لشكر در خط

توجه : مرحله بندي عمليات را نبايد با خطوط خيز يا هدفهاي واسطه اشتباه گرفت.

رهايي لشكر Ě۲ زرهي (ـ) از خطوطN پدافندي

بر مبناي طرح عملياتي شماره ۱ كربلا۲ كه به استناد راهنماي طرح‌ريزي فرماندهي (گام سوم از ترتيب توالي اعمال فرماندهي و ستاد) در دي ماه سال ۱۳٦۰ تهيه و جهت تصويب به فرماندهي نيروي زميني تقديم شد. لازم بود موجبات رهايي يگانهايي كه در اين طرح پيش‌بيني شده بودند را هر چه سريع‌تر از مأموريتهايي كه درگير آن بودند فراهم تا بتوانند پس از رهايي و تجديد سازمان، در محل مأموريت جديد (منطقه عملياتي كربلا۲) مستقر و ضمن آشنايي با منطقه و انجام شناساييها خود را هر چه سريع‌تر براي عمليات آتي آماده نمايند.

در اين راستا ركن سوم قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب در تاريخ ۱۳٦۰/۱۰/۲۰ جهت رهايي تيپهاي ۱ و ۳ لشكر ۹۲ زرهي اقدام به صدور دستورالعمل شماره ۳۰۰۱-۱-٤٤۱۹ نمود و در آن خواستار شد كه تيپهاي ۱ و ۳ ظرف مدت ۷ روز توسط يگانهايي از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (تيپ ۱ لشكر ۹۲ زرهي) و لشكر ۱٦ زرهي (تيپ ۳) تعويض و پس از رهايي از خطوط پدافندي به ترتيب در مناطق عمومي شاهور و فولي‌آباد مناطق تجمعي را اشغال و پس از بازسازي و تجديد قوا آماده شوند با صدور دستور به منطقه عملياتي كربلا۲ (عبدالخان) تغيير مكان نمايند.

متن كامل دستورالعمل، در صفحه بعد.

روند شكل‌گيري قرارگاه فتح / ۹۱

شماره ۳۰۰۱-۱-٤٤١٩
تاريخ ٦٠/١٠/٢٠

از : قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب (ر۳)
به : گيرندگان مراجعه شود.
موضوع : دستورالعمل تعويض تيپ ۱ و ۳ لشكر ۹۲
مدارك : (۱) دستورات شفاهي فرماندهي نزاجا
(۲) دستورات جزء به جزء شماره ۱۸ و ۱۹

Čـ منظور :

الف ـ رهايي يگانهاي شركت كننده در عمليات كربلا۱ جهت شركت در عمليات آفندي آتي
ب ـ بالا بردن كارآيي رزمي يگانها با تكميل آموزش، انجام نگهداريهاي مورد لزوم، رفع نواقDŽ و تجديد سازمان

۲ـ هدف :

الف ـ واگذاري منطقه مسئوليت تيپ ۱ لشكر ۹۲ به سپاه پاسداران منطقه ۸ خوزستان
ب ـ واگذاري منطقه مسئوليت تيپ ۳ و گردان ١٦٥ مكانيزه لشكر ۹۲ به لشكر ١٦ و آزاد نمودن لشكر ۹۲ جهت شركت در عمليات آفندي آتي.

۳ـ اجرا :

قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب با واگذار نمودن منطقه مسئوليت پدافندي تيپ ۱ لشكر ۹۲ به لشكر ١٦، لشكر ۹۲ زرهي را آزاد نموده و در منطقه عمومي بين شاهور و عبدالخان مستقر مي‌نمايد و آماده اجراي عمليات آفندي كربلا۲ مي‌گردد.

الف ـ لشكر ČđŽ زرهي

(۳) تيپ ۳ و گردان ١٦٥ مكانيزه لشكر ۹۲ را از مورخه ٦٠/١٠/٢٣ ظرف مدت ۷ روز در محل تعويض نماييد.
(٤) تيپ سپاه پاسداران منطقه ۸ خوزستان را پس از تعويض تيپ ۱ لشكر ۹۲ در كنترل عملياتي بگيريد.
(٥) گردان ۲۸۳ سوار زرهي را از مورخه ٦٠/١٠/٢٣ زير امر بگيريد.
(٦) از تنگ چزابه تا دارخوئين را با كليه يگانهاي سازماني و زير امر سپاه پاسداران پدافند نماييد.

k ـ لشكر ĚŽ۲ زرهي

(۷) منطقه مسئوليت تيپ ۱ را از مورخه ٦٠/١٠/٢٣ ظرف مدت ٥ روز به تيپ سپاه پاسدار منطقه ۸ خوزستان واگذار نماييد.
(۸) مسئوليت منطقه پدافندي تيپ ۳ و گردان ١٦٥ مكانيزه را از مورخه ٦٠/١٠/٢٣ ظرف مدت ۷ روز به لشكر ١٦ زرهي واگذار نماييد.
(۹) گردان ۲۸۳ سوار زرهي را از مورخه ٦٠/١٠/٢٣ زير امر لشكر ١٦ قرار دهيد.
(١٠)تيپ ۳ را پس از تعويض به منطقه فولي‌آباد اعزام و احتياط نزاجا در منطقه را تشكيل و آماده باشد بنا به دستور در هر يك از مناطق اهواز يا آبادان به كار رود.

(۱۱)پس از تعويض تيپ ۱ يگانهاي لشكر را به منطقه عمومي در جنوب شاهور اعزام نماييد.
(۱۲)با استقرار تيپ ۳ در منطقه فولي‌آباد تيپ ۲ را كه از كنترل عملياتي ق . م نزاجا خارج مي‌شود زير امر لشكر بگيريد.
(۱۳)آماده باشيد بنا به دستور تيپ ۲ را از منطقه تجمع فعلي به حوالي لزه اعزام و از زير امر رها و در كنترل عملياتي فرماندهي عملياتي كربلا۲ قرار دهيد.
(۱٤)در طرح تغيير مكان فقط تويخانه‌هاي سازماني را منظور و بقيه يگانها در محل استقرار فعلي باقي مي‌مانند دستور تغيير مكان تويخانه‌هاي مأمور متعاقباً ابلاغ مي‌گردد.

پ ـ سپاه پاسداران منطقه ē خوزستان

(۳) تيپ ۱ لشكر ۹۲ را با يك تيپ در محل تعويض كنيد.
(٤) مسئوليت منطقه را از (٦۹-۵۵) تا مختصات (٤۹-۵۵) نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ خوزستان به عهده گرفته و در كنترل عملياتي لشكر ۱٦ قرار گيريد.

ت ـ دستورات هماهنگي

(۱٤)با توجه به كنفرانس مشترك ستادي مورخه ٦۰/۱۰/۲۰ و هماهنگيهاي انجام شده يگانها دستورالعمل تعويض، طرح پدافندي، طرح تغيير مكان را تهيه و به اين قرارگاه ارسال نمايند.
(۱۵)كليه نقل و انتقالات و عمليات تعويض مطلقاً بايد با استفاده از تاريكي شب و با رعايت كامل اصول حفاظتي و تأميني انجام شود. (به دستور ايمني و حفاظتي شماره ۲۰۰۱/۲۸/۱٦٦ـ ٦۰/۱۰/۱۱ توجه شود)
(۱٦)روش تعويض از جلو به عقب و بر مبناي يگان به يگان مي‌باشد كه جزئيات آن با توافق يگانهاي تعويض كننده و تعويض شونده خواهد بود.
(۱۷)تفويض فرماندهي، با هماهنگي دو يگان تعويض كننده و تعويض شونده زماني انجام شود كه حداقل $\frac{2}{3}$ از يگانهاي مانوري تعويض شده باشند و پس از تفويض فرماندهي مسئوليت منطقه به عهده يگان تعويض كننده خواهد بود.
(۱۸)كليه طرحهاي پدافندي، پاتك، پشتيباني آتش، موانع منطقه به يگان تعويض كننده تحويل شود.
(۱۹)يگان تعويض كننده برابر طرح پدافندي يگان تعويض شونده در منطقه واگذاري پدافند و طرح پدافندي خود را تهيه و جهت تصويب به اين قرارگاه ارسال نمايد.
(۲۰)يگان تعويض كننده در زمان تعويض تا قبول مسئوليت منطقه از دستور كار مخابرات يگان تعويض شونده استفاده نمايد.
(۲۱)يگان تعويض كننده تا پايين ترين رده فرماندهي عوارلـ حساس معابر وصولي موانع طبيعي و مصنوعي به ويژه ميادين مين خودي و متجاوز را شناسايي نمايد.
(۲۲)در طول تعويض كفايت نيرو در خط مقدم پدافندي مورد نظر مي‌باشد.
(۲۳)يگان تعويض شونده به هيŠ عنوان مجاز به بر هم زدن سنگرها و آرايش مواضع پدافندي نمي‌باشد و يگان تعويض كننده كليه وسايل تهيه سنگر از قبيل تراورس، گوني، نبشي و پليت را به يگان تعويض شونده تحويل مي‌نمايد.
(۲٤)از جمع‌آوري سيمهاي تلفن شديداً خودداري شود و يگان تعويض كننده معادل سيمهاي مصرف شده به يگان تعويض شونده تحويل نمايد.

(۲۵)يگانهاي تعويض شونده فقط گردان كمك مستقيم خود را از منطقه خارج و بقيه توپخانه‌ها در محل استقرار فعلي باقي مي‌مانند.

ف. نزاجا سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

گيرندگان :

۱ـ معاونت عمليات و اطلاعات نزاجا (مد عمليات) ۲ نسخه
۲ـ لشكر ۱٦ زرهي جهت اجرا و ارسال طرح پدافندي همراه با كالك
۳ـ لشكر ۹۲ زرهي جهت اجرا
٤ـ سپاه پاسداران منطقه ۸ خوزستان (طرح و برنامه و عمليات) جهت اجرا و ارسال طرح پدافندي همراه با كالك به لشكر ۱٦

جلسه روز ČĎđċ/ČČ/ČĎ

در تاريخ ١٣ بهمن ماه ١٣٦٠ كمسيوني در دو مرحله : صبح از ساعت ١٠٠٠ با شركت فرماندهان و گروه طراح ارتش و بعد از ظهر از ساعت ١٥٠٠ به طور مشترك با حضور فرماندهان و گروههاي طراح ارتش و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در قرارگاه لشكر ٢١ (سبزآب دزفول) تشكيل و نتيجه آن در تاريخ ٦٠/١١/١٤ به كليه يگانهاي ذينفع ابلاغ گرديد.

تصميمات عمده‌اي كه در اين جلسه اتخاذ شد، عبارت بود از:

١ـ پيش‌بيني پنج قرارگاه تاكتيكي عمل كننده:

تيپ ٥٥ هوابرد به عنوان پنجمين قرارگاه عمل‌كننده به همراه يگانهايي از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (تيپ ٨ نجف و ...) جهت اجرا و هدايت عمليات در منطقه رقابيه در نظر گرفته شد.

(در تصميمات بعدي كه اتخاذ گرديد، اجرا و هدايت عمليات فتح‌المبين در اين منطقه به عهده قرارگاه فتح «لشكر ٩٢ زرهي (ـ) ـ تيپ ٥٥ هوابرد و تيپهاي ٨ نجف و ٢٥ كربلاي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي قرار داده شد» كه عملاً هم به همين نحو به مورد اجرا در آمد.)

٢ـ درباره داشتن يك يگان احتياط مناسب (ترجيحاً زرهي) در هر يك از مراحل عمليات تأكيد گرديد. به همين منظور در طرح عملياتي ارائه شده دو يگان احتياط مجزا براي دو منطقه شمالي و جنوبي پيش‌بيني گرديد. به شرح زير:

الف ـ تيپ ٣٧ زرهي (احتياط منطقه جنوبي) كه براي كمك به تأمين تنگ برقازه در كنترل عملياتي قرارگاه فتح قرار مي‌گرفت.

ب ـ به لشكر ٢١ پياده دستور داده شد كه تيپ ٤ خود را بنا به دستور اين قرارگاه به كار گيرد. (احتياط منطقه شمالي)

٣ـ اجازه انتشار طرح عملياتي شماره ١ كربلا٢ در تاريخ ٦٠/١١/١٥ (پس از تأخير يك ماهه) به طور رسمي

متن كامل تصميمات اتخاذ شده در اين جلسه در صفحات بعد ملاحظه گردد.

شماره : ٤٦-١١-٣٠٠١/ س
تاريخ : ١٣٦٠/١١/١٤

از : قرارگاه مقدم نزاجا (ر Ď ـ كربلا ۲)
به : گيرندگان مراجعه شود.
موضوع : عمليات كربلا ۲

۱ـ به منظور بررسي طرح كربلا۲ در مورخه ٦٠/١١/١٣ كميسيوني در دو مرحله به شرح زير تشكيل گرديد.
الف ـ مرحله يكم : جلسه فرماندهان نظامي از ١٠٠٠ الي ١٥٠٠ ـ ١٣٦٠/١١/١٣
(١) اعضاي كمسيون
(الف) فرمانده و رييس ركن سوم لشكر ٢١ پياده
(ب) فرمانده و رئيس ستاد و افسر عمليات لشكر ٧٧ پياده
(ت) فرمانده و افسر عمليات لشكر ٩٢ زرهي
(ث) فرمانده و رئيس ركن سوم تيپ ٢ زرهي دزفول
(ج) معاون و رئيس ركن سوم تيپ ٥٥ هوابرد
(ح) مشاور توپخانه قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب
(خ) رئيس ستاد و رئيس ركن ٢ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب و افسران تهيه كننده طرح عمليات كربلا ۲
(٢) مأموريت : تدبير به كار گرفتن و هدفهاي يگانها در طرح عملياتي كربلا ۲ ارائه و مورد بررسي فرماندهان نظامي عمل كننده قرار گرفت و به سئوالات فرماندهان و اركان سوم آنها پاسخهاي لازم داده شد.
(٣) نتيجه : در خاتمه جلسه نظرات اعضاء به حضور فرماندهي نزاجا به شرح زير ارائه گرديد.
(الف) داشتن احتياط مناسب در هر يك از مراحل عمليات الزامي است.
(ب) مرحله بندي عمليات به علت عمق منطقه عمليات و عدم دسترسي به بعضي از هدفها الزامي است.
(پ) گزارشات عملياتي فرماندهان در طول عمليات از پايين‌ترين رده تا بالاترين رده بايد مبتني بر واقعيات باشد تا فرماندهان قادر به اخذ تصميمات منطقي و به موقع باشند.
ب ـ مرحله دوم جلسه مشترك فرماندهان ارتش و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي از ساعت ١٥٠٠ الي ١٧٣٠ مورخه ٦٠/١١/١٣
(١) اعضاء كمسيون :
(الف) فرماندهي نزاجا و پرسنل نظامي كه در جلسه مرحله يكم شركت داشتند.
(ب) فرماندهان عمليات و مسئولين عمليات و اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامي شركت كننده در عمليات كربلا ۲
(٢) در ابتدا فرماندهان نظامي و فرمانده سپاه، در منطقه عمل هر يك از لشكرها و تيپهاي عمل كننده نظامي و سپاهي معرفي گرديدند.
(٣) مأموريت و تدبير كلي و هدفهاي عمليات كربلا ۲ ارائه و مورد بررسي قرار گرفت.
(٤) تجربيات حاصل از جنگهاي گذشته به شرح زير تشريح مي‌گردد.
(الف) اجتناب از تكهاي جبهه‌اي و دور زدن دشمن با استفاده از تكهاي جناحي به منظور :
١. تهديد عقبه دشمن

٢. دستيابي به توپخانه دشمن
٣. جلوگيري از وارد عمل شدن احتياط نزديك دشمن
٤. پايين آوردن كارآيي عناصر رزمي و درگير دشمن و سقوط سريع جبهه‌ها

(ب) اجتناب از طولاني شدن عمليات به منظور :
١. جلوگيري از مصرف زياد مهمات
٢. قبول حداقل تلفات
٣. فرسوده نشدن پرسنل رزمي و از دست ندادن كارآيي رزمي

(پ) استفاده از روح تهاجمي نيروهاي رزمي در ساعات اوليه تك

(٥) نتيجه :

(الف) مأموريت كلي و تعيين هدفهاي مورد نظر به توافق كامل رسيد.

(ب) پنج قرارگاه تاكتيكي به شرح زير از تاريخ ٦٠/١١/١٤ براي شروع طرح‌ريزي عمليات آغاز به كار نمايند.
١. قرارگاه تاكتيكي لشكر٢١ در دزفول (٨٩ـ٥٢)، نقشه ١/٥٠٠٠٠ منطقه عمومي دزفول
٢. قرارگاه تاكتيكي لشكر٧٧ در هفت تپه (٥٣ـ٤٨)، نقشه ١/٥٠٠٠٠ منطقه عمومي دزفول
٣. قرارگاه تاكتيكي لشكر٩٢ در دشت آباد (٣٥ـ٤٤)، نقشه ١/٥٠٠٠٠ منطقه عمومي دزفول
٤. قرارگاه تاكتيكي تيپ ٢ لشكر٩٢ در لزه (٠٣ـ٧٢)، نقشه ١/٥٠٠٠٠ منطقه عمومي دزفول
٥. قرارگاه تاكتيكي تيپ ÐĐ هوابرد در بيت شايع (٢٥ـd٢)، نقشه ĊĊĊĊ/Ď منطقه عمومي دزفول

(پ) قرارگاه تاكتيكي پنج گانه فوق تا چهارشنبه ٦٠/١١/٢١ مهلت دارند كه با هماهنگي مسئولين سپاه پاسداران انقلاب اسلامي عمليات كربلا ٢ شناساييها و بررسيهاي لازم را در منطقه خود به عمل آورده و نتيجه كامل تحقيق خود را به صورت يك طرح مقدماتي (با برآورد نيروي مورد لزوم) آماده و ارائه نمايند.

(ت) قرارگاههاي پنج گانه از تاريخ ٦٠/١١/٢١ به بعد در هر زمان و مكان آمادگي برگزاري جلسه مشترك با مسئولين عمليات كربلا ٢ و قرارگاه مقدم نزاجا را داشته باشند.

(ث) مسئولين سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در قرارگاههاي پنج گانه به شرح زير تعيين و معرفي گرديدند.

١. ق لشكر٢١	برادر رئوفي
٢. ق لشكر٧٧	برادر صفائي
٣. ق لشكر٩٢	برادر قرباني
٤. ق تيپ ٢ لشكر٩٢	برادر خرازي
٥. ق تيپ ٥٥ هوابرد	برادر كاظمي

(ج) مشاورين مهندسي قرارگاه مقدم نسبت به جلسه هماهنگي با مسئولين جهاد سپاه براي همكاري مشترك در امر مهندسي اقدام نمايند.

(ş) عنصر مهندسي قرارگاه مقدم نسبت به آماده نمودن جاده‌هاي شمالي منطقه اقدامات لازم را به عمل آورد.

(ح) طرح عملياتي شماره ١ كربلا ٢ جهت آمادگي يگانها صادر و در صورت تغيير در طرح متعاقباً تغييرات ابلاغ خواهد شد.

٢ـ از تاريخ رϑيت اين دستورالعمل كليه مكاتبات مربوطه به اين عمليات به عنوان قرارگاه كربلا ٢ (ر٣) انجام پذيرد.

جانشين ف نزاجا در ق م جنوب سرهنگ زرهي ستاد مسعود منفرد نياكي

بحث در مورد يگان احتياط

با توجه به جزء ۲ بند (الف) از بند ۳ (نتيجه) كه روي داشتن احتياط مناسب در هر يك از مراحل عملياتي تأكيد شده بود:

بايستي توجه داشت يگاني كه عهده‌دار مأموريت احتياط مي‌گردد الزاماً بايد از كليه مناطقي كه امكان كاربرد آن يگان در آن مناطق محتمل است شناسايي كامل به عمل آورده و براي هر يك از آن مناطق و يا به عبارت ديگر براي هر يك از معابر يك طرح آفندي مناسب تهيه و در صورت امكان آن را در زمين مشابه تمرين نمايد تا در موقع وارد عمل شدن دچار مشكل نشده و مأموريت محوله به خطر نيفتد در صورتي كه:

۱ـ به تيپ ۳۷ زرهي كه استعداد زرهي آن از يك گردان هم كمتر بود (در سازمان گردانهاي تانك ۵۳ دستگاه تانك پيش‌بيني شده بود) براي منطقه جنوبي (منطقه لشكر ۹۲ زرهي «قرارگاه فتح») در نظر گرفته شده بود بدون اينكه از منطقه شمالي شناسائي و طرح آفندي تهيه كرده باشد. (اصولاً زمان براي شناسايي و تهيه چنين طرحي در دست نبود) قرارگاه كربلا۲ در مرحله دوم عمليات (روز چهارم فروردين ماه ۱۳٦۱) تصميم مي‌گيرد كه تيپ ۳۷ زرهي را از منطقه اهواز به منطقه دشت عباس تغيير مكان داده و در كنترل عملياتي قرارگاه نصر در اين منطقه وارد عمل نمايد. ضمن اينكه:

۱ـ تيپ ۳۷ زرهي هنوز به منطقه عمليات وارد نشده بود (شايد تصور مي‌شد كه موفقيت اجراي عمليات فتح‌المبين با اين سرعت نيازي به وارد عمل شدن احتياط نباشد و به زبان ديگر عمليات به اين سرعت پيشرفت ننمايد)

۲ـ در موقع حركت، وسايل ترابري در اختيار اين تيپ نبود.

بايد توجه داشت زماني كه به يك يگان اطلاق احتياط مي‌شود ضمن توجه به نكات قيد شده در بالا نه تنها وسايل ترابري مورد نياز او بايستي در محل استقرارش فراهم و در دسترس باشد حتي بايستي بارگيري مقدماتي هم شده باشد نه اينكه تازه وقتي به آن يگان دستور حركت داده مي‌شود آن وقت به فكر وسايل ترابري او بيفتيم.

۳ـ تيپ ۳۷ زرهي نه تنها طرحي براي اين منطقه تهيه نكرده بود (در مدارك موجود تيپ) بلكه از منطقه هم شناسايي نشده بود. احتمالاً شناسايي تعجيلي در زماني كه يگانهاي تيپ در راه بوده‌اند.

٤ـ با وجود در دسترس بودن تيپ ٤ زرهي لشكر ۲۱ و پيش‌بيني آن براي همين منطقه چرا از اين تيپ استفاده نشده و از تيپي كه براي منطقه ديگر و محل استقرار آن هم در خارج از منطقه عمل فتح‌المبين قرار داشت استفاده گرديد؟

به هر شكل با توجه به موارد فوق و ساير عوامل، تيپ ۳۷ زرهي در روز چهارم به اتفاق تيپ ۲ زرهي لشكر ۹۲ زرهي جمعي قرارگاه قدس در آن منطقه وارد عمل گرديد و صدمات و ضايعات جبران‌ناپذيري بر آنان وارد گرديد.

در اينجا ذكر اين نكته لازم به گفتن است چنانچه قرارگاه فتح موفق نمي‌شد به اهداف خود با قاطعيت و تيزهوشي برسد. (مثل عمليات قرارگاه قدس در مرحله اول عمليات) مطمئناً سرنوشت عمليات فتح‌المبين چيز ديگري غير از اين بود.

صدور Ăرح عملياتي شماره č كربلا۲

با توجه به اينكه از دي ماه سال ۱۳٦۰ طرح عملياتي شماره ۱ كربلا ۲ (طرح مقدماتي) تهيه و آماده توزيع بود ولي به علت روشن نبودن عمليات كربلا ۱ (طريق‌القدس) و لزوم بررسي طرح توسط مسئولين سپاه پاسداران انقلاب اسلامي، ضمن اينكه تماس با يگانهاي مستقر در منطقه فتح‌المبين ادامه داشت (برابر راهنماي طرح‌ريزي فرمانده نزاجا) يگانهاي عمده تا حدودي از كم و كاست طرح مطلع بودند ولي عملاً انتشار نيافت تا اينكه در جلسه مورخه ٦۰/۱۱/۱۳ كه طرح فوق مورد بررسي دقيق و همه جانبه مسئولين نيروي زميني و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي همزمان با اين اقدامات گرفت رسماً اجازه انتشار آن داده شد و طرح در ۳۳ برn و ۳ قطعه كالك در تاريخ ٦۰/۱۱/۱۵ طي اميريه شماره ۵۱-۱۱-۳۰۰۱ به يگانهاي ذينفع ارسال گرديد.

مشروح طرح عملياتي شماره ۱ كربلا۲ همراه با پيوستهاي مربوطه را در صفحات بعد ملاحظه خواهيد نمود.

بسمه تعالي

(در دستورات شفاهي تغييراتي داده نشده است)

نسخه ۱ از ١٤ نسخه
قرارگاه فرماندهي عمليات كربلا ۲
اهواز (٨٦٧٢)
دي ماه ١٣٦٠
ع م ٤٠

طرح عملياتي شماره ۱ كربلا ۲
مدرك :
دستور جزء به جزء شماره ۱۸ و دستورات شفاهي ف . نزاجا
نقشه ٥٠٠٠٠ : ۱ منطقه عمومي دزفول (سرخه نادري، دچه، عين‌خوش، شوش، چنانه، يبيس، چهيل، چزابه)
سازمان رزمي : پيوست الف (ليست عده‌ها)

۱ـ وضعيت :

الف ـ نيروهاي دشمن : پيوست ب (اطلاعات)

ب ـ نيروهاي خودي :

(۱) نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران مأموريت دارد نيروهاي متجاوز را در سرزمينهاي اشغالي منهدم و خط مرز را تأمين و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به سمت باختر ادامه دهد.

(۲) قرارگاه مقدم نزاجا در غرب ضمن پدافند با اجراي عمليات آفندي محدود دشمن را درگير و از دخالت نيروهاي دشمن در منطقه جنوب جلوگيري مي‌نمايد، سپس آماده مي‌شود با اجراي عمليات آفندي گسترده خط مرز را تأمين و بنا به دستور به سمت باختر پيشروي نمايد.

(۳) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران، پوشش هوايي منطقه عمليات كربلا ۲ را برقرار و عمليات يگانهاي تحت كنترل فرماندهي عمليات كربلا ۲ را در حد مقدورات خود پشتيباني نزديك هوايي مي‌نمايد.

پ ـ زير امر و جدا شده : پيوست الف (ليست عده‌ها)

ت ـ فرضيات :

(۱) در زمان اجراي طرح كليه نيروها برابر ليست عده‌ها در دسترس مي‌باشند.

(۲) در زمان اجراي تك در استعداد و گسترش نيروهاي درگير و تقويتي دشمن تغيير عمده‌اي به وجود نخواهد آمد.

(۳) نيروهاي متشكل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و نيروهاي بسيج مردمي به استعداد حداقل ۹۰۰۰ نفر (سه لشكر) تا پايان عمليات، هماهنگ با ساير يگانهاي ارتشي در عمليات شركت مي‌نمايند.

(٤) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران از (۲ ـ ر) تا خاتمه عمليات پوشش هوايي منطقه عمليات را برقرار و از دخالت هواپيماهاي دشمن در عمليات زميني يگانهاي خودي، جلوگيري مي‌نمايد.

(٥) دشمن در مدت عمليات از امكانات شيميايي استفاده نخواهد كرد.

(٦) دشمن قبل از تك ما اقدام به تك عمده در هيچكدام از مناطق عملياتي قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب نخواهد كرد.

۲ـ مأموريت :

فرماندهي عمليات كربلا ۲ در ساعت (س) روز (ر) به منظور انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول تك نموده ارتفاعات علي‌گره‌زد، ابوصليبي‌خات و رادار، تنگ رقابيه، ارتفاعات غرب چنانه و عين‌خوش را تصرف و تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايد و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به سمت غرب جهت تأمين خط مرز ادامه دهد.

Ď ـ اجرا :

الف ـ تدبير عمليات : پيوست پ (كالك عمليات) **(نقشه شماره Ď)**

(۱) مانور : اين عمليات در سه مرحله به شرح زير اجرا مي‌گردد :

(الف) مرحله ۱ : فرماندهي عمليات كربلا ۲ با لشكرهاي ۲۱ و ۷۷ پياده و تيپ ۵۵ هوابرد و لشكرهاي ۱ و ۳ و ۵ سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در تاريكي شب توŽم با غافلگيري تك نموده هدفهاي آزادي، توفيق، پيروز و تنگ رقابيه را تصرف و تأمين مي‌نمايد.

لشكر ۲۱ پياده توŽم با تيپهاي ۷ و ۱٤ لشكر۱ سپاه پاسداران در شمال هدفهاي آزادي و توفيق، لشكر ۷۷ پياده توŽم با تيپهاي ۸ و ۱۷ لشكر۳ سپاه پاسداران در مركز هدف پيروز را تصرف و تأمين مي‌كنند. تيپ ۵۵ هوابرد و عناصري از سپاه پاسداران در جنوب تنگ رقابيه را تصرف و خط سبز را تأمين مي‌نمايد.

لشكر ۹۲ زرهي (ـ) توŽم با تيپ ۲۵ لشكر۳ سپاه پاسداران و تيپ ۲ لشكر۹۲ توŽم با تيپ۲۷ لشكر۱ سپاه پاسداران، احتياطهاي فرماندهي عمليات كربلا ۲ را به ترتيب در جنوب و شمال منطقه تشكيل مي‌دهند.

(ب) مرحله ۲ : فرماندهي عمليات كربلا ۲ پس از تصرف و تأمين هدفهاي مرحله يكم به تك خود ادامه داده عين‌خوش و تپه‌هاي غرب چنانه را تصرف و تأمين مي‌نمايد.

لشكر ۲۱ پياده در شمال با در كنترل گرفتن تيپ ۲ لشكر۹۲ عين‌خوش را تصرف و تأمين نموده و با ادامه فشار مقاومتهاي باقيمانده دشمن را در منطقه منهدم مي‌نمايد.

ل ۹۲ زرهي (ـ) با عبور از ميان عناصري از لشكر ۷۷ و تيپ ۵۵ هوابرد، تپه‌هاي غرب چنانه را تصرف و تأمين مي‌نمايد.

لشكر ۷۷ پيروز همزمان با رسيدن لشكر ۹۲ زرهي به حوالي چنانه بنا به دستور تك را به منظور تأمين زمينهاي شرق واوي به سمت باختر ادامه مي‌دهد. يگانهاي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي كماكان نيروهاي ارتشي را در اين مرحله همراهي مي‌نمايند.

يك تيپ از لشكر ۷۷ و يك تيپ از لشكر ۲۱ پياده احتياط فرماندهي عمليات كربلا ۲ را تشكيل مي‌دهند.

(پ) مرحله ۳ : پس از تأمين عين‌خوش و تپه‌هاي غرب چنانه، فرماندهي عمليات كربلا ۲ بلادرنگ با دو لشكر در خط، لشكر ۲۱ پياده در شمال و لشكر ۹۲ زرهي در جنوب در منطقه پدافند مي‌نمايد. يگانهاي سپاه پاسداران همچنان نيروهاي ارتشي را همراهي مي‌نمايند.

لشكر ۷۷ پياده پيروز و يك تيپ از لشكر ۲۱ پياده، احتياط فرماندهي عمليات كربلا ۲ را تشكيل مي‌دهند.

(۲) آتش :

آتش تهيه در مرحله يكم به مدت ۱۵ دقيقه طرح‌ريزي و در صورت كشف تك، بنا به دستور در منطقه مورد درخواست اجرا مي‌گردد. در مرحله ۲ آتش تهيه براي پشتيباني از تك لشكر ۹۲ زرهي (ـ) و تيپ ۲ لشكر۹۲ به مدت ۱۵ دقيقه طرح‌ريزي و بنا به دستور اجرا مي‌گردد. (پيوست ت، طرح آتش پشتيباني)

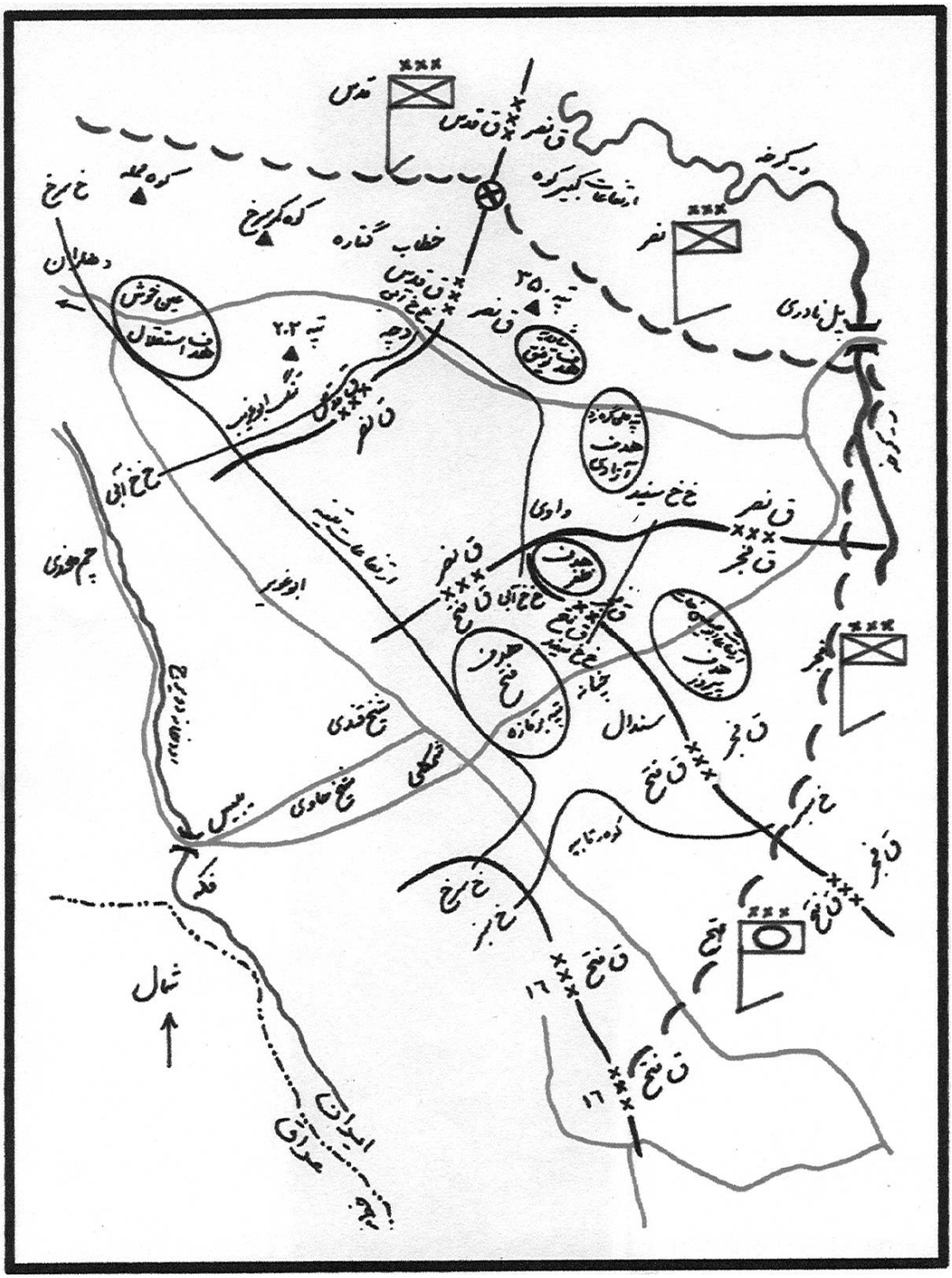

نقشه شماره Ď : **كالك عمليات Ăرح عملياتي كربلا ۲ (فتح المبين)**

(الف) هوايي : تقدم پشتيباني نزديك هوايي در مرحله ۱ به ترتيب با لشكرهاي ۷۷ و ۲۱ و در مرحله ۲ به ترتيب با لشكر ۲۱ و لشكر ۹۲ زرهي، و در مرحله ۳ با لشكر ۲۱ پياده خواهد بود. ضميمه ۱ (آتش پشتيباني هوايي)، به پيوست ت (طرح پشتيباني آتش)
(ب) توپخانه صحرايي : تقدم در مرحله ۱ با لشكر ۷۷، در مرحله ۲ به ترتيب با لشكر ۹۲ و لشكر ۲۱ و در مرحله ۳ با لشكر ۲۱ خواهد بود. ضميمه ۲ (آتش پشتيباني توپخانه) به پيوست ت (طرح پشتيباني آتش)
(پ) توپخانه پدافند هوايي : تقدم حفاظت در تمام مراحل به يگانهاي در خط و توپخانه مي‌باشد.

k ـ لشكر ۲ĉ پياده

(۱) هدفهاي آزادي و توفيق را تصرف و تأمين نماييد.
(۲) احتياط خود را بنا به دستور اين قرارگاه به كار بريد.
(۳) آماده باشيد در مرحله دوم عمليات با در كنترل گرفتن تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي عين‌خوش را تصرف و تأمين نموده و مقاومتهاي باقيمانده دشمن را در منطقه منهدم نماييد.
(٤) آماده باشيد در مرحله دوم عمليات يك تيپ را رها و در حوالي تپه علي‌گره‌زد به عنوان احتياط در كنترل عملياتي فرماندهي عمليات كربلا ۲ قرار دهيد.

پ ـ لشكر ĒĒ پياده پيروز

(۱) هدف پيروز را تصرف و تأمين نماييد.
(۲) آماده باشيد به عبور از خط لشكر ۹۲ زرهي كمك نموده و تك آن لشكر را با آتش پشتيباني نماييد.
(۳) آماده باشيد همزمان با رسيدن عناصر مقدم لشكر ۹۲ زرهي به حوالي چنانه بنا به دستور تك را به سمت باختر به منظور تأمين زمينهاي شرق واوي ادامه دهيد.
(٤) آماده باشيد در مرحله دوم عمليات يك تيپ را رها و در حوالي ارتفاعات ابوصليبي‌خات به عنوان احتياط در كنترل عملياتي فرماندهي عمليات كربلا ۲ قرار دهيد.

ت ـ تيپ ĐĐ هوابرد

(۱) تنگ رقابيه را تصرف و خط سبز را تأمين و در منطقه پدافند نماييد.
(۲) آماده باشيد در حوالي خط سبز به عبور لشكر ۹۲ زرهي كمك نموده سپس بنا به دستور در كنترل عملياتي لشكر مزبور قرار گيريد.

ث ـ سپاه پاسداران انقلاk اسلامي خوزستان

(۱) با دريافت اين طرح فرماندهان لشكر و تيپهاي سپاه پاسداران با فرماندهان لشكرهاي ارتش جمهوري اسلامي ايران به شرح زير تماس دائم برقرار و نسبت به سازماندهي نيروها و شناسايي و طرح‌ريزي مشترك عمليات اقدام نماييد.
(الف) لشكر ۱ سپاه پاسداران با لشكر ۲۱ پياده.
(ب) لشكر ۳ سپاه پاسداران با لشكر ۷۷ پياده.
(پ) تيپ ۲۵ لشكر ۳ سپاه پاسداران با لشكر ۹۲ زرهي.

(ت) تيپ ٢٧ پياده لشكر ١ سپاه پاسداران با تيپ ٢ لشكر٩٢ زرهي.
(٢) حداقل دو گردان از سپاه پاسداران را به منظور پشتيباني از عمليات تيپ ٥٥ هوابرد در اختيار تيپ مزبور قرار دهيد.
(٣) از كاربرد نيروهاي زرهي و مكانيزه سپاه پاسداران به منظور فريب دشمن حداكثر استفاده را به عمل آوريد.

ج ـ توپخانه

(١) توپخانه صحرايي
(الف) توپخانه لشكر ٩٢ زرهي
((١)) گردان ٣٢٠ توپخانه ١٥٥ مم زير امر تيپ ٢ تا خاتمه عمليات كربلا ٢
((٢)) گردان ٣١٢ توپخانه ١٥٥ مم عمل كلي تقويت آتش توپخانه لشكر ٧٧ پياده در اختيار لشكر ٩٢ زرهي به هنگام وارد عمل شدن.
((٣)) گردان ٣١٨ توپخانه ١٥٥ مم عمل كلي تقويت آتش گردان ٣٥٢ خمپاره‌انداز ١٢٠ مم تيپ ٥٥ هوابرد، در اختيار لشكر ٩٢ زرهي به هنگام وارد عمل شدن.
((٤)) گردان ٣٣٠ توپخانه ١٥٥ مم در محل فعلي باقي مي‌ماند، بنا به دستور عمل كلي فرماندهي عمليات كربلا ٢، در اختيار لشكر ٩٢ زرهي به هنگام وارد عمل شدن.
(ب) گردان ٣٢٠ توپخانه ١٥٥ مم تيپ ٢ لشكر٩٢ زرهي در مرحله يكم عمليات، عمل كلي تقويت آتش گردان ٣٠٣ توپخانه ١٠٥ مم تيپ ٨٤ پياده، در اختيار تيپ ٢ لشكر٩٢ به هنگام وارد عمل شدن.
(پ) گروه ٣٣ توپخانه
((١)) قرارگاه گروه به عنوان قرارگاه توپخانه فرماندهي عمليات كربلا ٢ انجام وظيفه مي‌نمايد.
((٢)) گردان ٣٤٣ توپخانه ١٣٠ مم تقويت آتش توپخانه لشكر ٧٧ و تقويت آتش توپخانه لشكر ٩٢ زرهي به هنگام وارد عمل شدن.
((٣)) گردان ٣٠٥ توپخانه ١٣٠ مم تقويت آتش گردان ٣٥٢ خمپاره‌انداز ١٢٠ مم تيپ ٥٥ بنا به دستور عمل كلي تقويت آتش توپخانه لشكر ٩٢ زرهي به هنگام وارد عمل شدن.
((٤)) آتشبار يكم گردان ٣٧٦ توپخانه كاتيوشا تقويت آتش توپخانه لشكر ٢١ پياده.
((٥)) آتشبار دوم گردان ٣٧٦ توپخانه كاتيوشا تقويت آتش توپخانه لشكر ٧٧ عمل كلي در مرحله دوم عمليات.
((٦)) آتشبار يكم توپخانه كاتيوشا از گردان ٣٦٢ توپخانه گروه ١١ توپخانه، عمل كلي، تقويت آتش گردان خمپاره‌انداز ١٢٠ مم تيپ ٥٥ هوابرد و تقويت آتش توپخانه لشكر٩٢ هنگام درگيري.
((٧)) گردان ٣٤٢ توپخانه ١٣٠ مم عمل كلي.
((٨)) آتشبار توپخانه ١٧٥ مم از گردان ٣٧٨ توپخانه، عمل كلي.
((٩)) آتش يگانهاي توپخانه لشكر ٩٢ را كه داراي مأموريت تاكتيكي عمل كلي مي‌باشند، طرح‌ريزي و اداره نماييد.
(٢) توپخانه پدافند هوايي
تقدم حفاظت به يگانهاي مانوري در خط و توپخانه‌ها داده شود.
(٣) پيوست ت (طرح پشتيباني آتش)

ش ـ هوانيروز . پيوست ث (هوانيروز)

ح ـ مهندسي . پيوست 2 مهندسي

U ـ احتياNj

(۱) لشكر ۹۲ زرهي

(الف) تويخانه لشكر منهاي ديدبانها و افسران رابط را برابر پيوست ت (طرح پشتيباني آتش) سازمان دهيد.

(ب) بنا به دستور تيپ ۲ را با تويخانه و عناصر پشتيباني رزمي و پشتيباني خدمات رزمي لازم به منطقه عمومي لزه حوالي (۰۲-٦۲) حركت داده به عنوان احتياط، در كنترل عملياتي فرماندهي عمليات كربلا ۲ قرار دهيد:

لشكر (ـ) را در منطقه تجمعي در حوالي جنوب سرتيپ (۳٥٤۱) مستقر و احتياط منطقه جنوبي را تشكيل دهيد.

(پ) آماده باشيد بنا به دستور در تأمين هدف پيروز به لشكر ۷۷ پياده كمك نماييد.

(ت) آماده باشيد با عبور از ميان عناصر لشكر ۷۷ و تيپ ٥٥ هوابرد تك نموده تپه‌هاي غرب چنانه را تصرف و تأمين نموده، راه فرار نيروهاي دشمن را به طرف غرب قطع و از تقويت نيروهاي دشمن جلوگيري نماييد.

(ث) آماده باشيد پس از عبور از عناصر لشكر ۷۷ و تيپ ٥٥ هوابرد بنا به دستور تيپ مزبور را در كنترل عملياتي خود بگيريد.

(۲) تيپ ۲ لشكر۹۲ زرهي

(الف) گردان ۳۲۰ تويخانه ۱٥٥ مم تيپ را منهاي ديدبانها و افسران رابط در كنترل فرماندهي عمليات كربلا ۲ قرار دهيد، به هنگام وارد عمل شدن مجدداً آن را زير امر بگيريد.

(ب) احتياط فرماندهي عمليات كربلا ۲ در منطقه شمالي حوالي لزه (۰۲-٦۲) تشكيل و به صورت نفوذي منطقه تجمع جلو را در منطقه عمومي شمال گتاره حوالي (۹۷-٦۲) اشغال نماييد.

(پ) آماده باشيد بنا به دستور در تأمين هدف آزادي به لشكر ۲۱ پياده كمك نماييد.

(ت) آماده باشيد بنا به دستور تحت كنترل عملياتي لشكر ۲۱ پياده قرار گرفته، عين‌خوش را تصرف و تأمين نماييد.

د ـ دستورات هماهنگي

(۱) اين طرح به محض دريافت براي طرح‌ريزي معتبر بوده و بنا به دستور قابل اجرا مي‌باشد.

(۲) ساعت (س) روز (ر) بعداً اعلام خواهد شد.

(۳) اجراي شناساييها نبايد در وضع عادي منطقه تغييراتي حاصل نمايد.

(٤) پس از دريافت اين طرح فرماندهان لشكر و تيپهاي مستقل تماس خود را با فرماندهان عملياتي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي خوزستان حفآ و نسبت به سازماندهي نيروهاي تك‌ور، شناساييها و طرح‌ريزيها مشتركاً اقدام نمايند.

(٥) از لحظه استقرار نيروهاي سپاه و بسيج مردمي در كنار نيروهاي ارتشي، حداكثر هماهنگي و همكاري در امر آموزش، سازماندهي و شناسايي به عمل آيد.

(٦) تقسيم وظايف بين عناصر متشكله نيروهاي رزمنده ارتش و سپاه به نحوي مشخDŽ و هماهنگ گردد كه هر عنصر مركب (نيروهاي ادغام شده) از وحدت فرماندهي بهره‌مند گردد.

(۷) به حفاظت اطلاعات توجه مخصوص مبذول و از دستيابي پرسنل غير مسئول قبل، در حين طرح ريزي و در خلال عمليات شديداً جلوگيري شود.

(۸) در جلسات توجيه و شناساييها از افشاي نام و مقاصد طرح شديداً خودداري شود.

(۹) يگانها طرح عملياتي خود را بر مبناي اين طرح تهيه و با پيوستها و ضمائم مربوطه حداكثر ظرف مدت ده روز پس از دريافت اين طرح جهت تصويب به اين قرارگاه ارسال نمايند.

(١٠)طرح عملياتي شماره ٢ متعاقباً ارسال خواهد شد.
(١١)يگانها عمليات خود را به نحوي طرح‌ريزي نمايند كه در هر مرحله احتياط مناسبي در اختيار داشته باشند.
(١٢)يگانها در مورد كاربرد مواد شيميايي توسط دشمن پيش‌بيني لازم را به عمل آورده و در فرصتي كه در اختيار دارند آموزشهاي كافي به پرسنل داده شود.
(١٣)كليه مكاتبات مربوط به طرح به عنوان فرماندهي عمليات كربلا ٢ انجام و به قرارگاه مقدم نزاجا (اهواز) ارسال شود و پس از افتتاح قرارگاه فرماندهي عمليات كربلا ٢ مستقيماً به دزفول ارسال گردد.
(١٤)يگانها، رسيدن و عبور خود را از خطوط خيز در منطقه مربوطه گزارش نمايند.
(١٥)حفظ مواضع پدافندي فعلي تا تحكيم هدفهاي مرحله يكم اين طرح مورد نظر مي‌باشد.

ď ـ خدمات و پشتيباني . پيوست ş (خدمات پشتيباني)

Đ ـ فرماندهي و مخابرات :

الف ـ مخابرات

(١) پيوست ح (مخابرات و الكترونيك)
(٢) دستور كار مخابرات جاري

ب ـ فرماندهي

(١) اين عمليات را شخصاً فرماندهي و هدايت مينمايم.
(٢) پاسگاه فرماندهي اصلي در شروع عمليات در پادگان دزفول مي‌باشد.
(٣) محل پاسگاه فرماندهي يدكي متعاقباً اعلام خواهد شد.
(٤) پاسگاه فرماندهي تاكتيكي در قرارگاه تاكتيكي لشكر٢١ پياده مي‌باشد.
(٥) تغييرات پاسگاه فرماندهي متعاقباً اعلام مي‌گردد.
(٦) يگانها محل پاسگاه فرماندهي خود را گزارش نمايند.

رسيد اطلاع دهيد.

فرماندهي نزاجا ـ سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي
رئيس ر ـ٣ ق م نزاجا در جنوب ـ سرهنگ زرهي ستاد اكبر موسوي قويدل

گروه طرح‌ريزي كربلا٢
١ـ سرهنگ پياده ستاد محسن شاهان بهبهاني
٢ـ سرهنگ توپخانه ستاد نصرت‌الله معين وزيري
٣ـ سرهنگ زرهي ستاد علي موسوي زادگان

پيوستها :

الف ـ ليست عده‌ها
ب ـ اطلاعات
پ ـ كالك عمليات
ت ـ طرح پشتيباني آتش
ث ـ هوانيروز
ج ـ مهندسي
ﺵ ـ خدمات پشتيباني (متعاقباً ارسال مي‌گردد)
ح ـ مخابرات و الكترونيك (متعاقباً ارسال مي‌گردد)

گيرندگان :

۱ـ ت رسماجا (اداره سوم ـ عمليات) جهت استحضار و اعلام نظر و اقدامات لازم به منظور شركت مؤثر نهاجا در امر پوشش و پشتيباني نزديك هوايي از عمليات. (نسخه دوم)
۲ـ معاونت عمليات و اطلاعات نزاجا (مد عمليات) جهت آگاهي و هرگونه اقدام لازم. (نسخه سوم)
۳ـ سپاه پاسداران انقلاب اسلامي خوزستان (نسخه ٤)
٤ـ لشكر۲۱ پياده (نسخه ٥)
٥ـ لشكر۷۷ پياده پيروز (نسخه ٦)
٦ـ لشكر۹۲ زرهي (نسخه ۷)
۷ـ تيپ ۲ لشكر۹۲ زرهي (نسخه ۸)
۸ـ تيپ ٥٥ هوابرد (نسخه ۹)
۹ـ گروه ۳۳ توپخانه (نسخه ۱۰)
۱۰ـ فرماندهي هوانيروز (معاونت عمليات و اطلاعات) (نسخه ۱۱)
۱۱ـ قرارگاه مقدم نزاجا در غرب جهت آگاهي. (نسخه ۱۲)
۱۲ـ نهاجا (عمليات) جهت آگاهي و پيش‌بينيهاي لازم. (نسخه ۱۳)
۱۳ـ فرماندهي نزاجا (نسخه ١٤)

بسمه تعالي

پيوست الف (ليست عده‌ها) به Ǎرح عملياتي شماره č کربلا ۲

فرماندهي عملياتي کربلا ۲

قرارگاه فرماندهي کربلا ۲

لشکر ۲۱ پياده

****

لشکر ۷۷ پياده

****

لشکر ۹۲ زرهي

تيپ ۱ زرهي

قرارگاه و گروهان قرارگاه

گردان ۱۲۱ مکانيزه

گردان ١٦٥ مکانيزه

گردان ۲۳۲ تانك

گردان ٢٦٤ تانك

گردان ۳۱۲ توپخانه ۱۵۵ مم خودکششي (کمك مستقيم)

تيپ ۲ زرهي (اين تيپ در کنترل عملياتي قرارگاه قدس در امامزاده عباس به کار گرفته شد.)

تيپ ۳ زرهي

قرارگاه و گروهان قرارگاه

گردان ۱۰۰ مکانيزه

گردان ١٤٥ مکانيزه

گردان ٢٦١ تانك

گردان ۲۹۳ تانك

گردان ۳۱۸ توپخانه ۱۵۵ مم خودکششي (کمك مستقيم)

آتشبار عملياتي گردان ۳۰۰ توپخانه ۱۵۵ مم خودکششي

توپخانه لشکري

گردان ۳۱۲ توپخانه ۱۵۵ مم خودکششي

گردان ۳۱۸ توپخانه ۱۵۵ مم خودکششي

گردان ۳۲۰ توپخانه ۱۵۵ مم خودکششي

گردان ۳۳۰توپخانه ۱۵۵ مم خودکششي

عده‌هاي لشكر
قرارگاه و گروهان قرارگاه لشكر
گردان ٤٧٩ مخابرات
گردان ٤٢٩ مهندسي
فرماندهي پشتيباني لشكر
گردان ٥٠٩ آماد و ترابري
گردان ٥٠٨ نگهداري
گردان ٥٠٧ بهداري
گروهان دژبان

تيپ ٥٥ هوابرد (ـ)
گردان ١٢٦ پياده هوابرد
گردان ١٣٥ پياده هوابرد
گردان ١٤٦ پياده هوابرد
گردان ١٥٨ پياده هوابرد
يك گروهان تانك از گردان ٢٧٥ تانك
گردان ٣٥٢ خمپاره‌انداز ١٢٠ مم

تيپ ٨٤ پياده خرم‌آباد
****
تيپ ٣٧ زرهي شيراز
****
گروه ٣٣ توپخانه
گردان ٣٤٢ توپخانه ١٣٠ مم ك
گردان ٣٠٥ توپخانه ١٣٠ مختلط (١٣٠-١٧٥) مم
گردان ٣٤٣ توپخانه ١٣٠ مم ك
دو آتشبار از گردان ٣٨٦ توپخانه كاتيوشا
يك آتشبار از گردان ٣٦٢ توپخانه كاتيوشا
يك آتشبار از گردان ٣٧٨ توپخانه ١٧٥ مم خ ك
يك آتشبار از گردان ٣٨٨ توپخانه ١٧٥ مم خ ك
گردان ٣٦٥ پدافند هوايي ٢٣ مم ك

گروه هوانيروز
گروه رزمي پشتيباني عمومي
۸ فروند هلي‌كوپتر كبرا
۱۲ فروند هلي‌كوپتر ۲۱٤
٤ فروند هلي‌كوپتر ۲۰٦
۸ فروند هلي‌كوپتر شنوك
گروه رزمي پشتيباني مستقيم شماره ۲
۸ فروند هلي‌كوپتر كبرا
۱۲ فروند هلي‌كوپتر ۲۱٤
٤ فروند هلي‌كوپتر ۲۰٦
گروه هواپيمايي فرماندهي ۰
يك فروند هواپيماي اف ـ ۲۷
يك فروند هواپيماي تي ـ سي
يك فروند هواپيماي سسنا ۱۸۵
گروه عمليات مخابرات هوانيروز
گروه هوانيروز ماهشهر

سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (منطقه ۸ خوزستان)
لشكر ۱ سپاه پاسداران
تيپ ۷ دزفول فرمانده برادر رئوفي
تيپ ۱٤ اصفهان فرمانده برادر خرازي
تيپ ۲۷ قدس فرمانده برادر رداني
گردان يكم مهندس سپاه پاسداران
لشكر ۳ سپاه پاسداران
تيپ ۸ نجف فرمانده برادر كاظمي
تيپ ۱۷ قم فرمانده برادر صفاري
تيپ ۲۵ كربلا فرمانده برادر قرباني
گردان دوم مهندس سپاه پاسداران
لشكر ۵ سپاه پاسداران
تيپ ۹ احتياط
تيپ ۱۵ احتياط

ف نزاجا ـ سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

بسمه تعالي

پيوست (k) اÎلاعات، به Ăرح عملياتي شماره č كربلا ۲
مدرك نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ خوزستان

č ـ خلاصه وضعيت دشمن :
به گزارش نوبه‌اي شماره ۳۵٤ (٦۰/۱۰/۱۰) مراجعه شود. (ضميمه ۲ كالك گسترش دشمن)

۲ ـ عناصر اصلي اخبار و ساير نيازمنديهاي اÎلاعاتي :
الف ـ
(۱) آيا امكان دارد دشمن قبل از زمان اجراي تك در يكي از جبهه‌هاي منطقه (خوزستان) مبادرت به تك بنمايدŸ در كجاŸ، با چه استعدادي‌Ÿ، چه زمانيŸ و چطورŸ
(۲) آيا دشمن خط دوم پدافندي خود را در امتداد شمالي جنوبي ارتفاع علي‌گره‌زد، رادار ـ سندال (٦۲-۱۹) ـ چنانه آرايش خواهد دادŸ با چه استعداد و تركيبيŸ
(۳) آيا دشمن خط سوم پدافندي خود را در امتداد عين‌خوش ـ دوسلك آرايش خواهد دادŸ با چه استعداد و تركيبيŸ
ب ـ ساير نيازمنديها :
(۱) استعداد و تركيب نيروهاي دشمن در منطقه
(۲) استعداد و گسترش نيروهاي تقويت دشمن در قسمت شرق امتداد ارتفاع تينه ـ ميشداغ
(۳) استعداد و گسترش نيروهاي تقويت دشمن در قسمت غرب امتداد ارتفاع تينه ـ ميشداغ
(٤) آيا دشمن از موشكهاي زمين به زمين استفاده خواهد كردŸ
(۵) آيا دشمن از سلاح ش . م . ر بر عليه ما استفاده خواهد كردŸ از چه نوع، در چه زمانيŸ

Ď ـ وظايف جمع‌آوري اÎلاعات:
الف ـ دستور به يگانهاي زير دست و زير امر :
(۱) لشكر ۲۱
(الف) به محض دريافت گزارش نمايد.
((۱)) هر گونه خبري در مورد تمركز نيرو در منطقه لشكر
((۲)) هر گونه خبري در مورد پاك كردن ميادين مين و سيم خاردار
((۳)) هر گونه ثبت تير جديد توپخانه
((٤)) استقرار يگانهاي جديد توپخانه در منطقه
((۵)) هرگونه فعاليت شناسايي دشمن (هوايي ـ زميني) با ذكر ساعت، استعداد و محل
((٦)) شناسايي هويت يگانهاي جديد در منطقه (توجه مخصوص يگانهاي كماندو و نيروي مخصوص)
((۷)) هر گونه فعاليت ايجاد موانع و مواضع در امتداد عمومي ارتفاع ۳۵۰ ـ شاوريه ـ علي‌گره‌زد ـ رادار ـ دوسلك
((۸)) هر گونه تمركز نيرو در منطقه واقع بين امتداد رود كرخه تا امتداد فكه ـ شيب
((۹)) وجود هر گونه موشكهاي زمين به زمين دشمن (فراك ـ اسكاد) با ذكر تعداد و محل

((۱۰))هر گونه قرائن مبني بر وجود تجهيزات و سلاح ش‌م‌ر و يا دستورات تكميلي و استفاده در مورد ماسكها به يگانهاي دشمن

(ب) كليه اخبار مورد نياز گزارش شود. اخبار منفي از ساعت (س) روز (ر) تا ۹۶ ساعت بعد از آن (٤ روز) هر ٦ ساعت گزارش شود. بعد از اين مدت برابر دستورالعمل هماهنگي شماره ۱ خواهد بود.

(۲) لشكر ۷۷ دستورات مانند لشكر ۲۱

(۳) لشكر ۹۲ دستورات مانند لشكر ۲۱

(٤) تيپ ۵۵ هوابرد دستورات مانند لشكر ۲۱

(۵) طرح و برنامه عمليات منطقه ۸ (سپاه پاسدار) دستورات مانند لشكر ۲۱

ب ـ درخواست از نزاجا : به محض دريافت ابلاغ شود.

(۱) هرگونه تغيير مكان نيروهاي دشمن از منطقه غرب (منطقه قرارگاه مقدم نزاجا در غرب) به جنوب (منطقه قرارگاه مقدم جنوب) و همچنين هر گونه حركاتي از امتداد علي‌غربي ـ عماره ـ بصره ـ فاو به سمت مشرق با ذكر ساعت، استعداد، تركيب و هويت

(۲) هر گونه گسترش، تعداد و نوع موشكهاي زمين به زمين دشمن در منطقه

(۳) هر گونه قرينه‌اي مبني بر امكان استفاده از جنگ‌افزار ش‌م‌ر

(٤) ابلاغ هر گونه پروازهاي بمباران دشمن

(۵) هر گونه تمركز نيرو در منطقه اين قرارگاه، توجه مخصوص به منطقه فكه ـ شيب ـ طراح ـ جفير ـ طلايه

(٦) هر گونه تمركز و گسترش يگانهاي پل‌زن در منطقه، توجه مخصوص به غرب كارون

(۷) هر گونه فعاليت در مورد عمليات هلي‌برن (يگانهاي كماندو ـ نيروي مخصوص ـ پياده ـ تمركز هلي‌كوپتر ـ آموزشهاي هلي‌برن)، توجه مخصوص به غرب اروندرود و منطقه بصره

(۸) هر گونه تمركز قايقهاي هجومي و آموزشهاي عبور از رودخانه، توجه مخصوص به غرب اروندرود

d ـ رو p جابجا كردن پرسنل، اسناد و تجهيزات :

الف ـ پناهندگان اسراء

(۱) بلافاصله پس از اولين بازجوييهاي تاكتيكي به محل جمع‌آوري اسراء تخليه گردند. (محل متعاقباً اعلام مي‌گردد)

(۲) صورت اسامي با ذكر هويت ـ يگان ـ محل دستگيري ـ چگونگي دستگيري و يگان دستگير كننده به ركن ۲ اين قرارگاه ارسال شود.

ب ـ اسناد و مدارك اغتنامي بلافاصله به ركن ۲ قرارگاه تخليه شود، توجه مخصوص به كالكها و دستورات عملياتي.

پ ـ وسايل و تجهيزاذت اغتنامي. برابر دستور و روش جاري ركن ٤

ت ـ مشخصات هرگونه تجهيزات مخابراتي، موشكي و يا تجهيزات غير آشنا و جديد را بلافاصله گزارش نماييد.

Ð ـ اسناد مورد نياز يگانها :

الف ـ نقشه‌ها : توزيع برابر روش جاري : اركان ۲ توجه مخصوص به نگهداري بار مبنا نقشه در مناطق مورد نياز فعلي و آتي بنماييد.

ب ـ درخواستهاي عكس هوايي از طريق اين قرارگاه انجام مي‌شود. در صورت نياز ضروري يگانها از طريق ركن ۲ اين قرارگاه درخواست نمايند.

d ـ حفاظت اÄلاعات :

به ضميمه ۱ حفاظت اطلاعات مراجعه شود.

Ē ـ گزارشات و توزيع گزارشات :

الف ـ برابر دستورالعمل هماهنگي شماره ۱ كه طي شماره ٦٣ ـ ۲۱ ـ ۲۰۰۱ ـ ٦۰/۸/۱۳ ابلاغ گرديده است.

ب ـ در مورد گزارشات منفي تا ۹٦ ساعت بعد از ساعت (س) روز (ر) هر ٦ ساعت يك بار و بعد از آن برابر دستور هماهنگي شماره ۱

فرمانده نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران ـ سرهنگ صياد شيرازي

معتبر است سرهنگ ستاد مفيد

ضمايم :

ضميمه ۱ حفاظت اطلاعات

ضميمه ۲ (كالك گسترش دشمن)

بسمه تعالي

ضميمه ٦ ـ حفاظت اطلاعات به پيوست (K) اطلاعات، به طرح عملياتي شماره ٦ كربلا ٢

مدرك نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ خوزستان

٦ـ خلاصه وضعيت دشمن :

دشمن با بهره‌گيري از تجهيزات فني الكترونيكي و پستهاي شنود قادر به دريافت پيامهاي كشف و رمز و كشف كليد رمز بوده و تا كنون از اين وسيله ساده و سريع و كم خرج (دستگاه گيرنده) بهره زيادي برده است. علاوه بر آن عوامل محلي و اعضاء جبهه آزادي خوزستان در سرتا سر منطقه در جمع‌آوري اخبار به او كمك مي‌نمايند. با برقراري پستهاي ديده‌باني در مناطق مناسب و سركوب كليه حركات يگانها را ديده‌باني مي‌نمايد.

ـ مدارك اغتنامي ترجمه شده نشان مي‌دهد كه از كليه امكانات مراقبتي و اطلاعاتي استفاده و دقيقاً ثبت و ارزيابي و به موقع توزيع مي‌نمايند.

ـ دشمن با بهره‌گيري از عوامل خودفروخته و جامانده در مناطق اشغالي كه به تعدادي از آنها آموزش نظامي و خرابكاري هم داده است و همچنين عوامل نفوذي عراقي (با كمك عامل زبان عربي و عوامل ستون پنجم) قادر به خرابكاري در تأسيسات متعدد منطقه خوزستان مي‌باشد.

ـ تجربه نشان داده آن گونه كه رژيم بعث عراق در ابتداي جنگ برآورد نموده بود كه اهالي عرب زبان منطقه عمليات نظامي او را پشتيباني نمايند، به حقيقت نپيوسته و بر عكس هموطنان عرب زبان ما در پشتيباني كلي از عمليات نظامي رزمندگان اسلام نهايت فداكاري را نموده‌اند.

ـ اخبار واصله حاكي است كه اخيراً فعاليت گشتيهاي پياده دشمن در كليه جبهه‌ها توسعه داده شده و در اكثر جبهه‌ها گشتيهاي دشمن بيشتر از حد متعارف قبلي پيشروي مي‌نمايند.

٢ـ دستورات :

الف ـ تأمين نظامي

(١) در كليه مراحل، فعاليتهاي مخابراتي، حتي با رمز و كد به حداقل برسد.

(٢) با توجه به اصل نياز، دسترسي، تهيه و توزيع اسناد نظامي به حداقل برسد. در تهيه، طبقه‌بندي، تكثير و توزيع اسناد نهايت دقت و نظارت به عمل آيد.

(٣) كليه حركات و جابجاييها و تمركزات نيرو دور از چشم ديده‌بانها و عوامل متعدد متفرق دشمن در منطقه انجام شود. نظارت ستادها در طرح‌ريزي عمليات تاكتيكي و اداري و اجراي آن قوياً توصيه مي‌شود. ترجيحاً كليه حركات در شب انجام شود.

(٤) استتار و اختفاء مواضع و نظارت ستادي بر اجراي آن تأكيد مي‌شود.

(٥) توجه فرماندهان مناطق بر كنترل هر گونه عمليات شناسايي و تمركزات كه موجب جلب توجه دشمن گرديده و يا وضع عادي جبهه‌ها را تغيير دهد جلب مي‌نمايد. بنابراين توصيه مي‌شود كليه اينگونه فعاليتها تمركزي و توسط ستاد رده بالاتر طرح‌ريزي و هدايت شود.

(٦) مبادله آتشهاي توپخانه تا ساعت (س) روز (ر) دقيقاً برابر روزهاي گذشته و عادي انجام شود.

(٧) توصيه‌هاي حفاظتي به كليه پرسنل در مورد هويت، گسترش برنامه‌هاي آتي، استعداد و ساير مشخصات داده شود.

(٨) عمليات فريبنده عليه فعاليتهاي اطلاعاتي دشمن با تصويب اين قرارگاه اجرا گردد.

(۹) اقدامات عامل به منظور جلوگيري از پيشروي و اجراي شناسايي گشتيهاي دشمن به عمل آيد. اين عمل وسيله كمينهاي مناسب، دستگيري و اسير نمودن دشمن، ايجاد خاكريزهاي مناسب، ايجاد پرده‌هاي دود در مواضع ضروري و اجراي آتشهاي پيش‌بيني شده و دقيق انجام مي‌شود.

(۱۰)اقدامات حفاظت مخابرات (كد، رمز و جداول نشاني) و نظارت مستمر بر آن به خصوص در رده‌هاي پايين توصيه و تأكيد مي‌گردد.

(۱۱)از به كار بردن هر گونه تابلو و علائم مشخDŽ كننده هويت و محلهاي استقرار يگانها قوياً خودداري گردد.

(۱۲)حفاظت نقاط آمادي كه در مناطق عقب و بعضاً در مجاور جاده‌ها و آباديها است تأكيد مي‌شود.

(۱۳)كنترل مواد اوليه غذايي، آب مصرفي يگانها تأكيد مي‌گردد.

(۱٤)پستهاي كنترل عبور و مرور (با آموزش كافي) در نقاط مناسب و به تعداد كافي برقرار و حركات ستونهاي خودرويي، افراد پياده را كنترل نمايند.

(۱۵)تأمين پيكها و امربران برقرار گردد.

ƙ ـ تأمين غير نظامي :

(۱) عبور غير نظاميان در مناطق عملياتي، در اطراف يگانها، به خصوص نقاط آمادي دقيقاً كنترل شود.

(۲) از به كار گرفتن افراد بومي غير نظامي به هر عنوان خودداري و در صورت ضرورت با هماهنگي قرارگاه لشكر ۲۱ و قرارگاه مقدم نزاجا اقدام شود.

(۳) مراجعت كنندگان از مناطق اشغالي، افراد ايراني كه در مناطق اشغالي بوده و ظاهراً پناهنده مي‌گردند، افراد مشكوك محلي، دقيقاً توسط مسئولين (شهرباني، ژاندارمري، كميته‌ها، سپاه پاسدار) تحت كنترل قرار گرفته و ارجح است كه از مناطق عملياتي و اماكني كه دسترس آنها به يگانهاي نظامي و سپاه و بسیج ساده و امكان‌پذير است دور گردند.

(٤) نظارت مستمر به عمل آيد و قبلاً هماهنگي گردد كه مسئولين نهادهاي انقلاب، سازمانهاي اجتماعي و خبرنگاران از هر گونه اقدامي كه حفاظت عمليات نظامي را به خطر اندازد خودداري و در صورت ضرورت قبلاً با فرماندهان مناطق هماهنگي به عمل آورند.

(۵) سازمانها و نهادهايي كه در پشتيباني از عمليات نظامي فعاليت دارند مانند بيمارستانها، سازمانهاي بسیج و جهاد سازندگي اقدامات خود را با هماهنگي فرماندهان و مسئولين اجرا نمايند. در اين مورد فرماندهان و مسئولين بايستي قبلاً توصيه‌هاي لازم را با آنها به عمل آورند.

Ďـ گزارشات :

الف ـ مفقود شدن، افشا شدن و هر گونه به خطر افتادن اسناد عمليات نظامي را سريعاً گزارش دهيد.

ب ـ به محض برخورد با هر گونه عوامل اطلاعاتي (جاسوس)، خرابكار هماهنگيهاي لازم با سپاه پاسداران منطقه به عمل آورده و اقدامات دستگيري، بازپرسي را معمول و نتيجه را گزارش دهيد.

پ ـ هر فرد يا سازماني كه موجب افشاء اسناد و يا عمليات گردد و يا با عوامل دشمن همكاري نمايد، سريعاً با مشخصات كامل گزارش گردد.

ف . نزاجا ـ سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي
معتبر است سرهنگ ستاد مفيد

پيوست ت (Ǎرح پشتيباني آتش) به Ǎرح عملياتي شماره č كربلا ٢

مدرك نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ منطقه عمومي دزفول شامل برگهاي سرخه نادري، دچه، عين‌خوش، شوش، چنانه، يبيس، چهيلا، چزابه

č ـ وضعيت

الف ـ نيروهاي دشمن

(١) پيوست الف (اطلاعات) طرح عملياتي شماره ١ كربلا ٢

(٢) نيروي هوايي دشمن داراي برتري نسبي هوايي در منطقه مي‌باشد و قادر است در فرصتهايي كه به دست مي‌آورد پروازهاي پراكنده شكاري و بمب‌افكن را در منطقه عمليات فرماندهي كربلا ٢ اجرا نمايد.

ب ـ نيروهاي خودي

(١) قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب ضمن پدافند از مناطق چزابه، غرب بستان، شمال نيسان، طراح، نورد و شرق كارون و جزيره آبادان در ساعت (س) روز (ر) به منظور انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول با نيروهاي زير امر فرماندهي عمليات كربلا ٢ تك نموده ارتفاعات علي‌گره‌زد، ابوصليبي‌خات و رادار، تنگ رقابيه، ارتفاعات غرب چنانه و عين‌خوش را تصرف و تأمين مي‌نمايد سپس در منطقه پدافند و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به سمت غرب جهت تأمين مرز ادامه دهد.

(٢) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران پوشش هوايي منطقه عملياتي كربلا ٢ را برقرار و عمليات يگانهاي تحت كنترل فرماندهي عمليات كربلا ٢ را پشتيباني مي‌نمايد.

پ ـ زير امر و جداشده : پيوست الف (ليست عده‌ها) طرح عملياتي شماره ١ كربلا ٢

٢ـ مأموريت

گروه ٣٣ توپخانه و ساير يگانها و عناصر آتش پشتيباني، عمليات فرماندهي كربلا ٢ را به منظور تصرف و تأمين تپه علي‌گره‌زد، ارتفاعات ابوصليبي‌خات، تنگ رقابيه، تپه‌هاي غرب چنانه و عين‌خوش با اجراي آتشهاي توپخانه، پشتيباني نزديك هوايي و آتش هلي‌كوپترهاي تك پشتيباني مي‌نمايد.

Ď ـ اجرا

الف ـ تدبير عمليات

(١) گروه ٣٣ توپخانه و توپخانه‌هاي كليه لشكرها براي آماجهاي ضد آتشبار برنامه آماč تهيه و به محض كشف تك به مورد اجرا بگذارند.

(٢) پيوست پشتيباني آتش طرحهاي عملياتي لشكرها و تيپهاي مستقل همراه با ضمائم مربوطه حداكثر ده روز پس از انتشار اين طرح به قرارگاه فرماندهي عمليات كربلا ٢ ارسال گردد.

٤ـ **خدمات پشتيباني** : پيوست ş (خدمات پشتيباني) به طرح عملياتي شماره ١ كربلا ٢

Đ ـ فرماندهي و مخابرات

الف ـ عناصري از قرارگاه گروه ٣٣ توپخانه، عنصر پشتيباني آتش را در پاسگاه فرماندهي اصلي تشكيل مي‌دهند.

ب ـ پاسگاه فرماندهي توپخانه لشكرها و تيپهاي مستقل گزارش شود.

ضميمه‌ها

۱ـ آتش پشتيباني هوايي (بعداً ارسال مي‌شود).

۲ـ آتش پشتيباني توپخانه (بعداً ارسال مي‌شود).

فرماندهي نزاجا ـ سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

گيرندگان

گيرندگان طرح عملياتي شماره ۱ كربلا ۲

پيوست ث (هوانيروز) به Ǎرح عملياتي شماره č كربلا ۲

مدارك : نقشه‌هاي ناوبري ۲۵۰۰۰۰ : ۱ ايران قطعات بستان، اهواز، دزفول، دهلران

پيوست Ş (خدمات پشتيباني) به طرح عملياتي شماره ۱

ساعت رسمي به كار رفته (ساعت رسمي ايران)

سازمان رزمي : به ضميمه ۱ مراجعه شود.

č ـ وضعيت

الف ـ نيروهاي دشمن

(۱) پيوست ب (اطلاعات) به طرح عملياتي شماره ۱ (كالك گسترش جنگ‌افزارهاي پدافند هوايي دشمن)

(۲) نيروي هوايي دشمن داراي برتري نسبي هوايي در منطقه مي‌باشد و قادر است در فرصتهايي كه به دست مي‌آورد پروازهاي پراكنده شكاري و بمب‌افكن را به مورد اجرا بگذارد.

ب ـ نيروهاي خودي : طرح عملياتي شماره ۱

پ ـ زير امر و جداشده : پيوست الف (ليست عده‌ها) طرح عملياتي شماره ۱

۲ـ مأموريت

يگانهاي هوانيروز عمليات آفندي را به منظور انهدام نيروهاي دشمن در منطقه عمومي دزفول با اجراي آتش و ترابري عده‌ها و آماد مهمات و شناسايي هوايي و تخليه مجروحين و هجوم هوايي و اختصاص وسايل پرنده در تأمين منطقه عقب پشتيباني مي‌نمايند.

Ď ـ اجرا

الف ـ تدبير عمليات : ضميمه ۱ (كالك گسترش عمليات هوانيروز) حذف شده

(۱) مانور : يگانهاي هوانيروز در منطقه با گروه رزمي پشتيباني عمومي در شمال عمليات لشكرهاي ۲۱ و ۷۷ و گروه رزمي شماره ۲ در جنوب عمليات تيپ ۵۵ هوابرد و لشكر ۹۲ را در ساعات روشنايي روز پشتيباني و از رسيدن تقويتهاي دشمن به يگانهاي در خط ممانعت نموده و در اجراي عمليات وي اختلال ايجاد مي‌نمايند.

(۲) آتش : ٦۰ درصد از مهمات كنترل شده موجود به منطقه گرو ه رزمي پشتيباني عمومي اختصاص داده مي‌شود.

k ـ گروه رزمي پشتيباني عمومي

(۱) تقدم آتشها در مرحله يكم با لشكر ۲۱ پياده و در مرحله دوم تقدم با تيپ ۲ لشكر۹۲ زرهي.

(۲) به محض استقرار در منطقه شناسايي زميني و هوايي مناطق عمليات و مسيرهاي پروازي و نقاط كنترلي را با هماهنگي با يگانهاي مستقر در منطقه آغاز نماييد.

(۳) آماده باشيد بنا به دستور ۲ فروند هلي‌كوپتر ۲۱٤ جهت تخليه مجروحين اضطراري در اختيار بگذاريد و با يك پيش آگهي ۲ ساعته ده فروند هلي‌كوپتر ۲۱٤ و ٤ فروند هلي‌كوپتر شنوك جهت جابجايي پرسنل و تجهيزات و تيمهاي عمليات مخصوص در اختيار قرار دهيد.

(٤) همواره ٤ فروند هلي‌كوپتر ۲۱٤ و ۲ فروند هلي‌كوپتر شنوك آماده باشد تا بنا به دستور مهمات ويژه و آماد اضطراري را به منطقه مورد لزوم حمل نمايد.

پ ـ گروه رزمي پشتيباني مستقيم شماره ۲

(۱) تقدم آتشها در مرحله يكم عمليات در منطقه تيپ ۵۵ هوابرد و در مرحله دوم عمليات با لشكر ۹۲ زرهي مي‌باشد.

(۲) به محض استقرار در منطقه شناسايي زميني و هوايي مناطق عمليات و مسيرهاي پروازي و نقاط كنترلي را با هماهنگي با يگانهاي مستقر در منطقه آغاز نماييد.

(۳) آماده باشيد بنا به دستور به تعداد لازم هلي‌كوپتر ۲۱٤ جهت تخليه مجروحين اضطراري در اختيار بگذاريد و با يك پيش آگهي ۲ ساعته ده فروند هلي‌كوپتر ۲۱٤ براي جابجايي پرسنل و تجهيزات و تيمهاي عمليات ويژه در اختيار بگذاريد.

(٤) همواره ٤ فروند هلي‌كوپتر ۲۱٤ و ۲ فروند هلي‌كوپتر شنوك آماده باشد تا بنا به دستور مهمات ويژه و آماد اضطراري را به منطقه مورد لزوم حمل نمايد.

ت ـ گردان هواپيمايي پشتيباني فرماندهي

(۱) آماده باشيد تا به منظور ترابري فرماندهي يك فروند هواپيماي تي سي در اختيار قرار دهيد.

(۲) يك فروند هواپيماي اف ـ ۲۷ به منظور جابجايي آماد و نفرات مورد نياز گروههاي هوانيروز در اصفهان مستقر نماييد.

ث ـ گروهان عمليات مخابرات هوانيروز

(۱) در هر يك از قرارگاههاي عمده نزاجا در جنوب يك پست بيسيم متحرك مستقر سازيد و ارتباط پست فرماندهي را با هر يك از گروههاي هوانيروز و افسران رابط لشكرها برقرار سازيد.

(۲) براي هر يك از اين سه محل ايستگاه يدكي پيش‌بيني نماييد.

(۳) پروازهاي بين قسمتها را تا حصول به مقصد تعقيب نماييد.

ج ـ احتياNj : گروه رزمي پشتيباني مستقيم شماره Ď

آماده باشيد تا گروه مستقر در ماهشهر را به استثناي عناصر لازم براي طرح اژدر ۲ به مسجدسليمان جابجا و در احتياط هوانيروز قرار دهيد.

ş ـ دستورات هماهنگي

(۱) ضميمه ۲ (روش اجراي عمليات مركز عمليات هوانيروز منطقه)

(۲) ضميمه ۳ (مستخرجه‌اي از مقررات پرواز هواپيمايي نزاجا)

٤ـ خدمات پشتيباني :

الف ـ پيوست لجستيكي هوانيروز

ب ـ نقاط احتمالي (FARRP) تجديد سوخت و مهمات‌گيري جلو در منطقه مسئوليت مربوطه شناسايي و مستقر گردد.

پ ـ نقاط سوار و پياده كردن در منطقه مسئوليت مربوطه با هماهنگي يگان پشتيباني شونده شناسايي و در مورد آماده كردن آنها اقدام گردد.

ت ـ با هماهنگي با يگانهاي عمل‌كننده محل فرود هلي‌كوپترها جهت تخليه مجروحين شناسايي، انتخاب و آماده گردد.

ث ـ هر يك از گروههاي رزمي شماره ۲ و پشتيباني عمومي ۳ دستگاه تانكر سوخت اضافي براي مدت عمليات به دزفول و اهواز اعزام دارند.

Ð- فرماندهي و مخابرات

الف ـ مخابرات به ضميمه ٤ (مخابرات و الكترونيك) و دستور كار مخابرات قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب.

ب ـ فرماندهي

(۱) گروه رزمي پشتيباني مستقيم شماره ۲ اهواز فرودگاه زيتون

(۲) گروه رزمي پشتيباني عمومي دزفول پايگاه شكاري شماره ٤

(۳) گروهان عمليات مخابرات

ضميمه‌ها

۱ـ سازمان رزمي

۲ـ كالك گسترش و عمليات هوانيروز (حذف شده)

۳ـ روش اجراي عمليات مركز عمليات هوانيروز منطقه (بعداً فرستاده مي‌شود).

٤ـ مستخرجه‌اي از مقررات پرواز هواپيمايي نزاجا (بعداً فرستاده مي‌شود).

۵ـ مخابرات و الكترونيك (بعداً فرستاده مي‌شود).

فرماندهي نزاجا ـ سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

گيرندگان

گيرندگان طرح عملياتي شماره ۱ كربلا ۲

نحوه ادغام نيروهاي ارتشي و سپاهي

همزمان با انتشار طرح عملياتي شماره ۱ كربلا۲ ، نحوه ادغام نيروهاي ارتشي و سپاهي نيز پس از توافق بين مسئولين نيروي زميني و سپاه پاسداران در تاريخ ۱۳٦۰/۱۱/۱۵ تهيه و به يگانهاي تابعه ارسال گرديد كه در زير به طور كامل به نظر خوانندگان محترم مي‌رسد.

در تاريخ ٦۰/۱۱/۱۵ پس از صدور طرح عملياتي شماره ۱ كربلا۲ (طرح اوليه)، طبق هماهنگي و توافقي كه بين فرمانده نيروي زميني ارتش و فرمانده كل سپاه پاسداران به عمل آمد، دستورالعملي در زمينه روش ادغام نيروهاي ارتشي و سپاهي تهيه و با امضاي فرمانده نيروي زميني ارتش به كليه يگانهاي شركت كننده در عمليات توزيع و ابلاغ گرديد. نظر به اهميتي كه اين موضوع دارا مي‌باشد، عين دستورالعمل در زير آورده مي‌شود:

از ق . م نزاجا در جنوب (ر۳) شماره ۷۹-۱۱-۳۰۰۱
به : گيرندگان مراجعه شود. تاريخ ٦۰/۱۱/۱۵
موضوع : نحوه ادغام نيروهاي سپاه و ارتش

بدينوسيله نحوه ادغام نيروهاي سپاه و ارتش به پيوست ارسال دستور فرمائيد جهت بهره‌برداري تا رده گروهان توزيع نمايند.

ف . نزاجا سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي

گيرندگان :
۱ـ فرمانده لشكر ۲۱ جمعاً ۸۰ نسخه هر نسخه در ۸ بر ü
۲ـ فرمانده لشكر ۷۷ جمعاً ۵۰ نسخه هر نسخه در ۸ بر ü
۳ـ فرمانده لشكر ۹۲ جمعاً ۵۰ نسخه هر نسخه در ۸ بر ü
٤ـ فرمانده تيپ ۸٤ جمعاً ۲۰ نسخه هر نسخه در ۸ بر ü
۵ـ فرمانده تيپ ۵۵ جمعاً ۲۰ نسخه هر نسخه در ۸ بر ü

موضوع : چارت سازماني جهت ادغام گردانهاي سپاه و ارتش
مقدمه : جهت ادغام نيروهاي تك‌ور و پشتيباني نزديك نيروهاي پياده سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و ارتش جمهوري اسلامي ايران سازمان ذيل پيشنهاد مي‌گردد. در اين سازماندهي مسائل زير مورد توجه قرار گرفته است:
اهداف : رسيدن به يك سازمان واحد و مستقيم در رابطه با وضعيت فعلي جنگ و كيفيت و كميت نيروهاي شركت كننده با توجه به اين مسائل.

۱ـ سازمان هر دو يگان سپاه و ارتش بيش از گروه جدا نگرديده و از هم پاشيدگي به وجود نيايد به طوريكه پايين‌ترين رده ادغام ۲۲ نفره مي‌باشد.
۲ـ پس از پايان مأموريت با جدا شدن گردانها مجدداً سازمان قبلشان را بتوانند ظرف مدت كوتاه تشكيل دهند.
۳ـ از فرماندهي هر دو گردان استفاده مي‌گردد و از اصل مشورت نيز برخوردار مي‌گردد.
٤ـ از وسايل مخابراتي و فركانس مشتركاً بهره‌برداري مي‌گردد.
٥ـ از كثرت گردانها براي هدايت عمليات جلوگيري مي‌شود.
٦ـ تداركات از دو كانال براي يك محور انجام مي‌پذيرد.
۷ـ وحدت فرماندهي سپاه و ارتش برقرار مي‌شود.

تذكر:
نكته قابل تذكر اينكه اين سازمان پيشنهادي مي‌باشد و فرماندهان تيپها و گردانهاي سپاه و ارتش لازمست با توجه به تجربيات گذشته و اتكا به اصل مهم تفاهم اين ادغام را انجام دهند و با توجه به وضعيت دشمن و منطقه عملياتي اگر تغييرات جزئي لازمست در اين سازمان بدهند، لكن سازمان كلي به همين شكل بايد برقرار شود تا در تدابير مخابراتي و هدايت عملياتي كلي تداخل و اختلال به وجود نيايد.

فرماندهي:
در تمام سطوح گروه ـ دسته ـ گروهان ـ گردان، اصل بر تفاهم و كارداني مي‌باشد و برادران فرماندهان تيپها با مشورت فردي را كه توان هدايت گردان را داشته باشند براي فرماندهي انتخاب مي‌كنند و فرماندهان ديگر به عنوان معاون قرار مي‌گيرد و به همين ترتيب فرمانده گردان و معاون فرماندهان و مسئولين رده پايين‌تر را انتخاب مي‌نمايد و در صورت عدم وحدت نظر در آن رده به وسيله رده بالاتر سپاه و ارتش حل خواهد شد. انشاء الله

۱ـ گردان:
الف ـ سازمان: تعداد نفرات گردان ادغامي ٦١٤ نفر مي‌باشد كه البته با توجه به موقعيت منطقه و وضعيت دشمن و تعداد نيروي موجود سپاه و ارتش اين مقدار به طور محدود مي‌تواند متغير باشد.
ب ـ كادر: هر گردان داراي يك فرمانده و دو معاون و يك نفر مسئول مخابرات گردان و ٤ نفر بي‌سيم‌چي و دو نفر جهت تعاون و پرسنلي گردان مي‌باشد.
ج ـ مخابرات: هر گردان داراي دو دستگاه بي‌سيم پي آر سي هفتاد و هفت يكي براي ارتباط با تيپ و ديگري براي ارتباط و هدايت گروهانها خواهد بود كه هر بي‌سيم دو نفر بي‌سيم‌چي خواهد داشت كه يك نفر از آنها سپاهي و ديگري ارتش خواهد بود و يك نفر نيز به عنوان مسئول مخابرات به توافق طرفين انتخاب مي‌گردد.
د ـ تعاون: از آنجا كه مشخDž شدن آمار نيروي انساني تيپ به لحا آ مسائل رواني و اجتماعي از اهميت بسزايي برخوردار است لذا دو نفر به عنوان مسئوليت تعاون و پرسنلي گردان (يك نفر از سپاه براي برادران سپاهي و يك نفر از ارتش براي

برادران ارتشي) در نظر گرفته شده كه اين دو نفر حتماً بايد به نوع كار خود توجيه باشند و آمار و اسامي كليه افراد گردان را داشته باشند و كليه پرسنل گردان نيز هر گونه اطلاعي از برادران خود در قبل، حين و بعد از عمليات دارند به اين دو نفر منتقل مي‌كنند تا دقيقاً وضعيت پرسنلي گردان مشخDž گردد. اين نكته به خصوص از جانب خانواده‌هاي برادران زخمي و شهيد حائز اهميت است.

هـ ـ اجزاء : هر گردان از سه گروهان رزمي ۱٤٥ نفره، يك گروهان پشتيباني نزديك ۱٦۹ نفره تشكيل مي‌گردد.

۲ـ گروهان رزمي :

الف ـ سازمان: تعداد نفرات گروهان رزمي ادغامي ۱٤٥ نفر مي‌باشد كه در سطح محدود با توجه به شرايط مي‌تواند متغير باشد. (در حد چند نفر)

ب ـ كادر: هر گروهان رزمي داراي يك فرمانده گروهان و يك معاون و يك نفر مسئول مخابرات گروهان و ٤ نفر بي‌سيم‌چي مي‌باشد.

ج ـ مخابرات: گروهان رزمي داراي دو دستگاه بي‌سيم پي آر سي هفتاد و هفت يكي براي ارتباط با گردان و ديگري براي ارتباط و هدايت دسته‌ها خواهد بود كه هر بي‌سيم دو نفر بي‌سيم‌چي خواهد داشت كه يك نفر از آنها سپاهي و ديگري ارتشي خواهد بود و يك نفر نيز به عنوان مسئول مخابرات به توافق طرفين انتخاب مي‌گردد. هر گروهان رزمي داراي فركانس مستقل خواهد بود كه با دسته‌هاي گروهان ارتباط مخابراتي خواهد داشت.

د ـ اجزاء : هر گروهان رزمي از سه دسته رزمي ٤٦ نفره تشكيل مي‌گردد.

Ď ـ دسته رزمي :

الف ـ سازمان: تعداد نفرات دسته رزمي ادغامي ٤٦ نفر مي‌باشد كه در صورت لزوم در حد چند نفر قابل تغيير است.

ب ـ كادر: هر دسته رزمي داراي يك فرمانده دسته و يك معاون دو نفر بي‌سيم‌چي مي‌باشد كه هر بي‌سيم‌چي جزو پرسنل يك گروه ۲۲ نفر مي‌باشد كه پس از ادغام حكم بي‌سيم‌چي دسته را خواهند داشت و يك نفر از آنها سپاهي و ديگري ارتشي مي‌باشد.

ج ـ مخابرات: هر دسته رزمي داراي يك دستگاه بي‌سيم پي آر سي هفتاد و هفت با دو نفر بي‌سيم‌چي براي ارتباط با فرمانده گروهان خواهد بود. لازم به تذكر است كه هر نفر بي‌سيم‌چي جزو پرسنل يك گروه محسوب مي‌گردد.

هـ ـ اجزاء : هر دسته رزمي از دو گروه ۲۲ نفر رزمي تشكيل مي‌گردد.

٤ـ گروه رزمي :

الف ـ سازمان: تعداد نفرات هر گروه رزمي ادغامي ۲۲ نفر مي‌باشد.

ب ـ كادر: هر گروه رزمي داراي يك نفر فرمانده گروه مي‌باشد.

ج ـ اجزاء : كوچكترين جزء منسجم گردان گروه رزمي مي‌باشد كه از سه تيم تشكيل مي‌گردد كه چارچوب آن رسم شده است.

د ـ تذكر: در صورت صلاحديد فرماندهي تيپ و با توجه به موقعيت منطقه شكل آرايش اسلحه را در گروه مي‌توان به طور موقت تغيير داد و به طور مثال تعداد قبضه آرپي‌جي۷ را بيشتر نمود و يا به تعداد تيربار افزود هميشه كمبود پرسنل را نفر تيرانداز جبران مي‌نمايد.

Đ ـ گروهان پشتيباني نزديك :

الف ـ سازمان: تعداد نفرات هر گروهان پشتيباني نزديك (ادغامي سپاه و ارتش) ۱٦۹ نفر مي‌باشد كه با توجه به شرايط به طور محدود مي‌تواند متغير باشد. (در حد چند نفر)

ب ـ كادر: هر گروهان پشتيباني داراي يك فرمانده گروهان و يك معاون و يك نفر مسئول مخابرات گروهان و ٤ نفر بي‌سيم‌چي مي‌باشد.

ج ـ مخابرات: هر گروهان پشتيباني داراي دو دستگاه بي‌سيم پي آر سي هفتاد و هفت يكي براي ارتباط با گردان و ديگري براي ارتباط و هدايت دسته‌هاي گروهان خواهد داشت. هر دستگاه بي‌سيم دو نفر بي‌سيم‌چي يك نفر سپاهي و يك نفر ارتشي دارد و يك نفر نيز به عنوان مسئول مخابرات به توافق طرفين انتخاب مي‌گردد.
د ـ اجزاء : هر گروهان پشتيباني از سه دسته پشتيباني ٥٤ نفره تشكيل مي‌گردد كه براي انجام عمليات هر دسته به يكي از گروهانهاي رزمي مأمور مي‌گردد ولي انجام وظيفه دسته توسط فرمانده گروهان پشتيباني كنترل مي‌گردد و از طرفي چون فرمانده گروهان پشتيباني در چانل داخلي گردان نيز مي‌باشد از درخواستهاي فرماندهان گروهانهاي رزمي مطلع مي‌گردد و مستقيماً به محض اطلاع از احتياج هر گروهان به دسته مربوطه مأمور به گروهان دستورات لازم را مي‌دهد و پيگيري مي‌نمايد.
علت اينكه دسته پشتيباني در چانل گروهان رزمي كه به آن مأمور است قرار داده نشده اين است كه همه ذهنيت فرمانده گروهان رزمي به دنبال جنگ است و اگر دسته‌هاي پشتيباني فرماندهي داشته باشندكه آنها را هدايت كند بهتر مي‌تواند روش كار را كنترل و پيگيري نمايد.

٦ـ دسته پشتيباني نزديك :

الف ـ سازمان: تعداد نفرات هر دسته پشتيباني ادغام شده ٥٤ نفر مي‌باشد كه با توجه به شرايط در سطح محدود قابل تغيير است.
ب ـ كادر: هر دسته پشتيباني داراي يك فرمانده و يك معاون و دو نفر بي‌سيم‌چي (يك نفر سپاهي و يك نفر ارتشي) مي‌باشد.
ج ـ مخابرات: هر دسته پشتيباني داراي يك دستگاه بي‌سيم پي آر سي هفتاد و هفت با دو نفر بي‌سيم‌چي براي ارتباط با فرمانده گروهان پشتيباني مي‌باشد.
هـ ـ اجزاء : هر دسته پشتيباني ادغامي از دو گروه ٢٥ نفره تشكيل مي‌گردد.

٧ـ گروه پشتيباني :

الف ـ سازمان: تعداد نفرات هر گروه پشتيباني ادغامي ٢٥ نفر مي‌باشد.
ب ـ كادر: هر گروه پشتيباني داراي يك نفر فرمانده گروه مي‌باشد.
ج ـ اجزاء : كوچكترين جزء منسجم گروهان پشتيباني گروه پشتيباني نزديك مي‌باشد كه چارچوب آن رسم شده است.
د ـ تذكر: فرماندهان گردانها بايد توجه بسياري به آمادگي و آشنايي كامل پرسنل گروهان پشتيباني به نوع كار خودشان نمايند و دقيقاً آنها را توجيه كنند و تذكر دهند كه مسئوليت شرعي انتقال زخميها و رساندن مهمات به عهده افراد اين گروهان مي‌باشد و پرسنل اين گروهان شرعاً حق ندارند اسلحه به دست گرفته بجنگند و بايد وظيفه خودشان را به نحو احسن انجام دهند و يقين داشته باشند اگر اين دو امر مهم تخليه مجروح و رساندن مهمات به درستي انجام شود قطعاً نفرات رزمنده با تعداد كم بازدهي بسيار زيادي خواهند داشت.
نفرات تخليه مجروح از همان ابتدا حتي در تمرينات بايد به جاي اسلحه برانكارد در اختيار داشته باشند و براي وظيفه خود تمرين كافي را بنمايند و همچنين اطلاعات خود را در مورد افراد زخمي و شهيد به مسئول تعاون گردان منتقل نمايند.
اين افراد بايد از جرأت و شجاعت و اطمينان قلب بسيار زيادي برخوردار باشند و نسبت به كار خود توجيه باشند تا بتوانند در لحظات سخت درگيري و زير آتش مداوم به خط مقدم رفته و مهمات برسانند يا مجروحين را به عقب تخليه كنند و خستگي جسماني اثر چنداني در كارشان نداشته باشد و تا آخرين لحظات درگيري و تشكيل خط پدافندي در گروهان و دسته خود براي انجام وظيفه ثابت بمانند.

ترسيم چارچوب گردان

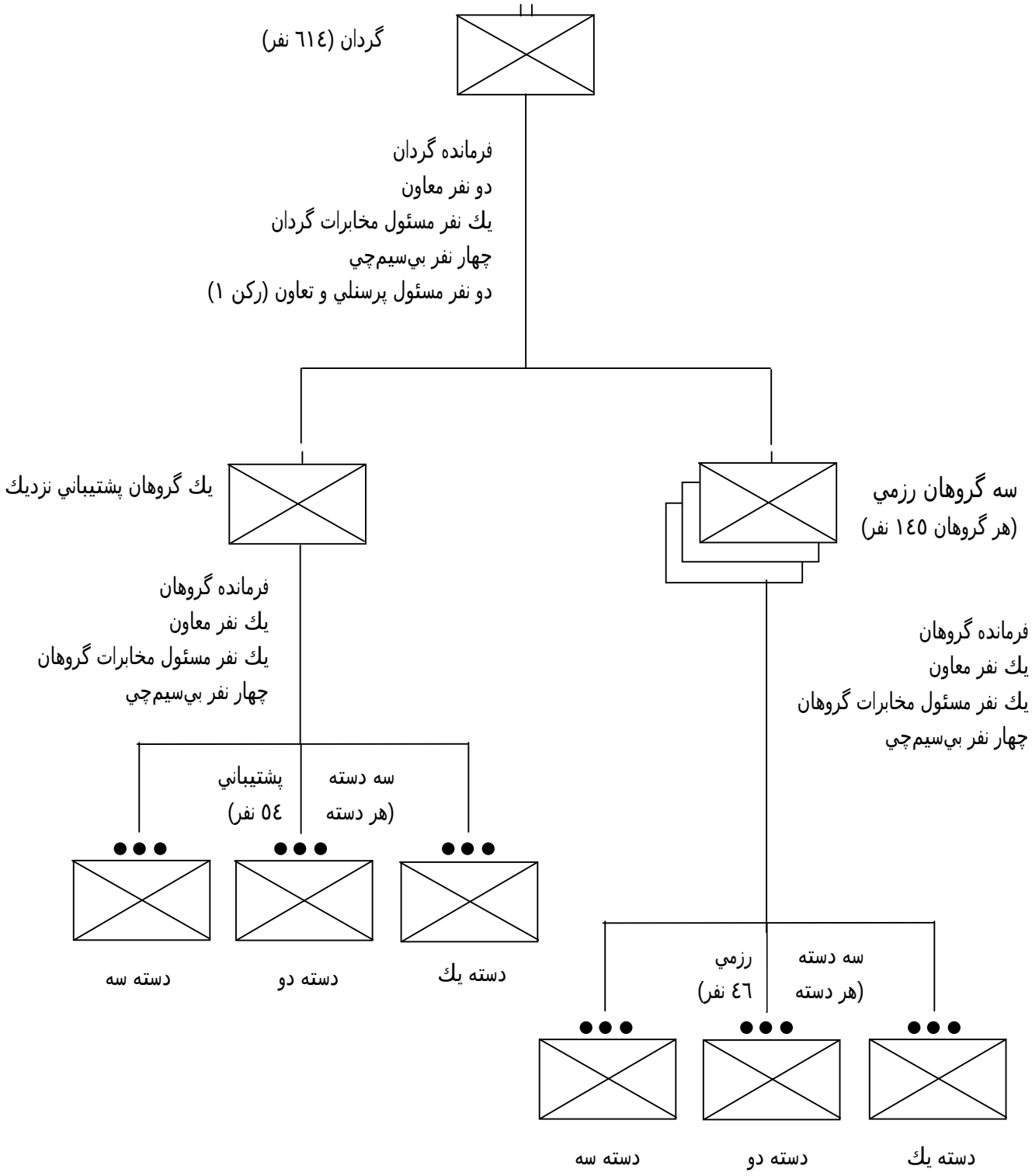

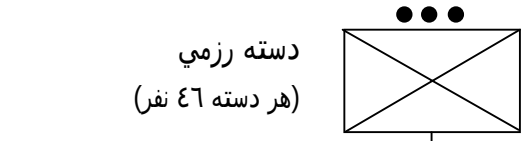

دسته رزمي
(هر دسته ٤٦ نفر)

فرمانده دسته
يك نفر معاون
دو نفر بي‌سيم‌چي (داخل هر گروه يك نفر)

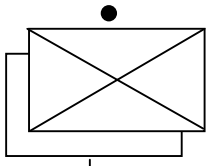

دو گروه (هر گروه ٢٢ نفر)
داخل هر گروه يك نفر

فرمانده گروه

تيـم يـك
١ـ فرمانده تيم (تيرانداز)
٢ـ بي سيم چي
٣ـ آر پي جي زن
٤ـ خدمه آر پي جي٧
٥ـ خدمه آر پي جي٧
٦ـ تيرانداز
٧ـ تيرانداز

تيـم دو
١ـ فرمانده تيم (تيرانداز)
٢ـ آر پي جي زن
٣ـ خدمه آر پي جي٧
٤ـ خدمه آر پي جي٧
٥ـ تيرانداز
٦ـ تيرانداز
٧ـ تيرانداز

تيـم سـه
١ـ فرمانده تيم (تيرانداز)
٢ـ آر پي جي زن
٣ـ خدمه آر پي جي٧
٤ـ خدمه آر پي جي٧
٥ـ تيربار چي
٦ـ خدمه تيربار
٧ـ خدمه تيربار

تذكر: در صورت كمبود هر كدام از سلاحهاي دسته جمعي، به نفرات اسلحه انفرادي داده شود.

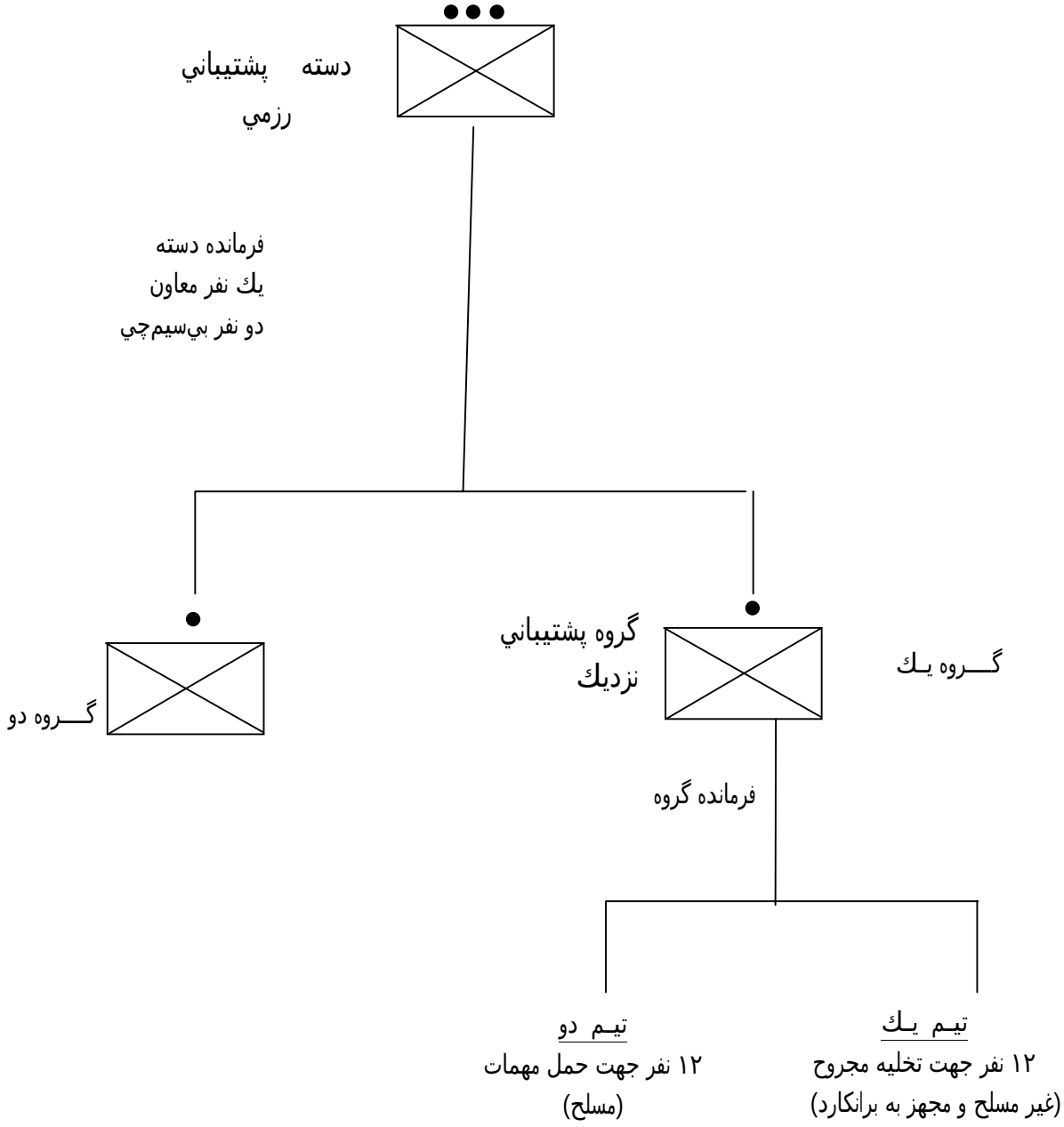
دسته پشتيباني
رزمي
فرمانده دسته
يك نفر معاون
دو نفر بي‌سيم‌چي
گروه پشتيباني
نزديك
گـــروه يـك
گـــروه دو
فرمانده گروه
تيـم يـك
۱۲ نفر جهت تخليه مجروح
(غير مسلح و مجهز به برانكارد)
تيـم دو
۱۲ نفر جهت حمل مهمات
(مسلح)

جلسه روز جمعه ČĎđċ/ČČ/Ďċ

در پي جلسه مشترك مورخه ۶۰/۱۱/۱۳ و انتشار طرح عملياتي شماره ۱ کربلا۲ و تعيين نحوه ادغام يگانهاي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي ايران در مورخه ۶۰/۱۱/۱۵ از قرارگاههاي پنج گانه خواسته شد که تا تاريخ ۶۰/۱۱/۲۲ با هماهنگي کامل مسئولين نيروي زميني و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي برآوردهاي مقدماتي خود را آماده ارائه در جلسه مشترك مسئولين عمليات کربلا ۲ نمايند. در حالي که ستادها و يگانها بر فعاليتهاي خود افزوده و همگان جهت آماده شدن براي عمليات بسيج شده و بر تهيه برآوردها، انجام جابجاييها، رفع نواقDŽ و اجراي آموزشهاي تقويت جسماني بسيج گرديده بودند.

روز جمعه ۶۰/۱۱/۳۰ جلسه‌اي با شرکت فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران، فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و ساير مسئولين عملياتي و اطلاعاتي سپاه پاسداران تشکيل و در آن تصميم گرفته مي‌شود که تغييراتي در طرح عملياتي شماره ۱ کربلا ۲ داده شود. اين تغييرات برابر اوامر فرماندهي نزاجا در مورخه ۶۰/۱۲/۷ طي شماره ٦٤ ـ ۱۱ ـ ۳۰۰۱ از طريق قرارگاه کربلا ۲ (ر۳) به کليه يگانهاي ذينفع ابلاغ گرديد که از نظر اهميت در صفحه بعد به طور کامل از نظرتان خواهد گذشت.

شماره ٦٤ ـ ١١ ـ ٣٠٠١
تاريخ ١٣٦٠/١٢/٧

از : قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب (ر۳ كربلا ۲)
به : گيرندگان مراجعه شود.
موضوع : تغييرات طرح عملياتي شماره ۱ كربلا ۲

پيرو شماره ٤٦ـ١١ـ٣٠٠١ـ س ـ٦٠/١١/١٤ و ٥١ـ١١ـ٣٠٠١
مورخه ١٣٦٠/١١/١٥

با توجه به اينكه در جلسه تصميم‌گيري مورخه جمعه ٦٠/١١/٣٠ كه با حضور فرمانده كل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و ساير مسئولان اطلاعاتي و عملياتي سپاه تشكيل شد، پيشنهاد برادران سپاهي مبني بر صرف‌نظر نمودن از مرحله بندي عمليات و اجراي همزمان مراحل طرح‌ريزي شده قبلي مورد تصويب من قرار گرفت دستور فرماييد در اجراي مصوبه فوق تغييرات زيرين را در طرح عملياتي شماره ۱ كربلا ۲ به عمل آورند.

(۱) كليه عمليات مرحله يكم و دوم به طور همزمان اجرا مي‌گردد.
(۲) تي ٨٤ در ساعت ٠٠٠١ روز ٦٠/١٢/١٠ از زير امر لشكر٢١ خارج مي‌گردد.
(۳) براي تأمين ارتفاعات شاوريه (هدف توفيق) يگان ديگري زير امر لشكر٢١ قرار داده خواهد شد و تيپ ٨٤ در آن جبهه مأموريتي نخواهد داشت.
(٤) قرارگاهي به نام قرارگاه قدس تشكيل و عمليات تيپ ۲ لشكر٩٢ ـ تيپ ٨٤ پياده را هدايت و كنترل مي‌نمايد، اين قرارگاه با استفاده از پرسنل ستاد و تيپ مذكور سازمان داده مي‌شود و فرماندهي آن به عهده سركار سرهنگ سرانجام[1] مي‌باشد.
(٥) منطقه مسئوليت قرارگاه قدس منطقه عين‌خوش بوده و مأموريت آن تك در ساعت (س) روز (ر) به منظور تأمين عين‌خوش و سپس پدافند در منطقه محوله مي‌باشد.
(٦) تي ٥٥ هوابرد پس از استقرار قرارگاه لشكر٩٢ زرهي در منطقه شاهور از كنترل عملياتي لشكر ٧٧ خارج و در كنترل عملياتي لشكر٩٢ قرار مي‌گيرد.
(۷) منطقه عمل لشكر ٩٢ زرهي (ـ) منطقه عمل فعلي تيپ ٥٥ هوابرد مي‌باشد، خط حد سمت چپ آن در امتداد ارتفاعات ميشداغ ادامه داشته و خط حد سمت راست آن با خط حد سمت چپ لشكر ٧٧ مشترك خواهد بود.
(۸) در هدفهاي واگذاري به لشكر ٢١ و لشكر ٧٧ تغييري حاصل نشده است.
(۹) مأموريت لشكر ٩٢ زرهي (ـ) تك در ساعت (س) روز (ر) به منظور تأمين تنگ رقابيه (با استفاده از تيپ ٥٥) و ارتفاعات شمال غربي و غرب چنانه و سپس پدافند در منطقه مربوطه مي‌باشد.
(١٠)گردان ١٥١ پياده لشكر٩٢ زرهي پس از رهايي از مأموريت فعلي زير امر لشكر٢١ پياده قرار مي‌گيرد تا جايگزين گردان ١٧١ پياده تيپ ۳ شود.
(١١)تغييرات در سازمان براي رزم تويخانه متعاقباً اعلام خواهد شد.

١ـ سرهنگ زرهي ستاد عباس سرانجام، قبل از عمليات الله اكبر فرماندهي تيپ ۲ زرهي را عهده دار شد و در ادامه در عمليات طريق القدس و در طول مدت طراحي‌ها، جابجاييها، استقرار تيپ در ارتفاعات شمال دشت عباس و اجراي مرحله اول عمليات فتح المبين به هدايت تيپ همت گماشت. پس از اجراي مرحله يكم بنا به تشخيصDŽ فرماندهي نزاجا، فرماندهي تيپ٢ به سرهنگ ۲ زرهي جعفر لهراسبي كه تا آن تاريخ فرماندهي گردان ٢٥٦ تانك را به عهده داشت، محول گرديد.

(۱۲)تغییرات احتمالي در خطوط حد یگانها بعداً ابلاغ خواهد شد.

فرمانده نزاجا ـ سرهنگ توپخانه علي صیاد شیرازي

گیرندگان

۱ـ معاونت عملیات و اطلاعات نزاجا (مد عملیات) جهت آگاهي
۲ـ فرمانده. لشکر۲۱ پیاده حمزه جهت اجرا
۳ـ فرمانده. لشکر۷۷ پیاده جهت اجرا
٤ـ فرمانده. لشکر۹۲ زرهي جهت اجرا
٥ـ فرمانده. تیپ ۲ لشکر۹۲ زرهي جهت آگاهي و اجرا
٦ـ فرمانده. تیپ ۸٤ پیاده جهت آگاهي و اجرا
۷ـ تیپ ٥٥ هوابرد جهت آگاهي و اجرا
۸ـ سپاه پاسداران منطقه ۸ (عملیات و اطلاعات)

بحP

۱ـ اولين نكته‌اي كه در اين تغييرات جلب توجه مي‌كند حذف مرحله بندي عمليات و اجراي آن به طور همزمان در يك مرحله بود. (در عمل از سه مرحله پيش‌بيني شده هم فراتر رفت و عمليات در چهار مرحله اجرا گرديد)

۲ـ تيپ ۵۵ هوابرد پس از استقرار لشكر ۹۲ زرهي اهواز در شاهور از كنترل عملياتي لشكر ۷۷ خارج و در كنترل عملياتي لشكر ۹۲ زرهي قرار داده شد.

۳ـ منطقه عمل لشكر ۹۲ زرهي همان منطقه عمل تيپ ۵۵ هوابرد تعيين گرديد.

٤ـ پنج قرارگاه عمده پيش‌بيني شده قبلي به چهار قرارگاه كاهش يافت. (قرارگاه تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف اشرف در كنترل عملياتي قرارگاه فتح قرار گرفت)

۵ـ مأموريت واگذاري به قرارگاه فتح به شرح زير تعيين گرديد :

ـ تنگ رقابيه را تأمين كنيد. (نقشه شماره .....)

ـ آماده باشيد بنا به دستور از معابر موجود در منطقه واگذاري، يا از ميان عناصر تحت كنترل قرارگاه فجر در امتداد تپه ۱۲۰، تپه ۱۳٦، سندال و چنانه تك را ادامه داده هدف فتح را تصرف و در امتداد خط سرخ پدافند نماييد. (نقشه شماره .....)

ـ آماده باشيد تيپ ۳۷ زرهي را در كنترل عملياتي بگيريد. (اين عمل انجام نشد و تيپ ۳۷ زرهي در مرحله دوم عمليات در كنترل عملياتي لشكر ۲۱ قرار داده شد و در دشت عباس به كار رفت.)

Ǎرح عملياتي تجديد نظر شده كربلا۲

بر مبناي تصميمات متخذه در جلسه ۱۳٦۰/۱۱/۳۰ طرح عملياتي كربلا ۲ (تجديد نظر شده) با اعمال تغييرات مصوب در طرح عملياتي شماره ۱ كربلا ۲ تهيه و در اسفند ماه با اعلام وصول (ص ـ ر ـ ۱۷) به قرارگاههاي چهارگانه (قدس ـ نصر ـ فجر ـ فتح) جهت طرح‌ريزي و اجرا ابلاغ گرديد. (در صفحات بعد آورده شده)

توجه:

۱ـ به دليل عدم تغييرات عمده در پيوستهاي طرح عملياتي شماره ۱ كربلا۲ با طرح تجديد نظر شده، از چاپ مجدد پيوستها اجتناب گرديد.

۲ـ در اين طرح سازمان رزمي قرارگاه فتح عبارت بود از:

ـ لشكر ۹۲ زرهي (ـ) شامل تيپهاي ۱ و ۳ زرهي

ـ تيپ ۵۵ هوابرد

ـ تيپ ۸ نجف

ـ تيپ ۲۵ كربلا

ـ تيپ ٤٦ فجر

بسمه تعالي

(در دستورات شفاهي تغييراتي داده نشده است)

نسخه ۱ از ۱۸ نسخه
قرارگاه فرماندهي عمليات كربلا ۲
اهواز (۸٦ ـ۷۲)
اسفند ماه ۱۳٦۰
ص ر ۱۷

Ăرح عملياتي كربلا ۲ (تجديد نظر شده)

مدرك :

دستور شماره ۳۰۰۱/۱۱/٦٤ ـ ٦۰/۱۲/۷ و دستورات شفاهي ف . نزاجا در جلسات هماهنگي

نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ منطقه عمومي دزفول (سرخه نادري، دچه، عين‌خوش، شوش، چنانه، يبيس، چهيل، چزابه)

سازمان رزمي : پيوست الف (ليست عده‌ها)

۱ـ وضعيت :

الف ـ نيروهاي دشمن : پيوست ب (اطلاعات)

ب ـ نيروي خودي :

(۱) نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي با يك فرماندهي مشترك مأموريت دارند نيروهاي متجاوز را در سرزمينهاي اشغالي منهدم و خط مرز را تأمين و آماده مي‌شوند بنا به دستور تك را به سمت باختر ادامه دهند.

(۲) قرارگاه مقدم نزاجا در غرب ضمن پدافند با اجراي عمليات آفندي محدود دشمن را درگير و از دخالت نيروهاي دشمن در منطقه جنوب جلوگيري مي‌نمايد، سپس آماده مي‌شود با اجراي عمليات آفندي گسترده خط مرز را تأمين و بنا به دستور به سمت باختر پيشروي نمايد.

(۳) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران، پوشش هوايي منطقه عمليات كربلا ۲ را برقرار و عمليات يگانهاي تحت كنترل فرماندهي عمليات كربلا ۲ را روزانه حداقل با ۱٤ سورتي و حداكثر با ۲۰ سورتي پشتيباني نزديك مي‌نمايد.

پ ـ زير امر و جدا شده : پيوست الف (ليست عده‌ها)

ت ـ فرضيات :

(۱) در زمان اجراي طرح كليه نيروها برابر ليست عده‌ها در دسترس مي‌باشند.

(۲) در زمان اجراي تك در استعداد و گسترش نيروهاي درگير و تقويتي دشمن تغيير عمده‌اي به وجود نخواهد آمد.

(۳) نيروهاي متشكل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و نيروهاي بسيج مردمي به استعداد حداقل ۹۰۰۰ نفر (سه لشكر) تا پايان عمليات، هماهنگ با ساير يگانهاي ارتشي در عمليات شركت مي‌نمايند.

(٤) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران از (۲ ـ ر) تا خاتمه عمليات پوشش هوايي منطقه عمليات را برقرار و از دخالت هواپيماهاي دشمن در عمليات زميني يگانهاي خودي، جلوگيري مي‌نمايد.

(۵) دشمن در مدت عمليات از امكانات شيميايي استفاده نخواهد كرد.

(٦) دشمن قبل از تك ما اقدام به تك عمده در هيچكدام از مناطق عملياتي قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب نخواهد كرد.

۲ـ مأموريت :

فرماندهي عمليات كربلا ۲ در ساعت (س) روز (ر) به منظور انهدام دشمن در منطقه عمومي دزفول تك نموده ارتفاعات عين‌خوش، علي‌گره‌زد، ابوصليبي‌خات و رادار، تنگ رقابيه و ارتفاعات غرب چنانه را تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايد و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به سمت غرب جهت تأمين خط مرز ادامه دهد.

Ď ـ اجرا :

الف ـ تدبير عمليات : (نقشه شماره۳)

(۱) مانور :

فرماندهي عمليات كربلا ۲ با قرارگاههاي قدس، نصر، فجر و فتح با استفاده از تاريكي شب تك نموده هدفهاي[1] استقلال، آزادي، توفيق، پيروز، ظفر، تنگ رقابيه، خط سبز و هدف فتح را تأمين و در امتداد خط سرخ پدافند مي‌نمايد.

قرارگاه قدس در شمال، ابتدا هدف استقلال و معبر ابوغريب را تأمين و از ورود دشمن از سمت جنوب شرقي به منطقه دشت عباس جلوگيري نموده، سپس در امتداد خط سرخ پدافند مي‌نمايد.

قرارگاه نصر در شمال شرقي، ابتدا هدفهاي توفيق و آزادي را تأمين، سپس با ادامه تك مقاومتهاي باقيمانده را در منطقه منهدم و در امتداد خط سرخ پدافند مي‌نمايد.

قرارگاه فجر در مشرق، ابتدا هدف پيروز را تأمين، سپس با ادامه تك هدف ظفر را تصرف و احتياط فرماندهي عمليات كربلا ۲ را تشكيل مي‌دهد.

قرارگاه فتح در جنوk شرقي، ابتدا تنگ رقابيه و خط سبز را تأمين، سپ 5 با ادامه تك هدف فتح را تصرف و در امتداد خط سرٹا پدافند مي‌نمايد.

تيپ ۳۷ زرهي احتياط فرماندهي عمليات كربلا ۲ را در منطقه جنوب تشكيل مي‌دهد.

(۲) آتش :

آتش تهيه به مدت ۲۰ دقيقه طرح‌ريزي و در صورت كشف تك، بنا به دستور در منطقه مورد درخواست اجرا مي‌گردد. (پيوست ت، طرح آتش پشتيباني)

(الف) هوايي : تقدم پشتيباني نزديك هوايي به ترتيب با قرارگاههاي فتح، قدس، فجر و نصر خواهد بود. ضميمه ۱ (آتش پشتيباني هوايي) به پيوست ت (طرح پشتيباني آتش)

(ب) توپخانه صحرايي : تقدم به ترتيب با قرارگاههاي فجر، فتح و قدس خواهد بود. ضميمه ۲ (آتش پشتيباني توپخانه) به پيوست ت (طرح پشتيباني آتش)

(پ) توپخانه پدافند هوايي : تقدم حفاظت به يگانهاي در خط و توپخانه اختصاص داده شود.

ب ـ قرارگاه قدس

(۱) هدف استقلال و معبر ابوغريب را تأمين نماييد.

به خاطر توجه خوانندگان محترم اسامي محل هدفها در روي زمين آورده مي‌شود.

۱ـ هدف استقلال: عين خوش

۲ـ هدف آزادي: تپه علي گره‌زد

۳ـ هدف توفيق: تپه شاوريه

٤ـ هدف پيروز: تپه‌هاي ابوصليبي‌خات (سايت ٤و٥ رادار)

٥ـ هدف ظفر: شمال شرقي واوي

٦ـ خط سبز: حد فاصل كوه رقابيه و تپه برقازه

۷ـ خط سرخ: خط ارتفاعات برقازه ـ تينه، غرب عين‌خوش و كوه مله

۸ـ هدف فتح: تپه برقازه

(۲) از ورود دشمن از سمت جنوب شرقي به منطقه دشت عباس جلوگيري كنيد.
(۳) پس از تأمين هدفها در امتداد خط سرخ پدافند نماييد.

پ ـ قرارگاه نصر

(۱) از ساعت (۲ ـ س) گردان ۱۵۱ پياده را رها و در محل استقرار زير امر قرارگاه فجر قرار دهيد.
(۲) هدفهاي آزادي و توفيق را تأمين نماييد.
(۳) به عبور يگانهاي تحت كنترل قرارگاه فجر كمك نماييد.
(٤) احتياط خود را با اجازه اين قرارگاه به كار بريد.
(٥) پس از تأمين هدفهاي واگذاري با ادامه تك مقاومتهاي باقيمانده دشمن را در منطقه مربوطه منهدم و در امتداد خط سرخ پدافند نماييد.
(٦) آماده باشيد بنا به دستور در تأمين هدف ظفر به قرارگاه فجر كمك نماييد.

ت ـ قرارگاه فجر

(۱) از ساعت (۲ ـ س) گردان ۱۵۱ پياده را در محل استقرار زير امر بگيريد.
(۲) هدف پيروز را تأمين نماييد.
(۳) آماده باشيد به عبور از خط يگانهايي از قرارگاه فتح كمك نماييد.
(٤) آماده باشيد همزمان با رسيدن عناصر مقدم قرارگاه فتح به حوالي چنانه بنا به دستور تك را به سمت باختر به منظور تأمين هدف ظفر ادامه دهيد.
(٥) آماده باشيد بنا به دستور پس از تأمين هدف ظفر در احتياط فرماندهي عمليات كربلا ۲ قرار گيريد.

ث ـ قرارگاه فتح

تنگ رقابيه و خط سبز را تأمين نماييد.

(Č) آماده باشيد بنا به دستور از معابر موجود در منطقه واگذاري، يا از ميان عناصر تحت كنترل قرارگاه فجر در امتداد تپه č۲ċ (۲ď ـ Đđ)، تپه (đċ ـ ۲۲) ČĎđ، سندال (ČĚ ـ đČ) و چنانه تك را ادامه داده هدف فتح را تصرف و سپ 5 در امتداد خط سرU پدافند نماييد.

(۲) آماده باشيد بنا به دستور تيپ ĎĒ زرهي را در كنترل عملياتي بگيريد.

ج ـ سپاه پاسداران انقلاب اسلامي خوزستان

(۱) با دريافت اين طرح فرماندهان لشكر و تيپهاي سپاه پاسداران با فرماندهان لشكرهاي ارتش جمهوري اسلامي ايران كماكان برابر آخرين هماهنگيها تماس دائم برقرار و نسبت به تكميل سازماندهي نيروها، شناسايي و طرح‌ريزي مشترك عمليات اقدام نمايند.
(۲) از كاربرد نيروهاي زرهي و مكانيزه سپاه پاسداران به منظور فريب دشمن نيز حداكثر استفاده به عمل آيد.

ş ـ توپخانه

(۱) توپخانه صحرايي

(الف) گروه ۳۳ توپخانه

((۱)) قرارگاه گروه به عنوان قرارگاه توپخانه فرماندهي عمليات كربلا ۲ انجام وظيفه نموده مركز هماهنگي پشتيباني آتش را دايز و اداره مي‌نمايد.

((۲)) آتشبار يكم گردان ۳۷٦ توپخانه كاتيوشا ۱۲۲ مم تقويت آتش توپخانه قرارگاه نصر بنا به دستور عمل كلي.

((۳)) گردان ۳٤۳ توپخانه ۱۳۰ مم تقويت آتش توپخانه قرارگاه فجر بنا به دستور عمل كلي تقويت آتش توپخانه قرارگاه فتح.
((٤)) آتشبار دوم گردان ۳۷٦ توپخانه كاتيوشا ۱۲۲ مم تقويت آتش توپخانه قرارگاه فجر بنا به دستور عمل كلي تقويت آتش توپخانه قرارگاه فتح.
((٥)) گردان ۳۰٥ توپخانه ۱۳۰ مم تقويت آتش توپخانه قرارگاه فتح .
((٦)) آتشبار دوم گردان ۳۷۲ توپخانه كاتيوشا ۱۲۲ مم تقويت آتش توپخانه قرارگاه فتح.
((۷)) گردان ۳٤۲ توپخانه ۱۳۰ مم عمل كلي.
((۸)) آتشبار توپخانه ۱۷٥ مم از گردان ۳۸۷ توپخانه عمل كلي.
((۹)) آتشبار توپخانه ۱۷٥ مم از گردان ۳۸۸ توپخانه عمل كلي.
(ب) آتشبار مستقل ۳٦۳ توپخانه ۱۳۰ مم در كنترل عملياتي قرارگاه قدس.
(پ) آتشبار يكم گردان ۳۹۹ توپخانه ۱۳۰ مم در كنترل عملياتي قرارگاه قدس.
(ت) آتشبار يكم گردان ۳۷۲ توپخانه كاتيوشا ۱۲۲ مم در كنترل عملياتي قرارگاه قدس.
(ث) آتشبار ۲۰۳ مم از گروه ۱۱ توپخانه در كنترل عملياتي قرارگاه قدس.
(۲) توپخانه پدافند هوايي : تقدم حفاظت به يگانهاي مانوري در خط و توپخانه‌ها داده شود.
(۳) پيوست ت (طرح پشتيباني آتش)

ح ـ هوانيروز . پيوست ث (هوانيروز)

خ ـ مهندسي . پيوست ج مهندسي

د ـ احتياط

(۱) تيپ ۳۷ زرهي : آماده باشيد در تقدم يك به منظور كمك در تأمين هدف فتح در كنترل عملياتي قرارگاه فتح قرار گيريد.
(۲) احتياط قرارگاه نصر (تيپ ٤ زرهي)

ذ ـ دستورات هماهنگي

(۱) اين طرح به محض دريافت براي طرح‌ريزي معتبر بوده و بنا به دستور قابل اجرا مي‌باشد.
(۲) ساعت (س) روز (ر) بعداً اعلام خواهد شد.
(۳) اجراي شناساييها نبايد در وضع عادي منطقه تغييراتي حاصل نمايد.
(٤) پس از دريافت اين طرح فرماندهان لشكر و تيپهاي مستقل تماس خود را با فرماندهان عملياتي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي خوزستان حفآ و نسبت به سازماندهي نيروهاي تك‌ور، شناساييها و طرح‌ريزيها مشتركاً اقدام نمايند.
(٥) از لحظه استقرار نيروهاي سپاه و بسيج مردمي در كنار نيروهاي ارتشي، حداكثر هماهنگي و همكاري در امر آموزش، سازماندهي و شناسايي به عمل آيد.
(٦) تقسيم وظايف بين عناصر متشكله نيروهاي رزمنده ارتش و سپاه به نحوي مشخDŽ و هماهنگ گردد كه هر عنصر مركب (نيروهاي ادغام شده) از وحدت فرماندهي بهره‌مند گردند.
(۷) به حفاظت اطلاعات توجه مخصوص مبذول و از دستيابي پرسنل غير مسئول قبل، در حين طرح ريزي و در خلال عمليات شديداً جلوگيري شود.
(۸) در جلسات توجيهي و شناساييها از افشاي نام و قصد طرح شديداً خودداري شود.
(۹) يگانها طرح عملياتي خود را بر مبناي اين طرح تهيه و با پيوستها و ضمائم مربوطه حداكثر ظرف مدت پنج روز پس از دريافت اين طرح جهت تصويب به اين قرارگاه ارسال نمايند.

(١٠)يگانها نسبت به افزايش قدرت جسماني و همچنين تكميل آموزش پرسنل توجه ويژه مبذول دارند.
(١١)يگانها عمليات خود را به نحوي طرح‌ريزي نمايند كه در هر مرحله احتياط مناسبي را در خلال عمليات در اختيار داشته باشند.
(١٢)يگانها در مورد كاربرد مواد شيميايي توسط دشمن پيش‌بيني لازم را به عمل آورند و در فرصتي كه در اختيار دارند آموزشهاي كافي به پرسنل داده شود.
(١٣)كليه مكاتبات مربوط به طرح به عنوان فرماندهي عمليات كربلا ٢ انجام و به قرارگاه مقدم نزاجا (اهواز) ارسال شود و پس از افتتاح قرارگاه فرماندهي عمليات كربلا ٢ مستقيماً به دزفول ارسال گردد.
(١٤)يگانها، رسيدن و عبور خود را از خطوط خيز در منطقه مربوطه گزارش نمايند.
(١٥)حفاظ مواضع پدافندي فعلي تا تحكيم هدفها مورد نظر مي‌باشد.
(١٦)يگانها با اسرا رفتار اسلامي داشته باشند.
(١٧)يگانهاي عبور كننده و عبور شونده هماهنگيهاي لازم را قبلاً انجام دهند.

ﺩ ـ خدمات و پشتيباني . پيوست ş (خدمات پشتيباني)

Ð ـ فرماندهي و مخابرات :

الف ـ مخابرات

(١) پيوست ح (مخابرات و الكترونيك)
(٢) دستور كار مخابرات جاري

ب ـ فرماندهي

(١) اين عمليات از قرارگاه كربلا ٢ (قرارگاه تاكتيكي مشترك نزاجا و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي) هدايت مي‌گردد با توجه به اينكه :
(الف) رهبر حقيقي اين عمليات سرنوشت ساز همچنان به عهده حضرت ولي عصر (عج) مي‌باشد كه براي حفظ وحدت فرماندهي مسئوليت فرماندهي و هدايت عمليات را با توكل به خدا شخصاً به عهده مي‌گيرم.
(ب) چون جنگ و رزم ما در راه الله است پيروزي آن به نام (الله) و رزمندگان اسلام به ثبت مي‌رسد. (انشاء الله)
(پ) اولين برنامه ما بعد از پيروزي، مراسم شكرگزاري همه رزمندگان اسلام است در درگاه خداوند متعال.
(٢) پاسگاه فرماندهي اصلي در شروع عمليات در پادگان دزفول مي‌باشد.
(٣) محل پاسگاه فرماندهي يدكي متعاقباً اعلام خواهد شد.
(٤) پاسگاه فرماندهي تاكتيكي در قرارگاه فتح مي‌باشد.
(٥) تغييرات پاسگاه فرماندهي در آينده اعلام مي‌گردد.
(٦) يگانها محل پاسگاه فرماندهي خود را گزارش نمايند.

رسيد اطلاع دهيد.

ف نزاجا سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي

گروه طرح‌ريزي كربلا٢
١ـ سرهنگ پياده ستاد محسن شاهان بهبهاني
٢ـ سرهنگ تويخانه ستاد نصرت‌الله معين وزيري

۳ـ سرهنگ زرهي ستاد علي موسوي زادگان

پيوستها :

حذف شده

****

صدور Ăرح عملياتي سپاه پاسداران انقلاk اسلامي

در پي جلسه مشترك روز جمعه ۶۰/۱۱/۳۰ كه با شركت فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و فرماندهي كل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و ساير مسئولين عملياتي و اطلاعاتي سپاه پاسداران و صدور طرح عملياتي تجديد نظرشده كربلا۲، سپاه پاسداران انقلاب اسلامي نيز طرح عملياتي خود را تهيه و به قرارگاه كربلا۲ ارسال نمود كه در صفحات بعد از نظرتان مي‌گذرد.

بايد توجه داشت كه طرح عملياتي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي بر مبناي آخرين هماهنگيهاي انجام شده و با فرم ديگري تهيه شده بود اما با طرح عملياتي كه توسط افسران طراح عمليات كربلا۲ تهيه شده بود، هماهنگي كامل داشت.

روند شكل‌گيري قرارگاه فتح / ۱۳۹

Ǎرح عملياتي سپاه پاسداران انقلاk اسلامي

«بسم الله الرحمن الرحيم»

طرح عملياتي كربلا ۲
مدرك : نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ سرخه‌نادري ـ دچه ـ چنانه ـ شوش

č ـ مأموريت :

نيروهاي مسلح جمهوري اسلامي ايران متشكل از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و ارتش جمهوري اسلامي ايران مأموريت دارند تا در ساعت (س) روز (ر) منطقه غرب رودخانه كرخه (جسرنادري) و غرب شوش دانيال تك گسترده نموده و ضمن انهدام دشمن و تصرف اهداف رادار، دوسلك، تنگ رقابيه، تپه‌هاي علي‌گره‌زد و عين‌خوش در دو منطقه دوسلك ـ عين‌خوش پدافند نمايند. مسئوليت سرزميني منطقه و پدافند پس از عمليات با يگانهاي ارتش جمهوري اسلامي ايران خواهد بود.

۲ـ اهداف :

در پي پيشبرد اهداف انقلاب اسلامي در امر جنگ تحميلي رژيم مزدور عراق عليه انقلاب اسلامي ايران پس از پيروزيهاي دو طرح گذشته حضرت ثامن الائمه در منطقه آبادان و طرح كربلا ۱ (طريق‌القدس) در منطقه بستان و غرب سوسنگرد، ادامه اين حركت گسترده با تلاش وسيع‌تري در منطقه دزفول و شوش دانيال دنبال مي‌گردد. جهت تك گسترده در اين منطقه اهداف ذيل بيان مي‌گردد :

الف ـ انهدام نيروي دشمن به استعداد حدود ۳ لشكر زرهي ـ مكانيزه ـ پياده
ب ـ آزادسازي منطقه‌اي به وسعت ۱۴۰۰ كيلومتر مربع و روستاهاي آن.
پ ـ خارč شدن شهرهاي دزفول ـ شوش ـ انديمشك ـ هفت تپه ـ پايگاه چهارم شكاري ـ پادگان تيپ ۲ زرهي لشكر۹۲ در دزفول و راه‌آهن سراسري از برد توپخانه دشمن، استفاده از جاده سراسري اهواز ـ انديمشك براي عموم مردم.
ت ـ تصرف مناطق استراتژيك ـ نظامي ـ مواضع نظامي عين‌خوش و ارتفاعات عين‌خوش ـ رقابيه و رادار (ابوصليبي‌خات)
ث ـ تصرف چاههاي نفتي منطقه ابوغريب و نزديك شدن به حوضچه‌هاي نفتي سميده.
č ـ صرفه‌جويي در به كارگيري نيروها پس از تشكيل خط پدافندي ـ رقابيه ـ دوسلك ـ عين‌خوش نسبت به وضع موجود.
ş ـ رفع مشكل جنگ‌زدگان شهرهاي دزفول ـ انديمشك ـ شوش ـ هفت تپه و روستاهاي منطقه از عهده دولت جمهوري اسلامي.

Ď ـ سازمان رزمي :

لشكر ۱ شامل :
تيپ ۷ دزفول فرمانده رئوفي
تيپ ۱۴ اصفهان فرمانده خرازي
تيپ ۲۷ قدس فرمانده رداني
گردان ۱ مهندسي سپاه پاسداران
لشكر ۳ پياده شامل :
تيپ ۸ نجف فرمانده كاظمي
تيپ ۱۷ قم فرمانده مرتضي صفاري

تيپ ٢٥ كربلا فرمانده مرتضي قرباني
گردان ٣ مهندسي سپاه پاسداران
لشكر ٥ احتياط شامل :
تيپ ٩ احتياط
تيپ ١٥ احتياط

تذكر : تيپهاي فوق به طور كامل به استعداد سه گردان تك‌ور و يك گردان احتياط محلي سازمان خواهند داشت.

d" ـ وضعيت :

الف ـ نيروهاي دشمن :

(١) برآورد اطلاعاتي توسط اطلاعات عمليات منطقه ٨ و ركن ٢ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب تهيه مي‌گردد. برآورد اطلاعاتي به همراه كالك وضعيت نيروهاي دشمن خواهد بود.

(٢) به گزارشات نوبه‌اي اطلاعات عمليات سپاه پاسداران منطقه ٨ و قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب مراجعه شود.

مقدمه

به علت اينكه در هماهنگيهاي قبلي تعيين گرديد كه سپاه پاسداران انقلاب اسلامي طرح كلي خود را در حد يك سپاه (سه لشكر) تهيه نمايد و ارتش نيز طرح خود را آماده نمايد، لذا در اين طرح سپاه فقط مانور نيروهاي خود را تشريح نموده و قطعاً براي حصول تصرف اهداف فوق بايد نيروهاي تك‌ور پياده ارتش جمهوري اسلامي را نيز به اين مانور اضافه كرد و در مورد استعداد نيروهاي زرهي لازم براي عمليات نيز مانور زرهي گفته شده در اين طرح با توجه به امكانات مختصري است كه در اختيار برادران پاسدار مي‌باشد.

مانور

جهت تعيين مانور منطقه را مي‌توان به دو بخش تقسيم كرد :

١ـ منطقه غرب رودخانه كرخه (جسر نادري) از منطقه صالح مشطط به مختصات (٧٦-٣١) نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ سرخه‌نادري تا كوههاي ابوغريب به مختصات (٧٤-٦٩) نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ دچه كه تپه علي‌گره‌زد ـ امامزاده عباس و جاده دزفول ـ دهلران را شامل مي‌شود. در اين منطقه لشكر١ پياده سپاه پاسداران انقلاب اسلامي عمل خواهد كرد.

٢ـ منطقه غرب شوش از منطقه صالح مشطط به مختصات (٧٦-٣١) نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ سرخه‌نادري تا كوههاي ابوغريب به مختصات (٧٤-٦٩) نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ دچه كه مناطق ملحه ـ انگوش ـ شليبه ـ شلش ـ رقابيه را شامل مي‌شود. در اين منطقه لشكر٣ سپاه پاسداران انقلاب اسلامي عمل خواهد كرد.

الف ـ مانور منطقه غرب رودخانه كرخه (جسر نادري) : اين منطقه را از لحا آ نيروي دشمن و موقعيت طبيعي مي‌توان به سه بخش تقسيم كرد :

(١) سه‌راهي قهوه‌خانه حد فاصل خاكريز خط مقدم كرخه (هندلي شرقي) از شمال شرقي و تپه چشمه از غرب و روستاهاي سرخه از جنوب شرقي و كوت‌گاپون از غرب.

نيروي مختصري از دو كناره غربي كرخه از شمال و جنوب به نيروي در خط تك مي‌كنند و دو نيرو نيز از كوت‌گاپون و تپه چشمه به عمق اين بخش تك خواهند كرد و در نقطه (٨٣-٢٨) نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ سرخه نادري روي جاده آسفالته دزفول ـ دهلران تلاقي خواهند داشت.

اين بخش مأموريت تيپ ٧ لشكر ١ سپاه مي‌باشد.

(٢) بخش تپه‌هاي بلتا و ارتفاعات علي‌گره‌زد و تويخانه‌هاي موجود در جنوب آن كه تپه ٣٥٠ نيز در آن بخش قرار مي‌گيرد. اين بخش مربوط به تيپ ١٤ پياده لشكر ١ سپاه پاسداران مي‌باشد.
باقيمانده نيروها پس از تك به مواضع تپه‌هاي بلتا و مواضع علي‌گره‌زد با كمك يك گردان نيروي احتياط محلي مأموريت را به سمت تويخانه‌هاي موجود در جنوب علي‌گره‌زد ادامه خواهند داد.

(٣) بخش گتاره، شيخ گويم تا عين‌خوش. اين بخش منطقه مأموريت تيپ ٢٧ پياده لشكر ١ سپاه پاسداران مي‌باشد. اين نيرو پس از تصرف مواضع عين‌خوش مسئوليت پدافند از تپه‌هاي عين‌خوش تا دو كيلومتري شمال جاده آسفالته در كنار پل چيخواب را به عهده دارد. مسئوليت تأمين جاده شمالي ارتفاعات ابوغريب با اين نيروها خواهد بود.

تذكر :

ëزم به تذكر است كه نيروهاي تيپ ٢Ē پياده پ 5 از اعلام موفقيت در اجراي مأموريت توسط تيپ ČđّŸ پياده وارد عمل خواهند شد، يعني واحدهاي تك‌ور به منطقه عين‌خو p پ 5 از اينكه اĂمينان حاصل كردند نيروهاي تك‌ور به منطقه علي‌گره‌زد موفق به انهدام دشمن شده و يا حداقل قطعاً دشمن را منهدم خواهند كرد، مأموريت خود را آغاز خواهند كرد.

مانور منطقه غرk شو p :

اين منطقه نيز به لحا آ مواضع طبيعي و اهداف نظامي به سه بخش تقسيم مي‌گردد. جهت رسيدن به هدف تپه‌هاي رادار (ابوصليبي‌خات) دو تلاش اصلي صورت خواهد گرفت. يك نيرو از شمال شرقي اين ارتفاعات يعني از محور ملحه و ديگري از جنوب شرقي اين ارتفاعات يعني از محور شلش و بخش سوم تك از محور تپه ١٢٠ و جنوب آن به سمت دوسلك خواهد بود.

(١) بخش ملحه و زعن و شلييه به سمت رادار : براي تك و انهدام نيروهاي دشمن در خط مقدم و تصرف ارتفاعات ابوصليبي‌خات يك هجوم اصلي از سمت ملحه در جهت جنوب غربي به طرف رادار صورت مي‌گيرد كه محور اصلي آن جاده آسفالته رادار خواهد بود. مسئوليت عمليات اين منطقه با تيپ ٨ لشكر ٣ خواهد بود.

(٢) بخش شلييه، انگوش، شلش : با توجه به استعداد قابل توجه مأموريت اين تيپ به طور كلي انهدام نيروهاي موجود دشمن در غرب شوش و شرق تپه‌هاي ابوصليبي‌خات خواهد بود. مسئوليت عمليات اين منطقه با تيپ ١٧ پياده لشكر ٣ سپاه پاسداران خواهد بود.

(٣) منطقه عمومي شلش : جهت تأمين راست نيرويي كه به سمت دوسلك تك خواهد نمود و همچنين تأمين بخش جنوبي ارتفاعات ابوصليبي‌خات و قطع و تصرف جاده رادار ـ دوسلك تلاشي به استعداد حدود دو گردان پياده بايد صورت گيرد كه براي اين تلاش از سوي سپاه پاسداران نيرويي براي ادغام با ارتش جمهوري اسلامي تعيين نگرديده است.

(٤) بخش تپه ١٢٠، سندال، شمال لخيضر به طرف دوسلك : اين بخش از مهمترين محورهاي هجوم مي‌باشد كه از اين محور پس از شكستن خط مقدم تپه ١٢٠ و جنوب آن تلاش به دو قسمت خواهد شد، يكي به موازات كوه رقابيه به طرف دوسلك و ديگر به طرف ٥ كيلومتري شرق دوسلك يعني تصرف جاده دوسلك رادار و با استفاده از اين جاده ادامه پيشروي به سمت دوسلك، تلاش هر دو نيرو، تصرف دوسلك و به خصوص مواضع نظامي موجود در دو كيلومتري جنوب آن و پدافند در اين منطقه مي‌باشد. اين منطقه به عهده تيپ ٢٥ پياده سپاه مي‌باشد. اين تيپ نيز مأموريت خود را پس از حصول اطمينان از موفقيت مأموريت تيپ ١٧ پياده آغاز خواهد نمود.

احتياNj

در اين طرح لشكر ٥ پياده سپاه پاسداران با دو تيپ پياده در احتياط خواهد بود كه تيپ ٩ احتياط لشكر ١ پياده و تيپ ١٥ احتياط لشكر ٣ پياده خواهد بود.

مانور زرهي و مكانيزه

نظر به گسترش منطقه و پراكندگي دشمن لازم است حداكثر امكانات زرهي و مكانيزه موجود جهت اين طرح بسيج شوند.

غرب رودخانه كرخه (جسر نادري)

در اين محور ذيل به نيروهاي مكانيزه و زرهي احتياج دارد.

(۱) بخش بلتا، علي‌گره‌زد : با توجه به اينكه نيروها پس از انهدام دشمن در ارتفاعات علي‌گره‌زد لازم است حركت خود را به سمت جنوب براي تصرف تويخانه‌هاي دشمن و به سمت غرب براي كمك به نيروهاي عين‌خوش ادامه دهند، حداقل به يك گردان مكانيزه و يك گردان تانك احتياج دارد.

(۲) بخش عين‌خوش : از آنجا كه عين‌خوش هدف نهايي آخر مي‌باشد و پدافند در اين منطقه انجام خواهد شد و امكان و زمينه پاتك دشمن نيز زياد است و حتي اگر نيرويي از دشمن بخواهد فرار كند در منطقه عين‌خوش درگير خواهد شد، نيروهاي زرهي و مكانيزه حداقل به استعداد يك تيپ زرهي به اضافه دو گردان مكانيزه ضروري است.

غرب شوش :

در محور غرب شوش تلاش زرهي در دو بخش صورت مي‌گيرد :

(۱) بخش انگوش، شلش به رادار : جهت تصرف ارتفاعات رادار يك تلاش زرهي بايد با استعداد حداقل يك گردان تانك و يك گردان مكانيزه صورت گيرد.

(۲) بخش دوسلك : در منطقه غرب شوش هدف نهايي دوسلك مي باشد و با توجه به بعد بسيار طولاني خط مقدم به هدف كه بيست كيلومتر بالاً مي شود ، بيشترين تلاش زرهي بايد در اين محور به كار گرفته شود و حداقل يك تيپ زرهي قطعاً در وهله اول وارد عمل شود و دو گردان مكانيزه نيز پشتيباني نيرو رساني را به عهده بگيرد.

احتياج :

جهت دو منطقه پدافندي عين خوش و دوسلك حداقل يك تيپ زرهي احتياج محلي فعال در آخر بايد پيش بيني كرد.

صدور دستورات تكميلي سپاه پاسداران انقلاki اسلامي

هر چه زمان به جلو مي‌رفت يگانهاي عمل كننده در تمام رده‌ها در رفع نواقDŽ و معايب خود شتاب بيشتري مي‌دادند و براي آمادگي هر چه بهتر خود تلاش مي‌كردند، ستادها نيز جهت كامل كردن طرحهاي عملياتي دستورات تكميلي صادر مي‌نمودند.

با توجه به اينكه نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران از مدتها قبل سازمان رزمي خود را مشخDŽ و در طرح عملياتي شماره ١ كربلا٢ و تكميل كردن آن توسط دستورات بعدي مشخDŽ كرده بود. در تاريخ ٦٠/١٢/٢١ سپاه پاسداران انقلاب اسلامي نيز طي دو نامه جداگانه به شماره‌هاي ١٢٥- ٥ و ١٢٦- ٥ با عنوانهاي «برسيم كلي از وضعيت سازمان سپاه پاسداران در منطقه عملياتي دزفول» و «به پيوست سازمان رزمي چهار قرارگاه قدس، فجر، نصر و فتح ارسال مي‌گردد» سازمان رزمي و اسامي فرماندهان و مسئولين قرارگاهها و يگانهاي عمده خود را اعلام نمود كه در اينجا به قسمتهايي از اين دو امريه كه مربوط به قرارگاه فتح مي‌شود از نظر شما خوانندگان محترم مي‌گذرد.

شماره : ١٢٥- ٥
از : قرارگاه مركزي (كربلا) سپاه پاسداران تاريخ : ٦٠/١٢/٢١
به : قرارگاه هاي چهارگانه لشكري – سپاه منطقه ٨ – ق كربلا نزاجا
موضوع :ترسيم كلي از وضعيت سازمان سپاه پاسداران در منطقه عملياتي دزفول

سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در منطقه عملياتي ياد شده داراي ٥ قرارگاه مي‌باشد كه يك قرارگاه آن مركزي (كربلا) بوده و تحت همين نام اوامر آن صادر مي شود و چهارتاي ديگر قرارگاه هاي لشكري به ترتيب (فتح ، قدس ، نصر و فجر) مي باشد .

تركيب سازمان :

١ـ قرارگاه مركزي :

مسئوليت : فرماندهي كل سپاه پاسداران برادر محسن رضايي
جانشين : قائم مقام سپاه پاسداران برادر علي شمخاني
حق امضاء :مسئول ستاد قرارگاه مركزي برادر حسين علايي
نيروهاي تحت امر : قرارگاه هاي چهارگانه لشكري
الف ـ قرارگاه فتح ب ـ قرارگاه قدس ج ـ قرارگاه قدس د ـ قرارگاه فجر

حيطه سازماني:

قدرت عمل در چهارچوب وظايف فرماندهي كل سپاه پاسداران مي‌باشد. كليه نيروهاي تحت امر موظف به اجـراي اوامـر صادره از اين قرارگاه مي‌باشند. سازمانها و ادارات دولتي در سطح منطقه، قرارگاه مركزي را در حد سـتاد مركـزي سـپاه پاسداران انقلاب اسلامي خواهند دانست.

٢ـ قرارگاه لشكري فتح :

در منطقه عملياتي ياد شده داراي سه قرارگاه در تحت امر مي‌باشد و اوامر خود را تحت نام قرارگاه فتح به قرارگاههاي تيپهاي تحـت امر صادر مي نمايد .

تركيب سازماني :

مسئوليت : برادر رحيم صفوي[١]
جانشين : برادر رشيد عليnور[٢]
حق امضاء : برادر محمد باقري و برادر كنعاني و برادر عبدي
نيروهاي تحت امر : قرارگاه هاي تيپ هاي سه گانه
الف ـ قرارگاه تيپ ٨ نجف اشرف مسئول : برادر احمد كاظمي[٣]
ب ـ قرارگاه تيپ ٢٥ كربلا مسئول : برادر مرتضي قرباني
ج ـ قرارگاه تيپ ٤٦ فجر مسئول : برادر عساكره

١ـ سردار سرلشكر رحيم صفوي در حال حاضر فرماندهي كل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي را عهده‌دار مي‌باشد.

٢ـ سردار سرلشكر رشيد عليnور در حال حاضر در سمت جانشين ستاد فرماندهي كل قوا مشغول انجام وظيفه مي‌باشد.

٣ـ برادر احمد كاظمي در دي ماه سال ١٣٨٤ با درجه سرتيپي در حاليكه فرماندهي نيروي زميني سپاه پاسداران انقلاب اسلامي را عهده‌دار بود همراه با تعدادي از فرماندهان و معاونتهاي ستاد نيروي زميني سپاه پاسداران در اثر سقوط هواپيما در منطقه آذربايجان غربي به فيض شهادت نائل گرديد.

٣ـ قرارگاه لشكري فجر :
* * * * * *

٤ـ قرارگاه لشكري نصر :
* * * * * * *

٥ـ قرارگاه لشكري قدس :
* * * * * * * *

گيرندگان :
* * * *

ف كل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي محسن رضايي[1]

١ـ در حال حاضر با درجه سرلشكري در سمت دبيري مجمع تشخيصDŽ مصلحت نظام مشغول انجام وظيفه مي‌باشند.

به : ف نزاجا قرارگاه كربلا ٢ شماره: ١٢٦- ٥
از : قرارگاه مركزي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در جنوب تاريخ: ٦٠/١٢/٢١

به پيوست سازمان رزمي چهار قرارگاه قدس ، نصر ، فجر ، فتح ارسال مي گردد .

ف كل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي محسن رضايي
از طرف رحيم صفوي

١ـ قرارگاه قدس :
* * * * * *

٢- قرارگاه نصر :
* * * * * *

٣- قرارگاه فجر :
* * * * * *

٤- قرارگاه فتح :
الف ـ تيپ ٢٥ كربلا
(١) ٧ گردان پياده
(٢) گروه رزمي امام مهدي (عج)
(٣) يك گردان مكانيزه
(٤) يك گروهان تانك
(٥) واحد بهداري تيپ
(٦) دسته مهندسي تخريب
(٧) دسته ماشين آلات سنگين
ب ـ تيپ ٤٦ فجر
(١) ٥ گردان پياده
(٢) دسته مهندسي تخريب
ج ـ تيپ ٨ نجف اشرف
(١) ٨ گردان پياده
(٢) يك گروهان مكانيزه
(٣) يك گروهان تانك
(٤) واحد بهداري تيپ
(٥) دسته مهندسي تخريب
(٦) دسته ماشين آلات سنگين

جلسه آمادگي براي عمليات

به دنبال صدور طرح عملياتي تجديد نظر شده كربلا ٢ همراه با پيوستهاي مربوطه و انجام جابجاييها و تلاش يگانها جهت آماده شدن اجراي عمليات كربلا ٢ در مورخه ٦٠/١٢/٢٠ جلسه‌اي با حضور فرماندهي نيروي زميني در قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب، با شركت افسران ستاد و تعدادي از فرماندهان يگانها تشكيل و مواردي كه براي آمادگي هر چه بيشتر يگانها در عمليات كربلا ٢ لازم بود مورد بحث و بررسي قرار گرفت و در پايان موارد مورد لزوم هر چهار قرارگاه به طور تفكيك مشخDŽ و در تاريخ ٦٠/١٢/٢١ طي امريه شماره ٩٣ ـ ١١ ـ ٣٠٠١ با عنوان « آمادگي براي عمليات كربلا ٢» صادر گرديد. كه از نظر اهميت، موارد مربوط به قرارگاه فتح و هوانيروز در صفحه بعد آمده است.

بسمه تعالي

اقدام سريع

از : ق م نزاجا در جنوب (ر ٣) شماره : ٩٣-١١-٣٠٠١

به : گيرندگان مراجعه شود تاريخ : ٦٠/١٢/٢١

موضوع : آمادگي براي عمليات كربلا ٢

بدين وسيله اقداماتي كه بايستي براي آمادگي آن يگان جهت اجراي عمليات كربلا ٢ به عمل آيد به شرح زيرين به پيوست ارسال دستور فرماييد مواردي كه مربوط به آن يگان است پيش بيني هاي لازم را در اسرع وقت معمول و هر گونه نارسايي را سريعاً گزارش نمايند .

ج ف نزاجا در ق م جنوب سرهنگ ستاد نياكي

از طرف سرهنگ ستاد رضا رضايي

گيرندگان :

١ـ فرمانده قرارگاه فتح (لشكر ٩٢ زرهي) به پيوست يك نسخه در يك برگ

٢ـ فرمانده قرارگاه فجر (لشكر ٧٧ پياده پيروز) به پيوست يك نسخه در يك برگ

٣ـ فرمانده قرارگاه نصر (لشكر ٢١ پياده حمزه) به پيوست يك نسخه در يك برگ

٤ـ فرمانده قرارگاه قدس به پيوست يك نسخه در دو برگ

٥ـ فرمانده قرارگاه هوانيروز به پيوست يك نسخه در يك برگ

قرارگاه كربلا
* * * * *

قرارگاه فتح

١ـ استقرار تيپهاي ١ و ٣ در منطقه
٢ـ استقرار قرارگاه تاكتيكي لشكر در جلو (قرارگاه فتح) و برقراري ارتباط با قرارگاه كربلا ٢ در دزفول
٣ـ استقرار كامل گروه رزمي سلمان و رها كردن گروهانهاي تانك لشكرهاي ٢١ و ٧٧
٤ـ جابجايي تويخانه‌هاي منطقه قرارگاه
٥ـ ادغام نيروهاي ارتش و سپاه و فرماندهي مشترك
٦ـ نصب يك پل در منطقه عبدالخان (در حوالي پل قبلي رقابيه)
٧ـ واگذاري نفربرهاي مورد نظر به سپاه پاسداران
٨ـ توزيع و حمل مهمات سهميه منطقه
٩ـ تعيين و آماده كردن پد براي هلي‌كوپترهاي كبري، شنوك و ٢١٤
١٠ـ برآورد مهمات و سوخت مورد نياز هوانيروز و انتقال آن به منطقه
١١ـ ارائه طرح مانور قرارگاه فتح
١٢ـ تهيه طرح پشتيباني نزديك هوايي
١٣ـ پيگيري فعاليتهاي انجام شده توسط تيپهاي ١ و ٣ پس از انجام مأموريت
١٤ـ ادغام تانكهاي سپاه و ارتش

قرارگاه نصر
* * * *

قرارگاه فجر
* * * *

قرارگاه قدس
* * * * *

هوانيروز

۱ـ تعيين محل و تهيه پد براي هلي‌كوپترهاي ۲۱٤ جهت حمل مجروحين در قرارگاههاي چهارگانه (فتح، فجر، نصر و قدس) و همچنين پشتيباني قرارگاههاي مذكور با هلي‌كوپتر جت رنجر به منظور انجام شناساييها.

۲ـ تعيين محل و تعيين پد براي هلي‌كوپترهاي كبري جهت پشتيباني تاكتيكي در قرارگاههاي فتح و قدس.

۳ـ تعيين محل و تهيه پد براي هلي‌كوپترهاي شنوك در قرارگاههاي فتح و قدس براي تخليه مجروحين و پشتيباني لجستيكي.

٤ـ برآورد مهمات و سوخت مورد نياز براي هلي‌كوپترها و انتقال آنها به مناطق ياد شده در بالا.

٥ـ پيش‌بيني و استقرار يك فروند هلي‌كوپتر به طور مداوم در جوار قرارگاه قدس براي ترابري فرمانده قرارگاه قدس به قرارگاه كربلا در صورت لزوم.

٦ـ ترابري پرسنل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي از دزفول به منطقه قرارگاه قدس با هلي‌كوپترهاي شنوك پس از هماهنگي با برادر حسن باقري.

۷ـ بررسي به منظور اعزام افسران ناظر مقدم با وسايل ارتباطي مطمئن به يگانهاي تكاور بنا به دستور.

اعلام زمان بازگشايي قرارگاه كربلا۲

در تاريخ ۱۳٦۰/۱۲/۲۳ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب طي امريه‌اي به شرح زير زمان بازگشايي قرارگاه تاكتيكي كربلا۲ را از ساعت ۲٤۰۰ روز ۲٤ اسفند ماه ۱۳٦۰ در پادگان تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي دزفول به يگانهاي ذي‌ربط اعلام نمود.

توجه: بايد در نظر داشت كه عملاً قرارگاه تاكتيكي در نزديكي خط آهن اهواز به انديمشك در مقابل شهرستان شوش با احداث دو سنگر و برقرار نمودن چند كانكس بازگشايي شد و باز هم در عمل اين قرارگاه تاكتيكي قرارگاه نصر بود كه عملاً بيشترين فعاليتهاي قرارگاه كربلا۲ در آن صورت مي‌گرفت.

بسمه تعالي

از: ق م نزاجا در جنوب (ر ۳) شماره ۱۰٦- ۱۱- ۳۰۰۱

به: گيرندگان مراجعه شود تاريخ ٦۰/۱۲/۲۳

۱- قرارگاه تاكتيكي كربلا ۲ از ساعت ۲٤۰۰، ۲٤ اسفندماه ۱۳٦۰ در پادگان تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي واقع در شهرستان دزفول مستقر و اقدامات مربوط به بررسي و تصويب طرحهاي عملياتي را در محل مزبور انجام خواهد داد.

۲- از ساعت ۲٤۰۰، ۲۹ اسفندماه ۱۳٦۰ قرارگاه يادشده در منطقه مسئوليت از چنگوله تا امتداد رشته ارتفاعات ميشداغ رسماً شروع به كار نموده و قرارگاههاي قدس، نصر، فجر، فتح و تي ۳۷ زرهي كليه مكاتبات عملياتي و اطلاعاتي خود را از طريق كربلا ۲ انجام خواهند داد.

ج ف نزاجا در ق م جنوب ـ سرهنگ ستاد نياكي

از طرف سرهنگ ستاد رضايي

گيرندگان:

۱- معاونت عمليات و اطلاعات نزاجا (مد عمليات)
۲- قرارگاه مقدم نزاجا در غرب (باختران)
۳- قرارگاه مركزي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در جنوب
٤- ف ل ۲۱ پياده حمزه
۵- ف ل ۷۷ پياده پيروز
٦- ف ل ۹۲ زرهي
۷- قرارگاه قدس
۸- ف تي ۳۷ زرهي

فصل سوّم: منطقه عمليات و نيروها

مشخصات منطقه عمليات

نيروهاي دشمن

نيروهاي خودي

مشخصات منطقه عمليات رقابيه

۱ـ حدود منطقه‌اي كه در اين قسمت از عمليات فتح‌المبين مورد بررسي قرار مي‌گيرد منطقه‌اي است كه شمال آن به تپه‌هاي ابوصليبي‌خات، چنانه و دوسلك، غرب آن به ارتفاعات رقابيه و برقازه، جنوب آن به تپه‌هاي رملي و صعب‌العبور شمال و شرق بستان و ارتفاعات ميشداغ، شرق آن به رودخانه غير قابل عبور كرخه محدود مي‌باشد. طول اين منطقه (شمال ـ جنوب) بيش از ٤٠ كيلومتر و عرض آن (غرب ـ شرق) ٢٠ كيلومتر و وسعت كلي آن ٨٠٠ كيلومتر مربع بود.

۲ـ آب و هوا : آب و هواي منطقه همانند آب و هواي خوزستان بوده، در تابستان ها گرم و خشك و در زمستان معتدل مي‌باشد، در بهار و تابستان هوا توأم با وزش بادهاي غبار آلود كه معمولاً از ساعت ١٠٠٠ الي ١٦٠٠ همراه با شنهاي روان كه سبب كم شدن ديد و ناراحتي مي‌شود و در بعضي مواقع به حدي است كه باز كردن دهان و چشم را با مشكل روبرو مي‌سازد.

سمت باد معمولاً از سمت غرب (عراق) به سمت شرق (ايران) در حال وزش مي‌باشد.

در فصل زمستان اغلب شبهاي سال هوا صاف و بدون باد مي‌باشد.

ميزان بارندگي چندان زياد نيست و در طول سال از چند بار و هر بار حداكثر از ٤٨ ساعت تجاوز نمي‌كند.

بارندگيها معمولاً به صورت رگبارهاي شديد كه موجب جاري شدن سيل و بسته شدن راههاي موجود در منطقه مي‌شود .

در زمان عمليات درجه حرارت بين ١٣ تا ٢٥ درجه سانتيگراد متغير است.

آغاز روشنايي حدود ٠٥٢٤ و پايان روشنايي حدود ساعت ١٩٢٠ مي‌باشد.

طلوع آفتاب ساعت ٠٦١٧ و غروب آفتاب ساعت ١٨٢٨، غروب ماه ساعت ٠٤٣٦ و طلوع ماه در ساعت ١٥٤٠ مي‌باشد.

۳ـ زمين : زمين منطقه از سه قسمت متمايز كوهستاني ، تپه ماهوري و دشت تشكيل شده است.

پس از عبور از عبدالخان به يك سري تپه ماهورهاي با ارتفاع كم برخورد مي‌كنيم تا به رودخانه كرخه مي‌رسيم، با عبور از كرخه به دشت صاف و هموار مي‌رسيم كه به دشت چهيلا و رقابيه معروف است تا به ارتفاعات رقابيه و تنگ رقابيه[1] مي‌رسيم و در ادامه حركت به سمت غرب به دشت صاف و هموار مي‌رسيم كه تا مرز ادامه دارد.

اما در سمت جنوب غربي آن به ارتفاعات غير قابل عبور ميشداغ برخورد مي‌كنيم كه حركات عرضي از آن بسيار مشكل و فقط منحصر به نفرات پياده مي‌باشد و عبور خودروها از جاده‌هايي كه بعداً احداث شد مقدور مي‌باشد (تنگ سعده يا زليجان) و در شمال منطقه هم ارتفاعات رقابيه، برقازه و چنانه قرار دارند كه حركات

۱ـ البته تنگ رقابيه اسم بي مسمائي است زيرا تنگي در آنجا به چشم نمي‌خورد و اين اشتباهي است كه قبل از جنگ در آن منطقه انعكاس يافته بود زيرا گنجايش مانور يك تيپ را به خوبي دارا مي‌باشد.

خودرويي متكي به جاده احداثي آن است اما پس از عبور از آن باز هم به دشت بازي مي‌رسيم كه تا مرز ادامه دارد.

سمت راست منطقه هم ادامه ارتفاعات رقابيه قرار دارد كه عبور از آن متكي به جاده احداثي آن بوده و حركات را به شدت كند مي‌كند و حركات شرقي ـ غربي را براي خودروهاي چرخدار و شني‌دار غير ممكن مي‌سازد.

الف ـ عوارلL طبيعي

(١) جنس زمين :

جنس زمين به جز در تپه‌ها و ارتفاعات كه صخره‌اي و سخت مي‌باشد بقيه از زمينهاي زراعي تشكيل شده كه تنها در مواقع بارندگي حركات را محدود مي‌كند.

(٢) برجستگيها :

به جز ارتفاعات رقابيه در سمت راست و ارتفاعات ميشداغ در سمت چپ منطقه عمليات كه حركات خودرويي را محدود مي‌كند، ساير مناطق از زمينهاي هموار و دشت تشكيل شده است.

(٣) رودخانه‌ها :

در منطقه مورد بحث ما به جز رودخانه كرخه كه در شرق قرار گرفته رودخانه عمده ديگري وجود ندارد.

(٤) روئيدنيها :

روئيدني قابل ذكر منطقه عبارتست از زمينهاي زراعي كه در فصل مربوطه زير كشت مي‌روند و بقيه منطقه از اواسط زمستان تا اوايل بهار پوشيده از علفهاي خودرو مي‌باشد.

ب ـ عوارلL مصنوعي :

(١) شهرها و آباديها :

در منطقه مورد بحث ما شهر و آبادي عمده‌اي وجود ندارد تنها به چند دامداري محلي كه آن هم در زمان عمليات خالي از سكنه و احشام بود.

(٢) جاده‌ها :

مهمترين آنها عبارتست از :

ـ جاده عبدالخان ـ رقابيه ـ عبور از تنگ رقابيه ـ سه راهي چنانه ـ به فكه

ـ جاده رقابيه تنگ ميشداغ (سعده) به بستان

ـ جاده چنانه ـ سه راهي رقابيه ـ فكه

٤ـ جنبه‌هاي نظامي زمين :

الف ـ ديد و تير : محدوديتي ندارد به جز مواقعي كه از نظر جوي (طوفان، مه و ...) اختلالاتي در ديد به وجود بيايد.

ب ـ اختفاء و پوشش : منطقه به دليل وجود شيارها و آبرفتها در داخل ارتفاعات از اختفاء و پوشش خوبي برخوردار است.

پ ـ موانع : موانع عمده موجود در منطقه عبارت از ارتفاعات ميشداغ و ارتفاعات رقابيه مي‌باشند كه به دليل صخره‌اي بودن و شني بودن منطقه عبور با وسائط نقليه چرخدار و شني‌دار مشكل و تنها افراد پياده قادر به عبور مي‌باشند.

رودخانه كرخه هم در ابتداي منطقه (شرق) قرار دارد كه به دليل غير قابل عبور بودن آن حفاظت از پلهاي آن بسيار با اهميت مي‌باشد.

ت ـ عوارL حساس : عارضه حساس عمده در منطقه عبارتند از :

ـ تپه برقازه كه محور چنانه، فكه را كنترل مي‌كند.

ـ ارتفاعات رقابيه و دامنه‌هاي شمالي ارتفاعات ميشداغ كه تنگ رقابيه و معبر فكه، رقابيه را كنترل مي‌كند.

ـ تنگ زليجان (سعده) كه تنها معبر اجباري در وسط ارتفاعات ميشداغ مي‌باشد.

ث ـ معابر وصولي :

ـ معبري كه از پاي پل تا تنگ برقازه ادامه داشته و از آنجا به فكه منتهي مي‌شود.

ـ معبري كه از ارتفاعات ابوصليبي‌خات به تپه برقازه و از آنجا به فكه منتهي مي‌شود.

ـ معبر عبدالخان، بيت شايع، تنگ رقابيه، شيخ‌قندي ـ فكه

ـ معبر چهيلا ـ تنگ رقابيه

مهمترين معبر در اين منطقه معبر شماره ۳ مي‌باشد. (عبدالخان، بيت شايع، رقابيه، شيخ‌قندي، فكه)

نيروهاي دشمن (نقشه شماره ۵)

الف ـ يگانهاي درگير

۱ـ تيپ ۳٤ زرهي

گردان ۸ مكانيزه

گردان تانك اندلس

گردان تانك قرطبه

گردان تانك اشبيله

گروهان كماندويي

۲ـ تيپ ۹٦ پياده با ٦ گردان به دو تيپ تقسيم و در دو محل به شرح زير مستقر گرديدند.

تيپ ٤۲۲ پياده (محل استقرار در رقابيه)

گردان ٤ پياده

گردان ٥ پياده

گردان ٦ پياده

تيپ ٤۲٦ پياده (محل استقرار در دوسلك)

گردان ۱ پياده

گردان ۲ پياده

گردان ۳ پياده

توضيح : يگانهاي فوق با عناصري از نيروهاي جيش‌الشعبي تقويت شده بودند.

ب ـ يگانهاي تقويت :

۱ـ دشمن قادر است با تمام يا قسمتي از يگانهاي احتياط خود به شرح زير به منظور پشتيباني از يگانهايش در اين منطقه وارد عمل شود.

(الف) گردان تانك مستقر در چنانه

(ب) گردان تانك مستقر در منطقه شمكلي

(پ) گردان مكانيزه مستقر در منطقه شيخ قندي

(ت) گردانهاي تانك و مكانيزه (٤ گردان) مستقر در منطقه فكه عراق

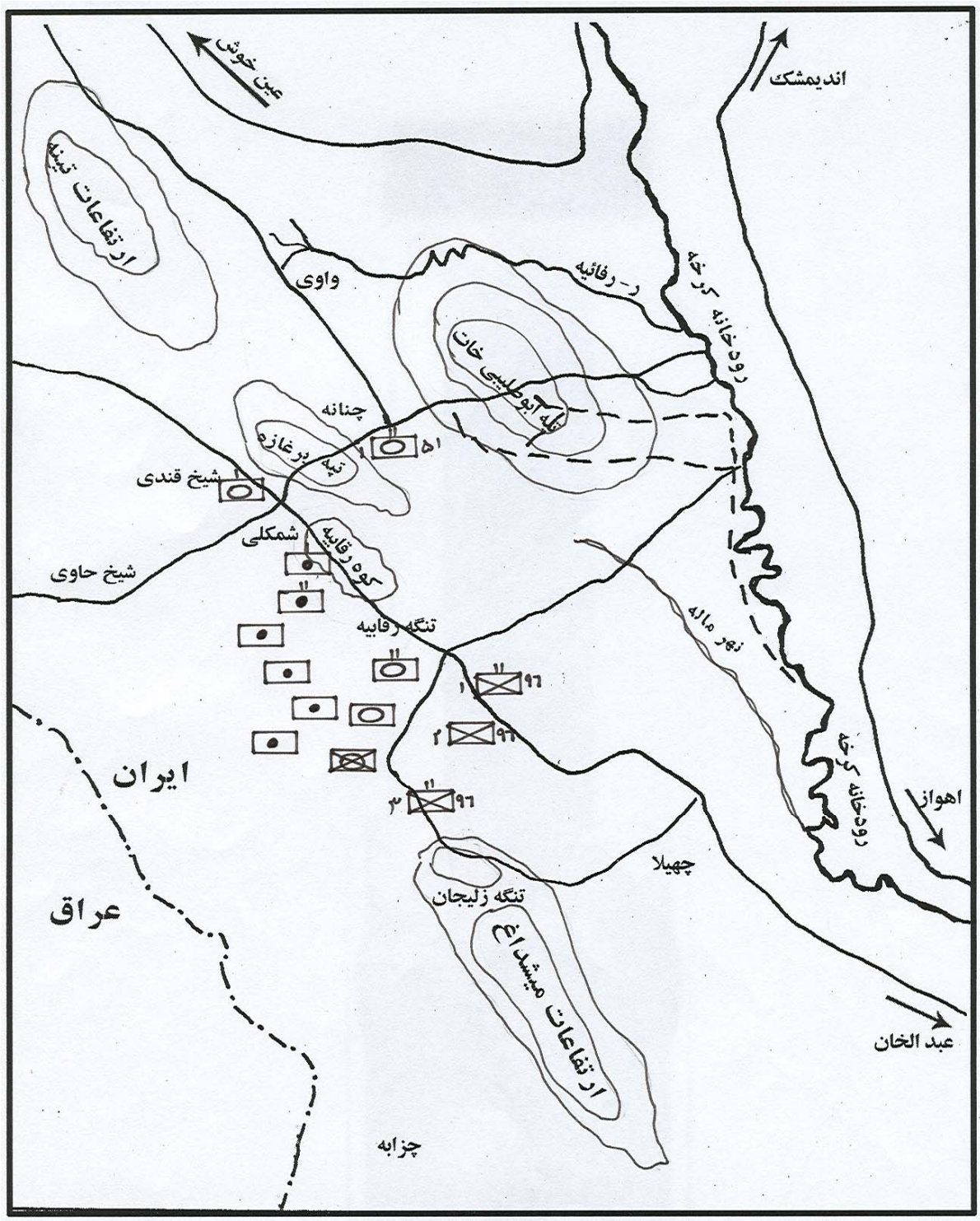

نقشه شماره ٤: **گستر p نيروهاي دشمن**

نيروهاي خودي (نقشه شماره Ð)

لشكر ٩٢ زرهي (ـ)
قرارگاه و گروهان قرارگاه لشكر
قرارگاه تيپ ١ زرهي
قرارگاه تيپ ٣ زرهي
گردان ١٥١ پياده
گردان ١٠٠ پياده زرهي
گردان ١٢١ پياده زرهي
گردان ١٤٥ پياده زرهي
گردان ١٦٥ پياده زرهي
گردان ٢٣٢ تانك
گردان ٢٦١ تانك
گردان ٢٦٤ تانك
گردان ٢٩٣ تانك
گردان ٢٢١ سوار زرهي
گردان ٢٨٣ سوار زرهي
قرارگاه توپخانه لشكري
گردان ٣١٢ توپخانه ١٥٥ مم خودكششي
گردان ٣١٨ توپخانه ١٥٥ مم خودكششي
گردان ٣٣٠ توپخانه ١٥٥ مم خودكششي
گردان ٤٢٩ مهندسي
گردان ٤٧٩ مخابرات
فرماندهي پشتيباني لشكر
گردان ٥٠٧ بهداري
گردان ٥٠٨ نگهداري
گردان ٥٠٩ آماد و ترابري
گروهان دژبان

تيپ ٥٥ هوابرد
قرارگاه و گروهان قرارگاه تيپ
گردان ١٢٦ پياده هوابرد
گردان ١٣٥ پياده هوابرد
گردان ١٤٦ پياده هوابرد
گردان ١٥٨ پياده هوابرد
گردان ٣٥٢ خمپاره‌انداز ١٢٠ مم
آتشبار ٣٤٦ پدافند هوايي
گروهان ٢٧٥ شناسايي
گروهان مخابرات
گروهان ٤٤٤ مهندسي
فرماندهي پشتيباني تيپ
گروهان آماد و ترابري
گروهان تعمير و نگهداري
گروهان بهداري
گروهان خدمات
دسته دژبان

سپاه پاسداران انقلاب اسلامي
تيپ ٨ نجف اشرف
گردان ١ حمزه
گردان ٢ ثامن‌الائمه
گردان ٣ انبياء
گردان ٤ فتح
گردان ٥ شهيد مدني
گردان ٦ شهيد طباطبايي
گردان ٧ چهارده معصوم
گردان ٨ علي اكبر
گردان ٩ علي اكبر

يك گروهان مكانيزه
يك گروهان تانك
واحد بهداري
دسته مهندسي تخريب
دسته ماشين‌آلات سنگين

تيپ ٢٥ كربلا
٧ گردان پياده
گروه رزمي امام مهدي (عج)
يك گردان مكانيزه
يك گروهان تانك
واحد بهداري
دسته مهندسي تخريب
دسته ماشين‌آلات سنگين

تيپ ٤٦ فجـر
٥ گردان پياده
دسته مهندسي تخريب

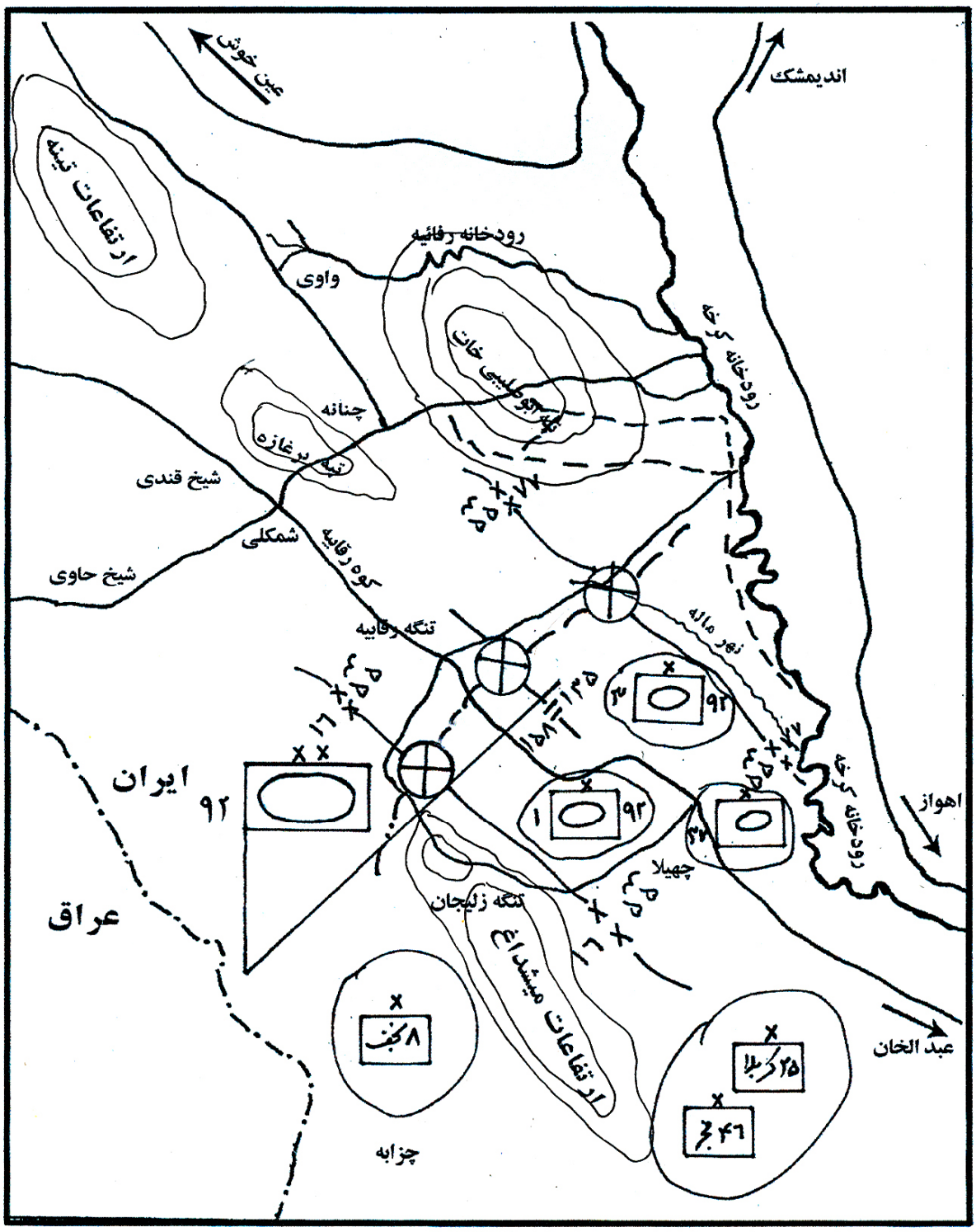

نقشه شماره Ð : **خط تما 2 و گستر p نيروهاي خودي فرارگاه فتح**

فصل چهارم: تاريخچه يگانهاي قرارگاه فتح

تاريخچه لشكر ۲Ě زرهي
تاريخچه تيپ ÐĐ هوابرد
تاريخچه تيپهاي سپاه پاسداران انقلاk اسلامي
(متأسفانه دسترسي به تاريخچه تيپهاي سپاه پاسداران شركت كننده در قرارگاه فتح مقدور نگرديد.)

تاريخچه لشكر ۲ زرهي خوزستان از بدو تشكيل تا شروع عمليات فتح‌المبين[۱]

شكل‌گيري

در سال ۱۳۰۰ لشكر ٦ پياده شامل هنگ ١٤ پياده، يك هنگ تعليماتي، اركان و دوائر ستاد با سازمان روسي شكل گرفت. در سال ۱۳۳۸ همزمان با طرح ارتش نوين به سبك غربي به لشكر ۸ زرهي تغيير نام داد و با ۳ تيپ سازماندهي شد. در سال ۱۳٤۷ به لشكر ۹۲ زرهي خوزستان تغيير نام داد و در شهرهاي اهواز، دزفول و دشت آزادگان به شرح زير استقرار يافت.

ـ فرماندهي و ستاد لشكر، تيپ ۱ زرهي، تويخانه لشكري، پشتيباني لشكر، گردانهاي مهندسي، مخابرات، گروهان دژبان و ... در شهر اهواز

ـ فرماندهي و ستاد تيپ ۲ زرهي، يگانهاي مانوري، گردان توپخانه و ... در پادگان دزفول

ـ فرماندهي و ستاد تيپ ۳ زرهي، يگانهاي مانوري، گردان توپخانه و ... در دشت آزادگان

در سال ۱۳٤۹ گردانهاي ۱۵۱ دژ[۲] و ۱۰۰ پياده مكانيزه سازماندهي و به سازمان لشكر افزوده شدند كه به ترتيب در شهرهاي خرمشهر و نفت سفيد به منظور حفاظت از بندر استراتژيك خرمشهر و حراست از تأسيسات نفتي نفت سفيد مستقر شدند.

حوالي سال ۱۳۵۳ گردانهاي ۲۲۱ و ۲۸۳ سوار زرهي[۳] مجهز به تانكهاي اسكورپيون جهت تقويت لشكر تشكيل و به سازمان آن لشكر اضافه شدند.

در سال ۱۳۵۸ گردان ۲۲۵ تانك از سازمان لشكر ۲۸ سنندج خارج و جزء يگانهاي سازماني لشكر ۹۲ زرهي قرار داده شد و ۳ گردان قدس كه بعدها به گردانهاي ۷٦۱ تكاور، ۷٦۰ پياده، ۷۵۹ پياده تغيير نام دادند. به گردانهاي مانوري لشكر افزوده شدند.

در سال ۱۳٦۲ بنا به ضرورت، تيپ ٤ پياده مكانيزه با گردانهاي ۱۰۰ پياده مكانيزه، ۱۵۱ دژ، ۷٦۰ پياده و ۲۲۵ تانك سازماندهي و ستاد آن در پادگان دژ خرمشهر مستقر گرديد و از حدود سال ۱۳۷۳ اين تيپ به تيپ مستقل ۷۲ مكانيزه تغيير نام و هم اكنون در پادگان دوكوهه استقرار يافته است. ضمن اينكه همزمان با تشكيل تيپ مزبور گردان ۱۵۱ دژ به صورت يك گردان مستقل جمعي لشكر ۹۲ زرهي در پادگان دژ خرمشهر باقي ماند.

۱ـ برداشت از كتاب كارنامه عملياتي لشكرهاي ۹۲ و ۱٦ زرهي خوزستان

۲ـ مأموريت واگذاري به اين گردان ۹ ساعت تأخير در نظر گرفته شده بود البته در ۳ خط (دژها) در صورتيكه تا زمان حمله ارتش متجاوز عراق تنها يك خط آن آماده شده بود.

۳ـ لشكرها داراي يك گردان سوار زرهي مي‌باشند اما به لشكرهاي ۱٦ و ۹۲ زرهي به دليل وضعيت زمين و گستردگي منطقه، به هر يك دو گردان اختصاص داده شده است.

تيپ č زرهي

در سال ۱۳۳۸ با گردانهاي ۱، ۲ و ۳ به فرماندهي سرتيپ آريا تشكيل گرديد كه پس از چندي به گردانهاي ۸۱، ۸۲ و ۸۳ تغيير نام داد.

با واگذاري تانكهاي ام ـ٤٧ و ام ـ٦٠ و نفربرهاي ام ـ۱۱۳ به لشكر، گردانهاي ۲۳۱ و ۲۵۵ تانك مجهز به تانكهاي فوق و گردانهاي ۸۳ و ٧٤ پياده مكانيزه مجهز به نفربرهاي ام ـ۱۱۳ به اين تيپ اختصاص داده شدند.

در سال ۱۳٤٤ گردان ۸۳ به گردان ۱۲۱ مكانيزه و گردان ٧٤ به گردان ١٦٥ مكانيزه تغيير نام دادند.

به دنبال تجهيز گردانهاي تانك به تانكهاي انگليسي چيفتن در سال ۱۳٥٤، گردانهاي تانك ۲۳۱ و ۲۵۵ تانك (مجهز به تانكهاي ام ـ٤٧ و ام ـ٦٠) از سازمان لشكر خارج و به جاي آنها گردان ٢٦٤ تانك در سال ۱۳٥٤ و گردان ۲۳۲ تانك در سال ۱۳۵۵ كه با تانكهاي چيفتن سازماندهي شده بودند به لشكر اختصاص داده شدند و در همان سال گردانهاي ۱۲۱ مكانيزه و ١٦٥ مكانيزه نيز به نفربرهاي پي ـ ام ـ پي ۱ روسي مجهز گرديدند.

تيپ ۲ زرهي

در نيمه دوم سال ۱۳٤۲ با اعزام گردانهاي ۱۰۵ پياده از شيراز و ۸٤ تانك از كرمانشاه، با نام تيپ آذربرزين در قالب لشكر ۸ اهواز در پادگان دزفول استقرار يافت.

در سال ۱۳٤٥ همزمان با تجهيز لشكر به تانكهاي ام ـ٦٠ و نفربرهاي ام ـ۱۱۳، گردان ۸٤ تانك به گردان ۲۱۷ تانك و گردان ۱۰۵ پياده نيز به گردان ۱۰۵ پياده مكانيزه تبديل شدند.

در سال ۱۳٤۸ گردان ۲۱۵ تانك ام ـ٦٠ به اين تيپ اضافه شد و به اين ترتيب اين تيپ با دو گردان تانك (۲۱۵ و ۲۱۷) و يك گردان مكانيزه (۱۰۵) در دزفول تجديد سازمان نمود.

به دنبال تجهيز گردانهاي تانك لشكر به تانكهاي چيفتن در سال ۱۳٥٤، گردانهاي ۲۰۷ و ۲٥٦ با اين نوع تانك مجهز و پس از آموزش خدمه‌هاي مربوطه در مدت يك سال، گردانهاي ۲۱۵ و ۲۱۷ تانك (مجهز به تانك ام ـ٦٠) به لشكر ۸۱ زرهي كرمانشاه انتقال يافتند.

در سال ۱۳٦۲ بنا به ضرورت، يك گردان قدس به شماره ۱۹۵۲ در تيپ تشكيل كه در سال ۱۳٦٥ به گردان ۷۵۹ پياده تغيير نام داد و عملاً تيپ با يك گردان مكانيزه، دو گردان تانك، يك گردان پياده، يك گردان توپخانه و . . . به ادامه مأموريتهاي محوله پرداخت.

تيپ Ď زرهي

حدود سال ۱۳٤۰ در شهرستان مراغه تشكيل و سازماندهي مي‌گردد و پس از گذشت ۲ سال از تاريخ تشكيل به همراه گردان ١٤٥ پياده و يك گردان توپخانه به لشكر ۸ زرهي اهواز اختصاص و در نفت شهر استقرار مي‌يابد.

پس از تغيير نام لشكر ۸ زرهي به لشكر ۹۲ زرهي خوزستان و استقرار تيپهاي ۱ و ۲ در شهرهاي اهواز و دزفول تيپ ۳ هم در سالهاي ۱۳۵۲ و ۱۳۵۳ پس از ايجاد ساختمانهاي مورد نياز در دشت آزادگان استقرار مي‌يابد.

همزمان با تجهيز لشكر به تانكهاي انگليسي چيفتن در سال ۱۳۵٤، گردانهاي ۲٦۱ و ۲۹۳ تانك با اين نوع تانك و گردان ۱٤٥ پياده به نفربرهاي پي ـ ام ـ پي۱ مجهز شدند.

در حين جنگ تحميلي هم گردان ۲۳۸ تانك از تيپ ۳۷ زرهي جدا و در اختيار اين تيپ قرار داده شد.

فرماندهان لشكر ۲Ě زرهي از بدو تشكيل تا بهمنČĎĐĒ

۱ـ سرتيپ	فضل‌اله همايوني
۲ـ سرهنگ	افشار اوغلو
۳ـ سرهنگ	حجازي
٤ـ سرهنگ	ثقفي
٥ـ سرتيپ	شاهنده
٦ـ سرتيپ	اصلاني
۷ـ سرتيپ	ايرج محوي
۸ـ سرتيپ	حسينعلي مغروري
۹ـ سرتيپ	كمالي
۱۰ـ سرتيپ	ايرج محوي
۱۱ـ سرتيپ	نصراله مجلسي
۱۲ـ سرتيپ	احمد بهارمست
۱۳ـ سرتيپ	روحاني
۱٤ـ سرتيپ	گوهري
۱٥ـ سرلشكر	بهنام
۱٦ـ سپهبد[1]	ضرغام
۱۷ـ سرلشكر	زاهدي
۱۸ـ سرتيپ	نجيمي
۱۹ـ سرتيپ	موبد
۲۰ـ سرلشكر	بقراط جعفريان
۲۱ـ سرلشكر	حميد جهانباني
۲۲ـ سرلشكر	شمس تبريزي

۱ـ نامبرده با درجه سرلشكري فرماندهي لشكر ۹۲ زرهي را عهده دار بود (حدود سالهاي ۱۳٥۰) و با ابلاغ درجه سپهبدي به فرماندهي سپاه ٥ جنوب گمارده شد. پس از آن هم به فرماندهي ژاندارمري كل كشور منصوب شد و در همان سمت هم فوت نمود.

فرماندهان لشكر ۲Ě زرهي خوزستان[۱] از بهمن ماه ĒĐĐČ تا زمان اجراي عمليات فتح‌المبين

۱ـ سرهنگ زرهي ستاد	محمد حقيقي (سرپرست)
۲ـ سرهنگ زرهي ستاد	منوچهر فرزانه
۳ـ سرهنگ زرهي ستاد	عباس ملك نژاد (سرپرست)
٤ـ سرهنگ زرهي ستاد	غلامرضا قاسمي نو
٥ـ سرهنگ زرهي ستاد	مسعود منفرد نياكي

* * * * * * * *

۱ـ در حال حاضر (آذر ماه ۱۳۸٤) اميران سرتيپ ۲ زرهي ستاد ناصر بيضاوي، سرتيپ ۲ زرهي ستاد غلامحسين رضائي و سرتيپ ۲ زرهي ستاد علي فلاحي به ترتيب عهده‌دار مشاغل فرمانده قرارگاه عملياتي جنوب و ارشد نظامي منطقه، فرمانده لشكر ۹۲ زرهي خوزستان و جانشين فرماندهي لشكر ۹۲ زرهي خوزستان مي‌باشند.

فرماندهان تيپهاي[۱] لشكر ۲Ě زرهي خوزستان از بهمن ماه ĒĐĐČ تا زمان اجراي عمليات فتح‌المبين

۱ـ تيپ ۱ زرهي

سرهنگ زرهي ستاد	حسين حقيقي
سرهنگ زرهي ستاد	يعقوب حسيني
سرهنگ زرهي ستاد	هوشنگ بهرامي[۲]
سرهنگ زرهي ستاد	مهدي شيرازيان
سرهنگ زرهي ستاد	محمد پوربهرامي
سرهنگ زرهي ستاد	صفوي سهي

۲ـ تيپ ۲ زرهي

سرتيپ زرهي ستاد	اكبر غفاريان
سرهنگ زرهي ستاد	اصغر فتاحي
سرهنگ زرهي ستاد	امراله شهبازي
سرهنگ زرهي ستاد	عباس سرانجام
سرهنگ ۲ زرهي	جعفر لهراسبي

۳ـ تيپ ۳ زرهي

سرهنگ زرهي ستاد	يعقوب حسيني
سرهنگ زرهي ستاد	مدني
سرهنگ زرهي ستاد	كيان
سرهنگ زرهي ستاد	عبداله الماسي
سرهنگ زرهي ستاد	هوشنگ بهرامي

۱ـ در حال حاضر (آذر ماه ۱۳۸٤) فرماندهان تيپهاي لشكر عبارتند از :

تيپ ۱ زرهي : سرهنگ زرهي ستاد	منصور رضائي
تيپ ۲ زرهي : سرهنگ زرهي ستاد	علي حاجي لو
تيپ ۳ زرهي : سرتيپ ۲ ستاد	منوچهر كاظمي

۲ـ رديف ۳ در تيپ ۱ با رديف ۵ در تيپ ۳ يكي نمي‌باشد تنها اسم و فاميل آنها يكي مي‌باشد.

توپخانه لشكري

پس از تغيير نام لشكر ٦ به ٨ زرهي در سال ۱۳۳۸، توپخانه لشكري هم با واگذاري يك آتشبار ۱۰۵ مم از لشكر ۷ لرستان (بعدها به گردان ۲۹ توپخانه تغيير نام داد) در پادگان شماره ۲ اهواز سازماندهي گرديد.

در سال ۱۳۳۹ گردان ديگري با شماره ۳۰ توپخانه و دو سال بعد يعني در سال ۱۳٤۱ گردان سوم به شماره ۳۱ توپخانه تشكيل و سازماندهي گرديدند.

همزمان با تغيير سازمان يگانهاي ارتش ايران يگانهاي توپخانه نيز مجهز به توپهاي هويتزر شدند و گردانهاي ۲۹، ۳۰ و ۳۱ به ترتيب به گردانهاي ۳۱۲، ۳۳۰ و ۳۲۰ تغيير نام داده و به ترتيب در شهرهاي اهواز و دزفول مستقر شدند.

با انتقال تيپ زرهي مراغه به اهواز و اختصاص آن به لشكر ۹۲ زرهي خوزستان يك گردان توپخانه هم اين تيپ را پشتيباني مي‌كرد كه بعداً به نام گردان ۳۱۸ توپخانه جزء يگانهاي سازماني توپخانه لشكري گرديد.

در سال ۱۳٤۷ يك گردان پدافند هوايي ۵۷ مم با ۲٤ توپ تشكيل كه بعداً به گردان ۳٦٦ تغيير شماره داد. يك گردان پدافند هوايي شيلكا هم در سال ۱۳٦۱ از اصفهان به اهواز منتقل و با شماره ۳۳۷ در سازمان توپخانه لشكري قرار گرفت.

در سال ۱۳٦۱ گردان توپخانه ديگري با شماره ۸۲٦ با توپهاي ۱۳۰ مم غنيمتي از ارتش متجاوز عراق سازماندهي و به يگانهاي سازماني توپخانه لشكر افزوده گرديد.

فرماندهان توپخانه لشكري لشكر Ě۲ زرهي از پيروزي شكوهمند انقلاk اسلامي تا عمليات فتح‌المبين

۱ـ سرهنگ توپخانه ستاد غلامعلي آخوندزاده[1]

۲ـ سرهنگ توپخانه ستاد ابراهيم پورمهران

گردانهاي سوار زرهي لشكر

اين لشكر به دليل موقعيت جغرافيايي و وسعت منطقه استحفاظي داراي ۲ گردان سوار زرهي[2] به شماره‌هاي ۲۲۱ و ۲۸۳ مي‌باشد.

فرماندهان گردانهاي فوق در عمليات فتح‌المبين عبارت بودند از :

گردان ۲۸۳ سوار زرهي سرگرد مجتبي تهامي

گردان ۲۲۱ سوار زرهي سرگرد مهدي بقايي

گردان ۲۸۳ سوار زرهي در پادگاني كه در پاي پل به همين سبب ساخته شده بود استقرار داشت، اما با حمله عراق و تشكيل تيپ‌هاي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي، اين پادگان محل استقرار تيپ دزفول سپاه پاسداران گرديد.

۱ـ سرهنگ نامبرده پس از چندي به سمت معاون عملياتي (جانشين) لشكر ۹۲ زرهي منصوب شد.

۲ـ لشكر ۱٦ زرهي هم به مانند لشكر ۹۲ زرهي داراي ۲ گردان سوار زرهي بود اما در سازمان بقيه لشكرها تنها يك گردان سوار زرهي سازماندهي شده است.

فرماندهان[۱] لشكر ۲Ě زرهي (ـ) تا رده گردان داخل در عمليات فتح‌المبين

فرمانده لشكر	سرهنگ زرهي ستاد	مسعود منفرد نياكي
جانشين لشكر	سرهنگ توپخانه ستاد	غلامعلي آخوندزاده
رئيس ركن ۳	سرهنگ۲ زرهي	ناصر مصلحي
رئيس ركن ۲	سرگرد	علي جليليان
افسر عمليات	سرگرد زرهي	مهدي خسروشاهي
افسر مخابرات	سرهنگ۲	ناصر تركماني
فرمانده گردان ۲۲۱ سوار زرهي	سرهنگ زرهي	مهدي بقايي
فرمانده گردان ۲۸۳ سوار زرهي	سرگرد زرهي	مجتبي طهامي
فرمانده گردان مهندسي	سرگرد	مهدي شالچي
فرمانده گردان مخابرات	سرهنگ۲	محمود مقيم
فرمانده گروه رزمي سلمان	سرگرد	سميعي (مأمور از لشكر ۸۸ زاهدان)
فرمانده گردان ۱۵۱ دژ	سرگرد پياده	قوام رازاني

تيپ ۲Ě

فرمانده تيپ	سرهنگ زرهي ستاد	محمد پوربهرامي[۲]
رئيس ركن ۳	سرگرد زرهي	بهروز ميرزايي
رئيس ركن ۲	سرگرد زرهي	فخرالدين محموديان
فرمانده گردان ۱۲۱ مكانيزه	سرهنگ۲ پياده	رضا وطن پرست
فرمانده گردان ١٦٥ مكانيزه	سرهنگ۲ پياده	عباس مدارائي
فرمانده گردان ۲۳۲ تانك	سرگرد زرهي	احد مازوجي
فرمانده گردان ٢٦٤ تانك	سرگرد زرهي	پرويز مدني
فرمانده گردان ۲۳۱ تانك	سرگرد زرهي	اسفنديار مسعودي

۱ـ با تمام تلاشي كه انجام دادم تا بتوانم اسامي فرماندهان حداقل تا رده گروهان داخل را در اين كتاب بياورم موفق نشدم لذا از اين بابت از آن عزيزاني كه تعدادي از آنها تا رده‌هاي بالاي فرماندهي هم رسيدند پوزش مي‌خواهم زيرا معتقدم سنگين‌ترين بار عمليات در تقدم ۱ به دوش فرمانده گروهان مي‌باشد.

۲- سرهنگ محمد پور بهرامي فرمانده تيپ ۱ كه از افسران تحصيل كرده داخل و خارج و از اساتيد برجسته دانشكده فرماندهي و ستاد بود پس از اجراي موفقيت آميز مرحله دوم عمليات فتح‌المبين (تصرف ارتفاعات رقابيه) بنا به درخواست شخصي به افتخار بازنشستگي نائل و به جاي نامبرده سرهنگ زرهي سيد علي صفوي سهي كه قبلاً فرمانده گردان ۲۹۳ تانك را عهده دار بود به فرماندهي تيپ منصوب شد.

تيپ۲

فرمانده تيپ	سرهنگ زرهي ستاد	عباس سرانجام
رئيس ركن ۳	سروان زرهي	غلامحسين پنجي
رئيس ركن ۲	سرهنگ۲ زرهي	كامران كامران‌نيا
فرمانده گردان ۱۰۵ پياده مكانيزه	سرهنگ۲ پياده	محمدرضا بخت آرامي
فرمانده گردان ۲۰۷ تانك	سرگرد زرهي	مهدي روزي طلب
فرمانده گردان ۲۵٦ تانك	سرگرد زرهي	عين‌اله خالد نژاد

تيپĎ

فرمانده تيپ	سرهنگ زرهي ستاد	هوشنگ بهرامي
رئيس ركن ۳	سروان زرهي	فرهاد اخوان صفا
رئيس ركن ۲	سرگرد	ناصر كريمي ابدي
فرمانده گردان ۱۰۰ پياده مكانيزه	سرگرد پياده	خليل اميري راد (سبزلون)
فرمانده گردان ۱٤٥ پياده مكانيزه	سرگرد پياده	مختار راعي
فرمانده گردان ۲٦۱ تانك	سرگرد زرهي	حسين منتصر
فرمانده گردان ۲۹۳ تانك	سرگرد زرهي	علي صفوي سهي

توپخانه لشكر ĚŽ۲ زرهي اهواز

فرمانده توپخانه لشكري	سرهنگ توپخانه	ابراهيم پورمهران
فرمانده گردان ۳۱۲ توپخانه	سرهنگ توپخانه	رحيم تميري
فرمانده گردان ۳۱۸ توپخانه	سرهنگ توپخانه	نبي‌اله ابراهيمي
فرمانده گردان ۳۳۰ توپخانه	سرهنگ توپخانه	سياوش خاقاني
فرمانده گردان ۳٦٦	سرهنگ توپخانه	فرƧاله سجادي
فرمانده گردان ۳۳۷	سرگرد توپخانه	محمد كامياب

عمليات آفندي لشكر ۲Ě زرهي از مرحله تثبيت (مهرماه ČĎĐĚ) تا آغاز عمليات فتح‌المبين (đČ/Č/Č)

۱ـ عمليات تصرف سرپل در پل كرخه :
تاريخ اجرا : ۵۹/۷/۱۳ با شركت تيپ ۲ زرهي لشكر ۹۲
۲ـ عمليات دب‌حردان :
تاريخ اجرا : ۵۹/۷/۱۵ با شركت تيپ ۱ لشكر ۹۲
۳ـ عمليات سوسنگرد :
تاريخ اجرا : ۵۹/۸/۲۲ با شركت تيپ ۲ لشكر ۹۲
٤ـ عمليات آزادسازي هويزه :
تاريخ اجرا : ۵۹/۱۰/۱۵ با شركت تيپ ۲ و ۳ لشكر ۹۲
۵ـ عمليات نصر :
تاريخ اجرا : ۵۹/۱۰/۲۰ با شركت گردان ۲۳۸ تانك
٦ـ عمليات آزادسازي تپه‌هاي الله اكبر :
تاريخ اجرا : ٦۰/۲/۳۱ با شركت تيپهاي ۲ و ۳ زرهي لشكر۹۲
۷ـ عمليات شحيطيه :
تاريخ اجرا : ٦۰/٦/۱۱ با شركت تيپهاي ۲ و ۳ زرهي لشكر۹۲
۸ـ عمليات ثامن‌الائمه :
تاريخ اجرا : ٦۰/۷/۵ با شركت عناصري از تيپهاي ۲ و ۳ زرهي لشكر۹۲
۹ـ عمليات طريق‌القدس :
تاريخ اجرا : ٦۰/۹/۸ با شركت تيپهاي ۲ و ۳ زرهي لشكر۹۲

توضيح اينكه :
۱ـ عمليات فوق توسط يگانهاي لشكر در قالب قرارگاههاي رده بالاتر (عمليات ثامن‌الائمه، طريق‌القدس و ...) بوده و يا مستقل (عمليات آزادسازي تپه‌هاي الله اكبر و . . .) طرح‌ريزي و اجرا شده است.
۲ـ شركت فعال نيروهاي مردمي و سپاه پاسداران، در اكثر عمليات فوق قابل چشم پوشي نيست كه در جاي خود از آن نام برده خواهد شد.

تاريخچه تشكيل تيپ ÐÐ هوابرد

مقدمه

براي اولين بار كشور روسيه در سال ۱۹۳٦ ميلادي از يگانهاي هوابرد در عمليات نظامي استفاده نمود. بعد از آن كشور آلمان در سال ۱۹٤۰ ميلادي به تشكيل يگانهاي هوابرد همت گماشت و در مدت سه سال يگانهاي هوابرد خود را به سه لشكر افزايش داد و در تصرف هلند، اشغال جزيره كرت و اخراج نيروهاي متفقين، از اين يگانها به نحو مطلوبي استفاده نمود. ايالات متحده آمريكا نيز در سال ۱۹٤۳ لشكر ۸۲ هوابرد خود را تشكيل داد و در سواحل نرماندي واقع در شمال فرانسه با موفقيت پياده نمود.

در ارتش ايران نيز لزوم داشتن يك يگان هوابرد به منظور تأمين يك احتياط متحرك و قوي احساس مي‌شد تا بتواند در مأموريتهاي تاكتيكي و استراتژيكي شركت كرده و با اجراي مأموريتهاي ذيل، عمليات نيروي زميني را تسهيل نمايد :

الف ـ تصرف و نگهداري هدفهاي مهم تا زمان الحاق به يگانهاي زميني

ب ـ تقويت يگانهاي خودي كه دور از دسترس فوري نيروهاي زميني قرار دارند.

ج ـ پياده شدن در سواحل دشمن به منظور تشكيل نيروهاي مقاوم و يا بازدارنده

د ـ بهره برداري از اثرات جنگ‌افزارهاي ش ـ م ـ هـ

ه ـ اجراي عمليات دستبرد

و ـ اجراي عمليات ضد چريكي و ضد هوابرد عليه نيروهاي چريك و هوابرد دشمن در پشت جبهه خودي

ز ـ تشكيل احتياط استراتژيكي

ح ـ نمايش نيرو

در سال ۱۳٤۲ شمسي، دو گردان پياده هوابرد با شماره‌هاي ۰۱ و ۰۲ در پادگان باغشاه تهران تشكيل و عملاً هسته اصلي و اوليه يگان هوابرد پايه‌ريزي گرديد.

در سال ۱۳٤٤ دو گردان فوق با تغيير نام با شماره‌هاي ۳۰۱ و ۳۰۲ به شيراز منتقل شدند و در سازمان لشكر ۹ مختلط هوابرد شيراز قرار گرفته و در پادگان هنگ ۱۹ سوار استقرار يافتند.

در سال ۱۳٤۵ با تشكيل گردان سوم هوابرد و اختصاص يك گردان توپخانه ۱۰۵ مم از مركز آموزش توپخانه اصفهان همراه با گردانهاي ۳۰۱ و ۳۰۲، يكي از تيپهاي لشكر ۹ مختلط هوابرد فارس پايه‌ريزي گرديد.

در سال ۱۳٤٦ با انحلال لشكر ۹ مختلط هوابرد، تيپ مستقل ۲۵ شاهين با تركيب گردانهاي ۳۰۱ و ۳۰۲ و تشكيل گردان سوم هوابرد با تغيير نام به گردانهاي ۹۱، ۹۲، ۹۳ و يك گردان توپخانه، سازماندهي و موجوديت پيدا نمود. همزمان نيز جهت برطرف نمودن كمبودهاي تيپ؛ يك گردان پشتيباني، يك گروهان شناسايي، يك گروهان خدمات، يك گروهان قرارگاه، يك گروهان مهندس، يك گروهان مخابرات، دسته دژبان و ... تشكيل و به سازمان تيپ مستقل ۲۵ شاهين اضافه شد.

در سال ۱۳۵۱ تيپ ۲۵ شاهين به تيپ ۵۵ هوابرد تغيير نام داد و شماره گردانهاي ۹۱، ۹۲ و ۹۳ نيز به گردانهاي ۱۲٦، ۱۳۵ و ۱۵۸ تبديل گرديد.

در سال ۱۳۵۲ تيپ دوم هوابرد با نام تيپ ٦۵ مستقل هوابرد[1] با تشكيل دو گردان با شماره‌هاي گردانهاي ۱۰۱ و ۱٤٦ سازماندهي گرديد اما پس از گذشت سه سال در سال ۱۳۵۵ تيپ مزبور منحل و گردانهاي آن به تيپ ۵۵ هوابرد اختصاص داده شدند.

از آن زمان تيپ ۵۵ هوابرد با ۵ گردان پياده هوابرد (گردانهاي ۱۰۱، ۱۲٦، ۱۳۵، ۱٤٦ و ۱۵۸) در پادگانهاي شيراز مستقر و در جنگ تحميلي هم به جرﺉت مي‌توان گفت كه در اكثر عمليات آفندي و پدافندي جبهه‌هاي جنوب، غرب و شمال غرب كشور شركت فعالي داشته است.

۱ـ در آن زمان قرار بود يك لشكر هوابرد متشكل از سه تيپ به اضافه ساير يگانهاي مورد نياز لشكر سازماندهي و تشكيل گردد كه به همين سبب هم هواپيماهاي C-۱۳۰ خريداري گرديد.

فرماندهان تيپ ۵۵ هوابرد شيراز از پيروزي شكوهمند انقلاب اسلامي تا عمليات فتح‌المبين

۱ـ سرهنگ پياده ستاد نصرت‌اله ناصري
۲ـ سرهنگ پياده ستاد فرهنگ كوثر
۳ـ سرهنگ پياده ستاد فتحعلي مهرپور
٤ـ سرهنگ پياده ستاد علي حيدري
۵ـ سرهنگ پياده ستاد كريم عبادت

اسامي فرماندهان گردان و گروهان‌هاي تيپ۵۵ هوابرد در عمليات فتح‌المبين

۱. گردان ۱۰۱ پياده هوابرد[1] :

ـ فرمانده گردان : سرگرد حسن مجيدي
ـ معاون گردان : سروان حسن عاقبتي
ـ فرمانده گروهان يكم : ستوان يكم مهدي تاجر
ـ فرمانده گروهان دوم : ستوان يكم هاشم دارابي
ـ فرمانده گروهان سوم : ستوان يكم مسعود آزادي
ـ فرمانده گروهان ارگان : سروان حسن رنجبر

۲. گردان ۱۲٦ پياده هوابرد :

ـ فرمانده گردان : سرهنگ پياده عباس كيانيا
ـ معاون گردان : سروان فرهاد بهروزي
ـ فرمانده گروهان يكم : ستواندوم محمود بابايي
ـ فرمانده گروهان دوم : استوار فيروزي
ـ فرمانده گروهان سوم : ستواندوم حسن حيدري
ـ فرمانده گروهان ارگان : ستواندوم علي مراد كشاورز

۳. گردان ۱۳۵ پياده هوابرد :

ـ فرمانده گردان : سرهنگ اسد سنگابي
ـ معاون گردان : سرگرد قاسم عزالدين لو
ـ فرمانده گروهان يكم : ستوانيكم سعيد جاويد

۱- گردان ۱۰۱ پيده هوابرد در منطقه كردستان به مأموريتهاي محوله ادامه مي‌داد و نتوانست در عمليات فتح المبين شركت داشته باشد.

ـ فرمانده گروهان دوم : ستواندوم محمد سرپوشي
ـ فرمانده گروهان سوم : ستوان اردشير پازوكي
ـ فرمانده گروهان ارکان : ستوانيكم سليمان آرميني

٤. گردان ١٤٦ پیاده هوابرد :

ـ فرمانده گردان : سرهنگ ۲ پیاده عبدالرضا سید احمدي
ـ فرمانده گروهان یکم : ستوان حسن حسین‌زاده
ـ فرمانده گروهان دوم : ستوانیکم مهدي عابدي
ـ فرمانده گروهان سوم : ستوانیکم سیروس نامداري
ـ فرمانده گروهان ارکان : سروان محمد منتظري

٥. گردان ۱۵۸ پیاده هوابرد :

ـ فرمانده گردان : سرگرد پیاده عبدالله مهرپویا
ـ فرمانده گروهان یکم : ستوانیکم هوشنگ رستمي
ـ فرمانده گروهان دوم : ستوانیکم هاشم دارابي
ـ فرمانده گروهان سوم : ستوانیکم اکبر عابدیني
ـ فرمانده گروهان ارکان : ستوانیکم قدرت‌الله بختیاري

٦. گردان ۳۵۲ خ ز :

ـ فرمانده گردان : سرهنگ ۲ احمد مظاهري
ـ فرمانده آتشبار یکم : ستوانیکم خسرو رنجبر
ـ فرمانده آتشبار دوم : ستوانیکم منوچهر ایراندوست
ـ فرمانده آتشبار سوم : ستوانیکم فرج‌الله شیباني
ـ فرمانده آتشبار ارکان : ستوانیکم سیاوش صادقي

٦. گردان ٥٩٤ پشتیباني :

ـ فرمانده گردان : سرهنگ ایرج معیني
ـ فرمانده گروهان ارکان : سروان محمدرضا عبیدي
ـ فرمانده گروهان آماد و ترابري : سرگرد محمد مهري
ـ فرمانده گروهان تعمیر و نگهداري : سرگرد جلال تابنده
ـ فرمانده گروهان بهداري : ستوانیکم یوسف ریاضي
ـ فرمانده گروهان بارریز : ستوانیار محمد حسین حمیدزاده
ـ فرمانده گروهان اداري : ستوانیکم جان‌اله جیرودي

گروهان ٤٤٤ مهندسي :

ـ فرمانده گروهان : سروان جعفر روشن قصرالدشتي

توجه : در عمليات فتح‌المبين اين گروهان متحمل تلفات رزمي به شرح زير گرديد.

تعداد شهدا : ۹ نفر درجه‌دار و ۱۳ نفر سرباز

تعداد مجروحين : ۱۳ نفر افسر، ۱۷ نفر درجه‌دار و ۱۸ نفر سرباز

آتشبار ٣٤٦ پدافند هوايي :

ـ فرمانده آتشبار : ستوانيكم محمود نريماني

گروهان قرارگاه :

ـ فرمانده گروهان : سروان يوسف دزفوليان

توجه : در عمليات فتح‌المبين اين گروهان متحمل تلفات رزمي به شرح زير گرديد.

تعداد شهدا : ۲ نفر درجه‌دار و ۲ نفر سرباز

تعداد مفقودالاثر : يك نفر سرباز

تبصره:

اسامي شهدا و مجروحين گروهانهاي مهندسي و قرارگاه تيپ به اين دليل به طور تفكيك آورده شده كه مشخDŽ شود با تلاش زياد جهت پاك كردن ميادين مين رقابيه و رساندن مهمات به جلو اين دو يگان نيز نقش ارزنده‌اي در موفقيت عمليات فتح‌المبين داشته‌اند.

عملیات تیپ ĐĐ هوابرد از مرحله تثبیت (مهرماه ČĎĐĚ) تا آغاز عملیات فتح‌المبین (فروردین ماه ČĎđČ)

۱ـ شرکت در عملیات آرام سازي کردستان
۲ـ شرکت در آزادسازي سوسنگرد (زیر امر لشکر ۱٦ زرهي)
۳ـ شرکت در آزادسازي دهلاویه (زیر امر لشکر ۱٦ زرهي)
٤ـ تقویت خطوط پدافندي غرب کرخه (تپه سپتون) با گردان ۱۳۵ (زیر امر لشکر ۲۱ پیاده)
۵ـ استقرار در محور آبدانان مورموري با گردان ۱۳۵ (زیر امر لشکر ۲۱ پیاده)
٦ـ استقرار و پدافند در ارتفاعات میشداغ با یك گروهان
۷ـ پدافند از منطقه رقابیه تا شروع عملیات فتح‌المبین

فصل پنجم: Ăرحهاي عملياتي قرارگاه فتح

Ăرح عملياتي فتح (لشكر Ĕ۲ زرهي)

Ăرح عملياتي فتحč (تيپ č لشكر Ĕ۲ زرهي)

Ăرح عملياتي شماره č نور (تيپ ĐĐ هوابرد + تيپ ē نجف اشرف)

Ăرح عملياتي فتح Ď الف و ƙ كربلا۲ (تيپ Ď لشكر Ĕ۲ زرهي)

مقدمه

به دنبال صدور طرح‌هاي عملياتي تجديد نظر شده كربلا ۲، نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و تعيين نحوه ادغام نيروهاي ارتش و سپاه، قرارگاه فتح با يك جابجايي از منطقه جنوبي به منطقه مياني در منطقه شاهور ـ لخيضر مستقر و طرح عملياتي خود را تهيه و به يگانهاي تحت امر و قرارگاه كربلا ۲ ارسال نمود. بر اين مبنا هر يك از يگانهاي تحت امر قرارگاه فتح نيز طرح‌هاي خود را تهيه و به مبادي ذيربط ارسال نمودند.

در اين بخش ضمن در2 دستورات تهيه شده همراه با پيوست‌ها و ضمايم به بحث مختصري در مورد تدبير عمليات و مأموريت واگذاري قرارگاه فتح هر يك از قرارگاههاي تابعه آن مي‌پردازيم.

قرارگاه فتح

مأموريت واگذاري به اين قرارگاه عبارت بود از:

الف ـ تنگ رقابيه در خط سبز را تأمين نماييد.

ب ـ آماده باشيد بنا به دستور از معابر موجود در منطقه واگذاري و يا از ميان عناصر تحت كنترل قرارگاه فجر در امتداد تپه ۱۲۰ـ ۱۳٦ـ سندال چنانه تك را ادامه داده هدف فتح را تصرف و سپس در امتداد خط سرخ پدافند نماييد. (خط سرخ خط فرضي بود كه جنوب غربي ارتفاعات رقابيه شروع و در امتداد تپه برقازه به شكل جنوب‌شرقي به شمال‌غربي امتداد مي‌يافت.

بر مبناي اين مأموريت

طرح مانور قرارگاه فتح با ٤ قرارگاه تحت امر خود عبارت بود از:

ـ قرارگاه عملياتي فتح ۲ متشكل از ادغام تيپهاي ۵۵ هوابرد و ۸ نجف كه تلاش اصلي قرارگاه فتح را عهده‌دار بود از دو محور جداگانه و دور از هم عمليات خود را به مرحله اجرا درمي‌آورد.

محور اول محوري بود كه در تنگ ذليجان ايجاد شده بود كه با عبور از آن و دور زدن يگانهاي متجاوز كه در خطوط پدافندي مستقر بودند به پشت آنها مي‌رسيدند.

محور دوم ـ تك جبهه‌اي از خطوط پدافندي با عبور از تنگ رقابيه و درگيري مستقيم با نيروهاي متجاوز كه در تنگ مستقر بودند و در نهايت الحاق با محور اول كه از تنگ ذليجان به پشت دشمن رسيده بودند.

قرارگاه فتح ČĞ (تيپ Čĵ+ عناصري از تيپ ĞĐ كربلا)

اين تيپ در ابتدا نيروهاي محور دوم (قرارگاه عملياتي فتح ۲) را دنبال مي‌كرد و پس از تصرف ارتفاعات و تنگ رقابيه و تأمين خط سبز با عبور از خط قرارگاه نامبرده تك نموده و خط سرخ را تأمين مي‌نمود.

قرارگاه فتح Ď (تيپ Ď)

براي اين قرارگاه دو راه‌كار (دو مسير) در نظر گرفته شده بود كه به تصرف يا عدم تصرف ارتفاعات ابوصليبي‌خات توسط قرارگاه فجر بستگي كامل داشت.

چنانچه ارتفاعات ابوصليبي‌خات توسط قرارگاه فجر سقوط مي‌كرد با عبور از مسير بنفش (ضلع جنوبي ارتفاعات ابوصليبي‌خات) و چنانچه اين ارتفاعات به تصرف قرارگاه فجر درنمي‌آمد با عبور از مسير زرد (دامنه شرقي ارتفاعات رقابيه) تك مي‌كرد و ارتفاع برقازه را تأمين و راه عقب‌نشيني نيروهاي عراقي به سمت فكه را مسدود مي‌كرد.

قرارگاه عملياتي فتح ď (تيپ ۲Đ كربلا + گردان ۲ĎČ تانك)

مأموريت داشت همزمان با تك تيپ ۵۵ و ۸ نجف با عبور از دامنه شرقي ارتفاعات رقابيه تك نموده ارتفاعات برقازه را تصرف و عمليات تيپهاي ۱ و ۳ را پشتيباني نمايد.

توجه:

ارتفاعات برقازه با توجه به وجود جاده‌اي كه از وسط آن عبور مي‌كرد به دو قسمت «الف» و «ب» تقسيم شده بود كه تصرف قسمت «الف» آن به فتح ٤ و قسمت «ب» آن به فتح ۳ محول گرديده بود.

Ăرح عملياتي فتح كربلا۲ (قرارگاه فتح)

(در دستورات شفاهي تغييراتي داده نشده است)

نسخه ۱۱ از ۲۰ نسخه
قرارگاه فرماندهي عملياتي فتح
«ل ۹۲ زرهي»
اهواز ـ شاهور ـ لخيضر
اسفند ماه ۱۳٦۰
ح ـ ب ـ ۲٤

طرح عملياتي فتح كربلا ۲
مدرك : طرح عملياتي كربلا ۲ با اعلام وصول ص ـ ر ـ ۱۷
نقشه : ۵۰۰۰۰ : ۱ (شوش ـ چنانه ـ يبيس ـ چهيلا ـ چزابه)
سازمان رزمي، پيوست الف (ليست عدهها)

ٹـ وضعيت :

الف ـ نيروهاي دشمن : پيوست ب (اطلاعات)

ب ـ نيروهاي خودي :

(۱) نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي، با يك فرماندهي مشترك مأموريت دارند نيروهاي متجاوز را در سرزمينهاي اشغالي منهدم و خط مرز را تأمين و آماده ميشوند بنا به دستور تك را به سمت باختر ادامه دهند.

(۲) قرارگاه فجر با اجراي يك تك، هدف پيروز (ارتفاعات ابوصليبيخات و رادار) را تأمين و آماده ميشود به عبور از خط يگانهاي قرارگاه فتح كمك نموده و همزمان با رسيدن عناصر مقدم يگانهاي قرارگاه فتح به حوالي چنانه بنا به دستور تك را به سمت باختر به منظور تأمين هدف ظفر (۷٤ـ۷۵) ادامه دهد.

(۳) لشكر ۱٦ زرهي كماكان در منطقه بين چزابه تا دارخوين پدافند و پوشش مينمايد.

(٤) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران، پوشش هوايي منطقه عمليات كربلا ۲ را برقرار و عمليات يگانهاي تحت كنترل فرماندهي عمليات كربلا۲ را روزانه حداقل با ۱٤ سورتي و حداكثر با ۲۰ سورتي پشتيباني مينمايد.

(۵) هوانيروز. يگانهاي هوانيروز، گروه رزمي شماره ۲ عمليات قرارگاه فتح را پشتيباني و از رسيدن تقويتهاي دشمن به يگانهاي در خط ممانعت نموده و در اجراي عمليات وي، اختلال ايجاد مينمايد.

پ ـ زير امر و جدا شده : پيوست الف (ليست عدهها)

ت ـ فرضيات :

(۱) در زمان اجراي طرح كليه نيروها برابر ليست عدهها در دسترس باشند.

(۲) در زمان اجراي تك در استعداد و گسترش نيروهاي درگير و تقويتي دشمن تغيير عمدهاي به وجود نخواهد آمد.

(۳) نيروهاي متشكل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و نيروهاي بسيج مردمي عمل كننده در قرارگاه فتح تا پايان عمليات هماهنگ با ساير يگانهاي ارتشي در عمليات شركت مينمايند.

(٤) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران از (۲ ـ ر) تا خاتمه عمليات پوشش هوايي منطقه عمليات را برقرار و از دخالت هواپيماهاي دشمن در عمليات زميني يگانهاي خودي، جلوگيري مي‌نمايند.
(٥) دشمن در مدت عمليات از امكانات شيميايي استفاده نخواهد كرد.
(٦) دشمن قبل از تك لشكر اقدام به تك عمده در هيچكدام از مناطق عملياتي قرارگاه فتح نخواهد كرد.
(٧) قرارگاههاي فجر و نصر در ساعت (س) روز (ر) تك نموده و هدفهاي خود (پيروز و ظفر ـ آزادي و توفيق) را تصرف و تأمين مي‌نمايند.
(٨) وضعيت جوي براي عمليات خودي مساعد مي‌باشد.

۲ـ مأموريت :

قرارگاه فتح مأموريت دارد :

الف ـ تنگ رقابيه و خط سبز را تأمين نمايد.

ب ـ آماده باشد بنا به دستور از معابر موجود در منطقه واگذاري و يا از ميان عناصر تحت كنترل قرارگاه فجر در امتداد تپه ۱۲۰ (٥٦ـ٢٤)، تپه ١٣٦ (٦٠ـ٢٢) سندال (٦١ـ١٩) چنانه تك را ادامه داده هدف فتح را تصرف و سپس در امتداد خط سرخ پدافند نمايد.

Ď ـ اجرا :

الف ـ تدبير عمليات : پيوست پ **(نقشه شماره đ)**

(٣) مانور :

قرارگاه فتح با تيپ ٥٥ هوابرد و تيپ ٨ نجف از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در جناح چپ و تيپ ١ زرهي دنباله رو تيپ ٥٥ و تيپ ٣ زرهي با عناصري از تيپ ٢٥ كربلا پس از تصرف (هدف پيروز) توسط قرارگاه فجر در جناح راست تك نموده و خط سرخ را تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايد كه مشروح عمليات به شرح زير است :

(الف) تيپ ٥٥ با تيپ ٨ نجف در ابتدا تك اصلي لشكر را انجام مي‌دهند و با تأمين خط سبز سهولت حركات عبور از خط تيپ ١ زرهي را فراهم نموده و در منطقه پدافند مي‌نمايند.

(ب) همزمان با عمليات ياد شده عناصري از تيپ ٢٥ كربلا و گردان ٢٣١ تانك از طريق آبادي فرهان كبير و دامنه‌هاي شرقي ارتفاعات رقابيه عبور نموده و ارتفاعات برقازه (هـ الف) را تصرف و به ترتيب عمليات تيپ ١ و تيپ ٣ زرهي را پشتيباني مي‌كند.

(پ) تيپ ١ زرهي از ميان تيپ ٥٥ گذشته و پس از عبور از خط سبز تك نموده و خط سرخ را تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايد.

(ت) تيپ ٣ بنا به دستور با يگانهاي مكانيزه تيپ ٢٥ كربلا پس از تصرف هدف پيروز (ارتفاعات ابوصليبي‌خات و رادار) توسط قرارگاه فجر با سرعت از مسير بنفش گذشته و پس از عبور از خط خيز آبي تك نموده و خط سرخ را تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايد.

(٤) آتش :

آتش تهيه به مدت ٢٠ دقيقه طرح‌ريزي و در صورت كشف تك، بنا به دستور در منطقه مورد درخواست اجرا مي‌گردد. (پيوست ت، آتش پشتيباني)

(الف) هوايي . تقدم پشتيباني نزديك هوايي به يگانهاي قرارگاه فتح واگذار گرديده است.

(ب) توپخانه صحرايي . تقدم آتش ابتدا با تيپ ٥٥ هوابرد و سپس با تيپ ١ و بعد با تيپ ٣ خواهد بود.

(پ) توپخانه پدافند هوايي . تقدم حفاظت به يگانهاي در خط و توپخانه اختصاص داده مي‌شود.

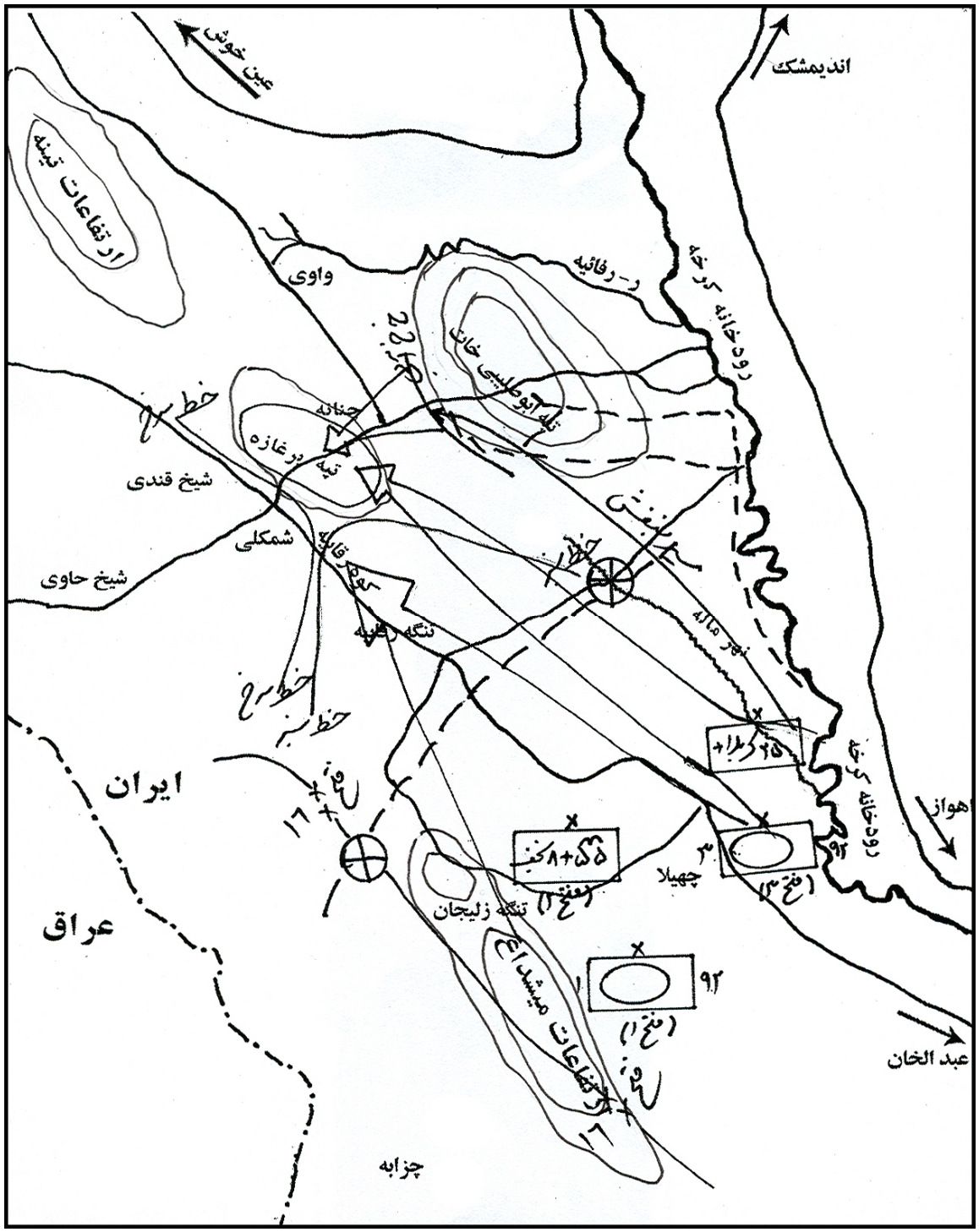

نقشه شماره ۵ : كالك عملياتي قرارگاه فتح(عمليات فتح‌المبين)

ب ـ تيپ ۵۵ هوابرد

(۱) دو ساعت قبل از ساعت (س) از خط لجمن فعلي در نهايت رعايت اصول تأمين و حفاظت، پيشروي نموده و با دشمن تماس نزديك برقرار نماييد.

(۲) در ساعت (س) روز (ر) با استفاده از غافلگيري با تيپ ۸ نجف تك نموده و هرگونه مقاومت دشمن را خنثي و خط سبز (ارتفاعات و تنگ رقابيه) را تأمين نماييد.

(۳) پس از تأمين خط سرخ توسط تيپ ۱ و ۳ زرهي، احتياط قرارگاه فتح خواهيد بود.

(٤) آماده باشيد بنا به دستور در منطقه هر كدام از تيپهاي ۱ و ۳ زرهي و ۲۵ كربلا به كار برده شويد.

پ ـ تيپ ۱ زرهي

(۱) همزمان با شروع تك تيپ ۵۵ هوابرد از منطقه مربوطه در امتداد مسير زرد حركت نموده و در منطقه فرهان كبير آماده عبور از تنگ رقابيه باشيد.

(۲) پس از تأمين خط سبز توسط تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف بنا به دستور پس از عبور از خط يگانهاي مزبور، تك نموده خط سرخ را تأمين و در منطقه پدافند نماييد.

ت ـ تيپ ۳ زرهي

آماده باشيد بنا به دستور از هر يك از راه كارهاي زير جهت تصرف هدف فتح استفاده نماييد.

(۱) راه كار ۱ : پس از تأمين هدف پيروز توسط قرارگاه فجر آماده باشيد بنا به دستور با يگانهاي مكانيزه تيپ ۲۵ كربلا مسير بنفش را سريعاً طي كرده پس از عبور از خط خيز آبي تك نموده هدف فتح (هـ ب) را تصرف و در خط سرخ پدافند نماييد.

(۲) راه كار ۲ : چنانچه هدف پيروز توسط قرارگاه فجر تأمين نگرديد آماده باشيد بنا به دستور از مسير زرد و از دامنه شرقي ارتفاعات رقابيه (فرهان كبير ـ صبعه ۲ ـ صبعه ۱ ـ چم كوچك) سريعاً عبور كرده، هدف فتح (هـ ب) را تصرف و در خط سرخ پدافند نماييد.

ث ـ تيپ ۲۵ كربلا

(۱) گردان ۲۳۱ تانك را در كنترل عملياتي خود گرفته و با عناصري از آن تيپ، همزمان با تك تيپ ۵۵ هوابرد از مسير فرهان كبير و از دامنه شرقي ارتفاعات رقابيه (فرهان كبير ـ صبعه ۲ ـ صبعه ۱ ـ چم كوچك) تك نموده ارتفاعات برقازه (هـ الف) را تصرف و به ترتيب عمليات تيپهاي ۱ و ۳ را پشتيباني نموده، در امتداد خط سرخ پدافندكنيد.

(۲) با يگانهاي مكانيزه موجود تيپ ۳ زرهي را در تصرف هدف فتح (ه ب) ياري نماييد.

(۳) همكاري و هماهنگي بسيار نزديك تيپ ۲۵ كربلا با تيپ ۳ زرهي و گردان ۲۳۱ تانك در مأموريتهاي واگذاري بسيار ضروري است.

ج ـ تيپ ۸ نجف

(۱) برابر هماهنگيهاي قبلي با ادغام در تيپ ۵۵ هوابرد آن يگان را در تأمين ارتفاعات و تنگ رقابيه و خط سبز ياري نموده و در خط سبز پدافند نماييد.

(۲) با همكاري بسيار نزديك، تيپ ۱ زرهي را در عبور از خط سبز و تأمين خط سرخ ياري نماييد.

ح ـ توپخانه لشكري . پيوست ت (پشتيباني آتش)

(۱) آتش تهيه را به مدت ۲۰ دقيقه طرح‌ريزي و بنا به دستور اجرا نماييد.

(۲) آماده باشيد هرگونه درخواست پشتيباني آتش يگانها را پاسخ دهيد.
(۳) با اعزام ديدبانان ورزيده به جلو از فعاليت تويخانه‌هاي دشمن جلوگيري نماييد.
(٤) با طرح‌ريزي آتشهاي سدكننده حركات احتمالي احتياطهاي دشمن را بنا به درخواست متوقف سازيد.

ح ـ هوانيروز

گروه رزمي پشتيباني مستقيم شماره ۲

(۱) به تيپهاي ۱ و ۳ و ۵۵ هوابرد رابط هوانيروز اعزام داريد.
(۲) كليه هماهنگيهاي لازم را در منطقه به عمل آوريد.
(۳) با هماهنگي عناصر ركن ۲ از گسترش دشمن آگاهي پيدا نماييد.
(٤) با هماهنگي با ركن سوم تقدم كاربرد هلي‌كوپترهاي تك‌ور مشخDŽ و شناسايي به عمل آيد.
(۵) با هماهنگي با ركن يكم لشكر محل پدهاي هلي‌كوپترهاي حمل مجروحين را مشخDŽ نماييد.
(٦) سيستم ارتباطي مناسبي با رابطين و خلبانان هلي‌كوپتر برقرار نماييد.
(۷) تقدم كاربرد هلي‌كوپترهاي تك‌ور به ترتيب، منطقه تيپ ۵۵ هوابرد ـ تيپ ۱ و سپس ۳ خواهد بود.

خ ـ گردان ٤۲۹ مهندس

(۳) كليه نيازمنديهاي گروهانهاي مهندس رزمي را برآورد و تهيه نماييد.
(٤) تعداد ۱۰ دستگاه بلدوزر و لودر آماده باشدكه بنا به دستور به يگانها اعزام نماييد.
(۵) تقدم كاربرد وسايل مهندسي به ترتيب در منطقه تيپ ۱ و سپس تيپ ۳ خواهد بود.
(٦) پل پي‌ام‌پي خلف مسلم را روانه و روزانه وضعيت پلها را گزارش نماييد.
(۷) سطحه‌هاي اضافي پل پيش‌بيني شوند.

د ـ گردان ٤۷۹ مخابرات

(۱) ارتباط عملياتي اف‌ام و آام و راديو رله را با يگانهاي تابعه برقرار سازيد.
(۲) سيستم امربري فعال و مركز پيام را برقرار نماييد.
(۳) دسته دوم جلويي را با وسايل و پرسنل سازماني به طور كامل در اختيار تيپ ۲ زرهي بگذاريد.
(٤) يك دستگاه رله تي‌آرسي ۱۱۳ به دسته دوم جلويي مأمور نماييد.
(۵) تعداد دو ترمينال تي‌آرسي ۱٤۵ با خدمه مربوطه جهت برقراري ارتباط چند چانلي منطقه عمليات كربلا ۲ به دزفول اعزام نماييد.
(٦) يك دستگاه بي‌سيم جي‌آرسي ۱۲۳ با خدمه و خودروي مربوطه به قرارگاه عملياتي دزفول اعزام داريد.
(۷) ارتباط جانبي چند چانلي (راديو رله) خود را با قرارگاه لشكر ۷۷ برقرار نماييد.

ذ ـ گردان ۵۰۷ بهداري

(۱) گردان بهداري را در آبادي بيت‌شايع برقرار و گزارش نماييد.
(۲) با هماهنگي ركن يكم و هوانيروز محلهاي پد هلي‌كوپترهاي تخليه مجروحين را شناسايي نماييد.
(۳) به دستور اداري و لجستيكي ركن يكم مراجعه نماييد.
(٤) با گروهانهاي بهداري تيپها تماس حاصل نموده و در مورد تخليه مجروحين هماهنگي كامل به عمل آوريد.
(۵) كليه امكانات گردان بهداري را به كار بريد.

ر ـ فرماندهي پشتيباني لشكر

(۱) نقاط آمادي را در محلهاي مناسب تعيين و گزارش نماييد.

(۲) كليه پيش‌بينيهاي لازم به منظور تدارك يگانها به عمل آورید.
(۳) به دستور اداري و لجستيكي ركن چهارم مراجعه نماييد.
(٤) هماهنگي كامل با ركن چهارم لشكر به عمل آورید.

ز ـ احتياط

(۱) تيپ ۳۷ زرهي شيراز در احتياط نزاجا بوده كه تقدم كاربرد آن در منطقه عملياتي قرارگاه فتح تعيين و بنا به دستور در كنترل عملياتي قرارگاه فتح قرار مي‌گيرد.
(۲) با هماهنگي قرارگاه كربلا۲ از منطقه عملياتي قرارگاه فتح شناسايي كامل به عمل آورید.

ژ ـ دستورات هماهنگي

(۱) اين طرح به محض دريافت براي طرح‌ريزي معتبر بوده و بنا به دستور قابل اجرا مي‌باشد.
(۲) ساعت (س) روز (ر) بعداً اعلام خواهد شد.
(۳) با دريافت اين طرح فرماندهان تيپ با فرماندهان تيپ از سپاه پاسداران هماهنگي نموده تماس دائم برقرار، نسبت به تكميل و سازماندهي نيروهاي تك‌ور، شناسايي و طرح‌ريزي مشترك عمليات اقدام نماييد.
(٤) از كاربرد نيروهاي زرهي و مكانيزه تيپهاي سپاه پاسداران به منظور فريب دشمن حداكثر استفاده به عمل آيد.
(۵) اجراي شناسايي نبايد در وضع عادي منطقه تغييراتي حاصل نمايد.
(٦) از لحظه استقرار نيروهاي سپاه و بسيج مردمي در كنار نيروهاي ارتشي حداكثر هماهنگي و همكاري در امر آموزش، هماهنگي و شناسايي به عمل آيد.
(۷) تقسيم وظايف بين عناصر متشكله نيروهاي رزمنده ارتش و سپاه به نحوي مشخDž و هماهنگ گردد كه هر عنصر مركب از نيروهاي ادغام شده از وحدت فرماندهي بهره‌مند گردد.
(۸) به حفاظت اطلاعات توجه مخصوص مبذول و از دستيابي پرسنل غير مسئول قبل، در حين طرح ريزي و در خلال عمليات شديداً جلوگيري شود.
(۹) در جلسات توجيهي و شناساييها از افشاي نام و قصد طرح شديداً خودداري شود.
(۱۰)يگانها نسبت به افزايش قدرت جسماني و همچنين تكميل آموزش پرسنل توجه ويژه مبذول دارند.
(۱۱)يگانها عمليات خود را به نحوي طرح‌ريزي نمايند كه احتياط مناسبي را در خلال عمليات در اختيار داشته باشند.
(۱۲)يگانها در مورد كاربرد احتمالي مواد شيميايي توسط دشمن پيش‌بيني لازم را به عمل آورند و در فرصتي كه در اختيار دارند آموزشهاي كافي به پرسنل داده شده و پرسنل ماسكهاي ضد گاز خود را همراه داشته باشند.
(۱۳)يگانها، رسيدن و عبور خود را از خطوط خيز در منطقه مربوطه گزارش نمايند.
(۱٤)حفاظ مواضع پدافندي فعلي تا تحكيم هدفها مورد نظر مي‌باشد.
(۱۵)يگانها با اسرا رفتار اسلامي داشته باشند.
(۱٦)يگانهاي عبور كننده و عبور شونده هماهنگيهاي لازم را قبلاً انجام دهند.
(۱۷)عناصر رزمنده از جمع‌آوري وسايل اغتنامي اكيداً خودداري نمايند.
(۱۸)يگانها گروههاي مين‌ياب و مين‌بردار به جلو اعزام نمايند.
(۱۹)يگانها به محض دريافت اين دستورات طرح عملياتي خود را تهيه و به قرارگاه عملياتي فتح ارسال دارند.
(۲۰)يگانها وصول و عبور عناصر تابعه خود را از نقاط كنترلي برابر پيوست ş به قرارگاه فتح گزارش نمايند.

ď ـ خدمات و پشتيباني . پيوست 2 (خدمات پشتيباني)
الف ـ روش جاري لجستيكي
ب ـ اركان چهارم يگانها با هماهنگي ركن ٤ لشكر پيش‌بيني جيره عملياتي را بنمايند.

Ð ـ فرماندهي و مخابرات :
الف ـ مخابرات . پيوست ث (دستور كار مخابرات)
ب ـ فرماندهي
(١) اين عمليات از قرارگاه فتح هدايت مي‌گردد بديهي است :
(الف) چون جنگ و رزم ما در راه اسلام است پيروزي آن به نام الله و رزمندگان اسلام به ثبت مي‌رسد.
(ب) اولين برنامه ما بعد از پيروزي، مراسم شكرگزاري همه رزمندگان اسلام در درگاه خداوند متعال است.
(٢) پاسگاه فرماندهي تاكتيكي لشكر در شروع عمليات در قرارگاه فتح (مختصات ٤٩ ـ ٢٦) مي‌باشد.
(٣) محل پاسگاه فرماندهي در منطقه عمومي شاهور، كيلومتر ٧٥ جاده اهواز ـ انديمشك (دشت آباد) خواهد بود. (٣٥،٤٤)
(٤) تغييرات پاسگاه فرماندهي متعاقباً اعلام مي‌گردد.
(٥) يگانها محل پاسگاه فرماندهي خود را گزارش نمايند.

رسيد گزارش شود. Ş

فرماندهي قرارگاه عملياتي فتح . سرهنگ زرهي ستاد
مسعود منفرد نياكي

پيوستها :
الف ـ سازمان رزمي (ليست عده‌ها)
ب ـ اطلاعات
پ ـ كالك عمليات
ت ـ طرح پشتيباني آتش
ث ـ دستور كار مخابرات
2 ـ خدمات و پشتيباني (اداري و لجستيكي)

گيرندگان :
١ـ 2 ف نزاجا در جنوب (ر٣)
٢ـ قرارگاه عملياتي فجر (٧٧)
٣ـ فرماندهي تيپ ١ زرهي
٤ـ فرماندهي تيپ ٣ زرهي
٥ـ فرماندهي توپخانه لشكري

٦ـ فرماندهي تيپ ٥٥ هوابرد
۷ـ فرماندهي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي منطقه ۸ خوزستان
۸ـ فرماندهي تيپ ۲٥ كربلا
۹ـ فرماندهي گردان ٤۷۹ مخابرات
۱۰ـ فرماندهي تيپ ۳۷ زرهي
۱۱ـ فرماندهي گردان ٤۲۹ مهندس
۱۲ـ فرماندهي گردان ٥۰۷ بهداري
۱۳ـ فرماندهي لشكر ١٦ (ر۳)
١٤ـ ركن سوم پاسگاه ف لشكر ۹۲
۱٥ـ ركن سوم لشكر ۹۲ چهار نسخه

پيوست الف (ليست عده‌ها) به Ăرح عملياتي فتح كربلا ۲

۱ـ تيپ ۱ زرهي
قرارگاه و گروهان قرارگاه
گردان ۲٦٤ تانك
گردان ۲۳۲ تانك
گردان ۱۲۱ پياده زرهي
گردان ١٦٥ پياده زرهي
گردان ۳۱۲ ت ۱۵۵ مم خ ك (ك م)

۲ـ تيپ ۳ زرهي
گردان ۲۹۳ تانك
گردان ۲٦۱ تانك
گردان ١٤٥ پياده زرهي
گردان ۱۰۰ پياده زرهي
گردان ۳۱۸ توپخانه ۱۵۵ مم خ ك (ك م)

۳ـ تي ۵۵ هوابرد
قرارگاه و گروهان قرارگاه تيپ
گردان ١٢٦ پياده هوابرد
گردان ۱۳۵ پياده هوابرد
گردان ۱۵۸ پياده هوابرد
گردان ١٤٦پياده هوابرد
گروه رزمي سلمان
گردان مختلط ۳۵۲ خمپاره انداز و يك آتشبار ۱۰۵ مم از گردان ۳۸۳ توپخانه (ك م)
آتشبار عملياتي گردان ۳۰۰ توپخانه ۱۵۵ مم خ ك (از گروه رزمي مسلمان)

٤ـ تيپ ۲۵ كربلا سپاه پاسداران و گردان ۲۳۱ تانك

۵ـ تيپ ۸ نجف سپاه پاسداران

٦ـ توپخانه لشكري (برابر سازمان رزمي در پيوست ت طرح آتش پشتيباني)

۷ـ عده‌هاي لشكري
قرارگاه و گروهان قرارگاه لشكر
گردان ٤٧٩ مخابرات
گردان ٤٢٩ مهندسي
فرماندهي پشتيباني لشكر
گردان ٥٠٩ آماد و ترابري
گردان ٥٠٨ نگهداري
گردان ٥٠٧ بهداري
گروه هوانيروز
دژبان

۸ـ احتياط قرارگاه فتح
تيپ ۳۷ زرهي
تيپ ٤٦ فجر

پيوست (k) اÅلاعات، به Ǎرح عملياتي فتح كربلا ۲ اسفند ماه ۱۳٦۰

مدرك: نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ شوش، سرخه نادري، چنانه، يبيس

ǰ ـ خلاصه وضعيت دشمن :

الف ـ مزدوران عراقي در مهر ماه سال ۱۳۵۹ با يك حمله غافلگيرانه موفق شدند مقداري از خاك عزيز ما را كه بلا دفاع بود تصرف كنند ولي با ورود نيروهاي رزمنده اسلام مجبور به اتخاذ حالت پدافندي گرديد و پس از انسجام نيروهاي رزمنده اسلام در اكثر جبهه‌ها در اثر وارد شدن تلفات و خسارات شديد شايستگي رزمي خود را از دست داده، هرچند در طول عمليات نسبت به بازسازي و تجديد سازمان يگانهايي كه متحمل خسارات و تلفات شده بودند اقدام كرد ولي اين تجديد سازمان به علت از دست دادن پرسنل متخصصDŽ و كادر و از دست دادن روحيه رزمندگي بر كارآيي رزمي آنان افزوده نشد تا اينكه در دو ماهه اخير با حمايتهاي علني سياسي، اقتصادي، لجستيكي و پرسنلي كشورهاي مرتجع منطقه و بهره‌برداريهاي تبليغاتي رسانه‌هاي گروهي عراق از اين كمكها تا حدودي بر روحيه پرسنل عراقي افزوده شده است.

ب ـ تركيب و گسترش : (به ضميمه الف كالك گسترش مراجعه شود)

(۱) تركيب :

(الف) يگانهاي درگير :

(۱) در محور تنگ رقابيه، شمكلي

((الف)) تيپ ۳٤ زرهي لشكر ۱

((ب)) تيپ ۹٦ كه شامل ٦ گردان است تشكيل دو تيپ داده و گردانهاي ٤ و ۵ و ٦ آن به نام تيپ ٤۲۲ در رقابيه

(۲) در محور عباس سلطان، سندال، دوسلك

گردانهاي تانك ابوعبيده و گردان ۲۹ تانك تيپ ۵۱ در شرق رادار و شمال عباس سلطان

(۳) محور غرب شوش

((الف)) گردانهاي ۱ و ۲ تيپ ۹۹ در غرب شوش

((ب)) تيپ ۲۷ مكانيزه لشكر ۱ در غرب شوش

(ب) يگانهاي احتياط

(۱) تيپ ۲٤ مكانيزه لشكر ۱۰ در دوسلك

(۲) تيپ ۱۰٦ پياده گارد مرزي در دوسلك

(۳) تيپ ۱۷ لشكر ۱۰ جهت بازسازي در دوسلك

(٤) تيپ ۹٦ احتياط كه شامل ٦ گردان است با گردانهاي ٤ و ۵ و٦ تشكيل تيپ ٤۲٦ را داده و همراه با گردان ۳ تيپ ۹۹ در منطقه دوسلك استقرار دارد.

(۵) تيپ ۱۰ زرهي گارد جمهوري احتمالاً در دوسلك مستقر است.

توضيح اينكه: يگانهاي مستقر در منطقه عمومي دوسلك و چنانه احتياط يگانهاي مستقر در غرب شوش و منطقه رقابيه مي‌باشند.

۲ـ عناصر اصلي اخبار و ساير نيازمنديهاي اĂلاعاتي :

الف ـ ع ـ ا ـ ا

(٤) دشمن قبل از ساعت (س) روز (ر) تك خواهد كردʔ اگر چنين است كي، كجا و با چه استعدادي (توجه مخصوص به محورهاي شمكلي، تنگ رقابيه، فرهان كبير، محور چنانه، چم كوچك، سندال و عمارنه)

ب ـ ساير نيازمنديهاي اطلاعاتي :

(۱) آيا دشمن قبل از ساعت (س) روز (ر) نيروهاي خود را در منطقه تقويت خواهد كرد اگر چنين است كي، كجا و با چه استعدادي (توجه مخصوص به يگانهاي مستقر در تنگ رقابيه و ميشداغ و منطقه دوسلك)

(۲) آيا دشمن در مقابل تك خودي اقدام به پدافند خواهد كردʔ اگر چنين است در چه منطقه و با چه استعدادي

(۳) آيا وضعيت جوي و شن زار منطقه لخيضر و جنوب سندال امكان آفند در ساعت (س) روز (ر) را خواهد دادʔ

(٤) آيا دشمن اقدام به عقب‌نشيني خواهد كردʔ اگر چنين است از چه معبري.

(٥) آيا دشمن اقدام به فرود يگان هلي‌برد و يا هوابرد در منطقه خواهد كردʔ اگر چنين است كي، كجا و با چه استعدادي.

(٦) آيا دشمن از موشكهاي زمين به زمين و گازهاي شيميايي (ش . م . ر) در منطقه استفاده خواهد كردʔ اگر چنين است كجا و با چه استعدادي و از چه نوعي.

Ď ـ وظايف جمع‌آوري :

الف ـ دستور به يگانهاي زير دست و زير امر :

(۱) تيپ ۳ زرهي: به محض دريافت گزارش نماييد.

(الف) هر گونه افزايش فعاليتهاي هوايي دشمن در منطقه عمارنه و لخضير و رقابيه

(ب) نقل مكان پاسگاههاي فرماندهي به جلو

(پ) افزايش فعاليتهاي گشتزني

(ت) هويت و استعداد يگانهاي مستقر در ارتفاعات رقابيه، برقازه و دوسلك

(ث) انواع موانع طبيعي و مصنوعي (از قبيل ميدانهاي مين، شبكه‌هاي سيم خاردار و غيره)

(ج) انواع استحكامات و مواضع تهيه شده از عمارنه تا دوسلك و فرهان كبير تا شمكلي

(ş) هويت و استعداد يگانهاي زرهي و مكانيزه مستقر از سندال تا دوسلك و تنگ رقابيه تا شمكلي

(ح) هويت و استعداد يگانهاي ضد تانك مستقر در منطقه

(د) هويت و استعداد يگانهاي موشكي و شيميايي مستقر از سندال تا دوسلك و تنگ رقابيه تا شمكلي

(ذ) محل استقرار تيپ ۱۰ زرهي گارد جمهوري

(ر) افزايش عبور و مرور خودروهاي حامل وسايل آمادي در پشت خطوط مقدم دشمن.

(س) ايجاد سدها و خاكريزها و مواضع تانك و ضد هوايي جلوي خطوط تماس در محور تنگ‌رقابيه، شمكلي و محور سندال، چم كوچك و دوسلك

(۲) تيپ ۱ زرهي: به محض دريافت گزارش كنيد:

كليه بندهاي خواسته شده از تيپ ۳

(۳) تيپ ۲۵ كربلا سپاه پاسداران: به محض دريافت گزارش نماييد:
كليه بندهاي خواسته شده از تيپ ۳ زرهي
ب ـ درخواست از قرارگاههاي بالادست و همجوار :
(۱) از قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب درخواست مي‌شود به محض دريافت ابلاغ نمايند.
(الف) كليه موارد خواسته شده از تيپ ۳ و ۱
(ب) محل استقرار جنگ افزارهاي هوايي به ويژه سام در منطقه
(پ) محل استقرار موشكهاي زمين به زمين
(ت) محل دقيق استقرار تيپ ۱۰ زرهي
(ث) هر گونه حركت يگانهاي دشمن به سمت شرق به ويژه در محور فكه، دوسلك و شمكلي، رقابيه.
(۲) از لشكر ۷۷ درخواست مي‌شود به محض در يافت اعلام نمايند.
(الف) كليه موارد خواسته شده از تيپ ۳ زرهي
(ب) هر گونه حركت دشمن از سمت سايت ٤ و ٥ به طرف چم كوچك و سندال
(پ) هر گونه حركت دشمن از سمت سايت ٤ و ٥ به طرف شمكلي و تنگ رقابيه
(۳) از تيپ ۵۵ هوابرد درخواست مي‌شود به محض دريافت ارسال فرمايند.
(الف) كليه موارد خواسته از تيپ ۳
(ب) هر گونه حركات دشمن از محور شمكلي به تنگ رقابيه

ď ـ رو p جابجا كردن پرسنل، اسناد، تجهيزات و وسايل :

الف ـ كليه تجهيزات و غنايم جنگي را برابر مفاد پيوست لجستيك ركن چهارم لشكر رفتار شود.

ب ـ كليه اسيران جنگي با نصب لوحه دستگيري به منطقه جمع‌آوري اسرا (بيت شايع) تخليه و برابر روش جاري عملياتي رفتار شود.

Đ ـ اسناد و ساز و برŢ مورد نياز:

الف ـ نقشه‌جات : توزيع نقشه‌هاي مورد نياز مانند روش جاري آماد نقشه

ب ـ عكس هوايي : عكسهاي هوايي مورد نياز از طريق ق.م نزاجا در جنوب درخواست و نتيجه تفسير آن ارسال مي‌گردد.

đ ـ حفاظت اĂلاعات :

الف ـ حفاظت اسناد و مدارك (برابر آيين‌نامه‌هاي حفاظتي)

ب ـ حفاظت فيزيكي : برابر روش جاري عملياتي

پ ـ حفاظت منطقه : در منطقه عملياتي تردد عوامل خودفروخته داخلي كه با دشمن همكاري دارند زياد بوده و در صورت عدم جلوگيري از تردد آنان در منطقه هويت و محل استقرار يگانها افشاء خواهد شد. لازم است نكات زير در اين زمينه توجه شود.

(۱) از به كار بردن افراد به عنوان راهنماي محلي قبل از كسب مجوز از قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب خودداري گردد.

(۲) از تردد افراد محلي به عناوين مختلف (مانند چوپان و غيره) جلوگيري شود.

(۳) از استفاده اين افراد جهت جمع‌آوري اخبار خودداري گردد.

(٤) ساكنين آباديهاي ساحل شرقي و غربي كرخه كنترل شوند.

ت ـ حفاظت مخابرات :

(۱) حداقل استفاده از پيامهاي راديويي و راديو تلفني

(۲) خودداري از مخابره پيامهاي كشف

Ē ـ گزارشات و توزيع گزارشات :

برابر روش جاري عملياتي به جز موارد خواسته شده در ماده ۳ (وظايف جمع‌آوري اخبار) تغييري داده نشده است.

وصول پيوست (ب) اطلاعات $\frac{\text{اعلام}}{\text{گزارش}}$ شود.

فرمانده لشكر ۹۲ زرهي سرهنگ ستاد منفرد نياكي
معتبر است رييس ركن ۲ لشكر سرهنگ ۲ جليليان
از طرف سرهنگ ۲ رستگاري

ضمايم :

ضميمه الف كالك گسترش نيروهاي دشمن

پيوست ت (پشتيباني آتش) به Ǎرح عملياتي فتح (كربلا ٢)

مدرك: نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ (شوش ـ چنانه ـ يبيس ـ چهيلا ـ چزابه)

Č ـ وضعيت

الف ـ نيروهاي دشمن . پيوست ب (اطلاعات)

ب ـ نيروهاي خودي

(١) نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي با يك فرماندهي مشترك مأموريت دارد نيروهاي متجاوز را در سرزمين اشغالي منهدم، خط مرز را تأمين و آماده مي‌شود بنا به دستور تك را به سمت باختر ادامه دهند.

(٢) قرارگاه فجر : با اجراي يك تك، هدف پيروز (ارتفاعات ابوصليبي‌خات و رادار) را تأمين و آماده مي‌شود به عبور از خط يگانهاي قرارگاه فتح كمك نموده و همزمان با رسيدن عناصر مقدم يگانهاي فتح به حوالي چنانه بنا به دستور تك را به سمت باختر به منظور تأمين هدف ظفر (٧٤ـ٧٥) ادامه دهد.

(٣) لشكر ١٦ زرهي : كماكان در منطقه بين چزابه تا دارخوين پدافند و پوشش مي‌نمايند.

(٤) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران پوشش هوايي منطقه عمليات كربلا ٢ را برقرار و عمليات يگانهاي تحت كنترل عمليات كربلا ٢ را روزانه حداقل با ١٤ سورتي و حداكثر ٢٠ سورتي پشتيباني مي‌نمايد.

(٥) هوانيروز : يگانهاي هوانيروز گروه رزمي شماره ٢ عمليات قرارگاه فتح را پشتيباني و از رسيدن تقويتهاي دشمن به يگانهاي در خط ممانعت نموده و در اجراي عمليات وي اختلال ايجاد مي‌نمايند.

(٦) پشتيباني توپخانه صحرايي :

(الف) گردان ٣٢٥ مختلط ١٠٥ و خمپاره انداز

(ب) گردان ٣٠٥ (ـ) توپخانه ١٣٠ مم

(پ) يك آتشبار از گردان ٣٧٢ كاتيوشا

پ ـ زير امر و جداشده : به سازمان رزمي مراجعه شود.

٢ـ مأموريت

توپخانه لشكر ٩٢ مأموريت دارد با توپخانه‌هاي تقويتي عمليات قرارگاه فتح را با آتش م٤ثر پشتيباني نمايد.

Ď ـ اجرا

الف ـ تدبير عمليات (پيوست پ كالك عمليات)

(١) مانور : قرارگاه فتح با تيپ ٥٥ هوابرد و تيپ ٨ نجف از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي در جناح چپ و تيپ ١ زرهي دنباله‌رو تيپ ٥٥ و تيپ ٣ زرهي با عناصري از تيپ ٢٥ كربلا پس از تصرف هدف پيروز توسط قرارگاه فجر در جناح راست تك نموده و خط سرخ را تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايند.

(٢) آتش

(الف) آتش تهيه به مدت ٢٠ دقيقه طرح ريزي و در صورت كشف تك بنا به دستور در منطقه مورد درخواست اجرا مي‌گردد (پيوست آتش پشتيباني). تقدم آتش ابتدا با تيپ ٥٥ هوابرد و سپس با تيپ ١ و بعد با تيپ ٣ زرهي خواهد بود.

(ب) پشتيباني نزديك هوايي : تقدم پشتيباني نزديك هوايي به يگانهاي قرارگاه فتح واگذار گرديده است. نيروي هوايي پوشش منطقه عمليات كربلا ۲ را برقرار و يگانهاي تحت كنترل عمليات را حداقل با ١٤ سورتي پشتيباني مي‌نمايد.
(پ) پدافند هوايي : يگانهاي ضد هوايي مستقر در منطقه طبق روش جاري اجراي مأموريت مي‌نمايند، تقدم حفاظت به يگانهاي در خط و توپخانه اختصاص داده مي‌شود.
(ت) هوانيروز : يگانهاي هوانيروز از رسيدن تقويت دشمن به يگانهاي در خط ممانعت و در عمليات دشمن اختلال بوجود مي‌آورند.
(ث) پشتيباني توپخانه صحرايي
(١) كليات
((الف)) آتش تهيه به مدت ۲۰ دقيقه بنا به دستور طرح‌ريزي مي‌گردد.
((ب)) تقدم آتش ابتدا با تيپ ۵۵، سپس با تيپ ١ و بعد با تيپ ۳ خواهد بود.
((پ)) مشي عملياتي : ضد آتشبار فعال مي‌باشد.
(۲) سازمان براي رزم
((الف)) توپخانه لشكري
(١) گردان ۳۱۲ عمل كلي تقويت آتش گردان ۳۵۲ كمك مستقيم تيپ ١ هنگام درگيري
(۲) گردان ۳۱۸ كمك مستقيم تيپ ۳
(۳) گردان ۳۳۰ عمل كلي تقويت آتش گردان ۳۱۲ هنگام درگيري تيپ ١
((ب)) توپخانه‌هاي تقويتي
((١)) گردان ۳۵۲ مختلط، كمك مستقيم تيپ ۵۵ هوابرد تقويت آتش گردان ۳۱۲ هنگام درگيري تيپ ١
((۲)) يك آتشبار از گردان ۳۰۵ توپخانه ۱۳۰ مم عمل كلي تقويت آتش گردان ۳۱۸ هنگام درگيري تيپ ۳
((۳)) يك آتشبار از گردان ۳۷۲ كاتيوشا عمل كلي
((ج)) دستورات هماهنگي
((١)) گردانهاي كمك مستقيم، طرح آتش خود را تهيه و بيست وچهار ساعت پس از دريافت طرح عمليات تيپ به توپخانه لشكري ارسال نماييد.
((۲)) ثبت تير تحت كنترل گردانهاي كمك مستقيم انجام شود.
((۳)) در موقع پرواز هواپيماهاي خودي يگانهاي توپخانه رعايت تأمين آنها را بنمايند.

د‌ـ پشتيباني خدمات :

الف ـ به دستور اداري و لجستيكي لشكر مراجعه شود.
ب ـ در مصرف مهمات به بخشنامه‌هاي لشكر مراجعه شود.

ﻫـ فرماندهي و مخابرات

الف ـ مخابرات . به دستور كار مخابرات لشكر مراجعه شود.
ب ـ فرماندهي . پاسگاه فرماندهي توپخانه لشكري در شروع عمليات در قرارگاه فتح و تغييرات آن ابلاغ خواهد شد. ج

فرمانده لشكر ۹۲ زرهي سرهنگ زرهي ستاد نياكي

ضمائم

١ـ طرح آتش هوايي

٢ـ طرح آتش توپخانه متعاقباً اعلام خواهد شد.

پيوست (ث) مخابرات به دستور عملياتي كربلاي ٢ ل ٩٢ زرهي

مدرك : نقشه ١/٥٠٠٠٠ سرتيپ اهواز ٦٠

ĉـ وضعيت :

الف ـ نيروي دشمن :

(١) به پيوست (پ) اطلاعات مراجعه شود.

(٢) امكانات دشمن :

(الف) دشمن قادر است بر روي شبكه‌هاي راديويي و خطوط با سيم استراق سمع نمايد.

(ب) دشمن قادر به شكستن رمزهاي دستي ساده مثل يك حرف به يك حرف مي‌باشد.

(پ) دشمن قادر است بر روي شبكه‌هاي راديويي پخش پارازيت نمايد.

(ت) دشمن قادر است محل بيسيمهاي خودي را رديابي نموده و محل آنها را كشف و نسبت به انهدام آنها اقدام نمايد.

(ث) دشمن قادر است توسط گلوله‌هاي توپخانه يا عناصر چريكي خطوط با سيم را قطع نمايد.

ب ـ نيروهاي خودي :

(١) به پيوست ( ) كالك عمليات مراجعه شود.

٢ـ مأموريت :

استقرار وسايل ارتباطي و بهره برداري و نگهداري يك سيستم ارتباطي مطمئن به طوري كه فرماندهي در هر لحظه بتواند يگانهاي در گير عمليات را كنترل نمايد.

Ďـ اجرا :

الف ـ تدبير عمليات : چون يگانهاي عمل كننده در طرح در مراحل مختلف عمليات بر حسب نياز شركت خواهند نمود لذا وسيله اصلي ارتباط به شرح زير مي‌باشد.

(١) در راهپيمايي تاكتيكي وسيله اصلي ارتباط بيسيم با برد كوتاه و امر بر موتوري خواهد بود.

(٢) در عمليات پدافندي وسيله اصلي ارتباط با بي سيم و امربر خواهد بود.

(٣) در عمليات آفندي وسيله اصلي ارتباط بي سيم و امربر، در صورت لزوم از كليه وسايل ارتباطي موجود استفاده خواهد شد.

ب ـ رده‌هاي فرماندهي :

(١) گردان ٤٧٩ مخابرات :

(الف) ارتباطات موجود پاسگاه فرماندهي اصلي لشكر را با يگانهاي تابعه و همجوار و زير امر برابر دستورات كار مخابرات كه طي شماره ٧٠١ـ١٤ـ١١٠١ـ٦٠/١٢/١١ ارسال شده كماكان برقرار نماييد.

(ب) برابر ضميمه ١ پيوست : ارتباط اف / ام پاسگاه فرماندهي لشكر را يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با يگانهاي تابعه و زير امر و همجوار درگير عمليات برقرار نماييد.

(پ) ارتباط راديو رله تي ٥٥ هوابرد را با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.

(ت) بقيه ارتباطات برابر روش جاري.

(۲) تيپ ۱ لشكر ۹۲ :
(الف) ارتباط اف / ام خود را برابر ضميمه (۱) يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.
(ب) ارتباط تله تايپي و آ / ام آن يگان را برابر دستورات كار مخابرات لشكر كه طي شماره ۷۰۱ـ۱٤ـ۱۱۰۱ـ۶۰/۱۲/۱۱ ارسال گرديده با پاسگاه فرماندهي فتح كماكان برقرار نماييد.
(پ) بقيه ارتباطات داخلي برابر روش جاري.
(۳) تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي :
(الف) ارتباط تله تايپي و تلگرافي آن يگان برابر مواد دستورات كار مخابرات لشكر كه طي شماره ۷۰۱ـ۱٤ـ۱۱۰۱ـ۶۰/۱۲/۱۱ ارسال گرديده با پاسگاه فرماندهي كماكان برقرار نماييد.
(ب) بقيه ارتباطات برابر روش جاري.
(٤) تيپ ۳ لشكر ۹۲ زرهي :
(الف) ارتباط اف / ام آن يگان را برابر ضميمه (۱) يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.
(ب) ارتباط تله تايپي و تلگرافي آن يگان را برابر مواد دستورات كار مخابرات لشكر كه طي شماره ۷۰۱ـ۱٤ـ۱۱۰۱ـ۶۰/۱۲/۱۱ ارسال گرديده با پاسگاه فرماندهي كماكان برقرار نماييد.
(پ) بقيه ارتباطات برابر روش جاري
(۵) تيپ ۵۵ هوابرد :
(الف) ارتباط اف / ام آن يگان را برابر ضميمه (۱) يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.
(ب) ارتباط تله تايپي و تلگرافي آن يگان را برابر مواد دستورات كار مخابرات لشكر ۹۲ كه طي شماره ۷۰۱ـ۱٤ـ۱۱۰۱ـ۶۰/۱۲/۱۱ ارسال گرديده با پاسگاه فرماندهي كماكان برقرار نماييد.
(پ) بقيه ارتباطات داخلي برابر روش جاري
(٦) تيپ ۲۵ كربلا (سپاه)
(الف) ارتباط اف / ام آن يگان را برابر ضميمه (۱) يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.
(ب) بقيه ارتباطات برابر روش جاري
(۷) تويخانه لشكري :
(الف) ارتباط اف / ام آن يگان را برابر ضميمه (۱) يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.
(ب) در صورت لزوم ارتباط تلگرافي خود را برابر مواد دستورات كار مخابرات لشكر كه طي شماره ۷۰۱ـ۱٤ـ۱۱۰۱ـ۶۰/۱۲/۱۱ ارسال گرديده با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.
(پ) بقيه ارتباطات برابر روش جاري
(۸) گردان بهداري :

(الف) ارتباط اف / ام آن يگان را برابر ضميمه (۱) يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.

(ب) بقيه ارتباط برابر روش جاري

(۹) پاسگاه فرماندهي قرارگاه فجر :

(الف) ارتباط اف / ام جانبي آن يگان را برابر ضميمه (۱) يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.

(ب) ارتباط اف / ام، تله تايپي و تلگرافي جانبي آن را برابر مواد دستورات كار مخابرات ل ۹۲ كه طي شماره ۷۰۱ـ۱٤ـ۱۱۰۱ـ٦۰/۱۲/۱۱ ارسال گرديده كماكان با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.

(پ) هر گونه هماهنگي ارتباطي مورد لزوم را با افسر مخابرات اين يگان به عمل آوريد.

(۱۰)لشكر ۱٦ زرهي :

(الف) ارتباط تله تايپي و تلگرافي جانبي آن يگان را برابر مواد دستورات كار مخابرات كه طي شماره ۷۰۱ـ۱٤ـ۱۱۰۱ـ٦۰/۱۲/۱۱ ارسال گرديده با پاسگاه فرماندهي اين يگان برقرار نماييد.

(ب) هر گونه هماهنگي ارتباطي مورد لزوم را با افسر مخابرات اين يگان به عمل آوريد.

(۱۱)تيپ ۳۷ زرهي :

(الف) ارتباط جانبي اف / ام، تله تايپي و تلگرافي جانبي آن يگان را برابر مواد دستورات كار مخابرات كه طي شماره ۷٦۸ـ۱٤ـ۱۱۰۱ـ٦۰/۱۲/۲۵ ارسال گرديده با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.

(ب) ارتباط اف / ام آن يگان را برابر ضميمه (۱) يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با پاسگاه فرماندهي فتح برقرار نماييد.

(پ) به محض قرار گرفتن زير امر لشكر كليه ارتباطات خود را به طور مستقيم با لشكر برقرار نماييد.

(ت) بقيه ارتباطات برابر روش جاري

ď ـ اداري و لجستيكي :

الف ـ به پيوست (ـ) مراجعه شود.

Đ ـ فرماندهي و مخابرات :

الف ـ مخابرات :

(۱) فهرست مواد دستورات كار مخابرات كه با اين پيوست منتشر مي‌شود يك ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) قابل اجرا مي‌باشد.

(۲) محل اوليه مخابرات در پاسگاه فرماندهي فتح مي‌باشد.

(۳) براي رفع هر گونه اشكالات ارتباطي با مخابرات لشكر ۹۲ هماهنگي نماييد.

k ـ فرماندهي :

(۱) پاسگاه فرماندهي لشكر در محل فعلي خواهد بود.

(۲) ساير يگانهاي درگير عمليات پاسگاه فرماندهي خود را گزارش نماييد.

افسر مخابرات قرارگاه فتح ـ سرگرد مخابرات محمود مقيم

پيوست 2

دستور اداري و لجستيكي، به طرح عملياتي (فتح ـ كربلا۲)

۱ـ كليات :

اين دستور براي پشتيباني خدمات رزمي قرارگاه عملياتي فتح در حوالي شاهور تهيه و اين قرارگاه به وسيله پشتيباني منطقه ۲ پشتيباني مي‌گردد.

۲ـ وسايل و خدمات :

الف ـ آماد :

(۱) طبقه ۱

((الف)) توزيع آماد براي يگانهايي كه از منطقه پشتيباني لشكر پشتيباني مي‌شوند، توزيع در نقطه آماد خواهد بود (برابر روش جاري) به غير از پشتيباني لشكر در اهواز، يك نقطه آماد طبقه ۱ در دشت آباد مستقر خواهد شد.

((ب)) يگانها به علت عدم وجود جيره اضطراري يك روز از جيره عملياتي دريافت نموده به طوري كه جمعاً به مدت ۳ روز جيره عملياتي همراه داشته باشند، دو جيره عملياتي ۲ روزه آنها در بنه يگان نگهداري و يك روز آن همراه نفر باشد.

((پ)) ناهار و شام روزهاي آفند به صورت غذاي گرم، در صورت نرسيدن غذا از جيره عملياتي استفاده خواهند نمود.

((ت)) در اين عمليات اگر هوا گرم شود و پرسنل نياز به يخ داشته باشند فوراً به اندازه كافي در اختيار گذاشته خواهد شد.

(۲) طبقه ۲ : كليه وسايل و تجهيزات سازماني انفرادي برابر سهميه ۲۱ همراه نفر باشد.

(۳) طبقه ۳

((الف)) باك كليه خودروها پر باشد و تانكرهاي سوخت براي ۲۰۰ كيلومتر راهپيمايي پيش‌بيني گردد.

((ب)) نقطه آماد طبقه ۳ در مختصات (۳۱۷۰۰ـ۲۱۲۰۰)

(٤) طبقه ٤

((الف)) يگانها وسايل استحكامات صحرايي را همراه داشته باشند.

((ب)) مين يابهاي الكتريكي يگانها حاضر به كار و در اختيار يگان مقدم باشد.

((پ)) گردان مهندس نسبت به واگذاري بلدوزر و لودر به يگانها در صورت نياز اقدام نمايد.

((ت)) گردان ٤١٤ پل نياز يگانها را از نظر پل شناور تأمين خواهد نمود.

((ث)) تقدم مواضع و استحكامات با تيپ ۱ خواهد بود (پس از تصرف هدف).

((ج)) هيچ گونه مصالح و استحكامات صحرايي در نقطه آماد پشتيباني وجود ندارد.

(۵) طبقه ۵

((الف)) نقطه آماد مهمات پشتيباني منطقه طبق روش جاري نسبت به واگذاري مهمات اقدام خواهد نمود.

((ب)) يگانها پيش‌بيني مهمات براي پنج روز مهمات دو برابر بار مبنا را به عمل آورند.

((پ)) در مصرف مهمات به ويژه مهمات جنگ افزارهاي سنگين حداكثر صرفه جويي به عمل آيد.

(٦) طبقه ٦
احتياجات شخصي همراه پرسنل بوده و در صورت امكان با تشكيل فروشگاهها توسط تيپ و گردانهاي مستقل نيازمندي پرسنل را برطرف نماييد.
(٧) طبقه ٧
كليه اقلام عمده همراه يگان بوده و اقلام عمده ضروري را گزارش تا در تقدم يك از نزاجا درخواست و دريافت گردد.
(٨) طبقه ٨
((الف)) يگانها داروي مورد نياز خود را به وسيله آمبولانسهاي موجود با خود برده، پزشك و پزشكيار نيز همراه داشته باشند.
((ب)) بيمارستان صحرايي لشكر در مختصات (٤٢٠٠ـ٢٨٠٠) مي‌باشد.
(٩) طبقه ٩
قطعات رده ٢ در يگانها موجود بوده و قطعات رده ٣ تند مصرف نيز از پشتيباني لشكر دريافت گردد.
(١٠)طبقه ١٠ : حذف شده است.
(١١)آماد آب
((الف)) كليه قمقمه‌هاي پرسنل، گالنهاي آب، كلمنها، تانكرها و خودروهاي آبرساني قبل از انجام عمليات پر شده باشد، ضمناً لشكر پيش‌بيني آب مورد نياز را در منطقه به وسيله گردان مهندس تأمين خواهد نمود.
((ب)) يگانها به پرسنل خود ابلاغ نمايند، از آبهاي آلوده و مشكوك در بين راه استفاده ننمايند.
(١٢)غنايم جنگي
((الف)) هيچيك از پرسنل حق نگهداري غنايم جنگي به عنوان يادگاري يا هر مورد ديگر را نداشته و يگانها موظف مي‌باشند به پرسنل خود در طول عمليات ابلاغ نمايند كه از دست زدن به اشياء خودداري نموده و برابر دستور غنايم را جمع‌آوري و پس از صورت برداري با نظارت ركن چهارم هر گردان به گروهان جلويي گردان نگهداري تحويل نمايند.
((ب)) هيچيك از پرسنل حق ندارند از مأموريت واگذاري منفك شده و به فكر جمع‌آوري غنايم باشند.
((پ)) محل جمع‌آوري اقلام بازيافتي و اغتنامي در مختصات (٣٨١٠٠٠ـ٤١٧٠٠) مي‌باشد.

ب ـ حمل و نقل : طبق روش جاري

پ ـ خدمات :

(١) تعويض جوراب و زيرپوش در كليه نقاط و حمام صحرايي امكان‌پذير مي‌باشد.
(٢) نگهداري، تقدم با تيپ ١ خواهد بود.
(٣) يگانها قبل از عمليات تعميرات رده ٢ و ٣ را در منطقه انجام دهند.

Ď ـ تخليه و بستري كردن :

الف ـ يگانها با تشكيل تيمهاي امداد با بازوبند مخصوص در هر گروهان حداقل ٣ تيم ٢ نفره و هر تيم با يك دستگاه آمبولانس و يا نفربر زرهي به طوري كه تخليه به وسيله اين تيمها صورت گيرد تأكيد مي‌گردد.

ب ـ گروههاي امداد، مجروحين را از گروهانها به نقطه جمع‌آوري مجروحين در بنه گردان تخليه مي‌نمايد و تحت درمان قرار مي‌گيرند و در صورت بهبودي به جبهه برمي‌گردند، در غير اين صورت به عقب تخليه مي‌گردند.

پ ـ دسته بهداري گردانها:
مجروحيني كه نياز به تخليه دارند از نقطه جمع‌آوري مجروحين گردانها به ايستگاه درمان و تخليه لشكر واقع در بنه تيپها در مختصات ( ) و مختصات ( ) تخليه مي‌نمايند و تحت درمان قرار گرفته و در صورتي كه بهبودي حاصل شود به جبهه اعزام و در غير اين صورت به عقب تخليه مي‌گردند.
ت ـ گردان بهداري:
مجروحين را پس از معالجات اوليه در ايستگاه درمان و تخليه از راه زمين و هوا به بيمارستان صحرايي لشكر واقع در مختصات (۲۸ـ۴۲) و ايستگاه درمان و تخليه لشكر در (۲۸ـ۴۲) و بيمارستانهاي اهواز (شهر اهواز) تخليه مي‌نمايند.
ث ـ در بيمارستان جندي شاپور محل فرود هلي‌كوپتر گردان بهداري تشكيل تيم امداد با نگرش به ظرفيت و كارايي بيمارستانها، مجروحين را بين آنها تقسيم مي‌نمايند، در ضمن محل فرود هلي‌كوپتر در پارك جنب هتل آستوريا نيز آماده باشد.
2 ـ در نقاط جمع‌آوري مجروحين، گردانها و گروهانها مشخصات كامل پرسنل مجروح را ثبت، و وسايل و تجهيزات آنها جمع‌آوري مي‌شود.
ş ـ در ايستگاه درمان و تخليه در بنه تيپ توسط گردان بهداري در دفتري مشخصات كامل پرسنل مجروح ثبت، سپس با صدور برñ اعزام تخليه مي‌گردند.
ح ـ كليه پرسنل بايد داراي پلاك هويت، كارت شناسايي و كارت گروه خون باشند.
خ ـ بيمارستانهاي تهران، شيراز، اصفهان و ساير بيمارستانهاي ايران در پشتيباني عمومي بيمارستانهاي اهواز مي‌باشند.
د ـ يگانها نسبت به ارسال صورت جلسه مجروحين به ركن يكم لشكر اقدام مي‌نمايند.

d'ـ پرسنل

الف ـ نگهداري استعداد يگان
در طول عمليات خلاصه وضعيت روزانه پرسنلي تا ساعت ۱۶۰۰ را طوري ارسال داريد كه تا ساعت ۱۸۰۰ همان روز به قرارگاه لشكر رسيده باشد.
ب ـ درخواست پرسنلي
در گزارشات پرسنلي براي پرسنل حساس به طور آني و براي ساير پرسنل به طور روزانه به شرح زير انجام گردد.
(۱) براي افسران با ذكر درجه، رسته تخصصDŽ و تعداد.
(۲) براي درجه‌داران و افسران با ذكر درجه، رسته تخصصDŽ و تعداد.
(۳) براي افراد با ذكر تعداد.
پ ـ اسراي جنگي
(۱) يگانها اسراي جنگي را توسط پرسنلي كه قبلاً آموزش لازم ديده و به همين منظور در نظر گرفته شده‌اند را جمع‌آوري و تا نقطه جمع‌آوري اسراي جنگي كه توسط دسته جلويي دژبان لشكر واقع در بنه تيپ مشخصDŽ شده تخليه مي‌نمايند.
(۲) از نقطه جمع‌آوري اسراي جنگي در بنه تيپها تا مختصات (۲۸ـ۴۲) توسط دژبان لشكر تخليه و اسكورت مي‌گردند.

(۳) در مختصات (٤٢ـ٢٨) از اسراي جنگي بازجويي مقدماتي توسط گروه اطلاعات نظامي به عمل مي‌آيد، سپس به وسيله دژبان لشكر به اهواز تخليه مي‌گردند تا پس از بازجويي لازم به كمپ اسرا تخليه گردند.
(٤) در تمام مراحل دستگيري و تخليه، مقررات اسلامي كه برتر و بالاتر از مقررات ژنو است و همچنين مقررات ژنو را در نظر گرفته و رعايت نمايند.
(٥) دژبان لشكر با هماهنگي ركن چهارم پيش‌بيني اتوبوس لازم را جهت تخليه اسرا بنمايند.

ت ـ امور درگذشتگان
(۱) شهدا به وسيله يگانهاي در خط جمع‌آوري و به نقطه جمع‌آوري لشكر واقع در بنه تيپها تخليه و سپس به بيت شايع (٤٢ـ٢٨) تخليه و به وسيله رسد كفن و دفن لشكر به سردخانه اهواز انتقال داده خواهند شد و برابر روش جاري به موطن اصلي آنها فرستاده مي‌شوند.
(۲) در نقطه جمع‌آوري درگذشتگان گردانها وسايل شخصي را جمع‌آوري و همراه جسد فرستاده شود.
(۳) در تمام نقاط جمع‌آوري مشخصات شهدا ثبت و يگانها آدرس كامل سكونت خانواده شهدا را به ركن يكم ارسال تا وقفه‌اي در تخليه اجساد ايجاد نگردد.
(٤) در سردخانه وسايل شخصي شهيد به همراه جسد به موطن اصلي‌اش فرستاده مي‌شود.
(٥) پس از خاتمه عمليات در اولين فرصت يگانها صورت جلسه شهادت شهدا را به شعبه شهدا ارسال دارند.
(٦) در هر يك از گردانها گروه غير سازماني كفن و دفن شهدا تشكيل و يك نفر از افسران و يا درجه‌داران ضمن انجام وظايف شغل سازماني خود، امور كفن و دفن شهداي گردان را انجام مي‌دهد و نسبت به جمع‌آوري شهدا وتخليه آنها به نقطه جمع‌آوري لشكر در بنه تيپ اقدام مي‌نمايند.

ث ـ كشته‌هاي دشمن
(۱) پس از جمع‌آوري و تخليه شهداي خودي توسط يگانها، نسبت به جمع‌آوري كشته‌هاي دشمن اقدام شود.
(۲) هر يگان وظيفه دارد پس از دفع دشمن نسبت به جمع‌آوري و به خاك سپردن اجساد دشمن برابر آئين مقدس اسلام اقدام نموده و مشخصات آنها را در دفتري ثبت نمايند.
(۳) رسد كفن و دفن گردان آماد و ترابري لشكر نسبت به احداث قبرستان متجاوزين اقدام نمايد و مشخصات آنها را در دفتري ثبت نمايند و وسايل شخصي آنها را در كيسه پلاستيكي همراه جسد دفن و شماره گذاري شوند.
(٤) توسط رسد كفن و دفن آمار كشته‌هاي دشمن در ۳ نسخه تهيه و به ركن يكم لشكر و دژبان ارسال گردد.

ج ـ حفاظ انضباط و قوانين و مقررات
(۱) خط گمشدگان و فراريان لشكر، خط ساحلي رودخانه كرخه مي‌باشد.
(۲) گمشدگان و فراريان به وسيله دژبان جلب مي‌شوند و برابر مقررات با آنها رفتار خواهد شد.

د ـ امور غير نظاميان :
الف ـ از تماس با افراد غير نظامي خودداري گردد.
ب ـ از نزديك شدن افراد محلي به منطقه يگانها جلوگيري به عمل آيد.

ð ـ متفرقه :

الف ـ دژبان لشكر كنترل عبور و مرور را در نقاط حساس شامل پلها، تقاطع جاده‌ها و تمام جاده‌هايي كه منطقه عمليات به آن منتهي مي‌شود برقرار نمايد.

ب ـ از سوار شدن پرسنل به داخل خودروهاي حامل مهمات جلوگيري به عمل آيد.

پ ـ اسكورت همراه خودروهاي حامل مهمات باشد.

ضميمه : كالك لجستيكي و اداري.

پيوست Ş ليست نقاNjl كنترلي

معرف نقاط كنترل عبارتند از :

۱ـ آبادي فرهان كبير

۲ـ آبادي رسن

۳ـ آبادي عمارنه

٤ـ تپه ۱۲۰

٥ـ جاده آسفالت سايت ٥ به چنانه

٦ـ چنانه

۷ـ تنگ رقابيه

۸ـ صعبه ۲

۹ـ صعبه ۱

۱۰ـ چم كوچك

۱۱ـ پل روي نهر ماله

۱۲ـ بيت شايع

۱۳ـ سيد علي شجاع

۱٤ـ پل پ ام پ (رقابيه)

۱٥ـ تقاطع جاده كربلا و قدس

۱٦ـ شمكلي

۱۷ـ شيخ محمد

Ăرح عملياتي فتح č (تيپ č لشكر Ě۲ زرهي)

بسمه تعالي

در دستورات شفاهي تغييراتي داده نشده است

نسخه ۲ از نسخه ۹
قرارگاه فرماندهي عملياتي فتح ۱
ده سليمان (۳۸ـ۲٦)
اسفندماه ۱۳٦۰
۱ـ ل ـ ۲۱

طرح عملياتي فتح ۱
مدرك : طرح عملياتي فتح كربلا ۲
نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ (شوش ـ چنانه ـ يبيس ـ چهيلا ـ چزابه)

سازمان رزمي

گروه رزمي ۱۲۱ پياده زرهي
گردان ۱۲۱ پياده زرهي (ـ)
گروهان يكم گردان ۲٦٤ تانك

گروه رزمي ۱٦۵ پياده زرهي
گردان ۱٦۵ پياده زرهي (ـ)
گروهان يكم گردان ۲۳۲ تانك
دسته يكم گروهان يكم گردان ٤۲۹ مهندس (پ م)

گروه رزمي ۲۳۲ تانك
گردان ۲۳۲ تانك (ـ)
گروهان يكم گردان ۱٦۵ پياده مكانيزه
دسته دوم گروهان يكم گردان ٤۲۹ مهندس (پ م)

گروه رزمي ۲٦٤ تانك
گردان ۲٦٤ تانك (ـ)
گروهان يكم گردان ۱۲۱ پياده مكانيزه

تحت كنترل تيپ
قرارگاه و گروهان قرارگاه

گردان ٣١٢ توپخانه (ك ـ م)
دسته يكم آتشبار سوم گردان ٣٠٧ توپخانه پدافند هوايي
گروهان يكم گردان ٤٢٩ مهندس
دسته يكم گروهان جلويي گردان ٤٧٩ مخابرات
گروهان يكم گردان ٥٠٨ نگهداري
گروهان يكم گردان ٥٠٧ بهداري
رسد يكم گردان ٥٠٩ آماد و ترابري
دسته يكم دژبان لشكر

ج ـ وضعيت

الف ـ نيروهاي دشمن (پيوست الف اطلاعات)

ب ـ نيروهاي خودي

(٥) قرارگاه فتح متشكل از : (لشكر ٩٢ زرهي(ـ) ـ تيپ ٥٥ هوابرد ـ تيپ ٢٥ كربلا سپاه پاسداران ـ گردان ٢٣١ تانك ـ تيپ ٨ نجف سپاه پاسداران) مأموريت دارد در ساعت (س) روز (ر) تك نموده
(الف) تنگ رقابيه و خط سبز را تأمين نمايد.
(ب) آماده مي‌شود بنا به دستور از معابر موجود در منطقه واگذاري و يا از ميان عناصر تحت كنترل قرارگاه فجر در امتداد تپه ١٢٠ (٥٦ـ٢٤) تپه ١٣٦ (٦٠ـ٢٢) سندال (٦١ـ١٩) چنانه تك را ادامه داده هدف فتح را تصرف و سپس در امتداد خط سرخ پدافند نمايد.

(٦) لشكر ١٦ زرهي كماكان در منطقه بين چزابه تا دارخوين پدافند و پوشش مي‌نمايد.

(٧) تيپ ٢٥ كربلا سپاه پاسداران با زير امر گرفتن گردان ٢٣١ تانك همزمان با تك تيپ ٥٥ هوابرد از مسير فرهان كبير و دامنه شرقي ارتفاعات رقابيه (فرهان كبير ـ صعبه١ ـ صعبه٢ ـ چم كوچك) تك نموده ارتفاعات برقازه را تصرف و به ترتيب عمليات تيپ ١ و تيپ ٣ را پشتيباني مي‌نمايد.

(٨) تيپ ٥٥ هوابرد در ساعت (س) روز (ر) با استفاده از غافلگيري با تيپ ٨ نجف تك نموده و هر گونه مقاومت دشمن را خنثي و خط سبز (ارتفاعات و تنگ رقابيه) را تأمين مي‌نمايد و پس از تأمين خط سرخ توسط تيپهاي ١ و ٣ زرهي در احتياط قرارگاه فتح خواهد بود.

(٩) توپخانه لشكري
(الف) گردان ٣١٢ توپخانه عمل كلي تقويت گردان ٣٥٢ توپخانه كمك مستقيم تيپ ١ هنگام درگيري
(ب) گردان ٣٣٠ عمل كلي، تقويت آتش گردان ٣١٢ هنگام درگيري تيپ ١
(پ) گردان ٣٥٢ مختلط كمك مستقيم تيپ ٥٥ هوابرد و تقويت آتش گردان ٣١٢ هنگام درگيري تيپ ١

(١٠)نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران، پوشش هوايي منطقه را برقرار مي‌نمايد.

(١١)هوانيروز ارتش جمهوري اسلامي ايران، با مقدورات خود عمليات قرارگاه فتح ١ را پشتيباني و از رسيدن تقويت دشمن به يگانهاي در خط ممانعت نموده و در اجراي عمليات وي اخلال ايجاد مي‌نمايد.

پ ـ زير امر و جدا شده (به سازمان رزمي مراجعه شود)

ت ـ فرضيات

(١) در زمان اجراي طرح كليه نيروها برابر سازمان رزمي در دسترس باشند.

(۲) در زمان اجراي تك در استعداد و گسترش نيروهاي درگير و تقويتي دشمن تغيير عمده‌اي به وجود نخواهد آمد.
(۳) نيروهاي متشكله سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و نيروهاي بسيج مردمي عمل كننده در قرارگاه فتح تا پايان عمليات هماهنگ با ساير يگانهاي ارتشي در عمليات شركت مي‌نمايند.
(٤) نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران از (۲ ـ ر) تا خاتمه عمليات پوشش هوايي منطقه عمليات را برقرار و از دخالت هواپيماهاي دشمن در عمليات زميني يگانهاي خودي جلوگيري مي‌نمايد.
(۵) دشمن در مدت عمليات از امكانات شيميايي استفاده نخواهد كرد.
(٦) دشمن قبل از تك لشكر اقدام به تك عمده در هيŠ كدام از مناطق عملياتي قرارگاه فتح نخواهد كرد.
(۷) وضعيت جوي براي عمليات خودي مساعد مي‌باشد.

۲ـ مأموريت

تيپ ۱ زرهي بنا به دستور از ميان تيپ ۵۵ هوابرد گذشته و پس از عبور از خط سبز تك نموده و خط سرخ را تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايد.

Ď ـ اجرا

الف ـ تدبير عمليات ـ پيوست ب (كالك عملياتي)

(۱) مانور : عمليات شامل عبور از خط از داخل عناصر تيپ ۵۵ هوابرد و تك با دو گروه رزمي در خط، گروه رزمي ١٦٥ پياده زرهي در جناح چپ و گروه رزمي ۲۳۲ تانك در جناح راست خط سرخ را تأمين و پدافند مي‌نمايد، گروه رزمي ٢٦٤ تانك گروه رزمي ١٦٥ پياده زرهي و گروه رزمي ۱۲۱ پياده زرهي گروه رزمي ۲۳۲ تانك را دنبال و در حوالي خط سبز مناطق پراكندگي را اشغال و آماده مي‌شوند بنا به دستور در منطقه هر يك از يگانهاي در خط به كار روند.
(۲) آتش : آتش تهيه به مدت ۱۰ دقيقه بنا به دستور طرح‌ريزي و قبل از حركت يگانها از خط سبز در منطقه مورد درخواست اجرا تا موقعي كه طبق درخواست گروههاي رزمي، توسط ديدبانان در خط مقدم بلند شود. تقدم آتش ابتدا با گروه رزمي ١٦٥ و سپس با گروه رزمي ۲۳۲ تانك مي‌باشد.
(پيوست پ پشتيباني آتش)

ب ـ گروه رزمي ١٦٥ پياده زرهي

(۱) همزمان با شروع تك تيپ ۵۵ هوابرد از منطقه مربوطه در امتداد مسير زرد حركت نموده و در منطقه فرهان كبير آماده عبور از تنگ رقابيه باشيد.
(۲) پس از تأمين خط سبز توسط تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف بنا به دستور با عبور از خط يگانهاي مزبور تك نموده خط سرخ را تأمين و از مختصات (٥٣٦٠٠ـ٧٣٥٠٠) تا (٥٦ـ٧٥) پدافند نماييد.
(۳) پس از عبور از خط، دسته شناسايي تقويت شده آن گردان ابتدا به عنوان جلودار و سپس جناح چپ را پوشش نمايد.

پ ـ گروه رزمي ۲۳۲ تانك

(۱) همزمان با شروع تك تيپ ۵۵ هوابرد از منطقه مربوطه در امتداد مسير زرد به دنبال گروه رزمي ١٦٥ پياده زرهي حركت نموده و در منطقه فرهان كبير آماده عبور از تنگ رقابيه باشيد.
(۲) پس از تأمين خط سبز توسط تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف بنا به دستور با عبور از خط يگانهاي مربوطه تك نموده خط سرخ را تأمين و از مختصات (٥٦ـ٧٥) و الي (٥٩ـ٧٧) پدافند نماييد.
(۳) پس از عبور از خط، دسته شناسايي تقويت شده آن گردان ابتدا به عنوان جلودار و سپس جناح راست را پوشش نماييد.

ت ـ گروه رزمي ۱۲۱ پياده

(۱) همزمان با شروع تك تيپ ۵۵ هوابرد در امتداد مسير زرد به دنبال گروه رزمي ۲۳۲ تانك حركت نموده و در منطقه فرهان كبير آماده عبور از تنگ رقابيه باشيد.

(۲) پس از تأمين خط سبز توسط تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف با فاصله گروه رزمي ۲۳۲ تانك را دنبال و در منطقه پراكندگي حوالي خط سبز متوقف و احتياط تيپ را تشكيل و بنا به دستور در منطقه هر يك از يگانهاي در خط به كار رويد.

ث ـ گروه رزمي ٢٦٤ تانك

(۱) همزمان با شروع تك تيپ ۵۵ هوابرد در امتداد مسير زرد به دنبال گروه رزمي ۱۲۱ پياده مكانيزه حركت نموده و در منطقه فرهان كبير آماده عبور از تنگ رقابيه باشيد.

(۲) پس از تأمين خط سبز توسط تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف، با فاصله گروه رزمي ١٦٥ پياده زرهي را دنبال و در منطقه پراكندگي حوالي خط سبز متوقف و احتياط تيپ را تشكيل و بنا به دستور در منطقه هر يك از يگانهاي در خط به كار رويد.

ج ـ توپخانه

(۱) گردان ۳۱۲ توپخانه (ك ـ م)

(الف) آتش تهيه را به مدت ۱۰ دقيقه طرح‌ريزي و بنا به دستور اجرا نماييد.

(ب) آماده باشيد هرگونه درخواست پشتيباني آتش يگانها را پاسخ دهيد.

(پ) با اعزام ديده بانان ورزيده به جلو از فعاليت توپخانه‌هاي دشمن جلوگيري نماييد.

(ت) با طرح‌ريزي آتشهاي سد كننده حركات احتمالي احتياطهاي دشمن را بنا به درخواست متوقف سازيد.

(ث) نسبت به اعزام افراد رابط به قرارگاه تيپ اقدام نماييد.

(ج) به محض دريافت طرح نسبت به تهيه طرح پشتيباني آتش اقدام نماييد.

(۲) دسته يكم آتشبار سوم گردان ۳۰۷ توپخانه پدافند هوايي

(الف) طبق روش جاري اجراي مأموريت نماييد.

(ب) تقدم حفاظت با يگانهاي در خط، پاسگاه فرماندهي، احتياط

چ ـ گروهان يكم گردان ٤٢٩ مهندس

(۱) آماده باشيد به محض شروع عمليات دسته يكم و دسته دوم را در پشتيباني مستقيم گروههاي رزمي ١٦٥ پياده زرهي و ۲۳۲ تانك قرار دهيد.

(۲) با اعزام اكيپهاي ورزيده مين‌بردار به يگانهاي در خط نسبت به پاك كردن ميادين مين اقدام نماييد.

(۳) معابر پاك شده را جهت عبور يگانها علامتگذاري نماييد.

(٤) با دريافت بولدوزر و لودر از قرارگاه تاكتيكي فتح و دنبال نمودن يگانهاي تك‌ور نياز عملياتي و تهيه مواضع يگانهاي در خط را پس از اشغال هدف تأمين نماييد.

ح ـ دسته يكم مخابرات جلويي

(۱) ارتباط عملياتي اف ـ ام و آ ـ ام و راديو رله را با يگانهاي تابعه برقرار سازيد.

(۲) سيستم امربري را فعال و مركز پيام را برقرار سازيد.

خ ـ گروهان يكم گردان ۵۰۸ نگهداري

(۱) نيازمنديهاي تعميراتي خودروهاي شني دار و چرخدار يگانها را تأمين نماييد.

(۲) در مورد تعيين و برقراري نقاط بازيافتي اقدام نماييد.

(۳) در مورد تخليه خودروهاي از كار افتاده به عقب اقدام نماييد.

(٤) جهت كسب اطلاعات تكميلي به پيوست ت (پشتيباني خدمات) مراجعه نماييد.

د ـ گروهان يكم گردان ۵۰۷ بهداري

(۱) ايستگاه تخليه مجروحين را در بنه تيپ برقرار نماييد.

(۲) با اعزام آمبولانس و پزشكيار با داروي كافي به يگانهاي تك‌ور اقدام نماييد.

(۳) با تماس با گردان بهداري در مورد اخذ آمبولانس اقدام نماييد.

(٤) جهت كسب اطلاعات تكميلي به پيوست ت پشتيباني خدمات مراجعه شود.

ذ ـ رسد يكم گردان ۵۰۹ آماد و ترابري : به پيوست ت پشتيباني خدمات مراجعه شود.

ر ـ دسته يكم دژبان لشكر : به پيوست ت پشتيباني خدمات مراجعه شود.

ز ـ دستورات هماهنگي

(۱) اين طرح به محض دريافت براي طرح‌ريزي معتبر بوده و بنا به دستور قابل اجرا مي‌باشد.

(۲) ساعت (س) روز (ر) بعداً اعلام خواهد شد.

(۳) با دريافت اين طرح فرماندهان گردانها در محل استقرار جديد با اعزام گروهانها برابر سازمان رزمي اقدام و نسبت به تكميل سازماندهي نيروهاي تك‌ور و شناسايي و طرح‌ريزي مشترك عمليات اقدام نمايند.

(٤) يگانها با در اختيار قرار دادن نفربر آمريكايي با بيسيم پي‌آرسي ٤٧ جهت ديده‌بانان مقدم تويخانه اقدام نمايند.

(۵) يگانها قبل از عبور از خط تيپ ۵۵ هوابرد با اعزام افراد رابط نسبت به هماهنگي و شناسايي محلهاي عبور جهت خودروها اقدام نمايند.

(٦) يگانها قبل از رسيدن به خط سبز با اعزام گروههاي شناسايي نسبت به شناسايي معابر و منطقه‌اي كه مي‌بايستي عبور نمايند شناسايي دقيق به عمل آورند.

(۷) يگانهاي تك‌ور قبل از عبور از خط تماس از دسته‌هاي شناسايي تقويت شده به منظور جلودار استفاده نمايند.

(۸) به حفاظت اطلاعات توجه مخصوصي مبذول و از دست يابي پرسنل غير مسئول قبل، در حين طرح‌ريزي و در خلال عمليات شديداً جلوگيري شود.

(۹) در جلسات توجيه و شناساييها از افشاء نام و قصد طرح شديداً خودداري شود.

(۱۰) يگانها نسبت به افزايش قدرت جسماني پرسنل و همچنين تكميل آموزش همكاري تانك و پياده توجه ويژه مبذول دارند.

(۱۱) يگانها در مورد كاربرد احتمالي مواد شيميايي توسط دشمن پيش‌بيني لازم را به عمل آورده و در فرصتي كه در اختيار دارند، آموزشهاي كافي به پرسنل داده شده و پرسنل ماسك ضد گاز و آمپول آتروپين و جعبه ام ـ۱۳ را همراه داشته باشند.

(۱۲) يگانها رسيدن و عبور از خطوط خيز و نقاط كنترلي در منطقه مربوطه را با توجه به ليست معرف نقاط كنترلي سريعاً گزارش نمايند.

(۱۳) يگانها با اسراي جنگي رفتار اسلامي داشته باشند.

(١٤) يگانهاي عبور كننده با يگانهاي عبور شونده هماهنگيهاي لازم را بنمايند.

(۱۵) عناصر رزمنده از جمع‌آوري غنايم اكيداً خودداري نمايند.

(١٦) يگانها به محض دريافت اين دستور، طرح عملياتي خود را تهيه و به قرارگاه تيپ ارسال دارند.

(۱۷) قرارگاه تاكتيكي تيپ۱ پس از استقرار در محل جديد تبديل به قرارگاه فتح۱ خواهد شد.

(۱۸) يگانها وصول و عبور عناصر تابعه خود را در نقاط كنترلي برابر كالك پيوست گزارش نمايند.

(۱۹) يگانها قبل و حين درگيري از كليه سلاحهاي ضد هوايي بر عليه هواپيماهاي دشمن استفاده نمايند.

ď ـ خدمات پشتيباني (پيوست ت)

الف ـ روش جاري لجستيكي

ب ـ اركان چهارم يگانها با هماهنگي با ركن ٤ تيپ پيش‌بيني جيره عملياتي را بنمايند.

Đ ـ فرماندهي و مخابرات

الف ـ مخابرات پيوست ث (دستور كار مخابرات)

ب ـ فرماندهي

(١) اين عمليات از قرارگاه فتح١ هدايت مي‌گردد، بديهي است :

(الف) چون جنگ و رزم ما در راه اسلام است پيروزي آن به نام (الله) و رزمندگان اسلام به ثبت مي‌رسد. (انشاء الله)

(ب) اولين برنامه ما بعد از پيروزي، مراسم شكرگزاري همه رزمندگان اسلام در درگاه خداوند متعال است.

(٢) پاسگاه فرماندهي تاكتيكي تيپ در ابتدا گروه رزمي ٢٣٢ تانك را دنبال مي‌كند.

(٣) تغييرات پاسگاه فرماندهي متعاقباً اعلام مي‌گردد.

(٤) يگانها محل پاسگاه فرماندهي خود را گزارش نمايند.

سرپرست تيپ ١ زرهي **سرهنگ ٢ زرهي ستاد محمد پوربهرامي**

وصول اعلام داريد.

پيوستها :

الف ـ اطلاعات

ب ـ كالك عمليات

پ ـ طرح پشتيباني آتش

ت ـ خدمات و پشتيباني

ث ـ دستور كار مخابراتي (متعاقباً ارسال خواهد شد)

گيرندگان :

١ـ قرارگاه تاكتيكي فتح (ر٣)

٢ـ فرماندهي تيپ ٥٥ هوابرد

٣ـ گردان ٢٣١ تانك (كنترل عملياتي تيپ ٢٥ كربلا سپاه پاسداران)

٤ـ گردان ١٢١ پياده زرهي

٥ـ گردان ١٦٥ پياده زرهي

٦ـ گردان ٢٣٢ تانك

٧ـ گردان ٢٦٤ تانك

٨ـ گردان ٣١٢ توپخانه

٩ـ ركن سوم تيپ ١

پيوست الف اĂلاعات به Ăرح عملياتي فتح č

مدرك : نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ (شوش ـ چهيلا ـ چنانه ـ چزابه)

č ـ خلاصه وضعيت دشمن :

الف ـ مزدوران عراقي در مهر ماه سال ۱۳۵۹ با يك حمله غافلگيرانه موفق شدند مقداري از خاك كشور عزيز ما را كه بلا دفاع بود، تصرف نمايند ولي با ورود نيروهاي رزمنده اسلام مجبور به اتخاذ حالت پدافندي گرديد و پس از انسجام نيروهاي رزمنده اسلام در اكثر جبهه‌ها در اثر وارد شدن تلفات و خسارات شديد شايستگي رزمي خود را از دست داده است، هر چند در طول عمليات نسبت به بازسازي و تجديد سازمان يگانهايي كه متحمل خسارات و تلفات شده بودند اقدام كرد ولي اين تجديد سازمان به علت از دست دادن پرسنل متخصصDŽ و كادر و از دست دادن روحيه رزمندگي بر كارآيي رزمي آن افزوده نشد تا اينكه در دو ماهه اخير با حمايتهاي علني سياسي، اقتصادي، لجستيكي و پرسنلي كشورهاي مرتجع منطقه و بهره‌برداري تبليغاتي رسانه‌هاي گروهي عراق از اين كمكها تا حدودي بر روحيه پرسنل عراقي افزوده شده است.

ب ـ تركيب و گسترش (به ضميمه ب كالك گسترش مراجعه شود)

(۱) تركيب

(الف) يگانهاي درگير در محور تنگ رقابيه ـ شمكلي

(۱) تيپ ۳٤ زرهي لشكر ۱

(۲) تيپ ۹٦ كه شامل ٦ گردان است تشكيل ۲ تيپ داده و گردانهاي ٤ و ۵ و ٦ آن به نام تيپ ٤۲۲ در رقابيه

(ب) يگانهاي احتياط

(۱) تيپ ۲٤ مكانيزه لشكر ۱۰ در دوسلك

(۲) تيپ ۱۰٦ پياده گارد مرزي در دوسلك

(۳) تيپ ۱۷ لشكر ۱۰ جهت بازسازي در دوسلك

(٤) تيپ ۹٦ احتياط كه شامل ٦ گردان است با گردانهاي ٤ و ۵ و ٦ تشكيل تيپ ٤۲٦ را داده و همراه با گردان ٤ تيپ ۹۹ در منطقه دوسلك استقرار دارد.

(۵) تيپ ۱۰ زرهي گارد جمهوري احتمالاً در دوسلك مستقر است.

توضيح اينكه : يگانهاي مستقر در منطقه عمومي دوسلك و چنانه احتياط يگانهاي مستقر در غرب شوش و منطقه رقابيه مي‌باشد.

۲ـ عناصر اصلي اخبار و ساير نيازمنديهاي اĂلاعاتي

الف ـ عناصر اصلي اخبار

آيا دشمن قبل از ساعت (س) روز (ر) تك خواهد نمود و اگر چنين است كيŶ كجاŶ و با چه استعدادي (توجه مخصوص به محورهاي شمكلي ـ تنگ رقابيه ـ فرهان كبير و محور چنانه ـ چم كوچك ـ سندال ـ عمارنه)

ب ـ ساير نيازمنديها اطلاعاتي

(۱) آيا دشمن قبل از ساعت (س) روز (ر) نيروهاي خود را در منطقه تقويت خواهد كرد اگر چنين است كيŶ كجاŶ و با چه استعدادي (توجه مخصوص به يگانهاي مستقر در تنگ رقابيه ـ ميشداغ و منطقه دوسلك)

(۲) آيا دشمن در مقابل تك خودي اقدام به پدافند خواهدكردŶ اگر چنين است در چه منطقه و با چه استعدادي.

(۳) آيا وضعيت جوي و شنزارهاي موجود در منطقه عمليات تيپ، امكان آفند در ساعت (س) روز (ر) را خواهد داد.

(٤) آيا دشمن اقدام به عقب‌نشيني خواهد كرد، اگر چنين است از چه معبري؟
(٥) آيا دشمن اقدام به فرود يگان هلي‌برد و يا هوابرد در منطقه خواهد كرد؟ اگر چنين است كي؟ كجا؟ و با چه استعدادي.
(٦) آيا دشمن از موشكهاي زمين به زمين و گازهاي ش م ر در منطقه استفاده خواهد كرد؟ اگر چنين است كجا؟ و با چه استعداد و نوعي.

Ď- وظايف جمع‌آوري

الف ـ دستور به يگانهاي تابعه و زير امر

(١) گروه رزمي ٢٣٢ تانك به محض دريافت گزارش نماييد.
(الف) هر گونه افزايش فعاليتهاي هوايي دشمن در منطقه
(ب) نقل مكان پاسگاههاي فرماندهي به جلو
(پ) افزايش فعاليتهاي گشتزني
(ت) هويت و استعداد يگانهاي مستقر در ارتفاعات رقابيه ـ برقازه ـ دوسلك
(ث) انواع موانع طبيعي و مصنوعي (از قبيل ميدانهاي مين، شبكه‌هاي سيم خاردار و غيره)
(ج) انواع استحكامات و مواضع تهيه شده از فرهان كبير تا شمكلي
(ş) هويت و استعداد يگانهاي زرهي مستقر در تنگ رقابيه تا شمكلي
(ح) هويت و استعداد يگانهاي ضد تانك مستقر در منطقه
(خ) هويت و استعداد يگانهاي موشكي و شيميايي مستقر در تنگ رقابيه تا شمكلي
(د) محل دقيق استقرار تيپ ١٠ زرهي گارد جمهوري.
(ذ) افزايش عبور و مرور خودروهاي حامل وسايل آمادي در پشت خطوط مقدم دشمن.
(ر) ايجاد سدها و خاكريزها و مواضع ضد تانك و ضد هوايي جلوي خطوط تماس در محور تنگ رقابيه، شمكلي.

(٢) گروه رزمي ١٦٥ پياده زرهي، به محض دريافت گزارش كنيد.
كليه بندهاي خواسته شده از گروه رزمي ٢٣٢ تانك

(٣) گردان ٢٦٤ تانك به محض دريافت گزارش كنيد.
كليه بندهاي خواسته شده از گروه رزمي ٢٣٢ تانك

(٤) گردان ١٢١ پياده زرهي به محض دريافت گزارش كنيد.
كليه بندهاي خواسته شده از گروه رزمي ٢٣٢ تانك

ب ـ درخواست از قرارگاههاي بالادست و مجاور

(١) از قرارگاه تاكتيكي فتح درخواست مي‌شود به محض دريافت ابلاغ فرماييد.
(الف) كليه بندهاي خواسته شده از گروه رزمي ٢٣٢ تانك
(ب) محل استقرار موشكهاي زمين به زمين
(پ) محل دقيق استقرار تيپ ١٠ زرهي
(ت) هر گونه حركت دشمن به سمت مشرق به ويژه در محور فكه، دوسلك، شمكلي، رقابيه.

(٢) از تيپ ٢٥ كربلا درخواست مي‌شود به محض دريافت اعلام فرماييد.
(الف) كليه بندهاي خواسته شده از گروه رزمي ٢٣٢ تانك

(ب) هر گونه حركات دشمن از محور شمكلي به تنگ رقابيه

ď ـ رو p جابجا كردن پرسنل، اسناد، تجهيزات و وسايل

الف ـ كليه تجهيزات و غنايم جنگي را برابر مفاد پيوست ت ركن ٤ رفتار شود.

ب ـ كليه اسيران جنگي به نقطه جمع‌آوري اسراء (بيت شايع) تخليه و برابر روش جاري عملياتي رفتار شود.

Đ ـ اسناد و ساز و برÏ مورد نياز

نقشه‌جات ـ توزيع نقشه‌هاي مورد نياز برابر روش جاري آماد نقشه

đ ـ حفاظت اĂلاعات

الف ـ حفاظت اسناد و مدارك (برابر آئين نامه‌هاي حفاظتي)

ب ـ حفاظت فيزيكي (برابر روش جاري عملياتي)

پ ـ حفاظت منطقه

در منطقه تردد عوامل خودفروخته داخلي كه با دشمن همكاري دارند زياد بوده و در صورت عدم جلوگيري از تردد آنها در منطقه هويت و محل استقرار يگانها افشاء خواهد شد لذا لازم است به نكات زير توجه شود.

(۱) از به كار بردن اين افراد به عنوان راهنماي محلي قبل از كسب مجوز از قرارگاه تيپ خودداري گردد.

(۲) از تردد افراد محلي به عناوين مختلف مانند چوپان و غيره جلوگيري شود.

(۳) از استفاده اين افراد جهت جمع‌آوري اخبار خودداري گردد.

(٤) ساكنين آباديهاي ساحل غربي و شرقي كرخه كنترل شوند.

ت ـ حفاظت مخابرات

(۱) حداقل استفاده از پيامهاي راديويي و راديو تلفني

(۲) خودداري از مخابره پيامهاي كشف

Ē ـ گزارشات و توزيع گزارشات

برابر روش جاري عملياتي

وصول پيوست (الف) اطلاعات ابلاغ / گزارش شود.

سرپرست تيپ ۱ زرهي — سرهنگ ۲ زرهي ستاد محمد پوربهرامي

رئيس ركن سوم تيپ — سرگرد زرهي لوح

معتبر است

ضميمه الف : كالك گسترش نيروهاي دشمن

پيوست (ت) خدمات پشتيباني به Ǎرح عملياتي فتح č

مدرك : نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ (شوش ـ چهيلا ـ چنانه)

č ـ وسايل و خدمات :

الف ـ آماد :

(١٣)طبقه ١

(الف) توزيع آماد براي يگانهاي تابعه و زير امر برابر روش جاري در نقطه آماد تيپ در مختصات (٣٦ـ٤٢) خواهد بود.

(ب) يگانها به علت عدم وجود جيره اضطراري يك روزه جيره عملياتي دريافت نموده به طوري كه جمعاً به مدت ٣ روز جيره عملياتي همراه داشته باشند، جيره عملياتي ٢ روزه آنها در بنه يگان نگهداري و يك روز آن همراه نفر باشد.

(پ) ناهار و شام روزهاي آفند به صورت غذاي گرم، در صورت نرسيدن غذا از جيره عملياتي استفاده نمايند.

(ت) در اين عمليات اگر هوا گرم شود و پرسنل نياز به يخ داشته باشند فوراً از طريق رسد آماد تيپ به اندازه كافي يخ درخواست و دريافت نمايند.

(١٤)طبقه ٢

كليه وسايل و تجهيزات سازماني انفرادي برابر سهميه همراه پرسنل باشد.

(١٥)طبقه ٣

باك كليه خودروها پر باشد و تانكهاي سوخت براي ٢٠٠ كيلومتر راهپيمايي پيش‌بيني گردد، نقطه آماد طبقه ٣ در مختصات (٣٦ـ٤٢) مي‌باشد.

(١٦)طبقه ٤

(الف) يگانها وسايل استحكامات صحرايي را همراه داشته باشند.

(ب) مين يابهاي الكتريكي يگانها حاضر به كار و در اختيار يگان مقدم باشد.

(پ) گروهان يكم مهندسي زير امر تيپ ١ نسبت به واگذاري بلدوزر و لودر مورد نياز يگانها اقدام نمايد.

(ت) گروهان يكم مهندسي با دريافت بلدوزر و لودر از قرارگاه تاكتيكي فتح و دنبال نمودن يگانها در آفند، نياز عملياتي و تهيه مواضع يگانهاي در خط را پس از اشغال هدف تأمين نمايد.

(ث) گروهان يكم مهندسي ضمن هماهنگي با يگانهاي در خط در آفند نسبت به اعزام گروههاي جمع‌آوري مين به يگانها اقدام نمايد.

(ج) تقدم تهيه مواضع و استحكامات پس از تصرف هدف با گروهاي رزمي در خط خواهد بود.

(٥) طبقه ٥

(الف) يگانها مهمات مورد نياز خود را از نقطه آماد مهمات پشتيباني منطقه طبق روش جاري درخواست و دريافت نمايند.

(ب) يگانها پيش‌بيني مهمات براي پنج روز مهمات، دو برابر مهمات بار مبنا را به عمل آورند.

(پ) در مصرف مهمات به ويژه مهمات جنگ افزارهاي سنگين حداكثر صرفه جويي به عمل آيد.

(٦) طبقه ٦

احتياجات شخصي در عمليات همراه پرسنل باشد.

(۷) طبقه ۷

كليه اقلام عمده همراه يگان بوده و اقلام عمده مورد نياز خود را از مبادي مربوطه درخواست و دريافت نماييد.

(۸) طبقه ۸

(الف) يگانها داروي مورد نياز خود را به وسيله آمبولانسهاي سازماني و يا آمبولانسهايي كه از طريق گروهان بهداري در اختيار گذاشته شده به همراه برده، پزشكيار نيز داشته باشند.

(ب) بيمارستان صحرايي لشكر در مختصات (٤٢ـ٢٨) مي‌باشد.

(۹) طبقه ۹

قطعات رده ۲ در يگانها موجود بوده و قطعات رده ۳ تند مصرف از گروهان نگهداري دريافت گردد.

(۱۰)طبقه ۱۰

حذف شده است.

(۱۱)آماد آب

(الف) كليه قمقمه‌هاي پرسنل، گالنهاي آب، كلمنها، تانكرهاي آب و خودروهاي آبرساني قبل از انجام عمليات پر شده باشد، ضمناً گروهان مهندسي با همكاري گردان مهندسي لشكر نسبت به تأمين آب مورد نياز يگانها در منطقه اقدام خواهد نمود.

(ب) نقطه آماد آب فعلاً در مختصات (٤١ـ٤٣) مي‌باشد، يگانها به پرسنل خود ابلاغ نمايند، از آبهاي آلوده و مشكوك در بين راه استفاده ننمايند.

(پ) در صورت لزوم از قرصهاي تصفيه آب استفاده گردد.

(۱۲)غنايم جنگي

(الف) هيچيك از پرسنل حق نگهداري غنايم جنگي به عنوان يادگاري يا هر مورد ديگر را نداشته و يگانها موظف مي‌باشند به پرسنل خود در طول عمليات ابلاغ نمايند كه از دست زدن به اشياء خودداري نموده و برابر دستور، غنايم را جمع‌آوري و پس از صورت برداري با نظارت ركن چهارم هر گردان به گروهان جلويي گردان نگهداري تحويل نمايند.

(ب) هيچيك از پرسنل حق ندارند از مأموريت واگذاري منفك شده و به فكر جمع‌آوري غنايم باشند.

(پ) محل جمع‌آوري اقلام بازيافتي و اغتنامي در مختصات (٣٨١٠٠٠ـ٤١٧٠٠) مي‌باشد.

ب ـ حمل و نقل : طبق روش جاري

پ ـ خدمات :

(٤) تعويض جوراب و زيرپوش در كليه نقاط و حمام صحرايي امكان‌پذير مي‌باشد.

(٥) نگهداري، در تقدم يك با گروههاي رزمي در خط خواهد بود.

(٦) يگانها قبل از عمليات تعميرات رده ۲ و ۳ را در منطقه انجام دهند.

۲ـ تخليه و بستري كردن :

الف ـ يگانها نسبت به تشكيل تيمهاي امداد با بازوبند مخصوص در هر گروهان حداقل سه تيم دو نفره با يك دستگاه آمبولانس يا نفربر زرهي به طوري كه به وسيله اين تيمها انجام گردد، اقدام نمايند.

ب ـ گروههاي امداد، مجروحين را از گروهانها به نقطه جمع‌آوري مجروحين در بنه گردان تخليه تا تحت درمان قرار گيرند و در صورت بهبودي به جبهه برگردند، در غير اين صورت به عقب تخليه شوند.

پ ـ دسته بهداري گردانها، مجروحيني كه نياز به تخليه دارند از نقطه جمع‌آوري مجروحين گروهانها به ايستگاه درمان و تخليه لشكر واقع در بنه تيپ در مختصات (٤١٨٠٠ـ٢٨) تخليه مي‌نمايد و تحت درمان قرار گرفته و در صورتي كه بهبودي حاصل شود به جبهه اعزام و در غير اين صورت به عقب تخليه مي‌گردند.

ت ـ در نقاط جمع‌آوري مجروحين در گردانها و گروهانها مشخصات كامل پرسنل مجروح ثبت، و وسايل و تجهيزات آنها جمع‌آوري مي‌گردد.

ث ـ در ايستگاه درمان و تخليه واقع در بنه تيپ توسط گروهان بهداري در دفتري مشخصات كامل پرسنل مجروح ثبت، سپس با صدور برڭ اعزام تخليه مي‌گردند.

ج ـ كليه پرسنل بايد داراي پلاك هويت، كارت شناسايي و كارت گروه خون باشند.

چ ـ هر گردان يك نفر نماينده جهت جمع‌آوري وسايل و تجهيزات پرسنل يگان خود به ايستگاه درمان و تخليه در بنه تيپ اعزام نمايند.

ح ـ يگانها نسبت به ارسال صورت جلسه مجروحين به ركن ٤ تيپ اقدام نمايند.

خ ـ گروهان يكم بهداري زير امر تيپ ١ دو نفر به ايستگاه درمان و تخليه لشكر واقع در بيت شايع اعزام تا نسبت به جمع‌آوري وسايل و تجهيزات پرسنل مجروح يگانهاي تابعه و زير امر تيپ ١ اقدام و آنها را در دفتري ثبت نمايند.

د ـ كليه پرسنل وسايلي از قبيل بند پوتين، دستمال و امثال آن را براي بستن بالاي زخم و جلوگيري از خون‌ريزي به همراه داشته باشند.

ڈ ـ پرسنل

الف ـ نگهداري استعداد يگان

در طول عمليات خلاصه وضعيت روزانه پرسنلي تا ساعت ١٦٠٠ را طوري به تيپ ارسال دارند كه تا ساعت ١٨٠٠ همان روز به قرارگاه لشكر گزارش شود.

ب ـ درخواست پرسنلي

در گزارشات پرسنلي براي پرسنل حساس به طوري آني و براي ساير پرسنل به طور روزانه به شرح زير انجام گردد.

(٤) براي افسران با ذكر درجه، رسته تخصڑ و تعداد.

(٥) براي درجه‌داران با ذكر درجه، رسته تخصڑ و تعداد.

(٦) براي افراد با ذكر تعداد.

پ ـ اسراي جنگي

(٦) يگانها اسراي جنگي را توسط پرسنلي كه قبلاً آموزش لازم را ديده و به همين منظور در نظر گرفته شده‌اند را جمع‌آوري و تا نقطه جمع‌آوري اسراي جنگي كه توسط دسته جلويي دژبان لشكر واقع در بنه تيپ در مختصات (٤١٨٠٠ـ٢٨) مي‌باشد تخليه نمايند.

(٧) در تمام مراحل دستگيري و تخليه، مقررات اسلامي كه برتر و بالاتر از مقررات ژنو است و همچنين مقررات ژنو را در نظر گرفته و رعايت نمايند.

ت ـ امور درگذشتگان

(۷) شهدا به وسيله يگانهاي در خط جمع‌آوري و به نقطه جمع‌آوري لشكر واقع در بنه تيپ در مختصات (۲۸ـ٤۱۸۰۰) تخليه مي‌گردند.
(۸) در نقطه جمع‌آوري درگذشتگان گردانها وسايل شخصي را جمع‌آوري و همراه جسد ارسال دارند.
(۹) در تمام نقاط جمع‌آوري مشخصات شهدا ثبت و يگانها آدرس كامل سكونت خانواده شهدا را به ركن يكم تيپ ارسال دارند تا وقفه‌اي در تخليه اجساد ايجاد نگردد.
(۱۰)در سردخانه، وسايل شخصي شهيد به همراه جسد به موطن اصلي‌اش فرستاده شود.
(۱۱)پس از خاتمه عمليات در اولين فرصت يگانها صورت جلسه شهادت شهدا را به شعبه شهدا (ركن يكم لشكر) ارسال دارند.
(۱۲)در هر يك از گردانها گروه غير سازماني كفن و دفن شهدا تشكيل و يك نفر از افسران و يا درجه‌داران ضمن انجام وظايف شغل سازماني خود، امور كفن و دفن شهداي گردان را انجام دهند (ارجح است كه پرسنل سياسي ايدئولوژيك اين مأموريت را انجام دهند) و نسبت به جمع‌آوري شهدا وتخليه آنها به نقطه جمع‌آوري لشكر در بنه تيپ اقدام نمايند.

ث ـ كشته‌هاي دشمن

(۵) پس از جمع‌آوري و تخليه شهداي خودي توسط يگانها، نسبت به جمع‌آوري كشته‌هاي دشمن اقدام شود.
(٦) جمع‌آوري و دفن كشته‌هاي دشمن به وسيله گردان آماد و ترابري و هماهنگي يگانها انجام گردد.
(۷) كليه وسايل شخصي جسد در كيسه پلاستيكي جمع‌آوري و همراه جسد دفن گردد.
(۸) يگانها آمار كشته‌هاي دشمن را در ٤ نسخه تهيه و به ركن يكم تيپ ارسال دارند.

ج ـ حفظ انضباط و قوانين و مقررات

(۳) خط گمشدگان و فراريان لشكر، خط ساحلي رودخانه كرخه مي‌باشد.
(٤) گمشدگان و فراريان به وسيله دژبان جلب مي‌شوند و برابر مقررات با آنها رفتار خواهد شد.

د ـ امور غير نظاميان :

الف ـ از تماس با افراد غير نظامي خودداري گردد.
ب ـ از نزديك شدن افراد محلي به منطقه يگانها جلوگيري به عمل آيد.

ه ـ متفرقه :

الف ـ دسته دژبان زير امر تيپ كنترل عبور و مرور را در نقاط حساس شامل پلها، تقاطع جاده‌ها و تمام جاده‌هايي كه منطقه عمليات به آن منتهي مي‌شود برقرار نمايند.
ب ـ از سوار شدن پرسنل به داخل خودروهاي حامل مهمات جلوگيري به عمل آيد.
پ ـ اسكورت همراه خودروهاي حامل مهمات باشد.

سرپرست تيپ ۱ زرهي معتبر است

سرهنگ ۲ زرهي ستاد محمد پوربهرامي
ركن ٤ تيپ ۱ .....

ضميمه : كالك نقاط لجستيكي و اداري.

Ǎرح عملياتي شماره č نور (تيپ ĐĐ هوابرد + تيپ ē نجف اشرف)

بسمه تعالي

(در دستورات شفاهي تغييراتي داده نشده است)

نسخه ۲ از ۱۸ نسخه
فتح ۲ (تيپ ۵۵ هوابرد و ۸ نجف)
فروردين ماه ۱۳٦۱
ق ـ م ـ ۱۸

طرح عملياتي شماره ۱ نور
مدارك :
۱: طرح عملياتي شماره ۱۳٦۰/۱۲/۲۷-۲۰۱/٤۹/۲۱۱۵ قرارگاه فتح
۲: نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ (شوش ـ چنانه ـ چهيلا ـ چزابه)

سازمان رزمي تيپي : ادغام شده توسط تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف سپاه پاسداران (فتح ۲)

گروه رزمي يكم
گردان ۱۵۸ (ـ)
گردان ۱ حمزه از سپاه پاسداران
تيم مهندسي ادغام شده (به استعداد ۲٤ نفر)

گروه رزمي دوم
گردان ۷ چهارده معصوم
گروهان دوم گروه رزمي سلمان
گروهان (ـ) از گردان ۱۲٦
گروهان (ـ) از گردان ۱٤٦
گروهان (ـ) از گردان ۱۵۸
تيم مهندسي ادغام شده (به استعداد ۲٤ نفر)

گروه رزمي سوم
گردان ۱۳۵ (ـ)
گردان ٤ فتح از سپاه پاسداران
تيم مهندسي ادغام شده (به استعداد ۲٤ نفر)

گروه رزمي چهارم
گردان ۱۲٦ (ـ)

گردان ۲ ثامن الائمه از سپاه پاسداران
تيم مهندسي ادغام شده (به استعداد ۱۲ نفر)

گروه رزمي پنجم
گردان ١٤٦ (ـ)
گردان ۳ انبياء از سپاه پاسداران
تيم مهندسي ادغام شده (به استعداد ۱۲ نفر)

گروه رزمي ششم
گردان ۵ شهيد مدني از سپاه پاسداران
گردان ٦ شهيد طباطبايي از سپاه پاسداران
تيم مهندسي به استعداد ٢٤ نفر از سپاه پاسداران

گردان ۷ (ـ)
گردان ۹ علي اكبر از سپاه پاسداران

گروه رزمي سلمان (ـ)
گروهان يكم مكانيزه
گروهان (ـ) تانك
۱ دسته تانك و ۵ دستگاه نفربر از سپاه پاسداران

تيم گروهاني سوم
گروهان سوم مكانيزه از گروه رزمي سلمان
۱ دسته تانك از گروهان تانك گروه رزمي سلمان
۱ دسته تانك و ۵ دستگاه نفربر از سپاه پاسداران
دسته خمپاره‌انداز ۱۲۰ مم از گروه رزمي سلمان

گردان ٢٦٤ تانك

فرماندهي پشتيباني
گروهان آماد و ترابري (ـ)
گروهان تعمير و نگهداري (ـ)
گروهان بهداري (ـ)
يگان آماد و ترابري تيپ ۸ نجف
يگان تعمير و نگهداري تيپ ۸ نجف

تحت كنترل عملياتي قرارگاه عملياتي تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف
گردان ۳۵۲ خمپاره‌انداز
آتشبار سوم گردان ۳۸۳ توپخانه ۱۰۵ مم (ك ـ م)
آتشبار ۱۵۵ مم خودكششي از گروه رزمي سلمان (ك ـ م)
گروهان ٤٤٤ مهندسي رزمي (ـ)
يگان مهندسي تيپ ۸ نجف
آتشبار پدافند هوايي

ĉ ـ وضعيت

الف ـ نيروهاي دشمن (پيوست الف اطلاعات)

ب ـ نيروهاي خودي

(۱۲)قرارگاه فتح با اجراي تك، تنگ رقابيه و خط سبز را تأمين مي‌نمايد و آماده مي‌شود بنا به دستور از معابر موجود در منطقه واگذاري و يا از ميان عناصر تحت كنترل قرارگاه فجر در امتداد تپه ۱۲۰ (٥٦ـ٢٤)، تپه ۱۳٦ (٦٠ـ٢٢) و سندال (٦١ـ١٩) چنانه تك را ادامه داده هدف فتح را تصرف و سپس در امتداد خط سرخ پدافند نمايد.

(۱۳)لشكر ١٦ زرهي كماكان در منطقه بين چزابه تا دارخوين پدافند و پوشش مي‌نمايد.

(١٤)تيپ ۳ زرهي بنا به دستور با عناصري از تيپ ۲۵ كربلا پس از تصرف (هدف پيروز) توسط قرارگاه فجر در جناح راست تك نموده و خط سرخ را تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايد.

(١٥)تيپ ۱ زرهي دنباله رو تيپ ٥٥ هوابرد از منطقه تي ٥٥ هوابرد گذشته و پس از عبور از خط سبز تك نموده و خط سرخ را تأمين و در منطقه پدافند مي‌نمايد.

(١٦)نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران، پوشش هوايي منطقه عمليات قرارگاه فتح را برقرار و عمليات يگانها را روزانه پشتيباني مي‌نمايد.

(۱۷)هوانيروز : يگانهاي هوانيروز (گروه رزمي شماره ۲) عمليات قرارگاه فتح را پشتيباني و از رسيدن تقويت دشمن به يگانهاي در خط ممانعت نموده و در اجراي عمليات وي اخلال ايجاد مي‌نمايد.

(۱۸)توپخانه : گردان ۳۱۲ عمل كلي تقويت گردان ۳۵۲ خمپاره‌انداز، كمك مستقيم تيپ ۱ هنگام درگيري

پ ـ زير امر و جدا شده

(۱) زير امر : به سازمان رزمي مراجعه شود.

(۲) جدا شده : گردان ۱۰۱ پياده هوابرد زير امر لشكر ٦٤ ارروميه

ت ـ فرضيات

(۸) در زمان اجراي طرح كليه نيروها برابر سازمان رزمي در دسترس باشند.

(۹) در زمان اجراي تك در استعداد و گسترش نيروهاي درگير و تقويتي دشمن تغيير عمده‌اي به وجود نخواهد آمد.

(۱۰)نيروهاي متشكله سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و نيروهاي بسيج مردمي عمل كننده در قرارگاه فتح تا پايان عمليات هماهنگ با ساير يگانهاي ارتشي در عمليات شركت مي‌نمايند.

(۱۱)دشمن در مدت عمليات از امكانات شيميايي استفاده نخواهد كرد.

(۱۲)دشمن قبل از تك، اقدام به تك عمده در هيچ كدام از مناطق عملياتي نخواهد كرد.

(۱۳)به علت وضع خاص زمين در منطقه عملياتي تيپ، وضعيت جوي و بارندگي خطوط تداركاتي را قطع ننموده باشد.

۲ـ مأموريت

قرارگاه فتح ۲ (تيپ ٥٥ هوابرد و تيپ ۸ نجف) مأموريت دارد كه در ساعت (س) روز (ر) به منظور تصرف تنگ رقابيه تك نموده، خط سبز را تأمين و در منطقه پدافند نمايد و آماده مي‌شود در خط سبز به عبور تيپ يكم لشكر ۹۲ كمك نمايد و بنا به دستور در احتياط لشكر ۹۲ قرار گيرد.

Ď ـ اجرا

الف ـ تدبير عمليات ـ پيوست پ (كالك عمليات)

(۳) مانور : قرارگاه فتح ۲ با ٦ گروه رزمي در خط، گروه رزمي سوم به چپ، گروه رزمي دوم وسط، گروه رزمي يكم به راست از جلو تنگ و گروههاي رزمي چهارم، پنجم و ششم در پشت تنگ تك نموده و تنگ رقابيه را تصرف و خط سبز را تأمين و پدافند نموده و آماده مي‌شود به عبور تيپ يكم لشكر ۹۲ كمك كرده و سپس بنا به دستور در احتياط ل ۹۲ زرهي قرار مي‌گيرد.

گردان ٢٦٤ تانك و گروه رزمي سلمان (ـ) و گردان ۷ (ـ) و تيم گروهاني سوم احتياط تيپ را تشكيل مي‌دهند.

(٤) آتش : آتش تهيه به مدت ۲۰ دقيقه طرح‌ريزي و در صورت كشف تك درخواست و بنا به دستور اجراء مي‌گردد. (پيوست پ طرح پشتيباني آتش)

ب ـ گروه رزمي يكم :

(٤) در منطقه محوله تك نموده هدف الف را تصرف و خط سبز را تأمين و به سمت شمال غربي و جنوب پدافند نماييد.

(٥) آماده باشيد در حوالي خط سبز به عبور تيپ ۱ لشكر ۹۲ كمك نماييد.

(٦) نسبت به ادغام و سازماندهي و طرح عملياتي اقدام نماييد.

(۷) تيم مهندسي ادغام شده را به استعداد ۱۲ نفر از گروهان ٤٤٤ مهندسي و ۱۲ نفر از تيپ ۸ نجف زير امر و سازماندهي كنيد.

(۸) با اعزام گشتي شناسايي نسبت به كسب اطلاعات بيشتر از دشمن اقدام نماييد.

(۹) ميادين مين دشمن را شناسايي و جهت هر گروهان حداقل يك معبر به وجود آوريد.

(۱۰)هماهنگيهاي لازم را با گردان دوم و سوم و گردانهاي چهارم و پنجم و ششم در موقع رسيدن روي هدف به عمل آوريد.

پ ـ گروه رزمي دوم

(۱) در منطقه محوله تك نموده هدف ب را تصرف و دو طرف جاده را تأمين و در خط سبز به سمت غرب پدافند نماييد.

(۲) آماده باشيد در حوالي خط سبز به عبور تيپ ۱ لشكر ۹۲ كمك نماييد.

(۳) نسبت به ادغام و سازماندهي و طرح عملياتي اقدام نماييد.

(٤) تيم مهندسي ادغام شده را به استعداد ۱۲ نفر از گروهان ٤٤٤ مهندسي و ۱۲ نفر از تيپ ۸ نجف زير امر و سازماندهي كنيد.

(٥) با اعزام گشتي شناسايي نسبت به كسب اطلاعات بيشتر از دشمن اقدام نماييد.

(٦) ميادين مين دشمن را شناسايي و جهت هر گروهان حداقل يك معبر به وجود آوريد.

(۷) هماهنگيهاي لازم را با گردان دوم و سوم و گردانهاي چهارم و پنجم و ششم در موقع رسيدن روي هدف به عمل آوريد.

ت ـ گروه رزمي سوم

(۱) در منطقه محوله تك نموده هدف پ را تصرف و خط سبز را تأمين وبه سمت غرب پدافند نماييد.

(۲) آماده باشيد در حوالي خط سبز به عبور تيپ ۱ لشكر ۹۲ كمك نماييد.

(۳) نسبت به ادغام و سازماندهي و طرح عملياتي اقدام نماييد.

(٤) تيم مهندسي ادغام شده را به استعداد ٢٤ نفر (۱۲ نفر از گروهان مهندسي و ۱۲ نفر از تيپ ۸ نجف) زير امر و سازماندهي كنيد.

(٥) با اعزام گشتي شناسايي نسبت به كسب اطلاعات بيشتر از دشمن اقدام نماييد.

(٦) ميادين مين دشمن را شناسايي و جهت هر گروهان حداقل يك معبر به وجود آوريد.
(٧) هماهنگيهاي لازم را با گردان دوم و سوم و گردانهاي چهارم و پنجم و ششم در موقع رسيدن روي هدف به عمل آوريد.

ث ـ گروه رزمي چهارم
(١) در منطقه محوله تك نموده هدف ت را تصرف نماييد.
(٢) از هم اكنون در حوالي تنگ زليجان مستقر گرديد.
(٣) از مسير تعيين شده برابر كالك عملياتي از پشت كوه ميشداغ به دشمن نزديك شويد.
(٤) در زمان تك وعبور از داخل تنگ رقابيه هماهنگيهاي لازم را با گردانهاي سوم و دوم و يكم و پنجم و ششم به عمل آوريد.
(٥) به گردان يكم و دوم در تصرف هدف از عقب دشمن كمك نماييد.
(٦) بعد از انهدام دشمن و تصرف هدف در سمت چپ گروه رزمي دوم در خط سبز پدافند نماييد.
(٧) به عبور از خط تيپ ١ لشكر ٩٢ كمك نماييد.
(٨) نسبت به ادغام و سازماندهي و طرح عملياتي اقدام نماييد.
(٩) با اعزام گشتي شناسايي نسبت به كسب اطلاعات بيشتر از دشمن اقدام نماييد.
(١٠)ميادين مين دشمن را شناسايي و جهت هر گروهان حداقل يك معبر به وجود آوريد.
(١١)تيم مهندسي ادغام شده را به استعداد ٢٤ نفر (١٢ نفر از گروهان ٤٤٤ مهندس و ١٢ نفر از تيپ ٨ نجف) زير امر و سازماندهي كنيد.

ج ـ گروه رزمي پنجم
(١) در منطقه محوله تك نموده هدف ث را تصرف نماييد.
(٢) از هم اكنون در حوالي تنگ زليجان مستقر گرديد.
(٣) از مسير تعيين شده برابر كالك عملياتي از پشت كوه ميشداغ به دشمن نزديك شويد.
(٤) در زمان تك و رسيدن به پشت تنگ رقابيه هماهنگيهاي لازم را با گردانهاي سوم و چهارم و ششم به عمل آوريد.
(٥) به گردان چهارم و گردانهاي سوم و دوم در تصرف هدف كمك نماييد.
(٦) بعد از انهدام نيروهاي احتياط و در خط دشمن و تصرف هدف به سمت شمال غربي در خط سبز پدافند نماييد.
(٧) به عبور از خط تيپ ١ لشكر ٩٢ كمك نماييد.
(٨) نسبت به ادغام و سازماندهي و طرح عملياتي اقدام نماييد.
(٩) با اعزام گشتي شناسايي نسبت به كسب اطلاعات بيشتر از دشمن اقدام نماييد.
(١٠)ميادين مين دشمن را شناسايي و جهت هر گروهان حداقل يك معبر به وجود آوريد.
(١١)تيم مهندسي ادغام شده را به استعداد ٢٤ نفر (١٢ نفر از گروهان ٤٤٤ مهندس و ١٢ نفر از تيپ ٨ نجف) زير امر و سازماندهي كنيد.

چ ـ گروه رزمي ششم
(١) در منطقه محوله تك نموده هدف ج را تصرف نماييد.
(٢) از هم اكنون در حوالي تنگ زليجان مستقر گرديد.
(٣) از مسير انجام شده برابر كالك عملياتي از پشت كوه ميشداغ به دشمن نزديك شويد.
(٤) بعد از انهدام نيروهاي تأميني دشمن برابر كالك به سمت غرب پدافند نماييد.
(٥) هنگام عبور گردانهاي چهارم و پنجم، تأمين هر دو گردان را برقرار نماييد.

(٦) به عبور از خط تيپ ۱ لشكر ۹۲ كمك نماييد.
(۷) با اعزام گشتي شناسايي نسبت به كسب اطلاعات بيشتر از دشمن اقدام نماييد.
(۸) تيم مهندسي به استعداد ٢٤ نفر را از تيپ ۸ نجف زير امر و سازماندهي كنيد.

ح ـ توپخانه

(۳) گردان ۳۵۲ خمپاره‌انداز ۱۲۰ مم
(الف) با زير امر گرفتن آتشبار سوم گردان ۳۸۳ توپخانه ۱۰۵ مم و آتشبار ۱۵۵ مم خودكششي گروه رزمي سلمان، كمك مستقيم تيپ بوده نسبت به اعزام ديده‌بانان جهت هر گردان ۳ نفر و در مورد اعزام افسر تطبيق دهنده آتشها به قرارگاه تيپ اقدام نماييد.
(ب) هماهنگيهاي لازم را با توپخانه‌هاي عمل كلي تقويت، تقويت و توپخانه لشكري به عمل آوريد.
(پ) طرح پشتيباني آتش را تهيه و ارسال داريد.
(ت) نسبت به تهيه مواضع جهت تك، پيش‌بينيهاي لازم را بنماييد و بعد از تحكيم هدف نسبت به تغيير موضع به جلو اقدام نماييد.
(ث) با هماهنگي تيپ ۸ نجف و آتشبار سوم گردان ۳۸۳ و آتشبار ۱۵۵ مم خودكششي گروه رزمي سلمان تعداد مورد نياز ديده‌بان آماده و در اختيار گروههاي رزمي قرار دهيد.
(٤) آتشبار سوم گردان ۳۸۳ توپخانه ۱۰۵ مم زير امر گردان ۳۵۲ خمپاره‌انداز (كمك مستقيم تيپ)
(۵) آتشبار ۱۵۵ مم خودكششي گروه رزمي سلمان زير امر گردان ۳۵۲ خ ز (كمك مستقيم تيپ)
(٦) گردان توپخانه ۳۱۲، عمل كلي تقويت آتش گردان ۳۵۲ خ ز، كمك مستقيم تيپ ۱ هنگام درگيري.
(۷) آتشبار پدافند هوايي
(الف) پشتيباني عمومي تيپ
(ب) تقدم حفاظت به ترتيب با يگانهاي مانوري در خط، توپخانه‌ها و پاسگاه فرماندهي
(۸) دسته پدافند هوايي ١٤/۵ مم گروه رزمي سلمان
(الف) پشتيباني عمومي تيپ
(ب) تقدم كاربرد در منطقه گروه رزمي سلمان و آتشبار ۱۵۵ مم خودكششي

ƨ ـ گروهان ٤٤٤ مهندسي

(۵) از هم اكنون به هر گردان ۱۸ نفر پرسنل متخصصDŽ مين و تخريب زير امر قرار دهيد.
(٦) تعداد ۸ نفر جهت هر گردان متخصصDŽ مين و تخريب از تيپ ۸ نجف با ۱۸ نفر آن گروهان ادغام جمعاً ٢٤ نفر زير امر گردانها قرار دهيد.
(۷) گروهان (ـ) : پشتيباني عمومي تيپ
(۸) با هماهنگي گردان مهندسي لشكر ۹۲ زرهي و تيپ ۸ نجف و جهاد سازندگي كليه وسايل سنگين (بلدوزر ـ لودر ـ گريدر) سازماندهي و جهت ايجاد خاكريز بعد از تصرف هدف اقدام نماييد.
(۹) به تعداد مورد نياز خرƨ ماري درخواست و در اختيار تيمهاي گردانها قرار دهيد.
(۱۰) گروهان (ـ) با عناصر تيپ ۸ نجف و جهاد سازندگي و گردان مهندسي لشكر آماده باز كردن جاده رقابيه به تنگ رقابيه با وسايل لازم باشيد.

ş ـ احتياط

(۵) گردان ۷ (ـ) (گردان ۹ علي اكبر از سپاه پاسداران)

(الف) نسبت به سازماندهي گردان اقدام نماييد.
(ب) از هم اكنون در حوالي تنگ زليجان مستقر شويد.
(پ) احتياط نيروهاي عمل كننده در مسير تنگ زليجان تا تنگ رقابيه باشيد.
(ت) ٢٤ ساعت قبل از تك در مسير تنگ زليجان ـ تنگ رقابيه ـ غرب ميشداغ پايگاههاي ٢٢ نفري جهت تأمين و راهنمايي يگانهاي عمل كننده پشت را برقرار نماييد. (كاربرد بنا به دستور اين قرارگاه خواهد بود)
(ث) آماده باشيد جهت كمك به گروههاي رزمي چهار و پنج و شش وارد عمل شويد. (بنا به دستور اين قرارگاه)

(٦) تيم گروهاي سوم گروه رزمي سلمان
(الف) احتياط گردانهاي چهارم و پنجم و ششم را تشكيل دهيد.
(ب) تعداد ١٥ دستگاه نفربر و ١٠ دستگاه تانك كه پنج دستگاه تانك و پنج دستگاه نفربر آن از تيپ ٨ نجف زير امر گرفته شده با يك دسته خمپاره‌انداز ١٢٠ مم از گروه رزمي سلمان تيم گروهاني تشكيل داده و سازماندهي نماييد.
(پ) از هم اكنون در حوالي تنگ زليجان مستقر گرديد.
(ت) در زمان تك در حوالي پشت تنگ زليجان مستقر و به محض آغاز تك و بنا به دستور جهت جلوگيري از پاتك دشمن و كمك به يگانهاي تك‌ور كه از پشت تنگ رقابيه وارد عمل شده‌اند به طرف تنگ رقابيه از مسير تنگ زليجان حركت نماييد و سمت چپ گروه رزمي پنجم در خط سبز پدافند نماييد.

(٧) گروه رزمي سلمان (ـ)
(الف) يك دسته تانك به استعداد ٥ دستگاه در اختيار تيم گروهاني سوم قرار دهيد.
(ب) گروهان سوم را به استعداد ١٥ دستگاه نفربر به منطقه تنگ زليجان اعزام داريد.
(پ) دسته خمپاره‌انداز ١٢٠ مم را زير امر تيم گروهاني سوم قرار دهيد.
(ت) گروهان دوم منهاي نفربرها را در اختيار گروه رزمي دوم قرار دهيد.
(ث) گروه رزمي (ـ)به اضافه ٥ دستگاه نفربر و ٥ دستگاه تانك از تيپ ٨ نجف احتياط تيپ در خط لجمن فعلي را تشكيل دهيد.

(ج) گردان ٢٦٤ تانك (ـ)
a. احتياط تيپ را تشكيل دهيد.
b. مواضع سد كننده تيپ را حفظ كنيد.
c. آماده باشيد به يگانهاي در خط كمك و در منطقه هر يك از آنها به كار رويد.
d. در هنگام عبور تيپ ١ از خط زير امر تيپ مزبور قرار گيريد.

ح ـ دستورات هماهنگي
(٢٠) اين طرح به محض دريافت براي طرح‌ريزي معتبر بوده و بنا به دستور قابل اجرا مي‌باشد.
(٢١) ساعت (س) روز (ر) بعداً اعلام خواهد شد.
(٢٢) اجراي شناساييها نبايد در وضع عادي منطقه تغييراتي حاصل نمايد.
(٢٣) يگانها طرح عملياتي خود را بر مبناي اين طرح تهيه و جهت تصويب به اين قرارگاه ارسال دارند.
(٢٤) يگانها عمليات خود را طوري طرح‌ريزي نمايند كه در هر مرحله نيروهاي لازم را در دسترس داشته باشند.
(٢٥) يگانها در مورد كاربرد مواد شيميايي توسط دشمن پيش‌بيني لازم را به عمل آورند.
(٢٦) يگانها به محض تصرف هدف و تأمين خط سبز سريعاً گزارش نمايند و پيش‌بيني پاتكهاي دشمن را بنمايند.
(٢٧) حفظ مواضع پدافندي فعلي تا تحكيم هدفها در اين طرح مورد نظر مي‌باشد.

(۲۸) خدمه سلاحهاي پدافند هوايي در منطقه هوشياري خود را در مورد خطرات هوايي و حملات هلي‌كوپتر و هواپيماهاي دشمن حفآ كنند و از تيراندازي به هلي‌كوپترهاي خودي كه جهت پشتيباني به منطقه يگانها مي‌آيند خودداري شود.
(۲۹) يگانها از هر جهت پيش بيني مهمات كافي براي عمليات و ادامه آن را بنمايند.
(۳۰) وسايل جامانده دشمن كه تخليه آن مقدور نيست از كار انداخته شود.
(۳۱) در اولين برخورد با اسراي جنگي به منظور جلوگيري از هر نوع حادثه‌اي با نهايت دقت و سرعت عمل نسبت به خلع سلاح و تخليه سريع آنها به عقب گردان اقدام تا به قرارگاه تيپ تخليه گردند.
(۳۲) يگانها هماهنگيهاي لازم در مورد علائم قراردادي جهت شناسايي يكديگر در روي هدف انجام دهند.

د ـ خدمات پشتيباني (پيوست ث) خدمات پشتيباني

ﻫ ـ فرماندهي و مخابرات

الف ـ مخابرات
(۱) پيوست 2 (مخابرات و الكترونيك)
(۲) دستور كار مخابرات جاري
ب ـ فرماندهي
(۵) پاسگاه فرماندهي در شروع عمليات در مختصات (٤٤ـ۲۱) خواهد بود.
(٦) تغييرات پاسگاه فرماندهي متعاقباً اعلام خواهد شد.
(۷) يگانها محل پاسگاه فرماندهي خود را گزارش نمايند.

ف ق ع فتح ۲ سرهنگ پياده ستاد كريم عبادت

رسيد اطلاع دهيد.

پيوستها :
الف ـ اطلاعات
ب ـ عمليات
پ ـ طرح پشتيباني آتش
ت ـ خدمات پشتيباني (متعاقباً ارسال مي‌گردد)
ث ـ مخابرات و الكترونيك

گيرندگان :
۱ـ ف ـ ق ع فتح جهت استحضار
۲ـ گروههاي رزمي يكم ـ دوم ـ سوم ـ چهارم ـ پنجم ـ ششم ـ گردان هفتم (ـ) ـ گروه رزمي سلمان ـ تيم گروهاني سوم ـ ف گردان پشتيباني گردان ۳۵۲ خمپاره‌انداز گردان ۳۰۵ توپخانه ـ گردان مهندس ـ گردان ٢٦٤ تانك ـ تيپ ۱ زرهي ل ۹۲ جهت اقدام
۳ـ رياست اركان ۱ و ۲ و ۳ جهت اطلاع و اقدام لازم

پيوست الف اÄلاعات به Ädرح عملياتي شماره يك نور

مدارك :

۱ـ طرح عملياتي فتح كربلا ۲

۲ـ نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ شوش ـ چنانه ـ چزابه

Ä۔ خلاصه وضعيت دشمن :

الف ـ مزدوران عراقي در مهر ماه سال ۱۳۵۹ با يك حمله غافلگيرانه موفق شدند مقداري از خاك كشور عزيز ما را كه بلا دفاع بود، تصرف نمايند ولي با ورود نيروهاي رزمنده اسلام مجبور به اتخاذ حالت پدافندي گرديد و پس از انسجام نيروهاي رزمنده اسلام در اكثر جبهه‌ها در اثر وارد شدن تلفات و خسارات شديد شايستگي رزمي خود را از دست داده است، هر چند در طول عمليات نسبت به بازسازي و تجديد سازمان يگانهايي كه متحمل خسارات و تلفات شده بودند اقدام كرد ولي اين تجديد سازمان به علت از دست دادن پرسنل متخصصDŽ و كادر و از دست دادن روحيه رزمندگي بر كارآيي رزمي آن افزوده نشد تا اينكه در دو ماهه اخير با حمايتهاي علني سياسي، اقتصادي، لجستيكي و پرسنلي كشورهاي مرتجع منطقه و بهره‌برداري تبليغاتي رسانه‌هاي گروهي عراق از اين كمكها تا حدودي بر روحيه پرسنل عراقي افزوده شده است.

ب ـ تركيب و گسترش (به كالك گسترش كه قبلاً فرستاده شده مراجعه شود)

(۳) تركيب

(الف) يگانهاي درگير

(۱) در محور تنگ رقابيه ـ شمكلي

((الف)) تيپ ۳٤ زرهي لشكر ۱

((ب)) تيپ ۹٦ كه شامل ٦ گردان است تشكيل ۲ تيپ داده و گردانهاي ٤ و ٥ و ٦ آن به نام تيپ ٤۲۲ در رقابيه

(ب) يگانهاي احتياط

(٦) تيپ ۲٤ مكانيزه لشكر ۱۰ در دوسلك

(۷) تيپ ۱۰٦ پياده گارد مرزي در دوسلك

(۸) تيپ ۱۷ لشكر ۱۰ جهت بازسازي در دوسلك

(۹) تيپ ۹٦ احتياط كه شامل ٦ گردان است با گردانهاي ٤ و ٥ و ٦ تشكيل تيپ ٤۲٦ را داده و همراه با گردان ٤ تيپ ۹۹ در منطقه دوسلك استقرار دارد.

(۱۰) تيپ ۱۰ زرهي گارد جمهوري احتمالاً در دوسلك مستقر است.

توضيح اينكه : يگانهاي مستقر در منطقه عمومي دوسلك و چنانه احتياط يگانهاي مستقر در غرب شوش و منطقه رقابيه مي‌باشد.

۲ـ عناصر اصلي اخبار و ساير نيازمنديهاي اÄلاعاتي

الف ـ ع ـ ا ـ ا

آيا دشمن قبل از ساعت (س) روز (ر) تك خواهد نمود و اگر چنين است كيÄ كجاÄ و با چه استعدادي (توجه مخصوص به محورهاي شمكلي ـ تنگ رقابيه ـ فرهان كبير و محور چنانه ـ چم كوچك ـ سندال ـ عمارنه)

ب ـ ساير نيازمنديها اطلاعاتي

(۷) آيا دشمن قبل از ساعت (س) روز (ر) نيروهاي خود را در منطقه تقويت خواهد كرد اگر چنين است كئ كجأ و با چه استعدادي (توجه مخصوص به يگانهاي مستقر در تنگ رقابيه ـ ميشداغ و منطقه دوسلك)

(۸) آيا دشمن در مقابل تك خودي اقدام به پدافند خواهدكردٔ اگر چنين است در چه منطقه و با چه استعدادي.

(۹) آيا وضعيت جوي و شنزارهاي منطقه پشت ميشداغ امكان آفند در ساعت (س) روز (ر) را خواهد داد.

(۱۰)آيا دشمن اقدام به عقب‌نشيني خواهد كرد، اگر چنين است از چه معبرئ

(۱۱)آيا دشمن اقدام به فرود يگان هلي‌برد و يا هوابرد در منطقه خواهد كردٔ اگر چنين است كئ كجأ و با چه استعدادي.

(۱۲)آيا دشمن از موشكهاي زمين به زمين و گازهاي شيميايي (ش م ر) در منطقه استفاده خواهد كردٔ اگر چنين است كجأ و با چه استعداد و از چه نوعي.

Ď ـ وظايف جمع‌آوري

الف ـ دستور به يگانهاي زير دست و زير امر

(۵) گروه رزمي يكم به محض دريافت گزارش نماييد.

(الف) هر گونه افزايش فعاليتهاي هوايي دشمن در منطقه عمارنه، لخيضر و رقابيه

(ب) نقل مكان پاسگاههاي فرماندهي به جلو

(پ) افزايش فعاليتهاي گشتزني

(ت) هويت و استعداد يگانهاي مستقر در ارتفاعات رقابيه و ميشداغ.

(ث) انواع موانع طبيعي و مصنوعي (از قبيل ميدانهاي مين، شبكه‌هاي سيم خاردار و غيره)

(ج) هويت و استعداد يگانهاي زرهي و مكانيزه مستقر در تنگ رقابيه شمكلي

(ş) هويت و استعداد يگانهاي ضد تانك مستقر در منطقه

(ح) هويت و استعداد يگانهاي موشكي و شيميايي مستقر از سندال تا دوسلك و تنگ رقابيه و شمكلي

(خ) محل دقيق استقرار تيپ ۱۰ زرهي گارد جمهوري.

(د) افزايش عبور و مرور خودروهاي حامل وسايل آمادي در پشت خطوط مقدم دشمن.

(ذ) ايجاد سدها و خاكريزها و مواضع ضد تانك و ضد هوايي جلوي خطوط تماس در محور تنگ رقابيه.

(٦) گروه رزمي ۲ و گروه رزمي ۳ و گروه رزمي ٤ و گروه رزمي ۵ و گروه رزمي ٦ و ديده‌بانهاي توپخانه ۳۰۵ و خمپاره‌انداز، به محض دريافت گزارش كنيد.

كليه بندهاي خواسته شده از گروه رزمي يكم

ب ـ درخواست از قرارگاههاي بالادست و مجاور

(۲) از قرارگاه مقدم نزاجا و لشكر ۹۲ زرهي درخواست مي‌شود به محض دريافت ابلاغ فرماييد.

(الف) كليه بندهاي خواسته شده از گروههاي رزمي ۱ و ۲ و ۳

(ب) محل استقرار جنگ‌افزارهاي هوايي به ويژه سام در منطقه

(پ) محل استقرار موشكهاي زمين به زمين

(ت) محل دقيق استقرار تيپ ۱۰ زرهي

(ث) هر گونه حركت دشمن به سمت شرق به ويژه در محور فكه، دوسلك، شمكلي، رقابيه.

ď‌ـ رو p جابجا كردن پرسنل، اسناد، تجهيزات و وسايل

الف ـ كليه تجهيزات و غنايم جنگي را برابر مفاد پيوست لجستيك ركن چهارم تيپ رفتار شود.

ب ـ كليه اسيران جنگي با نصب لوحه دستگيري به نقطه جمع‌آوري اسراء در دهكده چاي تخليه و برابر روش جاري عملياتي رفتار شود.

Đـ اسناد و ساز و برگ مورد نياز

الف ـ نقشه‌جات : توزيع نقشه‌هاي مورد نياز برابر روش جاري آماد نقشه

ب ـ عكس هوايي : عكسهاي هوايي مورد نياز از طريق ق م نزاجا در جنوب درخواست و نتيجه تفسير آن ارسال مي‌گردد.

đـ حفاظت اĂلاعات

الف ـ حفاظت اسناد و مدارك (برابر آئين نامه‌هاي حفاظتي)

ب ـ حفاظت فيزيكي (برابر روش جاري عملياتي)

پ ـ حفاظت منطقه : در منطقه عمليات تردد عوامل خودفروخته داخلي كه با دشمن همكاري دارند زياد بوده و در صورت عدم جلوگيري از تردد آنها در منطقه هويت و محل استقرار يگانها افشاء خواهد شد لازم است به نكات زير توجه شود.

(٥) از به كار بردن اين افراد به عنوان راهنماي محلي قبل از كسب مجوز از قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب خودداري گردد.

(٦) از تردد افراد محلي به عناوين مختلف (مانند چوپان و غيره) جلوگيري شود.

(٧) از استفاده اين افراد جهت جمع‌آوري اخبار خودداري گردد.

ت ـ حفاظت مخابرات

(٣) حداقل استفاده از پيامهاي راديويي و راديو تلفني

(٤) خودداري از مخابره پيامهاي كشف

Ēـ گزارشات و توزيع گزارشات

برابر روش جاري عملياتي به جز موارد خواسته شده در ماده ٣ (وظايف جمع‌آوري اخبار) تغييري داده نشده است.

وصول پيوست (الف) اطلاعات ابلاغ / گزارش شود.

ف ق ع تي ٥٥ هد سرهنگ ستاد عبادت
معتبر است : ƈ ر ر ٢ سرگرد دزفوليان

ضمائم
ندارد (قبلاً داده شده است).

پيوست پ : Ǎرح پشتيباني آتش به Ǎرح عملياتي شماره č نور

قرارگاه ع ـ تيپ ٥٥ هوابرد ـ (گردان ٣٥٢ توپخانه) رقابيه
فروردين ماه ١٣٦١

مدارك :

١ـ طرح عملياتي شماره ١ نور
٢ـ نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ (شوش ـ چنانه ـ چهيلا ـ چزابه)

č ـ وضعيت

الف ـ نيروهاي دشمن . پيوست الف اطلاعات
ب ـ خودي
لشكر ٩٢ زرهي با تيپهاي ١ و ٣ و تيپ ٥٥ هوابرد به منظور انهدام دشمن در منطقه واگذاري تك نموده و پس از انهدام دشمن و تصرف هدفهاي واگذاري در امتداد خط سبز پدافند مي‌نمايد.

٢ـ مأموريت

كليه يگانهاي توپخانه لشكر مأموريت دارند عمليات لشكر را پشتيباني آتش نموده و دشمن را منهدم نمايند.

Ď ـ اجرا

الف ـ مانور : تيپ ٥٥ هوابرد با ٦ گروه رزمي در خط تك مي‌نمايد و هدفهاي واگذاري را تصرف و در امتداد خط سبز پدافند مي‌نمايد.
ب ـ آتش : آتش تهيه به مدت ٢٠ دقيقه طرح ريزي و بنا به دستور اجرا مي‌گردد.
پ ـ توپخانه‌هاي موجود :
(١) توپخانه صحرايي :
(الف) گردان ٣٥٢ توپخانه مختلط با زير امر گرفتن آتشبار سوم گردان ٣٨٣ و آتشبار يكم گردان ٣٠٠ كمك مستقيم تيپ ٥٥ هوابرد
(ب) گردان ٣٣٠ و گردان ٣١٢ توپخانه ١٥٥ مم عمل كلي تقويت
(پ) گردان ٣٠٥ و يك آتشبار كاتيوشا و يك آتشبار ١٧٥ مم عمل كلي
(٢) توپخانه پدافند هوايي
(الف) كليه آتشبار پدافند تيپ ٥٥ هوابرد با ٩ قبضه ضد هوايي و زير امر گرفتن قبضه‌هاي موجود در منطقه رقابيه پدافند هوايي يگانهاي موجود را پشتيباني مي‌نمايد.
(ب) تقدم آتش با يگانهاي تك‌ور ـ مواضع توپخانه و پاسگاههاي فرماندهي و پل مي‌باشد.
(٣) متفرقه :
قرارگاه عملياتي گروه ٣٣ توپخانه فرماندهي عمليات توپخانه عمل كلي و عمل كلي تقويت را عهده‌دار مي‌باشد.

ď ـ پشتيباني لجستيكي : برابر طرح اداري

Ð ـ فرماندهي و مخابرات

č ـ برابر روش جاري و دستور كار مخابرات

۲ ـ پاسگاه فرماندهي تيپ ۵۵ هوابرد در بيت شايه مي‌باشد.

ف تيپ ۵۵ هوابرد سرهنگ پياده ستاد كريم عبادت
اصل به امضاء رسيده معتبر است
رئيس ركن سوم سرهنگ ۲ پياده اصغر شمس زاده

ضميمه č (Ǎرح آتش توپخانه)

به پيوست پ (طرح پشتيباني آتش) به دستور عملياتي شماره ۱ نور

تيپ ۵۵ هوابرد
فروردين ماه ۱۳۶۱

مدرك : نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ (شوش ـ چنانه ـ چزابه ـ چهيلا)

۱ـ آتش تهيه به مدت ۲۰ دقيقه بنا به دستور اجرا مي‌شود.
۲ـ گردان ۳۵۲ توپخانه ۱۰۵ مم و گردان خمپاره‌انداز ۱۲۰ مم و آتشبار ۱۰۵ مم گردان ۳۷۸ توپخانه و آتشبار ۱۵۵ مم گردان ۳۰۰ توپخانه
۳ـ گردان ۳۱۲ توپخانه ۱۵۵ مم و گردان ۳۳۰ توپخانه ۱۵۵ مم عمل كلي تقويت گردان ۳۵۲ توپخانه ۱۰۵ مم
٤ـ تقدم آتش در سمت چپ با گروه رزمي ۱۳۵ و پس از عبور از خط خيز سبز بنا به دستور خواهد بود.
۵ـ ميزان مهمات موجود
الف ـ خمپاره ۱۲۰ مم
ب ـ توپ ۱۰۵ مم
پ ـ توپ ۱۵۵ مم
٦ـ نقطه آماد مهمات : در محل پاسگاه فرماندهي گردان ۳۵۲ توپخانه مختلط خواهد بود.
۷ـ ساعت س : بنا به دستور خواهد بود.

فرمانده تيپ ۵۵ هوابرد سرهنگ ستاد عبادت
از طرف سرهنگ ۲ شمس زاده

لف ها :
الف ـ ليست آماč
ب ـ كالك آماč
پ ـ جدول طرح آتش تهيه

پيوست (ث) مخابرات به دستور عملياتي نور

تيپ ۵۵ هوابرد
اهواز (رقابيه)
نسخه ... از ... نسخه

مدرك : نقشه ۱/۵۰۰۰۰ سرتيپ

ث ـ وضعيت :

الف ـ نيروهاي دشمن :

(۳) به پيوست (الف) اطلاعات مراجعه شود.

(٤) امكانات دشمن :

(الف) دشمن قادر است بر روي شبكه‌هاي راديويي استراق سمع نمايد.

(ب) دشمن به آساني قادرست كليدهاي رمز دستي تبديل يك حرف به يك حرف را كشف نمايد.

(پ) دشمن قادر است بر روي شبكه‌هاي راديويي پارازيت پخش نمايد.

(ت) دشمن قادر است محل بيسيمهاي خودي را كشف و منهدم نمايد.

(ث) دشمن قادر است با استفاده از عناصر چريكي و استفاده از گلوله تويخانه ارتباطات تلفني را قطع نمايد.

ب ـ نيروهاي خودي :

(۲) به پيوست (ب) كالك عملياتي مراجعه شود.

۲ـ مأموريت :

استقرار و بهره برداري و نگهداري يك سيستم ارتباطي مطمئن به طوري كه پست فرماندهي قادر باشد در هر لحظه يگانهاي درگير را كنترل نمايد.

Ď ـ اجرا :

الف ـ تدبير عمليات

(۱) چون يگانهاي عمل كننده در طرح، در عمليات آفندي شركت مي‌نمايند وسيله اصلي ارتباط بي سيم و امربر خواهد بود و در صورت نياز از كليه وسايل ارتباطي موجود استفاده خواهد شد.

ب ـ رده‌هاي فرماندهي

(۱۲)دسته مخابرات گروهان قرارگاه

(الف) ارتباط مورد لزوم پاسگاه فرماندهي اصلي و يدكي تيپ با يگانهاي تابعه و همجوار و زير امر را برابر دستورات كار مخابرات برقرار نماييد.

(ب) برابر شبكه ارسالي در دستور كار مخابرات ارتباط اف / ام پاسگاه فرماندهي فتح ۲ را دو ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) با يگانهاي تابعه و زير امر و همجوار درگير عمليات برقرار كنيد.

(پ) يك دستگاه ترمينال راديو رله و يك دستگاه بي‌سيم جي‌آرسي ١٢٢ مأمور از لشكر ٩٢ را زير امر گرفته و ارتباط راديو رله و راديو تله تايپي را با رده بالا برقرار نماييد.
(ت) ارتباط آ ـ ام را با يگانهاي رزمي و گردان ٣٥٢ خ ز و گردان پشتيباني برقرار نماييد.
(ث) نسبت به برقراري پيك و ديگر ارتباطات برابر روش جاري اقدام نماييد.
(ج) نسبت به برقراري ارتباط اف ام با لشكر ٩٢ و تيپ ١ ل ٩٢ اقدام نماييد.

(١٣)گروه رزمي ١٢٦
(الف) شبكه عملياتي و لجستيكي را برابر دستور كار ارسالي دو ساعت قبل از شروع مأموريت برقرار نماييد.
(ب) شبكه آ ـ ام جهت برقراري ارتباط با تيپ را از دو ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) برقرار نماييد.

(١٤)گروه رزمي ١٣٥ و ١٥٨
(الف) شبكه عملياتي و لجستيكي را برابر دستور كار ارسالي دو ساعت قبل از شروع مأموريت برقرار نماييد.
(ب) شبكه آ ـ ام جهت برقراري ارتباط با تيپ را از دو ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) برقرار نماييد.

(١٥)گروه رزمي ١٤٦
(الف) شبكه عملياتي و لجستيكي را برابر دستور كار ارسالي دو ساعت قبل از شروع مأموريت برقرار نماييد.
(ب) شبكه آ ـ ام جهت برقراري ارتباط با تيپ را از دو ساعت قبل از ساعت (س) روز (ر) برقرار نماييد.

(١٦)گروه رزمي سلمان
با استفاده از دستور كار مخابرات تيپ، ارتباط راديو تلفني خود را با قرارگاه فتح ٢ برقرار نماييد.

(١٧)گردان ٢٦٤ تانك
مطابق دستور كار مخابرات ارسالي ارتباط راديو تلفني خود را با تيپ برقرار نماييد.

(١٨)گردان ٣٥٢ خمپاره‌انداز
با استفاده از دستور كار مخابرات ارسالي ارتباط راديو تلفني خود را با تيپ برقرار نماييد.

(١٩)گردان ٣٠٥ توپخانه
با استفاده از دستور كار مخابرات ارتباط راديو تلفني خود را با تيپ برقرار نماييد.

(٢٠)سپاه پاسداران
(الف) وسايل مورد لزوم مخابراتي خود را در پاسگاه فرماندهي فتح ٢ برقرار نماييد.
(ب) با استفاده از دستور كار مخابرات ارسالي گردانهاي شهيد مدني ـ شهيد طباطبايي و گردان علي اكبر، گردان انبياء و گردان چهارده معصوم وارد شبكه اف ام عملياتي تيپ شوند.

(٢١)گروهان مهندسي
با استفاده از دستور كار مخابرات ارسالي وارد شبكه عملياتي لجستيكي تيپ شويد.

(٢٢)گردان پشتيباني
(الف) شبكه آ ـ ام خود را با تيپ برقرار نماييد.
(ب) ارتباط خود را با نقاط آماد و بهداري و ترابري و تخليه مجروح برقرار نماييد.
(پ) با استفاده از دستور كار مخابرات شبكه اف ـ ام خود را با تيپ برقرار نماييد.

د ـ اداري و لجستيكي :

الف ـ به پيوست ( ) مراجعه شود.

Ð- فرماندهي و مخابرات :

الف ـ مخابرات :

(٤) فهرست مواد دستورات كار مخابرات كه طي شماره ٢٠٧ـ١٤ـ١١٠١ ٢٩ـ١٢ـ٦٠ ارسال گرديده قابل اجرا مي‌باشد.

(٥) محل اوليه مخابرات در پاسگاه فرماندهي فتح ٢ مي‌باشد.

(٦) براي بر طرف كردن اشكالات با افسر مخابرات تيپ هماهنگي گردد.

ب ـ فرماندهي :

(٣) پاسگاه فرماندهي تيپ در بيت شايع مي‌باشد.

(٤) ساير يگانهاي درگير عمليات پاسگاه فرماندهي خود را گزارش نماييد.

ضمايم مواد دستورات كار طي شماره ٢٠٧ـ١٤ـ١١٠١ـ٦٠/١٢/٢٩ ارسال گرديده است.

افسر مخابرات فتح ٢ سروان جمشيدي

Ăرح عملياتي فتحĎ الف كربلا٢ (تيپ Ď لشكر ٢Ě زرهي)

بسمه تعالي

قرارگاه فرماندهي فتح ٣
اهواز شاهور لخيضر
اسفند ماه ١٣٦٠

طرح عملياتي فتح ٣ الف كربلا ٢
مدرك : نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ (شوش ـ چنانه ـ يبيس ـ چهيلا ـ چزابه)
(در دستورات شفاهي تغيير داده نشده است)

سازمان رزمي

گروه رزمي ١٠٠ـ٣
گردان ١٠٠ مكانيزه (ـ)
گروهان سوم گردان ٢٦١ تانك

گروه رزمي ١٤٥ـ٣
گردان ١٤٥ مكانيزه (ـ)
گروهان يكم گردان ٢٩٣ تانك
١ دسته از گروهان ٣ مهندس

گروه رزمي ٢٩٣ـ٣
گردان ٢٩٣ تانك (ـ)
گروهان سوم گردان ١٤٥ مكانيزه

گروه رزمي ٢٦١ـ٣
گردان ٢٦١ (ـ)
گروهان سوم گردان ١٠٠ مكانيزه
١دسته از گروهان ٣ مهندسي

ٌ ـ وضعيت :

الف ـ نيروهاي دشمن پيوست ب (اطلاعات)

ب ـ نيروهاي خودي

(۱۹)قرارگاه فتح مأموريت دارد تنگ رقابيه و خط سبز را تأمين نمايد سپس آماده مي‌شود بنا به دستور از معابر موجود در منطقه واگـذاري و يا از ميان عناصر تحت كنترل قرارگاه فجر در امتداد تپه ۱۲۰ (٥٦ـ۲٤) تپه ۱۳٦ (٦۰ـ۲۲) سندال، چنانه تك را ادامه داده هدف فتح را تصرف و در امتداد خط سرخ پدافند نمايد.

(۲۰)قرارگاه فجر با اجراي تك، هدف پيروز (ارتفاعات ابوصليبي‌خات و رادار) را تأمين و آماده مي‌شود به عبور از خط يگانهاي قرارگاه فتح كمك نموده و همزمان با رسيدن عناصر مقدم يگانهاي قرارگاه فتح به حوالي چنانه بنا به دستور تك را به سمت باختر به منظور تأمين هدف ظفر (۷٤ـ۷٥) ادامه دهد.

پ ـ فرضيات

(۱٤)در زمان اجراي تك در استعداد و گسترش نيروهاي درگير و تقويتي دشمن تغيير عمده‌اي به وجود نيامده است.

(۱٥)نيروهاي متشكل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و نيروهاي بسيج مردمي عمل كننده در قرارگاه فتح تا پايان عمليات هماهنگ با ساير يگانهاي ارتشي در عمليات شركت مي‌نمايند.

(۱٦)نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران از (۲ ـ ر) تا خاتمه عمليات پوشش هوايي منطقه عمليات را برقرار و از دخالت هواپيماهاي دشمن در عمليات زميني يگانهاي خودي جلوگيري مي‌نمايد.

(۱۷)دشمن در مدت عمليات از امكانات شيميايي استفاده نخواهد كرد.

(۱۸)دشمن قبل از تك لشكر اقدام به تك عمده در هيٌ كدام از مناطق عملياتي قرارگاه نخواهد كرد.

(۱۹)وضعيت جوي براي عمليات خودي مساعد مي‌باشد.

(۲۰)قرارگاه فجر در ساعت (س) روز (ر) تك نموده و هدف پيروز را تصرف و تأمين مي‌نمايد.

۲ـ مأموريت :

قرارگاه فتح ۳ و عناصري از تيپ ۲٥ كربلا مأموريت دارد بنا به دستور پس از تصرف هدف پيروز (ارتفاعات ابوصليبي‌خات و رادار) توسط قرارگاه فجر از مسير بنفش گذشته و پس از عبور از خط خيز آبي تك نموده و خط سرخ را تأمين و پدافند نمايد.

ٌ ـ اجرا :

الف ـ تدبير عمليات ـ (پيوست الف) كالك عمليات

(٥) مانور : قرارگاه فتح ۳ پس از رسيدن به خط خيز آبي با دو گروه رزمي در خط گروه رزمي ۱٤٥ پياده مكانيزه تلاش اصلي در سمت راست (محور شير) و گروه رزمي ۲٦۱ تانك تلاش فرعي در سمت چپ (محور ببر) تك نموده به ترتيب اهداف الف و ب را تصرف مي‌نمايد.

گروه رزمي ۱۰۰ پياده مكانيزه دنباله رو گروه رزمي ۱٤٥ و گروه رزمي ۲۹۳ تانك در احتياط تيپ و به دنبال گروه رزمي ۲٦۱ تانك حركت مي‌نمايد.

(٦) آتش : آتش تهيه به مدت ۲۰ دقيقه طرح‌ريزي و بنا به دستور در منطقه مورد درخواست اجرا مي‌گردد.

پيوست پ (آتش پشتيباني)

(الف) هوايي : تقدم پشتيباني نزديك هوايي به يگانهاي قرارگاه فتح واگذار گرديده است.

(ب) تويخانه صحرايي : تقدم با گروه رزمي ١٤٥ پياده مكانيزه و سپس بنا به دستور خواهد بود.

ب ـ گروه رزمي ١٤٥ پياده مكانيزه

(١١) بنا به دستور از مسير بنفش گذشته و پس از عبور از خط خيز آبي در محور شير تك نموده هدف الف را تصرف نماييد.

(١٢) يك دسته از گروهان ٣ مهندسي را زير امر بگيريد.

پ ـ گروه رزمي ٢٦١ تانك

(١) بنا به دستور از مسير بنفش گذشته و پس از عبور از خط خيز آبي در محور ببر هماهنگ با گروه رزمي ١٤٥ پياده مكانيزه تك نموده هدف ببر را تصرف نماييد.

ت ـ گروه رزمي ١٠٠ پياده مكانيزه :

گروه رزمي ١٤٥ پياده مكانيزه را دنبال كنيد.

ث ـ گردان ٣١٨ تويخانه (ك ـ م)

(٣) تقدم آتش در منطقه با گروه رزمي ١٤٥ پياده مكانيزه سپس بنا به دستور

(٣) طرح پشتيباني آتش را تهيه و به تيپ ارسال داريد.

(٤) مواضع جديد تا هدف را شناسايي و بنا به دستور اشغال نماييد.

ج ـ گروهان ٣ مهندسي

(١) به هر يك از يگانهاي در خط يك دسته مهندسي واگذار نماييد.

(٢) وسايل مهندسي را بنا به دستور در اختيار يگانها قرار دهيد.

ح ـ احتياط :

گروه رزمي ٢٩٣

(٥) بنا به دستور گروه رزمي ٢٦١ را دنبال نماييد.

(٦) آماده باشيد در منطقه هر يك از يگانهاي در خط به كار رويد.

خ ـ دستورات هماهنگي

(٣٣) اين طرح به محض دريافت براي طرح‌ريزي معتبر بوده و بنا به دستور قابل اجرا مي‌باشد.

(٣٤) ساعت (س) روز (ر) متعاقباً اعلام خواهد شد.

(٣٥) هر گونه هماهنگي لازم با عناصر تيپ ٢٥ مكانيزه كربلا به سرعت و شفاهاً انجام خواهد شد.

(٣٦) شناسايي لازم را در منطقه تا يگانهاي در خط انجام دهيد.

(٣٧) عبور از نقاط زير را گزارش نماييد.

(الف) آبادي شر اول

(ب) تپه ١٢٠ (٥٦ ـ ٢٤)

(پ) تپه ١٣٦ (٦٠ ـ ٢٢)

(ت) سندال (٦٢ ـ ١٩)

(٣٨) از لحظه استقرار نيروهاي سپاه و بسيج مردمي در كنار نيروهاي ارتش حداكثر هماهنگي و همكاري در امر آموزش، سازماندهي و شناسايي به عمل آيد.

(٣٩) اجراي شناسايي نبايد در وضع عادي منطقه تغييراتي حاصل نمايد.

(٤٠) يگانها در مورد كاربرد احتمالي مواد شيميايي توسط دشمن پيش‌بيني لازم را به عمل آورده و در فرصتي كه در اختيار دارند، آموزشهاي كافي به پرسنل داده شده و پرسنل ماسكهاي ضد گاز خود را همراه داشته باشند.

(٤١) يگانها با اسرا رفتار اسلامي داشته باشند.
(٤٢) عناصر رزمنده از جمع‌آوري وسايل اغتنامي اكيداً خودداري نمايند.

ď ـ اداري و لجستيكي

پيوست خدمات پشتيباني

Đ ـ فرماندهي و مخابرات

الف ـ مخابرات : دستور كار مخابرات قابل اجرا است (پيوست ت مخابرات)
ب ـ فرماندهي
(٨) پاسگاه فرماندهي تيپ در شروع عمليات در مختصات (٤٨ـ٣٦) مي‌باشد.
(٩) تغييرات پاسگاه فرماندهي متعاقباً اعلام مي‌گردد.
(١٠) يگانها محل پاسگاه فرماندهي خود را گزارش نمايند.

فرمانده قرارگاه فتح ۳ سرهنگ زرهي ستاد هوشنگ بهرامي

رسيد اطلاع دهيد.

پيوستها :
الف ـ اطلاعات
ب ـ كالك عمليات
پ ـ طرح پشتيباني آتش متعاقباً تقديم مي‌گردد.
ت ـ مخابرات
ث ـ اداري و لجستيكي

گيرندگان :
١ـ قرارگاه تاكتيكي فتح (ر۳)
٢ـ فرماندهي تيپ ٥٥ هوابرد
٣ـ فرماندهي لشكر ٧٧ خراسان
٤ـ گردان ١٠٠ پياده زرهي
٥ـ گردان ١٤٥ پياده زرهي
٦ـ گردان ٢٩٣ تانك
٧ـ گردان ٢٦١ تانك
٨ـ گردان ٣١٢ توپخانه

Ăرح عملياتي فتح Ď كربلا ۲ (تيپ Ď لشكر Ě۲ زرهي)

بسمه تعالي

قرارگاه فرماندهي فتح ۳
ل ۹۲ زرهي
اهواز ـ شاهور ـ لخيضر
اسفند ماه ۱۳٦۰

طرح عملياتي فتح ۳ ب كربلا ۲
مدرك : نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ (شوش ـ چنانه ـ يبيس ـ چهيلا ـ چزابه)
(در دستورات شفاهي تغييراتي داده نشده است)

سازمان رزمي = برابر طرح عملياتي فتح ۳ الف كربلا۲

ĺـ وضعيت

برابر طرح عملياتي فتح ۳ الف چنانچه بند پ (فرضيات) ماده ۷ اجرا نگردد، اين طرح قابل اجراست.

۲ـ مأموريت

قرارگاه فتح ۳ مأموريت دارد بنا به دستور از مسير زرد و از دامنه شرقي ارتفاعات رقابيه (فرهان كبير ـ صبعه ۲ ـ صبعه ۱ ـ چم كوچك) عبور كرده هدف الف و ب را تصرف و خط سرخ را تأمين و پدافند نمايد.

Ď ـ اجرا

الف ـ تدبير عمليات ـ پيوست الف (كالك عمليات)

(۱) مانور : قرارگاه فتح ۳ با دو گروه رزمي در خط گروه رزمي ۱٤٥ در سمت راست تلاش اصلي و گروه رزمي ۲٦۱ در سمت چپ تلاش پشتيباني تك نموده هدف الف و ب را تصرف مي‌نمايد، گروه رزمي ۱۰۰ دنباله‌رو تلاش اصلي و گروه رزمي ۲۹۳ در احتياط تيپ و به دنبال تلاش پشتيباني حركت مي‌نمايد.

(۲) آتش : برابر طرح عملياتي فتح ۳ الف

ب ـ گروه رزمي ۱٤٥ پياده مكانيزه

(۱) بنا به دستور از مسير زرد گذشته و در حوالي چم كوچك در محور شير تك نموده و هدف الف را تصرف نماييد.

(۲) يك دسته از گروهان ۳ مهندسي را زير امر بگيريد.

پ ـ گروه رزمي ۲٦۱ تانك

(۱) بنا به دستور از مسير زرد گذشته و در حوالي صبعه ۱ (٦۰ ـ ۸۰) در محور ببر تك نموده هدف ب را تصرف نماييد.

(۲) يك دسته از گروهان مهندسي زير امر بگيريد.

ت ـ گروه رزمي ۱۰۰ پياده مكانيزه : گروه رزمي ۱٤٥ پياده مكانيزه را دنبال كنيد.

ث ـ گد ۳۱۸ توپخانه : برابر طرح عملياتي فتح ۳ الف
ج ـ احتياط : گروه رزمي ۲۹۳ تانك برابر طرح عملياتي فتح ۳ الف

ح ـ دستورات هماهنگي : برابر طرح عملياتي فتح ۳ الف به جز در بند ۵ كه بايستي عبور از نقاط زير گزارش گردد.
(الف) پل نهر ماله
(ب) فرهان كبير
(پ) صبعه ۲ ـ صبعه ۱ ـ چم كوچك

د ـ اداري و لجستيكي
به پيوست ث اداري و لجستيكي

ه ـ فرماندهي و مخابرات
برابر طرح عملياتي فتح ۳ الف

فرمانده تيپ ۳ زرهي سرهنگ زرهي ستاد هوشنگ بهرامي

رسيد اطلاع دهيد.

پيوستها :
الف ـ اطلاعات
ب ـ كالك عمليات
پ ـ طرح پشتيباني آتش متعاقباً تقديم مي‌گردد.
ت ـ مخابرات
ث ـ اداري و لجستيكي

پيوست k lĂlاعات به Ăرح عملياتي فتح Ď كربلا ۲

مدرك : نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ (شوش ـ سرخه نادري ـ چنانه ـ يبيس)

čـ خلاصه وضعيت دشمن :

الف ـ مزدوران عراقي در مهر ماه سال ۱۳۵۹ با يك حمله غافلگيرانه موفق شدند مقداري از خاك كشور عزيز ما را كه بلا دفاع بود، تصرف نمايند ولي با ورود نيروهاي رزمنده اسلام مجبور به اتخاذ حالت پدافندي گرديد و پس از انسجام نيروهاي رزمنده اسلام در اكثر جبهه‌ها در اثر وارد شدن تلفات و خسارات شديد شايستگي رزمي خود را از دست داده است، هر چند در طول عمليات نسبت به بازسازي و تجديد سازمان يگانهايي كه متحمل خسارات و تلفات شده بودند اقدام كرد ولي اين تجديد سازمان به علت از دست دادن پرسنل متخصصDŽ و كادر و از دست دادن روحيه رزمندگي بر كارآيي رزمي آن افزوده نشد تا اينكه در دو ماهه اخير با حمايتهاي علني سياسي، اقتصادي، لجستيكي و پرسنلي كشورهاي مرتجع منطقه و بهره‌برداري تبليغاتي رسانه‌هاي گروهي عراق از اين كمكها تا حدودي بر روحيه پرسنل عراقي افزوده شده است.

۲ ـ تركيب و گستر p (به ضميمه الف كالك گستر p مراجعه شود)

(٤) تركيب

(الف) يگانهاي درگير

(۱) در محور تنگ رقابيه ـ شمكلي

(الف) تيپ ۳٤ زرهي لشكر ۱

(ب) تيپ ۹٦ كه شامل ٦ گردان است تشكيل ۲ تيپ داده و گردانهاي ٤ و ٥ و ٦ آن به نام تيپ ٤۲۲ در رقابيه

(۲) در محور عباس سلطان، سندال، دوسلك

گردانهاي تانك ابوعبيده و گردان ۲۹ تانك تيپ ٥۱ در شرق رادار و شمال عباس سلطان

(۳) محور غرب شوش

(الف) گردانهاي ۱ و ۲ تيپ ۹۹ در غرب شوش

(ب) تيپ ۲۷ مكانيزه لشكر ۱ در غرب شوش

(ب) يگانهاي احتياط

(۱۱) تيپ ۲٤ مكانيزه لشكر ۱۰ در دوسلك

(۱۲) تيپ ۱۰٦ پياده گارد مرزي در دوسلك

(۱۳) تيپ ۱۷ لشكر ۱۰ جهت بازسازي در دوسلك

(۱٤) تيپ ۹٦ احتياط كه شامل ٦ گردان است با گردانهاي ٤ و ٥ و ٦ تشكيل تيپ ٤۲٦ را داده و همراه با ۳ گردان تيپ ۹۹ در منطقه دوسلك استقرار دارد.

(۱٥) تيپ ۱۰ زرهي گارد جمهوري احتمالاً در دوسلك مستقر است.

توضيح اينكه : يگانهاي مستقر در منطقه عمومي دوسلك و چنانه احتياط يگانهاي مستقر در غرب شوش و منطقه رقابيه مي‌باشد.

Ď- عناصر اصلي اخبار و ساير نيازمنديهاي ĺĂلاعاتي

الف ـ ع ـ ا ـ ا

آيا دشمن قبل از ساعت (س) روز (ر) تك خواهد كردŕ اگر چنين است كيŕ كجاŕ و با چه استعدادي (توجه مخصوص به محورهاي شمكلي ـ تنگ رقابيه ـ فرهان كبير و محور چنانه ـ چم كوچك ـ سندال ـ عمارنه)

ب ـ ساير نيازمنديها اطلاعاتي

(١٣)آيا دشمن قبل از ساعت (س) روز (ر) نيروهاي خود را در منطقه تقويت خواهد كرد اگر چنين است كيŕ كجاŕ و با چه استعدادي (توجه مخصوص به يگانهاي مستقر در تنگ رقابيه ـ ميشداغ و منطقه دوسلك)

(١٤)آيا دشمن در مقابل تك خودي اقدام به پدافند خواهدكردŕ اگر چنين است در چه منطقه و با چه استعدادي.

(١٥)آيا وضعيت جوي و شنزار منطقه لخيضر و جنوب سندال امكان آفند در ساعت (س) روز (ر) را خواهد دادŕ

(١٦)آيا دشمن اقدام به عقب‌نشيني خواهد كرد، اگر چنين است در چه بعديŕ

(١٧)آيا دشمن اقدام به فرود يگان هلي‌برد و يا هوابرد در منطقه خواهد كردŕ اگر چنين است كيŕ كجاŕ و با چه استعدادي.

(١٨)آيا دشمن از موشكهاي زمين به زمين و گازهاي شيميايي (ش م ر) در منطقه استفاده خواهد كردŕ اگر چنين است كجاŕ و با چه استعداد و از چه نوعي.

ď- وظايف جمع‌آوري

الف ـ دستور به يگانهاي زير دست و زير امر

(٧) گد ١٤٥ پياده مكانيزه به محض دريافت گزارش كنيد.

(الف) هر گونه افزايش فعاليتهاي هوايي دشمن در منطقه عمارنه، لخيضر و رقابيه

(ب) نقل مكان پاسگاههاي فرماندهي به جلو

(پ) افزايش فعاليتهاي گشتزني

(ت) هويت و استعداد يگانهاي مستقر در ارتفاعات رقابيه، برقازه و دوسلك.

(ث) انواع موانع طبيعي و مصنوعي (از قبيل ميدانهاي مين، شبكه‌هاي سيم خاردار و غيره)

(ج) انواع استحكامات و مواضع تهيه شده از عمارنه تا دوسلك و فرهان كبير تا شمكلي

(ş) هويت و استعداد يگانهاي زرهي و مكانيزه مستقر از سندال تا دوسلك و تنگ رقابيه شمكلي

(ح) هويت و استعداد يگانهاي ضد تانك مستقر در منطقه

(د) هويت و استعداد يگانهاي موشكي و شيميايي مستقر از سندال تا دوسلك و تنگ رقابيه و شمكلي

(ذ) محل دقيق استقرار تيپ ١٠ زرهي گارد جمهوري.

(ر) افزايش عبور و مرور خودروهاي حامل وسايل آمادي در پشت خطوط مقدم دشمن.

(ز) ايجاد سدها و خاكريزها و مواضع ضد تانك و ضد هوايي جلوي خطوط مقدم تماس در محور تنگ رقابيه، شمكلي و محور سندال، چم كوچك، دوسلك.

(س) حركت هر گونه يگانهاي دشمن مخصوصاً در محور فكه دوسلك، شمكلي، رقابيه.

(٨) گردان ١٠٠ پياده مكانيزه به محض دريافت گزارش كنيد.

كليه موارد خواسته شده از گردان ١٤٥

(۹) گردان ۲٦۱ تانك به محض دريافت گزارش كنيد.
كليه موارد خواسته شده از گردان ۱٤٥
(۱۰)گردان ۲۹۳ تانك به محض دريافت گزارش كنيد.
كليه موارد خواسته شده از گردان ۱٤٥
(۱۱)گردان ۳۱۸ تويخانه (ك م) به محض دريافت گزارش كنيد.
كليه موارد خواسته شده از گردان ۱٤٥
ب ـ درخواست از قرارگاههاي بالادست و مجاور
(۳) از قرارگاه فتح درخواست مي‌شود به محض دريافت ابلاغ فرماييد.
(الف) موارد خواسته شده از گردان ۱٤٥ مكانيزه
(ب) محل دقيق استقرار تيپ ۱۰ زرهي
(پ) هر گونه حركت يگانهاي دشمن به سمت شرق به ويژه در محور فكه، دوسلك، شمكلي و رقابيه
(ت) هر گونه حركت دشمن به سمت سايت ٤ و ٥ به طرف چم كوچك و سندال و بالعكس
(ث) ورود هر نوع يگان جديد به منطقه

Ð ـ حفاظت اÅلاعات

الف ـ حفاظت اسناد و مدارك (برابر آئين نامه‌هاي حفاظتي)
ب ـ حفاظت فيزيكي (برابر روش جاري عملياتي)
پ ـ حفاظت منطقه :
در منطقه عمليات، تردد عوامل خودفروخته داخلي كه با دشمن همكاري دارند زياد بوده و در صورت عدم جلوگيري از تردد آنها در منطقه هويت و محل استقرار يگانها افشاء خواهد شد لذا لازم است به نكات زير توجه شود.
(۸) از به كار بردن اين افراد به عنوان راهنماي محلي قبل از كسب مجوز از قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب خودداري گردد.
(۹) از تردد افراد محلي به عناوين مختلف (مانند چوپان و غيره) جلوگيري شود.
(۱۰)از استفاده اين افراد جهت جمع‌آوري اخبار خودداري گردد.
(۱۱)ساكنين آباديهاي ساحل شرقي و غربي كرخه كنترل شوند.
ت ـ حفاظت مخابرات
(٥) حداقل استفاده از پيامهاي راديويي و راديو تلفني
(٦) خودداري از مخابره پيامهاي كشف

đ ـ گزارشات و توزيع گزارشات

برابر روش جاري عملياتي به جز موارد خواسته شده در ماده ۳ (وظايف جمع‌آوري اخبار) تغييري داده نشده است.

وصول پيوست (ب) اطلاعات ابلاغ / گزارش شود.

ف ق فتح ۳ سرهنگ زرهي ستاد هوشنگ بهرامي

پيوست (ث) Ǎرح پشتيباني خدمات رزمي به Ǎرح عملياتي فتح Ď كربلا ٢

مدرك : نقشه ٥٠٠٠٠ : ١ منطقه شوش ـ چهيلا

ǰ ـ كليات

اين پيوست به منظور پشتيباني اداري و لجستيكي يگانهاي سازماني و تحت امر قرارگاه عملياتي فتح ٣ كربلا ٢ تهيه شده است.

٢ـ وسايل و خدمات :

الف ـ آماد :

(١٧)طبقه ١

(الف) نقطه آماد طبقه يك در حوالي دهكده شيخ شجاع خواهد بود، يگانها موظفند خودروهاي حمل غذا را ظهر و عصر به نقطه آماد اعزام دارند.

(ب) يگانها جيره عملياتي ٧٢ ساعت را همراه داشته باشند به طوري كه جيره عملياتي يك روز همراه نفر و بقيه در بنه يگان نگهداري شود.

(١٨)طبقه ٢

پوشاك و تجهيزات سازماني انفرادي همراه نفر باشد. جايگزين طبقه ٢ برابر روش تداركاتي خواهد بود.

(١٩)طبقه ٣

(الف) كليه تانكرهاي سوخت پر و باك كليه خودروها پر باشد.

(ب) تجديد آماد طبقه ٣ برابر روش جاري

(پ) نقطه آماد طبقه ٣ در حوالي شيخ شجاع مي‌باشد.

(٢٠)طبقه ٤

(الف) يگانها وسايل استحكامات صحرايي را همراه داشته باشند.

(ب) مين يابهاي الكتريكي يگانها آماده به كار باشد.

(پ) گروهان سوم مهندسي نسبت به واگذاري بلدوزر و لودر در صورت نياز اقدام نمايد.

(ت) در صورت نياز به گوني و تراورس از لشكر درخواست خواهد شد.

(٥) طبقه ٥

(الف) يگانها پيش‌بيني مهمات براي پنج روز (دو روز تك و سه روز پدافند) به عمل آورند.

(ب) مصرف مهمات كاليبر كوچك محدوديت نداشته ولي حداكثر صرفه‌جويي در مصرف مهمات كاليبر سنگين به عمل آيد.

(پ) نقطه آماد مهمات لشكر طبق روش جاري نسبت به واگذاري مهمات اقدام مي‌نمايد.

(٦) طبقه ٦

يگانها مي‌توانند با اعزام نماينده به فروشگاه پادگان دشت آزادگان نيازمندي خود را از قبيل (مسواك، خمير دندان، سيگار، شكلات، حوله و ...) تأمين نمايند.

(٧) طبقه ٧

(الف) يگان سوم نگهداري در حوالي شيخ شجاع مستقر مي‌باشد.
(ب) كليه خودروهاي از كارافتاده را به يگان مزبور تخليه تا آماده به كار گردد.
(پ) كليه اقلام عمده همراه يگان بوده و اقلام عمده ضروري را گزارش تا به لشكر گزارش گردد. س

(۸) طبقه ۸
(الف) يگانها داروي مورد نياز خود را به وسيله آمبولانسهاي موجود با خود برده، پزشك و پزشكيار همراه داشته باشند.
(ب) بيمارستان صحرايي لشكر در مختصات (٤٢٠٠ـ٢٨٠٠) مي‌باشد.
(پ) بهداري تيپ در حوالي ده شيخ شجاع مي‌باشد.

(۹) طبقه ۹
قطعات رده ۲ در يگانها موجود بوده و قطعات رده ۳ تند مصرف از گروهان سوم نگهداري درخواست و دريافت مي‌گردد.

(۱۰)طبقه ۱۰
حذف شده است.

(۱۱)آماد آب
(الف) تانكرهاي آب يگانها و قمقمه افراد و كليه گالنهاي آب از آب تصفيه پر باشد.
(ب) يگانها به پرسنل خود ابلاغ نمايند از آبهاي آلوده و مشكوك در بين راه استفاده ننمايند.
(پ) نقطه آماد آب ۳ كيلومتر پايين‌تر از ده شيخ شجاع به طرف پل هوابرد مي‌باشد.

(۱۲)غنايم جنگي
هيچيك از پرسنل حق نگهداري غنايم جنگي به عنوان يادگاري يا هر مورد ديگر را نداشته و يگانها موظف مي‌باشند به پرسنل خود در طول عمليات ابلاغ نمايند كه از دست زدن به اشياء خودداري نموده و پس از صورت برداري با نظارت ركن ٤ گردان به يگان سوم نگهداري تحويل گردد.

(۱۳)ترابري : طبق روش جاري

(١٤)خدمات :
(الف) تعويض جوراب و زيرپوش در كليه نقاط و حمام صحرايي امكان‌پذير مي‌باشد.
(ب) يگانها قبل از عمليات تعميرات رده ۲ و ۳ را در منطقه انجام دهند.

Ď ـ تخليه و بستري كردن :

الف ـ يگانها با تشكيل تيمهاي امداد با بازوبند مخصوص در هر گروهان حداقل سه تيم دو نفره و هر تيم با يك دستگاه آمبولانس يا نفربر زرهي به طوري كه به وسيله اين تيمها انجام گيرد، تأكيد مي‌گردد.

ب ـ گروههاي امداد مجروحين را از گروهانها به نقطه جمع‌آوري مجروحين در بنه گردان تخليه تا تحت درمان قرار گيرند و در صورت بهبودي به جبهه برگردند، در غير اين صورت به عقب تخليه شوند.

پ ـ دسته بهداري گردانها، مجروحيني كه نياز به تخليه دارند از نقطه جمع‌آوري مجروحين گردانها به ايستگاه درمان و تخليه لشكر واقع در بنه تيپ در مختصات (۳۸ـ٤٤) تخليه مي‌نمايد و تحت درمان قرار گرفته و در صورتي كه بهبودي حاصل شود به جبهه اعزام و در غير اين صورت به عقب تخليه مي‌گردند.

ت ـ گردان بهداري مجروحين را پس از معالجات اوليه در ايستگاه درمان و تخليه از راه زمين و هوا به بيمارستان صحرايي لشكر واقع در مختصات (۲۸ـ٤۲) و ايستگاه درمان و تخليه لشكر در (۲۸ـ٤۲) و بيمارستانهاي اهواز (شهر اهواز) تخليه مي‌نمايند.

ث ـ در بيمارستان جندي شاپور محل فرود هلي‌كوپتر گردان بهداري تشكيل، تيم امداد با نگرش به ظرفيت و كارايي بيمارستانها، مجروحين را بين آنها تقسيم مي‌نمايند، در ضمن محل فرود هلي‌كوپتر در پارك جنب هتل آستوريا نيز آماده باشد.

ج ـ در نقاط جمع‌آوري مجروحين در گردانها و گروهانها مشخصات كامل پرسنل مجروح ثبت، و وسايل و تجهيزات آنها جمع‌آوري مي‌گردد.

چ ـ در ايستگاه درمان و تخليه واقع در بنه تيپ توسط گروهان بهداري در دفتري مشخصات كامل پرسنل مجروح ثبت، سپس با صدور برگه اعزام تخليه مي‌گردند.

ح ـ كليه پرسنل بايد داراي پلاك هويت، كارت شناسايي و كارت گروه خون باشند.

خ ـ بيمارستانهاي تهران، شيراز، اصفهان و ساير بيمارستانهاي ايران در پشتيباني عمومي بيمارستانهاي اهواز مي‌باشند.

د ـ يگانها نسبت به ارسال صورت جلسه مجروحين به ركن يكم اقدام نمايند.

ذ ـ پرسنل

الف ـ نگهداري استعداد يگان

در طول عمليات خلاصه وضعيت روزانه پرسنلي تا ساعت ۱٤۰۰ را طوري به تيپ ارسال دارند كه تا ساعت ۱٦۰۰ همان روز به قرارگاه تيپ رسيده باشد.

ب ـ درخواست پرسنلي

در گزارشات پرسنلي براي پرسنل حساس به طوري آني و براي ساير پرسنل به طور روزانه به شرح زير انجام گردد.

(۷) براي افسران با ذكر درجه، رسته تخصصDŽ و تعداد.

(۸) براي درجه‌داران براي افسران با ذكر درجه، رسته تخصصDŽ و تعداد.

(۹) براي افراد با ذكر تعداد.

پ ـ اسراي جنگي

(۸) يگانها اسراي جنگي را توسط پرسنلي كه قبلاً آموزش لازم را ديده و به همين منظور در نظر گرفته شده‌اند را جمع‌آوري و توسط دسته جلويي دژبان لشكر واقع در بنه تيپ واقع در مختصات (۳۷ـ٤٥) مي‌باشد تخليه گردند.

(۹) از نقطه جمع‌آوري اسراي جنگي در بنه تيپ تا مختصات (٤۲ـ۲۸) توسط دژبان لشكر تخليه و اسكورت مي‌گردند.

(٤) در مختصات (٤۲ـ۲۸) از اسراي جنگي بازجويي مقدماتي توسط گروه اطلاعات نظامي به عمل مي‌آيد، سپس به وسيله دژبان لشكر به اهواز تخليه مي‌گردند تا پس از بازجويي لازم به كمپ اسرا تخليه گردند.

(٥) در تمام مراحل دستگيري و تخليه، مقررات اسلامي كه برتر و بالاتر از مقررات ژنو است و همچنين مقررات ژنو را در نظر گرفته و رعايت نمايند.

ت ـ امور درگذشتگان

(۱۳)شهدا به وسيله يگانهاي در خط جمع‌آوري و به نقطه جمع‌آوري لشكر واقع در بنه تيپ در مختصات (۳۸ـ٤٤) تخليه و سپس به بيت شايع (٤۳ـ۲۸) تخليه و به وسيله رسد كفن و دفن لشكر به سردخانه اهواز انتقال داده خواهند شد و برابر روش جاري به موطن اصلي آنها فرستاده مي‌شود.

(۱٤)در نقطه جمع‌آوري درگذشتگان گردانها وسايل شخصي را جمع‌آوري و همراه جسد ارسال دارند.

(۱۵)در تمام نقاط جمع‌آوري مشخصات شهدا ثبت و يگانها آدرس كامل سكونت خانواده شهدا را به ركن يكم تيپ ارسال دارند تا وقفه‌اي در تخليه اجساد ايجاد نگردد.
(۱٦)در سردخانه وسايل شخصي شهيد به همراه جسد به موطن آنها فرستاده مي‌شود.
(۱۷)پس از خاتمه عمليات در اولين فرصت يگانها صورت جلسه شهادت شهدا را به شعبه شهدا ارسال دارند.
(۱۸)در هر يك از گردانها گروه غير سازماني كفن و دفن شهدا تشكيل و يك نفر از افسران و يا درجه‌داران ضمن انجام وظايف شغل ساماني خود، امور كفن و دفن شهداي گردان را انجام دهند (ارجح است كه پرسنل سياسي ايدئولوژيك اين مأموريت را انجام دهند) و نسبت به جمع‌آوري شهدا وتخليه آنها به نقطه جمع‌آوري لشكر در بنه تيپ اقدام مي‌نمايد.

ث ـ كشته‌هاي دشمن

(۹) پس از جمع‌آوري و تخليه شهداي خودي توسط يگانها، نسبت به جمع‌آوري كشته‌هاي دشمن اقدام شود.
(۱۰)هر يگان وظيفه دارد پس از دفع دشمن نسبت به جمع‌آوري و به خاك سپردن اجساد دشمن برابر آئين مقدس اسلام اقدام نموده و مشخصات آنها را در دفتري ثبت نمايند.
(۱۱)رسد كفن و دفن گردان آماد و ترابري لشكر نسبت به احداث قبرستان متجاوزين اقدام نمايد و مشخصات آنها را در دفتري ثبت نمايد و وسايل شخصي آنها را در دفتري ثبت نمايند و وسايل شخصي آنها در كيسه پلاستيكي همراه جسد دفن شود و شماره گذاري شوند.
(۱۲)توسط رسد كفن و دفن آمار كشته‌هاي دشمن در ۳ نسخه تهيه و به ركن يكم لشكر و دژبان ارسال گردد.

ج ـ حفاظ انضباط و قوانين و مقررات

(۵) خط گمشدگان و فراريان لشكر، خط ساحلي رودخانه كرخه مي‌باشد.
(٦) گمشدگان و فراريان به وسيله دژبان جلب مي‌شوند و برابر مقررات با آنها رفتار خواهد شد.

د ـ امور غير نظاميان :

الف ـ از تماس با افراد غير نظامي خودداري گردد.
ب ـ از نزديك شدن افراد محلي به منطقه يگانها جلوگيري به عمل آيد.

ه ـ متفرقه :

الف ـ دژبان لشكر كنترل عبور و مرور را در نقاط حساس شامل پلها و تقاطع جاده‌ها برقرار نمايند.
ب ـ از سوار شدن پرسنل به داخل خودروهاي حامل مهمات جلوگيري به عمل آيد.
پ ـ اسكورت همراه خودروهاي حامل مهمات باشد.

فرمانده قرارگاه فتح ۳ سرهنگ زرهي ستاد هوشنگ بهرامي

فصل ششم: سیر مراحل عملیات:

(از ساعت ċċĎċ روز Ěč۲/۲Ěđċ/ČĎđč تا ساعت ċēċċ روز ē/č/ČĎđč)

تکهاي مختل‌کننده

جریان نبرد قرارگاه فتح

اقدامات پ 5 از خاتمه عملیات

جدول حوادث قرارگاه فتح

تكهاي مختل كننده متجاوز در دقايق پاياني مورخه ČĎđċ/Č۲/۲ē

تلاش يگانهاي مستقر در منطقه عمليات فتح‌المبين براي بيرون راندن متجاوز از اين قسمت از سرزمين هميشه استوار ايران از آبان ماه سال ٦٠ به طور جدي در دستور كار قرار گرفت و از همان تاريخ هم كار طرح‌ريزي و همزمان كارهاي ستادي و جابجايي‌ها و آماده شدن يگانها با افزايش شناسايي‌ها، اعزام گشتيها و تلاش براي نزديك‌تر شدن هر چه بيشتر به دشمن آغاز و با اعلام نتايج جلسه روز جمعه ٦٠/١١/٣٠ در مورخه ٦٠/١٢/٧ به اوج خود رسيد.

همزمان با اين اقدامات كه در منطقه عملياتي و در صحنه خوزستان در حال انجام بود اعلام اجراي عمليات توسط رزمندگان به عنوان عيدي به هموطنان عزيز از طريق رسانه‌هاي گروهي، مطبوعات و تريبونهاي مختلف، جابجايي لشكرهاي ٧٧ پياده و ٩٢ زرهي در منطقه جنوبي (خرمشهر و آبادان) و مياني (سوسنگرد و اهواز) به منطقه شمالي خوزستان (دزفول و شوش) جنب و جوش يگانهاي بسيجي در تمام كشور و عزيمت آنان به منطقه، انجام شناسايي‌ها و عكس‌برداري‌هاي هوايي، افزايش كارهاي مهندسي و جاده‌سازي، ثبت تيرهاي توپخانه و در مقابل فعال بودن سيستم جمع‌آوري اخبار و اطلاعات متجاوز باعث گرديد كه دشمن برابر اصول شناخته شده اقدام به طرح‌ريزي و اجراي تكهاي مختل كننده[1] به منظور رسيدن به اهداف زير در منطقه عمليات فتح‌المبين نمايد.

١ـ بر هم زدن آرايشات آفندي ما

٢ـ جلوگيري و يا حداقل به تأخير انداختن عمليات آفندي ما در اين منطقه

٣ـ عبور از رودخانه كرخه و قطع جاده مواصلاتي اهواز ـ انديمشك

لذا در دقايق پاياني روز ١٣٦٠/١٢/٢٨ نيروهاي متجاوز در منطقه قرارگاههاي فتح و فجر و به مقياس كمتري در منطقه قرارگاه نصر اقدام به اجراي آتش و آفند به مناطقي از قرارگاههاي فوق نمود كه در اين كتاب به ذكر تك عراق در منطقه قرارگاه فتح (رقابيه) مي‌پردازيم.

در ساعات بامدادي روز ١٣٦٠/١٢/٢٩ گزارش زير توسط قرارگاه فتح مبني بر تك دشمن در منطقه تيپ ٥٥ هوابرد اين قرارگاه به قرارگاه كربلا٢ واصل گرديد (همزمان قرارگاههاي فجر و نصر هم گزارشات مشابهي ارسال نمودند)

« برابر گزارش قرارگاه فتح٢ (تيپ ٥٥ هوابرد + تيپ ٨ نجف اشرف) تك دشمن در ساعت ٠٠٣٠ روز ١٣٦٠/١٢/٢٩ به مواضع آن يگان آغاز كه پس از درگيري شديد و دادن تلفات، تك دشمن خنثي گرديد. ولي دشمن تعداد زيادي تانك در جلو مستقر نموده احتمال دارد تك دشمن در آغاز روشنايي روز مجدداً شروع گردد. ضمناً مبادله آتش شديد هنوز ادامه دارد.»

١ـ تك مختل كننده يكي از انواع تك مي‌باشد كه يك نيروي پدافند كننده بر عليه نيرويي كه در حال آماده شدن براي آفند مي‌باشد اجرا مي‌نمايد و معمولاً نيت او از اجراي اين عمل عبارتست از بر هم زدن آرايش آفندي نيروي تك كننده، منصرف نمودن او از اجراي عمل آفندي يا وارد آوردن تلفات و ضايعات و در نهايت در صورت امكان تصرف مواضع جديد.

اين گزارش به هيئ عنوان خوش‌آيند قرارگاه كربلا كه خود را آماده اجراي عمليات آفندي كربلا٢ در روزهاي آينده كرده بود نبود. لذا فرماندهي نيروي زميني همزمان با ساير اقدامات، اينجانب (سرهنگ پياده ستاد محسن شاهان) را احضار و دستور دادند فوراً به منطقه قرارگاه فتح حركت و پس از بررسي اوضاع از نزديك مراتب را به ايشان اطلاع دهم.

بلافاصله به منطقه قرارگاه فتح عزيمت و همراه با فرماندهي تيپ ٥٥ هوابرد راهي خطوط پدافندي شديم. و پس از حدود دو ساعت بررسي منطقه عمليات و مشاهده عيني، به قرارگاه كربلا مراجعت و مشاهدات خود را به شرح زير به اطلاع فرماندهي نزاجا رساندم. (با گذشت ٢٤ سال ممكن است مطالب كامل نباشد)

در حالي كه نيروهاي قرارگاه فتح اقدامات مقدماتي از قبيل تكميل شناساييها، به پاي كار آوردن مهمات و تجهيزات لازم، ادغام نيروهاي ارتش و سپاه و تمرينات لازم را به عمل آورده و گشتيهاي تيپ ٥٥ هوابرد جهت كسب آخرين اطلاعات از وضعيت زمين و دشمن به جلو عزيمت نموده بودند و قرارگاه فتح آماده دريافت ساعت (س) روز (ر) جهت اجراي مأموريتهاي محوله شده بود؛ در ساعت ٢٣٣٠ مورخه ١٣٦٠/١٢/٢٨ گردان ١٥٨ تيپ ٥٥ هوابرد كه در جناح راست در خط پدافندي مستقر بود گزارش مي‌نمايد كه گشتيهاي اعزامي اين گردان با دشمن درگير قطعي شدند و آتش دشمن نيز به شدت و با حجم زياد روي اين گردان در حال اجرا مي‌باشد.

دقايقي بعد مجدداً گردان گزارش مي‌نمايد كه دشمن از جناح راست مواضع اين گردان را مورد حمله قرار داده و موفق شده است قسمتي از مواضع گردان را اشغال و در حال حاضر نيروهاي متجاوز در اين مواضع با عناصر باقيمانده گردان درگير قطعي مي‌باشند.

در همين زمان از گردان ١٣٥ هم گزارشات مشابهي مبني بر تك بسيار سنگين دشمن همراه با اجراي آتش شديد روي مواضع گردان به تيپ واصل مي‌گردد.

توجه:

در آن زمان تيپ ٥٥ با گردانهاي ١٣٥ و ١٥٨ در خطوط پدافندي رقابيه استقرار داشت كه منطقه واگذاري به تيپ با احتساب منطقه پدافندي هر گردان ٣ كيلومتر، خيلي بيشتر از اينها بود. و به ناچار تيپ مي‌بايستي بقيه منطقه را كه عملاً امكان قرار دادن نيرو در آن را نداشت بدون اشغال فيزيكي با ديدباني و اجراي آتش پوشش مي‌داد.

متجاوز با آشنايي از منطقه، از همين موقعيت استفاده مي‌كند و با استفاده از غافلگيري، خود را بدون درگيري با نيروهاي خودي به عقب آنها رسانده و سنگرهاي استراحت را (نفرات براي اجراي عمليات گشتي و مقدمات آفند به جلو اعزام شده بودند) اشغال و در آن مواضع استقرار مي‌يابد تا با روشنايي روز همراه با يگانهاي زرهي خود كه بيش از ٧٠ دستگاه تانك بود به تكميل مأموريت خود ادامه دهند.

فرماندهي تيپ ضمن ابلاغ مقاومت شديد به يگانهاي درگير، سريعاً دستور حركت دو گردان ادغامي را كه آماده اجراي عمليات كربلا٢ بودند، به منطقه درگيري صادر و عليه نيروهاي متجاوز اقدام به پاتك مي‌نمايد. ضمن اينكه از كليه آتشهاي موجود تيپ هم به حد نهايت استفاده مي‌شود.

در منطقه اين دو گردان درگيري قطعي به وجود مي‌آيد و خوشبختانه اين نيروهاي متجاوز بودند كه تاب مقاومت نياورده و ضمن دادن تلفات و ضايعات فراوان با فرار خود منطقه را تسليم يگانهاي خودي مي‌نمايند.

در اينجا ذكر يك خاطره خالي از لطف نيست.

هنگامي كه به اتفاق فرماندهي تيپ هوابرد در خط پدافندي گردان ١٥٨ حاضر شده و در يكي از سنگرها قرار گرفتيم.

سنگرها و كانالها پر بود از كشته‌هاي عراقي. در يكي از سنگرها چند نفر توجه مرا جلب كرد و به فرماندهي تيپ گفتم چرا اين چند نفر شهيد را تخليه نكرده‌اند، بلافاصله يكي از كساني كه در سنگر بود در جواب گفت:

« اينها شهيد نشده‌اند بلكه از فرط خستگي در اثر عمليات شب گذشته به خواب رفته‌اند.»

پس از مراجعت از منطقه تيپ ٥٥ هوابرد، مشاهدات همراه با مطالب فوق را به شرح زير به عرض فرماندهي نزاجا رساندم.

١ـ اگر آمادگي تيپ ٥٥ و تيپ ٨ نجف اشرف (قرارگاه ادغامي فتح٢) نبود مسلماً فاجعه‌اي به بار مي‌آمد.

٢ـ هدف عراق عبارت بود از تصرف مواضع تيپ ٥٥ هوابرد در شب و استفاده از موفقيت تك شبانه در شروع روشنايي با حدود ٧٠ دستگاه تانك و تصرف كلي منطقه

٣ـ ترميم لجمن و استقرار گردانهاي تيپ ٥٥ هوابرد در مواضع پدافندي

٤ـ انهدام تعداد زيادي تانك و توپ متجاوز توسط تيمهاي شكار تانك

٥ـ نياز تيپ ٥٥ هوابرد به بازسازي و تجديد سازمان مجدد به دليل وارد شدن تلفات و خستگي مفرط پرسنل

٦ـ عدم آمادگي قرارگاه فتح به دليل نرسيدن كامل يگانهاي تيپ ١ لشكر ٩٢ به منطقه (تعويض اين تيپ با يگانهاي سپاه پاسداران ديرتر از موعد تعيين شده انجام گرفت).

در مورد بند ٦ به گزارش قرارگاه فتح و پي‌نوشت فرماندهي نزاجا در اين مورد به صفحات بعد مراجعه شود.

به دنبال تكهاي مختل كننده عراق در منطقه قرارگاههاي فتح، فجر و نصر كه در منطقه قرارگاههاي فتح و فجر از شدت بيشتري برخوردار بود و تصميم قبلي قرارگاه كربلا براي شروع عمليات فتح المبين در روزهاي آغازين سال ١٣٦١ (به عنوان عيدي بزرگ رزمندگان به مردم سلحشور ايران اسلامي) تصميم‌گيري براي اجراي عمليات بسيار مشكل بود زيرا عملاً دو قرارگاه عمده از چهار قرارگاه كه مي‌بايستي عمليات فتح المبين را اجرا مي‌نمودند به علت تكهاي انجام گرفته توسط عراق كه شرح آن در قرارگاه فتح از نظر شما گذشت قادر به اجراي عمليات در شب يكم فروردين ماه ١٣٦١ را نداشتند از طرفي چنانچه عمليات به مرحله اجرا در نمي‌آمد قرارگاه دچار مشكلاتي مي‌شد و معلوم نبود كه چنانچه وقت بيشتري دراختيار متجاوز گذاشته مي‌شد نيروهاي عراقي دست به اقدامات آفندي جديدي در ساير مناطق نزنند. لذا فرماندهي مشترك قرارگاه كربلا ٢ (سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و برادر رضايي فرماندهي كل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي) به سرعت تصميم مي‌گيرند كه موضوع را سريعاً با فرماندهي معظم كل قوا (امام راحل) در ميان گذاشته و نظر ايشان را جويا شوند.

در اينجا خوانندگان محترم را به نوشته «شهيد سپهبد علي صياد شيرازي» كه در كتاب ناگفته‌هاي جنگ به چاپ رسيده است، آگاه مي‌كنيم.

صحبتهاي شهيد سپهبد علي صياد شيرازي[1] در مورد تصميم براي اجراي عمليات (پ 5 از تك متجاوز در đċ/Č۲/۲Ě)

«دشمن بو برده بود كه مي‌خواهيم حمله كنيم و چون از استقرار و استحكامات خودش اطمينان داشت، ديد تنها جايي كه ممكن است اذيت شود و مورد خطر قرار بگيرد، در غرب رودخانه كرخه است كه ما در آنجا دو سرپل داشتيم. از آنجا مي‌توانستيم حمله كنيم و ارتفاعات حساس ابوصليبي‌خات، ارتفاعات رادار يا سايتهاي رادار را بگيريم.

مردم منطقه نيز روي ارتفاعات رادار حساسيت داشتند. دشمن اين ارتفاعات را كليدي مي‌دانست. حتي شنيدم كه دشمن به زبان آورده بود كه اگر ايرانيها توانستند ارتفاعات رادار را بگيرند، كليد بغداد يا بصره را به آنها مي‌دهم. اينقدر مغرور بود به استحكامات آنجا. به جاي اينكه ما عمليات را شروع كنيم، چند روز قبل از عمليات، دشمن شروع كرد. فشار عجيبي به نيروهاي ما آورد. اين فشار براي ما غير قابل تحمل بود؛ چون پشت نيروهاي ما آب بود. تا آمديم به خودمان بجنبيم، دشمن از محور دوم عمليات را شروع كرد.[2] در محور رقابيه دو تا چهار كيلومتر پيشروي كرد. پس آن محور هم به هم خورد.

شايد دشمن يكي دو روز بيشتر وقت نمي‌خواست تا دو محور را به هم وصل كند. معلوم بود كه دارد حساب شده كار مي‌كند و مي‌خواهد ما را به موضع انفعالي بكشاند و ابتكار عمل را از ما بگيرد. اينجا بيشتر حالمان گرفته شد. بدبختانه، با طرحي كه مصوبه همه ما بود، از چهار محوري كه مي‌خواستيم حمله كنيم، فقط دو محور باقي ماند. اين دو محور هم به هيŠ ترتيب با محاسبات و برآوردهاي عملياتي و معيارهاي تخصصي نمي‌خورد. دو محوري كه در طرف شرق بود. دو محور باقيمانده، يكي از طرف عين‌خوش بود و يكي هم طرفي بود كه ارتفاعات جلوي آن را گرفته و دشمن فكر مي‌كرد همان ارتفاعات براي پدافند كافي است و خودش را محكم مي‌دانست.

ببينيد نقش امام چه بود. آنهايي كه شعورشان پايين است و موقعيت فرماندهي كل قوا را فقط از نظر حكومت اسلامي مي‌دانند كه هيŠ سابقه نظامي و تخصDŽ آن را ندارد، آنها مي‌گويند چطور ممكن است چنين كسي بتواند فرمانده باشد و فرماندهي كل قوا يك چيز تشريفاتي است. نقش حضرت امام در صحنه‌هاي نبرد و سختيهاي انقلاب، نقش حياتي و تعيين كننده بود. منتها درك ما بايد عميق‌تر و با تحقيق توµم باشد.

آخرين بررسي مشترك من و فرمانده سپاه به اين نتيجه رسيد كه بايد اين مطلب را به حضرت امام منتقل كنيم كه وضع ما نگران كننده است. ببينيم نظرشان چيست و در اين شرايط چه بايد كرد؟ متفق‌القول شديم كه اين كار درست است.

۱ـ صفحات ۲۶۳ تا ۲۶۷ كتاب ناگفته‌هاي جنگ (گفتار نوزدهم)

۲ـ اين از نظر نظامي كار جدي و حساس و ظريفي است كه دشمن اگر احساس كند احتمال حمله به او هست، اگر حمله خودش را خوب برنامه‌ريزي كند، تمام برنامه‌هاي طرف مقابل را به هم مي‌ريزد.

تصميم گرفتيم كه بگوييم. چاره‌اي نداشتيم و گرفتار شده بوديم. چون هر دو نمي‌توانستيم برويم، با توافق هم، قرار شد آقاي محسن رضايي بروند و برگردند. زمان هم تنگ بود. حتي اگر با هواپيما هم مي‌رفت و برمي‌گشت باز هم نمي‌شد. يك ساعت و نيم برود، يك ساعت و نيم برگردد و در تهران هم ترافيك هست.

اين صحنه‌ها تاريخي است و بايد توجه كرد. يك دفعه يكي از خلبانهاي با روحيه انقلابي ارتش، به نام حق‌شناس[1] گفت: من خلبان اف ـ پنج هستم. ما مجاز نيستيم در كابين كمك خلبان يك نفر ديگر را سوار كنيم، بايد حتماً خلبان باشد. ولي من آمادگي دارم هر كدام از شما كه خواستيد، سوار شويد. من شما را در مدت بيست دقيقه به تهران برسانم و از آن طرف هم در مدت بيست دقيقه بياورم. بقيه زمان صرف رفت و آمد تا جماران مي‌شود.

اين پيشنهاد جالبي بود. هواپيماي اف ـ پنج آموزشي آماده بود كه دو نفر مي‌توانند با آن پرواز كنند. كسي هم كه مي‌خواهد برود توي كابين، بايد آزمايش بدهد، تست بدهد، چون مي‌خواهد با سرعت صوت پرواز كندو كشش مي‌خواهد. آقاي رضايي رفت و وقتي برگشت، گيج بود چنين حالتي به ايشان دست داده بود. در مدت دو تا سه ساعت كارمان انجام شد. به امام مراجعه شد و نتيجه را هم آورد. جمع شديم و پرسيديم: نتيجه چه شد؟

گفت: رفتم خدمت حضرت امام و به ايشان گفتم وضعمان خيلي خراب است و واقعاً مانده‌ايم كه چه كار كنيم. مهمات كم داريم، دشمن به ما حمله كرده، نيروهايمان كم است، اصلاً منطقه يك منطقه عجيب و غريبي است. خواهش مي‌كنيم كه حداقل استخاره كنيد كه حمله كنيم يا نه.

حضرت امام فرموده بودند: من استخاره نمي‌كنم. ولي خودتان برويد به طلب خير قرآن را باز كنيد و نگران نباشيد. مشكلتان حل مي‌شود. برويد اقدام كنيد.

فرموده بودند برويد عمل كنيد، منتها نه به آن زباني كه ما در واژه‌هاي نظامي داريم كه دستور يك فرمانده باشد. طبق دستور ايشان، قرآن به طلب خير باز شد. سوره فتح آمد. انسان چقدر بايد اعتقاد داشته باشدكه قرآن را باز كند و سوره فتح بيايد. اين را با صداقت عرض مي‌كنم، هر چقدر آن آيات سوره فتح را بخوانم، به اندازه‌اي كه خداوند آن زمان به من توفيق قوت قلب و ازدياد ايمان و اعتقاد براي انجام تكليف داد، نمي‌توانم آن حالت را داشته باشم.[2]

وقتي كه موقع عمليات شد، همه گوش مي‌كردند كه آيات قرآن و دعاي توسل خوانده شود. آيات را خواندند و ما قوت قلب گرفتيم. پس از آن فكر تخصصي را هم در خودمان كور كرديم. چاره‌اي نداشتيم. اگر مي‌خواستيم به آن اكتفا كنيم، همه جوابها منفي بود. آنهايي كه در معيار تخصصي برآورد مي‌كردند، آنها را هم كنترل كرديم كه نبايد اينطور باشد. به فرماندهان دستور قاطع داديم كه آماده باشيد، فقط از آن دو محوري كه هست، تا دير نشده، حمله كنيد. البته نيروها را جابجا نكرديم. نيروهايي كه در محور رقابيه بودند، سر جايشان ماندند.»

١ـ متأسفانه ايشان در يك سانحه رانندگي در منطقه عملياتي جنوب (تنگ سعده) در حين انجام مأموريت به درجه رفيع شهادت نائل گرديد، تقدير چنين بود كه اين خلبان شجاع، با ايمان و دلسوز در زمين و نه در آسمان به شهادت برسد.

٢ـ احتمالاً آيات را آقاي محمدزاده خواند، ايشان به كرات هم در آن چند شب مي‌خواند. چون به دليل گيرايي صدا كه دارا بود ما ديگر ولش نمي‌كرديم و در اكثر جلسات از صداي گرمشان فيض مي‌برديم.

پس از شكست فاحش نيروهاي عراقي در تكهاي مختل كننده روز ١٣٦٠/١٢/٢٩ و اجراي موفقيت آميز عمليات فتح‌المبين در مدت ٧ روز (از ١٣٦١/١/٢ الي ١٣٦١/١/٨) قرارگاه كربلا٢ در مورخه ١٣٦١/١/١٣ خواستار بررسي و تحليل عمليات فتح٢ (تيپ ٥٥ هوابرد و تيپ ٨ نجف اشرف) گرديد كه در مورخه ١٣٦١/١/١٩ تيپ ٥٥ هوابرد گزارش خود را طي شماره ٢٠١/١٧٩ به قرارگاه كربلا٢ ارسال نمود.

در اينجا آن قسمت از گزارشي كه مربوط به تك مختل كننده عراق در شب ٢٨ به ١٣٦٠/١٢/٢٩ مي‌باشد را عيناً از نظر شما خوانندگان مي‌گذرانيم.

بسمه تعالي

«خيلي محرمانه»

موضوع : خلاصه وضعيت عملياتي تك دشمن در مورخه ٦٠/١٢/٢٨ الي ٦٠/١٢/٢٩ به مواضع تيپ ٥٥ هوابرد در رقابيه

در ساعت ٢٣٣٠ مورخه ٦٠/١٢/٢٨ تك پياده دشمن توأم با غافلگيري با پشتيباني تانك و آتش شديد از طريق تنگ رقابيه آغاز كه در حدود يك تيپ پياده كه ١٢٠٠ نفر به مواضع گردان ١٥٨ و ٩٠٠ نفر به مواضع گردان ١٣٥ نفوذ نمودند. قبل از تك دشمن يك گشتي به استعداد ٢٠ نفر از گردان ١٥٨ و بسيج و افراد مهندسي جهت به وجود آوردن معبر در ميدان مين دشمن به جلو اعزام گرديده بودند كه توسط دشمن محاصره و اكثراً شهيد و تعدادي به اسارت گرفته شدند. در زماني كه نيروهاي پياده دشمن به مواضع يگانهاي اين تيپ نفوذ نمودند با مقاومت سرسختانه و دليرانه و كمك مشهود خداوند مواجه و تعداد تقريبي ٩٥٠ نفر كشته و ٥٥ نفر اسير مجبور به فرار گرديدند كه ٢١ دستگاه تانك سوخته و جنازه‌هاي زيادي به جا گذاشتند. تعداد ٢٠٢ نفر جنازه از دشمن به عقب تخليه و در روستاي بيت شايه دفن گرديدند و بقيه جنازه‌ها به علت آتش شديد دشمن و پراكندگي آنها در محل باقي ماند و چون امكان شيوع بيماري مي‌رفت در همان محل مواضع دفن گرديدند.

نيروهاي تيپ همراه با برادران بسيج و پاسداران بعد از كشتن و فرار دادن دشمن مواضع پدافندي را ترميم و تحكيم نمودند و تعداد ١١٠ دستگاه تانك دشمن كه در ٧٠٠ متري پشت يگانهاي پياده دشمن آماده بودند تا به محض تصرف هدف توسط عناصر پياده به مواضع پدافندي ما حركت نمايندو تا شيخ شجاع پيش بيايند به علت شكست فاحش يگانهاي پياده دشمن مجبور به عقب‌نشيني گرديدند و در فاصله ٤ كيلومتري در داخل دشت باز بدون هيچ نوع پوششي مستقر و از همان جا يگانهاي در خط تيپ را زير آتش قرار مي‌دادند. اين وضعيت همين طور ادامه داشت تا در ساعت ٠١٠٠ مورخه ٦١/١/١ با اعزام هشت تيم شكار تانك به استعداد ٤٠٠ نفر به تانكهاي دشمن حمله و تعدادي از آنها را منهدم نمودند كه مجبور شد شب بعد از معبري كه از داخل تنگ رقابيه درست كرده بود تانكهاي خود را به عقب برد. در تك مورخه ٦١/١/٤ اين تيپ به مواضع عراقيها يكي از مدارك به دست آمده از دشمن دستور عملياتي تك مورخه ٦٠/١٢/٢٨ دشمن به مواضع تيپ بود كه قبلاً به قرارگاه مقدم نزاجا فرستاده شده است. در اين عمليات تعداد ٣٠ نفر از نفرات خودي شهيد ٩١ نفر زخمي و پنج نفر مفقود شده‌اند. ز

ف . ق . ع . تي ÐÐ هد . سرهنگ ستاد عبادت

«خيلي محرمانه»

به دنبال حوادثي كه در قرارگاه فتح و فجر در اثر تك متجاوز به وجود آمد (شرح كلي آن را در صفحات قبل ملاحظه كرديد)، قرارگاه مقدم نزاجا اقدام به صدور تلكس آني زير جهت حفآ روحيه و آمادگي قرارگاهها جهت عمليات قريب‌الوقوع به يگانها صادر مي‌نمايد كه از نظر شما خوانندگان مي‌گذرانيم.

از : قرارگاه مقدم نزاجا (كربلا ۲) (ر ۳) خيلي محرمانه
به : قرارگاه هاي قدس ، نصر ، فتح ، فجر آني

(۱) حملات جنون آميز دشمن را كه ناشي از ترس و وحشت او از حمله گسترده رزمندگان اسلام است با خونسردي رفع نماييد مهمات بيهوده مصرف نكنيد .
(۲) تلاش كنيد ضمن آنكه به دشمن تلفات وارد مي آوريد اقدام به گرفتن اسير نماييد .
(۳) قرارگاه كربلا ۲ با آگاهي از آخرين وضعيت قرارگاه هاي چهارگانه منتظر دريافت اعلام آمادگي كامل جهت اجراي مأموريت واگذاري مي باشد .

300ـ11ـ162
60/12/29

ف نزاجا سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي

مراجعت برادر رضايي از تهران

با ورود برادر رضايي (فرمانده كل سپاه پاسداران در آن زمان) به قرارگاه كربلا پس از شرفيابي به حضور حضرت امام خميني (ره) فرماندهي معظم كل قوا و ابلاغ اوامر ايشان در پاسخ به دو س٤ال مطرح شده:

سؤال (ٮ) امام . ما سه ماه زحمت كشيديم، تلاش كرديم و خط را حفآ كرديم، تعمق و كارشناسي نموديم. الان درمانده شدهايم. اوضاع به هم خورده در اين شرايط چه بايد بكنيمʔ

امام (ره) مي‌فرمايند:

« شما رزمندگان اسلام نيز سريعاً عمليات كنيد.»

سؤال (۲) امام . آيا براي اجراي طرح ناقDŽ عمليات از دو محور جسر نادري و عين‌خوش استخاره با قرآن مي‌فرمايندʔ

امام (ره) مي‌فرمايند:

« در اينجا استخاره èزم نيست براي اينكه قلبتان قوت گيرد قرآن را به Ăلب خير باز كنيد، تلاوت كنيد، قوت قلب پيدا مي‌كنيد.»

جلسه قرارگاه كربلا با حضور كليه فرماندهان و افسران قرارگاه كربلا، قرارگاههاي چهارگانه و افسران طراح تشكيل و بر مبناي اوامر صادره، قرآن كريم باز شد، سوره مباركه فتح آمد:

« اِنّآ فَتَحنَا لَكَ فَتحاً مُبيناً»

از اين لحظه اسم عمليات از كربلا۲ به «عمليات فتح‌المبين» تغيير يافت و فضاي قرارگاه كه در يك حالت بلاتكليفي به سر مي‌برد با شنيدن جوابهاي امام و تلاوت سوره شريفه فتح به يك فضاي معنوي و پر اميد تبديل گرديد و بلافاصله امريه زير به قرارگاههاي عمل كننده صادر گرديد.

بسمه تعالي

از : ق م نزاجا در جنوب (كربلا ۲) (ر ۳) شماره : ۳۰۰۱-۱۱-۱۹۰
به : ف ق فتح - فجر- نصر - قدس تاريخ : ٦٠/١٢/٢٩

پيرو پيام ۳۰۰۱-۱۱-۱٦۲ – ٦٠/١٢/٢٩

دستور فرماييد
۱- قرارگاه هاي قدس و نصر آمادگي اجراي عمليات كربلا ۲ را در شب جاري داشته باشند ساعت (س) متعاقباً ابلاغ خواهد شد .
۲- قرارگاه فتح
الف - با قرارگاه فتح ۱ و ۲ و ٤ آمادگي اجراي عمليات كربلا ۲ را در شب جاري داشته باشيد ساعت (س) متعاقباً ابلاغ خواهد شد .
ب - اجراي طرح مانور براي تأمين هدف فتح بنا به دستور خواهد بود . (هدف تيپ ۵۵ هوابرد)
پ - قرارگاه فتح ۳ آمادگي اجراي مانور را بنا به دستور براي تأمين هدف فتح داشته باشد .
۳- قرارگاه فجر
الف - در منطقه محوله دشمن را تثبيت و پدافند نماييد .
ب - آماده باشيد بنا به دستور طرح مانور عمليات كربلا ۲ را اجرا نماييد .

ف نزاجا سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

با فرا رسيدن سال نو پيام تبريكي از طرف فرماندهي قرارگاه عملياتي فتح به شرح زير خطاب به فرماندهي نيروي زميني ارسال گرديد.

بسمه تعالي

از: ق ع فتح
به: فرماندهي محترم نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران (كربلا ۲)

با حلول سال نو توأم با پيروزيهاي چشمگير رزمندگان اسلام در جبهه‌هاي نبرد كه با توان و ايمان اسلامي خود برتري خود را بر قواي كفر اثبات نموده و با پايمردي تمام كليه تهاجمات مذبوحانه دشمن زبون را قاطعانه دفع و چنان وحشتي در دلهاي پژمرده اين ديوصفتان بوجود آوردند كه ديوانه‌وار پا به فرار گذاشتند.
ما سربازان راستين اسلام همگي جان بر كف آماده اجراي فرامين آن فرمانده محبوب و معظم مي‌باشيم. در آغاز سال نو من به نمايندگي از طرف كليه پرسنل رزمنده و فرماندهان يگانهاي قرارگاه فتح سال جديد را به حضرت عالي تبريك و تهنيت عرض نموده و اميد است در آينده بسيار نزديك به پيروزيهايي نايل آمده و جهت بزرگداشت پيروزي جنگ و برحق بودن اسلام راستين موفق به زيارت مراقد ائمه اطهار گرديم.

ف ق عملياتي فتح سرهنگ ستاد نياكي

همزمان با اقدامات ستادي كه در جريان بود فرماندهي نزاجا به مناسبت فرا رسيدن سال نو و در جهت بالا بردن بيشتر روحيه رزمندگان پيام شادباش زير را به يگانها صادر مي‌نمايند.

بسمه تعالي

اقدام سريع بكلي سري

از : قرارگاه كربلا
به : قرارگاه نصر- فتح- قدس

شماره : ۱/ سيار
تاريخ : ٦١/١/١

آگهي : قرارگاه فجر

۱- سال نو را به همگي برادران رزمنده تهنيت مي گويم. اميدوارم كه در بحبوحه سال نـو پيـروزي نهـايي نـصيب رزمنـدگان اسـلام گردد. (انشاءالله)
۲- قرارگاه هاي نصر - فتح - قدس با رفع نارسايي هاي موجود بايستي حداكثر تا ظهـر روز جـاري آمـادگي خـود را جهـت اجـراي مأموريت اعلام دارند .
۳- كليه اقدامات لازم را جهت اجراي مأموريت كربلا ۲ به عمل آوريد .
٤- قرارگاه فجر آمادگي لازم را در جهت اجراي مأموريت محوله ايجاد نمايد تا بنا به دستور در زمان مناسب وارد عمل گردد .

ف نزاجا سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي

در پاسخ به اين امريه قرارگاه فتح بلافاصله در يك پيام آني چنين گزارش مي‌نمايد:

بسمه تعالي

آني **«به كلي سري»** **شماره** 201/49/2188 / 61/1/1

از : ق ع فتح (ر‌Ď)
به : ف ق يدكي نزاجا ـ دزفول (كربلا۲)

بازگشت به امريه č سيـــار
đČ/Č/Č

فتح۱ (تي ۱ ل ۹۲ زرهي) هنوز به طور كامل در منطقه مربوطه مستقر نـشده اسـت. پـس از خاتمـه اسـتقرار يگـان مزبـور آمادگي جهت اجراي مأموريت به عرلـا خواهد رسيد.

ف فتح ـ سرهنگ ستاد نياكي

3001/11/3 / 61/1/1

از : ق . م . نزاجا در جنوب (كربلا ـ ر۳)
به : ف ق . ع . فتح (ر۳)

سـري
اقدام سريع

بازگشت به شماره 201/49/2188 / 61/1/1

مراتب به عرلـا فرماندهي نزاجا رسيد. پي‌نوشت فرمودند:
« بسمه تعالي»
۱ـ تلاش خود را به عمل آوريد كه از مأموريت عقب نمانيد. قرارگاه كربلا انتظار دارد كـه ل ۹۲ همچنـان گذشـته در مأموريتهاي محوله موفق باشد.
۲ـ گزارش مشروح اقدامات خود را از طريق سرهنگ شاهان به قرارگاه كربلا ارسال داريد.

ر . س . ق . م . نزاجا در جنوب (كربلا) سرهنگ ستاد موسوي قويدل
٦۱/۱/۱

اعلام ساعت (2) روز (ر)

بالاخره پس از مشورتهاي زياد در بعد از ظهر روز ۱۳٦۱/۱/۱ ساعت (س) روز (ر) به نحو زير تعيين گرديد و توسط افسران رابط به قرارگاهها ارسال شد.

بكلي سري

بسم الله الرحمن الرحيم

وَانْ جندنالهم الغالبون – سپاه اسلام هميشه پيروز است.

از : ق كربلا
به : قرارگاه هاي چهارگانه (قدس – نصر – فجر – فتح)

شماره : ٤-۱۱-۳۰۰۱
تاريخ : ٦۱/۱/۱

موضوع : ساعت (س) روز (ر) طرح عمليات كربلا ۲ به شماره اعلام وصول ص ر۱۷ به ياري پروردگار يكتا

عمليات را با كد بسم الله القاصم الجبارين يا زهرا عليها السلام.
در ساعت ۰۰۳۰ روز ٦۱/۱/۲ آغاز نماييد .
اسلام پيروز است .

از قرارگاه كربلا سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

بكلي سري

متعاقب تعيين ساعت (س) روز (ر) در بعد از ظهر روز ۱۳٦۱/۱/۱ حدود ساعت ۱۹۰۰ افسران رابط چهار قرارگاه عمل‌كننده نيز تعيين و همراه با رمز عمليات راهي قرارگاههاي تعيين شده گرديدند.

معرفي افسران رابط قرارگاههاي چهارگانه

از : قرارگاه كربلا ٢ تاريخ : ٦٠/١/١
به : ف قرارگاه هاي قدس ـ نصر ـ فجر ـ فتح
موضوع : افسران رابط

پرسنل مشروحه زير به عنوان افسران رابط به قرارگاه هاي عملياتي چهارگانه براي نظارت و برقراري ارتباط با قرارگـاه كـربلا ٢ اعزام مي‌گردند .

١- قرارگاه نصر	سرهنگ توپخانه ستاد معين وزيري
٢- قرارگاه قدس	سرهنگ توپخانه ستاد نوابي
٣- قرارگاه فجر	برادر رشيد[1]
٤- قرارگاه فتح	سرهنگ پياده ستاد شاهان

ف ق كربلا ٢ سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

١ـ در حال حاضر ايشان با درجه سرلشكري در سمت جانشين رياست ستاد كل نيروهاي مسلح انجام وظيفه مي‌نمايند.

جريان نبرد قرارگاه فتح در عمليات غرور آفرين فتح‌المبين

رزمندگان سلحشور و پرتوان نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران، سپاه پاسداران انقلاب اسلامي، نيروهاي مردمي، جهادگران بي‌سنگر و نيروي هوايي ارتش جمهوري اسلامي ايران و يگانهاي ژاندارمري سابق كه در ۱۸ ماه گذشته از تصرف اين قسمت از خاك ميهن عزيزمان بشدت ناراحت و هميشه منتظر آزادسازي آن بودند و با دو عمليات موفق و غرورآفرين ثامن‌الائمه در منطقه جنوبي و عمليات طريق‌القدس در منطقه مياني خوزستان روحيه مضاعفي پيدا كرده بودند، مصمم بودند كه به سران رژيم بعثي بفهمانند كه اينجا ايران است، اينجا جايگاه مردان خداپرست و ميهن دوستي است كه به هيŠ متجاوزي اجازه نخواهند داد اين سرزمين مقدس و دلاورپرور را مورد تاخت و تاز قرار داده و جان و ناموس و اموال هموطنانشان را مورد تجاوز قرار دهد و در پي حدود چهارماه و نيم با طرح‌ريزي دقيق، جابجايي‌ها و ساير اقدامات به آمادگي كامل رسيده بودند و منتظر ابلاغ ساعت (س) روز (ر) جهت يورش به سنگرهاي متجاوزين بودند. در ساعات پاياني روز ۱۳٦۰/۱۲/۲۸ دشمن به خيال انصراف نيروهاي ما از اين عمليات و احتمالاً تصرف مواضع بهتري در منطقه مورد نظر، تك‌هاي سازمان‌يافته مختل كننده خود را آغاز مي‌نمايد كه شرح آن در صفحات قبل بيان گرديد. اما با درايت و اعلام رهنمودهاي امام راحل (ره) سرانجام لحظه موعود فرا رسيد و عقربه‌هاي ساعت عدد ۰۰۳۰ روز دوم فروردين‌ماه سال ۱۳٦۱ را نشان مي‌داد كه ناگهان فرماندهان در كليه رده‌هاي فرماندهي از قرارگاه كربلا ۲ گرفته تا قرارگاههاي چهارگانه با صدايي رسا و مصمم رمز عمليات فتح‌المبين را با كلمات مقدس زير به گوش پرسنل تحت امر و منتظر خود رساندند.

بسم الله القاصم الجبارين ــ يا زهرا عليه السلام

«پيروز باشيد»

در قرارگاه كربلا، رمز عمليات توسط فرماندهي مشترك ارتش و سپاه اعلام گرديد، يك بار توسط فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران (سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي) و يك بار توسط فرماندهي كل سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (برادر محسن رضايي) در قرارگاه فتح نيز به همين نحو اعلام شد.

در اينجا به ذكر خاطره‌اي از تحويل پاكت مهر و موم شده رمز عمليات به فرماندهان قرارگاه فتح (سرهنگ زرهي ستاد مسعود منفرد نياكي و برادر رحيم صفوي) در قرارگاه عملياتي فتح واقع در حوالي بيت‌شايع مي‌پردازم.

بعدازظهر روز يكم فرودين‌ماه من (سرهنگ پياده ستاد محسن شاهان) به قرارگاه عملياتي فتح رسيدم و پس از اداي احترام نظامي پاكت رمز عمليات را كه گويا همگان منتظر آن بودند ولي اطلاعي از ساعت و روز آن نداشتند را به سمت سرهنگ زرهي ستاد مسعود منفرد نياكي دراز كردم.

در قرارگاه علاوه بر ايشان و برادر رحيم صفوي؛ رياست ستاد، رŠساي ركن ۲ و ۳، افسران عمليات، افسر مخابرات و مسئولين مخابراتي هر دو يگان (ارتش و سپاه) و تعدادي ديگر از فرماندهان و مسئولين قرارگاه حضور داشتند.

شهيد بزرگوار نياكي پس از توضيح مختصر من كه گفتم :«پاكت محتوي رمز و زمان تك مي‌باشد.» به من دستور دادند كه پاكت را به برادر رحيم همتاي ايشان بسپارم و اين در حالي بود كه شهيد نياكي در معرفهاي آن قرارگاه با نام پدربزرگ شناخته مي‌شد. در اجراي امر پاكت را تحويل برادر رحيم دادم و ايشان پاكت را گشودند و با صداي بلند آن را قرائت كردند كه با صداي الله اكبر و صلوات فضاي قرارگاه به يك فضاي روحاني تبديل گرديد.»

در اينجا دو نكته توجه مرا جلب كرد:

۱ـ بزرگي، مناعت طبع، جوانمردي و برادري اين فرمانده عاليقدر كه با نام پدربزرگ شناخته مي‌شد كه به حق اين نام لايق او بود زيرا هم از نظر ارشديت از كليه نظاميان حاضر در نيروي زميني آن وقت ارشدتر بود و هم از نظر سن.

۲ـ شور و شعف زايدالوصفي كه در قرارگاه ايجاد شد و همگان سر از پا نشناخته به دنبال تكميل مأموريت‌هاي خود برآمدند.

روز يكم عمليات فتح‌المبين (ČĎđČ/Č/۲)

با توجه به حوادث روز ۱۳٦۰/۱۲/۲۹ كه شرح آن از نظرتان گذشت و توافق به عمل‌آمده بين فرماندهان مشترك قرارگاههاي كربلا و فتح، مأموريت واگذاري به قرارگاه فتح در اين روز عبارت بود از انهدام تانكهاي متجاوز كه از شب قبل در اين منطقه استقرار يافته بودند با تشكيل گروههاي شكار تانك، مراجعت به خطوط پدافندي و آماده شدن براي اجراي مأموريت واگذاري در طرح عملياتي كربلا ۲ بر مبناي طرح عملياتي قرارگاه فتح و در صورت امكان تصرف مواضعي از دشمن.

در اين رابطه در ساعت ۱۷۰۰ روز ٦۱/۱/۱ جلسه‌اي در قرارگاه فتح تشكيل و در مورد انهدام تانكهاي عراقي كه در منطقه رقابيه مستقر بودند، تصميم‌گيري مي‌گردد كه از نظر اهميت عين تصميمات آن جلسه كه تحت عنوان دستور جزء به جزء شماره ۱ در تاريخ ۱۳٦۱/۱/۱ صادر گرديد، به نظر خوانندگان محترم مي‌رسد.

بسمه تعالي

«به كلي سري»

دستور جزء به جزء شماره Č

مدارك :

توافقهاي انجام شده در كميسيون ساعت ۱۷۰۰ روز ٦۱/۱/۱ در قرارگاه فتح۲ توسط برادر رحيم و فرمانده قرارگاه فتح و نقشه ۱/۵۰۰۰۰ منطقه.

Č ـ تغيير در وضعيت

الف ـ گردان ۲٦٤ تانك از ساعت ۱۸۰۰ روز ٦۱/۱/۱ تحت كنترل عملياتي قرارگاه فتح۲ قرار مي‌گيرد.

۲ـ مأموريت

قرارگاه فتح مأموريت دارد ظرف شب جاري با اعزام ۸ گروه شكار تانك، يگانهاي تانك دشمن را كه در شرق ارتفاعات ميشداغ و رقابيه مستقر گرديده‌اند منهدم نموده و به مواضع قبلي خود مراجعت و پدافند نمايند و بنا به دستور آماده اجراي طرح عملياتي فتح مي‌باشد.

Ď ـ قرارگاه فتحČ

الف ـ گردان ۲٦٤ تانك را از ساعت ۱۸۰۰ روز ٦۱/۱/۱ تحت كنترل عملياتي قرارگاه فتح۲ قرار دهيد.

ب ـ بقيه يگانهايي كه در منطقه جديد مستقر شده‌اند آمادگي اجراي مأموريت طرح فتح را بنا به دستور داشته باشند.

đ ـ قرارگاه فتح۲

الف ـ گردان ۲٦٤ تانك را از ساعت ۱۸۰۰ روز ٦۱/۱/۱ تحت كنترل عملياتي خود بگيريد.

ب ـ چهار گروه شكار تانك با ادغام تيپ ۸ نجف برابر سازمان موافقت شده با برادر رحيم تشكيل و ظرف شب جاري آماده اجراي مأموريت نماييد.
پ ـ پس از اجراي مأموريت و انهدام تانكهاي دشمن در منطقه آن يگان، مجدداً به مواضع قبلي مراجعت و پدافند نماييد.
ت ـ يك احتياط قوي تعيين و با اجازه قرارگاه فتح به كار برید.
ث ـ آماده باشيد با آتش توپخانه و خمپاره‌انداز ۱۲۰ مم از گروههاي شكار تانك پشتيباني نماييد.
ج ـ در تاريخ ۶۱/۱/۲ منطقه آلوده جلوي يگانهاي خود را پاكسازي نماييد.

Ð ـ قرارگاه فتحĎ

آمادگي اجراي مأموريت ابلاغي در طرح عملياتي فتح را در شب جاري بنا به دستور داشته باشيد.

ď ـ قرارگاه فتحď

الف ـ چهار گروه شكار تانك طبق سازماني كه قبلاً توافق گرديده است، سازمان داده و ظرف شب جاري آماده اجراي مأموريت نماييد.
ب ـ پس از اجراي مأموريت و انهدام تانكهاي دشمن در منطقه آن يگان، مجدداً به مواضع قبلي مراجعت و پدافند نماييد.

Ē ـ توپخانه لشكري (لĚ۲)

آماده باشيد با آتش توپخانه (محترقه و منور) از گروههاي شكار تانك پشتيباني نماييد.

Ē ـ دستورات هماهنگي

گروههاي اعزامي را طوري حركت دهيد كه رأس ساعت ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱ كليه گروهها همزمان با دشمن درگير شوند.

فرمانده قرارگاه عملياتي فتح سرهنگ ستاد نياكي

گيرندگان :
ň ـ فتح ۱و۲و۳و۴
۲ـ توپخانه لشكري (ل ۹۲)
۳ـ قرارگاه يدكي نزاجا (كربلا۲)
۴ـ قرارگاه عملياتي فتح (سپاه)
۵ـ ركن سوم لشكر ۹۲ زرهي (اهواز)

حال سري به قرارگاههاي ديگر مي‌زنيم.

قرارگاه قدس كه در حدود ۷۰ كيلومتري خط لجمن[۱]، عمليات خود را آغاز نموده بود، موفق مي‌شود دشمن را تا جاده اصلي پل نادري به عين‌خوش عقب بزند و در ارتفاعات حساس و مهم عين‌خوش مستقر شود اما با پاتك‌هاي پي در پي و موجي نيروهاي مهاجم مواجه و تلفات و خسارات عمده‌اي به تيپ ۲ زرهي دزفول وارد مي‌آيد.

قرارگاه نصر موفق مي‌شود در همان ساعات اوليه تا جاده پل نادري به دشت‌عباس را در منطقه محوله تصرف، سه‌راهي‌قهوه‌خانه ـ كوت‌كاپون و ساير ارتفاعات مهم منطقه را تصرف و توپخانه دشمن را كه در منطقه ارتفاعات علي‌گره‌زد استقرار داشتند خاموش و به تصرف خود درآورد.

قرارگاه فجر نيز كه مأموريت آن تثبيت دشمن در منطقه محوله و جلوگيري دشمن از برداشت نيرو از اين منطقه و به كار بردن آنها در مناطق ساير قرارگاهها بود توانست بنحو چشمگيري اين مأموريت را انجام و حتي موفق شد پيشروي جزيي نموده و تعداد قابل ملاحظه‌اي از نيروهاي متجاوز را به اسارت خود درآورد.

خلاصه عمليات در روز يكم عمليات بدين شرح به نزاجا (معاونت عمليات و اطلاعات (مد عمليات)) گزارش شد.

۱ـ منظور از خط لجمن، خط پدافند اصلي كه در كنار رودخانه كرخه كه نيروهاي خودي مستقر بودند مي‌باشد.

بسمه تعالي

خيلي محرمانه
آني
شماره 3001/11/28 / 61/1/2

از: قرارگاه مقدم نزاجا (كربلا ۲)
به: نزاجا معاونت عمليات و اطلاعات (مد عمليات)
آگهي قرارگاه مقدم نزاجا در غرب ـ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب اهواز

با درود به رزمندگان جسور و ايثارگر اسلام، تك‌هاي سراسري نيروهاي خودي در ساعت ۰۰۳۰ روز ۶۱/۱/۲ شروع گرديد و خلاصه وضعيت يگانها تا ساعت ۰۶۳۰ ـ ۶۱/۱/۲ به شرح زير است:

۱ـ قرارگاه قد 2 (تي ēď ـ تي ۲ ل ĚŸ۲)

دچه تصرف و اشغال گرديد.
خانه كوچك تصرف و اشغال گرديد.
پل چيخاب سقوط كرد و نيروهاي ما روي جاده در حال پيشروي بطرف عين‌خوش هستند. عين‌خوش سقوط كرد. دشت‌عباس درحال پاكسازي است.

۲ـ قرارگاه نصر (ل ۲č)

تپه بلتا و تپه چشمه سقوط كرد. يگانها در دامنه شمالي علي‌گره‌زد درگير و درحال پيشروي هستند. سه‌راهي‌قهوه‌خانه و كوت كاپون سقوط كرد، يگانهاي ما در جنوب شاوريه روي جاده در حركت هستند و درگيري ادامه دارد. علي‌گره‌زد سقوط كرد و يگانهاي ما از آن عبور كردند.

Ď ـ قرارگاه فجر (ل ĒĒ)

دشمن در منطقه زغن درحال عقب‌نشيني است و يگانهاي ما در خط يكم پدافندي دشمن با برتري كامل درگير هستند.

ď ـ قرارگاه فتح (تي ĐĐ ـ ل Ě۲ منها)

ارتفاع ۱۲۰ در منطقه عمارنه سقوط كرد. نيروهاي ما ضمن درگيري درحال پيشروي هستند.
نتيجه كلي عمليات ادامه تك يگانهاي خودي

ف نزاجا سرهنگ صياد شيرازي

توجه خوانندگان را به اين نكته جلب مي‌كنم كه ارتفاع ۱۲۰ همان ارتفاعي است كه شرح آن در فصل يكم تحت عنوان سير مراحل فعال شدن منطقه رقابيه بطور اختصار از نظرتان گذشت.

روز دوم عمليات فتح‌المبين (ČĎđČ/Č/Ď)

در اين روز وضعيت قرارگاه فتح عبارت بود از ادامه انهدام تانكهاي عراقي، نگهداري مواضع پدافندي و آماده شدن براي اجراي عملياتي كه در طرح عملياتي كربلا ۲ تجديد نظر شده (كه پس از ابلاغ ساعت (س) روز (ر) به دستور عملياتي تبديل شده بود) و انجام آخرين هماهنگي‌ها.

قرارگاه نصر به تحكيم و تقويت مواضع متصرفي و تجديد سازمان براي ادامه عمليات مشغول بود. قرارگاه فجر نيز به درگير نگهداشتن يگانهاي متجاوز كه تعداد آنها كم هم نبود ادامه مي‌داد. اما وضعيت قرارگاه قدس با ساير قرارگاهها متفاوت بود زيرا اين قرارگاه بر خلاف تصور متجاوز موفق شده بود مواضع مهم عين‌خوش و قسمتهايي از دشت‌عباس را به تصرف خود درآورده و راه تقويت و پشتيباني و در نهايت عقب‌نشيني يگانهاي لشكر ۱۰ زرهي دشمن را مسدود نمايد. با تمام توان از شروع روشنايي روز دوم فروردين‌ماه با پاتك‌هاي موجي و بي‌امان خود سعي در انهدام نيروهاي اين قرارگاه مي‌نمود. (شرح كامل در كتاب قرارگاه قدس در عمليات فتح‌المبين توسط نويسنده آورده شده است.) اما هر بار با پايمردي و جانفشاني يگانهاي اين قرارگاه مواجه با ناكامي مي‌گرديد.

در پي درخواست‌هاي مكرر اين قرارگاه مبني بر تقويت آن به منظور جلوگيري از شكست عمليات، قرارگاه كربلا را بر آن داشت تا با تشكيل جلساتي اقدام به تصميماتي به شرح زير نمايد.

۱ـ وارد عمل شدن قرارگاه فتح در ساعات آغازين روز چهارم فروردين‌ماه ۱۳۶۱

در اين رابطه امريه صفحه بعد با امضاء فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران خطاب به سركار سرهنگ نياكي فرمانده قرارگاه تاكتيكي فتح صادر گرديد.

«بسمه تعالي»

سركار سرهنگ نياكي ف. ق تاكتيكي فتح

١- به ياري خداوند متعال آماده اجراي عمليات در منطقه رقابيه باشيد.

٢- نحوه عمليات همان قسمت از مأموريتي است كه قبلاً قرارگاه فتح به عهده داشت عليهذا تغييرات جزيي توسط برادر رحيم تشريح مي‌گردد.

٣- تيپ دوم لشكر ٩٢ زرهي فاتح عمليات عين‌خوش آسيب كلي ديده است. اميدوارم فرصتي باشد كه جبران آن صدمه را در رقابيه تيپ ١ لشكر ٩٢ انجام دهد.

٤- زمان تك و كد شروع عمليات توسط برادر رحيم به شما رسيده است.

توضيح اينكه:

١ـ زمان تك ساعت ٠١٠٠ روز چهارم فروردين‌ماه و كد عمليات «يا حسين عليه السلام» تعيين شده بود.

قرارگاه فتح بلافاصله طي امريه‌اي كه در زير آورده مي‌شود زمان و كد عمليات را به يگانهاي تابعه ابلاغ مي‌نمايد.

بكلي سري

آني

201 – 49/2252

61/1/3

از: قرارگاه عملياتي فتح (ر ٣)

به: گيرندگان مراجعه شود.

پيرو 201 – 49/2216 / 61/1/2

ساعت اجراي عمليات فتح كربلا ٢ ساعت ٠١٠٠ روز ٦١/١/٤ با اعلام كلمه كد (بسم الله الرحمن الرحيم ـ يا حسين) تعيين و ابلاغ مي‌گردد.

ف ق ع فتح سرهنگ نياكي

«مراتب مورد تأييد برادر رحيم ـ صفوي است»

گيرندگان:

١- قرارگاه يدكي نزاجا كربلا ٢

٢- ف قرارگاه فتح ١

٣- ف قرارگاه فتح ٢

٤- ف قرارگاه فتح ٤

٥- ف تيپ ٨ نجف

٦- ف ق فتح (سپاه پاسداران انقلاب اسلامي)

بكلي سري

۲ـ دستور حركت به تيپ ۳۷ زرهي[۱]، تنها يگان احتياط قرارگاه كربلا۲ كه برابر طرح قرار بود در منطقه جنوبي (قرارگاه فتح) به كار رود همراه با سه گردان بسيجي و قرار گرفتن زير امر قرارگاه قدس كه البته اين عمل انجام نشد و عملاً در روز چهارم زير امر قرارگاه نصر قرار گرفت و در منطقه دشت عباس به كار رفت[۲].

۳ـ بالاخره تهيه اولين دستور جزء به جزء در ساعات پاياني روز سوم فروردين ماه مبني بر تك قرارگاه نصر در روز چهارم فروردين ماه همزمان با تك قرارگاه فتح (تك اصلي قرارگاه كربلا۲) با در كنترل عملياتي گرفتن تيپ ۳۷ زرهي.

دستور جزء به جزء شماره ۱ در صفحه بعد.

۱ـ فرمانده تيپ سرهنگ زرهي مجيد صارمي

۲ـ مشروح جريان در كتاب نيروي زميني ارتش در عمليات فتح‌المبين نوشته امير سرتيپ۲ ستاد نصرت اله معين وزيري آمده است.

بسم الله الرحمن الرحيم

به كلي سري

دستور جزء به جزء شماره ٦

١- مدرك : طرح عملياتي كربلا ٢ ، دستورات فرماندهي نزاجا ، نقشه ٥٠٠٠٠ :١ منطقه عمومي دزفول .

٢- تغييرات در سازمان رزمي : تيپ ٣٧ زرهي از ١٩٠٠ ٠٣ فروردين ماه ٦١ تحت كنترل عملياتي قرارگاه نصر .

٣- قرارگاه نصر و قدس مأموريت محوله را با موفقيت انجام ولي به علت فشار دشمن از سمت جنوب شرقي ، تيپ ٢ لشكر ٩٢ با تمام تلاش خود در نگهداري دشمن ناكام و مجبور به عقب نشيني مي گردد. در نتيجه تيپ ٨٤ و تيپ امام حسين(ع) در نگهداري هدف هاي مربوطه با مشكلاتي مواجه شده اند .

٤- قرارگاه كربلا به منظور رفع تهديد موجود و انهدام نيروهاي دشمن در منطقه دشت عباس در ساعت ٠١٠٠ روز ٦١/١/٤ با قرارگاه نصر تك مي نمايد .

٥- دستور به يگان ها :

الف ـ قرارگاه نصر :

(١) تيپ ٣٧ زرهي را در منطقه علي گره زد در كنترل عملياتي بگيريد .

(٢) تك را در سمت علي گره زد به دشت عباس و علي گره زد ، حسن بربوطي ادامه داده نيروهاي دشمن را در منطقه منهدم ، تنگ ابوغريب را تأمين و با يگان هاي قرارگاه قدس الحاق حاصل نماييد .

(٣) به منظور جلوگيري از تهديد عقبه يگان هاي تك ور راه ورود نيروهاي تقويتي دشمن را از سمت حسن بربوطي به منطقه دشت عباس سد نماييد .

ب ـ قرارگاه قدس :

(١) به پدافند خود ادامه دهيد و شبانه با عناصر پياده ، يگان هاي تانك دشمن را در امامزاده عباس منهدم نماييد .

(٢) تك يگان هاي قرارگاه نصر را با آتش پشتيباني نماييد. خط آتش محدود امتداد جاده دچه به ابوغريب مي باشد .

(٣) با يگان هاي تك ور قرارگاه نصر در امتداد جاده امامزاده عباس عين خوش الحاق كنيد .

رسيد اطلاع دهيد .

ف نزاجا سرهنگ علي صياد شيرازي

گيرندگان :

ف ق قدس ـ ف ق نصر ـ ف ق فجر ، معاونت عمليات و اطلاعات نزاجا (مد عمليات) ، ق مقدم نزاجا در جنوب .

به كلي سري

روز سوم عمليات فتح‌المبين (ČĎđČ/Č/đ)

قرارگاه كربلا۲ به دليل مشكلاتي كه در منطقه قرارگاه قدس داشت تصميم گرفت ضمن اجراي عمليات در قرارگاه فتح، قرارگاه نصر را نيز با در كنترل عملياتي گرفتن تيپ ۳۷ زرهي وارد عمل نموده و با اجراي اين عمليات به سه هدف عمده دست يابد.

۱ـ تصرف ارتفاعات رقابيه و در نتيجه تهديد جناح جنوبي قرارگاه فجر و مورد تهديد قرار دادن محور عمده شوش به فكه

۲ـ برداشت فشار از روي يگانهاي قرارگاه قدس كه تهديد جدي براي كل عمليات بود.

۳ـ نزديكتر شدن يك قدم مؤثر به موفقيت عمليات اينك جريان نبرد قرارگاه فتح در اين روز

همانگونه كه ملاحظه شد تلاش اصلي قرارگاه فتح كه خود تلاش اصلي قرارگاه كربلا۲ بود توسط تيپهاي ۵۵ هوابرد و ۸ نجف اجرا مي‌شد كه از دو محور عمده عمل مي‌كردند: محور اول از ارتفاعات ميشداغ واقع در تنگ زليجان به قصد احاطه نيروهاي متجاوز واقع در ارتفاعات رقابيه و محور دوم تك جبهه‌اي از روبروي تنگ رقابيه به منظور تصرف ارتفاعات رقابيه و الحاق با نيروهاي محور اول

تيپ ۱ زرهي (فتح۱) با تأمين ارتفاعات رقابيه توسط فتح۲ بنا به دستور با عبور از خط يگانهاي فتح۲ تك نموده خط سرخ (هدف نهايي قرارگاه فتح) را تأمين و در منطقه پدافند نمايد.

تك قرارگاه فتح: (نقشه شماره Ē)

نيروهاي محور اول شامل نيروهاي ادغامي تيپ ۵۵ هوابرد و ۸ نجف كه تلاش اصلي قرارگاه را به عهده داشت پس از عبور از تنگ زليجان با استفاده از يك مانور احاطه‌اي به پشت مواضع پدافندي متجاوز نفوذ كردند و با استفاده از تاريكي، دشمن را غافلگير و حدود ساعت ۰۳۰۰ بامداد مواضع دشمن در رقابيه را مورد تهديد جدي قرار دادند.

در اين زمان نيروهاي محور دوم كه از روبرو مي‌بايستي از تنگ رقابيه عبور مي‌كردند و با نيروهاي محور دوم الحاق مي‌نمودند عملاً تا نزديكيهاي سپيده دم انجام نشد و همين موضوع باعث نگراني شديد فرماندهي تيپ ۵۵ هوابرد گرديد.

در اين مورد به سخنان امير سرتيپ كريم عبادت فرماندهي تيپ هوابرد توجه مي‌كنيم.

« فرماندهان گروههاي رزمي در آخرين ساعات روز ٦١/١/٣ احضار و آخرين توجيه و هماهنگي و اطمينان از آمادگي يگانها به عمل آمد و با عبور آنها از زير قرآن مجيد به سوي يگانهاي خود رهسپار شدند كه با شروع تاريكي حركت خود را آغاز نمايند، گروههاي رزمي ٤، ٥ و ٦ كه بايستي از داخل تنگ زليجان عبور كنند و ۱۷ كيلومتر را براي رسيدن به هدفهاي خود طي نمايند، در ساعت ۱۸۰۰ حركت نموده و به صورت راهپيمايي پياده

از داخل شيارهاي رملي، به پشت ميشداغ رفتند. قبل از حركت اين سه گروه رزمي، يك گردان (ـ) به استعداد ۳۰۰ نفر در ۸ پايگاه در مسير ياد شده تأمين راهپيمايي را برقرار مي‌نمود. گروههاي رزمي يكم، دوم و سوم از روبرو به صورت تك جبهه‌اي از داخل مواضع پدافندي در ساعت ۱۹۰۰ با عبور از كانالهاي تعبيه شده در ۳ محور خود را به ميادين مين دشمن رساندند.

من و فرمانده تيپ ۸ نجف و برادر رحيم صفوي كه از قرارگاه كربلا، براي نظارت به قرارگاه فتح۲ آمده بود در پشت بيسيمها پيشروي يگانها را نظارت مي‌نموديم. يگانها با علائمي كه از پيش تعيين شده بود پيشروي خود را به ما گزارش مي‌نمودند. با توجه به اينكه ساعت تك يك ساعت به تأخير افتاده بود ولي هيچ يگاني حضور خود را در زير سنگرهاي دشمن و آمادگي براي ريختن به سنگرهاي دشمن را اعلام نكرده بود.

گزارشها اينچنين بود كه پيشروي ادامه دارد ولي هنوز به سنگرهاي دشمن نرسيده‌ايم. زمين رملي و بسيار ذوعارضه و فاصله تا محورهاي پدافندي خيلي زياد بود. ساعت ۰٤۰۰ صبح روز ٦۱/۱/٤ بود كم كم سپيدي هوا هويدا مي‌گرديد و چيزي به صبح نمانده بود اگر هوا روشن مي‌شد و نيروهاي خودي با دشمن درگير مي‌شدند، ممكن بود همه آنها در دام دشمن بيافتند و چون آثاري از دشمن گزارش نشده بود، به نظر مي‌رسيد كه ممكن است دشمن براي آنها كمين گذاشته باشد. همه كساني كه در قسمت فرماندهي بودند در يك اضطراب و نگراني شديد به سر مي‌بردند. حتي بعضي از مسئولين از تماس با بيسيم نااميد شده بودند، من نيز همه‌اش به اين فكر بودم كه كليه عناصر تيپ را به داخل تنگ فرستاده‌ام و اگر هوا روشن شود و آنها نتوانند هدفهاي خود را تصرف نمايند، هيچ كدام زنده برنمي‌گردند. و با توجه به اينكه كليه پرسنل كادر و سربازان وظيفه تيپ از اهالي فارس بودند خود من هم شيرازي هستم با خود مي‌گفتم با چه رويي به شيراز برگردم، جواب خانواده‌ها را چه بدهم چون وقت اذان صبح رسيده بود و هنوز يگاني با دشمن برخورد نكرده بود، نااميدانه گفتم حداقل نماز صبح را بخوانم تا ببينم تقدير خداوند چيست، شروع به خواندن نماز كردم. دائماً به فكر نيروها بودم. يك دفعه مثل اينكه كسي در نماز به من الهام نمود كه اگر يگانهاي تانك (تيپ ۱ لشكر ۹۲) كه در مواضع پدافندي بودند حركت كنند دشمن را ترسانده و كمك زيادي به نيروهاي خودي مي‌نمايد تا بتوانند با قدرت به دشمن يورش ببرند. بعد از نماز بلافاصله نظر خود را به برادر رحيم صفوي گفتم و با ايشان به مقر تيپ ۱ لشكر ۹۲ رفتيم و دستور حركت را به آنها ابلاغ نموديم. فرمانده تيپ اظهار داشت اين خلاف طرح ابلاغي است، ابتدا بايستي يگانهاي پياده به دشمن تك كنند و ما پس از تحكيم هدف از خط آنها عبور كنيم. به آنها تأكيد گرديد كه يك خيز حركت شما به جلو باعث موفقيت عمليات خواهد شد و در غير اين صورت عمليات به خطر خواهد افتاد. در اينجا فرماندهي تيپ با هماهنگي با لشكر ۹۲ اقدام به حركت و شروع پيشروي نمود. با بلند شدن صداي غرش تانكها و ايجاد گرد و غبار فراوان، يك دفعه يكي از گروههاي رزمي گزارش نمود كه عناصر دشمن نزديك ما تعدادي دست خود را بلند كرده و خواهان اسارت هستند و چند سنگر هم به ما تيراندازي مي‌كنند كه مشغول برخورد جدي و مبارزه با آنها شديم. گردانهاي ديگر نيز گزارشهايي شبيه آن داشتند و وضعيت به نفع ما تغيير نمود. يگانها با شور و شوق فراوان لحظات پيروزي خود و همچنين تعداد اسراي دشمن را كه دستگير نموده بودند اعلام مي‌كردند. حجم

آتش سنگين از دشمن به روي منطقه پدافندي و در فاصله خودي و دشمن در جريان بود. نبرد تن به تن تا ساعت ۰۹۰۰ صبح ادامه داشت كه از آن به بعد لحظه به لحظه حجم گزارشها كم شد و آرامشي حكمفرما شد و يگانها پيروزيهاي خود و تصرف هدفها و پايان مأموريت خود را اعلام مي‌كردند. يگانهاي پشتيباني آتش و احتياط ما به جلو حركت داده شدند. تنگ رقابيه به تصرف يگانهاي فتح۲ درآمد ولي به علت اينكه فتح٤ موفق به پيدا كردن مسيرهاي خود نشده بود، ارتفاع رقابيه كاملاً تأمين نشده بود. براي بازديد به مقر فرماندهي گروه رزمي ۱۵۸ كه در روي ارتفاع رقابيه بود رفتم، شمال ارتفاع در دست دشمن بود. پاتكهاي دشمن از شمال و غرب در حال شكل گرفتن بود. چون مأموريت تصرف شمال رقابيه و سپس برقازه به عهده فتح٤ بود كه هنوز قادر به انجام مأموريت خود نشده بود. بالاخره با تك يك گروهان ادغامي از گردان ۱۵۸ و تيپ ۸ نجف رقابيه را از شمال مورد هجوم قرار داده و در نتيجه رقابيه هم، با آن همه مقاومت در روز سوم فرو ريخت و به دست رزمندگان اسلام افتاد. در روزهاي بعد يگانهاي فتح٤ توانستند مأموريت خود را با موفقيت به پايان برسانند و ارتفاعات برقازه را به تصرف خود در آورده و خط سرخ را تأمين كنند. با تصرف تنگ رقابيه كه تقريباً محور عقب‌نشيني نيروهاي دشمن در غرب كرخه بود، دشمن از آن لحظه به بعد در صدد فرار و عبور از تنگ رقابيه و برقازه و رساندن خود به فكه و خاك عراق بود كه ضمن آن پاتكهاي زيادي در منطقه عليه نيروهاي قرارگاه فتح اجرا نمود كه تا روز ۱۱ فروردين ماه كه آخرين پاتكهاي خود را اجرا مي‌نمود. نيروهاي ما ضايعات زيادي را متحمل شدند و دشمن هم تلفات و ضايعات زيادي در اين عقب‌نشيني ديد به طوريكه تعداد ۱۵۰ دستگاه تانك و نفربر آنها در حوالي سندال كه هنوز باتلاقي بود به گل نشستند و به غنيمت نيروهاي خودي در آمدند و تعداد ٤۸۰۰ نفر اسير در منطقه رقابيه از دشمن گرفته شد. فرمانده تيپ ۱۱ مهارت خاصه سرتيپ دخيل هلالي كه تنها امير اسير شده عراقي در جنگ تحميلي مي‌باشد در اين منطقه به دست رزمندگان اسلام، به اسارت درآمد. تا مدت يك هفته يگانها با جستجوي سنگرها و اعزام گشتيها، عناصر باقيمانده از دشمن را به اسارت در مي‌آوردند و يكي از اسيران اظهار داشت اگر به پيشروي خود ادامه داده بوديد تعداد ۵۰۰ دستگاه تانك و نفربر ما با موتور روشن در جلو پل فكه متوقف شده بودند كه رانندگان آن فرار كرده بودند و همه آنها به غنيمت شما درمي‌آمد كه متأسفانه، نه نيروهاي ما ديگر توان پيشروي داشتند و نه مأموريت پيشروي بيشتر از آن را داشتيم. »

يگان ديگر اين قرارگاه، فتح٤ (تيپ ۲۵ كربلا + گردان ۲۳۱ تانك) بود كه برابر طرح مانور قرارگاه فتح بنا بود همزمان با تك فتح۲ با عبور از دامنه‌هاي شرقي ارتفاعات رقابيه و تصرف آن[1]، ارتفاعات برقازه را تصرف و عمليات فتح ۱ و ۳ را پشتيباني نمايد اما در عمل به دليل عدم آمادگي تعدادي از پرسنل اين يگان و خستگي مفرط قادر به اجراي عمليات در زمان تعيين شده نگرديد و فتح۲ مجبور شد اين قسمت از ارتفاعات رقابيه را خود به تصرف درآورد.

۱ـ اين همان محلي است كه امير سرتيپ عبادت در گفته‌هاي خود به آن اشاره داشتند.

فتح۳ نيز به دليل عدم سقوط ارتفاعات ابوصليبي‌خات موفق به اجراي مأموريت خود كه همانا رسيدن به ارتفاعات چنانه و برقازه بود نگرديد و در روزهاي بعد به اين مهم دست يافت و دشمن نتوانست با تكهاي پي در پي خود در اين منطقه كاري از پيش ببرد.

عمليات در روز چهارم فروردين ماه (روز سوم عمليات) در منطقه رقابيه بسيار درخشان بود و نتايج بسيار با ارزشي را به جا گذاشت.

نتايج عمليات رقابيه (روز سوم عمليات)

ـ ارتفاعات مهم رقابيه با يك مانور احاطه‌اي بسيار جسورانه به تصرف درآمد.

ـ جناح جنوبي ارتفاعات ابوصليبي‌خات از وجود دشمن پاك و اين ارتفاعات مورد تهديد جدي قرار گرفت.

ـ محور اصلي عقب‌نشيني نيروهاي دشمن به طرف فكه از طريق چنانه ـ برقازه، به مخاطره جدي افتاد.

ـ تعداد زيادي از متجاوزين به اسارت نيروهاي ما درآمدند.

ـ تعداد زيادي تانك و ادوات زرهي گوناگون به غنيمت گرفته شد.

ـ به غنيمت گرفتن سالم ۲۰ عراده توپ نيروهاي عراقي كه بدون خدمه رها شده بودند به دست رزمندكان فتح۲

ـ از همه مهم‌تر رشادت و جسارت يگانهاي اين قرارگاه كه داراي فرماندهاني[1] شجاع، تحصيل كرده و جان بر كف بودند را يك بار ديگر به رخ مزدوران عراقي كشاند.

ـ به لرزه در آوردن يگانهاي مستقر در ابوصليبي‌خات و تسهيل عمليات قرارگاه فجر

ـ كم كردن فشار و حتي برداشتن فشار از روي قرارگاه قدس و بالاخره

ـ تضمين موفقيت عمليات فتح‌المبين

در اينجا:

سخن سرتيپ دخيل هلالي فرمانده تيپ ۱۱ مهمات خاصه قابل اهميت است.

در ساعت ۱۱۳۰ روز چهارم فروردين ماه كه اين سرتيپ عراقي در منطقه رقابيه از اطاق مجلل خود به اسارت در آمد، از او سؤال شد نظر شما درباره اين عمليات چيست؟

او نگاهي عميق به شماي ترسيمي مراحل عمليات كه براي ارائه به خبرنگاران تهيه شده بود انداخت و اظهار داشت:

« اين عمليات در نهايت سادگي طرح‌ريزي و در نهايت جسارت اجرا گرديد.»

در پايان موفقيت آميز عمليات اين قرارگاه فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران مراتب قدرداني خود را از پرسنل اين قرارگاه به شرح زير به قرارگاه عملياتي فتح‌المبين اعلام مي‌نمايند.

۱ـ در اينجا لازم است به روح پاك و مطهر سردار سرلشكر شهيد احمد كاظمي فرمانده تيپ ۸ نجف ادغام شده با تيپ ۵۵ هوابرد (به فرماندهي سرتيپ كريم عبادت افسر شجاع و جان بر كف) اداي احترام نمود.

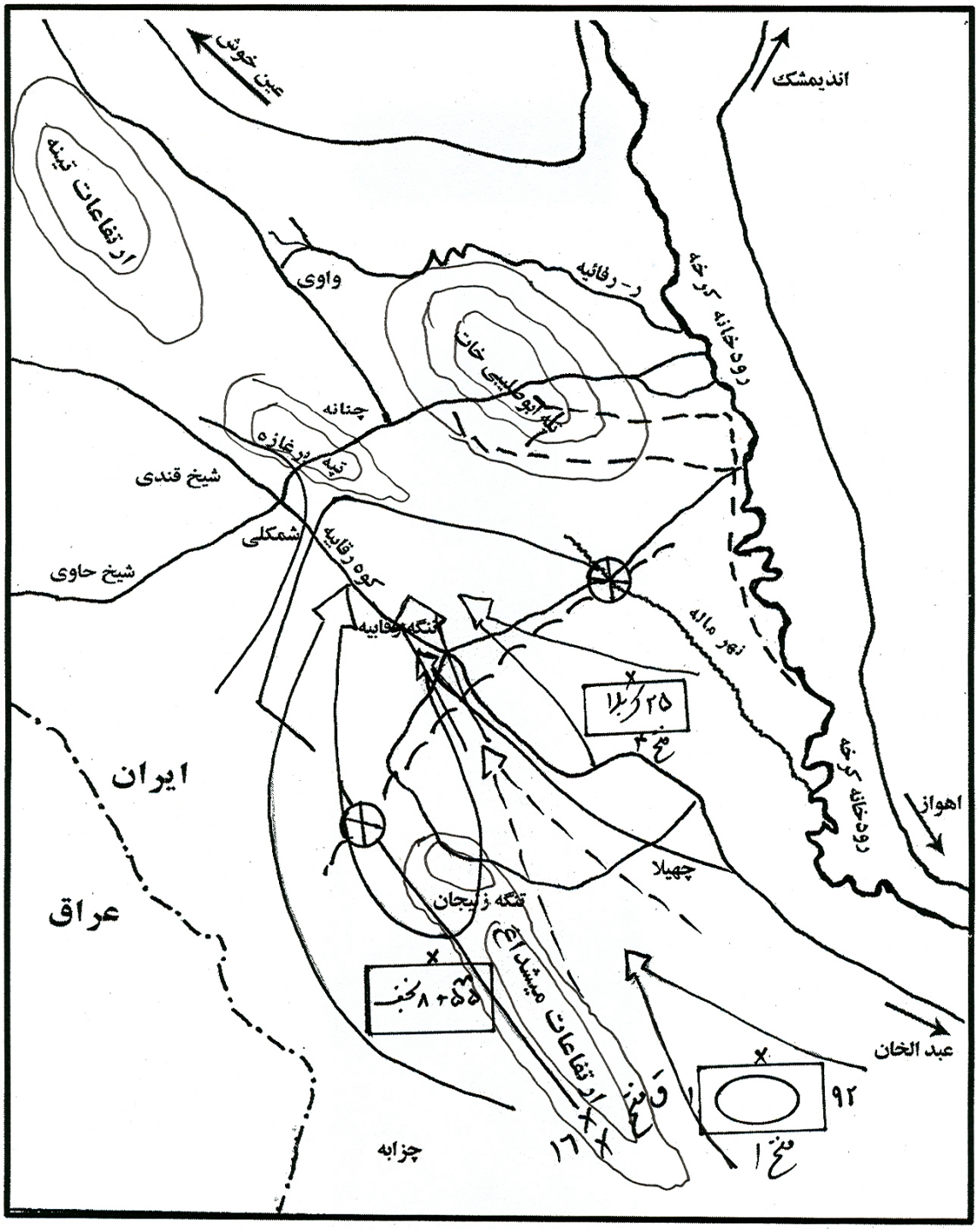

نقشه شماره Ē: مانور احاĕه‌اي تيپ‌هاي ĐĐ هوابرد و ē نجف اشرف(مرحله دوم)

بسمه تعالي

از قرارگاه مقدم نزاجا کربلا۲ ـ ر۳
به قرارگاه عملياتي فتح
مراتب تشکر نزاجا را به کليه پرسنل رزمنده آن قرارگاه ابلاغ داريد.
اميدواريم سپاه اسلام بزودي به پيروزي نهايي نائل گردد. انشاء الله

ف نزاجا سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي

$$\frac{3-01-11-85}{61/1/4}$$

روز چهارم عمليات فتح‌المبين (ČĎđČ/Č/Đ)

در اين روز در منطقه قرار گاه فتح نيز به مانند مناطق قرار گاه هاي ديگر آرامش نسبي برقرار بود و يگانها در تمام منطقه مشغول تحکيم هدفهاي متصرفي،تجديد سازمان و آماده شدن براي تکميل باقيماندهٔ مأموريت خود بودند در اين روز برابر دستور جزء به جزء شماره ۲ تيپ۳ لشگر ۹۲ زرهي از ساعت ۲٤۰۰در کنترل عملياتي قرار گاه نصر قرار داده شد.

قرارگاه فتح طي درخواستي کتبي خواستار ابقاء تيپ نامبرده به دليل نياز به آن در منطقه استقرار فعليش گرديد که قرارگاه کربلا۲ در جواب درخواست قرارگاه فتح چنين اعلام نمود:

بسمه تعالي

از: قرارگاه کربلا — طبقه بندي: خيلي محرمانه
به: قرارگاه فتح — ارجحيت : آني

آگهي به:

دستور فرماييد موارد زير را بمورد اجرا بگذارند.

۱- آن قرارگاه مجاز است حداکثر يك گردان تانك از تيپ ۳ را در احتياط عمليات تنگ رقابيه بکار برد.
۲- به واحد ترابري دستور داده شد که تانك‌برهاي مورد لزوم براي اين تغيير مکان به منطقه اعزام دارد.

ف نزاجا ـ سرهنگ صياد شيرازي

$$\frac{3001-11-77}{61/1/3}$$

روز پنجم عمليات فتح‌المبين (ČĎđč/č/đ)

قرارگاه كربلا۲ در پي اقدام جهت كامل كردن مأموريت محوله كه در طرح عملياتي كربلا۲ پيش‌بيني شده بود به بررسي وتبادل نظر پرداخت و در نهايت به دليل باز شدن جناح لشگر۱ مكانيزه در جنوب رودخانه رفائيه در پي عقب نشيني اجباري لشگر ۱۰ زرهي عراق تصميم به تهيه و صدور دستور جزء به جزء شماره۲ (تجديد نظر شده) گرديد كه در صفحه بعد از نظر خوانندگان مي‌گذرد.

در اين دستور به قرار گاه فتح تأكيد شده بود كه

ـ مناطق متصرفي را حفآ و نگهداري كنيد.

ـ با ادامه تك خط سبز را بطور كامل تأمين كنيد.

دستور جزء به جزء شماره ۲ ٦١/١/٦

۱- مدرك : طرح عملياتي كربلا ۲ ، دستور جزء به جزء شماره ۱ ، دستورات شفاهي فرماندهي ، نقشه ۵۰۰۰۰ : ۱ منطقه عمومي دزفول - شوش .

۲- تغييرات در سازمان رزمي:
تيپ ۳ لشكر ۹۲ زرهي از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦١/١/٤ تحت كنترل عملياتي قرارگاه نصر قرار گرفته است .

۳- در ادامه طرح عملياتي كربلا ۲ ، قرارگاه نصر تا نزديكي رودخانه روفائيه پيشروي و در سمت غرب منطقه نيز در حدود ۲ كيلومتري شرق دچه (٦٦۹۰) حالت پدافندي گرفته است. قرارگاه فتح تنگ رقابيه و حوالي خط سبز را تأمين نموده است. قرارگاه فجر به علت مقاومت بيش از حد دشمن و وجود ميادين مين زياد فقط قادر شده است دشمن را تثبيت و از دخالت نيروهاي دشمن در ساير مناطق جلوگيري نمايد و در موفقيت قرارگاه نصر نقش مؤثري داشته است. قرارگاه قدس عين خوش را تأمين ولي هنوز موفق به تأمين معبر ابوغريب نشده است. در اين عمليات حدود ۸۵۰۰ نفر از نيروهاي دشمن به اسارت نيروهاي خودي در آمده است .

٤- قرارگاه كربلا به منظور تأمين هدف نصر (پيروز) در ساعت ۰۱۰۰ روز ٦١/١/٧ تك نمود. نيروهاي دشمن را منهدم آماده ادامه تك به منظور تأمين هدف فتح و سپس پدافند در امتداد خط سرخ مي گردد . (پيوست الف كالك عملياتي)

۵- دستور به يگان ها :
الف ـ قرارگاه قدس :
(۱) كماكان عين خوش را حفظ و در منطقه پدافند نماييد .
(۲) با انجام عمليات ايذايي دشمن را در منطقه درگير و به ستوه آوريد .
ب - قرارگاه نصر :
(۱) تك نموده نيروهاي دشمن را در منطقه منهدم و هدف نصر را تأمين نماييد .
(۲) در امتداد خط آتش محدود با عناصر قرارگاه فجر الحاق كنيد .
(۳) به منظور جلوگيري از دخالت نيروهاي دشمن واقع در شرق ارتفاعات تينه در منطقه آن قرارگاه جناح راست و عقبه خود را با نيروي مناسب حفظ نماييد .
(٤) آماده باشيد بنا به دستور تك را به منظور تأمين هدف فتح ادامه دهيد .
پ - قرارگاه فجر :
(۱) تك نموده نيروهاي دشمن را منهدم و خط سبز را تأمين نماييد .
(۲) تك را به منظور پاكسازي منطقه ادامه دهيد .
(۳) در امتداد خط آتش محدود با عناصر قرارگاه نصر الحاق نماييد .
(٤) آماده باشيد بنا به دستور در احتياط قرارگاه عملياتي كربلا ۲ قرار گيريد .
ت - قرارگاه فتح :

(١) مناطق متصرفي را حفآ و نگهداري نماييد .
(٢) با ادامه تك خط سبز را به طور كامل تأمين كنيد .
ث - گروه ٣٣ تپخانه :
تقدم آتش به ترتيب با قرارگاه نصر- فجر

đ- دستورات هماهنگي :
الف - خط آتش محدود خط الحاق نيز محسوب و تا پايان عمليات الحاق خ آ م مءثر است .
ب - هماهنگي هاي لازم براي تسهيل عمل الحاق بين دو قرارگاه نصر و فجر و عناصر تابعه به عمل آيد .

رسيد اطلاع دهيد .

ف نزاجا سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

پيوست ها :
الف ـ كالك عمليات
گيرندگان :
١- قراگاه هاي قدس ، نصر ، فجر ، فتح و گروه ٣٣ توپخانه .
٢- معاونت عمليات و اĂلاعات نزاجا (در عمليات)

روز ششم عمليات فتح المبين (ČĎđČ/Č/Ē)

در اين روز مأموريت قرار گاه فتح عبارت بود از نگهداري و تحكيم مواضع متصرفي و مقابله با پاتك‌هاي متجاوز كه در اين منطقه اجراء مي‌گرديد و همچنين تكميل مأموريت خود در حد فاصل ارتفاع رقابيه به تپه برقازه.

كه البته اين عمل در روز هفتم فروردين ماه همزمان با تك ساير قرار گاهها به مر حله اجرا در آمد و تصرف هدف فوق كامل گرديد.

در اين روز قرارگاه نصر موفق شد با يك تك احاطه اي همراه با قرارگاه فجر نيروهاي متجاوز در ارتفاعات ابوصليبي خات را مورد تهديد قرار داده و نيروهاي پدافندي اين منطقه را وادار به تسليم و فرار نمايند. و عملا در اين روز بود كه ارتفاعات مهم منطقه (ابوصليبي خات) كه صدام گفته بود« اگر ايراني‌ها اين ارتفاعات را به تصرف در اورند كليد طلايي شهر بصره را به آنها خواهم داد » به تصرف نيروهاي دلاور قرار گاه‌هاي نصر وفجر درآمد اما خبري از كليد طلايي نشد.

روز هفتم عمليات فتح‌المبين(ČĎđČ/Č/ē)

در اين روز قرار گاه كربلاي ۲ اقدام به تهيه و صدور دستور جزء به جزء شماره ۳ نمود و درآن خواستار ادامه تك جهت تأمين قسمتهاي كوچكي از مأموريت محولـه كه هنوز به تصرف درنيامده بود (تپه برقازه وتنگ ابو غريب) اما بدليل عدم آمادگي تعدادي از يگانهاي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي قرار به اين شد كه اين عمليات در روز نهم فروردين ماه انجام شود

اينك دستور جزء به جزء شماره ۳ قرار گاه كربلا۲

دستور جزD به جزD شماره Ď

شماره : ۱۶۰-۱۱-۳۰۰۱
تاريخ :۶۱/۱/۷

č- مدارك : طرح عملياتي كربلا ۲ ، حمزه دستور جزء به جزء شماره ۲ ، دستورات شفاهي فرمانـدهي ، نقـشه ۵۰۰۰۰ : ۱منطقـه عمومي دزفول- شوش

۲- تغييرات در سازمان رزمي :

تيپ ۱ لشكر ۲۱ حمزه از ساعت ۱۶۰۰ روز ۶۱/۱/۷ در كنترل عملياتي لشكر ۷۷ پياده مي رود .

Ď- كليه هدف هاي طرح عملياتي كربلا ۲ به جزء هدف فتح تأمين شده است ، تعدادي از نيروهاي دشمن در منطقه منهدم و بيش از ۱۰ هزار نفر از آنان به اسارت نيروهاي خودي در آمده اند ، باقيمانده يگان هاي منهدم شده دشمن درمحور چنانـه - دوسـلك در حال فرار مي باشند .

ď- قرارگاه عملياتي كربلا ۲ مأموريت دارد در ساعت ۰۲۰۰ روز ۶۱/۱/۹ تك نموده ، تپه هـاي غـرب چنانـه و دوسـلك را تـأمين و نيروهاي دشمن را در منطقه منهدم و سپس در امتداد خط سرخ پدافند مي نمايد . (پيوست الف ، كالك عمليات)

Đ- دستورات به يگان ها :

الف - قرارگاه نصر :

(۱) تك نموده هدف فتح را تأمين و با عناصر قرارگاه فتح الحاق نماييد .

(۲) آماده باشيد عناصر باقي مانده دشمن را در منطقه دشت عباس پاكسازي نموده در خط سرخ پدافند نماييد .

(۳) بنا به دستور تيپ ۳ لشكر ۹۲ زرهي را از كنترل عملياتي خارج و در اختيار قرارگاه فتح قرار دهيد .

ب - قرارگاه فتح :

(۱) تك نموده هدف فتح ۲ را تأمين و با عناصر قرارگاه نصر الحاق حاصل كنيد .

(۲) آماده باشيد تيپ ۳ لشكر را مجدداً در اختيار بگيريد .

(۳) آماده باشيد در منطقه محوله در امتداد خط سرخ پدافند نماييد .

پ - قرارگاه قدس :

(۱) در منطقه محوله در امتداد خط سرخ پدافند نماييد .
(۲) تا پايان پاکسازي منطقه توسط قرارگاه نصر از ورود عناصر باقي مانده دشمن در منطقه دشت عباس جلوگيري کنيد .
ت - قرارگاه فجر :
(۱) در منطقه محوله پدافند نماييد .
(۲) تك قرارگاه هاي نصر و فتح را پشتيباني نماييد .
(۳) آماده باشيد احتياط قرارگاه کربلا ۲ را در منطقه عمومي سايت تشکيل دهيد .
ث - گروه ۳۳ توپخانه :
تقدم آتش به ترتيب با قرارگاه هاي نصر و فتح .
ج - دستورات هماهنگي :
(۱) در اجراي عمليات به دام انداختن دشمن و دست يابي به غنائم جنگي توصيه مي گردد .
(۲) خط آتش محدود ، خط الحاق نيز محسوب و تا خاتمه عمليات الحاق مؤثر است .

ف نزاجا سرهنگ ستاد علي صياد شيرازي

رسيد اطلاع دهيد .

همان‌گونه كه ملاحظه كرديد تصرف ارتفاعات چنانه و تنگ ابوغريب براي روز نهم پيش‌بيني گرديده بود اما به دنبال عقب نشيني گسترده يگانهاي متجاوز از كليه محورهاي موجود به سمت فكه و فرار آنها از دست رزمندگان اسلام به هر طريق ممكن نيروهاي دلاور ما نيز طاقت صبر كردن تا روز نهم را نياورده و به طور خودجوش اما با اطلاع به دنبال كردن دشمن در تمام مناطق نمودند.

قرار گاه فتح نيز از اين مطلب غافل نماند وبرمبناي مأموريت واگذاري كه قرار بود در روز نهم با تك در منطقه واگذاري نيمه جنوبي تپه برقازه (هدف فتح۲) را به تصرف در آورد لذا قرار گاه فتح با فتح٤ از دامنه شرقي ارتفاعات رقابيه و برقازه به سمت شمال به حركت در آمد و پيشروي به سمت ارتفاعات برقازه را شروع نمود، اما تيپ ۳ لشكر ۹۲ زرهي (فتح۳) توانست زودتر از هر يگان ديگري تپه برقازه را به تصرف خود در آورد و در شروع تاريكي فتح٤ موفق شد پس از يك درگيري و از ميان برداشتن متجاوز از پيش روي خود در ساعات پاياني روز و در شروع تاريكي با تيپ ۳ لشگر ۹۲ زرهي (فتح۳) الحاق حاصل نمايد.

يگانهاي قرار گاه قدس هم موفق شدند تنگ ابو غريب را تصرف نمايند بدين تر تيب بود كه در شروع تاريكي شب۱۳٦۱/۱/۸ كليه اهداف از پيش تعيين شده عمليات كربلا۲ به تصرف نيروهاي دليرايراني در آيد.

در صبح روز ۱۳٦۱/۱/۹ مواضع متصرفي توسط فرماندهان مشترك[1] قرارگاه كربلا مورد بازديد قرار گرفت و پس از اطمينان كامل از اجراي مأموريت به نحو احسن و كامل دستور جزء به جزء شماره ٤ تهيه و بلافاصله در همان روز به كليه يگانها صادر گرديد كه در صفحه بعد از نظر خوانندگان مي‌گذرد. **(نقشه شماره ē)**

۱ـ در اين مورد به بخش خاطرات توجه فرماييد.

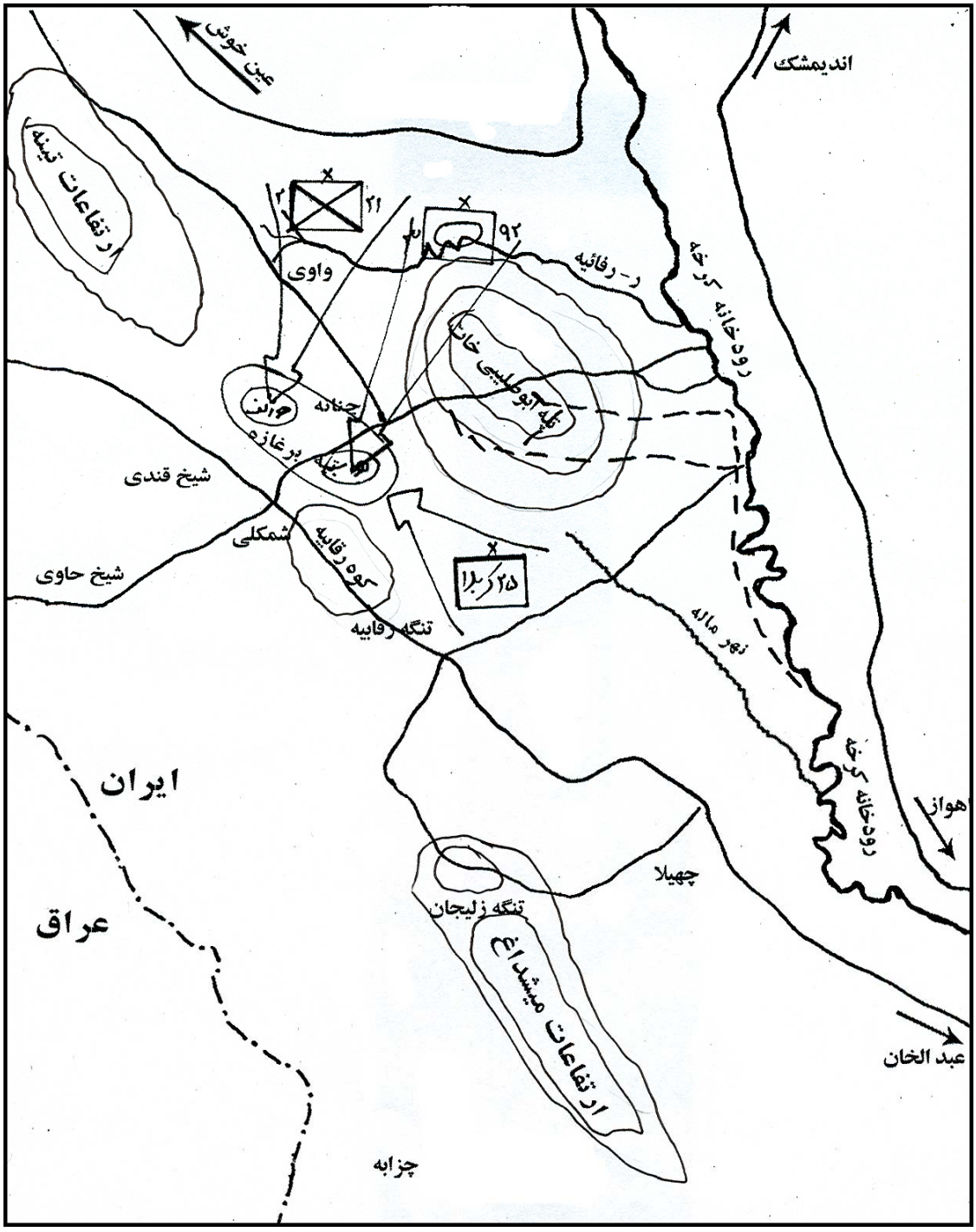

نقشه شماره ē : مرحله پاياني عمليات فتح المبين (تصرف ارتفاعات برفازه)

بسمه تعالي

دستور جزd به جزd شماره d'

شماره : ۱۸۹-۱۱-۳۰۰۱
تاريخ : ۱۳٦۱/۱/۹

مـدرك : طـرح عمليـاتي كـربلا ۲ ، دسـتورات جـزء بـه جـزء شـماره هـاي ۱ و ۲ و ۳ ، امريـه شـماره ٦٦/۱۱/۳۰۰۱-۸/۱/٦۱ و ۸۱/۱۱/۳۰۰۱-۸/۱/٦۱ ، دستورات شفاهي فرماندهي و نقشه ۵۰۰۰۰ :۱ منطقه عمليات .

č- تغييرات در سازمان رزمي :

الف - تيپ ۸٤ پياده از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ در كنترل عملياتي لشكر ۷۷ .
ب - تيپ ۳۷ زرهي از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ زير امر لشكر ۹۲ .
پ - تيپ ۵۸ ذوالفقار از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ از كنترل عملياتي قرارگاه نصر خـارc و در كنتـرل عمليـاتي لـشكر ۱٦ قـرار مي‌گيرد .
ت - تيپ ۲ لشكر ۹۲ زرهي از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ در اختيار لشكر ۹۲ .
ث - تيپ ۱ لشكر ۲۱ از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۹ در اختيار لشكر ۲۱ .
c - قرارگاه هاي چهارگانه قدس ، نصر ، فجر ، فتح از ساعت ۲٤۰۰ روز ۱۳٦۱/۱/۱۱منحل مي گردد .
ş - قرارگاه عملياتي كربلا ۲ از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ منحل مي گردد .

۲- طرح عملياتي كربلا ۲ با موفقيت اجرا و كليه هدف هاي تعيين شده در چهار مرحله تصرف و خط سرخ تـأمين گرديـد. در ايـن عمليات وسيع تيپ هاي ۱ و ۲۷ مكانيزه و ۳٤ زرهي و ۵۱ پياده مكانيزه لشكر۱ و تيپ هاي ۲٤ و ۱۷ زرهي لشكر۱۰ و تيپ ۱۲ زرهي لشكر ۳ و تيپ هاي ٦۰ زرهي ، ۵۰۵ پياده ، ٤۲۳ ، ۹۹ ، ٤۲٤ ، ۹۳ ، ۹٦ ، ۱۱ ، ۱٤ ،۱۳ و ۱۵ پياده دشمن با يگـان هـاي توپخانه زيادي منهدم يا صدمه ديده و بيش از ۱٦۰۰۰ نفر از نيروهاي دشمن به اسارت نيروهاي خودي در آمدند و حدود ۲۲۰۰ كيلومتر مربع از خاك ميهن اسلامي ، از لوث وجود متجاوزين عراقي پاكسازي شد .

Ď- قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب مأموريت دارد در منطقه عمومي ، دهلران دزفول ، شوش از جنوب رودخانـه چنگولـه تـا ارتفاعـات ميشداغ با نيروهاي مناسب پدافند نموده و ساير يگان هاي رها شده را به منطقه عمومي اهواز حركت داده ، آماده اجراي عمليات كربلا ۳ گردد. پدافند در ساير مناطق عملياتي قرارگاه به قوت خود باقي است .

d'- دستور به يگان ها :

الف ـ قرارگاه قدس :

(۱) يگان هاي سپاه پاسدار مـستقر در منطقـه عمليـاتي آن قرارگـاه را بـا تيـپ ۸٤ پيـاده تـا ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ تعـويض و مسئوليت پدافند از منطقه را به تيپ ۸٤ پياده واگذار نماييد .
(۲) كليه پرونده ها و مدارك عمليات را به تيپ ۸٤ پياده تحويل دهيد .
(۳) يگان هاي سپاه پاسدار را تا ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ از كنترل عملياتي رها سازيد .
(٤) قرارگاه را از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ منحل نموده و پرسنل قرارگاه را به يگان هاي اصلي اعزام نماييد .

ب - قرارگاه هاي نصر و فتح :
(١) يگان هاي سپاه پاسداران انقلاب اسلامي را تا ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ از كنترل عملياتي رها سازيد .
(٢) از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ منحل مي شويد .
پ - لشكر٢١ حمزه :
(١) پدافند از منطقه واگذاري را از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ به لشكر ٧٧ پياده پيروز واگذار نماييد .
(٢) تيپ ٥٨ ذوالفقار ر از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ از كنترل عملياتي خارج نماييد .
(٣) پس از خاتمه تعويض در منطقه عمومي سبزآب مستقر شويد .
(٤) آماده باشيد بنا به دستور به منطقه عمومي اهواز حركت نماييد .
ت - لشكر ٧٧ پياده پيروز :
(١) يگان هاي لشكر ٢١ پياده و لشكر ٩٢ زرهي را تا ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ در محل (امتداد خط سرخ) تعويض نماييد .
(٢) تيپ ٨٤ پياده را از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ در كنترل عملياتي بگيريد .
(٣) پدافند از منطقه واگذاري را از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ با استفاده از يگان هاي ژاندارمري مستقر در محل از چنگوله تا ميشداغ به عهده بگيريد .
(٤) طرح پدافند منطقه واگذاري را تهيه و جهت تصويب به ق م نزاجا در جنوب (اهواز) ارسال نماييد .
ث - لشكر ٩٢ زرهي :
(١) تيپ ٥٥ پياده هوابرد را كما كان در كنترل عملياتي داشته باشيد .
(٢) پدافند از منطقه واگذاري را از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ به لشكر ٧٧ پياده پيروز محول نماييد .
(٣) پس از خاتمه تعويض بلافاصله به منطقه عمومي اهواز حركت نماييد .
(٤) طرح تغيير مكان را تهيه و به ق م نزاجا در جنوب (اهواز) ارسال نماييد .
(٥) گروه رزمي مسجد سليمان را پس از استقرار در منطقه اهواز بنا به دستور رها و زير امر تيپ ٤٠ سراب قرار دهيد .
(٦) تيپ ٣٧ زرهي را از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ زير امر بگيريد .
ج - لشكر ١٦ زرهي تيپ ٥٨ ذوالفقار را از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ زير امر بگيريد .
ş - گروه ٣٣ توپخانه :
(١) عمل كلي تقويت آتش توپخانه لشكر ٧٧ پياده پيروز .
(٢) آماده باشيد بنا به دستور به منطقه عمومي اهواز حركت نماييد .

ح - دستورات هماهنگي :
(١) يگان ها مكاتبات خود را از ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ با قرارگاه هاي عملياتي كربلا ٢ قطع و با قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب (اهواز) برقرار سازيد .
(٢) يگان ها به منظور اخذ آمادگي براي عمليات آينده ، اقدامات اساسي در جهت بازسازي و تجديد سازمان به عمل آورند .

ف نزاجا سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

گيرندگان :

۱ـ قرارگاه هاي چهارگانه قدس ، نصر ، فجر ، فتح (هركدام يك نسخه)
۲ ـ ل ١٦ زرهي
۳ ـ معاونت عمليات و اطلاعات نزاجا (مد عمليات) (۳ نسخه)
٤ ـ گروه ۳۳ توپخانه
۵ ـ سپاه پاسداران انقلاب اسلامي خوزستان (۵ نسخه)
٦ ـ قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب (اهواز)
۷ ـ ف هوانيروز
۸ ـ قرارگاه مقدم نزاجا در غرب

اقدامات انجام شده پ 5 از موفقيت عمليات

در تاريخ ١٣٦١/١/٨ امريه زير در مورد تيپ ٣ لشكر ٩٢ زرهي صادر گرديد.

بسمه تعالي

خيلي محرمانه

آني

شماره : ١٨١ ـ ١١ ـ ٣٠٠١

تاريخ : ١٣٦١/١/٨

از : قرارگاه مقدم نزاجا در جنوب (كربلا٢)

به : فرماندهان قرارگاههاي نصر ـ فتح

پيرو شماره ١٦٠ـ١١ـ٣٠٠١ـ ١٣٦١/١/٧ (دستور جزء به جزء شماره ٣)

دستور فرماييد موارد مشروحه را در اجراي پيروي شماره فوق به مورد اجرا گذارده و نتيجه را گزارش نمايند.

١ـ تيپ ٣ لشكر ٩٢ زرهي از ساعت ٠٦٠٠ روز ١٣٦١/١/٩ از كنترل عملياتي قرارگاه نصر خارج و در اختيار قرارگاه فتح قرار مي‌گيرد.

٢ـ منطقه مسئوليت پدافندي قرارگاههاي نصر و فتح منطقه واگذاري در طرح عملياتي كربلا٢ به شماره اعلام وصول ص ـ ر ـ ١٧ در امتداد خط سرخ خواهد بود.

جانشين فرماندهي نزاجا سرهنگ ستاد جمالي

خيلي محرمانه

بر مبناي دستور جزء به جزء شماره ٤ قرارگاه عملياتي كربلا٢ قرارگاه فتح اقدام به تهيه و صدور دستور جزء به جزء شماره ٦ نمود و در آن مأموريت قرارگاه فتح را كه نحوه واگذاري منطقه متصرفي به لشكر ٧٧ پياده و حركت يگانها به منطقه عمومي اهواز و آماده شدن براي عمليات كربلا٣ بود ابلاغ نمود.

بكلي سري

بسمه تعالي

دستور جزء به جزء شماره ۵ ۲۰۱/٤۹/۲۳۷۱

۱۳٦۱/۱/۱۱

مدرك : دستور جزء به جزء شماره ٤ قرار گاه كربلا ۲ و نقشه $\frac{1}{50000}$ منطقه

۱ـ تغييرات در سازمان:

الف ـ تيپ ۳۷ زرهي از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ زيرا مرلشگر ۹۲ زرهي.

ب ـ تيپ ۲ زرهي ل۹۲ از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ زيرا مر لشگر ۹۲ زرهي.

پ ـ قرار گاه عملياتي فتح از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ منحل مي‌گردد.

ت ـ ـ تيپ ۵۵ هوا برد كما كان در كنترل عملياتي لشگر ۹۲ زرهي باقي ميماند.

ث ـ گردان ۱۲۱ پياده مكانيزه زيرا مرتيپ ۱ لشگر ۹۲ زرهي قرار مي‌گيرد.

ج ـ گردان ۲۳۱ تانك زيرا مرتيپ ۲ زرهي قرار مي‌گيرد.

ح ـ گردان ۱۵۱ پياده زيرا مر لشگر ۹۲ زرهي قرار مي‌گيرد.

۲ـ وضعيت:

طرح عملياتي كربلا ۲ با موفقيت اجراء و كليه هدفها ي تعيين شده در چهار مرحله تصرف و خط سرخ تأمين گرديد. در اين عمليات وسيع تيپهاي۱ و ۳۷ مكانيزه و۳٤ زرهي و۵۱ پياده لشگر۱ و تيپهاي ۲٤و۱۷ زرهي لشگر ۱۰ و تيپ ۱۲ زرهي لشگر ۳ و تيپهاي ٦۰ زرهي و ۵۰۵ پياده و ٤۲۳و۹۹و٤۲٤و۹۳و۹٦و۱۱و ۱٤و۱۳و۱۵ پياده دشمن بايگانهاي توپخانه زيادي منهدم يا صدمه ديده و بيش از ۱٦۰۰۰ نفر از نيروهاي دشمن به اسارت نيروهاي خودي در آمدند و حدود ۲۲۰۰ كيلومتر مربع از خاك ميهن اسلامي از لوث وجود متجاوزين عراقي پاكسازي شد.

۳ـ ماموريت:

لشگر ۹۲ زرهي مأموريت دارد پدافند از منطقه واگذاري را از ساعت ۲٤۰۰ روز ٦۱/۱/۱۱ به لشگر ۷۷ پياده محول نموده و يگانها را به منطقه عمومي اهواز حركت داده و آماده اجراي عمليات كربلا ۳ گردد.

٤ـ دستور به يگانها:

الف ـ تيپ ۱ زرهي :

(۱) آماده باشيد پدافند منطقه محوله رابه يكي از يگانهاي لشگر ۷۷ تحويل دهيد.

(۲) پس از خاتمه تعويض به محل عمومي بيت شايع تغيير مكان دهيد.

(۳) آماده باشيد با دريافت وسايل ترابري بمنطقه تعيين شده در كالك پيوستي تغيير مكان دهيد.

(٤) پس از استقرار در منطقه تعيين شده نسبت به تعميرات و بازسازي يگانهاي تابعه اقدام سريع بعمل آوريد.

(۵) از ساعت ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ گردان ۱۲۱ مكانيزه را زير امر بگيريد.
(۶) گردان ۱۵۱ پياده را در محل استقرار جديد زيرامر بگيريد.

k ـ تيپ ۲ زرهي:

(۱) از ساعت ۱۹۰۰ روز ۶۱/۱/۱۰ از تحت كنترل قرار گاه قدس خارج و زير امر لشگر ۹۲ زرهي قرار مي‌گيرد.
(۲) آماده باشيد از ساعت ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ مسئوليت منطقه پدافندي خود را به لشگر ۷۷ پياده واگذار نمائيد.
(۳) پس از تعويض به منطقه عمومي امامزاده عباس تغيير مكان دهيد.
(۴) آماده باشيد با دريافت وسايل ترابري به منطقه تعيين شده در كالك پيوستي تغيير مكان دهيد.
(۵) پس از استقرار درمنطقه تعيين شده، نسبت به تعميرات و بازسازي يگانهاي تابعه اقدام سريع بعمل آوريد
(۶) گردان ۲۳۱ تانك را پس از استقرار در منطقه جديد، در محل زيرامر بگيريد.

پ ـ تيپ[illegible] زرهي:

(۱) آماده باشيد پدافند محوله را از ساعت ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ به لشگر ۷۷ پياده محول نمائيد.
(۲) پس از تعويض به منطقه عمومي چنانه تغيير مكان دهيد.
(۳) آماده باشيد پس ازدريافت وسايل ترابري به منطقه تعيين شده در كالك پيوستي تغيير مكان دهيد،
(۴) پس از استقرار در منطقه جديد نسبت به تعميرات و بازسازي يگانهاي تابعه اقدام سريع بعمل آوريد.

ت ـ تيپ[illegible] هوا برد:

(۱) يگانهاي سپاه پاسدار مستقر در منطقه عملياتي آن يگان را تا ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ رها سازيد.
(۲) آماده باشيد پدافند منطقه واگذاري را به لشگر ۷۷ پياده واگذار نمائيد.
(۳) پس از تعويض كامل به منطقه عمومي بيت شايع تغيير مكان دهيد.
(۴) آماده باشيد يا دريافت وسايل ترابري به منطقه تعيين شده در كالك پيوستي تغيير مكان دهيد.
(۵) گردان ۱۲۱ پياده مكانيزه را از ساعت ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ از تحت كنترل عملياتي خود خارج و زير امر تيپ ۱ زرهي قرار دهيد.

ث ـ تيپ[illegible] زرهي:

(۱) از ساعت ۱۹۰۰ روز ۶۱/۱/۱۰ زيرامر لشگر ۹۲ زرهي قرار مي‌گيرد.
(۲) آماده باشيد پدافند منطقه محوله را از ساعت۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ به لشگر ۷۷ پياده محول نمائيد.
(۳) پس از تعويض كامل به منطقه عمومي علي گره زد تغيير مكان دهيد.
(۴) آماده باشيد با دريافت وسايل ترابري به منطقه تعيين شده در كالك پيوستي تغيير مكان دهيد.
(۵) از هم اكنون نسبت به تعميرات و باز سازي يگانهاي تابعه اقدام نمائيد.

ج ـ گردان [illegible] تانك:

(۱) آماده باشيد از ساعت ۲۴۰۰ روز ۶۱/۱/۱۱ پدافند منطقه واگذاري را به تيپ سپاه قم محول نمائيد.
(۲) پس از تعويض با هماهنگي برادر مرتضي قرباني به منطقه عمومي بيت شايع تغيير مكان دهيد.
(۳) آماده باشيد با دريافت وسايل ترابري منطقه تعيين شده كالك پيوستي براي تيپ۲ زرهي تغيير مكان دهيد.
(۴) پس از استقرار در منطقه جديد زير امر تيپ ۲ قرار گيريد.

ş ـ گردان ČĐČ پياده:

(۱) از ساعت ۰۸۰۰ روز ٦١/١/١١ از تحت كنترل عملياتي لشگر ۷۷ خارج وزير امر لشگر ۹۲ قرار مي‌گيريد.

(۲) با دريافت وسايل ترابري به منطقه تعيين شده در كالك پيوستي براي تيپ ۱ تغيير مكان دهيد.

(۳) پس از استقرار در منطقه جديد زير امر تيپ ۱ زرهي قرار گيريد.

ح ـ توپخانه لشگري:

(۱) گردان ۳۳۰ توپخانه ۱۵۵ م م را با هماهنگي برادر مرتضي قرباني ، با دريافت وسايل ترابري به منطقه ايكه آن يگان در منطقه عمومي فولي آباد تغيير مي‌كند تغيير مكان دهيد.

(۲) ستاد توپخانه را از ۲٤۰۰ روز ٦١/١/١١ به مختصات (٦٦٤۰۰ـ۷۷۲۵۰) تغيير مكان دهيد.

(۳) در تغيير مكان گردانهاي كمك مستقيم به تيپ‌هاي ۱و۲و۳ زرهي كمك نمائيد.

ك ـ گردان مخابرات:

(۱) نسبت به برقراري ارتباط با تيپ‌هاي ۱و۲و۳و۳۷و۵۵ اقدام نمائيد.

(۲) آماده باشيد بنابه دستور ارتباط اف،ام و راديورله پاسگاه فرماندهي لشگر را در مختصات (٦٦٤۰ـ۷۷۲۵) برقرار نمائيد.

د ـ پشتيباني لشگر:

(۱) كليه نقاط آماد در عمليات فتح‌المبين به محل سابق خود در اهواز تغيير مكان داده شود.

(۲) در تغيير مكان يگانهاي تابعه خود نظارت مستقيم نمائيد.

ز ـ دستورات هماهنگي:

(۱) ترتيب تقدم حركت با واگذاري وسايل ترابري از طريق لشگر ابلاغ مي‌گردد.

(۲) كليه يگانها، توپخانه هاي كمك مستقيم خود را همراه يگانهاي تابعه تغيير مكان دهند.

(۳) يگانها مكاتبات خود را از ساعت ۲٤۰۰ روز٦١/١/١١ به نام پاسگاه فرماندهي لشگر ۹۲ زرهي انجام دهند.

(٤) يگانها به منظور آمادگي براي عمليات آينده اقدامات اساسي در جهت بازسازي و تجديد سازمان بعمل آورند.

رسيد اطلاع دهيد.

فرمانده لشگر ۹۲ زرهي. سرهنگ زرهي ستادمنفردنياكي

پيوست: كالك استقرا

گيرندگان:

۱ـ قرارگاه مقدم نزاجا.

۲ـ ف تيپ۱و۲و۳و۳۷و۵۵

۳ـ ف Ũ ۲۳۱ تانك.

٤ ـ ف پشتيباني لشگر.

۵ ـ ف گردان مخابرات.

٦ – ف توپخانه لشگري

۷ ـ ركن سوم ستاد لشگر ۹۲ زرهي

به دنبال دستور جزء به جزء شماره ٤ قرارگاه كربلا۲ مبني بر اعلام خاتمه عمليات و واگذاري پدافند از منطقه به لشكر ۷۷ پياده و تيپ ۸٤ و حركت ساير يگانها به منطقه عمومي خوزستان جهت آماده شدن براي عمليات كربلا۳ دستورات و اقدامات زير به مورد اجرا گذاشته شد.

در تاريخ ۱۳٦۱/۱/۹ امريه زير به قرارگاههاي تابعه صادر گرديد.

"خيلي محرمانه"

آني

از: ق. ع. كربلا ۲ (ر ۳) ۱۸۸- ۱۱- ۳۰۰۱
به: فرماندهان قرارگاههاي قدس، نصر، فجر، فتح ۱۳٦۱/۱/۹

دستور فرماييد كليه فرماندهان قرارگاهها و فرماندهان تيپها با روساي ركن سوم
مربوطه رأس ساعت ۱۵۰۰ روز جاري ـ (٦۱/۱/۹) در پادگان دزفول كلاس شماره ۸
حضور بهم رسانند.

ف . نزاجا سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي
از طرف سرهنگ موسوي

" خيلي محرمانه "

به دنبال دستور جزء به جزء شماره ٤ امريه زير جهت تمديد خاتمه تعويض به مدت ٢٤ ساعت صادر و در آن خاتمه تعويض از ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١١ به ساعت ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١٢ تغيير يافت.

بكلي ســـــري

بسمه تعالي

3001−11−207
61/1/10

از: قرارگاه عملياتي كربلا ٢ (ر ٣)
به: فرماندهان قرارگاههاي قدس، نصر، فجر، فتح

پيرو شماره ٣٠٠١/١١/١٨٩- ٦١/١/٩

١- خاتمه تعويض تا ٢٤٠٠ روز ٦١/١/١٢ تمديد مي‌گردد.
٢- قرارگاه قدس تيپ ٢ ل ٩٢ و تي ٣٧ زرهي را از ساعت ١٩٠٠ روز ٦١/١/١٠ از كنترل عملياتي رها و در اختيار ل ٩٢ زرهي قرار دهد.
٣- لشكر ٩٢ با در اختيار گرفتن يگانهاي مزبور در تقدم ١ تيپ ٣٧ زرهي و تيپ ٢ را به اهواز ترابري نمايد.
٤- لشكر ٧٧ گردان ١٥١ مكانيزه را از ساعت ٠٨٠٠ روز ٦١/١/١١ رها و در اختيار لشكر ٩٢ زرهي قرار دهد.
٥- قرارگاه قدس پرونده و مدارك مربوطه به عمليات را به ق ع كربلا ٢ تحويل نمايد.

ف . نزاجا : سرهنگ تويخانه علي صياد شيرازي
جانشين : سرهنگ ستاد جمالي

بكلي سري

بدين نحو عمليات قرارگاه فتح در عمليات فتح‌المبين با سربلندي و افتخار به پايان مي‌رسد و منطقه استراتژيك و حاصلخيز رقابيه از خون شهداي ايران سرافراز آبياري و پاي متجاوزين عراقي از اين منطقه به مانند ساير مناطق آزاد شده، براي هميشه تاريخ بريده مي‌شود و آباداني و سرسبزي بار ديگر به منطقه باز مي‌گردد.

در اين رابطه حضرت امام خميني (ره) رهبر كبير انقلاب و فرماندهي كل قوا به محض اطلاع از اين پيروزي بزرگ، پيام شادباشي خطاب به ملت مسلمان و رزمندگان سرافراز اسلام صادر مي‌فرمايند كه در صفحه بعد از نظر خوانندگان خواهد گذشت.

متن پيام تاريخي

حNJرت امام خميني (ره) رهبر كبير انقلاk اسلامي و فرماندهي كل قوا
به مناسبت پيروزي غرورآفرين
« عمليات فتح‌المبين »

پيام حضرت امام خميني (ره)

به ملّت مسلمان و رزمندگان غرورآفرين اسلام در خصو ! عمليات ظفرمند فتح‌المبين

بسم‌الله الرحمن الرحيم

ان تنصروا الله ينصركم و يثبت اقدامكم

اخبار غرور آفرين جبهه‌هاي نبرد عليه قواي شيطاني را يكي پس از ديگري دريافت نمودم. قلم قاصر است كه احساسات خويش را ابراز كنم.

به قواي مسلح اسلامي كه خدايشان نصرت آخرين را نصيب فرمايد، تبريك عرض مي‌كنم.

مبارك باد بر شما عزيزان افتخار آفرين، پيروزي بزرگي را كه با ياري ملائكه الله و نصرت ملكوت اعلي نصيب اسلام و كشور بقية الله اعظم ارواحناله الفداء نموديد.

رحمت واسعه خداوند بر آن مادران و پدراني كه شما شجاعان نبرد در ميدان كارزار و مجاهدان با نفس در شب‌هاي نوراني را در دامن پاكشان تربيت نمودند.

مژده باد به شما جوانان برومند در تحصيل رضاي پروردگار كه از بالاترين سنگرهاي روحاني و جسماني ظاهري و باطني پيروزيد.

مبارك باد بر بقية الله اعظم ارواحناله الفداء وجود چنين رزمندگان ارزشمند و مجاهدان في سبيل‌الله كه آبروي اسلام را حفظ و ملت ايران را رو سپيد و مجاهدان راه خدا را سرافراز نموديد.

ملت بزرگ ايران و فرزندان اسلام به شما سلحشوران افتخار مي‌كنند. آفرين بر شما كه ميهن خود را بر بال ملائكه الله نشانديد و در ميان ملل جهان سرافراز نموديد.

مبارك باد بر ملت، كه چنين جوانان رزمنده‌اي و بر شما چنين ملت قدرداني كه به مجرد فتح و پيروزي توسط رزمندگان به دعا و شادي برخاستيد.

اين جانب از دور دست و بازوي قدرتمند شما را كه دست خداوند بالاي آن است مي‌بوسم و بر اين بوسه افتخار مي‌كنم. شما دُين خود را به اسلام عزيز و ميهن شريف ادا كرديد. و طمع ابرقدرت‌ها و مزدوران آنان را از كشور خود بريديد و سخاوتمندانه در راه شرف و عزّت اسلام جهاد كرديد « يا لَيْتَني كُنْتَ مَعَكُم فافوزَ فوزاً عظيماً» درود بر فرماندهان بزرگوار، رزمندگان و بر همة مجاهدان راه عظمت كشور و اسلام و نفرت و لعنت بر منافقان و منحرفاني كه مي‌خواستند يكي از انبارهاي مهمات چنين مجاهداني را به آتش بكشند و غضب و سخط خداوند بر آن خدا نشناساني كه با كمك به صدام غفلقي مي‌خواستند او را نجات دهند و شكر بي پايان، خداوندي را كه توانستيد مفتضحانه، نيروهاي كفر را در بارگاه قادر متعال بي‌آبرو و در پيشگاه ملت‌هاي مسلمان منفور نماييد. من از خداوند تعالي نصرت نهايي شما عزيزان و شكست مخالفان حقّ را خواستارم.

درود بر شما و رحمت بر شهيدان راه حق و شهداي جبهه نبرد حق عليه باطل و سلام بر عبادالله الصالحين.

روح‌الله الموسوي الخميني

جدول حوادث قرارگاه فتح در عمليات فتح المبين

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
١	٠٠٤٥	٦١/١/٤	برابر اظهار برادر كنعاني به استناد گزارش فرمانده تيپ ٢٥ كربلا، دو گروهان از پلها عبور كرده و تعدادي شهيد داده.	به عرLJ فرمانده فتح رسيد
٢	٠٠٥٢	٦١/١/٤	فرمانده تيپ ٢٥ كربلا اعلام مي‌كند يك گروهان باقيمانده را چكار كنم، بروم يا نه؟	
٣	٠١٠٠	٦١/١/٤	اجراي تك با كد: بسم الله الرحمن الرحيم، يا حسين ابلاغ گرديد برادر رحيم اعلام كرد به علت نرسيدن نيروها، اعلام شروع عمليات پس از هماهنگ شدن هر دو طرف ابلاغ خواهد شد.	
٤	٠١١٣	٦١/١/٤	تيپ ٢٥ كربلا اعلام كرد، گروهان سوم هم رسيد.	
٥	٠١٢٠	٦١/١/٤	فتح٤ اعلام كرد، تا ٣ ساعت ديگر عمل مي‌كنم.	
٦	٠١٣٥	٦١/١/٤	تيپ ٢٥ اعلام مي‌كند فاصله زياد است، ماشين نداريم.	
٧	٠٢٠٠	٦١/١/٤	تيپ ٨ نجف از ميدان مين عبور كرد.	
٨	٠٢٠٠	٦١/١/٤	فتح٢ كد بسم الله الرحمن الرحيم يا حسين را اعلام كرد.	
٩	٠٢١٣	٦١/١/٤	تيپ ٨ نجف اعلام كرد كه با دشمن درگير شد.	
١٠	٠٢١٥	٦١/١/٤	از فتح به فتح١ ابلاغ شد كه حركت كرده و فتح٢ را دنبال كند.	
١١	٠٢٢٠	٦١/١/٤	تيپ ٨ نجف ابلاغ مي‌كند كه براي ميشداغ منور مي‌خواهد.	به توپخانه ابلاغ شد
١٢	٠٢٢١	٦١/١/٤	توپخانه لشكري ابلاغ نمود كه منور اجرا شود.	
١٣	٠٢٢٢	٦١/١/٤	فتح٢ اعلام كرد كه يك گروهان به خاكريز اول رسيد.	
١٤	٠٢٢٣	٦١/١/٤	فتح٢ اعلام نمود برابر گزارش يك يگان، جاده هم مين‌گذاري نيست.	
١٥	٠٢٢٧	٦١/١/٤	فتح٢ به يكي از يگانهايش اعلام مي‌كند وضعيت دشمن را بگو.	
١٦	٠٢٢٩	٦١/١/٤	گردان ١٥٨ اعلام مي‌كند از رودخانه عبور كرده‌ايم.	
١٧	٠٢٣٠	٦١/١/٤	تيپ ٨ نجف منور مي‌خواهد.	به توپخانه لشكري دستور داده شد منور اجرا كند.

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۱۸	۰۲۳۱	٦۱/۱/٤	تيپ ۸ نجف اعلام مي‌كند كه دشمن ميدان مين را پاك كرده و پشت او نيز خالي است.	
۱۹	۰۲۳۲	٦۱/۱/٤	از فتح۲ وضعيت گردان ۲٦٤ تانك خواسته مي‌شود.	
۲۰	۰۲۳۳	٦۱/۱/٤	فتح۲ اعلام نمود كه سريعاً تأمين جاده را برقرار كنيد.	
۲۱	۰۲۳۵	٦۱/۱/٤	فتح۲ اعلام مي‌كند كه ميدان مين را دارند پاك مي‌كنند و گردان ۲٦٤ تانك منتظر است در ميدان مين معبر ايجاد شود.	
۲۲	۰۲٤۰	٦۱/۱/٤	تيپ ۸ نجف اعلام مي‌كند در ميشداغ دشمن نيست.	
۲۳	۰۲٤٤	٦۱/۱/٤	تيپ ۸ نجف اعلام مي‌كند ميشداغ را روشن كنيد.	توپخانه فتح اعلام كرد منور اجرا شود. منور در رقابيه مربوط به دشمن است.
۲٤	۰۲٤۵	٦۱/۱/٤	تيپ ۲۵ كربلا اعلام مي‌كند با دشمن درگير نشده و سعي مي‌كند خودش را به جلو بكشد.	
۲۵	۰۲٤۸	٦۱/۱/٤	از فتح۱ وضعيت خواسته شد.	فتح۱ اعلام مي‌كند دنباله‌رو است.
۲٦	۰۲٤۸	٦۱/۱/٤	فتح٤ اعلام درگيري مي‌نمايد.	
۲۷	۰۲٤۹	٦۱/۱/٤	تيپ ۸ نجف اعلام مي‌كند زير آتش شديد دشمن است.	به توپخانه ابلاغ شد حجم آتش بيشتر شود.
۲۸	۰۲۵۵	٦۱/۱/٤	تيپ ۸ نجف آتش پشتيباني مي‌خواهد.	
۲۹	۰۳۰۰	٦۱/۱/٤	فتح۲ اعلام مي‌كند، دشمن در حال فرار است. (تكبير گويان)	
۳۰	۰۳۰۱	٦۱/۱/٤	فتح٤ هنوز به هدف نرسيده و با دشمن نيز به طور كامل درگير نشده است.	
۳۱	۰۳۰۳	٦۱/۱/٤	تيم شنود اعلام كرد: دشمن مي‌گويد آتش در رقابيه روي آنها سنگين است.	
۳۲	۰۳۰٦	٦۱/۱/٤	گردان ۱۳۵ اعلام مي‌كند در سمت چپ به كمين دشمن برخورد كرده است.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۳۳	۰۳۱۲	٦١/١/٤	از فتح۱ موقعيت خواسته شد.	
۳٤	۰۳۱۳	٦١/١/٤	يكي از يگانهاي فتح۲ اعلام مي‌كند سريع‌تر معبر را باز كنيد.	
۳۵	۰۳۱٤	٦١/١/٤	تيپ ۸ نجف اعلام مي‌كند جاده را باز كنيد و راهنما بگذاريد تا تانكها عبور كنند.	
۳٦	۰۳۱۷	٦١/١/٤	فتح۲ به سلمان اعلام مي‌كند سريع‌تر حركت كن جاده باز شده است.	
۳۷	۰۳۲۱	٦١/١/٤	فتح٤ از رقابيه تقريباً بالا رفته و هنوز درگير نشده است.	
۳۸	۰۳۲۲	٦١/١/٤	گردان ۱۵۸ از فتح۲ آتش پشتيباني خواست.	
۳۹	۰۳٤۵	٦١/١/٤	فتح۲ به يكي از يگانهايش ابلاغ كرد كه سريعاً جلو ميشداغ را تصرف نمايد.	
٤۰	۰۳٤۷	٦١/١/٤	تيپ ۸ نجف گزارش داد دشمن در پايين رقابيه نيرو دارد.	
٤۱	۰۳٤۸	٦١/١/٤	برادر قرباني (فرمانده تيپ ۲۵) اعلام كرد به بلندترين نقطه رقابيه رسيده. تكبيرگويان	
٤۲	۰۳۵۱	٦١/١/٤	قرارگاه فتح با قرارگاه كربلا تماس گرفته شد و در مورد وضعيت قرارگاههاي ديگر سؤال شد كه جواب دادند: نيروي دشمن گويا از سايت هم به عقب كشيده مي‌شوند. (منظور در منطقه قرارگاه فجر و نصر)	در قرارگاه فتح چنين استنباط شد كه عقب‌نشيني دشمن در منطقه سايت مسلماً در اثر پيشروي نيروهاي فتح به طرف رقابيه مي‌باشد.
٤۳	۰۳۵۲	٦١/١/٤	فتح۲ اعلام كرد كه گردان ۱۵۱ در داخل سنگرهاي دشمن با رزم تن به تن دشمن را از بين مي‌برد.	
٤٤	۰۳۵۵	٦١/١/٤	تيپ ۸ نجف اعلام كرد نيروهاي زيادي از دشمن تسليم مي‌شوند.	
٤۵	۰۳۵۷	٦١/١/٤	توسط سركار سرهنگ نياكي (فرمانده قرارگاه فتح) در محل قرارگاه با اعلام الله اكبر پيروزي يگانها را اعلام مي‌كند.	
٤٦	۰۳۵۹	٦١/١/٤	فتح۳ گزارش داد زير آتش دشمن است.	
٤۷	۰٤۰۰	٦١/١/٤	برادر رحيم اعلام كرد واحدهاي زرهي خودي به خط جلو نزديك مي‌شوند.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــــرح پیـــــــــــــــــام	اقدام
٤٨	٠٤٠٨	٦١/١/٤	فتح٤ گزارش داد در رقابيه يك واحد دشمن تسليم شد.	
٤٩	٠٤١٠	٦١/١/٤	يگان امام سجاد به هدف خودش نزديك است.	
٥٠	٠٤١٢	٦١/١/٤	منور براي ميشداغ لازم است.	
٥١	٠٤١٢	٦١/١/٤	كسي وارد شبكه نباشد، شبكه سلمان بگوش باشند.	
٥٢	٠٤١٤	٦١/١/٤	فرمانده فتح٢ اعلام مي‌كند از اين پيروزي مغرور نشويد. آمادگي داشته باشيد تا چند لحظه ديگر پيروزي ما كامل مي‌شود.	
٥٣	٠٤١٥	٦١/١/٤	به فتح١ و فتح٣ اعلام شد نيروهايي از دشمن تسليم شدند.	
٥٤	٠٤١٧	٦١/١/٤	تعداد ٣ گلوله توپخانه دشمن در محل قرارگاه فتح اصابت نمود.	
٥٥	٠٤٢٢	٦١/١/٤	معلوم شد در اثر اصابت گلوله توپ دشمن تركشهاي آن به درب راديو رله اصابت نموده است.	
٥٦	٠٤٢٥	٦١/١/٤	به فتح١ ابلاغ شد عبور از تنگ را گزارش كند.	
٥٧	٠٤٢٩	٦١/١/٤	وضعيت گردان ٢٦٤ تانك خواسته شد.	
٥٨	٠٤٣١	٦١/١/٤	فتح١ اعلام كرد تانكها وارد تنگه شده‌اند.	
٥٩	٠٤٤١	٦١/١/٤	يگاني به يگان ديگر از فتح٢ مي‌گويد هماهنگي حاصل شود تا با هم درگيري پيدا نكنيد.	
٦٠	٠٤٤٢	٦١/١/٤	فتح٢ اعلام كرد كه دشمن ديگر كاليبر كوچك تيراندازي نمي‌كند مواظب خودتان باشيد.	
٦١	٠٤٥٠	٦١/١/٤	از گردان ١٥٨ وضعيت خواسته شد. جواب نمي‌دهد.	
٦٢	٠٤٥٣	٦١/١/٤	فتح٢ س‍ؤال كرد با دشمن درگير شده‌ايدÝ اسير نگرفته‌ايدÝ	
٦٣	٠٤٥٧	٦١/١/٤	فتح٢ اعلام مي‌كند از سمت راست گرداني بالا مي‌كشد و درگير بوده‌اند.	
٦٤	٠٥٠٢	٦١/١/٤	وضعيت فتح١ خواسته شد.	فتح١ اعلام كرد منتظر باز شدن معابرند.
٦٥	٠٥٠٩	٦١/١/٤	فرماندهي نزاجا تلفني به فرمانده فتح (سرهنگ نياكي) فرمودند، تيپ ٣ زرهي سريعاً در امتداد تپه ٢٣٠ سندال حركت و هدف تعيين شده را اشغال كند، چون دشمن به سرعت منطقه را تخليه و ترك مي‌كند و در حال فرار است.	اوامر فرماندهي نزاجا به تيپ ٣ (فتح٣) ابلاغ گرديد.

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
٦٦	۰۵۱۷	٦١/١/٤	گردان بهداري اعلام نمود: هنوز مجروح و شهید تخلیه نکرده است.	
٦٧	۰٦۰۰	٦١/١/٤	فتح۲ اعلام مي‌کند سلمان سریع‌تر حرکت کنید.	
٦٨	۰٦۰۰	٦١/١/٤	گردان ۱۵۸ اعلام مي‌کند يك گروهان در خطر است.	
٦٩	۰٦۰۸	٦١/١/٤	به فتح۱ ابلاغ گردید يك گروهان مکانیزه از گردان مکانیزه از گردان ٢٦٤ عبور کرده و به جلو برود که اگر تأخیر شود بسیار خطرناك است.	برابر اظهار برادر رحیم قبلاً به یگان مکانیزه عبور کرده است.
۷۰	۰٦۰۹	٦١/١/٤	به توپخانه ابلاغ گردید آتش ضد آتشبار را اجرا کند و تمام آتش را در غرب تنگ رقابیه اجرا نماید.	
۷۱	۰٦١٢	٦١/١/٤	مدام گفته مي‌شود دشمن مقاومت مي‌کند و شدت درگیري زیاد است.	
۷۲	۰٦١٤	٦١/١/٤	به هوانیروز ابلاغ گردید هلي‌کوپترها وارد عمل شوند.	
۷۳	۰٦١٥	٦١/١/٤	گردان ۱۵۸ اعلام مي‌کند بچه‌ها نمي‌توانند مقاومت کنند کمك مي‌خواهند	
۷٤	۰٦١٧	٦١/١/٤	مجدداً به توپخانه ابلاغ شد آتش ضد آتشبار را اجرا کند.	
۷٥	۰٦١٨	٦١/١/٤	از فتح۲ خواسته شد وضع گردان ۱۵۸ را گزارش نماید. جواب داد باید مقاومت کنند.	
۷٦	۰٦١٩	٦١/١/٤	يگاني به یگان دیگر مي‌گوید هیچکس عقب‌نشیني نکند، با اسلحه جلو او را بگیرید.	
۷۷	۰٦٢٥	٦١/١/٤	از افسر رابط هوایي (سرهنگ ناصحي‌پور) خواسته شد که درخواست دیروز قرارگاه فتح اجرا شود.	
۷۸	۰٦٢٦	٦١/١/٤	تیم شنود اطلاع داد: دشمن قصد دارد تپه ۱۲۰ را شدیداً تقویت کند. آتش توپخانه را شدید و آنجا را به کلي منهدم کنید.	
۷۹	۰٦٣٤	٦١/١/٤	قرارگاه فتح به فتح۱ ابلاغ کرد سریع‌تر افراد پیاده را به جلو اعزام و در آنجا پدافند کنید.	
۸۰	۰٦٤٥	٦١/١/٤	فتح۱ نیاز به تغییر مکان گردان ۳۱۷ توپخانه مي‌باشد.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۸۱	۰٦٥۰	٦۱/۱/٤	از فتح۱ : گردان ۱۲۱ از ۲٦٤ و ۱٦٥ گذشته است.	
۸۲	۰٦٥٥	٦۱/۱/٤	از قرارگاه کربلا اطلاع داده شد که ۲ گردان جهت کمك به (بیت شایع) خواهد آمد.	
۸۳	۰۷۰۰	٦۱/۱/٤	فتح۲ در مورد آتش توپخانه فریاد می‌زند، پس توپخانه چکار می‌کند؟	
۸٤	۰۷۰٤	٦۱/۱/٤	فتح۲ اعلام کرد توپخانه دشمن میشداغ را می‌کوبد.	
۸٥	۰۷۰۷	٦۱/۱/٤	تیپ ۸ نجف اعلام می‌کند توپخانه خودي ما را می‌زند.	
۸٦	۰۷۰۹	٦۱/۱/٤	فتح۲ اعلام کرد گردان ۲٦٤ جلو نمی‌رود.	
۸۷	۰۷۱۰	٦۱/۱/٤	قرارگاه فتح به فتح۲ دستور داد به ۲٦٤ ابلاغ شود چنانچه تا چند لحظه دیگر اگر نرود بد می‌بیند.	به فتح۱ ابلاغ گردید گردان ۲٦٤ از این لحظه زیر امر خود او است. به فتح۲ ابلاغ گردید ۲٦٤ از این لحظه زیر امر فتح۱ می‌باشد.
۸۸	۰۷۱۳	٦۱/۱/٤	وضعیت گردان ۲۳۱ تانك اکنون در (سبعه۱) است.	
۸۹	۰۷۱٥	٦۱/۱/٤	توپخانه دشمن روي میشداغ بچه‌ها را دیوانه کرده.	
۹۰	۰۷۱٦	٦۱/۱/٤	از توپخانه فتح : آتش ضد آتشبار همچنان ادامه دارد.	
۹۱	۰۷۱۸	٦۱/۱/٤	فتح۱ (گردان ۲۳۲) اعلام کرد چندین تانك دشمن را زده‌اند و یك خاکریز دشمن را گرفته‌اند و همچنان جلو می‌روند.	
۹۲	۰۷٥۰	٦۱/۱/٤	یکي از یگانهاي فتح۱ (گردان ۱۲۱) به میدان مین برخورد کرد.	
۹۳	۰۷٥۲	٦۱/۱/٤	به برادر رحیم گفته شد موتورسوار به جلو رفته و فتح۱ را راهنمایي کند.	
۹٤	۰۸۰۰	٦۱/۱/٤	برادر رحیم گفت نیروي پیاده در جلو هست و حتي لودر هم کار می‌کند و تنگ باز است.	
۹٥	۰۸۰۲	٦۱/۱/٤	تیم هوانیروز که وارد عمل شده بود خیلي خوب کار می‌کند.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــــرح پیـــــــــــــــــام	اقدام
۹۶	۰۸۰۵	٦١/١/٤	برادر رحیم: ما در خاکریز دشمن هستیم، در سنگرهاي دشمن مهمات زیاد است، دشمن فرار کرده.	
۹۷	۰۸۱۰	٦١/١/٤	علي۲ ما در ۲۰ متري دود غليآ هستیم.	
۹۸	۰۸۱۱	٦١/١/٤	برادر رحیم : با علي تماس بگیرید.	
۹۹	۰۸۱۵	٦١/١/٤	علي۲ آتش رقابیه را به طرف دوسلق بیشتر کن.	
۱۰۰	۰۸۱۸	٦١/١/٤	علي۱ به رحیم : من با شما ۲۰ متر فاصله دارم و شما به حرکتتان ادامه دهید در امتداد تنگ رقابیه.	
۱۰۱	۰۸۲۲	٦١/١/٤	قرارگاه کربلا اعلام مي‌کند : قسمتي از برقازه سقوط کرده.	
۱۰۲	۰۸۲٤	٦١/١/٤	برادر رحیم : داخل تنگ که شدید به سمت شمال جلو بروید.	
۱۰۳	۰۸۲۷	٦١/١/٤	برادر رحیم به علي : بگو به حرکتش ادامه بدهد و بیاید جلو.	
۱۰٤	۰۸۳۵	٦١/١/٤	گردان ٢٦٤ تانك اعلام کرد که به تعدادي از نفرات دشمن برخورد کرده و آنان را مجبور به تسلیم نموده.	
۱۰۵	۰۸۳۹	٦١/١/٤	برادر رحیم : به گردان ٢٦٤ بگو در امتداد جاده شمالي بیاید جلو.	
۱۰٦	۰۸٤۰	٦١/١/٤	برادر رحیم : گردان ٢٦٤ از آن دامنه بلند ۲ کیلومتر بیاید جلو فوري حرکت کن.	
۱۰۷	۰۸٤۰	٦١/١/٤	برادر رحیم مي‌گوید ٢٦٤ تانك در جلو برقرار شده با تمام سرعت ۲ کیلومتر برود جلو.	
۱۰۸	۰۸٤۰	٦١/١/٤	علي۱ فرمان دادم به پیش، به خاطر خدا، به خاطر امام.	
۱۰۹	۰۸٤۰	٦١/١/٤	تیپ ۵۵ هوابرد اعلام مي‌کند میشداغ سقوط کرد.	
۱۱۰	۰۸٤۰	٦١/١/٤	تیپ ۲۵ کربلا : به آمبولانس احتیاج داریم، از جاده رقابیه بیاید جلو.	
۱۱۱	۰۸٤۲	٦١/١/٤	برادر رحیم به علي٦ : ادامه بده من شما را مي‌بینم، حرکت کن و خط سبز را تأمین کن.	
۱۱۲	۰۸٤۳	٦١/١/٤	از رحیم به علي٦ : درود بر شرفت ادامه بده، از رقابیه به طرف پایین و در امتداد جاده بیا جلو.	
۱۱۳	۰۸٤٤	٦١/١/٤	از رحیم به علي٦ : خدا قوت بده به حرکت خود ادامه بده خیلي خوب است	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
١١٤	٠٨٤٤	٦١/١/٤	از برادر رحیم : به هوانیروز بگویید مأموریت خود را اجرا کن، حالا وقت است.	
١١٥	٠٨٥٠	٦١/١/٤	تیپ ٥٥ هوابرد : تنگه گرفته شد، میشداغ سقوط کرد، تو کار خودت را بکن.	
١١٦	٠٨٥١	٦١/١/٤	از رحیم به علي٦ : تو فاتح رقابیه هستي و این فتح براي تیپ١ شجاعتي بوده.	
١١٧	٠٨٥٢	٦١/١/٤	تیپ ٥٥ هوابرد : رقابیه سقوط کرد، رحیم به علي٦ مي‌گوید رقابیه سقوط کرده، هلي‌کوپتر از پشت بیاید جلو تویخانه دشمن را بزند.	
١١٨	٠٨٥٦	٦١/١/٤	از تیپ١ اسیر خیلي زیاد است، براي تخلیه وسیله بفرستید.	
١١٩	٠٩٠٠	٦١/١/٤	از رحیم به علي٦ : یك گردان از علي٩ در دامنه شرقي رقابیه به صورت نیم دایره در دامنه به طرف شمال موضع بگیرد.	
١٢٠	٠٩٠٢	٦١/١/٤	از رحیم به علي٦ : این موضع را که مي‌گیري به خاطر حفآ جناح راستت است.	
١٢١	٠٩٠٤	٦١/١/٤	تیپ ٣٧ : مواضع خود را در امام زاده عباس اشغال کرد.	
١٢٢	٠٩٠٧	٦١/١/٤	از رحیم به علي١ : شما محلتان خیلي خوب است.	
١٢٣	٠٩١٣	٦١/١/٤	لشکر ٧٧ (سرهنگ صدري) به لشکر ٩٢ زرهي تبریك گفتند.	
١٢٤	٠٩١٤	٦١/١/٤	سروان جواهري به عنوان ایستگاه کنترل، شبکه ارتباط بین برادر رحیم و یگانهاي تیپ ١ را برقرار مي‌نمود.	
١٢٥	٠٩٢٠	٦١/١/٤	احتمالاً پاتك دشمن آغاز مي‌شود، یگانها آرایش لازم را بگیرند.	
١٢٦	٠٩٢١	٦١/١/٤	گردان بهداري تقاضاي هلي‌کوپتر نمود.	
١٢٧	٠٩٢٢	٦١/١/٤	برادر رحیم تقاضاي هلي‌کوپتر نمود. (هوانیروز بلافاصله اقدام کرد)	
١٢٨	٠٩٢٤	٦١/١/٤	برادر رحیم به علي٧ و علي٩ آرایش لازم جهت مقابله و ضربه زدن به دشمن را دستور داد.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۱۲۹	۰۹۲۵	٦١/١/٤	به تيپ ۳ ابلاغ شد آماده باشد بنا به دستور جهت اشغال هدفهاي خود آماده گردد.	
۱۳۰	۰۹۲٦	٦١/١/٤	به علي٦ و علي٧ ابلاغ شد طوري آرايش بگيرند كه به پهلوي دشمن ضربه بزنند.	
۱۳۱	۰۹۲۷	٦١/١/٤	اولين سريال اسراي دشمن وارد ايستگاه جمع‌آوري زندانيان جنگي شدند.	
۱۳۲	۰۹۳۰	٦١/١/٤	از رحيم به فتح۲ : بگو يك گروه آرپي‌جي زن بفرستند.	
۱۳۳	۰۹۳۵	٦١/١/٤	از رحيم به علي : با تمام قدرت بايست، من دو گردان آرپي‌جي زن فرستادم	
۱۳٤	۰۹۳۸	٦١/١/٤	تيپ ۵۵ هوابرد : سقوط كامل تنگ رقابيه را به فرماندهي نزاجا تبريك بگوييد.	
۱۳۵	۰۹٤۰	٦١/١/٤	رحيم به علي٦ : چون كوهي استوار مقاومت كنيد. نيروهاي آرپي‌جي زن آرايش گرفته‌اند و براي اولين بار نيروهاي مزدور را سركوب مي‌كنيم.	
۱۳٦	۰۹٤٤	٦١/١/٤	علي٦ : نيروهاي ما آرايش گرفته و تانكهاي ما شروع به تيراندازي كرده‌اند.	
۱۳۷	۰۹۵۵	٦١/١/٤	تيپ ۱ : احتياج به هلي‌كوپتر هست فوري بفرستيد.	
۱۳۸	۰۹۵٦	٦١/١/٤	از رحيم به علي٦ : دشمن در حال فرار است او را تعقيب كن نگذار فرار كند.	
۱۳۹	۰۹۵۷	٦١/١/٤	رحيم هلي‌كوپتر فوراً بفرستيد.	
۱٤۰	۰۱۰۵	٦١/١/٤	رحيم به علي۹ : تويخانه دشمن سقوط كرد و به دست نيروهاي اسلام افتاد.	
۱٤۱	۰۱۰۷	٦١/١/٤	از رحيم به علي : پاتك دشمن با يك حمله شروع و دفع و تسليم اسلام شدند. (تكبير گويان)	
۱٤۲	۱۰۱۰	٦١/١/٤	از رحيم به علي۹ : شكارچيان تانك فوراً بيايند. دشمن در حال فرار است.	
۱٤۳	۱۰۲۰	٦١/١/٤	از رحيم به علي : آرپي‌جي زن بفرستيد تنگه	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
١٤٤	١٠٢١	٦١/١/٤	از رحيم به علي : تانكهاي خودكششي بيايند جلو	
١٤٥	١٠٢٥	٦١/١/٤	پل رفائيه اشغال شد. تنگ رقابيه اشغال كامل شد. تويخانه دشمن كاملاً به دست ما افتاد. تويخانه پشت سايت سقوط كرد.	
١٤٦	١٠٣٠	٦١/١/٤	سرگرد مسعودي به رحيم : مأموريت با موفقيت انجام شد ناراحت نباشيد.	
١٤٧	١٠٣٧	٦١/١/٤	از سرهنگ عبادت اسرا را هدايت كنيد به طرف جاده اتوبوس منتظر آنان است.	
١٤٨	١٠٤٠	٦١/١/٤	لشكر ٧٧ به تيپ 55: از سمت چپ تپه ١٢٠ تعدادي تانك در حال حركت هستند آيا خودي هستند يا دشمن؟	
١٤٩	١٠٤١	٦١/١/٤	رحيم مي‌گويد هدفش را كاملاً گرفته و هيچگونه ناراحتي نيست و آتش رويش كم است.	
١٥٠	١١٠٠	٦١/١/٤	از تپه ١٢٠ تا سندال تانكهاي دشمن هستند.	
١٥١	١١٠٣	٦١/١/٤	تانكهاي دشمن از سمت راست رقابيه دارند پيشروي مي‌كنند.	به تيپ ١ ابلاغ شود
١٥٢	١١٠٥	٦١/١/٤	تانكهاي دشمن از سمت راست رقابيه دارند پيشروي مي‌كنند هلي‌كوپتر جهت انهدام آنها بفرستيد.	
١٥٣	١١٠٦	٦١/١/٤	به سرهنگ آذين ابلاغ شد كه هلي‌كوپتر بفرستد.	
١٥٤	٠٧١٨	٦١/١/٥	دشمن در حال آرايش براي پاتك مي‌باشد در ضمن آتش دشمن از ساعت ٦١/١/٥٠٠٣٠ رو به افزايش رفته . وضعيت فتح٢ و گردان ٢٣١ تانك عادي است. وضعيت فتح٤ نيز خوب است.	
١٥٥	٠٧٥٥	٦١/١/٥	از قرارگاه تلفن كردند مختصات خط تماس فعلي و وضعيت يگانها را مي‌خواهند.	
١٥٦	٠٨٠٠	٦١/١/٥	چون دشمن كه در مقابل جبهه 55 قرار دارد خارج از برد ١٥٥مم كمك مستقيم آن يگان است و بهره‌اي ندارد عليهذا آتشبار ٣٨٣ از زير امر خارج و تقويت آتش گردان ٣٣٠ كمك مستقيم تيپ ٢٥ كربلا قرار بگيرد و با نظر فرمانده گردان ٣٣٠ مواضع خود را انتخاب و آماده اجراي مأموريت شود.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۱۵۷	۰۸۰۰	٦۱/۱/۵	رکن ۳: از تیپ ۱ و تیپ ۵۵ از مواضع بازدید شود و آماده دفع پاتکهاي دشمن باشند.	
۱۵۸	۰۹٤۵	٦۱/۱/۵	فتح٤ گزارش داد احتیاج به گروه مین‌گذار و مین‌بردار دارد که بلافاصله به امر فرماندهي به فتح۲ ابلاغ گردید. (سروان جمشیدي)	
۱۵۹	۱۳۳۰	٦۱/۱/۵	درخواست هلي‌کوپتر	
۱٦۰	۱۳٤۸	٦۱/۱/۵	برادر رحیم به جناب سرهنگ نیاکي اعلام کردند که تیپ ۱ حرکت و خط سرخ را اشغال کند.	
۱٦۱		٦۱/۱/۵	آتش دشمن روي مواضع بسیار شدید بود به طوریکه حرکت و رفت و آمد از خط تماس به عقب به سختي انجام مي‌گرفت.	
۱٦۲		٦۱/۱/۵	تعدادي توپ و تانك دشمن سردرگم هستند جلو کوه رقابیه.	
۱٦۳		٦۱/۱/۵	فرمانده یگاني به رمز ٤۱ در ساعت ۱۱۱٦ گزارش داده که در صورت نرسیدن نیروهاي پیاده تانکهاي آن گردان به محاصره نیروهاي ایران درخواهند آمد در جواب اظهارات این فرمانده گفته شد که نیروهاي پیاده کمکي تا چند لحظه دیگر به طرف شما اعزام خواهند شد تا رسیدن این نیروها از هدف حفاظت کن.	
۱٦٤	۱۱۵۸	٦۱/۱/٦	فتح ٤ گزارش داد که تعدادي از دشمن اسیر گشته (در صبعه۱) و توپخانه دشمن دور زده شده است که در حال اسیر شدن مي‌باشند.	
۱٦۵	۰۹٤۵	٦۱/۱/٦	فتح٤ گزارش داد احتیاج به گروه مین‌گذار و مین‌بردار دارد که بلافاصله به امر فرماندهي قرارگاه فتح به فتح۲ (سروان جمشیدي) ابلاغ گردید اقدام شود.	
۱٦٦	۱۲۳۰	٦۱/۱/٦	جهت انهدام تانکهاي دشمن که در حال فرار به طرف شمکلي هستند درخواست هلي‌کوپتر جهت انهدام در مختصات (۳۲۰۸-٤۷۵۰) به عمل آمد.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
١٦٧	١٣٣٦	٦١/١/٦	سرکار سرهنگ آذين اطلاع دادند ٤ فروند هلي‌کوپتر که به محل مورد دار اعزام شدند ليکن به علت عدم ديد کافي هيŠ نيرويي از دشمن ديده نشد و بدون شليك مراجعت کردند.	
١٦٨	٠٤٠٨	٦١/١/٧	برابر گزارش نصر قسمت شمال نصر با موفقيت در حال پيشروي است.	
١٦٩	٠٤٣٨	٦١/١/٧	اولين گردان وارد سايت شد.	
١٧٠	٠٥١٠	٦١/١/٧	شنود اطلاع داد واحد دشمن در منطقه فتح وضعيتش خوب نيست و کمك خواسته است.	
١٧١	٠٥١٤	٦١/١/٧	به فتح يك ابلاغ گرديد مقدار آتش روي دشمن بيشتر است.	
١٧٢	٠٥٢٤	٦١/١/٧	سايت ٨ سقوط کرده و از سايت ٥ روي جاده نصر در حال پيشروي است و فجر نيز به ميدان مين برخورد کرده که پاك مي‌کند.	
١٧٣	٠٥٣٩	٦١/١/٧	سمت راست به طرف رادار در حال پيشروي است.	
١٧٤	٠٥٤١	٦١/١/٧	پست شنود اطلاع داده نيروهاي خودي (فتح) سه دستگاه تانك دشمن را سالم گرفته‌اند.	
١٧٥	٠٥٥٢	٦١/١/٧	سيم خاردارهاي رادار را دارند مي‌برند.	
١٧٦	٠٥٥٥	٦١/١/٧	گردان ١٦٥ خط سبز را اشغال کرده و از ٢٣٢ تقاضا کرد که سريع به جلو حرکت کند.	
١٧٧	٠٥٥٩	٦١/١/٧	فتح٢ نيز خط سبز را تأمين کرد.	
١٧٨	٠٦٠٥	٦١/١/٧	ابلاغ گرديد جهت بالا بردن بيشتر روحيه رزمندگان هلي‌کوپتر نيز فرستاده شود.	
١٧٩	٠٦٠٥	٦١/١/٧	وضعيت تيپ٢ خوب است.	
١٨٠	٠٦١٠	٦١/١/٧	گردان ٢٢١ گزارش داده درگيري شديد است و خودي در حال مقاومت است.	
١٨١	٠٦١٢	٦١/١/٧	برابر پست شنود رادار کاملاً سقوط کرده و دشمن مقابل رقابيه مهماتش تمام شده. ضمناً رادار را دارند دور ميزنند.	
١٨٢	٠٦١٦	٦١/١/٧	فتح١ مشغول تحکيم هدف است.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۱۸۳	۰٦۱۸	٦۱/۱/۷	فتح۱ : دشمن در حال فرار است.	
۱۸٤	۰٦۲۰	٦۱/۱/۷	گردان ۱٦۵ اطلاع دادند که فکرتان راحت باشد.	
۱۸۵	۰٦۲٤	٦۱/۱/۷	۱٦۵ گزارش داد دشمن در حال فرار است آتش را شدیدتر کنید.	
۱۸٦	۰٦۲۷	٦۱/۱/۷	فتح۱ آمبولانس مي‌خواهد.	
۱۸۷	۰٦۲۸	٦۱/۱/۷	۱٦۵ گزارش داد کشته دشمن زیاد است تعداد زیادي هم در حال اسیر شدن هستند و عده‌اي دارند فرار مي‌کنند. تعدادي تانك نیز زده شده است.	
۱۸۸	۰٦۳۰	٦۱/۱/۷	خودرو جهت تخلیه اسرا لازم است.	
۱۸۹	۰٦۳٤	٦۱/۱/۷	نیروها به طرف سایت ٤ سرازیر شده‌اند و ارتفاع ۱۱٤ سقوط کرده.	
۱۹۰	۰٦٤۱	٦۱/۱/۷	وضعیت تیپ۳ عادي است.	
۱۹۱	۰٦٤۲	٦۱/۱/۷	۱٦۵ : توپخانه دشمن ، مهمات دشمن و وسایل او در حال سوختن است.	
۱۹۲	۰٦٤۳	٦۱/۱/۷	گردان ۲٦٤ با آتش یگانهاي در خط را پشتیباني بکنند.	
۱۹۳	۰٦٤۵	٦۱/۱/۷	گردان ۱٦۵ مي‌گوید برد را زیاد کنید. جواب داده مي‌شود مطمئن باشید تا خود فکه آتش گرفته.	
۱۹٤	۰٦۵۰	٦۱/۱/۷	وضعیت گردان ۲۳۱ در طرفین درگیري شدید است اما مقابل خودش خوب است.	
۱۹۵	۰٦۵۲	٦۱/۱/۷	فتح۱ : آمبولانس کم است بیشتر لازم است.	
۱۹٦	۰٦۵۷	٦۱/۱/۷	فتح٤ : تانکها دارند مي‌سوزند و قرباني آماده مي‌شود روي برقازه برود.	
۱۹۷	۰۷۰۱	٦۱/۱/۷	جلو میشداغ تعدادي تانك دارند حرکت مي‌کنند.	
۱۹۸	۰۷۰۷	٦۱/۱/۷	در مختصات ۷۲ (منظور ۵۸ـ۷۲) مي‌باشد.	
۱۹۹	۰۷۱۵	٦۱/۱/۷	۹ براي ۵ مختصات بده.	
۲۰۰	۰۷۱۷	٦۱/۱/۷	۹ به علي : سمت چپ زیاد احتیاج به کمك است.	
۲۰۱	۰۷۱۸	٦۱/۱/۷	۹ از ۵ : مختصات دقیق باشد.	
۲۰۲	۰۷۲۰	٦۱/۱/۷	۹ از ۵ مختصات دقیق باشد تا پرنده بفرستیم براي زدن دشمن.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۲۰۳	۰۷۲۱	٦۱/۱/۷	۹ به ١٤ به فرماندهان بفرمایید که به اعصاب خود مسلط باشند.	
۲۰٤	۰۷۲۵	٦۱/۱/۷	ما تمام شملكي و شيخ قندي را با آتش يك پارچه مي‌كنيم از سمت چپ رمل تعدادي تانك در حركت هستند.	
۲۰۵	۰۷۲۷	٦۱/۱/۷	از رحيم : جاده و سايت كاملاً سقوط كرده و ماشينهاي خودي در اين جاده در حركت هستند.	
۲۰٦	۰۷۲۸	٦۱/۱/۷	١٤ از ۲ : خواسته شما انجام شد اگر اشتباهي هست تصحيح كنيد شما گفتيد در دامنه‌هاي دشت به سمت رمل درست است در ضمن وسايل مهندسي فرستاده‌ام از آن كار بكشيد.	
۲۰۷	۰۷۳۵	٦۱/۱/۷	از لشگر ۷۷ : ارتفاعات ۱۰۷ و ۱۰۵ به دست خودي افتاده	
۲۰۸	۰۷۳۷	٦۱/۱/۷	مختصات ۷۳ـ۵۸ تويخانه دشمن مستقر است نابود كنيد.	
۲۰۹	۰۷۵۵	٦۱/۱/۷	۲ از علي : آمبولانس بفرستيد. ۳ از علي : خودرو براي تخليه اسرا آمد يا خير؟	
۲۱۰	۰۸۲۰	٦۱/۱/۷	كربلا۲ : سايت ٤ و ۵ و رادار سقوط كرده است.	
۲۱۱	۰۸۳۰	٦۱/۱/۷	تعدادي نيرو در دامنه رقابيه است براي اينكه مطمئن شويم از ۱۰ سؤال كنيد خودي هستند يا خير؟	
۲۱۲	۰۸٤۰	٦۱/۱/۷	۳ از ۷ : علي مي‌گويد لودر براي ۳ بفرستيد.	
۲۱۳	۰۸٤۵	٦۱/۱/۷	۵ از ۳ : لطفاً به آتش خود ادامه بده. ۹ از علي : وسيله براي سنگركني مي‌خواهم.	
۲۱٤	۰۸۵۵	٦۱/۱/۷	١٤ از رحيم : دستور دهيد آن واحد كه جلو، دار ميره برود جلوتر حداقل ۲ تا ۳ كيلومتر برود جلو.	
۲۱۵	۰۹۰٦	٦۱/۱/۷	١٤ از ۱۰ : گردان ٢٦٤ احتياج به تغذيه دارد.	
۲۱٦	۰۹۰۹	٦۱/۱/۷	١٤ از رحيم : چرا حركت نكردند سمت چپ و راست پياده است چرا نمي‌رويد شما ۲ كيلومتر برويد جلو.	
۲۱۷	۰۹۱۵	٦۱/۱/۷	نقطه (۷۵۵۸ـ۷٤۵۸) ۱۰ را گفتند بكوبند تا دشمن نتواند فرار كند.	

ردیف	ساعت دريافت پيام	تاريخ	شـــــــــــــــرح پيـــــــــــــــام	اقدام
۲۱۸	۰۹۲۰	٦١/١/٧	علي به ۲ : نيروهاي ما چند تا تانك گرفتند ولي راننده نيست تخليه كنند.	
۲۱۹	۰۹۳۵	٦١/١/٧	علي ۳ از علي : حركت كنيد برويد به دشت ولي مواظب خودتان باشيد.	
۲۲۰	۰۹۳٦	٦١/١/٧	از پدربزرگ به ١٤ : مواظب خودتان باشيد توي دشت ميروند دشمن دورتان نزند گشتي بفرستيد با ديدباني پيشروي كنيد.	
۲۲۱	۰۹۵۵	٦١/١/٧	از پدربزرگ به ١٤ : مي‌دانم كه خيلي خسته هستيد اما مواظب جناحين باشيد دشمن شما را دور نزند.	
۲۲۲	۱۰۰۵	٦١/١/٧	از تيپ ۵۵ نيروهاي ما از سمت چپ به طرف شمكلي در حال حركت هستند و از سمت راست آخرين ارتفاعات رقابيه در حال سقوط مي‌باشد.	
۲۲۳	۱۰۱۵	٦١/١/٧	از تيپ۱ به سوخت نياز مبرم هست.	
۲۲٤	۱۰۲۰	٦١/١/٧	از تيپ۳ به لشكر ۲۱ بگويند تحت كنترل هستم نه زير امر تجزيه نكن.	
۲۲۵	۱۰۳۸	٦١/١/٧	۲ از ۲٦ هلي‌كوپتر نياز داريم.	
۲۲٦	۱۰۳۸	٦١/١/٧	از محسن به رحيم به فتح٤ بگوييد كه به سمت سندال بيايند.	
۲۲۷	۱۰٤۰	٦١/١/٧	١٤ به رحيم : نيروهاي كه در خط اول است باز بشوند به طرفين و نيروي خط دوم به جلو بروند.	
۲۲۸	۱۰٤۰	٦١/١/٧	رحيم به ١٤ : احتياج به لودر و بلدوزر داريم.	
۲۲۹	۱۰٤۰	٦١/١/٧	١٤ به رحيم : نيروهاي ما در پشت خاكريز هستند احتياج به بلدوزر ندارند.	
۲۳۰	۱۰٤۵	٦١/١/٧	۱۰ : تقاضاي آتش روي (٧٦٦٠) نمود به توپخانه داده شود.	
۲۳۱	۱۰٤۵	٦١/١/٧	١٤ به رحيم : خاكريزي وجود ندارد لودر و بلدوزر احتياج داريم.	
۲۳۲	۱۱۱۰	٦١/١/٧	از تيپ ۵۵ : ۲۰ دستگاه تانك دشمن در حال حركت به طرف رقابيه بوده كه تغيير سمت داده وبه طرف سايت ٤ مي‌روند.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۲۳۳	۱۱۵۰	٦۱/۱/۷	١٤ گزارش نمود که دشمن از سمت چپ نزديك مي‌شود تقاضاي پشتيباني هلي‌كوپتر و تويخانه دارم.	
۲۳٤	۱۲۰۰	٦۱/۱/۷	١٤ تقاضاي آتش در جلو مختصات (٥٩ـ٧٦) و (٥٤ـ٧٦) نمود.	
۲۳٥	۱۲۱۲	٦۱/۱/۷	رحيم به نياكي گفت كه تيپ۱ تحكيم هدف نمايد و آماده شود براي ادامه عمليات.	
۲۳٦	۱۲۱٤	٦۱/۱/۷	به ١٤ ابلاغ شد كه تحكيم هدف نمايد و آماده ادامه عمليات بشود باشد.	
۲۳۷	۱۲۱٥	٦۱/۱/۷	١٤ تقاضاي آتش در مختصات زير نمود (٥٥٥٠٠ـ٧١٥٠٠ـ٥٠ـ٨٢)	
۲۳۸	۱۲۱۸	٦۱/۱/۷	تويخانه لشكر گزارش داد كه يك فروند ميگ در مختصات (٥٠ـ٨٢) سقوط و خلبان آن مرده است.	
۲۳۹	۱۲۲٤	٦۱/۱/۷	١٤ يك فروند هلي‌كوپتر زده شد تصحيح شد ميگ بوده است.	
۲٤۰	۱۲۲٥	٦۱/۱/۷	١٠ مي‌گويد فرار دشمن به طرف تنگ برقازه مي‌باشد آتش كنيد روي آنها.	ابلاغ شد از ديدباني يگانهاي خودي استفاده كنيد چون نيروهاي خودي زياد است.
۲٤۱	۱۲٤۰	٦۱/۱/۷	٥ مي‌گويد تپه ۱۸۲ را زير آتش گرفته‌ايم شما مشخDž كنيد چه چيزي در آنجا هست.	
۲٤۲	۱۲٤٥	٦۱/۱/۷	١٤ مي‌گويد وسايل مهندسي هنوز نرسيده است.	
۲٤۳	۱۲٥٤	٦۱/۱/۷	از ١٤ : اطراف تپه ۱۸۲ را به هر وسيله كه شده بكوبيد.	
۲٤٤	۱۳۳٤	٦۱/۱/۷	٦ : رباني طرف سندال رفته است يا خيرؤ جواب داده شد نيرو فرستاده است.	
۲٤٥	۱٥۰٥	٦۱/۱/۷	١٤ احتياج زيادي به دو گردان داريم در غير اين صورت اميد نداشته باشيد.	
۲٤٦	۱٥۱۰	٦۱/۱/۷	مختصات ٣٠٠ـ٧٢ـ٥٤٨٠ـ٥٦ـ٧٤ و ٥٧ـ٧٦ را بكوبيد.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۲٤۷	۱۵۱۰	٦۱/۱/۷	توپخانه جواب داد در صورتي كه كمك مستقيم نتوانست، از ما درخواست كنيد. به ١٤ ابلاغ شد مجدداً به توپخانه گفته شود كه بكوبد.	
۲٤۸	۱۵۱۵	٦۱/۱/۷	١٤ : احتياج فوري به آمبولانس داريم.	به گردان بهداري ابلاغ شد.
۲٤۹	۱۵۱۵	٦۱/۱/۷	١٤ : دشمن ما را دور زده است.	جناب سرهنگ نياكي با برادر رحيم صحبت كردند و جواب ١٤ را دادند.
۲۵۰	۱۵۲۰	٦۱/۱/۷	١٤ : وسايل مهندسي چه شد منتظر هستيم.	
۲۵۱	۱۵۳۵	٦۱/۱/۷	١٤ : همه وسايل ما دارند از بين مي‌روند.	به هوانيروز ابلاغ شد پشتيباني نمايند سركا ر سرهنگ نياكي هم با تيپ صحبت كردند و تذكراتي دادند و تيپ باز هم كمك خواست.
۲۵۲	۱۵٤۰	٦۱/۱/۷	١٠ : تعدادي تانك از سمت راست به سمت تنگ ميايند دشمن است يا خودي؟ جواب دهيد اگر دشمن است تا اقدام نمايم.	جواب داده شد دشمن است.
۲۵۳	۱۵٤۰	٦۱/۱/۷	٢ به ١٠ و ١٤ : من به هيچ وجه اجازه نمي‌دهم يك نفر قدمي به عقب بيايد با تمام قدرت پدافند نماييد در عمق پدافند كنيد و برادر رحيم هم به طرف شما مي‌آيد.	
۲۵٤	۱۵٤۵	٦۱/۱/۷	٢ به ١٠ : تانكها را كجا ديديد در سمت راست ديديم. مي‌گويد نفربر است كه عقب نشيني مي‌كنند ٢ : فرمانده شما كجاست؟ خودم هستم. سؤال مي‌كنم تانك خودي است يا دشمن. ٢ : فرمانده شما مگر يگان خودي را به من نمي‌شناسيد هماهنگي كنيد.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــــرح پیـــــــــــــــــام	اقدام
٢٥٥	١٥٤٧	٦١/١/٧	٢ به ١٤ : ١٤ جلو برود از نظر رواني تقويت كنيد بچه‌ها كاري نكنيد آبروريزي شود. هيچ كس تحت هيچ شرايطي حق عقب نشيني ندارد اگر كاري اين چنين بكند شما مسئول هستيد، و با صحبتهاي دلگرم كننده روحيه ١٤ را تقويت نموديد. ١٤ جواب داد جلوي آنها را گرفتيم به موضع خود برگشتيد. ٢ به ١٤ نتيجه گزارش نماييد.	
٢٥٦	١٦٠٥	٦١/١/٧	١٠ به ٢ : قسمتهايي ١٤ در حال عقب نشيني هستند پرسنل فتح٢ در حال پدافند هستند.	
٢٥٧	١٦١٥	٦١/١/٧	٢ به ١٤ : به فرمانده بگوييد واحد آرپي‌جي به كمك شما مي‌آيد بايستيد پايمردي كنيد و تمام پرسنل را به ايستادن تشويق نماييد فرماندهان با تمام حضور خود در جلو بايد خط اشغال شده را نگه دارند به هوابرد ابلاغ شد با موشك تو و ١٠٦ كمك كند به تيپ يك.	
٢٥٨	١٦١٧	٦١/١/٧	رحيم به ١٤ بگوييد با تمام قدرت بايستد و با پايمردي دفاع كنيد. ما به كمك شما خواهيم آمد. ١٤ جواب دادند اين كار را خواهم كرد. رحيم از ١٤ خواست پيش ١٠ برود.	
٢٥٩	١٦٢٢	٦١/١/٧	فرمانده نيرو به برادر رحيم : وضع تيپ يك را گزارش نمائيد.	
٢٦٠	١٦٣٠	٦١/١/٧	١٤ به ٢ : برادر رحيم گفتند هلي‌كوپتر را هر چه هست بفرستيد كمك بچه‌ها.	
٢٦١	١٦٣٢	٦١/١/٧	٧ به علي : چند تا از تانكهاي ما را زدند هر چه تانك داشتيم زدند ٤ تا را زدند.	
٢٦٢	١٦٣٤	٦١/١/٧	٢ به ١٤ : هي نگوييد تانكهايمان را زدند بر اعصاب خود مسلط باشيد.	
٢٦٣	١٦٣٥	٦١/١/٧	٧ به علي : پياده‌هاي دشمن در حال جلو آمدن هستند.	
٢٦٤	١٦٣٦	٦١/١/٧	برادر كنعاني : ٢ گردان از دوكوهه به كمك مي‌آيند.	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
۲٦٥	١٦٤٠	٦١/١/٧	۲ به ۱۰ : بچه‌هاي تيپ۱ احتياج به كمك دارند هر طوري هست به آنها كمك كنيد. جواب دادند ما از دو طرف كمك فرستاديم نگران نباشيد.	
۲٦٦	١٦٤٢	٦١/١/٧	از قرارگاه مقدم (سرهنگ مفيد) يك گردان تانك از فكه به طرف تيپ يك لشكر ۹۲ مي‌آيند مواظب باشند.	
۲٦٧	١٦٥٠	٦١/١/٧	۲ به ۱۰ : قرار بود از سمت چپ به ١٤ كمك كنيد اقدام شد يا نه؟ ۱۰ گفت ما كمك فرستاديم ۲ تانك دشمن را زدند وضع ما تثبيت است نگران نباشيد.	
۲٦٨	١٦٥٥	٦١/١/٧	۲ به ١٤ : رحيم به شما رسيد يا خير؟ جواب داده شد خير نرسيده است. ۲ با رحيم صحبت كردم پيش شما خواهد آمد نگران نباشيد به محض اينكه رحيم رسيد به ما اطلاع دهيد رحيم از ١٤ راهنمايي خواست. جواب داده شد روي جاده بياييد به ما مي‌رسيد.	
۲٦٩	١٦٥٧	٦١/١/٧	۲ به ۱۰ : ما پيام براي ١٤ داريم كه از طرف مقابل ممكن است او را تهديد كنند شما مواظب آنها باشيد.	
۲۷۰	۱۷۰۰	٦١/١/٧	۲ به ١٤ : ابلاغ كنيد براي مقابله با يك گردان تانك دشمن آماده باشيد كمك براي شما در حال آمدن است نگران نباشيد.	
۲۷۱	۱۷٤٥	٦١/١/٧	از ۱۲ : در حوالي كلاغ هلي‌كوپتر دشمن مشاهده شده كه در صورت ديدن آن انهدام مي‌گردد.	
۲۷۲	۱۷٥٥	٦١/١/٧	رياست ستاد لشكر ۹۲ اطلاع دادند دو دستگاه لودر خودي كه تحت تعمير بوده درست شده و دو دستگاه لودر و يك دستگاه بلدوزر واگذاري از جهاد سازندگي به ترتيب از ساعت ١٤٠٠ و ۱۱۰۰ بعد از ظهر به منطقه تيپ۱ اعزام	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
			گردید.	
٢٧٣	١٠٠٠	٦١/١/٧	دو دستگاه تانك در اثر آتش توپخانه	
٢٧٤	١٠٢٠	٦١/١/٧	يك دستگاه تانك دشمن منهدم گرديد.	
٢٧٥	٢١٠٠	٦١/١/٧	از ١٤ : محل استقرار يگانهاي در خط خواسته شد.	
٢٧٦	٢١٠٠	٦١/١/٧	١٠ گزارش داد كه در نقطه (٦٦٥٠٠ـ٦٣٤٠) يگانهاي توپخانه دوربرد دشمن است.	
٢٧٧	٢١٠٠	٦١/١/٧	تيپ ١ در مختصات (٥١ـ٧٥) الي (٥٤ـ٧٩).	
٢٧٨	٢١٠٠	٦١/١/٧	فتح ٢ در مختصات (٥٥ـ٨٠) الي (٥٥ـ٧٨).	
٢٧٩	١٠١٠	٦١/١/٨	تيپ ٥٥ : يك تيپ زرهي دشمن از تنگ برقازه در حال پيشروي است. مختصات ٥٥ـ٧٦	
٢٨٠	١٠٢١	٦١/١/٨	١٠ درخواست نمود كه به مختصات ١ـ٥٧٨ـ١٧٤٦٠٠ آتش كاتيوشا اقدام شود.	
٢٨١	١٠٢٢	٦١/١/٨	تيپ ٥٥ مختصات دشمن (٧٦٤٠٠ـ٥٧٨٠٠)	
٢٨٢	١٠٣٠	٦١/١/٨	از تيپ ٥٥ : مختصات دشمن (٥٨٤٠٠ـ٧٦٤٠٠)	
٢٨٣	١٠٣٥	٦١/١/٨	از تيپ ٥٥ : نيروي دشمن در حال مانور كردن هستند و ما با آرپي‌جي جلو ستون دشمن را سد كرده‌ايم. شما با كاتيوشا دشمن را بزنيد و نابود كنيد.	
٢٨٤	١٠٣٦	٦١/١/٨	از تيپ ٥٥ : مختصات دشمن ٣٠٠ كم كنيد (٥٨٠٨٠ـ٧٦٤٧٠)	
٢٨٥	١٠٤٥	٦١/١/٨	از تيپ ٥٥ : مختصات دشمن (٥٨١٠٠ـ٧٦٣٠٠)	
٢٨٦	١٠٤٧	٦١/١/٨	از تيپ ٥٥ : برد را ٢ كيلومتر زياد كنيد. خيلي خوب است.	
٢٨٧	١١١٠	٦١/١/٨	رر رر : دشمن آرايش عقب نشيني به خود گرفته تعدادي از آنان عقب مي‌روند و تعدادي به جلو . بگو هلي‌كوپترها بيايند.	
٢٨٨	١١١٥	٦١/١/٨	از تيپ ٥٥ : برابر گزارش ديدبان ٢ دستگاه تانك دشمن در حال سوختن و بقيه در حال عقب نشيني هستند.	
٢٨٩	١١١٦	٦١/١/٨	از تيپ ٥٥ : به هلي‌كوپترها بگو از طرف رقابيه بيايند.	
٢٩٠	١١١٧	٦١/١/٨	از تيپ ٥٥ : تعداد زيادي تانك دشمن در حوالي ٥٨ـ٧٦ به فعاليت پرداخته كه با اجراي آتش يگانهاي خودي فعلاً از	

ردیف	ساعت دریافت پیام	تاریخ	شـــــــــــــــرح پیـــــــــــــــام	اقدام
			فعاليت دشمن جلوگيري شده و اجراي آتش روي تانكهاي دشمن همچنان ادامه دارد.	
۲۹۱	۱۲۳۸	٦١/١/٨	۱۰ به ۲ : ساعت ۱۲۳۵ يك ميگ در تنگ رقابيه سقوط كرد.	
۲۹۲	۱۲٤٥	٦١/١/٨	گردان ۲۳۱ ميگويند در چم كوچك شيخ قندي و چنانه تجمع زيادي از دشمن مي‌باشد.	
۲۹۳	۱۲٥٥	٦١/١/٨	فتح۲ : سه دستگاه تانك دشمن منهدم و مجبور به عقب نشيني گرديد.	
۲۹٤	۱٤۰٥	٦١/١/٨	۱۰ : تعدادي هلي‌كوپتر دشمن در فاصله ٦ كيلومتري جلوي ما در حال جابجايي نيرو هستند. تانكهايشان نيز رو به جلو مي‌آيند. مختصات هلي‌كوپترها ۰۰۰ـ۷۲ ۵۰۰ـ۵۸	
۲۹٥	۱٤۱٥	٦١/١/٨	۱۰ : هدفهايي كه داده‌ايم براي هواپيما هدف خوبي است. اقدام نماييد.	
۲۹٦	۱٥۳۰	٦١/١/٨	١٤ : وسايل مهندسي هنوز نرسيده است چه بكنم تكليفم چيست؟ جهانگيري اينجا نيست.	
۲۹۷	۱٥۳۰	٦١/١/٨	۱۰ روي مختصات ۸۰۰ـ٦٤ ۷۰۰ـ٤١ جاده تداركاتي دشمن است. آتش نماييد.	
۲۹۸	١٦٢۰	٦١/١/٨	هوابرد : تعدادي تانك دشمن در حال سنگركني هستند در جلو ما.	
۲۹۹	۱۷۰٥	٦١/١/٨	۱۰ گزارش نمود كه تعداد ۲۵ الي ۳۰ تانك از مختصات ۳۸ـ٦١ الي ۰۰ـ٦۰٥۰۰ـ۷۹٥۰۰ به طرف شمال غربي (٤٨ـ٦١) در حال حركت مي‌باشند.	
۳۰۰	۱۷۰۹	٦١/١/٨	لشكر ۲۱ گزارش داد كه يك تيپ پياده در سيبور مستقر شده است. بهرامي (تيپ۳) نيز حركت مي‌كند تا تحويل بگيرد. تيپ ۲۵ كربلا حركت نمايد.	به يگانها ابلاغ شد.

فصل هفتم:

نتيجه عمليات

بررسي اصول جنگ

نكات آموزشي

نتايج عمليات

١. قرارگاه فتح ، با اتكاء به خداوند بزرگ و روحيه ايثار و شهادت طلبي رزمندگان خود توانست به نحو مطلوب ، مأموريت واگذاري خود را با بيرون راندن نيروهاي متجاوز از خاك مقدس ايران اسلامي و تصرف و تأمين هدفهاي واگذاري به انجام رسانده و دلهره قطع راه ارتباطي اهواز، انديمشك و خرم‌آباد را در منطقه رقابيه (عبدالخان) از ميان بردارد.

٢. با آزادسازي منطقه رقابيه و پاك شدن قسمت وسيعي از خاك ميهن اسلامي در غرب رودخانه كرخه و همزمان مراجعت عشاير به محلهاي زندگي خود آباداني به اين منطقه باز گردانده شد و دامداران و كشاورزان كار خود را دوباره و حتي بهتر از قبل شروع نمودند تا جايي كه علاوه بر كاشت گندم و جو و ساير غلات، بهترين جاليزهاي هندوانه، طالبي و . . . در اين منطقه احداث و مورد بهره‌برداري قرار گرفته است.

٣. تصرف پاسگاه فرماندهي سپاه ٤ [1]عراق در برقازه[2]، كه شخDŽصدام اكثراً براي اطلاع از كم و كيف جبهه‌ها در آنجا حضور پيدا مي‌كرد.

٤. حداقل ٨٠٠ نفر كشته و تعداد زيادي مجروح از نيروهاي عراقي

٥. به اسارت درآوردن حداقل ٤٨٠٠ نفر از متجاوزان به همراه يك ژنرال فرمانده تيپ و جمعي از افسران يگانهاي مستقر در اين منطقه

٦. انهدام تيپ ٣٤ زرهي به همراه يگانهاي تقويتي اعزامي به اين منطقه تا سطح ٩٠%

٧. انهدام و به غنيمت[3] گرفتن تعداد زيادي تانك، نفربر، توپ، خودروهاي مختلف و وسايل و تجهيزات از انواع مختلف

٨. رسيدن رزمندگان به خود باوري و اشتياق به ادامة عمليات آفندي براي آزادسازي كامل سرزمينهاي اشغالي باقيمانده.

٩. رهاسازي يگانهاي مستقر در اين منطقه و استفاده از آنها در عمليات بيت‌المقدس (صرفه‌جويي در قوا)

١– در ابتداي تهاجم ارتش ٣ متجاوز وارد منطقه جنوب گرديد اما در شهريور ماه سال ٦٠ با تجديد سازمان كلي در ارتش عراق سپاه ٤ تشكيل و مسئوليت منطقه از جنگوله تا شيب (بستان) را عهده دار گرديد. منطقه بستان به قرارگاه موقت شيب و از بستان تا دهانه فاو نيز به سپاه ٣ ارتش متجاوز محول گرديد.

٢ـ اين ارتفاع محل استقرار قرارگاه‌هاي كربلا و لشكر ١٦ زرهي در عمليات والفجر مقدماتي، والفجر١ و . . . گرديد.

٣ـ سپاه پاسداران انقلاب اسلامي با سازماندهي، گروهي از نفرات خود را به همراه آرم سپاه پاسداران براي جمع‌آوري و تخليه اقلام اغتنامي از قبل پيش‌بيني و تعيين كرده بود.

بررسي اصول جنگ

كليات : براي اجراي هر عمليات بايستي اصولي را رعايت نمود تا ميزان موفقيت آن عمل تضمين شده و درجه اطمينان آن را افزايش دهد مثل عمليات آفندي، پدافندي، حركات به عقب، نامنظم و غيره.

تمام عملياتي كه در بالا ذكري از آن به ميان آمد به اضافه ده‌ها نوع عمليات ديگر در قالب مأموريتهاي نظامي گنجانده شده كه در نهايت جزئي از جنگ را تشكيل مي‌دهند لذا براي جنگيدن يك اصول اوليه‌اي لازم است كه با رعايت كردن آن چنانچه موفقيت صد در صد را تضمين نكند از ناكاميها تا حد بسيار بالايي جلوگيري خواهد كرد و اين را كليه ارتشهاي جهان در طول تاريخ تجربه كرده و روز به روز هم بر اهميت رعايت آن افزوده شده است.

كليه كشورها داراي اصول جنگ شناخته شده‌اي مي‌باشند كه باعث شده تعداد اصول جنگ مورد قبول هر كشور با ساير كشورها اختلافاتي داشته باشد اما در مورد تعدادي از اصول، تمام كشورها مشترك مي‌باشند مثل اصل هدف و ... .

ارتش جمهوري اسلامي ايران نيز از ساليان پيش ٩ اصل زير را مورد قبول خود قرار داده و در كليه دوره‌ها نيز آموزش داده مي‌شود.

اين اصول عبارتند از :

١ـ اصل هدف
٢ـ اصل آفند
٣ـ اصل مانور
٤ـ اصل تمركز
٥ـ اصل تأمين
٦ـ اصل غافلگيري
٧ـ اصل صرفه جويي در قوا
٨ـ اصل سادگي
٩ـ اصل وحدت فرماندهي

اينك به تشريح چگونگي رعايت اين اصول به طور جداگانه در عمليات فتح‌المبين قرارگاه فتح مي‌پردازيم.

۱ـ اصل هدف :

بدون ترديد مهمترين اصل از اصول نه گانه جنگ همان اصل هدف مي‌باشد كه بدون در نظر گرفتن اين اصل عمليات معني و مفهومي نخواهد داشت.

بايد توجه داشت كه هدفهاي تعيين شده در هر رده متفاوت مي‌باشد به طوري كه هدف از نبرد ايران اسلامي با متجاوزين عراقي يك هدف استراتژيك جهت بيرون راندن آنان از مناطق اشغالي بود. در صورتي كه هدف واگذاري به قرارگاه فتح يك هدف تاكتيكي بود.

توجه داشته باشيم كه واگذاري هدف به هر رده بايستي با توان رزمي آن رده تناسب كامل داشته باشد.

در همين راستا قرارگاه فتح نيز با واگذاري ارتفاعات رقابيه، تنگ رقابيه، ارتفاعات برقازه و در نهايت انهدام نيروهاي متجاوز در اين منطقه و در صورت مقدور شدن ادامه عمليات جهت تأمين خط مرز به يگانهاي عمل كننده، اين اصل را به نحو مطلوب رعايت و يگانهاي خود را جهت رسيدن به اهداف فوق هدايت و رهبري نمود. بايد توجه داشت كه هدفهاي تعيين شده فوق به هدفهاي كوچكتري تقسيم به طوري كه هر فرد جنگنده در منطقه از هدف خود كاملاً آگاه بود به عنوان مثال انهدام سنگر تيربار، انهدام تانكهاي متجاوز براي خدمه‌هاي مربوطه.

۲ـ اصل آفند :

«بهترين پدافند، آفند است»

نيروهاي متجاوز با تهاجم خود در روز آخر شهريور ماه ۱۳۵۹ و اشغال مناطق وسيعي از خاك كشور دلاورخيز ما، خواستار كسب خواسته‌هاي نامشروع و بي اساس از زمامداران وقت ما بودند، كه جز با اجراي دقيق و كامل اين اصل و نشاندن زمامداران بي‌عقل و نادان آنها بر جاي خود چاره ديگري وجود نداشت.

چنانچه ما سالها هم در خطوط پدافندي باقي مي‌انديم و خواستار مذاكره با دشمن بوديم نه تنها هيچ نتيجه‌اي عايد نمي‌شد بلكه باعث خستگي، بي‌انگيزه‌گي و فرسوده شدن نيروهاي ما و حتي كل آحاد مردم هم ميگرديد.

عمليات آفندي پي در پي و بي امان رزمندگان ايران بود كه به تدريج كمر دشمن را شكست و پس از عمليات بيت‌المقدس و در بحبوحه مرحله اول عمليات رمضان خواستار ترك مخاصمه و قبول شرايط ايران گرديدند.

با توجه به مطالب فوق قرارگاه فتح نيز در قالب قرارگاه كربلا با در اختيار داشتن تيپهاي جنگنده، آموزش ديده، با ايمان و طالب شهادت مثل تيپهاي ۵۵ هوابرد شيراز و تيپ ۸ نجف اشرف توانست با داشتن روحيه تهاجمي بالا، تمركز توان رزمي برتر در ارتفاعات ميشداغ و از استفاده از زمان و مكان مناسب (دو روز بعد از عمليات آفندي عراق كه به منظور بر هم زدن سازمان آفندي اين قرارگاه در رقابيه اجرا گرديد) همراه با ايمان و اعتقاد قلبي و عملي تك تك رزمندگان به لزوم نبرد با دشمن تا ترك آخرين ذره از خاك ايران توسط نيروهاي متخاصم اين اصل را به خوبي به اجرا درآورد و موفقيت شاياني را در اين عمليات به دست آورد و فراتر از آن باعث موفقيت قرارگاه‌هاي ديگر نيز گرديد.

Ď ـ اصل مانور :

مانور عبارتست از قرار دادن نيروها و آتشها در موقعيت برتر و بهتر نسبت به دشمن در زمان و مكان مناسب. استقرار يك گردان هوابرد در ارتفاع ميشداغ و ادغام آن با گردانهاي تيپ ٨ نجف اشرف و حركت آنها از سوي ارتفاع ميشداغ از پهلو و تصرف مواضع دشمن در تنگ رقابيه و همچنين حركت گردان ٢٤٨ تانك به همراه گردانهائي از تيپ ٢٥ كربلاي سپاه پاسداران از مسير سندال و رساندن خود به چنانه و از همه مهمتر حركت تيپ ٨ نجف اشرف و رساندن خود به ارتفاعات برقازه و تصرف آن، هر كدام مانورهايي بود كه به بهترين نحو اجرا و باعث شگفتي دشمن گرديد.

و به طور خلاصه مي‌توان گفت كه اصل مانور آن هم از نوع احاطه‌اي يكطرفه آن در اين قرارگاه به بهترين شكل ممكن انجام گرفت.

٤ ـ اصل تمركز :

اصل تمركز عبارتست از تمركز نيروهاي مناسب و برتر نسبت به دشمن.

قرارگاه فتح با تمركز ٣ تيپ از ارتش به همراه گردانهاي توپخانه لشكر ٩٢ زرهي و گردان خمپاره‌انداز و توپخانه تيپ ٥٥ هوابرد و ساير عناصر پشتيباني رزمي و پشتيباني خدمات رزمي به همراه ٢ تيپ از سپاه پاسداران همراه با يگانهاي پشتيباني آنها توانست اين اصل از اصول نه گانه جنگ را رعايت و ترتيبي اتخاذ نمايد كه اجراي اين اصل خللي در اصل صرفه‌جويي در قوا هم به وجود نياورد.

Đ ـ اصل تأمين :

اصل تأمين عبارت است از كليه اقداماتي كه طرحها، دستورات و يگانهاي ما را در مقابل دشمن مصون نگه مي‌دارد.

با رعايت اين اصل به تنهايي موفقيت كسب نمي‌شود اما با عدم اجراي آن عمليات و يگانهاي خودي به خطر خواهند افتاد و گاهاً نيز باعث ضرر و زيانهاي جبران ناپذيري خواهد شد.

لازم به ذكر است كه اين عمليات نيز مانند كليه عمليات آفندي كه ما انجام داديم به دلايل زير از نظر دشمن مخفي نبود.

الف ـ جابجايي نيروهاي بسيجي از شهرهاي مختلف و استقرار آنها در منطقه مورد نظر

ب ـ تمركز يگانهاي نيروي زميني در منطقه مورد نظر (حركت لشكر ٩٢ زرهي از منطقه جنوبي و استقرار آن در منطقه عبدالخان)

پ ـ تعويض تيپ ٢ لشكر ١٦ زرهي (تيپ قافلانكوه) با تيپ ٥٥ هوابرد

ت ـ انجام شناساييهاي مكرر توسط رده‌هاي مختلف

ث ـ تك متجاوز در شب ٢٨ به ٢٩ اسفند ماه در اين منطقه

ج ـ برداشت از صحبتهاي مقامات مملكتي از تريبونهاي مختلف و رسانه‌ها

اما متجاوز هيچگاه از نحوه عمل و مانور ما آگاهي پيدا نكرد كما اينكه حركت يگانهاي اين قرارگاه از ارتفاعات ميشداغ به طرف تنگ رقابيه و در ادامه حركت آنها را به تنگ برقازه هيچگاه نتوانست پيش‌بيني نمايد و اين در اثر رعايت اصل تأمين در حفاظت از طرحها و دستورات و نوع مانوري بود كه انتخاب گرديد.

در نهايت مي‌توان گفت كه اصل تأمين تا حدي كه در اختيار اين قرارگاه بود به نحو مطلوب رعايت گرديد.

đ ـ اصل غافلگيري :

غافلگيري عبارت است از اجراي هرگونه عمل و فعاليتي كه دشمن انتظار آن را نداشته باشد از قبيل انتخاب زمان، انتخاب مكان، نوع مانور، نوع جنگ افزارهاي بكار گرفته شده و ... .

متجاوز پس از ضربه‌اي كه در عمليات طريق‌القدس از رزمندگان ما متحمل گرديد انتظار عمليات بعدي ما را با توجه به قرائن و شواهد موجود داشت، اين انتظار با برداشت لشكرهاي ٧٧ پياده و ٩٢ زرهي از جبهه جنوبي و استقرار آنها در منطقه شوش و عبدالخان به سر آمد و خود را براي رويارويي با ما در عمليات بعدي آماده نمود و به تقويت نيروهاي خود پرداخت ضمن اينكه :

الف ـ تك متجاوز با تمام قدرت در منطقه چزابه به منظور باز پس گيري بستان و سرزمينهاي آزاد شده در عمليات طريق‌القدس و ايجاد تأخير در اجراي عمليات بعدي به اجرا درآمد.

ب ـ تك مختل كننده شب ٢٨ به ٢٩ اسفند ماه سال ١٣٦٠ در منطقه قرارگاههاي فجر و فتح كه در منطقه قرارگاه فتح با شدت و وسعت بيشتري انجام گرفت زيرا قصد متجاوز از اين عمليات عبارت بود از :

١ـ تصرف مواضع تيپ ٥٥ هوابرد در منطقه رقابيه

٢ـ بر هم زدن سازمان تيپ ٥٥ هوابرد با گرفتن هر چه بيشتر شهيد، مجروح و اسير

٣ـ محافظت هر چه بيشتر جناح غربي و جنوبي يگانهاي خود در ارتفاعات ابوصليبي‌خات

٤ـ و بالاخره در نهايت انصراف ارتش ايران و يا حداقل ايجاد تأخير در اجراي عمليات آفندي در اين منطقه

و اين در حالي بود كه قرارگاه كربلا ٢ (قرارگاه هدايت كننده عمليات فتح‌المبين) در حال بررسي بهترين زمان براي عمليات بود.

با توجه به مطالب فوق متجاوز نه تنها محل عمليات آتي را تشخيصDŽ و آن را با دقت زير نظر داشت بلكه ترتيب نيرو و استقرار يگانها را نيز به درستي تشخيصDŽ داده بود.

اما نكته‌اي كه باعث غافلگيري دشمن در اين منطقه (قرارگاه فتح) شد، عدم تصور عراق در آماده شدن قرارگاه فتح پس از ضربه شديدي بود كه در شب ٢٩ اسفند متحمل گرديد.

اين قرارگاه توانست در روز سوم عمليات (٦١/١/٤) با به عهده گرفتن تلاش اصلي قرارگاه كربلا عمليات خود را آغاز و ضربه مهلكي بر ارتش عراق وارد سازد و راه را براي تصرف ارتفاعات ابوصليبي‌خات توسط قرارگاه فجر كه يك عارضه كليدي در منطقه بود هموار سازد و اين چيزي بود كه عراق انتظار آن را نداشت.

Ē ـ اصل صرفه‌جويي در قوا :

اين اصل در مقابل اصل تمركز قرار دارد به اين معني، وقتي ايجاب مي‌كند كه در يك منطقه تمركز قوا صورت گيرد لاجرم با توجه به محدود بودن نيروهاي در دسترس و موجود بايستي در مناطق ديگر صرفه جويي در قوا نمود.

قرارگاه فتح كه متشكل از دو تيپ زرهي از لشكر ٩٢ زرهي (تيپهاي ١ و٣)، تيپ ٥٥ هوابرد و دو تيپ از سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (تيپهاي ٢٥ كربلا و ٨ نجف) و گردان ٢٤٨ تانك ام ـ٦٠ بود، اين اصل را با قرار دادن تيپ ٣ لشكر ٩٢ زرهي و يگانهايي از سپاه پاسداران در احتياط قرارگاه توانست اصل صرفه‌جويي در قوا را به خوبي به اجرا درآورد و همين عمل باعث گرديد كه قرارگاه كربلا توانست از تيپ ٣ لشكر ٩٢ زرهي در جاي ديگر (قرارگاه نصر) استفاده بهينه نمايد.

ē ـ اصل سادگي :

موفقيت هر عمليات بستگي زيادي به تهيه طرحهاي دقيق و بررسي‌شده و در عين حال ساده دارد به نحوي كه براي كليه رده‌هاي فرماندهي قابل فهم و درك باشد. طرحهاي پيچيده و مشكل اگر هم به موفقيت بيانجامد با مشكلات فراواني روبرو خواهد شد. عمليات قرارگاه فتح كه با يك احاطه يك طرفه توانست به اهداف از پيش تعيين شده خود برسدو پايه‌هاي پدافند سرسختانه متجاوز را در ارتفاعات ابوصليبي‌خات سست و موفقيت عمليات فتح‌المبين را تا حد زيادي تضمين نمايد.

اما اين اصل در سازماندهي يگانها و حركت آنها به سمت اهداف تعيين شده از سادگي چنداني برخوردار نبود چنانچه هم اكنون هم كه مدارك مورد بررسي قرار مي‌گيرد اين كاستي تا حد زيادي چشمگير مي‌باشد.

Ě ـ اصل وحدت فرماندهي :

در اين عمليات هم به مانند عمليات طريق‌القدس وحدت فرماندهي به دليل شركت يگانهاي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي و بسيج مردمي در كنار هم با ٢ فرمانده در قالب وحدت هدف كه همانا انهدام نيروهاي متجاوز و آزادسازي سرزمينهاي اشغالي در اين منطقه بود، با روحيه برادري و صميميت و فداكاري كه در فرماندهان هر دو نيرو بود به اجرا گذاشته شد و همين وحدت هدف بود كه توانست با توجه به وجود دو فرمانده، هر يك با ويژگيهاي خاص خود هدايت يگان به بهترين نحو انجام و مأموريت به طرز مطلوب و كمترين تلفات و ضايعات به پايان برسد.

با توجه به تركيب مقدس ارتش و سپاه وجود دو فرمانده (ارتشي و سپاهي) در كنار يكديگر، در موقع تصميم‌گيري لازم بود تكليف فرماندهان و يگانها از نظر اعمال فرماندهي روشن گردد. لذا در اواخر اسفند ماه سال ٦٠ و چند روز مانده به عمليات فتح‌المبين فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران روش اعمال فرماندهي در كليه سلسله مراتب فرماندهي را تعيين و به كليه يگانها ابلاغ نمودند كه در اينجا براي روشن شدن بيشتر اين اصل، امريه فرماندهي نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران و بند ٤ تجزيه و تحليل فرماندهي هوانيروز آورده مي شود.

بسم الله الرحمن الرحيم
واعتصموا بحبل الله جميعاً و لا تفرقوا.

يكي از اصول شاخDŽ هر مبارزه‌اي با تأكيد بر امدادهاي غيبي خداي متعال داشتن تركيب سازماني مشخDŽ، فرماندهي منسجم و مأموريت روشن است. مراتب قيد شده در ذيل روش اعمال فرماندهي در تمامي سلسله مراتب فرماندهي ارتش جمهوري اسلامي و سپاه پاسداران انقلاب اسلامي مي‌باشد كه به حول خدا و عزم راسخ مؤمنين در اجراي عمليات آينده پيروزي را نصيب سپاه اسلام سازد .

١ـ مسئوليت اجراي طرح مانور كربلا ٢ در تمامي رده‌هاي قرارگاهها تا خاتمه عمليات در مأموريت محوله به عهده فرماندهان سپاه در سمت معاونت عملياتي فرماندهان قرارگاهها (فرماندهان ارتش جمهوري اسلامي ايران) خواهد بود.

٢ـ فرماندهي قرارگاهها در تمامي سلسله مراتب به عهده برادران ارتش جمهوري اسلامي خواهد بود كه بر حسن اجراي مانور كه فرماندهي آن به عهده برادران سپاه (قيد شده در بند١) نظارت خواهد داشت.

٣ـ تصميم گيريهاي جديد خارج از موارد ابلاغ شده طرح‌ريزي و ابلاغ شده قبلي از طريق قرارگاههاي چهارگانه و قرارگاه مركزي كربلا به عمل خواهد آمد.

٤ـ هر چه سريع‌تر مطابق با مسئوليتهاي فوق در قرارگاههاي رزمي تيپي و قرارگاههاي چهارگانه سيستمهاي ارتباطي مخابرات مشترك ايجاد كرده، رابطه با قرارگاه مركزي كربلا را برقرار نموده و اعلام آمادگي نماييد.

٥ـ هر گونه نارسايي را در شبكه فرماندهي توسط قرارگاه رده بالاتر مرتفع سازند.

موفق و پيروز باشيد.

فرمانده نيروي زميني ارتش جمهوري اسلامي ايران سرهنگ توپخانه علي صياد شيرازي

اصل سند در صفحه بعد.

بسم الله الرحمن الرحیم

واعتصموا بحبل الله جمیعا" ولا تفرقوا .

یکی از اصول شاخص هر مبارزه‌ای با تأکید بر امداد غیبی خدا و متعال داشتن ترکیب سازمانی منظم فرماندهی منسجم و مأموریت روشن است . مراتب تهیه شده در ذیل روش اعمال فرماندهی در تمامی سلسله‌مراتب فرماندهی ارتش جمهوری اسلامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی میباشد که بحول خدا و عزم راسخ مؤمنین در اجرای انواع عملیاتی آینده پیروزی را نصیب سپاه اسلام سازد .

۱ــ مسئولیت اجرای این مأموریت در تمامی رده‌های قرارگاهها تا خاتمه عملیات در مأموریت محوله بعهده فرماندهان سپاه در سمت معاونت عملیاتی فرماندهان قرارگاهها (فرماندهان ارتش جمهوری اسلامی ایران) خواهد بود .

۲ــ فرماندهی قرارگاههای در تمامی سلسله‌مراتب تهیه شده برادران ارتش جمهوری اسلامی خواهند بود که بر حسن اجرای مأموریت فرماندهی آن تهیه شده برادران سپاه (تهیه شده در بند ( ) ــ نظارت خواهند داشت .

۳ــ تصمیم گیری‌های جدید ناشی از موارد اعلام نشده در پیوست و اعلام شده قبلی از طریق ــ قرارگاههای چهارگانه و قرارگاه مرکزی کربلا تصمیم‌گیری خواهد آمد .

۴ــ هر چه سریعتر ارتباطی با مسئولیتها و نفوذ در قرارگاههای رزمی تبیین و قرارگاههای چهارگانه سیستم های ارتباطی مخابرات مشترک ایجاد کرده و رابطه با قرارگاه مرکزی کربلا را برقرار نموده و اعلام آمادگی نمایند .

۵ــ هرگونه نارسائی را در رابطه فرماندهی توسط قرارگاه رده بالاتر مرتفع سازند .

موفق و پیروز باشید .

فرمانده نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران و سرهنگ تیمسار [illegible] شیرازی

از: هواپيمايي نزاجا معاونت عمليات و اطلاعات (عمليات) ٢ـ ٣٠٧/٣٢/١٠
به: ف نزاجا معونت عمليات و اطلاعات (مد عمليات) ١٣٦١/٢/٤

موضوع: بررسي نواقDŽ عمليات فتح المبين

عمليات فتح المبين كه باعث سرافرازي ارتش گرديد و اجراي موفقيت آميز آن كه با تفضل الهي و با همكاري كليه نهادها، سازمانها، يگانها و در ازاي خون شهيدان عزيز و زخمي شدن برخي همرزمان ما به دست آمد ضمن سرشار بودن از نكات جالب، مثبت، ثمر بخش براي اجراي خود آن عمليات و نتيجه گيري براي مأموريتهاي آتي داراي نكات ضعفي هم بود كه به منظور رسيدن به يك روش صحيح با نقائDŽ كمتر بايستي به آنها توجه گردد. لذا اشكالات مشاهده شده در رابطه با هوانيروز به نظر اين يگان در عمليات فوق الذكر به شرح زير بوده است:

١.
****

٢.
****

٣.
****

٤. وحدت فرماندهي و قدرت تصميم‌گيري در سطح تيپها و لشكرها در حد كمال تأمين نگرديده بود به نحوي كه فرماندهان تابعه قرارگاهها اطاعت كامل از دستورات را ننموده و بعضاً خود را در پاره‌اي مواقع مجاز به انجام عملياتي مي‌دانستند كه مورد نظر فرماندهي قرارگاه نبود و ارجحيتهاي تعيين شده وي براي لحظات بحراني با آن نظرات تطبيق نداشت و در نتيجه تلاشهاي هوانيروز در مؤثرترين منطقه در تمام مراحل بحراني بكار نرفت كما اينكه در تمام مدت صبح روز ٦١/١/٢ در خواستهاي پشتيباني هوانيروز از تيپ ٢ لشكر٩٢ قرارگاه قدس كه به شدت تحت فشار بود به علت درگيري تيمهاي آتش هوانيروز در منطقه تيپ امام حسين (ع) كه به آن اندازه تحت فشار نبود ناديده انگاشته شد. (به سوابق پيامهاي روز مزبور در قرارگاه قدس مراجعه شود) و فقط در بعد از ظهر همان روز كه تيمهاي آتش هوانيروز به جناح شرقي منطقه عمليات قدس تغيير جهت داده شد مناطق تصرف شده مذكور تا حدودي تثبيت گرديد ولي ضايعات تيپ ٢ بيش از حد انتظار بود.

٥ تا ١٢ .
****

ف هواپيمايي نزاجا سرهنگ ستاد خلبان علي سعدي نام

توجه : هيچيك از اصول نه گانه جنگ بر ديگر اصول ارجحيت و برتري نداشته بلكه در هر عمليات بسته به عوامل چهارگانه و تأثيرپذير (مأموريت، جو و زمين، نيروهاي خودي و نيروهاي دشمن) ممكن است يك يا چند اصل مورد توجه بيشتري واقع شده و خودنمايي نمايد و يا مورد بي‌توجهي و بي‌مهري ناخواسته قرار گيرد مثل اصل تأمين در تعدادي از عمليات، اما بايد توجه داشت كه رعايت اصل هدف در كليه عمليات الزامي خواهد بود و تا هدفي وجود نداشته باشد، عمليات، معني و مفهومي پيدا نخواهد كرد يا به عبارت ديگر عمليات بدون داشتن هدف و در نهايت رعايت اصل هدف وجود خارجي نخواهد داشت.

نكات آموزشي

در ادوار گذشته جنگهاي زيادي به وقوع پيوسته، خونهاي بسيار زيادي ريخته شده، انسانهاي بي‌گناه زيادي كشته شده و سرمايه‌هاي بسياري از ميان رفته است. اما در مقابل اين همه مصائب از هر جنگي يك يا چند درس، تجربه و آموزه جديد به دست مي‌آيد تا آيندگان از اين تجربيات كه با بهاي بسيار سنگين به دست آمده استفاده كرده و بيشترين بهره‌برداري را در جهت آسيب ديدگي كمتر پرسنلي، لجستيكي و ... در جنگهاي آينده كه اجتناب ناپذير هم هست بنمايند.

مثلي است بسيار مشهور:

«سعي كن از تجربيات ديگران استفاده كني نه اينكه براي ديگران تجربه شوي»

عمليات غرورآفرين فتح‌المبين با ايمان به خداي توانا و روحيه ايثار، شهادت طلبي و وطن دوستي رزمندگان پرتوان پس از ۷ روز با موفقيت كامل به پايان رسيد و كليه اهداف تعيين شده در دستور عملياتي كربلا۲ تصرف و تأمين گرديد و متجاوزين بعثي با دادن تلفات و ضايعات بسيار با سرافكندگي مجبور به فرار شدند.

قرارگاه فتح كه يكي از چهار قرارگاه عمل‌كننده اين عمليات بود با توجه به اينكه در تك مختل‌كننده متجاوز در شب ۲۸ به ۱۳٦۰/۱۲/۲۹ متحمل تلفات شديدي شد اما خوشبختانه موفق شد با يك تأخير ٤٨ ساعته با اجراي يك مانور احاطه‌اي يك طرفه از طريق تنگ سعده (زليجان) واقع در ارتفاعات ميشداغ دشمن را غافلگير و موجب سقوط ارتفاعات رقابيه و تهديد جناح چپ ارتفاعات ابوصليبي‌خات كه مي‌شود گفت كليد منطقه بود، گردد.

بر خود واجب مي‌دانم با اداي ادب و احترام به روح پاك و مطهر كليه شهداي ۸ سال جنگ تحميلي به ويژه سرافرازاني كه با نثار خون خود موجبات موفقيت عمليات فتح‌المبين را فراهم نمودند براي جانبازان و آزادگان ارجمند و گرانمايه آرزوي سلامت نموده، از خداي بزرگ خواستار شوم و بگويم.

خدايا كشور عزيز ما را از شر دشمنان و بدخواهان آن محفوظ بدار.

و اما نكاتي براي آيندگان:

۱ـ **تلاش تمام رده‌ها براي رسيدن به اهداف تعيين شده:**

همانگونه كه در صفحات قبل ملاحظه كرديد بيرون راندن متجاوز از سرزمينهاي اشغالي به عنوان هدف نهايي تعيين شده بود كه تمام رده‌هاي فرماندهي به آن اعتقاد داشتند و در جهت آن كوشا شدند به عبارت ديگر داشتن يك هدف واحد كه همانا آزادسازي سرزمينهاي اشغالي بود.

۲ـ **نقش مؤثر و تعيين كننده ايمان، اعتقاد و روحيه تهاجمي حاكم بر كليه رزمندگان كه خيلي از كمبودها را نيز پوشش داد.**

Ď- انتخاk نوع مانور:

در عمليات فتح‌المبين مانور انتخاب شده يك مانور احاطه‌اي دوطرفه بود كه يك بازوي احاطه آن قرارگاه قدس در ارتفاعات عين‌خوش بود كه معبر پاي پل به عين‌خوش را مورد تهديد قرار داد و در روز اول عمليات با موفقيت اجرا گرديد.

و بازوي ديگر آن در ارتفاعات رقابيه جهت بستن معبر شوش، برقازه، فكه و تهديد جناح جنوبي ارتفاعات ابوصليبي‌خات بود كه اين عمل هم توسط قرارگاه فتح در روز سوم عمليات (چهارم فروردين ماه) با موفقيت انجام گرفت.

قرارگاه فتح كه خود يكي از بازوهاي احاطه[1] مانور كلي قرارگاه كربلا۲ بود خود نيز با به كار بردن تيپهاي ۵۵ هوابرد و ۸ نجف با حركت از تنگ زليجان و مورد حمله قرار دادن يگانهاي متجاوز در ارتفاعات رقابيه از پشت عملاً موفق شد يك مانور احاطه‌اي را به اجرا در آورده و در كوتاه‌ترين زمان با كمترين تلفات دشمن را وادار به تسليم نموده و اهداف خود را تأمين و راه را براي سقوط ارتفاعات ابوصليبي‌خات هموار نمايد.

ď- اهميت تهيه برآوردهاي ستادي و ارائه پيشنهاد به فرماندهي در شروع كار، تهيه Ǎرحهاي عملياتي و سپ 5 هدايت عمليات بر مبناي وضعيتهاي پيش‌آمده.

Đ- اهميت شناسايي در كليه رده‌ها:

اين مهم به نحو مطلوب و تا آنجا كه مقدور بود مورد توجه همه رده‌ها واقع گرديد و به گفته يكي از افسران طراح

«من وقتي چشمم را مي‌بندم تمام وضعيت دشمن به همان شكلي كه هست به صورت يك تابلو يا پرده سينما در جلو چشمم مجسم است»

đ- اهميت تك شبانه: به منظور كم كردن و خنثي نمودن كاربرد يگانهاي زرهي و مكانيزه دشمن، كم كردن اثرات آتشهاي نشان شده، جبران حجم زياد آتش متجاوز با توجه به امكانات فراوان دشمن همچنين جبران كمبود شديد مهمات كه يگانهاي ما را آزار مي‌داد و ... اهميت تك شبانه بيش از پيش نمايان گرديد.

Ē- اهميت و نقش بسيار ارزنده پياده نظام در رزم شبانه:

در اينجا به دو مورد زنده آن در عمليات فتح‌المبين اشاره مي‌گردد.

۱- مانور عبارتست از قرار دادن نيروها در موقعيت برتر و بهتر نسبت به دشمن در زمان و مكان مناسب.
انواع مانورهاي آفندي عبارتند از:
- مانور رخنه‌اي
- مانور جبهه‌اي
- مانور احاطه‌اي (خود انواع مختلف دارد «احاطه يكطرفه، احاطه دوطرفه، دوراني»)

الف ـ تك قرارگاه نصر (تيپ۲ لشكر ۲۱ و تيپ محمد رسول اله سپاه پاسداران) در ارتفاعات علي‌گره‌زد و انهدام يگانهاي توپخانه دشمن و در نتيجه خاموش شدن آتش دشمن در اين منطقه (مرحله اول عمليات)

ب ـ تك قرارگاه فتح (تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف اشرف سپاه) از تنگ زليجان و تصرف ارتفاعات رقابيه و انهدام متجاوز در اين منطقه حساس (مرحله دوم عمليات)

۸ـ **استفاده صحيح از يگانهاي زرهي:** با توجه به ويژگيهاي: ضربت، تحرك، قدرت آتش، حفاظت زرهي، ارتباط و مخابرات در استفاده از موفقيت و تعاقب و نه كاربرد تانك به عنوان يك سلاح.

در اينجا نظريه دو نفر از افسران زرهي كه از ابتداي جنگ تحميلي با درجه ستواني در يگانهاي زرهي حضور داشته‌اند در مورد استفاده از يگانهاي زرهي را بازگو مي‌كنيم.

سرتيپ۲ ناصر بيضاوي[1] فرمانده فعلي قرارگاه عملياتي جنوب چنين مي‌گويد:

«نحوه استفاده از يگانهاي زرهي به بدترين شكل ممكن انجام پذيرفت. به كار بردن يگانهاي زرهي در محلهاي نامناسب و استفاده از يگانهاي زرهي در خطوط مقدم پدافندي به عنوان يك يگان خط نگهدار و استفاده از تانك به جاي يك اسلحه موجب گرديد كه از يگانهاي زرهي استفاده مطلوب به عمل نيايد و تلفات و ضايعات زيادي را اين يگان ارزشمند متحمل گرديد»

سرتيپ۲ رضايي[2] فرمانده فعلي لشكر ۹۲ زرهي چنين ميگويد:

«نحوه استقرار يگانهاي زرهي آن طور كه بايستي استفاده مي‌شد نبود. در هيچ آئين نامه‌اي نداريم كه يگانهاي زرهي در صفر مرزي و يا صفر لجمن مستقر شوند به گونه‌اي كه زمان عكس‌العمل نداشته باشند. همانطور كه مي‌دانيد دستگاههاي تانك زماني را لازم دارند تا روشن و گرم شوند تا بتوانند مورد استفاده قرار گيرند مثل استبلايزر توپ، پريسكوپهاي شبانه و غيره»

۱ـ سرتيپ۲ ناصر بيضاوي كه در زمان عمليات فتح‌المبين فرمانده دسته تانك در تيپ۲ زرهي دزفول بوده و سپس فرماندهي گروهان، گردان، تيپ، مركز زرهي و لشكر ۹۲ زرهي را عهده‌دار شده و هم اكنون (سال ۸۵) نيز به عنوان فرمانده قرارگاه مقدم جنوب و ارشد نظامي منطقه مشغول انجام وظيفه مي‌باشند.

۲ـ سرتيپ۲ غلامحسين رضايي كار خود را در دفاع مقدس از خرمشهر آغاز و با خدمت در تيپ ۳۷ زرهي تا رده گروهان و سپس در تيپ۲ زرهي دزفول تا رده فرماندهي تيپ و سپس جانشين لشكر ۹۲ و هم اكنون (سال ۸۵) نيز عهده‌دار فرماندهي لشكر ۹۲ زرهي خوزستان مي‌باشد.

با توجه به مطالب فوق و اظهار نظر اكثر قريب به اتفاق افسران زرهي كه در اين باره با آنان صحبت شد و آئين نامه‌هاي شناخته شده و جنگهاي گذشته و اخير:

استفاده از يگانهاي زرهي به شرح زير پيشنهاد مي‌گردد.

۱ـ در آفند

الف ـ در استفاده از موفقيت پس از ايجاد شكاف و رخنه در خطوط پدافندي دشمن

ب ـ در تعاقب براي جلوگيري از فرار نيروهاي دشمن و تجديد سازمان مجدد آنان

۲ـ در پدافند

الف ـ در اجراي پاتكها به منظور ترميم رخنه ايجاد شده و در نهايت تصرف منطقه جديد و واگذاري آن منطقه به يگانهاي پياده

ب ـ شركت در پدافند متحرك به منظور انهدام كلي نيروهاي متجاوز كه به منطقه كشتارگاه وارد شده‌اند.

در مجموع چنين نتيجه گرفته مي‌شود كه از يگانهاي زرهي بايد به شكل انبوه و توده‌اي استفاده كرده و به عنوان يك اسلحه در محلهايي كه مي‌شود با يك سلاح معمولي مثل آرپي‌جي ۷، انواع موشكهاي ضدتانك و ... استفاده كرد. از كاربرد اين يگان ارزشمند اجتناب كرد.

Ě ـ نقش اخبار و اĂلاعات صحيح و به موقع در تصميم‌گيريها:

هر چقدر اخبار و اطلاعات صحيح و به موقع به فرمانده و ستاد در اتخاذ تصميم‌گيري در وضعيتهاي ايجاد شده كمك كرده و مأموريت را تسهيل مي‌نمايد اخبار و اطلاعات نادرست و اغراق آميز فرماندهان را گمراه و تصميم‌گيريها را دچار مشكل مي‌كند و حتي در بعضي مواقع زيانهاي بسياري هم وارد مي‌كند. ذكر خاطره‌اي از امير سرتيپ۲ ناصر بيضادي فرمانده قرارگاه عملياتي جنوب خالي از لطف نيست.

«در ابتداي جنگ تحميلي ابلاغ شده بود كه هر كس يك فروند هواپيماي دشمن را ساقط كند يك درجه خواهد گرفت. روزي يك فروند هواپيما در اثر تيراندازي مورد اصابت قرار مي‌گيرد و سقوط مي‌كند، پس از سرنگون شدن هواپيما دعوا بر سر اينكه چه كسي هواپيما را زده شروع مي‌شود ولي پس از مدت زمان كوتاهي اعلام مي‌شود كه هواپيماي سرنگون شده هواپيماي خودي بوده است. با اعلام اين خبر همه آنهايي كه مدعي سرنگون كردن هواپيما و گرفتن يك درجه بودند يكي يكي جا مي‌زنند و اظهارات قبلي خود را نفي مي‌نمايند»

čċ ـ استفاده از تجارk عمليات گذشته:

يادآوري مي‌شود كه تصرف تپه سبز در عمليات الله اكبر و احاطه متجاوز در منطقه چزابه (دارالشياع) در عمليات بستان (طريق‌القدس) تجاربي بود كه در عمليات فتح‌المبين به نحو ملموس مورد نظر قرار گرفت و در قرارگاههاي قدس و فتح توانستيم دشمن را غافلگير كنيم و باعث شكست او شويم.

۱ـ حضور فرماندهان در زمان و مكان حساس در صحنه عمليات:

به خاطر دارم كه پس از عمليات موفق قرارگاه فتح و تصرف ارتفاعات رقابيه توسط عناصري از تيپ ۵۵ هوابرد و تيپ ۸ نجف اشرف در زماني كه بنا بود تيپ۱ لشكر ۹۲ زرهي به پيشروي خود ادامه دهد مواجه با آتشهاي سنگين توپخانه، تانك و سلاحهاي ضد تانك متجاوز گرديد و حالت روحي بدي براي پرسنل اين تيپ به وجود آورده بود.

در آن موقعيت بلافاصله فرمانده قرارگاه فتح، فرمانده تيپ ۵۵ هوابرد و من (نگارنده) كه افسر رابط قرارگاه كربلا در قرارگاه فتح بودم راهي منطقه شديم و در آنجا مواجه با انبوهي از آتشهاي دشمن شديم به نحوي كه خود مجبور شديم با پر كردن گونيها از خاك منطقه جان پناه كوچكي براي خود تهيه كنيم لازم به ذكر است كه فرمانده تيپ۱ لشكر ۹۲ زرهي و فرماندهان گردانها هم در منطقه (خط مقدم) حضور داشتند.

اين حضور فرماندهان و افسران ستاد در منطقه باعث گرديد كه تيپ۱ بتواند روحيه خود را باز يافته و مأموريت را به بهترين نحو به انجام برساند.

۲ـ اهميت تحكيم هدف و تجديد سازمان پس از تصرف هدف:

به حق بايد گفت كه يگانهاي قرارگاه فتح به خوبي اين مهم را در نظر داشتند و به نحو احسن اين مهم را رعايت مي‌كردند.

۳ـ تخليه سريع شهدا و مجروحين كه در بالا بردن روحيه پرسنل بسيار حائز اهميت مي‌باشد.

يادم مي‌آيد روز پس از حمله ارتش عراق در تاريخ ۱۳۶۰/۱۲/۲۹ در منطقه رقابيه و تصرف كوتاه مدت قسمتي از مواضع يكي از گردانهاي تيپ ۵۵ هوابرد كه من (نگارنده) به دستور فرماندهي نزاجا عازم بازديد از آن منطقه شدم. آنچه كه جلب توجه مي‌كرد جمع‌آوري كشته‌ها و زخميهاي متجاوز همزمان با تخليه شهدا و مجروحين نيروهاي خودي بود كه ضمن بالا بردن روحيه پرسنل، جوانمردي رزمندگان اسلام را نمايش مي‌داد.

۴ـ اهميت آمادگي جسماني نيروهاي عمل‌كننده به ويژه يگانهاي پياده:

به خاطر دارم كه تيپ ۵۵ هوابرد هر روز برنامه‌اي در اين باره براي پرسنل ترتيب داده بود كه دو، ورزش و راهپيمايي روزانه را در بر داشت.

۵ـ اهميت يگانهاي توپخانه، هوانيروز و نيروي هوايي در پشتيباني از يگانها:

لازم به ذكر است كه حضور هواپيماهاي خودي و هلي‌كوپترهاي هوانيروز نه تنها آتش آنها بسيار كارساز بود بلكه صداي غرش اين پرنده‌هاي خودي نيز ايجاد روحيه مضاعف در پرسنل مي‌كرد.

۶ـ اهميت حضور نيروهاي مردمي و بسيج در جبهه‌ها:

به حق بايد گفت كه بدون حضور اين نيروها امكان عمليات به اين بزرگي اگر نگوييم مقدور نبود بايد بگوييم كه بسيار مشكل و غير محتمل بود.

در پايان اين بخش بايد اضافه كنيم كه آنچه از همه مهم‌تر بود:

١ـ حرف شنوي بي چون و چرا از فرمانهاي فرماندهي كل قوا رحمت اله عليه

٢ـ ميل به بيرون كردن دشمن از خاك ميهن اسلامي «ايران»

٣ـ همكاري صميمانه و برادرانه بين كليه پرسنل حاضر در منطقه

٤ـ تلاش در جهت انجام مأموريت بدون هيŠ گونه چشم داشتي

٥ـ نترسيدن از متجاوز و قبول همه گونه مخاطره

٦ـ نقش حفاظت و اطلاعات كه در حد بسيار بالايي در مورد حفاظت از طرحها و دستورات بسيار بااهميت مي‌باشد.

در مورد بند ٣ فوق سخنان[1] امير شهيد سپهبد علي صياد شيرازي مصداق كاملي بر اين مدعا است:

« از زيباترين صحنه‌هايي كه يادم هست، وحدت يكپارچگي قبل از عمليات بود. بازديدي داشتم از محور ميشداغ و تنگ زليجان. بچه‌ها داشتند تمركز نيرو مي‌كردند. از بچه‌هايي كه در اين صحنه خيلي زحمت كشيدند ـ نمونه ارتشي را بگويم ـ سرتيپ٢ كريم عبادت بود. از بچه‌هاي سپاه هم كه اسوه بودند و در صحنه نقش مٶثري براي وحدت داشتند، برادر احمد كاظمي بود؛ فرمانده تيپ نجف اشرف. پانزده روز قبل براي بازديد رفته بودم. ايشان گفت: ما مي‌خواهيم اين كوه را بشكافيم و راهي پيدا كنيم. به آن طرف برويم و راه حمله را پيدا كنيم.

حقيقت، در قلبم گفتم كه اين چه مي‌گويدŸ كوه را بشكافيم يعني چهŸ! اين كوه را تا كي مي‌خواهند بشكافندŸ پانزده روز بعد كه رفتم، ديدم كوه شكافته شده است. ما را از مسير همان شكاف براي بررسي اوضاع بردند. وقتي برگشتم، بچه‌ها داشتند تمرين عمليات و بدنسازي مي‌كردند. ديدم مثل اينكه همه با هم هستند. هر كار كردم كه بتوانم بشناسم كدام ارتشي است و كدام سپاهي، تشخيصDŽ مشكل بود. از روي دقت نظامي متوجه شدم كه ارتشي‌ها كدامندو سپاهي‌ها كدام. ارتشي‌ها ژ‌٣ داشتند و بسيجي‌ها كلاشينكف. همه با هم توي ستون راهپيمايي مي‌كردند و خيلي جالب بود. اصلاً نشاط و حركت در صحنه هويدا بود.»

١ـ صفحات ٢٦٧ و ٢٦٨ كتاب ناگفته‌هاي جنگ (گفتار نوزدهم)

فصل هشتم:

تلفات رزمي
اسامي شهدا
اسامي جانبازان
اسامي آزادگان

تلفات رزمي قرارگاه فتح[1] در عمليات فتح‌المبين

Č ـ شهيد:

افسر ۱۵ نفر	درجه‌دار ۵۷ نفر	کارمند ۱ نفر	سرباز ۲۵۷ نفر

۲ ـ جانباز:

افسر ۱۹ نفر	درجه‌دار ۲۳ نفر	کارمند ۱ نفر	سرباز ۱۵٦ نفر

Ď ـ آزاده:

افسر ۳ نفر	درجه‌دار ۹ نفر	کارمند ــ	سرباز ۱۷ نفر

ď ـ مفقود اèثر :

افسر ــ	درجه‌دار ــ	کارمند ــ	سرباز ــ

جمع کل تلفات :

افسر ĎĒ نفر	**درجه‌دار ēĚ نفر**	**کارمند ۲ نفر**	**سرباز ďĎč نفر**

توجه:

Č ـ متأسفانه به اسامي جانباز و آزاده تيپ ۵۵ هوابرد دسترسي مقدور نشد.

۲ـ در مدركي از تعداد تلفات تيپ ۵۵ هوابرد به ترتيب زير ديده مي‌شود كه البته به اسامي كامل آنان دسترسي مقدور نشد.

الف ـ شهيد:

افسر ۸ نفر	درجه‌دار ۳۲ نفر	سرباز ۱٦۳ نفر

۱ـ به دليل عدم دسترسي به تلفات دليرمردان سپاه پاسداران انقلاب اسلامي، متأسفانه نتوانستم در اين كتاب آمار و اسامي آنها را در2 نمايم ولي در همين جا درود خود را نثار روح پاك و مطهر آن شهيدان گرانقدر نموده و از درگاه حق سلامت و موفقيت جانبازان، آزادگان ارجمند و خانواده معظم شهدا را آرزو مي‌نمايم.

k ـ جانباز:

افسر ١٣ نفر درجه‌دار ٦٠ نفر سرباز ٥٧٩ نفر

اسامي شهداي يگانهاي ارتشي قرارگاه فتح در عمليات فتح‌المبين از ČĎđč/č/ČČ الي ČĎđč/č۲/۲Ě

رديف	درجه	نام	نشان	يگان
١	سروان	اسماعيل	كماسي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢	سروان	علي اكبر	عابديني	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣	ستوانيكم	آق اويلي	يلقي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٤	ستوانيكم	شاهرخ	معنوي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٥	ستواندوم	عباس	فاروقي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٦	ستواندوم	امير	دهقاني	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٧	ستواندوم	محمد رضا	عبدالملكي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٨	ستواندوم	غلامرضا	ناجي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩	ستواندوم	نعمت اله	حيدري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠	ستواندوم	محمد رضا	صباغ نژاد	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١	ستواندوم	مسعود	صفويان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢	ستوان سوم	نعمت اله	حيدري بكاوي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣	ستوان سوم	بهمن علي	زارعي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤	ستوان سوم	حسين	سلطاني خواه	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥	ستوان سوم	احمد	زندي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦	ستوانيار سوم	عليرضا	ميرزايي سعادت	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧	ستوانيار سوم	رضا	عدالتي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
١٨	ستوانيار سوم	محمد	نورمندي پور	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
١٩	ستوانيار سوم	سيد مهدي	قطبيان صفري	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٠	استوار يكم	قدرت اله	بردبار	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢١	استوار يكم	علي اصغر	ترابي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٢	استوار يكم	مالك	شيخ ويسي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٣	استوار يكم	حسن	يارمحمدي توسكي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
٢٤	استوار دوم	محمود	صادقي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٥	استوار دوم	ابراهيم	ملكي نژاد	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٦	استوار دوم	رحيم	افتاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٧	استوار دوم	جعفر	بيگلر بيگي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٨	استوار دوم	رضا	سليمي كوچي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٩	استوار دوم	قاسم	جوانمرد	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٠	استوار دوم	ولي	ماهرخ	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣١	استوار دوم	محمد رضا	افسرده	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٢	استوار دوم	عزيز قلي	عزيزي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٣	استوار دوم	هوشنگ	ماهرخ	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٤	استوار دوم	محمد رضا	پورمحمد رئوفي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٥	استوار دوم	علي ناز	استقامت	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٦	استوار دوم	حسن	رعيت پيشه	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٧	استوار دوم	احمد	عبدي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٨	گروهبانيكم	عبدالمجيد	رستگار	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٣٩	گروهبانيكم	شريف	محمودي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٤٠	گروهبانيكم	رضا	آبادي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٤١	گروهبانيكم	جليل	بردبار	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٤٢	گروهبانيكم	علي پناه	برزگر	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٤٣	گروهبانيكم	داور	نادري	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٤٤	گروهبانيكم	شكراله	نجفي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٤٥	گروهبانيكم	عباس قلي	توكليان	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٤٦	گروهبانيكم	علي	سيفي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٤٧	گروهبانيكم	علي اصغر	عظيم نويسي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٤٨	گروهبانيكم	غلامحسين	هراتي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٤٩	گروهبانيكم	محمود	ناصري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥٠	گروهبانيكم	بهرام	مٶمني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥١	گروهبانيكم	محمود	جعفري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
٥٢	گروهبانيكم	محمد حسين	رهنورد	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥٣	گروهبانيكم	ناصر	شبانكاره	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥٤	گروهبانيكم	علي	همتي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥٥	گروهبانيكم	نصرت اله	ابراهيمي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥٦	گروهباندوم	مجتبي	صادقي پور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥٧	گروهباندوم	خداپرست	قلاوند	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥٨	گروهباندوم	حميد	محرم پور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٥٩	گروهباندوم	غلامحسين	باقري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٦٠	گروهباندوم	عباس	ابراهيم آبادي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٦١	گروهباندوم	احمد	شنان طرفي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٦٢	گروهباندوم	فرامرز	عادي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٦٣	گروهباندوم	كرم اله	عليزاده	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٦٤	گروهبان سوم	منصور	آرامي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٦٥	گروهبان سوم	محمود رضا	نجاتي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٦٦	گروهبان سوم	عباس	حسيني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٦٧	گروهبان سوم	علي اكبر	نوده شرف	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٦٨	گروهبان سوم	علي راد	اصغرپور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٦٩	گروهبان سوم	حميد رضا	حسينعلي پور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٠	گروهبان سوم	مرتضي	عطارپور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧١	گروهبان سوم	حسين	غفارزاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٢	گروهبان سوم	سيد مرتضي	ابراهيمي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٣	كارمند	بهرام	كياني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٤	سرباز وظيفه	منصور	بهرامي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٥	سرباز وظيفه	محمد رضا	ناظري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٦	سرباز وظيفه	علي	نصيري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٧	سرباز وظيفه	محمود رضا	نجاتي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٨	سرباز وظيفه	محمد	نكويي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٧٩	سرباز وظيفه	گل صلان	بيك محمدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز

رديف	درجه	نام	نشان	يگان
٨٠	سرباز وظيفه	كاظم	بابادي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨١	سرباز وظيفه	رضا	يگانه جو	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨٢	سرباز وظيفه	محمد علي	عباسي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨٣	سرباز وظيفه	سيد رضا	قره سيد	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨٤	سرباز وظيفه	جان قاردش	فلاح نژاد	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨٥	سرباز وظيفه	ناصر	روشن	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨٦	سرباز وظيفه	قاسم	زنگنه	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨٧	سرباز وظيفه	خيراله	رئيس قنواتي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨٨	سرباز وظيفه	احمد	زارع	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٨٩	سرباز وظيفه	سيد جمال	رمضاني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٠	سرباز وظيفه	ايرج	رحمتيان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩١	سرباز وظيفه	وجيح اله	رستمي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٢	سرباز وظيفه	رجبعلي	زارعي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٣	سرباز وظيفه	امين	دفاع زاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٤	سرباز وظيفه	منوچهر	دراوندي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٥	سرباز وظيفه	طاهر	دزفوليان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٦	سرباز وظيفه	عباسعلي	دهقان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٧	سرباز وظيفه	عليرضا	دادخدايي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٨	سرباز وظيفه	احمد	رحيمي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٩٩	سرباز وظيفه	مرتضي	رعيت	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠٠	سرباز وظيفه	حسن	خاكي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠١	سرباز وظيفه	ناصر	حيدري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠٢	سرباز وظيفه	فرمان	بخشي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠٣	سرباز وظيفه	عباس	جعفري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠٤	سرباز وظيفه	سيد احمد	جوادي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠٥	سرباز وظيفه	فيروز	عمران	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠٦	سرباز وظيفه	يزدان علي	بابايي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠٧	سرباز وظيفه	بهمن	عميدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
١٠٨	سرباز وظيفه	منوچهر	عباسي زاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٠٩	سرباز وظيفه	آيت اله	سليماني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٠	سرباز وظيفه	بهرام	شتابي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١١	سرباز وظيفه	مراد	روشني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٢	سرباز وظيفه	محمود	كهنداني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٣	سرباز وظيفه	كاوه	كاشفي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٤	سرباز وظيفه	حبيب	كياني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٥	سرباز وظيفه	شنور	منصوري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٦	سرباز وظيفه	غلام	كرمي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٧	سرباز وظيفه	كريم	صداقت پيشه	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٨	سرباز وظيفه	فيروز	صالح پور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١١٩	سرباز وظيفه	محسن	صالحي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٠	سرباز وظيفه	الله بخش	نظري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢١	سرباز وظيفه	محمد رضا	موسي وژد	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٢	سرباز وظيفه	منوچهر	محمدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٣	سرباز وظيفه	شيرزاد	مظفري زاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٤	سرباز وظيفه	مهران	مهدي پور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٥	سرباز وظيفه	حسين	مظاهري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٦	سرباز وظيفه	احمد	محجوب	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٧	سرباز وظيفه	مرتضي	ميرزا باقري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٨	سرباز وظيفه	نعمت اله	يلمه	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٢٩	سرباز وظيفه	عبدالحميد	هندي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣٠	سرباز وظيفه	محمد رضا	شنوا فلاح	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣١	سرباز وظيفه	هرمز	سهيل آبادي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣٢	سرباز وظيفه	حبيب اله	سبزعلي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣٣	سرباز وظيفه	احمد	سرافرازيان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣٤	سرباز وظيفه	ابوذر	سمياري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣٥	سرباز وظيفه	جواد	سرايدار	لشكر ٩٢ زرهي اهواز

رديف	درجه	نام	نشان	يگان
١٣٦	سرباز وظيفه	ميرزا رضا	شهوني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣٧	سرباز وظيفه	علي اكبر	طهماسبي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣٨	سرباز وظيفه	عباس	حسيني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٣٩	سرباز وظيفه	جواد	حسني پور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٠	سرباز وظيفه	جعفر	مرداني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤١	سرباز وظيفه	سيد محمد	حميدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٢	سرباز وظيفه	سيد كمال	حسيني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٣	سرباز وظيفه	حميد رضا	شنايي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٤	سرباز وظيفه	علي	تركي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٥	سرباز وظيفه	ابوالفضل	اكبري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٦	سرباز وظيفه	محمد	اسحاق	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٧	سرباز وظيفه	نظام علي	لطيفي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٨	سرباز وظيفه	قاسم	لطيفي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٤٩	سرباز وظيفه	محمد	قفليان پور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٠	سرباز وظيفه	محمد علي	يار احمدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥١	سرباز وظيفه	نادر	توكلي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٢	سرباز وظيفه	رحمان باقر	جيران	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٣	سرباز وظيفه	عبدالحسين	بابازاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٤	سرباز وظيفه	عليمراد	اصغرپور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٥	سرباز وظيفه	ابراهيم	اندك رنج	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٦	سرباز وظيفه	علي	حسني بيگي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٧	سرباز وظيفه	عبدالحسين	ايزديان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٨	سرباز وظيفه	عبداله	احمديان پور	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٥٩	سرباز وظيفه	محمد حسن	اسماعيلي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦٠	سرباز وظيفه	مرتضي	رعيت	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦١	سرباز وظيفه	شندر	منصوري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦٢	سرباز وظيفه	رحمان	باقر جيران	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦٣	سرباز وظيفه	ذبيح اله	فلاحي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
١٦٤	سرباز وظيفه	حسين	عابدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦٥	سرباز وظيفه	مرتضي	ميرزا باقري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦٦	سرباز وظيفه	منصور	اولاد اعظمي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦٧	سرباز وظيفه	ابوالفضل	اكبري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦٨	سرباز وظيفه	گل اصلان	نيك محمدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٦٩	سرباز وظيفه	عليرضا	حسن پور ملك شاه	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٠	سرباز وظيفه	قنبر	اسماعيلي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧١	سرباز وظيفه	غلامرضا	اشتري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٢	سرباز وظيفه	عبدالحسين	بابازاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٣	سرباز وظيفه	جعفر	حرداني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٤	سرباز وظيفه	سيد اصغر	حسيني جوزاني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٥	سرباز وظيفه	سيد محمد	حميدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٦	سرباز وظيفه	سيد حسين	حسيني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٧	سرباز وظيفه	طاهر	دزفوليان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٨	سرباز وظيفه	ايرج	رحمتيان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٧٩	سرباز وظيفه	وجيح اله	رستمي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٠	سرباز وظيفه	قاسم	زنگنه منش	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨١	سرباز وظيفه	خيراله	رئيسي قنواتي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٢	سرباز وظيفه	سيد رضا	قره سيد	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٣	سرباز وظيفه	كاوه	كاشفي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٤	سرباز وظيفه	محمود	كهنداني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٥	سرباز وظيفه	نظام علي	لطفي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٦	سرباز وظيفه	منوچهر	محمود چشمه	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٧	سرباز وظيفه	علي	نصيري كناري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٨	سرباز وظيفه	عبدالمجيد	هندي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٨٩	سرباز وظيفه	مجيد	يوسف نيا	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩٠	سرباز وظيفه	محمد	آقا ابرقوئي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩١	سرباز وظيفه	فريدون	امير جام لوئي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
١٩٢	سرباز وظيفه	محمد	اسحاقي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩٣	سرباز وظيفه	بهرام	جليلي صفويان	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩٤	سرباز وظيفه	سيد احمد	جوادي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩٥	سرباز وظيفه	سيد كمال	دستجردي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩٦	سرباز وظيفه	منوچهر	دالوندي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩٧	سرباز وظيفه	ناصر	روشن	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩٨	سرباز وظيفه	حبيب اله	سبزعلي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
١٩٩	سرباز وظيفه	سرايدار	همداني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٠	سرباز وظيفه	علي اكبر	طهماسبي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠١	سرباز وظيفه	محمد علي	عباسي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٢	سرباز وظيفه	يزدان	علي بابايي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٣	سرباز وظيفهر	جان قارداش	فلاح مراد	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٤	سرباز وظيفه	مهران	پور گرگرزاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٥	سرباز وظيفه	حسين	مظاهري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٦	سرباز وظيفه	سيد مصطفي	موسوي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٧	سرباز وظيفه	غلامعلي	محمد يارلو	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٨	سرباز وظيفه	الله بخش	نظري	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢٠٩	سرباز وظيفه	رضا	يگانه جو	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢١٠	سرباز وظيفه	ولي	اجاق زاده	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢١١	سرباز وظيفه	فرمان	بخشي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢١٢	سرباز وظيفه	غلام	كريمي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢١٣	سرباز وظيفه	عزيز اله	مير احمدي	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢١٤	سرباز وظيفه	سيد كاظم	احمد حسيني	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢١٥	سرباز وظيفه	علي اكبر	سالاروند يار	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢١٦	سرباز وظيفه	يوسف	يعقوبي چوبدار	لشكر ٩٢ زرهي اهواز
٢١٧	سرباز وظيفه	هوشنگ	ابراهيمي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢١٨	سرباز وظيفه	حسين	باديه نشين	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢١٩	سرباز وظيفه	حسين	باقري	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۲۲۰	سرباز وظيفه	عبدالرسول	اميري	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲۱	سرباز وظيفه	حسين	آقاجان	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲۲	سرباز وظيفه	تقي	اسدي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲۳	سرباز وظيفه	محمد	الهامي نژاد	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲٤	سرباز وظيفه	سعيد	باقري	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲۵	سرباز وظيفه	محمد علي	جمالي زاده	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲٦	سرباز وظيفه	اسكندر	خشكوايي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲۷	سرباز وظيفه	خالق	سرعتي ابوي شمس	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲۸	سرباز وظيفه	عباس	صادقي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۲۹	سرباز وظيفه	عيسي	عزيزي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳۰	سرباز وظيفه	حسن	عاشوري	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳۱	سرباز وظيفه	طيب	فتوحي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳۲	سرباز وظيفه	قربانعلي	نجار كناري	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳۳	سرباز وظيفه	امير	قربان زاده	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳٤	سرباز وظيفه	همدم	كاوياني	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳۵	سرباز وظيفه	باقر	محب كيا	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳٦	سرباز وظيفه	بيت اله	محمدي فخر	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳۷	سرباز وظيفه	محمد حسين	محلوچي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳۸	سرباز وظيفه	محمد	مغلوتي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲۳۹	سرباز وظيفه	بهروز	فرماني	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲٤۰	سرباز وظيفه	علي	اشتري براتي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲٤۱	سرباز وظيفه	قاسم	بالا روستايي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲٤۲	سرباز وظيفه	علي اصغر	بالا روستايي	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲٤۳	سرباز وظيفه	علي	روانبخش	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲٤٤	سرباز وظيفه	جليل	بردبار	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲٤۵	سرباز وظيفه	كامبيز	سيلو	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲٤٦	سرباز وظيفه	حسين	طوفاني	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز
۲٤۷	سرباز وظيفه	غلامرضا	رسول پور	تيپ ۵۵ هوابرد شيراز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
٢٤٨	سرباز وظيفه	رضا حسين	نامدار	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٤٩	سرباز وظيفه	حسين	نورافكن	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٠	سرباز وظيفه	فتح اله	معيني	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥١	سرباز وظيفه	علي جاسم	زين مهدپر	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٢	سرباز وظيفه	غلامرضا	آهنگرزاده	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٣	سرباز وظيفه	نادر	قرباني	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٤	سرباز وظيفه	رمضان	سگوند	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٥	سرباز وظيفه	رحيم	خرم آبادي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٦	سرباز وظيفه	منصور	باباخوئي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٧	سرباز وظيفه	كريم	دادمنه ملاعلي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٨	سرباز وظيفه	بهرام	قرباني	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٥٩	سرباز وظيفه	كوچعلي	محترم زاده	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٠	سرباز وظيفه	جمشيد	فرهنگ	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦١	سرباز وظيفه	رحمان	شيرازي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٢	سرباز وظيفه	اسماعيل	يوسفي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٣	سرباز وظيفه	اسفنديار	شجاعي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٤	سرباز وظيفه	جهانبخش	خوش خشت	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٥	سرباز وظيفه	محمد رضا	بندر بيگي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٦	سرباز وظيفه	عزت اله	قتياني	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٧	سرباز وظيفه	سيد عباس	صفري	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٨	سرباز وظيفه	محمد باقر	احمد زاده	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٦٩	سرباز وظيفه	كريم	مراد مند	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٧٠	سرباز وظيفه	رامتين	مجيدي نيا	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٧١	سرباز وظيفه	عبدالباقي	خفري	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٧٢	سرباز وظيفه	حسين	بذرافكن	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٧٣	سرباز وظيفه	حسين	صالح مهدي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٧٤	سرباز وظيفه	علي	زهرآبادي	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز
٢٧٥	سرباز وظيفه	حميد	سلماني	تيپ ٥٥ هوابرد شيراز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۲۷٦	سرباز وظیفه	زمان	شفقي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۷۷	سرباز وظیفه	قاسم	چاقوساز	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۷۸	سرباز وظیفه	عزیز قلي	عزیزي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۷۹	سرباز وظیفه	بهرام	برودفي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸۰	سرباز وظیفه	جهانگیر	میرقلي زاده	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸۱	سرباز وظیفه	علي	پناهي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸۲	سرباز وظیفه	محمد علي	اسماعیلي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸۳	سرباز وظیفه	سیروس	احمد پور	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸٤	سرباز وظیفه	قربان	نوري	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸۵	سرباز وظیفه	مصطفي	یوسفي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸٦	سرباز وظیفه	علي اکبر	فرخ چه	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸۷	سرباز وظیفه	ناصر	اسدالهي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸۸	سرباز وظیفه	پنجعلي	احمدي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۸۹	سرباز وظیفه	محمد رضا	اکبري	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹۰	سرباز وظیفه	محمد	انوري	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹۱	سرباز وظیفه	سبزعلي	جلیل کاظمي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹۲	سرباز وظیفه	حمید	خرباني زاده	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹۳	سرباز وظیفه	علي	حسن زاده	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹٤	سرباز وظیفه	شریف	خزائي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹۵	سرباز وظیفه	هادي	رضایي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹٦	سرباز وظیفه	نادر	رضایي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹۷	سرباز وظیفه	حسن	زحمتکش	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹۸	سرباز وظیفه	وحید	عابدپور	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۲۹۹	سرباز وظیفه	محمد رضا	مرادي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰۰	سرباز وظیفه	محمد رضا	بندریگي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰۱	سرباز وظیفه	منصور	باباصفري	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰۲	سرباز وظیفه	مهرزاد	برادران	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰۳	سرباز وظیفه	علي اصغر	بالادستاني	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۳۰٤	سرباز وظیفه	آدهم	بهزادي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰۵	سرباز وظیفه	محمود	پورهادي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰٦	سرباز وظیفه	نبي اله	پیر غم الدین	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰۷	سرباز وظیفه	بهرام	قرباني	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰۸	سرباز وظیفه	فرمان	ثقفي کردباکي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۰۹	سرباز وظیفه	محمد علي	حمالي زاده	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱۰	سرباز وظیفه	علي	حاجي رضایي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱۱	سرباز وظیفه	اسفندیار	حسنوند	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱۲	سرباز وظیفه	محسن	حمید مردار	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱۳	سرباز وظیفه	اله وردي	حاج محمودزاده	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱٤	سرباز وظیفه	محمد حسن	دانشپور	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱۵	سرباز وظیفه	علي	رضایي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱٦	سرباز وظیفه	محمد علي	رحیمي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱۷	سرباز وظیفه	رضارمقي	خراساني	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱۸	سرباز وظیفه	ابوالقاسم	زادمهر	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۱۹	سرباز وظیفه	رضا	زماني	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲۰	سرباز وظیفه	علیجان	زین الدین	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲۱	سرباز وظیفه	مراد	زارعي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲۲	سرباز وظیفه	حمید	سلیمان ریزي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲۳	سرباز وظیفه	سیف اله	شادماني	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲٤	سرباز وظیفه	همت اله	شمس نوري	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲۵	سرباز وظیفه	اصغر	اسفندآبادي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲٦	سرباز وظیفه	اکبر	شنگي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲۷	سرباز وظیفه	صمد	صباغي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲۸	سرباز وظیفه	قربانعلي	صفایي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۲۹	سرباز وظیفه	ابراهیم	صالحي	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز
۳۳۰	سرباز وظیفه	مختار	صفري	تیپ ۵۵ هوابرد شیراز

اسامي جانبازان لشكر Ě۲ زرهي در عمليات فتح‌المبين از Ě۲/۲č/ĎđčĎ الي Ě۲/۲č/ĎđčĎ*

رديف	درجه	نام	نشان	يگان
۱	سرگرد	باقر	رضوي پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲	سروان	عزيز اله	يگانه	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳	ستوانيكم	عباد اله	اميني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤	ستوانيكم	رضا	ترابي پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٥	ستوانيكم	علي اكبر	زندي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦	ستوانيكم	علي	صفري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۷	ستوانيكم	مرتضي	كامراني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۸	ستوانيكم	يونس	ميلاني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹	ستوانيكم	مسعود	آزادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰	ستواندوم	هوشنگ	غلامي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱	ستواندوم	غلامعلي	كريمي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲	ستواندوم	غلامرضا	مزارعي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳	ستواندوم	علي ناز	مفيد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤	ستوان سوم	ابوالحسن	پاني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥	ستوان سوم	عبداله	حاجيان	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٦	ستوان سوم	ابوالقاسم	منصوري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۷	ستوان سوم	سيد عباس	موسوي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۸	ستوان سوم	علي	نوروزي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۹	ستوان سوم	سلمان	جانعلي پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۰	استوار يكم	تيمور	بخشي زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۱	استوار يكم	اسكندر	پيشه‌ور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۲	استوار يكم	هوشنگ	چغار زردي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۳	استوار يكم	كرامت	قهرماني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲٤	استوار دوم	سيد علي	آقا ميري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲٥	استوار دوم	رضا	علي زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲٦	استوار دوم	تيمور	قادري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

* در مورد اسامي جانبازان تيپ ٥٥ هوابرد به توضيح اشاره شده در صفحه ۳۳۹ مراجعه شود.

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۲۷	استوار دوم	رضا	فخرائي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۸	استوار دوم	محسن	ميرزايي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۹	گروهبانيكم	عباسعلي	امام علي زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳۰	گروهبانيكم	حسين	افضلي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳۱	گروهبانيكم	غلامرضا	حاجي دوتاره	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳۲	گروهبانيكم	اسماعيل	دولابي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳۳	گروهبانيكم	خليل	مهدي زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳٤	گروهباندوم	محمد علي	آزادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳۵	گروهباندوم	اسماعيل	آزادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳٦	گروهباندوم	عليرضا	خواجه قصاب	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳۷	گروهباندوم	فرامرز	خانلري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳۸	گروهباندوم	حبيب	ژولانژاد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳۹	گروهباندوم	ايرج	رفيع پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤۰	گروهباندوم	منوچهر	رضواني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤۱	گروهبانسوم	سيد جعفر	حجت قلي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤۲	گروهبانسوم	محمود	رضايي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤۳	كارمند	محمد	تركاشوند	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤٤	سرباز وظيفه	پرويز	استقامت	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤۵	سرباز وظيفه	فرهاد	اسدي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤٦	سرباز وظيفه	داراب	اميري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤۷	سرباز وظيفه	عباس	ارتند	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤۸	سرباز وظيفه	عشقعلي	اروج پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤۹	سرباز وظيفه	حسن	اسماعيل زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۵۰	سرباز وظيفه	غلامعلي	امين دين	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۵۱	سرباز وظيفه	جعفر	اخلاقي مصلح	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۵۲	سرباز وظيفه	حمزه	امير تيموري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۵۳	سرباز وظيفه	قاسم	آشوري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۵٤	سرباز وظيفه	حميد	الالي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
٥٥	سرباز وظيفه	احمد	احمدي پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٥٦	سرباز وظيفه	محمد رضا	اسماعيلي نيا	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٥٧	سرباز وظيفه	اسداله	اشتري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٥٨	سرباز وظيفه	علي	آروندي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٥٩	سرباز وظيفه	حسن	اكبري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٠	سرباز وظيفه	براتعلي	الياسي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦١	سرباز وظيفه	حاج ابراهيم	آدينه	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٢	سرباز وظيفه	محمد	آزادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٣	سرباز وظيفه	اسماعيل	برزويي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٤	سرباز وظيفه	سيف اله	پرچم	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٥	سرباز وظيفه	محمد	بايي كنده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٦	سرباز وظيفه	جهانگير	باباميري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٧	سرباز وظيفه	محمد	بهرامي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٨	سرباز وظيفه	محمدرضا	بديعي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦٩	سرباز وظيفه	خليل	پيرنيا	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٠	سرباز وظيفه	سعيد	برزگر	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧١	سرباز وظيفه	محمد رضا	باقري نژاد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٢	سرباز وظيفه	بهروز	باقري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٣	سرباز وظيفه	ناصرعلي	پناهي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٤	سرباز وظيفه	حسين	بابايي نياك	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٥	سرباز وظيفه	مسعود	پدرام	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٦	سرباز وظيفه	سيد عباس	پاپي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٧	سرباز وظيفه	علي اكبر	بنياد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٨	سرباز وظيفه	مهدي	باني نهجور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٧٩	سرباز وظيفه	اكبر	بائري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٨٠	سرباز وظيفه	كرمعلي	بيگدليان	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٨١	سرباز وظيفه	علي	بيرانوند	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٨٢	سرباز وظيفه	محمدعلي	بابامحمدي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۸۳	سرباز وظیفه	علي بابا	باورسادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۸٤	سرباز وظیفه	عباس	بخشي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۸۵	سرباز وظیفه	علي	جنت فريدوني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۸٦	سرباز وظیفه	قربانعلي	جلي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۸۷	سرباز وظیفه	حسين	جواديان	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۸۸	سرباز وظیفه	رمضانعلي	چراغي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۸۹	سرباز وظیفه	محمد سعيد	حسن پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹۰	سرباز وظیفه	محمد	حجازي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹۱	سرباز وظیفه	حسن	خاكي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹۲	سرباز وظیفه	اسداله	خرسندي منش	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹۳	سرباز وظیفه	محمدرضا	حسن شيري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹٤	سرباز وظیفه	اسداله	ختوان	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹۵	سرباز وظیفه	رضا	خواجه جويي نژاد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹٦	سرباز وظیفه	عيسي	خسرونژاد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹۷	سرباز وظیفه	منصور	حيدري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹۸	سرباز وظیفه	مظفر	حيدري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹۹	سرباز وظیفه	حسين	حقي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰۰	سرباز وظیفه	احمد	حجار	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰۱	سرباز وظیفه	غلامرضا	حسن زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰۲	سرباز وظیفه	جعفر	خدودي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰۳	سرباز وظیفه	گلعلي	حيدري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰٤	سرباز وظیفه	قاسم	خنفري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰۵	سرباز وظیفه	پرويز	حيدري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰٦	سرباز وظیفه	سيد عباس	خشته	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰۷	سرباز وظیفه	يعقوب	حيدري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰۸	سرباز وظیفه	نياز علي	دامدار فر	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰۹	سرباز وظیفه	محمد	داوود آبادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱۰	سرباز وظیفه	نوربخش	دست پاك	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۱۱۱	سرباز وظيفه	محمدرضا	دهقان ميري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱۲	سرباز وظيفه	بهرام	دوستي طلاهي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱۳	سرباز وظيفه	مرتضي	ذاكري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱٤	سرباز وظيفه	مهدي	ده بزرگي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱٥	سرباز وظيفه	نصرت اله	داوودآبادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱٦	سرباز وظيفه	محمد	زينالي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱۷	سرباز وظيفه	ناصر	زرينه	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱۸	سرباز وظيفه	اسداله	ريسي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱۹	سرباز وظيفه	محمد هادي	زمردي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲۰	سرباز وظيفه	محمود	زابلي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲۱	سرباز وظيفه	ابراهيم	زاﺤ شور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲۲	سرباز وظيفه	علي	رضايي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲۳	سرباز وظيفه	محمد	زيار	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲٤	سرباز وظيفه	اكبر	زارع	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲٥	سرباز وظيفه	عليرضا	رفيعي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲٦	سرباز وظيفه	ريحان	رام	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲۷	سرباز وظيفه	چراغ	سالاري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲۸	سرباز وظيفه	غلامحسين	سليماني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲۹	سرباز وظيفه	محمد	شيخ نژاد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳۰	سرباز وظيفه	رحمان	شمس الدين	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳۱	سرباز وظيفه	جميل	شرفه	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳۲	سرباز وظيفه	مصطفي	سيفي زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳۳	سرباز وظيفه	جواد	شهيب	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳٤	سرباز وظيفه	حجت	شمس	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳٥	سرباز وظيفه	رجبعلي	شاهزندي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳٦	سرباز وظيفه	صمدالدين	شجاعي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳۷	سرباز وظيفه	غلامرضا	سبزي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳۸	سرباز وظيفه	قربان	شهرﺤ زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۱۳۹	سرباز وظیفه	پرویز	سهاله	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤۰	سرباز وظیفه	سید مجید	صادقي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤۱	سرباز وظیفه	منصور	صابري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤۲	سرباز وظیفه	غلام عباس	صادقي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤۳	سرباز وظیفه	رضا	صادق پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤٤	سرباز وظیفه	حسین	صمدي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤٥	سرباز وظیفه	سید حسن	صادقي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤٦	سرباز وظیفه	رمضان	صافي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤۷	سرباز وظیفه	مجتبي	علي حسيني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤۸	سرباز وظیفه	حجت اله	غلامي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٤۹	سرباز وظیفه	احمد	عبدالعلي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥۰	سرباز وظیفه	محمد	عمودي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥۱	سرباز وظیفه	عباس علي	درنگي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥۲	سرباز وظیفه	حسین علي	عیسي پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥۳	سرباز وظیفه	اله محمد	عمويي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥٤	سرباز وظیفه	علي	قريافي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥٥	سرباز وظیفه	محمود	قادري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥٦	سرباز وظیفه	كريم	فلاح كهر	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥۷	سرباز وظیفه	احمد علي	فرهاد فاني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥۸	سرباز وظیفه	ذبیح اله	فیروزآبادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٥۹	سرباز وظیفه	جعفر	فردوسي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٦۰	سرباز وظیفه	محمد شیخ	قاسمي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٦۱	سرباز وظیفه	سیروس	حقاني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٦۲	سرباز وظیفه	ماشااله	فتحي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٦۳	سرباز وظیفه	جلال	قدس الهي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٦٤	سرباز وظیفه	وحید	فروردین	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٦٥	سرباز وظیفه	محمدرضا	قوان لو	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱٦٦	سرباز وظیفه	شیرزاد	قلي زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
١٦٧	سرباز وظيفه	سيد رحيم	قوامي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٦٨	سرباز وظيفه	حسن علي	فتاحي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٦٩	سرباز وظيفه	محد	فوائدي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٠	سرباز وظيفه	پور محمد	كارگر	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧١	سرباز وظيفه	حجت اله	كريمي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٢	سرباز وظيفه	نصر اله	كيخواه	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٣	سرباز وظيفه	محمد علي	گرگاني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٤	سرباز وظيفه	محمدرضا	كفاشي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٥	سرباز وظيفه	داوود	كريميان مفرد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٦	سرباز وظيفه	ماشااله	كهروبي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٧	سرباز وظيفه	فيروز	گوبشر	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٨	سرباز وظيفه	نصر اله	مرفوعي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧٩	سرباز وظيفه	رجبعلي	موسي زاده	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٠	سرباز وظيفه	الياس	مددي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨١	سرباز وظيفه	عبدي	مجيدي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٢	سرباز وظيفه	امين اله	مرتضوي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٣	سرباز وظيفه	مسعود	مظفري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٤	سرباز وظيفه	قباد	مشير	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٥	سرباز وظيفه	عباس	مرتضي پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٦	سرباز وظيفه	ابراهيم	معظمي گودرزي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٧	سرباز وظيفه	رضا	منصوري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٨	سرباز وظيفه	حسين	ميرزايي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨٩	سرباز وظيفه	سيد اسماعيل	مٶمن	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٩٠	سرباز وظيفه	حبيب اله	معصومي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٩١	سرباز وظيفه	علي	مهربان پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٩٢	سرباز وظيفه	سيروس	لطيف پيرو نياز	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٩٣	سرباز وظيفه	حميد	نجيب زيارتي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٩٤	سرباز وظيفه	ماشااله	نعمتي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۱۹۵	سرباز وظیفه	قاسم	ناظريد	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۹٦	سرباز وظیفه	محمد	نصيري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۹۷	سرباز وظیفه	خدا كرم	نيكبخت	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۹۸	سرباز وظیفه	محمد	واشقاني فراهاني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۹۹	سرباز وظیفه	نادر	يوسفي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

اسامي آزادگان لشكر ۲Ě زرهي اهواز در عمليات فتح‌المبين

رديف	درجه	نام	نشان	يگان
۱	سرهنگ	خسرو	قارابيگي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲	سروان	محمد	قريشي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۳	ستواندوم	مجيد	غلاث	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٤	استواريكم	علي	صفري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٥	استواريكم	احمدرضا	نوربخش	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٦	استواردوم	عليرضا	دهنوي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۷	گروهبانيكم	احمد	حسيني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۸	گروهبانيكم	غلامرضا	غلامي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۹	گروهبانيكم	ايرج	گياهچين	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۰	گروهبانيكم	سيد عباس	موسوي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۱	گروهباندوم	زعفر	عباسي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۲	گروهباندوم	محمود	ياراحمدي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۱۳	سرباز وظيفه	جعفر	اسطريني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٤	سرباز وظيفه	حسن	اكبري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٥	سرباز وظيفه	غلامعلي	آقا ابراهيمي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٦	سرباز وظيفه	علي بابا	باورصادي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٧	سرباز وظيفه	چنگيز	بهرامي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٨	سرباز وظيفه	مهدي	باني مهجور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
١٩	سرباز وظيفه	محمد	ابراهيم بيك	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۰	سرباز وظيفه	نعمت	حسن پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۱	سرباز وظيفه	سيامك	ذاكري	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۲	سرباز وظيفه	علي	سخنداني	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۳	سرباز وظيفه	حسين علي	صمدي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٢٤	سرباز وظيفه	رمضان	صافي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٢٥	سرباز وظيفه	ماشاالله	كرودي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
٢٦	سرباز وظيفه	عباس	فلاحتي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۷	سرباز وظيفه	داوود	كريميان	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

ردیف	درجه	نام	نشان	یگان
۲۸	سرباز وظیفه	سیروس	لطف پور	لشكر ۹۲ زرهي اهواز
۲۹	سرباز وظیفه	محمدرضا	واثقي	لشكر ۹۲ زرهي اهواز

پیوستها:

خاĂرات

نقشه‌ها

عکسها

خاÄرهاي از شهيد سپهبد علي صياد شيرازي

شهيد سپهبد علي صياد شيرازي در مورد مرحله چهارم عمليات فتح‌المبين در در 2 معارف جنگ در سال تحصيلي ČĎĒĎ-ČĎĒď براي دانشجويان دانشگاه افسري امام علي (ع) چنين بيان مي‌كند:

« اين عمليات در ٣ مرحله انجام شده بود، مرحله چهارم ديگر ابتكار عمل از دست ما در رفته بود. من هر كاري مي‌كردم كه بدانم رزمندگان كجا هستند. هر جائي را كه مي‌گفتم بگيرند، مي‌گفتند ما از آنجا رد شده‌ايم.

پيشرويمان به طرف دشمن بود. دشمن هم داشت عقب نشيني مي‌كرد، از برقازه به طرف فكه. هر جا را كه مي‌گفتيم بگيرند (با ژست مي‌گفتيم) مي‌گفتند ما رد شده‌ايم. گفتم: مثل اينكه ديگه ترمزها بريده. خلاصه با فرمانده محترم سپاه هلي‌كوپتري را گفتيم آماده كردند. از مسير جاده جسر نادري به طرف ابوصليبي خات-چنانه رفتيم، ولي تا تپه چنانه بيشتر نتوانستيم بريم. گفتيم هلي كوپتر فرود بيايد. جلوي وانتي رو گرفتيم و پريديم عقب وانت تا دنبال رزمندگان بگرديم و ببينيم اينها كجا رفتند. از ارتفاعات سيبور گذشتيم، ولي رزمندگان نبودند، رسيديم به بالاي برقازه آنجا كسي كه جلو ما را گرفت تانك دشمن بود كه داشت عقب نشيني مي‌كرد. ما را ديد آن بالا، يك گلوله شليك كرد به طرف ما كه ٢٠ متري ما خورد و تمام شيشه‌هاي وانت خرد شد. ما پرت شديم بيرون و تازه فهميديم خط ما اينجا است كه هدفهامون نيز همان جا بود. فوراً دستور داديم كسي از اينجا جلوتر نره كه طعمه دشمن نشيم.

خب، عمليات انجام شد و با آزاد شدن ٤٠٠ كيلومتر مربع زمين، حدود ١٦٠٠٠ اسير وصدها تانك و نفربر و خودرو از دشمن گرفتيم. اما يك چيز مهمتري كه نصيب ما شد، انگيزه بالاي رزمندگان براي ادامه نبرد بود. **براي ادامه نبرد رزمندگان ما چيزي باèتر از اين انگيزه نبود.**»

خاÄرهاي از همسر شهيد سرلشكر مسعود منفرد نياكي[1]

اينجانب مليحه صفربيگلو همسر شهيد سرلشكر مسعود منفرد نياكي در رابطه با همسر بزرگوارم خاطرات بس فراواني دارم. تمام لحظات زندگي مشترك ما مالامال بوده از خاطرات تلخ و شيرين كه البته عموماً شيرين بوده است و براي من آموزنده. هيÇ گاه فراموش نمي‌كنم كه چگونه پس از ازدواÇ، ايشان مشوق من بودند در ادامه تحصيل و چقدر وقت گذاشتند تا من تحصيلات ناتمام خود را با داشتن چند فرزند تمام كنم. اما فكر مي‌كنم عمده خاطرات من كه بسيار جالب و تكان دهنده بودند مربوط به دوران حضور ايشان در جبهه‌هاي جنگ تحميلي بوده است.

البته من و بچه‌ها همگي به عدم، حضور ايشان در خانه در طول ساليان خدمت عادت كرده بوديم و ايشان هميشه مي‌گفتند كه همسر يك نظامي، هم زن خانه است و هم مرد خانه. و من هميشه مورد محبت و تشويق ايشان قرار مي‌گرفتم كه مسئوليت اداره خانه نيز به من واگذار شده بود و ايشان براي يك هدف والاتر و مهم‌تر يعني حفÄ كيان كشور در جاهاي مختلف ايران زمين حضور همه جانبه داشتند.

مهم‌ترين خاطره من از ايشان در زمان مرÃ فرزند دخترم بود كه در سن ١٦ سالگي (پنÇ شنبه ١٣٦٠/٣/٧) دار فاني را وداع گفت و اصرارهاي وافر من و مسئولين درجه يك كشوري و لشكري جهت ترك جبهه توسط شهيد نياكي و آخرين وداع با دختر دلبندش نتيجه نداد و ايشان حاضر به ترك جبهه و وداع با دختر عزيزش و شركت در مراسم خاكسپاري نشدند. در آن زمان من خيلي اصرار داشتم كه ايشان در اين غم بزرÃ كنار من باشد ولي بيان تكان دهنده ايشان كه حتماً در تاريخ ثبت خواهد شد و مرهمي شد بر درد همه ما، ايشان پيام دادند:

« همسرم من نمي‌توانم فرزندان سرباز خود را در بحبوحه عمليات تنها بگذارم و به تهران بيايم. دختر من در تهران كساني را دارد و اميد دارم شما با شجاعت كامل ايستادگي و مقاومت كنيد و چه بسا روزي خبر شهادت مرا به شما بدهند. انشاء الله كه در آن زمان هم با ايستادگي و تحمل كامل وظيفه اداره خانواده و تربيت فرزندان را به عهده مي‌گيريد.»

بله. همسرم در مراسم خاكسپاري فرزندمان شركت نكرد و پس از مراسم چهلم،پس از اينكه عمليات رزمندگان اسلام با پيروزي كامل و تثبيت كامل انجام شد، ايشان به منزل بازگشتند و در غم فراق دخترش بسيار بسيار گريستند. من در تمام مراحل زندگي از ايشان درس ايستادگي، مقاومت، اخلاق و بردباري را به من و فرزندانشان آموختند. خداوند روح بزرگشان را غريق رحمت نمايد. انشاء الله

---

[1] ـ در سال ١٣٠٨ در آبادي «نياك» منطقه ييلاقي بين تهران و شهرستان آمل متولد و در ١٣٦٤/٥/٦ در بازديد از عمليات تمريني لشكر ٥٨ ذوالفقار در سد كرÇ به شهادت رسيد.

ملیحه صفربیگلو همسر شهید نیاکي

خاÄرهاي از سرهنگ جانباز رفیع غفاري[۱] جمعي تیپ ÐÐ هوابرد

« در شب ۲۹ اسفند، وضعیت مقداري غیر عادي شد. رفته رفته دیدیم تیراندازي شدیدتر مي‌شود. به همین خاطر از طرف گردان دستور آماده باش دادند. ما از شنیدن این خبر خوشحال شدیم چون فکر کردیم حمله‌اي که ماهها در انتظارش بودیم فرا رسیده ولي بعداً متوجه شدیم که عراق پیشروي کرده و با تمام قدرت در پناه آتش تهیه در حال پیشروي است. چند ساعت بعد شنیدیم که نفرات پیاده دشمن به مواضع پدافندي گردان نزدیك شده و در بعضي نقاط پدافندي گردان سمت راست ما رخنه نموده ولي هنوز از ادوات زرهي آنها خبري نبود. ما نیز در شب کاري نمي‌توانستیم انجام دهیم. طبق معمول به علت آسیب پذیري خودرو موشك‌انداز و مهمات آن سعي کردیم مقداري دور از خط اول باشیم بنابرین در اطراف پاسگاه فرماندهي مستقر شدیم و صبر کردیم تا صبح شود. وقتي هوا روشن شد دستور حرکت داده شد و ما با فریاد یا حسین (ع) حرکت کردیم. خود را به فرماندهي گردان معرفي کردیم و در مواضعي که قبلاً پیش‌بیني کرده بودیم مستقر شدیم.

وقتي به منطقه نگاه کردیم دیدیم تا چشم کار مي‌کند تانك دشمن است که به طرف ما مي‌آید منتظر بودیم تانکها نزدیك شوند تا برد سلاح ما به آنها برسد ولي دیدیم تانکها سه قسمت شدند دسته اول در فاصله بیش از سه کیلومتر که خارج از برد و روبروي منطقه ما ایستاده بودندشروع به تیراندازي کردند، چون نتوانسته بودند نفوذ کنند. تعداد دیگري از تانکها به طرف گردان سمت راست ما رفتند که در آن نفوذ شده بود. سمت راست که هیÈ نیرویي مقابل آنها نبود پیشروي کردند من در این موقع پیش خودم فکر کردم اگر این تانکها همانطور به حرکت خودشان ادامه بدهند، ما در محاصره قرار مي‌گیریم تصمیم گرفتم تا دیر نشده، جلوي آنها را بگیرم. البته کار سختي بود، زیرا در اثر تیراندازي دشمن کسي جرÿت نداشت سر خود را از سنگر بیرون آورد، چه برسد به اینکه جلوي تانك باشد و بر روي آنها آتش بگشاید. من با توکل به خداي بزرÃ و با فریادهاي یا حسین و یا مهدي ادرکني، به همراه دو نفر درجه‌دار شجاع و با ایمان و دو نفر سرباز به نامهاي گروهبان محمد علي کارگر و گروهبان علي نظر دهقان و سربازان حبیبا... هوشمند و محمد طاهري که خدمه بودند، جلو رفتیم وقتي تانکها در برد موشك قرار گرفتند تنها چیزي که مي‌توانستم در پشت آن پنهان شوم، بوته‌هاي بلند و درختچه‌هاي کنار بیابانهاي خوزستان بوده، با اختفا در پشت آنها توانستم اولین تانکي را که مستقیم به طرف ما تیراندازي مي‌کرد، منهدم بکنم. بعد با خیال راحت‌تر تانکهاي دیگري که پهلو و یا پشت به ما بودند منهدم کردم

---

[۱] ـ نامبرده با درجه استواري وارد جبهه‌هاي جنگ گردید و با جسارت و رشادتهاي بي‌نظیر خود توانست در طول ۸ سال دفاع مقدس تعداد ۱۴۲ دستگاه تانك و ۵۱ دستگاه نفربر زرهي متجاوز را با موشك تاو به آتش بکشد و از رده خارج نماید. لازم دانستم خاطره‌اي از این نظامي خستگي ناپذیر در تك مختل کننده عراق در رقابیه براي شما نقل شود از « کتاب خاطرات (تانك شکار رفیع)» به اهتمام معاونت عملیات نزاجا ـ دایره تدوین تاریخ جنگ ناشر انتشارات ایران سبز

چون باك سوخت تانكهاي عراقي در سمت راست قرار دارد و آن قسمت به طرف ما بود هر كدام را كه نشانه مي‌رفتم و مي‌زدم خوشبختانه آتش مي‌گرفت و اين كار باعث بالا رفتن روحيه نفرات خودي و تضعيف روحيه دشمن مي‌شد. به خصوص وقتي در مدت كمتر از نيم ساعت، سيزده دستگاه تانك را منهدم كردم، بقيه تانكها عقب‌نشيني كرده، فرار را بر قرار ترجيح دادند.

زماني كه چهار دستگاه تانك و تعداد دو دستگاه نفربر را در حال عقب‌نشيني منهدم كردم ديدم ديگر خدمه‌هاي دشمن يكي بعد از ديگري از تانكها خارج شده و پا به فرار گذاشتند. وقتي چنين ديدم ديگر به طرف آنها شليك نكردم. اين كار دو علت داشت. اول اينكه تانكهاي سالم به دستمان بيفتد و دوم اينكه بي‌جهت موشكهاي تاو گرانبها و كمياب را به هدر ندهم يادم مي‌آيد كه در آن روز فقط دو دستگاه نفربر را منهدم كردم آن هم زماني بود كه تانكها يكي بعد از ديگري منهدم مي‌شدند موقعي كه عقب‌نشيني مي‌كردند، نفرات پياده دشمن كه به يگان سمت راست ما نفوذ كرده بودند سوار نفربر شده و مي‌خواستند فرار كنند. ديدم حداقل بر روي نفربر بيش از ۲۵ تا ۳۰ نفر سوار شده به سرعت منطقه را ترك كرده دور مي‌شوند. به خاطر تضعيف روحيه دشمن و وارد آوردن تلفات بيشتر به دشمن، آن نفربر و نفراتي را كه بر آن سوار بودند هدف قرار دادم و بيش از چند متر به هوا پرتاب شدند.

چند روز بعد از آن يعني چهارم فروردين بعد از عمليات فتح‌المبين وقتي منطقه به تصرف نيروهاي ما در آمد رفتم، ديدم اطراف نفربرها پر از اجساد عراقيها است كه در اثر اصابت موشك ما از بين رفته‌اند و عراقيها نتوانسته بودند آنها را تخليه كنند. بدين ترتيب حمله عراقيها كه بنا به گفته خودشان مي‌خواستند تا هفت تپه پيشروي كنند با شكست سنگيني مواجه شد. از طرفي بيشترين روحيه براي نيروهاي ما فراهم آورد تا بلافاصله عمليات فتح‌المبين انجام گيرد.»

عکسها

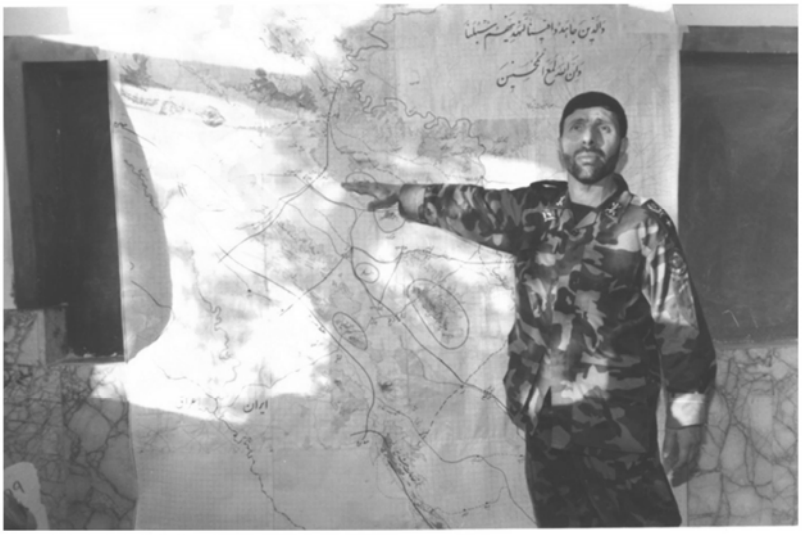

فرماندهی قرارگاه کربلا ۲
((شهید سپهبد علی صیاد شیرازی)) در حال توجیه عملیات فتح المبین

توجیه عملیات فتح المبین توسط شهید سپهبد علی صیاد شیرازی
(فرماندهی قرارگاه کربلا۲)

تعدادی از افسران قرارگاه کربلا . امیران رمضانی - معین وزیری - شهید سپهبد صیاد شیرازی شاهان - مفید - صفایی

افسران عملیات فتح المبین به ترتیب از چپ به راست . امیران شکیبا - صادقی گویا - عبادت صارمی - شمس زاده - شاهان - مفید - عمید - حاج سلطانی

منطقه عملیات فتح المبین رقابیه
شهید سپهبد علی صیاد شیرازی - سرتیپ کریم عبادت - سرتیپ۲ محسن شاهان

بازدید از منطقه رقابیه
شهید سپهبد علی صیاد شیرازی - سردار سرلشکر غلامعلی رشید- امیران ، سرتیپ۲ مفید
سرتیپ۲ شاهان - سرتیپ عبادت - سرتیپ مازوجی

فرماندهی قرارگاه کربلا۲ و تعدادی از همراهان در حال عبور از پل رودخانه کرخه

سرکار سرهنگ نیاکی در حال خوش آمد گویی به آقایان ناطق نوری (وزیر کشور)
و فروزنده (استاندار خوزستان)

تشریح عملیات فتح المبین برای دانشجویان دانشکده فرماندهی و ستاد
توسط فرماندهی لشکر ۹۲ زرهی (سرلشکر شهید نیاکی)

قدردانی از زحمات فرماندهی تیپ ۳ لشکر ۹۲ زرهی
شهید سرلشکر مسعود منفرد نیاکی و امیر سرتیپ هوشنگ بهرامی

جمعی از انبوه اسرای عراقی در پادگان تیپ ۲ زرهی دزفول

گورستان متجاوزین در حمله ۲۹ /۱۲/ ۱۳۶۰
(بیت شایع)

يكي از چهره‌هاي پشت جبهه شهيد حاج آقا علي‌اكبر حسيني‌فرد
كه در رساندن كمك‌هاي مردمي نقش فعال داشت.

گوشه ای از کمک های مردمی در حال پیاده شدن

توجیه خلبانان هوانیروز در برداشت میدانی توسط
(شهید سپهبد علی صیاد شیرازی)

تعدادی از فیلم برداران و عکاسان همراه با امیران دربندی - شاهان - عبادت

منابع

۱) تیپ ۵۵ هوابرد؛ اسناد
۲) حسيني، يعقوب و همكاران؛ هشت سال دفاع مقدس، جلد۱، نبردهاي غرب دزفول؛ سازمان عقيدتي سياسي ارتش
۳) دهقان، احمد؛ ناگفته‌هاي جنگ؛ دفتر ادبيات و هنر مقاومت؛ تهران، ۱۳۷۸
٤) غفاري، رفيع؛ تانك شكار رفيع؛ عمليات نزاجا (تدوين تاريخ جنگ)؛ انتشارات ايران سبز؛ تهران،۱۳۸۰
۵) لشكر ۹۲ زرهي؛ اسناد و مدارك
٦) مصاحبه با تعدادي از فرماندهان عمليات
۷) معاونت عمليات و اطلاعات نزاجا؛ اسناد
۸) هيأت معارف جنگ « شهيد سپهبد علي صياد شيرازي »؛ اسناد

نمایه

آ

آبادان، شهر: ۲۰, ٦٨, ۷۳, ۷۵, ۸۰, ۹۱, ۱۱٦, ۱۳۹, ۲٦۳
آبدانان، منطقه: ۱۸٤
آخوندزاده، غلامعلي؛ سرهنگ: ۱۷۵, ۱۷٦
آرميني، سليمان؛ ستوانيكم: ۱۸۲
آلمان، كشور: ۱۷۹

ا

ابراهيمي، نبي‌اله؛ سرهنگ: ۱۷۷, ۳٦۱, ۳٦۲, ۳٦۷, ۳۸۰
ابوصليبي‌خات، ارتفاعات: ۲۷, ۳۳, ۵٤, ۷۰, ۷۱, ۷۵, ۷٦, ۷۸, ۸۰, ۸۳, ۸۹, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۱٦, ۱۳۳, ۱۳۹, ۱٤۱, ۱۵۵, ۱۵۷, ۱۸۸, ۱۸۹, ۱۹۰, ۲۰٤, ۲٤۸, ۲٦۷, ۲۹۰, ۳٤۵, ۳٤٦, ۳۵۱, ۳۵۲
ابوغريب، منطقه: ۱۳۳, ۱۳۹, ۱٤۰, ۱٤۱, ۲۸٦, ۲۹۵, ۳۰۰
اصفهان، شهر: ۱۱۹, ۱۷۵, ۱۷۹, ۲۱۱, ۲۵۸
اصلاني؛ سرتيپ: ۱۷۲
افشار اوغلو؛ سرهنگ: ۱۷۲
الله اكبر، تپه: ۵۵, ۷۳, ۱۷۸, ۲۷۸, ۳۱۹, ۳۵٤
الماسي، عبداله؛ سرهنگ: ۱۷٤
الموسوي الخميني، سيد روح الله؛ رهبر كبير انقلاب: ۳۱۵
اميري راد، خليل؛ سرگرد: ۱۷۷
انديمشك، شهر: ۱۹, ۲۷, ۳۱, ۳٤, ۳۵, ۳۹, ٤۲, ٤۵, ۱۳۹, ۱۵۱, ۱۹٦, ۲٦۳, ۳٤۱
انگوش، منطقه: ۱٤۰, ۱٤۱, ۱٤۲
اهواز، شهر: ۱۹, ۲۰, ۲۱, ۲۸, ۳۲, ۳٤, ۳۵, ۳٦, ٤۵, ٤٦, ٤۷, ۵۵, ۵۷, ۵۸, ٦۸, ۷۲, ۷۵, ۹۱, ۹۷, ۹۹, ۱۰٦, ۱۱۸, ۱۱۹, ۱۲۰, ۱۳۱, ۱۳۲, ۱۳٦, ۱۳۹, ۱۵۱, ۱٦۹, ۱۷۰, ۱۷۵, ۱۷۷, ۱۸۹, ۲۰٦, ۲۰۹, ۲۱۱, ۲۱۲, ۲٤٤, ۲٤۷, ۲۵۱, ۲۵۷, ۲۵۸, ۲٦۳, ۲۸۰, ۲۸۲, ۳۰۳, ۳۰٤, ۳۰۵, ۳۰٦, ۳۰۷, ۳۰۹, ۳۱۱, ۳٤۱, ۳٦۰, ۳٦۱, ۳٦۲, ۳٦۳, ۳٦٤, ۳٦۵, ۳٦٦, ۳٦۷, ۳۷۲, ۳۷۳, ۳۷٤, ۳۷۵, ۳۷٦, ۳۷۷, ۳۷۸, ۳۷۹, ۳۸۰, ۳۸۱
ايراندوست، منوچهر؛ ستوانيكم: ۱۸۲

ب

بابايي، محمود؛ ستواندوم: ۱۸۱
باقري، محمد: ۱٤٤
بالارود (سبزآب)، منطقه: ٤٦, ۵۱
بخت آرامي، محمدرضا؛ سرهنگ۲: ۱۷۷
بختياري، قدرت‌اله؛ ستوانيكم: ۱۸۲
مسعود؛ سرهنگ: ٦۷, ۷۱
برادر رئوفي: ۹٦, ۱۱۰
برادر مرتضي قرباني: ۱٤٤, ۳۰۸, ۳۰۹
بستان، منطقه: ۲۷, ۱۱٦, ۱۱۸, ۱۳۹, ۱۵۵, ۱۵٦, ۳٤۵, ۳۵٤
بقايي، مهدي؛ سرگرد: ۱۷۵
مهدي؛ سرهنگ: ۱۷٦
بلتا، منطقه: ۱٤۱, ۱٤۲, ۲۸۲
بهارمست، احمد؛ سرتيپ: ۱۷۲
بهرامي، هوشنگ؛ سرهنگ: ۱۷٤, ۱۷۷, ۲۵۰, ۲۵۲, ۲۵۵, ۲۵۹, ۳۳۷
بهروزي،فرهاد؛ سروان: ۱۸۱
بهنام، سرلشكر: ۱۷۲
بيت شايع، منطقه: ۹٦, ۱۵۷, ۲۰۲, ۲۱۲, ۲۱۳, ۲۲۳, ۲۲٦, ۲٤۲, ۲٤٦, ۲۵۸, ۳۰۷, ۳۰۸, ۳۲۲
بيضادي، ناصر، سرتيپ۲: ۱۷۳, ۳۵۳, ۳۵٤

پ

پازوكي، اردشير؛ ستوان: ۱۸۲
پرويز مدني، سرگرد: ۱۷٦
پنجي، غلامحسين؛ سروان: ۱۷۷
پور مهران، ابراهيم؛ سرهنگ: ۱۷۵
پوربهرامي، محمد؛ سرهنگ: ۱۷٤, ۱۷٦, ۲۲۰, ۲۲۳, ۲۲۷
پورمهران، ابراهيم؛ سرهنگ: ۱۷۷

ت

تابنده، جلال؛ سرگرد: ۱۸۲
تپه ۱۲۰, ۳۵, ۵٤, ۱۳۱, ۱۳٤, ۱٤۱, ۱۹۰, ۲۱۳, ۲۱٦, ۲۳۲, ۲٤۸, ۲٤۹, ۳۲۱, ۳۲٦
تپه ۱۳٦, ۱۳۱, ۱۳٤, ۱۹۰, ۲۱٦, ۲۳۲, ۲٤۸, ۲٤۹
تپه چشمه، منطقه: ٦۸, ۷۷, ۸۰, ۱٤۰, ۲۸۲
تپه شاوریه: ٦۸, ۷۱, ۷۷, ۸۳
ترکماني، ناصر؛ سرهنگ۲: ۱۷٦
تمیري، رحیم؛ سرهنگ: ۱۷۷
تنگ زلیجان، منطقه: ۱۵۷, ۲۳٤, ۲۳۵, ۲۳٦, ۲۸۷, ۳۵۲, ۳۵۳, ۳۵٦
تهامي، مجتبي؛ سرگرد: ۱۷۵
تیپ ۱٤ اصفهان: ۱۱۰, ۱۳۹
تیپ ۱۷ قم: ۱۱۰, ۱۳۹
تیپ ۲ لشکر ۹۲ زرهي: ۱۹, ۲۱, ۲۸, ۲۹, ۳۳, ۱۰۳, ۱۵۱, ۲۰۷, ۳۰۳
تیپ ۲۳ نوهد: ٦۸
تیپ ۲۵ کربلا: ۱۱۰, ۱۳۱, ۱٤۰, ۱٤٤, ۱٤٦, ۱٦۳, ۱۸۷, ۱۸۸, ۱۹۰, ۱۹۳, ۱۹۷, ۱۹۸, ۲۰۱, ۲۰٤, ۲۰۷, ۲۱٦, ۲۲۰, ۲۲۲, ۲۳۲, ۲٤۸, ۲۸۹, ۳۱۷, ۳۱۸, ۳۲۳, ۳۲٦, ۳۳۷
تیپ ۲۷ قدس: ۱۱۰, ۱۳۹
تیپ ۳۷ زرهي: ۹٤, ۹۷, ۱۰۹, ۱۳۱, ۱۳۳, ۱۳٤, ۱۳۵, ۱۷۱, ۱۹۵, ۱۹۷, ۱۹۹, ۲۰۸, ۲۸۵, ۲۸٦, ۲۸۷, ۳۰۳, ۳۰٤, ۳۰۷, ۳۱۱, ۳۵۳
تیپ ٤٦ فجر: ۱۳۱, ۱٤٤, ۱٤٦, ۱٦۳, ۱۹۹
تیپ ۵۵ هوابرد: ۱۹, ۲۱, ۲۵, ۳٦, ۳۷, ۳۹, ٤۱, ٤۵, ۵٤, ۵۵, ۵۸, ٦۰, ٦۱, ٦۸, ۷۱, ۷۳, ۷۷, ۸۷, ۸۸, ۸۹, ۹٤, ۹۵, ۹٦, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۰٤, ۱۰۵, ۱۰۷, ۱۰۹, ۱۱۲, ۱۱۸, ۱۱۹, ۱۲۹, ۱۳۰, ۱۳۱, ۱٦۲, ۱٦۷, ۱۷۹, ۱۸۰, ۱۸۱, ۱۸٤, ۱۸۵, ۱۹۰, ۱۹۳, ۱۹٤, ۱۹٦, ۲۰۲, ۲۰٤, ۲۰۵, ۲۰۷, ۲۱٦, ۲۱۷, ۲۱۸, ۲۱۹, ۲۲۰, ۲۲۹, ۲۳۱, ۲۳۲, ۲٤۱, ۲٤۲, ۲٤۳, ۲٤٤, ۲۵۰, ۲٦۳, ۲٦٤, ۲٦۵, ۲٦۹, ۲۷۲, ۲۸۷, ۲۹۰, ۳۲۳, ۳۲٤, ۳۲۵, ۳٤٤, ۳٤۵, ۳٤٦, ۳۵۳, ۳۵۵, ۳۵۹, ۳٦۰, ۳٦۱, ۳٦۲, ۳٦۷, ۳٦۸, ۳٦۹, ۳۷۰, ۳۷۱, ۳۸۷
تیپ ۵۸ ذوالفقار: ۳۰۳, ۳۰٤
تیپ ۷ دزفول: ۱۱۰, ۱۳۹
تیپ ۸ نجف: ۹٤, ۱۱۰, ۱۳۱, ۱۳۹, ۱٤٤, ۱٤٦, ۱٦۲, ۱۸۵, ۱۹۰, ۱۹۳, ۱۹۸, ۲۰٤, ۲۱٦, ۲۱۷, ۲۱۸, ۲۲۹, ۲۳۰, ۲۳۱, ۲۳۲, ۲۳۳, ۲۳٤, ۲۳۵, ۲۳٦, ۲٦۳, ۲٦۵, ۲٦۹, ۲۷۹, ۲۸٤, ۲۸۸, ۲۸۹, ۲۹۰, ۳۱۷, ۳۱۸, ۳۱۹, ۳۲۲, ۳٤۳, ۳٤٤, ۳۵۳, ۳۵۵
تیپ ۸ نجف اشرف: ۱۳۱, ۱٤٤, ۱٤٦, ۱٦۲, ۱۸۵, ۲٦۳, ۲٦۵, ۲٦۹, ۳٤۳, ۳٤٤, ۳۵۳, ۳۵۵
تیپ ۸٤, ۲۱, ٦۸, ۷۱, ۷۲, ۷۳, ۷۷, ۸۳, ۸۷, ۱۰٤, ۱۰۹, ۱۲۹, ۱۳۰, ۲۸٦, ۳۰۳, ۳۰٤, ۳۱۰
تیپ آذربرزین: ۱۷۰
تیپ قافلانکوه: ٤۹, ۵٤, ۳٤٤
تیپ محمد رسول اله: ۳۵۳
تیپ مستقل ۲۵ شاهین: ۱۷۹

ث

ثقفي، سرهنگ: ۱۷۲

ج

جاوید، سعید؛ ستوانیکم: ۱۸۱
جعفریان، بقراط؛ سرلشکر: ۱۷۲
جلیلیان، علي؛ سرگرد: ۱۷٦
جهان‌آرا، شهید: ۲۰
جهانباني، حمید؛ سرلشکر: ۱۷۲
جهان‌سوز، سرهنگ: ٤۲
جیرودي، جان‌اله؛ ستوانیکم: ۱۸۲

چ

چزابه، منطقه: ۹۱, ۹۹, ۱۱٦, ۱۳۲, ۱۸۹, ۲۰٤, ۲۱۵, ۲۱٦, ۲۲۱, ۲۲۹, ۲۳۲, ۲۳۸, ۲٤۱, ۲٤۳, ۲٤۷, ۲۵۱, ۳٤۵, ۳۵٤

چم کوچك، منطقه: ۱۹۳, ۲۰۱, ۲۰۲, ۲۱۳, ۲۱۶, ۲۲۱, ۲۳۸, ۲۵۱, ۲۵۲, ۲۵۴, ۲۵۵, ۳۳۷
چمران، مصطفي: ۵۷
چنانه، منطقه: ۲۷, ۷۰, ۷۱, ۷۵, ۷۶, ۷۷, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۳, ۸۹, ۹۹, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۰۵, ۱۱۱, ۱۱۶, ۱۲۹, ۱۳۱, ۱۳۲, ۱۳۳, ۱۳۴, ۱۳۹, ۱۵۵, ۱۵۶, ۱۵۷, ۱۵۸, ۱۸۷, ۱۸۹, ۱۹۰, ۲۰۰, ۲۰۱, ۲۰۴, ۲۱۳, ۲۱۵, ۲۱۶, ۲۲۱, ۲۲۴, ۲۲۹, ۲۳۲, ۲۳۸, ۲۴۱, ۲۴۳, ۲۴۷, ۲۴۸, ۲۵۱, ۲۵۳, ۲۵۴, ۲۹۰, ۲۹۸, ۳۰۰, ۳۰۸, ۳۳۷, ۳۴۴, ۳۸۵
چنگوله، منطقه: ۱۵۱, ۳۰۳, ۳۰۴
چهیلا، منطقه: ۱۱۶, ۱۵۵, ۱۵۷, ۱۸۹, ۲۰۴, ۲۱۵, ۲۲۱, ۲۲۴, ۲۲۹, ۲۴۱, ۲۴۳, ۲۴۷, ۲۵۱, ۲۵۶
چیخواب، پل: ۷۸, ۱۴۱

ح

حاجي لو، علي؛ سرهنگ: ۱۷۴
حجازي، سرهنگ: ۱۷۲
حسن باقري: ۱۵۰
حسين حقيقي؛ سرهنگ: ۱۷۴
حسيني، سرهنگ: ۳۲, ۱۷۴
حق‌ستا، سرگرد زرهي: ۴۳
حقيقي، محمد؛ سرهنگ: ۱۷۳
حميدزاده، محمدحسين؛ ستوانيار: ۱۸۲
حميديه، منطقه: ۵۵, ۵۸
حيدري، سرهنگ ستاد: ۳۶, ۵۹, ۱۸۱
حسن، ستواندوم: ۱۸۱, ۳۶۰, ۳۶۳, ۳۷۵

خ

خافان، سياوش؛ سرهنگ: ۱۷۷
خالد نژاد، عين‌اله؛ سرگرد: ۱۷۷
خرازي، حسين؛ برادر: ۹۶, ۱۱۰, ۱۳۹
خرم‌آباد، شهر: ۱۹, ۲۱, ۳۱, ۳۴, ۶۷, ۶۸, ۷۰, ۸۷, ۱۰۹, ۳۴۱
خرمشهر، شهر: ۲۰, ۱۶۹, ۲۶۳, ۳۵۳
خزاعي، سرتيپ: ۴۷, ۵۱
خسرواني، سروان: ۴۳
خسروشاهي، مهدي؛ سرگرد: ۱۷۶
خلف مسلم، منطقه: ۳۴, ۱۹۴
خيرآباد، منطقه: ۳۶, ۴۴

د

دارابي، هاشم؛ ستوانيكم: ۱۸۲
دارخوين، منطقه: ۶۸, ۱۸۹, ۲۰۴, ۲۱۶, ۲۳۲
دچه، منطقه: ۹۹, ۱۱۶, ۱۳۲, ۱۳۹, ۱۴۰, ۲۸۲, ۲۸۶, ۲۹۵
دزفول، شهر: ۱۹, ۲۷, ۲۸, ۲۹, ۳۰, ۳۱, ۳۲, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۰, ۴۲, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۵, ۶۰, ۷۰, ۷۱, ۷۲, ۷۵, ۷۸, ۷۹, ۸۳, ۹۴, ۹۵, ۹۶, ۹۹, ۱۰۰, ۱۰۶, ۱۱۶, ۱۱۸, ۱۱۹, ۱۲۰, ۱۳۲, ۱۳۳, ۱۳۶, ۱۳۹, ۱۴۰, ۱۴۳, ۱۴۴, ۱۴۹, ۱۵۰, ۱۵۱, ۱۶۹, ۱۷۰, ۱۷۵, ۱۹۴, ۲۶۳, ۲۷۴, ۲۸۱, ۲۸۶, ۲۹۵, ۲۹۸, ۳۰۳, ۳۱۰, ۳۵۳
دزفوليان، يوسف؛ سروان: ۱۸۳, ۲۴۰, ۳۶۳, ۳۶۶
دشت آزادگان، شهر: ۱۶۹, ۱۷۰, ۲۵۶
دشت عباس، منطقه: ۲۱, ۷۹, ۹۷, ۱۳۱, ۱۳۳, ۲۸۵, ۲۸۶, ۲۹۸, ۲۹۹
دهقان، علي‌نظر؛ گروهبان, ۳۸۸
دهلاويه، منطقه: ۱۸۴
دهلران، منطقه: ۲۹, ۱۱۸, ۱۴۰, ۳۰۳
دوسلك، منطقه: ۲۷, ۲۸, ۲۹, ۳۰, ۷۵, ۱۱۱, ۱۳۹, ۱۴۱, ۱۴۲, ۱۵۵, ۱۵۸, ۲۰۰, ۲۰۱, ۲۰۲, ۲۲۱, ۲۲۲, ۲۳۸, ۲۳۹, ۲۵۳, ۲۵۴, ۲۵۵, ۲۹۸
دوكوهه، منطقه: ۱۶۹, ۳۳۴

ر

رادار، منطقه: ۲۸, ۱۰۰, ۱۱۱, ۱۱۶, ۱۳۳, ۱۳۹, ۱۴۱, ۱۴۲, ۱۸۹, ۱۹۰, ۲۰۰, ۲۰۴, ۲۴۸, ۲۵۳, ۲۶۷, ۳۲۸, ۳۳۰
راعي، مختار؛ سرگرد: ۱۷۷
رستمي، هوشنگ؛ ستوانيكم: ۱۸۲, ۳۶۳, ۳۶۶
رسن، روستا: ۲۱۳
رضا رضايي، رضا؛ سرهنگ: ۱۴۸

رضايي، محسن: ٦٧, ١٤٤, ١٤٥, ١٤٦, ١٥١, ٢٦٦, ٢٦٨, ٢٧١, ٢٧٧, ٣٥٣, ٣٧٠, ٣٧١, ٣٧٣, ٣٧٦
رقابيه، تنگه: ١٩, ٢٥, ٢٧, ٣٣, ٣٤, ٣٥, ٣٦, ٣٧, ٣٨, ٣٩, ٤١, ٤٥, ٤٦, ٤٧, ٤٨, ٤٩, ٥٠, ٥١, ٥٢, ٥٤, ٥٥, ٥٦, ٥٧, ٥٨, ٥٩, ٦٠, ٦١, ٦٨, ٧٠, ٧١, ٧٥, ٧٦, ٧٧, ٧٨, ٨٠, ٨٣, ٨٨, ٨٩, ٩٤, ١٠٠, ١٠٣, ١١٦, ١٢٩, ١٣١, ١٣٣, ١٣٤, ١٣٩, ١٤٠, ١٤١, ١٤٩, ١٥٥, ١٥٦, ١٥٧, ١٥٨, ١٨٤, ١٨٧, ١٨٨, ١٩٠, ١٩٣, ٢٠٠, ٢٠١, ٢٠٢, ٢١٣, ٢١٦, ٢١٧, ٢١٨, ٢٢١, ٢٢٢, ٢٣٢, ٢٣٣, ٢٣٤, ٢٣٥, ٢٣٦, ٢٣٨, ٢٣٩, ٢٤١, ٢٤٤, ٢٤٨, ٢٥١, ٢٥٣, ٢٥٤, ٢٥٥, ٢٦٣, ٢٦٤, ٢٦٧, ٢٦٨, ٢٦٩, ٢٧٩, ٢٨٢, ٢٨٤, ٢٨٧, ٢٨٩, ٢٩٠, ٢٩٣, ٢٩٥, ٢٩٧, ٣١٢, ٣١٨, ٣١٩, ٣٢٠, ٣٢١, ٣٢٣, ٣٢٤, ٣٢٥, ٣٢٦, ٣٢٧, ٣٢٨, ٣٣٠, ٣٣١, ٣٣٦, ٣٣٧, ٣٤١, ٣٤٣, ٣٤٤, ٣٤٥, ٣٥١, ٣٥٢, ٣٥٣, ٣٥٥, ٣٨٧
رنجبر، خسرو؛ ستوانيكم: ١٨٢
روحاني، سرتيپ: ١٧٢, ٢٧٨, ٣١٤
رودخانه نيسان: ٧١
روزي طلب، مهدي؛ سرگرد: ١٧٧
روسيه، كشور: ١٧٩
رياضي، يوسف؛ ستوانيكم: ١٨٢

ز

زاهدي، سرلشكر: ١٧٢
زغن، منطقه: ٢٨٢

س

سالاركيا، محمدعلي؛ سرتيپ٢: ٢٨
سجادي، فرج‌اله؛ سرهنگ: ١٧٧
سرانجام، عباس؛ سرهنگ: ٨٨, ١٧٤, ١٧٧
سرپوشي، محمد؛ ستواندوم: ١٨١
سرخه نادري، منطقه: ٩٩, ١١٦, ١٣٢, ١٤٠, ٢٠٠, ٢٥٣
سميده، منطقه: ١٣٩
سندال، منطقه: ٧٥, ٧٦, ١١١, ١٣١, ١٣٤, ١٤١, ١٨٧, ١٩٠, ٢٠٠, ٢٠١, ٢٠٢, ٢١٦, ٢٢١, ٢٣٢, ٢٣٨, ٢٣٩, ٢٤٨, ٢٤٩, ٢٥٣, ٢٥٤, ٢٥٥, ٢٨٩, ٣٢٠, ٣٢٦, ٣٣١, ٣٣٢, ٣٤٤
سنگابي، اسد؛ سرهنگ: ١٨١
سه‌راهي‌قهوه‌خانه، منطقه: ٢٨١, ٢٨٢
سوسنگرد، شهر: ٣٦, ٣٧, ٤٦, ٥٠, ٥٤, ٥٥, ٥٦, ٥٧, ٥٨, ٥٩, ٧٣, ١٣٩, ١٧٨, ١٨٤, ٢٦٣
سيد احمدي، عبدالرضا؛ سرهنگ٢: ٣٦, ١٨٢

ش

شالچي، مهدي؛ سرگرد: ١٧٦
شاهان بهبهاني، محسن؛ سرتيپ٢: ٢١, ٦٧, ٨٣, ١٠٦, ١٣٦
شاهنده، سرتيپ: ١٧٢
شاهور، منطقه: ٩٠, ٩١, ٩٢, ١٢٩, ١٣١, ١٨٧, ١٨٩, ١٩٦, ٢٠٩, ٢٤٧, ٢٥١
شلش، منطقه: ١٤٠, ١٤١, ١٤٢
شلمچه، پاسگاه: ١٩
شلييه، منطقه: ١٤٠, ١٤١
شمخاني، علي: ١٤٤
شمس تبريزي، سرلشكر: ١٧٢
شمس زاده، سرهنگ٢: ٥٩, ٦٢, ٢٤٢, ٢٤٣
اصغر؛ سرهنگ٢: ٢٤٢
شمكلي، منطقه: ١٥٨, ٢٠٠, ٢٠١, ٢٠٢, ٢١٣, ٢٢١, ٢٢٢, ٢٣٨, ٢٣٩, ٢٥٣, ٢٥٤, ٢٥٥, ٣٢٧, ٣٣١
شهبازي، امراله؛ سرهنگ: ٣١, ١٧٤
شوش، شهر: ٢٧, ٣١, ٣٢, ٣٣, ٣٥, ٣٧, ٥٢, ٥٤, ٦٠, ٦٨, ٨٨, ٩٩, ١١٦, ١٣٢, ١٣٩, ١٤٠, ١٤١, ١٤٢, ١٥١, ١٨٩, ٢٠٠, ٢٠٤, ٢١٥, ٢٢١, ٢٢٤, ٢٢٩, ٢٣٨, ٢٤١, ٢٤٣, ٢٤٧, ٢٥١, ٢٥٣, ٢٥٦, ٢٦٣, ٢٨٧, ٢٩٥, ٢٩٨, ٣٠٣, ٣٤٥, ٣٥٢
شيباني، حسين؛ سرهنگ: ٦٧
فرج‌اله؛ ستوانيكم: ١٨٢
شيخ شجاع، منطقه: ٢٥٦, ٢٥٧, ٢٦٩
شيخ قندي، منطقه: ١٥٨, ٣٣٠, ٣٣٧
شيخ گويم، منطقه: ١٤١

شیراز، شهر: ۱۹, ۲۱, ۲۸, ۳۶, ۵۴, ۷۰, ۱۰۹, ۱۷۰, ۱۷۹, ۱۸۰, ۱۸۱, ۱۹۵, ۲۱۱, ۲۵۸, ۲۸۸, ۳۴۳, ۳۶۰, ۳۶۱, ۳۶۲, ۳۶۷, ۳۶۸, ۳۶۹, ۳۷۰, ۳۷۱
شیرازیان، مهدي؛ سرهنگ: ۱۷۴

ص

صادقي، سیاوش؛ ستوانیکم: ۱۸۲, ۳۶۰, ۳۶۲, ۳۶۸, ۳۷۷
صالح مشطط، منطقه: ۱۴۰
صعبه، منطقه: ۲۱۳
صفاري، مرتضي: ۱۱۰, ۱۳۹
صفربیگلو، ملیحه؛ همسر شهید نیاکي: ۳۸۶
صفوي، رحیم؛ سردار: ۱۴۴, ۱۴۶, ۱۷۷, ۲۷۷, ۲۸۴, ۲۸۸
صفوي سهي، سید علي؛ سرهنگ: ۱۷۴
صیاد شیرازي، سپهبد شهید: ۲۰, ۲۸, ۵۴, ۶۷, ۹۳, ۱۰۶, ۱۱۰, ۱۱۳, ۱۱۵, ۱۱۷, ۱۲۰, ۱۲۱, ۱۳۰, ۱۳۶, ۲۶۶, ۲۶۷, ۲۷۰, ۲۷۲, ۲۷۳, ۲۷۵, ۲۷۶, ۲۷۷, ۲۸۲, ۲۸۶, ۲۹۳, ۲۹۶, ۲۹۹, ۳۰۴, ۳۱۰, ۳۱۱, ۳۴۷, ۳۵۶, ۳۸۵

ض

ضرغام، سپهبد: ۱۷۲

ط

طاهري، محمد؛ سرباز: ۳۸۸
طهامي، مجتبي؛ سرگرد: ۱۷۶

ظ

ظهیرنژاد، قاسمعلي؛ سرلشکر: ۲۰, ۲۸, ۳۰, ۳۲, ۳۶, ۵۴

ع

عابدي، مهدي؛ ستوانیکم: ۱۸۲, ۳۶۵
عابدیني، اکبر؛ ستوانیکم: ۱۸۲, ۳۶۰
عبادت، کریم؛ سرتیپ: ۶۲, ۱۸۱, ۲۳۷, ۲۴۰, ۲۴۲, ۲۴۳, ۲۶۹, ۲۸۷, ۲۸۹, ۲۹۰, ۳۵۶
عباس سلطان، منطقه: ۲۰۰, ۲۵۳
عبدالخان، منطقه: ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۶, ۳۸, ۴۴, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۸, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۴, ۵۸, ۶۰, ۹۰, ۹۱, ۱۴۹, ۱۵۵, ۱۵۶, ۱۵۷, ۳۴۱, ۳۴۴, ۳۴۵
عبیدي، محمدرضا؛ سروان: ۱۸۲
عراق، کشور: ۱۹, ۲۷, ۳۶, ۷۵, ۸۸, ۱۱۴, ۱۳۹, ۱۵۵, ۱۵۸, ۱۶۹, ۱۷۵, ۲۰۰, ۲۲۱, ۲۳۸, ۲۵۳, ۲۶۳, ۲۶۵, ۲۶۶, ۲۶۹, ۲۸۹, ۲۹۴, ۳۴۱, ۳۴۳, ۳۴۵, ۳۵۵, ۳۸۷
عزالدین لو، قاسم؛ سرگرد: ۱۸۱
علایي، حسین: ۱۴۴
علي‌غربي، منطقه: ۲۷, ۱۱۲
علي‌گره‌زد، ارتفاعات: ۷۰, ۷۱, ۷۵, ۷۷, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۳, ۸۹, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۱۱, ۱۱۶, ۱۳۳, ۱۳۹, ۱۴۰, ۱۴۱, ۱۴۲, ۲۸۱, ۲۸۲, ۳۵۳
علینور، رشید؛ سردار: ۱۴۴
عملیات ثامن‌الائمه: ۱۷۸
عملیات دب‌حردان: ۱۷۸
عملیات شحیطیه: ۱۷۸
عملیات طریق‌القدس: ۷۱, ۱۷۸, ۲۷۷, ۳۴۵, ۳۴۶
عملیات فتح‌المبین: ۲۲, ۲۷, ۳۵, ۵۴, ۶۰, ۶۷, ۸۹, ۹۴, ۹۷, ۹۸, ۱۵۵, ۱۶۹, ۱۷۳, ۱۷۴, ۱۷۵, ۱۷۶, ۱۷۸, ۱۸۱, ۱۸۳, ۱۸۴, ۲۶۳, ۲۶۹, ۲۷۱, ۲۷۷, ۲۷۹, ۲۸۳, ۲۸۵, ۲۸۷, ۲۹۰, ۲۹۳, ۲۹۴, ۲۹۸, ۳۰۹, ۳۱۲, ۳۱۳, ۳۴۳, ۳۴۵, ۳۴۶, ۳۵۱, ۳۵۲, ۳۵۳, ۳۵۴, ۳۵۹, ۳۶۰, ۳۷۲, ۳۸۰, ۳۸۵, ۳۸۸
عملیات نصر: ۱۷۸
عین‌خوش، منطقه: ۲۱, ۲۷, ۲۸, ۲۹, ۳۲, ۳۹, ۴۲, ۷۰, ۷۱, ۷۵, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۹, ۹۹, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۰۵, ۱۱۱, ۱۱۶, ۱۲۹, ۱۳۲, ۱۳۳, ۱۳۹, ۱۴۱, ۱۴۲, ۲۶۷, ۲۷۱, ۲۸۱, ۲۸۲, ۲۸۳, ۲۸۴, ۳۵۲

غ

غفاري، رفیع؛ سرهنگ جانباز: ۳۸۷
غفاریان، اکبر؛ سرتیپ: ۱۷۴
غلامحسین رضائي؛ سرتیپ۲: ۱۷۳

ف

فتاحي، اصغر؛ سرتيپ: ١٧٤, ٣٧٨
فرزانه، منوچهر؛ سرهنگ: ١٧٣
فرهان كبير، منطقه: ١٩٠, ١٩٣, ٢٠١, ٢١٣, ٢١٦, ٢١٧, ٢١٨, ٢٢١, ٢٢٢, ٢٣٨, ٢٥١, ٢٥٢, ٢٥٤
فكه، منطقه: ٢٧, ٣٥, ١١١, ١١٢, ١٥٦, ١٥٧, ١٥٨, ١٨٨, ٢٠٢, ٢٢٢, ٢٣٩, ٢٥٤, ٢٥٥, ٢٨٧, ٢٨٩, ٢٩٠, ٣٠٠, ٣٢٩, ٣٣٥, ٣٥٢, ٣٨٥
فكوري، سرتيپ شهيد: ٢٠
فلاحي، سرلشكر شهيد: ٢٠, ١٧٣, ٣٦٥
فولي‌آباد، منطقه: ٣٦, ٩٠, ٩١, ٩٢

ق

قاسمي نو، غلامرضا؛ سرهنگ: ١٧٣
قرارگاه فتح: ٦٠, ٦٥, ٦٧, ٨٨, ٩٤, ٩٧, ٩٨, ١٣١, ١٣٣, ١٣٤, ١٣٥, ١٣٦, ١٤٣, ١٤٤, ١٤٦, ١٤٧, ١٤٨, ١٤٩, ١٦٧, ١٨٥, ١٨٧, ١٨٨, ١٨٩, ١٩٠, ١٩٣, ١٩٥, ١٩٦, ١٩٩, ٢٠٤, ٢٠٥, ٢٠٨, ٢١٦, ٢١٧, ٢٢٩, ٢٣٢, ٢٣٣, ٢٤٥, ٢٤٨, ٢٥٠, ٢٥١, ٢٥٥, ٢٥٩, ٢٦١, ٢٦٣, ٢٦٤, ٢٦٥, ٢٦٦, ٢٧٠, ٢٧٢, ٢٧٤, ٢٧٦, ٢٧٧, ٢٧٩, ٢٨٠, ٢٨٢, ٢٨٣, ٢٨٤, ٢٨٥, ٢٨٧, ٢٨٩, ٢٩٣, ٢٩٥, ٢٩٨, ٣٠٦, ٣١٢, ٣١٩, ٣٢٠, ٣٢١, ٣٢٢, ٣٢٧, ٣٤١, ٣٤٣, ٣٤٤, ٣٤٥, ٣٤٦, ٣٥١, ٣٥٢, ٣٥٣, ٣٥٥, ٣٥٩, ٣٦٠
قرارگاه فجر: ١٣١, ١٣٣, ١٣٤, ١٤٤, ١٤٦, ١٤٨, ١٤٩, ١٨٧, ١٨٨, ١٨٩, ١٩٠, ١٩٣, ٢٠٤, ٢٠٨, ٢١٦, ٢٣٢, ٢٤٨, ٢٧٢, ٢٧٣, ٢٧٦, ٢٨١, ٢٨٢, ٢٨٣, ٢٨٧, ٢٩٠, ٢٩٥, ٢٩٧, ٢٩٩, ٣١٩, ٣٤٥
قرارگاه قدس: ٢١, ٧٠, ٩٨, ١٠٨, ١٢٩, ١٣٣, ١٣٥, ١٤٤, ١٤٦, ١٤٨, ١٤٩, ١٥٠, ١٥١, ٢٧٦, ٢٨١, ٢٨٢, ٢٨٣, ٢٨٥, ٢٨٦, ٢٨٧, ٢٩٠, ٢٩٥, ٢٩٨, ٣٠٣, ٣١١, ٣٤٩, ٣٥٢
قرباني، مرتضي: ٩٦, ١١٠, ١٤٠, ٣١٩, ٣٢٩, ٣٦٩, ٣٧٠
قصرالدشتي، جعفر؛ سروان: ١٨٣

ك

كاظمي، احمد؛ برادر شهيد: ٩٦, ١١٠, ١٣٩, ١٤٤, ٢٩٠, ٣٥٦
كامران‌نيا، كامران؛ سرهنگ٢: ١٧٧
كامياب، محمد؛ سرهنگ: ١٧٧
كرمانشاه، شهر: ١٧٠
كريمي ابدي، ناصر؛ سرگرد: ١٧٧
كشاورز، علي‌مراد؛ ستواندوم: ٣٦, ١٨١
كلاهدوز، شهيد: ٢٠
كمالي، سرتيپ: ١٧٢
كوت‌گاپون، منطقه: ١٤٠
كوثر، فرهنگ؛ سرهنگ: ١٨١
كيان، سرهنگ: ١٧٤
كيانيا، عباس؛ سرهنگ: ٣٦, ١٨١

گ

گتاره، منطقه: ٧٨, ١٠٥, ١٤١
گردان ١٠١ پياده: ٣٦, ٨٧, ١٨١, ٢٣٢
گردان ١٢٦ پياده: ٣٦, ٨٧, ١٠٩, ١٦٢, ١٨١, ١٩٨
گردان ٢٣١ تانك: ٢٢, ٨٦, ١٧٦, ١٨٨, ١٩٠, ١٩٣, ١٩٨, ٢١٦, ٢٢٠, ٢٨٩, ٣٠٧, ٣٠٨, ٣٢٢, ٣٢٦
گردان ٣٥٢ توپخانه: ٣٦, ٢١٦, ٢٤١, ٢٤٣
گروه ٣٣ توپخانه: ١٠٤, ١٠٧, ١٠٩, ١١٦, ١٣٤, ٢٤١, ٢٩٦, ٢٩٩, ٣٠٤, ٣٠٥
گروه رزمي ١٠٠: ٢٤٨, ٢٤٩, ٢٥١
گروه رزمي ١١٤: ٥٢
گروه رزمي ١٢١ پياده زرهي: ٢١٥, ٢١٧
گروه رزمي ١٢٥: ٥٢
گروه رزمي ١٤٥: ٢٤٨, ٢٤٩, ٢٥١
گروه رزمي ١٦٥ پياده زرهي: ٢١٥, ٢١٧, ٢١٨, ٢٢٢
گروه رزمي ٢٣٢ تانك: ٢١٥, ٢١٧, ٢١٨, ٢٢٠, ٢٢٢
گروه رزمي ٢٦١: ٢٤٨, ٢٤٩, ٢٥١
گروه رزمي ٢٦٤ تانك: ٢١٥, ٢١٧, ٢١٨
گروه رزمي ٢٩٣: ٢٤٨, ٢٤٩, ٢٥١

گروه رزمي افشين: ۳۹, ۴۰, ۴۲, ۴۴, ۵۳
گروه رزمي سلمان: ۱۴۹, ۱۷۶, ۱۹۸, ۲۲۹, ۲۳۰, ۲۳۱, ۲۳۳, ۲۳۵, ۲۳۶, ۲۳۷, ۲۴۵
گروه رزمي شاهين: ۱۹, ۲۵, ۴۱, ۴۲, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۸, ۵۳, ۵۴
گوهري، سرتيپ: ۱۷۲

ل

لخيضر، منطقه: ۷۵, ۷۶, ۸۰, ۱۴۱, ۱۸۷, ۱۸۹, ۲۰۱, ۲۳۹, ۲۵۱, ۲۵۴
لشكر ۱۶ زرهي: ۱۹, ۲۵, ۲۹, ۳۲, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۴۱, ۴۵, ۴۶, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۴, ۵۵, ۵۶, ۵۸, ۹۰, ۹۱, ۹۳, ۱۸۴, ۱۸۹, ۲۰۴, ۲۰۸, ۲۱۶, ۲۳۲, ۳۰۴, ۳۴۱, ۳۴۴
لشكر ۲۱ پياده: ۱۹, ۲۵, ۲۸, ۲۹, ۳۰, ۳۱, ۳۲, ۳۳, ۳۵, ۳۷, ۳۸, ۴۱, ۴۳, ۴۸, ۴۹, ۵۴, ۶۰, ۶۷, ۷۱, ۷۳, ۸۳, ۹۴, ۹۵, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۰۴, ۱۰۵, ۱۰۸, ۱۱۸, ۱۴۸, ۱۸۴, ۳۰۴
لشكر ۶۴ ارومیه: ۵۸, ۲۳۲
لشكر ۷۷ پياده: ۲۵, ۶۰, ۷۱, ۷۳, ۸۳, ۹۵, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۰۴, ۱۰۵, ۱۰۸, ۱۴۸, ۲۹۸, ۳۰۴, ۳۰۶, ۳۱۰
لشكر ۹۲ زرهي: ۱۹, ۲۱, ۲۸, ۲۹, ۳۲, ۳۳, ۵۱, ۶۰, ۶۵, ۶۷, ۶۸, ۷۰, ۷۱, ۷۳, ۸۳, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۹۲, ۹۳, ۹۴, ۹۵, ۹۷, ۱۰۰, ۱۰۳, ۱۰۴, ۱۰۵, ۱۰۸, ۱۱۲, ۱۱۸, ۱۱۹, ۱۲۱, ۱۲۹, ۱۳۱, ۱۴۸, ۱۵۱, ۱۶۱, ۱۶۷, ۱۶۹, ۱۷۰, ۱۷۲, ۱۷۳, ۱۷۴, ۱۷۵, ۱۷۶, ۱۷۷, ۱۷۸, ۱۸۵, ۱۹۷, ۲۰۳, ۲۰۴, ۲۰۵, ۲۰۷, ۲۰۸, ۲۱۶, ۲۳۲, ۲۳۳, ۲۳۴, ۲۳۵, ۲۳۹, ۲۴۱, ۲۴۴, ۲۴۵, ۲۶۵, ۲۸۰, ۲۸۴, ۲۸۶, ۲۸۸, ۲۹۵, ۲۹۸, ۳۰۰, ۳۰۳, ۳۰۴, ۳۰۶, ۳۱۱, ۳۲۴, ۳۳۵, ۳۴۴, ۳۴۶, ۳۵۳, ۳۵۵, ۳۶۰, ۳۶۱, ۳۶۲, ۳۶۳, ۳۶۴, ۳۶۵, ۳۶۶, ۳۶۷, ۳۷۲, ۳۷۳, ۳۷۴, ۳۷۵, ۳۷۶, ۳۷۷, ۳۷۸, ۳۷۹, ۳۸۰, ۳۸۱
لهراسبي، جعفر؛ سرهنگ: ۱۷۴

م

مازوجي، احد؛ سرگرد: ۱۷۶
مجتهدزاده، سرهنگ ستاد: ۴۹
مجلسي، نصراله؛ سرتيپ: ۱۷۲
محمدزاده، اقبال؛ سرهنگ: ۶۷, ۲۶۸
محموديان، فخرالدين؛ سرگرد: ۱۷۶
محوي، ايرج؛ سرتيپ: ۱۷۲
مدارائي، عباس؛ سرهنگ۲: ۱۷۶
مدني، سرهنگ: ۱۷۴
مراغه، شهر: ۱۷۰, ۱۷۵
مرتضي محمدي، مرتضي؛ سرگرد: ۳۶
مسعودي، اسفنديار؛ سرگرد: ۱۷۶, ۳۲۶
مصلحي، ناصر؛ سرهنگ۲: ۱۷۶
مظاهري، احمد؛ سرهنگ۲: ۱۸۲, ۳۶۴, ۳۶۷
معين وزيري، نصرت‌اله؛ سرهنگ: ۲۱, ۶۷, ۱۰۶, ۱۳۶, ۲۷۶, ۲۸۵
معيني، ايرج؛ سرهنگ: ۸۳, ۱۸۲, ۳۶۸
مغروري، حسينعلي؛ سرتيپ: ۱۷۲
مفيد، حسين؛ سرهنگ: ۶۷, ۱۱۳, ۱۱۵, ۳۳۵, ۳۷۲
مقيم، محمود؛ سرگرد: ۱۷۶, ۲۰۸
ملحه، منطقه: ۱۴۰, ۱۴۱
ملك نژاد، عباس؛ سرهنگ: ۱۷۳
منتصر، حسين؛ سرگرد: ۱۷۷
منتظري، محمد؛ سروان: ۱۸۲
منصور رضائي؛ سرهنگ: ۱۷۴
منفرد نياكي، مسعود؛ سرلشكر شهيد: ۹۶, ۱۷۳, ۱۷۶, ۱۹۶, ۲۰۳, ۲۷۷, ۳۸۶
منوچهر كاظمي؛ سرتيپ۲: ۱۷۴
مهرپور، فتحعلي؛ سرهنگ: ۱۸۱
مهرپوريا، عبداله؛ سرگرد: ۱۸۲
مهرپويا، عبدا...؛ سرگرد: ۳۶
مهري، محمد؛ سرگرد: ۱۸۲
موبد، ؛ سرتيپ: ۱۷۲
موسوي زادگان، علي؛ سرهنگ: ۲۱, ۶۷, ۸۳, ۱۰۶, ۱۳۶
موسوي قويدل: ۶۷, ۱۰۶, ۲۷۴
موسيان، منطقه: ۱۹, ۲۱
ميرزايي، بهروز؛ سرگرد: ۱۷۶

ميركاظمي؛ سرگرد, ٤٢
ميشداغ، منطقه: ١٩, ٢١, ٢٧, ٣٦, ٣٧, ٣٨, ٣٩, ٤٣, ٤٥, ٤٦, ٤٨, ٤٩, ٥٠, ٥١, ٥٢, ٥٤, ٥٥, ١١١, ١٢٩, ١٥١, ١٥٥, ١٥٦, ١٥٧, ١٨٤, ٢٠١, ٢٢١, ٢٣٤, ٢٣٦, ٢٣٨, ٢٣٩, ٢٥٤, ٢٧٩, ٢٨٧, ٣٠٣, ٣٠٤, ٣١٧, ٣١٨, ٣١٩, ٣٢٠, ٣٢٢, ٣٢٣, ٣٢٤, ٣٢٩, ٣٤٣, ٣٤٤, ٣٤٥, ٣٥١, ٣٥٦

ن

ناصحي‌پور؛ سرهنگ: ٣٢١
ناصري، نصرت‌اله؛ سرهنگ: ١٨١, ٣٦١
نامجو، موسي؛ وزير دفاع: ٢٠
نامداري، سيروس؛ ستوانيكم: ١٨٢
نجيمي؛ سرتيپ: ١٧٢
نريماني، محمود؛ ستوانيكم: ١٨٣
نفت سفيد، شهر: ١٦٩
نوابي، هوشنگ؛ سرهنگ: ٢٧٦
نوايي، هوشنگ؛ سرهنگ: ٦٧
نوري، اصغر؛ سروان: ٦٨
نياكي، مسعود؛ شهيد: ١٤٨, ١٥١, ٢٠٥, ٢٧٢, ٢٧٤, ٢٧٨, ٢٨٠, ٢٨٣, ٢٨٤, ٣١٩, ٣٢٠, ٣٢٧, ٣٣٢, ٣٣٣, ٣٨٦

ه

هفت‌تپه، منطقه: ٤١, ٤٦
هلالي، دخيل؛ سرتيپ عراقي: ٢٨٩, ٢٩٠
هلند، كشور: ١٧٩
همايوني، فضل‌اله؛ سرتيپ: ١٧٢
هوشمند، حبيب‌اله؛ سرباز: ٣٨٨

و

ورشوساز، زينل؛ سرهنگ: ٢٨, ٤٠, ٤٤, ٥٣
وطن پرست، رضا؛ سرهنگ٢: ١٧٦

ي

يبيس، منطقه: ٩٩, ١١٦, ١٣٢, ١٨٩, ٢٠٠, ٢٠٤, ٢١٥, ٢٤٧, ٢٥١, ٢٥٣

Fath-ol-Mobin
Gharargahe Fath

Mohsen Shahan

War Cognizance Committee Of
Martyr Lieutenant General Ali Sayyad Shirazi